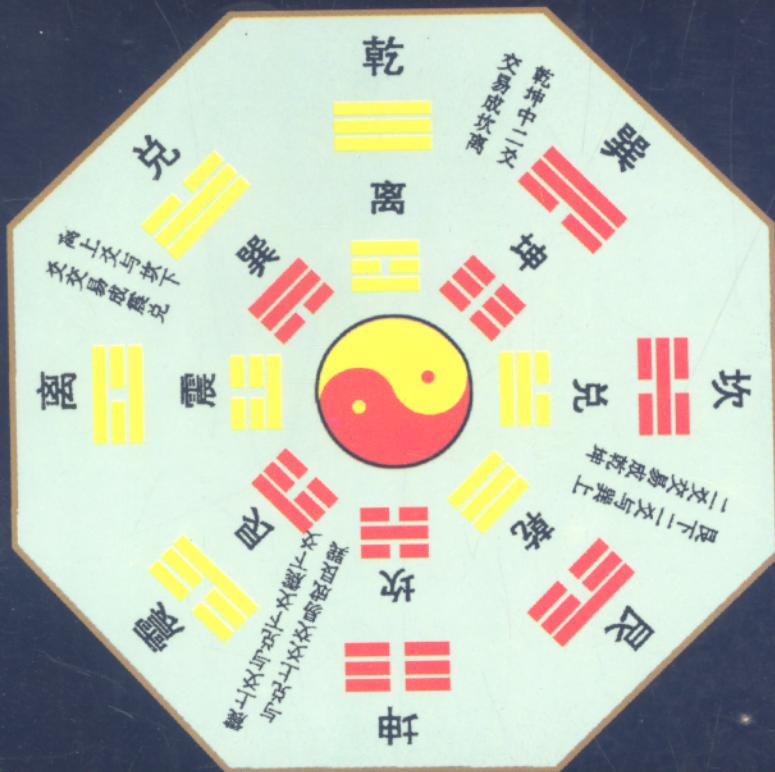

Hướng dẫn đọc

CHU DỊCH DỰ ĐOÁN HỌC

của Thiệu Vĩ Hoa

Nhà xuất bản Văn Hóa Thông Tin

HÀN KHỎI - BÀNG TÀI HƯNG

**Hướng dẫn đọc
CHU DỊCH VÀ DỰ ĐOÁN HỌC
Của THIỆU VĨ HOA**

Người dịch : NGÔ TỬ TẤN
TRẦN VĂN HỮU

**NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN
1997**

Sachvui.Com

Dịch từ bản tiếng Hán :

Tbiệu Vĩ Hoa

"Chu dịch dữ dự trắc học" đạo độc

Trung Châu cổ tịch xuất bản xã, ấn hành 1995.

Lời nói đầu

(Gởi mở cho bạn đọc)⁽¹⁾

HÀN KHƠI

Sau khi cuốn "Chu dịch và dự đoán học" ra đời, tôi và ông Thiệu Vĩ Hoa đã lần lượt nhận được hơn bốn vạn bức thư của bạn đọc, nội dung thư gửi vì không ngoài hai loại : xin bói và xin học. Ở đây; tạm không nói về người xin bói, chỉ những gì người cầu học đề xuất cũng đã sôi nổi, lầm vè. Lúc đó, tôi đang lãnh nhiệm vụ Phó trưởng ban thường vụ Hội nghiên cứu dịch học tỉnh Thiểm Tây. Tôi đã nói với ông Bàng Tài Hưng xem có thể viết cuốn hướng dẫn học "Chu dịch và dự đoán học" giúp cho người có trình độ văn hóa tiểu học cứ thế mau chóng đọc hiểu, học biết được. Ông Hưng cũng có ý nghĩ như vậy. Thế là chúng tôi bắt tay ngay vào đi sâu giải quyết hàng vạn thắc mắc được nêu lên trong thư gửi về của bạn đọc. May mắn sau, "Sách hướng dẫn đọc "Chu dịch và dự đoán học" của Thiệu Vĩ Hoa" hoàn thành bản thảo. Sau khi đọc chúng tôi hết sức phấn khởi, cảm thấy đạt được ý nguyên về viết cuốn sách này.

Những sách viết về dự đoán Chu dịch rất nhiều, rất rộng. Lúc ông Thiệu Vĩ Hoa viết "Chu dịch và dự đoán học", trong xã hội còn chưa có xuất bản phẩm hiện đại. Trải qua đại cách mạng văn hóa, sách tàng trữ của tư nhân về loại này cũng bị hủy hoại nặng nề. Xét thấy như vậy "Chu dịch và dự đoán học" phải có trách nhiệm về hai mặt : một là phải có dung lượng đồ sộ, hai là phải có giá trị thực dụng cao. Như thế sẽ gây khó khăn, trở ngại cho số người chưa có cơ sở về văn hóa cổ điển Trung Quốc.

---

(1) Các chú thích cuối trang là của người dịch.

Mọi người đều biết "Chu dịch", vốn là sách bói toán. Sách mang ý nghĩa thật sự vì sự sinh tồn của bản thân, về đạo lý suy ngẫm về lập thân xử thế, vì mong muốn tìm may tránh rủi của loài người cổ xưa. Vì sách chưa đựng triết lý sâu sắc, đời sau đã lập ra các nhóm chuyên nghiên cứu về nội dung của nó. Cá biệt lại có người đi đến cực đoan, mất gốc, tùy tiện phủ nhận công năng bói toán của "Kinh dịch". Nhưng mà, không có bói toán thì đâu có "Kinh dịch". Có khác gì mẹ sinh con, con lớn khôn lại phủ nhận sự tồn tại của mẹ, chẳng phải là xằng bậy sao ?

Ngày nay, người học tập dự đoán Chu dịch ngày càng đông, sách viết về loại này ngày càng nhiều. Đây là một tình hình rất tốt đẹp. Nhân dịp xuất bản cuốn "Hướng dẫn đọc "Chu dịch và dự đoán học" của Thiệu Vĩ Hoa", xin muộn lời trong "Kinh dịch" gửi tặng đồng nghiệp :

"Thiên hành kiện, quân tử dĩ tự cường bất túc"⁽¹⁾

NỘI DUNG SƠ LƯỢC

"Hướng dẫn đọc "Chu dịch và dự đoán học" của Thiệu Vĩ Hoa" (dưới đây gọi tắt là "Sách hướng dẫn") dựa theo những thắc mắc và yêu cầu nêu ra trong hơn bốn vạn bức thư của bạn đọc mà Hàn Khởi và Thiệu Vĩ Hoa đã nhận được để đi sâu trình bày một cách đơn giản lý luận trong cuốn sách gốc và cải chính rõ ràng nhiều chỗ sai sót trong sách gốc. "Sách hướng dẫn bắt đầu từ những khái niệm cơ bản nhất, đi vào dần dắt tuẫn tự từng bước, điều này đưa ra được sự đối chiếu rõ rệt với sách gốc, vì sách gốc trình bày khó trước dễ sau, đưa ra khái niệm mà không có giải thích, làm cho người mới học

(1) Sự vận hành của thiên thể là theo quy luật cứng rắn, hùng mạnh. Người quân tử cần học tập tinh thần ấy, phải có biểu hiện của tinh thần tự cường, không lúc nào ngừng lại (Quê từ của quê thuần can).

như đi vào trong đám sương mù, chẳng thấy lối được. Số đông bạn đọc miệt mài bao năm tháng vẫn không bước nổi vào lĩnh vực dự đoán. "Sách hướng dẫn", theo yêu cầu của bạn đọc, cố gắng hết sức đơn giản hóa lý luận dự đoán, mạnh dạn loại bỏ những gì hoang đường trong sách gốc, bằng lời rõ ràng nhất nêu lên những gì sâu xa huyền diệu trong đó.

Ông Bàng Tài Hưng học quê đã nhiều năm, trình độ rất sâu. Về tướng học, bát quái, phong thủy, khí công đều có sự nghiên cứu cẩn kẽ, cho nên trong "Sách hướng dẫn" đã chứa đựng đầy đủ những kỹ xảo và những điều tâm đắc của bản thân ông, kiên quyết phải bỏ mọi vở học hoang đường. Mỗi loại phương pháp đều có kiêm thêm ví dụ về quê. Ví như vấn đề khái niệm quá nhiều, khó ghi nhớ, mà bạn đọc nêu lên, ông chỉ rõ cho biết cái gì phải nhớ, cái gì không cần nhớ. Ông đưa vào trong sách một cách vô tư một số băng kê ông vẫn thường dùng giúp cho một người mới có trình độ văn hóa tiểu học trở lên, nếu chịu khó đọc sách này là có thể nắm được nội dung then chốt của dự đoán.

"Sách hướng dẫn" xét thấy bạn đọc không phải đều có sách gốc, phải tập trung vào Xây dựng hệ thống lý luận của mình, nên đã lấy sách gốc làm chỗ dựa, chứ không phải là chú thích sách gốc. Như vậy, cho dù không có sách gốc, bạn đọc vẫn có thể học được dự đoán. Một người bình thường chỉ cần chịu khó học, chỉ trong mấy tháng là có thể nắm được những điểm cốt lõi. "Sách hướng dẫn" tôn trọng ý kiến bạn đọc, đối với những thắc mắc có tính phổ biến trong thư gửi về của đa số bạn đọc, đều có thêm phần giải thích đầy đủ.

Cuốn "Sách hướng dẫn" rõ ràng là tập sách rất hay và hiếm trong lĩnh vực nghiên cứu ứng dụng Chu dịch, khắc phục lối học kiểu bác học, ra sức nêu lên vấn đề phổ thông hóa cách nghiên cứu. Nếu như trước bờ được cái vở ngoài huyền hoặc của dự đoán, mọi người đều nắm vững được dự đoán, thì rõ ràng đó là một đóng góp to lớn đối với sự quyết đoán giữa đúng và sai của dự đoán Chu dịch.

Dự đoán Chu dịch bị một số cán bộ và công nhân nghỉ hưu gọi là câu đố không lời giải. Hiện nay một số người cao tuổi học tập dự đoán, tìm được sự thanh thản cho tuổi già, cảm thấy hết sức phấn khởi. Lời đố thì có hạn, là cúng nhảc. Nhưng nội dung giải đố trong dự đoán Chu dịch gần gũi với đời sống, rất linh động hứng thú. Một cụ già vì đoán đúng thời gian con trai đi họp ở Bắc Kinh trở về, tinh thần rất phấn chấn, ăn khỏe lên nhiều, đi đâu cũng trao đổi kinh nghiệm dự đoán với người khác, đây là một điều minh chứng. "Sách hướng dẫn" viết ra cũng là để cho những người này.

Cách dự đoán chữ của ông Bàng Tài Hưng có nhiều sáng tạo so với truyền thống, chu đáo tỉ mỉ, ngay các bậc đạo sĩ cũng chưa biết được. Cùng nhân dịp này, xin văn tắt thêm đôi điều tiết lộ.

MỤC LỤC

Trang

Phần một

PHÉP DỰ ĐOÁN TƯỢNG QUÈ

<i>Chương 1</i>	Dự đoán nhân sự cát hung không phải là hoang đường.	10
<i>Chương 2</i>	Năm vũng chia khóa nghiên cứu "Chu dịch"	18
Tiết 1.	Tiễn thiên bát quái và hậu thiên bát quái	18
Tiết 2.	Đồ hình ghi nhớ ngũ hành sinh khắc	21
Tiết 3.	Bảng liên hệ hướng ngang thiền can địa chỉ	26
<i>Chương 3</i>	Đi vào tìm hiểu nội dung 64 què	31
Tiết 1.	Tìm hiểu tượng què	31
Tiết 2.	Nhận biết các hào nhu đếm các vật quý trong nhà	39
Tiết 3.	Vận dụng què từ và hào từ	45
<i>Chương 4</i>	Sắp xếp thành thạo bát tự	49
<i>Chương 5</i>	Trước hết tạm gác bỏ tài liệu không thường dùng	69
<i>Chương 6</i>	Cuộc thử nghiệm dũng cảm đi sâu dần từng bước	70
Tiết 1.	Lập què hoàn toàn không khó	71
Tiết 2.	Căn cứ đoán què của người dự đoán	84
Tiết 3.	Phân loại chuẩn mực dự đoán	99
Tiết 4.	Giới thiệu kinh nghiệm dự đoán	111
Tiết 5.	Xác định thời gian ứng nghiệm của què	137
Tiết 6.	Vận dụng phương pháp đoán què trong ví dụ thực tế	146
<i>Chương 7</i>	Những dẫn chứng có chọn lựa què "Mai hoa dịch số"	199
Tiết 1.	Ví dụ lập què năm tháng ngày giờ	199
Tiết 2.	Ví dụ lập què bằng tiếng động, nét chữ	208

Phần hai**PHÉP DỰ ĐOÁN THEO SÁU HÀO**

<i>Chương 8</i>	Đi vào phương pháp truyền thống (Chinh tông đại pháp)	213
Tiết 1.	Lập quẻ cho chính xác	217
Tiết 2.	Bày quẻ hoàn toàn không khó	221
Tiết 3.	Toàn cảnh tượng hào 64 quẻ theo cách bói truyền thống (bốc phè chinh tông")	234
Tiết 4.	Bậc thang tiến lên đoán quẻ chính xác	256
Tiết 5.	Vẫn còn những điều gì cần nắm vững	265
<i>Chương 9</i>	: Đi sâu tìm hiểu trí thức đoán quẻ	315
Tiết 1.	Dự đoán thời tiết	315
Tiết 2.	Dự đoán thời vận trong năm (vận niên)	330
Tiết 3.	Dự đoán việc động đất	337
Tiết 4.	Dự đoán việc hành	342
Tiết 5.	Dự đoán sự nghiệp	352
Tiết 6.	Dự đoán hôn nhân	365
Tiết 7.	Dự đoán con cái	385
Tiết 8.	Dự đoán bệnh tật	395
Tiết 9.	Dự đoán người đi xa	412
<i>Chương 10</i>	: Thực tiễn và kinh nghiệm dự đoán của tôi	423
Tiết 1.	Dự đoán chiến tranh vùng vịnh Trung Đông	423
Tiết 2.	Kinh nghiệm thực tiễn về dự đoán của tôi	428

Phần một

PHÉP DỰ ĐOÁN TƯỢNG QUÈ

"Có thể trên đường phán đấu của cuộc đời, bạn có thể đạt tới được sự phán khởi trong thành công. Thế thì trong giờ phút vui sướng, không được quên những người, cũng như bạn trước đây, vẫn còn gian nan dấn bước trên những nẻo đường nhỏ hẹp, khúc khuỷu, ngoằn ngoèo". Đó là lời của một đạo sư võ thuật đã nói với tôi. Cho đến nay, tôi chưa thể quên được.

Con người, đối với việc theo đuổi mục tiêu của mình, phải có ý chí bền bỉ là biểu hiện cụ thể của tinh thần tốt đẹp đó. Khi mà bạn quyết tâm học tập Chu dịch - cuốn sách văn hóa kinh điển cổ đại rất quan trọng của Trung Quốc và có ý định vận dụng phương pháp dự đoán mà "Chu dịch" đã đề ra, để tiến hành dự đoán hàng loạt vấn đề tự nhiên, xã hội và dân sinh, xin đừng coi học tập Chu dịch và dự đoán là quá khó, cũng đừng xem học tập Chu dịch và dự đoán là quá dễ. Suy nghĩ theo cách trước sẽ làm cho người ta mất lòng tin, suy nghĩ theo cách sau, vì chuẩn bị tư tưởng không đầy đủ, gặp vấp váp sẽ lùi bước. Những người có chí học tập "Chu dịch và dự đoán" cần phải ngẩng cao đầu, phải có tinh thần không sợ khó và ý chí ngoan cường, đánh lui mọi thử thách trên đường học tập, vượt qua mọi vướng mắc, trở ngại, ánh sáng ban mai sẽ ở phía trước.

Chương 1

DỰ ĐOÁN NHÂN SỰ CÁT HUNG KHÔNG PHẢI LÀ HOANG ĐƯỜNG

"Chu dịch" là bộ sách kinh điển lâu đời nhất, có ảnh hưởng lớn nhất, nổi tiếng nhất của Trung Quốc, là kết tinh trí tuệ thông minh của dân tộc Trung Hoa. Ông Thành Trung Anh, Chủ tịch Học hội "Kinh dịch" quốc tế nói : "Chu dịch là học vấn của sinh mệnh, chân lý của vũ trụ, trí tuệ của văn hóa, ngọn nguồn của giá trị. "Chu dịch" chẳng những là của Trung Quốc, cũng là của Phương Đông, càng là của thế giới; chẳng những là của cổ đại, cũng là của hiện đại, càng là của tương lai. "Chu dịch" là khoa học của dự đoán, khoa học của quyết sách".

Phục Hi vẽ bát quái là hình nét chữ viết của Trung Quốc. Văn Vương diễn giải Chu dịch là mở đầu văn hóa Trung Quốc. Bộ sách "Kinh dịch" từ xưa đến nay được mọi người tôn sùng hết mức, tôn lên hàng đầu các kinh sách. Tác giả "Kinh dịch" ngược lên xem thiên văn cúi xuống xét địa lý, ở giữa thông hiểu mọi vật, nghiên cứu ranh giới trời và người, tìm tòi nguyên lý chung của cái tất biến, sở biến, bất biến⁽¹⁾ của vũ trụ, nhân sinh, thông hiểu sự biến hóa xưa nay, vạch rõ quy tắc chung của nhân sinh, lấy làm chuẩn cho hành vi của loài người.

Nhìn lại lịch sử, chúng ta dễ dàng nhận thấy bên cạnh các vị quân vương các thời đại, đều có các bậc cao minh tinh thông bát quái Chu dịch, lập mưu hoạch sách cho sự thành công trong sự nghiệp. Được mọi người biết tiếng có rất nhiều nhân vật lớn ở địa vị cao như Khương Tử Nha, Trương Lương, Tiêu Hà, Gia Cát Lượng, Lý Thuần Phong, Lưu Bá Ôn, Tống Thiên Sách... Điều có thể thấy chung ở họ

(1) Nhất định biến đổi, đã biến đổi, không biến đổi.

là vận dụng những hiểu biết về bát quái Chu dịch, hoạch định sách lược quân sự nơi cung cấm, trù hoạch phần chấn thắng ngoài vạn dặm, thể hiện khả năng đoán độn làm kinh động lòng người.

Trong thực tiễn lâu dài vận dụng bát quái Chu dịch, họ đã tích lũy được vô vàn kinh nghiệm. Câu chuyện "Gia Cát Lượng trí đoán Lưu Bá Ôn"⁽¹⁾ là một ví dụ.

Gia Cát Lượng là nhà chính trị, nhà quân sự nổi tiếng, cũng là cao thủ bát quái Chu dịch nổi tiếng thời Tam Quốc. Một số tiểu thuyết và truyền thuyết dân gian đã miêu tả ông như thánh nhân có thể biết nhân sự, cát hung hàng nghìn năm. Rất nhiều nơi ở Trung Quốc vẫn lưu truyền những câu chuyện giữa ông và tể tướng Lưu Cơ Lưu Bá Ôn thời Minh.

Theo truyền thuyết, sau khi Lưu Bá Ôn giúp Chu Nguyên Chương thống nhất thiên hạ thì tỏ ra đắc chí. Một hôm đến trước mộ Gia Cát Lượng, lòng nghĩ thầm : mọi người đều nói Gia Cát Lượng tính toán cao tay, mưu lược hơn người, cuối cùng lại cũng không giúp Lưu Bị thống nhất thiên hạ được, còn ta đây... Ông vừa nghĩ đến đây bỗng nghe "rầm" một tiếng, từ trên giàn nho, một viên bùn khô, rơi xuống đất vỡ tan để trơ ra một viên giấy. Lưu Bá Ôn nhặt viên giấy, mở ra xem, sợ toát mồ hôi. Số là trên mảnh giấy có ghi "Chủ ta không có phúc như chủ ngươi, tài ngươi không được cao bằng tài ta".

Sợ quá Lưu Bá Ôn liền cúi đầu tạ tội.

Một truyền thuyết khác. Một hôm Lưu Bá Ôn dẫn đầy tớ đi săn, chính lúc ông ta thả chó săn ra đuổi con mồi bỗng thấy trong cát bụi lộ ra một hòn đá bia trên ghi bảy chữ "Tam phân thiên hạ Gia Cát Lượng". Lưu Bá Ôn không cầm được tức giận, nói : "Ngươi chia ba thiên hạ, lại dám khoe khoang trước mặt ta, ngươi biết ta là ai không", liền tung chân lên đá, hòn đá bia vỡ toác ra, bên trong lại lộ ra một đá bia nhỏ có khắc bảy chữ "Thống nhất sơn hà Lưu Bá Ôn". Lưu Bá Ôn liền quỳ xuống, khấu đầu lia lịa. Số là trên đá bia

---

(1) Trí đoán : tiên đoán tài tình.

đã khắc bảy chữ mà chính ông đã nghĩ trong lòng. Ông vái lạy, muối dậy, ai ngờ đâu gối như mọc rễ, hoảng sợ quá luôn mồm xin khoan thứ thì nhìn thấy trong cát bụi đã hiện ra bốn chữ "xá giáp nhi khôi"⁽¹⁾. Lưu Bá Ôn hoảng sợ cởi mũ giáp ra, lại khẩu dầu mà đứng dậy, từ đó không còn dám so bì với Gia Cát Lượng nữa.

Lại còn truyền thuyết "cái gối kỳ lạ của Gia Cát". Năm dân quốc thứ 3, ở phố Tây An, có một hiệu lương thực xây mở rộng cửa hàng. Một người trong khi làm đảo được một cái gối cổ bằng sứ màu xanh, sáng óng ánh, gõ vào có tiếng kêu như tiếng vàng đá, liền mang về nhà, buổi tối đem ra dùng. Ai ngờ dựa đầu lên gối, liền nghe thấy tiếng đàn hát du dương phát ra từ trong gối, lòng thấy nhẹ nhõm thoái mái. Ban ngày làm việc mệt nhọc không khỏi tránh khỏi mệt mỏi. Một lần đang ngủ gật, anh ta bị người cai bắt được, lớn tiếng quở trách, hỏi nguyên nhân; anh ta đành phải nói thực ra sự việc kỳ quái của cái gối sứ. Người cai không tin, bắt đưa gối lại thử. Buổi trưa, lúc nghỉ, người cai vừa dựa đầu lên gối, âm nhạc lại nổi lên du dương. Anh ta sợ quá bật dậy, định dập ngay ra xem ngọn nguồn thế nào. Liên ngay lúc đó, chỉ nghe "inh" một tiếng, cái gối cổ đã rơi vào hòn đá vỡ làm đôi, nhìn thành phía trong gối thấy hai hàng chữ khải "Gối này vốn là gối của Gia Cát, năm dân quốc thứ 3 bị Lý Vĩnh làm hỏng". Anh kinh sợ, dờ dẫn cả người, hồi lâu không tỉnh lại. Vốn là người cai này tên là Lý Vĩnh. Đây là "số kiếp" mà Gia Cát Lượng đã vận dụng bất quái Chu dịch tính ra cho cái gối của mình, cuối cùng quả nhiên là "tại hiếp nan đảo"⁽²⁾.

Mấy chuyện này đọc lên ai cũng muốn nghe, kể lại đều hấp dẫn, nhưng xét đến cùng, đều là truyền thuyết, người đời nay rất khó tìm ra chứng cứ.

Chương này có tiêu đề "Dự đoán nhân sự cát hung không phải là hoang đường" chỉ dựa vào truyền thuyết, chuyện kể để luận chứng là không khoa học, dưới đây xin giới thiệu chuyện thực, được khoa học hiện đại nghiêm chứng.

(1) Bỏ mũ giáp mà đứng lên.

(2) Số trời khó tránh.

Tháng 7 năm 1987, Cục Hàng không vũ trụ quốc gia Mỹ⁽¹⁾ tuyên bố : hành tinh lớn thứ 10 trong hệ mặt trời do nhà bác học Phi-lan Tháy-len-ân của đài thiên văn Mỹ, phát hiện năm 1981 đang bay quanh mặt trời. Kỳ thực từ 4 - 7 năm trước, đã có người kết hợp nguyên lý bát quái Trung Quốc với khoa học hiện đại, dự đoán có sự tồn tại của hành tinh thứ 10, gọi tên "Mộc Vương Tinh" và vì thế đã giành được học vị bác học quốc gia của nước Pháp. Người đó là Lưu Tử Hoa, lưu học sinh Trung Quốc sang Pháp dày công nghiên cứu từ năm 1919.

Theo sự giới thiệu của tờ "Báo buổi chiều Dương Thành" xuất bản ở hải ngoại Áo mòn Hương Cảng ngày 10-10-1987 thì ông Lưu Tử Hoa là người Thành Đô, Tứ Xuyên, năm ấy 87 tuổi, làm tham sự ở Phòng Tham Sư tỉnh Tứ Xuyên. Năm 1937, ông vào học ban luận văn bác học của Đại học Pa-ri với đề tài nghiên cứu về bát quát kinh dịch và thiên văn học hiện đại. Hồi ấy, có người nêu vấn đề hành tinh thứ 10, rất nhiều đã đi vào tính toán đo đạc, lần lượt đều thất bại cả. Lưu Tử Hoa quyết tâm tìm con đường khác, lấy thiên văn học hiện đại chứng minh nguyên lý bát quái, lấy bát quái vũ trụ luận chỉ đạo nghiên cứu khoa học hiện đại. Ông tiến hành nghiên cứu, so sánh, miêu tả tính chất các quẻ vị của bát quái từ và những tinh cầu này trong hệ mặt trời có quan hệ đối xứng. Lưu Tử Hoa đi sâu vào tham số thiên văn hiện đại, qua nhiều lần tính toán, cuối cùng dự đoán ra khoảng cách hành tinh mới và mặt trời khoảng 7,4 tỷ cây số. Lưu Tử Hoa dựa vào quy tắc đặt tên theo thần thoại Hy Lạp gọi hành tinh này là "Mộc Vương Tinh". Năm 1940, Lưu Tử Hoa viết cuốn "Bát quái vũ trụ luận và thiên văn học hiện đại dự đoán một hành tinh mới" bằng tiếng Pháp, trình lên ủy ban giám định luận án bác học của Đại học Pa-ri, được nhiệt liệt hoan nghênh và được phong học vị bác học quốc gia Pháp. Trong cuộc sống về sau này của mình, ông Lưu Tử Hoa vẫn lặng lẽ chuyên tâm nghiên cứu nguyên lý bát quái, chỉnh lý và dịch trước tác của mình. Ông nói "Để cho

(1) NASA

càng nhiều người tìm hiểu được di sản văn hóa cổ đại của Trung Quốc, đó là niềm vui to lớn của tôi".

Ông Lưu Tử Hoa trong lĩnh vực nghiên cứu kết hợp bát quái Chu dịch và khoa học hiện đại đã thu được thành quả lớn lao như vậy làm cho bao người yêu thích bát quái Chu dịch thêm hâm mộ hơn nữa. Rất nhiều người không chỉ biết khen ngợi mà còn bỏ công nghiên cứu sâu về văn hiến lâu đời của Trung Quốc có liên quan đến Chu dịch, quy luật phổ biến về dự đoán nhân sự, cát hung, phục vụ hạnh phúc của nhân dân và giành được hàng loạt thành quả dự đoán đủ để làm cho mọi người tin phục. Sách "Chu dịch và dự đoán học" của ông Thiệu Vĩ Hoa ở thành phố Tây An, tỉnh Thiểm Tây đã thăng thắn chân thành giới thiệu phương pháp thực tiễn về bát quái Chu dịch trong dự đoán và cả một số thành tựu nghiên cứu ngày nay đã giành được.

Bạn đọc nếu như đã đọc "Chu dịch và dự đoán học" do ông Thiệu Vĩ Hoa viết hoặc đã có đọc các trước tác của các triều đại có liên quan đến "Chu dịch" và đã tiến hành một chặng đường thực tiễn của bản thân, nói chung đều có thể tin tưởng vận dụng bát quái Chu dịch dự đoán, nhân sự cát hung không phải là hoang đường mà là chân thực trong đời sống.

Ngày 3-1-1991, ông Trần ở Yết Đài Tử thành phố Trùng Khánh đáp máy bay đến Tây An, gặp gỡ các nhân sĩ giới Chu dịch. Tôi và ông gặp nhau ở nhà ông Hàn Khởi, mọi người trò chuyện rất ăn ý "Ông Trần đưa ra cuốn sổ tay ghi chép các ví dụ về quẻ đã tích lũy được trong thực tiễn dự đoán theo Chu dịch của mình, nói với tôi: "Tôi gom góp được một số ví dụ vận dụng quẻ ghi trong cuốn sổ này, tại sao quẻ tôi đoán đều không sát với sự thật, rất lấy làm khổ tâm. Lần này chủ tâm nhân kỳ nghỉ Tết, đáp máy bay đến Tây An tìm thầy thăm bạn để được khuây khỏa trong lòng. Ông có thể đoán cho tôi mấy quẻ không?"

Tôi vui vẻ nhận lời và ngay tại chỗ đó tám, chín quẻ, các quẻ đoán đều đúng. Nguyên quẻ so với nhân, sự, cát, hung mà ông cần

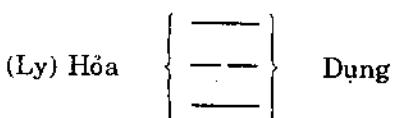
dự đoán, biết quả dự đoán hoàn toàn giống nhau. Ông Trần rất cảm động, ông nói : "Tuy chưa gặp được ông Thiệu Vĩ Hoa, nhưng lần gặp gỡ này, đã không uổng công đi Tây An".

Sai lầm trong đoán quả của ông Trần chủ yếu do không hiểu được vị trí chính xác của "dụng thần" trong quả hào. Khi vận dụng bát quái Chu dịch để dự đoán, xác định hào nào là dụng thần là cực kỳ quan trọng. Dụng thần chọn sai, cả quả đều sai. Vấn đề này sẽ bàn kỹ trong chương có liên quan trong sách này.

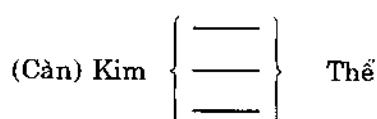
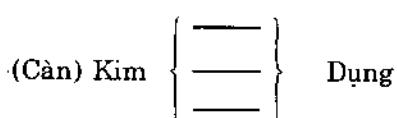
Điều phấn khởi là ông Trần qua chuyến đi Tây An này, mau chóng nắm sâu hơn tri thức bát quái Chu dịch có, bắt đầu thoát khỏi lầm lạc, di lên một trình độ mới.

Tục ngữ nói : "Đã thuộc đường thì làm sao sợ lạc lối"⁽¹⁾. Mùa đông năm 1989, đơn vị của người viết dòng này có một nữ đồng chí nhận được điện báo "Vào viện vì ốm" của bố chồng đánh từ huyện Hoa. Chồng chị đi vội về huyện Hoa. Còn chị phải ẵm con nhỏ trời lại mưa tuyết, có nên đi ngay không ? Chị xin tôi đoán một quả, nếu ông cụ nằm viện ốm nặng, chị phải di gấp để lo liệu; nếu bệnh không nặng thì đợi trời tạnh, sẽ đi cũng không muộn. Lúc ấy, bốc được quả "càn" từ "hỏa thiên đại hưu" :

Hỏa thiên đại hưu

Càn vi thiên

(1) Nguyễn văn : trong tay mình có, khi dùng không lo lắng gì.

NGŨ HÀO ĐỘNG BIỂN

Hỏa thiên đại hưu, thượng quẻ là hỏa, hạ quẻ là kim, ly hỏa là dụng, càn kim là thể; vận dụng nguyên tắc đoán quẻ "Mai Hoa dịch số", "dụng khắc vạn sự hung", bố chồng chị gấp nan phải nằm viện. Lại xem hổ quẻ, lấy được bốn hào giữa quẻ hỏa thiên đại hưu, trong bốn hào, ba hào đầu đoài kim là hổ của dụng, ba hào dưới càn kim là hổ của thể. Đoài kim hổ ly hỏa không những vô công, ngược lại cần "hao hỏa" kiềm chế, như vậy tác dụng "hung thần" của ly hỏa giảm nhỏ đi nhiều, hạ quẻ càn kim được sự phù trợ của hổ quẻ càn kim, kháng lại sự tiến công của "hung thần" ly hỏa, có sức phòng vệ khá mạnh, do đó đoán rằng bệnh của bố chồng chị sẽ không nặng thêm. Lại xem bệnh, của bố chồng chị xem bệnh ở chỗ nào; căn cứ ngũ hào động, đoán vùng ngực của ông có vấn đề. Do đó, dựa vào cái gì để xác định - xin xem bảng sau đây.

Vùng đầu	hào sáu (thượng)	vùng đùi	hào ba
vùng ngực	hào năm	vùng ống chân	hào hai
vùng bụng	hào bốn	vùng bàn chân	hào đầu ⁽¹⁾

Có sự phán đoán như trên, tôi phân tích bố chồng chị khí quản giãn nên xuất huyết, phải nằm viện, bệnh tình đã cầm lại. Vậy thì khi nào thì bệnh có thể khỏi. Phải đợi đến ngày biến quẻ thể dụng càn, ngày càn tì hỏa. Phương pháp tính toán cụ thể là chủ quẻ càn kim là 1, ly hỏa là 3, hỏa thiên đại hưu là số 4; hổ quẻ thượng đoài là số 2, hạ càn là số 1, cộng vào là số 3; biến quẻ càn, thượng quẻ là số 1, hạ quẻ cũng là số 1. Bây giờ chủ quẻ, hổ quẻ, biến quẻ cộng ba số lại với nhau : $4 + 3 + 2 = 9$ ngày. Dựa vào trạng thái tinh thần nôn nóng của người xem bói, tôi vận dụng nguyên tắc đoán quẻ "cấp quẻ cấp ứng"⁽²⁾, lấy 9 chia cho 2 rút ra kết luận là nội trong 5 ngày

(1) Lục hào hay hào sáu, thượng hào; ngũ hào, hào năm, tú hào, hào bốn, tam hào, hào bì, nhị hào, hào hai, nhất hào, sơ hào, hào đầu.

(2) Xem ngay ứng ngày.

sẽ khỏi. Chị tin đoán quê của tôi có lý, quyết định không đi huyễn Hoa thăm bố chồng ốm. Sau đó, chồng chị cũng xác nhận quê này đã đoán đúng.

Vận dụng bất quái dự đoán nhân sự cát hung có sự khác nhau giữa dự đoán đơn giản và dự đoán phức tạp. Dự đoán một sự việc quan trọng, nhân tố suy đoán tương đối nhiều, phân tích tương đối tì mỉ, do đó cũng mất thì giờ và công sức. Dự đoán chỉ một vấn đề thông thường, thường thường chỉ cần nắm vững mấy nhân tố chủ yếu, đoán một cách đơn giản là có thể tìm ra kết luận cho dự đoán. Như vậy thì cuối cùng làm thế nào để có thể nắm vững tri thức vận dụng bất quái Chu dịch thực hành chính xác dự đoán nhân sự, cát hung...? Xin cho phép tôi có một điều trao đổi đơn giản.

Trên thế giới, bất cứ môn khoa học nào, bạn muốn nắm vững, vận dụng đều phải có một quá trình tuần tự tiệm tiến tích lũy nhiều năm tháng, học tập "Chu dịch và dự đoán học" cũng phải như thế. Ví như các ví dụ về quê đã phân tích như trên, trên cơ bản đã phân tích rõ ràng từng loại từng điều. Nhưng có thể còn có chỗ không phải ai xem cũng hiểu được cả. Đó là vì người lần đầu tiếp xúc với bát quái, Chu dịch còn chưa có kiến thức cơ bản về mặt này, thậm chí không biết càn kim sao lại là số 1, đoài kim lại có thể là số 2, tất nhiên cũng không có cách nhận biết được bộ mặt trọn vẹn của quê này.

Để giúp cho mọi người đọc hiểu "Chu dịch và dự đoán học", sách này cố gắng đi sâu, biếu đạt ngắn gọn phổ thông, dễ hiểu.

Căn cứ vào kinh nghiệm của chính mình vận dụng tri thức Chu dịch, tiến hành thực tiễn dự đoán, xin chia làm hai phần lớn : tri thức cơ bản và thực tiễn dự đoán, giới thiệu có trọng điểm về học tập, nắm vững ngọn nguồn tinh hoa của "Chu dịch và dự đoán học" như thế nào.

Chương 2

NĂM VỮNG CHÌA KHÓA NGHIÊN CỨU "CHU DỊCH"

Người ta cần phải có chìa khóa để mở khóa. Mở khóa thường, chúng ta lựa chìa vào là có thể mở được khóa; nếu mở khóa của két sắt, sợ rằng rất nhiều người vặn khóa toát mồ hôi cũng không có cách mở được khóa. Điều này nói lên rằng muốn mở khóa két sắt, không chỉ cần một chìa khóa, mà còn phải nắm được phương pháp và bí quyết mở khóa. Mở khóa là như vậy, nghiên cứu Chu dịch cũng là như vậy. "Chu dịch" là cái két sắt giữ kín những điều bí hiểm. Các loại sách nghiên cứu Chu dịch có kiến giải chính xác và thấu triệt là chìa khóa để người ta tìm tòi bí hiểm của "Chu dịch". Hiện nay, đối với chúng ta, không phải là thiếu chìa khóa, mà là thiếu phương pháp sử dụng chìa khóa và các bước thao tác cụ thể. Để nắm vững chìa khóa nghiên cứu "Chu dịch", chúng ta trước hết phải bàn luận, nhận ra cấu tạo của "chìa khóa".

tiết 1. TIỀN THIÊN BÁT QUÁI VÀ HẬU THIÊN BÁT QUÁI

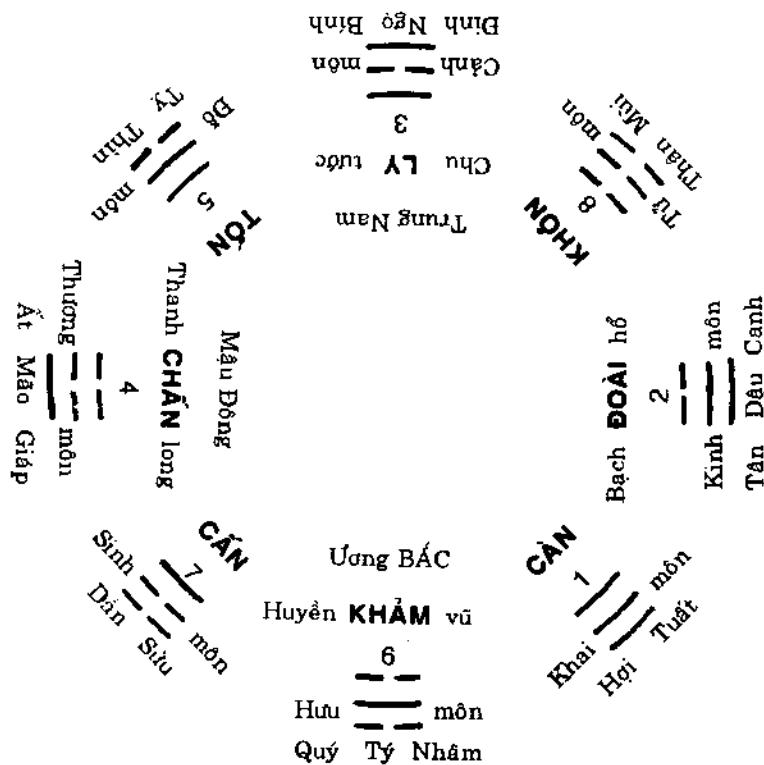
"Chu dịch và dự đoán học" của Thiệu Vĩ Hoa, Chương 1, hai tiết đầu trước hết giới thiệu "Phục Hy tiên thiên bát quái" và "Văn vương hậu thiên bát quái". Cá biệt có bạn đọc vừa mới mở sách đã thấy chán ngán, mới xem được "tiên thiên bát quái", lại đến cái "hậu thiên bát quái", tiếp theo lại còn cái "thực dụng bát quái đồ". Như vậy, rốt cùng là cái gì. "Tiên thiên bát quái", "hậu thiên bát quái", "thực dụng bát quái" và dự đoán Chu dịch có mối quan hệ như thế nào ?

"Chu dịch và dự đoán học" là một trước tác hòa trộn nghiên cứu dịch lý và dự đoán thông tin làm một, tương đối hoàn chỉnh; đã muốn

nghiên cứu dịch lý, bắt buộc phải làm rõ ngọn nguồn đầu đuôi của tiên thiêng bát quái và hậu thiêng bát quái". Đối với số đông bạn đọc nặng về nghiên cứu dự đoán Chu dịch, chúng tôi chẳng e ngại gì, chỉ xin nói hết qua, có sự tìm hiểu trên những nét lớn là được rồi. Đối với việc nghiên cứu dịch lý, có thể lấy làm mục tiêu thứ hai, để đến sau này sẽ đi vào.

Bây giờ chúng ta gác bỏ cách nhìn phân tán, tập trung xem xét thực dụng bát quái đồ.

THỰC DỤNG BÁT QUÁI ĐỒ

Ông Thiệu Vĩ Hoa đã nêu lên 5 điểm thuyết minh để sử dụng hình đồ bát quái, trong đó quan trọng nhất là điều 2 : Thiệu Khang Tiết khi tiến hành dự đoán đã dùng hình của hậu thiên bát quái, số của tiên thiên bát quái, thấy thực là kỳ diệu. Nhưng vì sao Thiệu Khang Tiết lại dùng hình của hậu thiên bát quái, số của tiên thiên bát quái, đến bây giờ vẫn chưa rõ nguyên do. Hiện nay dựa vào phép gieo quẻ theo thời gian và phép dự đoán theo "lục hào", đều là phối hợp số tiên thiên với hình này để sử dụng.

Chúng ta học tập hình đồ bát quái thực dụng này, cần nắm vững tri thức cơ bản nào, học thuộc những câu về nào ?

1 - Học thuộc tên gọi bát quái "càn, khâm, cấn, chấn, tốn, ly, khôn, đoài" 2 - Tiếp đó học thuộc số của tiên thiên bát quái : "càn 1 - đoài 2 - ly 3 - chấn 4 - tốn 5 - khâm 6 - cấn 7 - khôn 8".

3 - Thuộc cách ghi phù hiệu các quẻ, đọc thuộc lòng câu về :

"Càn ba liền - khôn sáu đoạn - chấn cốc ngửa - cấn bát xuôi - ly giữa khuyết - khâm giữa đầy - đoài trên khuyết - tốn dưới rời".

Phải thuộc đến mức vừa nêu tên quẻ là có thể viết ngay được phù hiệu của quẻ, hoặc vừa nhìn phù hiệu quẻ là có thể nói ngay tên quẻ.

Ba điều trên đây có thể coi là tiêu chuẩn thấp nhất, yêu cầu ít nhất, trong dự đoán Chu dịch nào cũng phải dùng tới.

Những điều chứa đựng trong đồ hình bát quái thực dụng rất nhiều, dễ lý giải rõ ràng đầu đuôi, tiện cho việc học tập và ghi nhớ, chúng tôi sẽ giới thiệu qua từng tiết, khơi sâu sự tìm hiểu của bạn đọc.

Trong "Chu dịch và dự đoán học" chương 1, tiết 3, tiết 4 đến tiết 7, bạn đọc có thể tìm hiểu chúng. Sách này không đưa ra giải thích và gợi ý.

Tiết 2. ĐỒ HÌNH GHI NHỚ NGŨ HÀNH SINH KHẮC

Bạn đọc học tập dự đoán bát quái Chu dịch, cần nắm vững tri thức cơ bản về học thuyết ngũ hành.

Học thuyết âm dương ngũ hành là học thuyết duy vật mộc mạc, là tư tưởng triết học biện chứng tự phát cổ đại của Trung Quốc. Nó cho rằng thế giới là một chỉnh thể có tính vật chất, sự vật nào trong vũ trụ cũng đều do năm loại nguyên tố mộc - hỏa - thổ - kim - thủy cấu thành và dựa vào quy tắc cơ bản thống nhất đối lập, chuyển hóa tiêu trưởng⁽¹⁾, quy luật sinh, khắc, thừa, vù⁽²⁾ của ngũ hành để trình bày rõ ràng quá trình biến hóa khách quan của sự phát sinh, phát triển, và cả sự tiêu vong của vạn sự vạn vật trong vũ trụ. Vì vậy học thuyết âm dương ngũ hành, sớm đã trở thành hạt nhân lý luận về khoa học tự nhiên cổ đại của Trung Quốc và luôn luôn chỉ đạo sự phát triển khoa học tự nhiên cổ đại của Trung Quốc.

Rất dễ dàng nhận ra đối tượng nghiên cứu học thuyết ngũ hành là quy luật biến hóa khách quan của vạn sự vạn vật và cả sự phát sinh, phát triển, đến cả sự tiêu vong của chúng trong vũ trụ; mà đối tượng nghiên cứu của học thuyết "Kinh dịch" là : "ngẩng lên nhìn thiên văn, cúi xuống xét địa lý, ở giữa thông hiểu tình hình vạn vật, nghiên cứu ranh giới trời - người, tìm tòi nguyên lý chung về vũ trụ, về cái tất biến, sở biến, bất biến của nhân sinh; thông hiểu sự biến đổi cổ kim, trình bày rõ quy tắc chung về tri biến, ứng biến, thích biến⁽³⁾ của nhân sinh, lấy làm chuẩn mực cho hành vi của loài người.

Giữa hai mặt có mối liên hệ rất mật thiết giống nhau và không thể tách rời. Như vậy học thuyết ngũ hành âm dương rõ ràng là cái chìa khóa, là nhóm mật mã để mở ra cánh cửa lớn thần bí của "Chu dịch" cho người ưa thích dự đoán Chu dịch. Thực tế cũng là như vậy,

(1) Giảm tăng.

(2) Thừa : dựa vào, lợi dụng thời cơ; Vù : lấn át, bắt nạt, coi khinh.

(3) Tri biến : biến đổi cần biết; Ứng biến : biến đổi để đáp ứng; Thích biến : biến đổi cho thích hợp.

dự đoán Chu dịch ở rất nhiều mặt đều phải dựa vào chuyển hóa tương sinh tương khắc, tương hổ tư sinh, tương hổ chế ước, tương hổ thừa chế, tương hổ kỳ vũ và tương hổ tiêu trưởng mà tìm ra sự phán đoán cho dự đoán.

Về học thuyết âm dương, chúng ta cần tìm hiểu quy tắc cơ bản của nó :

- 1 - Tính phổ biến của dấu tranh đối lập âm dương
- 2 - Tính đặc thù của dấu tranh đối lập âm dương
- 3 - Hình thức dấu tranh đối lập âm dương
- 4 - Tiêu trưởng và chuyển hóa âm dương
- 5 - Hỗn tương y tồn⁽¹⁾ của âm dương

Về học thuyết âm dương, phần chúng ta phải đi sâu nǎm vững là "âm dương có thể chuyển hóa", "âm tiêu dương trưởng", "âm dương y tồn" cũng còn gọi là "âm dương hỗn cǎn", "cô âm bất sinh", "cô dương bất trưởng"⁽²⁾.

Học thuyết âm dương vận dụng vào dự đoán bát quái Chu dịch về bệnh tật có tác dụng và hiệu lực rất lớn, ở đây cần phải giới thiệu tĩ mỉ, tường tận. Về chia kết cấu tổ chức nhân thể thì phần trên là dương, phần dưới là âm, bên ngoài là dương, bên trong là âm, vùng lưng là dương, vùng bụng là âm, ngoài cơ thể là dương, trong cơ thể là âm. Về chia phủ tạng, lục phủ là dương, ngũ tạng là âm. Trong ngũ tạng lại chia âm dương : tâm và phế là dương; can, tỳ, thận là âm; tâm là dương trong dương, phế là âm trong dương, thận tất là âm trong âm, phế là dương trong âm, tỳ là âm trong âm.

Về học thuyết ngũ hành, chúng ta cần tìm hiểu quy luật cơ bản của nó bao gồm tương hổ tư sinh, tương hổ chế ước, tương hổ thừa chế, tương hổ kỳ vũ của ngũ hành. Trong dự đoán Chu dịch, chủ yếu phải nắm vững tương sinh và tương khắc của ngũ hành. Thứ tự lần

(1) Dựa vào nhau mà tồn tại.

(2) Chỉ riêng có âm không có sinh - chỉ riêng có dương không có trưởng.

lượt của ngũ hành tương sinh là mộc sinh hỏa, hỏa sinh thổ, thổ sinh kim, kim sinh thủy, thủy sinh mộc. tại sao lại là thứ tự tương sinh lần lượt như vậy, nền Trung y học Trung Quốc đã có nghiên cứu lý luận cẩn kẽ. Trong phạm vi thuộc về nghiên cứu dịch lý trong nghiên cứu Chu dịch, ở đây ta in miễn giới thiệu cẩn kẽ hơn.

Ngũ hành tương khắc là quan hệ chế ước lẫn nhau giữa một sự vật và một sự vật khác. Thứ tự của tương hối chế ước của ngũ hành là : mộc khắc thổ, thổ khắc thủy, thủy khắc hỏa, hỏa khắc kim, kim khắc mộc.

Để giúp bạn đọc hiểu được, nhớ được quan hệ ngũ hành sinh khắc, sách này giới thiệu với bạn đọc một "đồ hình ngũ hành sinh khắc".

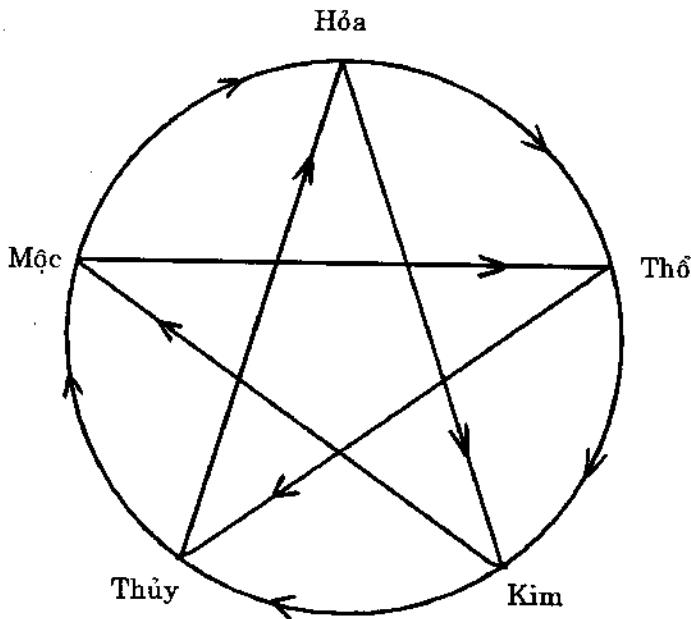
Đồ hình ngũ hành sinh khắc này do một đường tròn, một hình sao năm cánh tạo thành, rất thuận tiện để hiểu, sử dụng, ghi nhớ một cách đơn giản.

Đường tròn theo mũi tên hướng kim đồng hồ là thứ tự lần lượt ngũ hành tương sinh tức là mộc sinh hỏa, hỏa sinh thổ, thổ sinh kim, kim sinh thủy, thủy sinh mộc.

Phía trong, đường nối đỉnh của hình sao theo mũi tên chỉ phương vị là thứ tự lần lượt ngũ hành tương khắc, tức là mộc khắc thổ, thổ khắc thủy, thủy khắc hỏa, hỏa khắc kim, kim khắc mộc.

Có được hiểu biết như trên, chúng ta trở lại xem xét "thực dụng bát quái đồ". Trong đồ hình, chữ viết đậm chỉ tám quẻ : càn - khâm - cấn - chấn - tốn - ly - khôn - đoài. Phương vị của các quẻ này chính là ngược lại với cách xem đọc ngày nay, tức chấn là phương đông, đoài là phương tây, ly nam, khâm bắc là bốn phương chính; bốn phương bàng là tốn đông nam, khôn tây nam, càn tây bắc, cấn đông bắc. Thuộc tính ngũ hành của bát cung bát quái được quy định như thế nào ?

Càn đoài kim, khôn cấn thổ, chấn tốn mộc, khâm thủy, ly hỏa chúng ta phải ghi nhớ 13 chữ này.

Trong dự đoán Chu dịch, để phán đoán đúng nhân sự cát hung, hung suy, vinh nhục, chúng ta phải nắm vững vượng, suy của quẻ khí đối với các quẻ. Quẻ khí vượng : Hai quẻ càn doài là kim, vượng ở thu, vì vậy nói có kim thu; quẻ khâm thuộc thủy, vượng ở đông; hai quẻ chấn tốn thuộc mộc, vượng ở xuân; quẻ ly thuộc hỏa, vượng ở hạ; hai quẻ khôn cấn thuộc thổ, vượng ở tháng cuối của mỗi mùa.

Quẻ khí suy : mùa xuân mộc vượng, mộc khắc thổ, hai quẻ khôn cấn khí suy; mùa hạ hỏa vượng, hỏa khắc kim, hai quẻ cấn doài khí suy, mùa thu kim vượng, kim khắc mộc, hai quẻ chấn tốn khí suy; mùa đông thủy vượng, thủy khắc hỏa, quẻ ly khí suy; tháng cuối của mỗi mùa thổ vượng, thổ khắc thủy, quẻ khâm khí suy.

BẢNG HỆ THỐNG XẾP LOẠI NGŨ HÀNH BÁT QUÁI

Quẻ thể Thuộc tính Hạng mục	Chấn tổn	Ly	Cần khôn	Cấn đoài	Khảm	Âm dương
Ngũ hành	Mộc	Hỏa	Thổ	Kim	Thùy	
Ngũ phương	Đông	Nam	Giữa	Tây	Bắc	
Ngũ quý	Xuân	Hạ	Trường hạ	Thu	Đông	
Ngũ khí	Phong	Thứ ⁽¹⁾	Thấp ⁽²⁾	Táo	Hàn	
Ngũ cổ	Sinh	Trường	Hóa	Thu	Tàng	
Ngũ sắc	Thanh	Xích	Hoàng	Bạch	Hắc	
Ngũ vị	Toan	Khổ	Cam	Tân	Hàm ⁽³⁾	
Ngũ âm	Giác	Chinh	Cung	Thương	Vũ	
Ngũ thanh	Hô	Tiêu	Ca	Khốc	Thân ⁽⁴⁾	
Ngũ chí	Nộ	Hỉ	Tư	Ưu	Khủng ⁽⁵⁾	
Ngũ thể	Cân	Mạch	Nhục	Bí mao	Cốt	
Ngũ phủ	Đảm	Tiểu tràng	Vị	Đại tràng	Bàng quang	Dương
Ngũ tang	Can	Tâm	Tỳ	Phế	Thận	Âm...
Ngũ quan	Mục	Thiệt ⁽⁶⁾	Khẩu	Tị ⁽⁷⁾	Nhĩ	

Tri thức về âm dương ngũ hành, phương vị, vượng suy của quẻ khí, sự quy thuộc âm dương ngũ hành của tạng, phủ nhân thể và cả những mặt khác như "ngũ khí", "ngũ hóa", "ngũ sắc", "ngũ vị", "ngũ âm", "ngũ chí", "ngũ thể", "ngũ quan" đều dễ hiểu không dễ nhớ, ghi nhớ rồi lại quên, đi vào tra tìm có rất nhiều bất tiện. Chính cái gọi

(1) Thủ : nóng - Thấp : ẩm - Táo : khô.

(2) Cố : đoán - Tàng : giấu.

(3) Hàm : mặn.

(4) Thân : rắn.

(5) Khủng : sợ.

(6) Thiệt : lười.

(7) Tị : mũi.

là không dùng ngược măt là thấy, cần dùng thì dốc hòm lục bàn đều chẳng có làm cho người ta phải thốt lên phàn nàn. Người viết dòng này trong thực tiễn dự đoán Chu dịch đã quy nạp, chỉnh lý bảng hệ thống xếp loại ngũ hành bát quái; ở đây xin chân thành dem tặng các bạn độc giả. Trong bảng hệ thống có một số hạng mục thường dùng, một số hạng mục một thời gian chưa dùng được, sau này khi đi sâu học hỏi lại có thể dùng được, cá biệt có hạng mục có thể phải đợi khi đi vào chuyên đề dự đoán Chu dịch mới dùng tới. Ta thường nói biến học mênh mông, tri thức của chúng ta thường là tìm hiểu nhiều hơn một chút thì tốt, huống hồ điều không thường dùng hoàn toàn không cần phí thì giờ, phí công sức ghi nhớ. Suy nghĩ như vậy, người viết dòng này, bắt tay vào chỉnh lý bảng hệ thống xếp loại ngũ hành bát quái, không làm sách tóm lược, xin ghi phụ lục ở bảng trên đây.

Tiết 3. BẢNG LIÊN HỆ HƯỚNG NGANG THIÊN CAN ĐỊA CHI

"Thiên can có 10, địa chi dôi 2" có nghĩa là thiên có số 10, lần lượt là giáp - át - bính - đinh - mậu - kỷ - canh - tân - nhâm - quý. "Địa chi dôi 2", địa chi có 12 số, lần lượt là tý - sửu - dần - mão - thìn - tị - ngọ - mùi - thân - dậu - tuất - hợi.

Thiên can, địa chi trong "bát quái thuộc dụng đồ" theo thứ tự lần lượt có phương vị nhất định, trong dự đoán Chu dịch có tác dụng không thể coi nhẹ.

Thiên can, địa chi trong dự đoán bát quái Chu dịch, phát huy tác dụng như thế nào ? Vốn dĩ nó và ngũ hành âm dương có quan hệ rất khăng khít. Người ưa thích dự đoán Chu dịch ra sức tìm hiểu sâu quan hệ thiên can, địa chi với ngũ hành âm dương và một số quan hệ hướng ngang khác là hết sức quan trọng.

Chúng ta hãy xem thiên can trước, trong mười thiên can, phân phổi ngũ hành là giáp, át thuộc mộc; bính đinh thuộc hỏa; mậu kỷ thuộc thổ; canh, tân thuộc kim; nhâm, quý thuộc thủy.

Số thuộc âm, dương của mười thiên can là : số lẻ là dương, số chẵn là âm; tức là :

Dương là giáp, bính, mậu, canh, nhâm.

Âm là át, đinh, kỷ, tân, quý.

Như thế là dan xen có sự phân chia dương mộc, âm mộc, dương kim, âm kim, dương thủy, âm thủy. Vận dụng trong nhân sinh, dự đoán Chu dịch sẽ có tác dụng rất lớn.

Vì sự phân biệt âm dương ngũ hành trên thiên can, người xưa nói chung có cách sắp xếp như thế này :

Giáp mộc mộc của rừng rậm - Át mộc mộc của cỏ hoa

Bính hỏa hỏa của mặt trời - Đinh hỏa hỏa của đèn dóm

Mậu thổ thổ của vùng đất lớn - Kỷ thổ thổ của ruộng vườn

Canh kim kim của dao búa - Tân kim kim của đồ trang sức

Nhâm thủy thủy của biển lớn - Quý thủy thủy của mưa, sương

Chúng ta hãy xem lại địa chi; trong mười hai chi, phân phổi ngũ hành là : dần, mão thuộc mộc; tị, ngọ thuộc hỏa; thân, dậu thuộc kim; hợi, tị thuộc thủy, thìn, tuất, sứu, mùi thuộc thổ. Vì thìn, tuất, sứu, mùi trong "năm mùa" một năm chiếm vị trí của "trường hạ" (xin bạn đọc trở lại xem qua bảng hệ thống xếp loại ngũ hành bát quái). Ý nghĩa của "trường hạ" là chỉ tháng cuối của bốn mùa, tức tháng 3, tháng 6, tháng 9, tháng 12 (tất nhiên là theo âm lịch). Như vậy, thìn, tuất, sứu, mùi trong bốn mùa có một thuộc tính ngũ hành khác, tức là thìn thuộc mộc, mùi thuộc hỏa, tuất thuộc kim, sứu thuộc thủy.

BẢNG PHỐI HỢP ÂM DƯƠNG THIÊN CAN ĐỊA CHI

	Thiên can					Địa chi					
Dương	Giáp	Bính	Mậu	Canh	Nhâm	Tý	Dần	Thìn	Ngọ	Thân	Tuất
Âm	Át	Đinh	Kỷ	Tân	Quý	Sửu	Mão	Tị	Mùi	Dậu	Hợi

Chỉnh lý lại thành

BẢNG PHÂN PHỐI NGŨ HÀNH THIÊN CAN ĐỊA CHI

	Thiên can		Địa chi		
Mộc	Giáp	Át	Dần	Mão	Thìn
Hỏa	Bính	Đinh	Tị	Ngọ	Mùi
Thổ	Mậu	Kỷ	Thìn	Tuất	Sửu
Kim	Canh	Tân	Thân	Dậu	Tuất
Thủy	Nhâm	Quý	Hợi	Tý	Sửu

Bạn đọc phái chẵng có cách tư duy nhiều chiều, cảm giác lén xén không rõ ràng ? Chẳng hề sao, chúng ta hãy cùng dứt khoát với nhau một chút, liệt ra mấy bảng kê thì học và dùng được thuận tiện, thoáng nhìn là rõ. Trước hết chỉnh lý được bảng phối hợp âm dương thiên can, địa chi.

Xét từ địa chi thì dần, mão, thìn tuy nói đều là mộc, nhưng dần là mộc sơ sinh, mão là mộc cực thịnh, thìn là mộc tiệm suy. Cũng như vậy, xét từ hỏa thì tị là hỏa sơ sinh, ngọ là hỏa cực thịnh, mùi là hỏa tiệm suy; xét từ kim thì thân là kim sơ sinh, dậu là kim cực thịnh, tuất là kim tiệm suy; xét từ thủy thì hợi là thủy sơ sinh, tý là thủy cực thịnh, sửu là thủy tiệm suy.

Thìn, tuất, sửu, mùi là cuối cùng của bốn mùa, không những được gọi là thuộc thổ mà ngoài ra còn có cách gọi là tứ khố, trong đó, sửu là kim khố, sinh hợi, tý mà khắc dần, mão; thìn là thủy khố,

sinh dần, mão mà khắc tị hỏa, ngọ hỏa; mùi là mộc khố, sinh tị, ngọ mà bị kim khắc; tuất là hỏa khố, khắc thân, dậu mà bị thủy chế.

Chúng ta nghiên cứu dự đoán Chu dịch, chỉ có biết quy luật thuộc ngũ hành đơn nhất của địa chi là còn chưa đủ. Ngũ hành của địa chi không giống thiên can, giáp mộc tức là giáp mộc, canh kim tức là canh kim. Ngũ hành của địa chi ngoài thể khí ra, còn bao hàm ở trong một hoặc mấy thành phần ngũ hành của thiên can bản khí ra, còn có thêm cả thành phần bính hỏa và tuất thổ ở trong.

Điều gọi là bản khí chính là một thiên can tiêu biểu cho tính chất của nó, chứa đựng trong mỗi một địa chi. Trong 12 địa chi, bản khí của dần là giáp mộc, bản khí của mão là át mộc, bản khí của thìn là mậu thổ, bản khí của tị là bính hỏa, bản khí của ngọ là dinh hỏa, bản khí của mùi là kỷ thổ, bản khí của thân là canh kim, bản khí của dậu là tân kim, bản khí của tuất là mậu thổ, bản khí của hợi là nhâm thủy, bản khí của túy là quý thủy, bản khí của sứu là kỷ thổ. Về bản khí và các thiên can khác chứa đựng trong địa chi, còn có một bài ca cổ :

Tý cung quý thủy toại kỳ trung ⁽¹⁾	Sửu quý tân kim kỷ thổ đồng
Dần cung giáp mộc thừa ⁽²⁾ bính mậu	Mão cung át mộc độc tương phùng ⁽³⁾
Thìn tàng ⁽⁴⁾ át mậu tâm phân quý	Tị trung canh kim bính mậu tòng ⁽⁵⁾
Ngọ cung dinh hỏa tịnh ⁽⁶⁾ kỷ thổ	Mùi cung át tị dinh cộng tòng ⁽⁷⁾
Thân vị canh kim nhâm thủy dậu	Dậu cung tân tự độc phong long ⁽⁸⁾
Tuất cung tân kim cát dinh mậu	Hợi tàng nhâm giáp thị chán tung ⁽⁹⁾

Để cho rõ ràng, tiện tra tìm khi dự đoán Chu dịch, bây giờ hay ghi ngũ hành bao hàm trong 12 địa chi thành bảng kê.

(1) ở trong. (2) dựa vào. (3) gặp nhau. (4) ẩn. (5) theo.

(6) cùng. (7) cùng nòi. (8) Thịnh vượng. (9) đúng đòng.

BẢNG ĐỔI CHIỀU THIÊN CAN NGŨ HÀNH TRONG 12 CHI

Địa chi Ngũ hành	Tý	Sửu	Dần	Mão	Thìn	Tỵ	Ngo	Mùi	Thân	Dậu	Tuất	Hợi
Hàm thiền can ngũ hành	Quý Thủy	Quý Thủy	Giáp Mộc	Ất Mộc	Ất Mộc	Canh Kim	Đinh Hỏa	Ất Mộc	Canh Kim	Tân Kim	Tân Kim	Nhâm Thủy
		Tân Kim	Bính Hỏa		Mậu Thổ	Bính Hỏa	Kỷ Thổ	Kỷ Thổ	Nhâm Thủy		Đinh Hỏa	Giáp Mộc
		Kỷ Thổ	Mậu Thổ		Quý Thủy	Mậu Thổ		Đinh HỎA	Mậu Thổ		Mậu Thổ	

Người ưa thích dự đoán Chu dịch còn phải nhớ kỹ quan hệ giữa địa chi với tháng và giờ theo dương lịch, xin ghi lại thành bảng dưới đây :

Địa chi Tháng giờ	Tý	Sửu	Dần	Mão	Thìn	Tỵ	Ngo	Mùi	Thân	Dậu	Tuất	Hợi
Tháng	Tháng 11	Tháng 12	Tháng 1	Tháng 2	Tháng 3	Tháng 4	Tháng 5	Tháng 6	Tháng 7	Tháng 8	Tháng 9	Tháng 10
Giờ	23	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21
	†	1	1	1	1	1	1	1	1	1	†	1
	24	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22

Chương 3

ĐI VÀO TÌM HIỂU NỘI DUNG 64 QUẺ

64 quẻ của Chu dịch thực chất là một phòng triển lãm bao trùm mọi hiện tượng, nội dung cực kỳ phong phú. Phòng triển lãm này lớn rộng vô cùng, đường ngang lối dọc chồng chéo, chúng ta hơi sơ ý một chút là sẽ lạc lối, nhìn không thấy cảnh tượng chân thực, không hiểu được nội dung triết học phong phú, đoán không hết được những điều kỳ diệu chứa đựng trong đó. Để cho những người yêu thích dự đoán Chu dịch khỏi phải đi đường vòng, khi đi vui vẻ, khi về thu hoạch đầy bao, chúng ta không ngại gì, mà phải nghiên cứu từ gần đến xa, từ nồng đến sâu, một cách tỉ mỉ, đến nơi đến chốn.

Nét 1. TÌM HIỂU TƯỢNG QUẺ

Sau khi chúng ta đã nắm vững được kiến thức cơ sở mà chúng tôi đã hướng dẫn ở phần trên, điều cần thiết nhất là phải tìm hiểu được toàn diện mạo của tám cung càn, khảm, cấn, chấn, tốn, ly, đoài, và 64 quẻ được biến đổi thành tiếp sau đó.

Hệ từ Chu dịch có câu : "Dịch giả, tượng dã"⁽¹⁾. "Triện giả ngôn hổ tượng giả dã"⁽²⁾. "Bát quái thành liệt, tượng tại kỳ trung hĩ"⁽³⁾. Ngày xưa gọi bát quái là kinh quẻ, hai quẻ chồng lên nhau thì tượng quẻ hình thành.

Bây giờ chúng ta hãy làm quen với 64 quẻ của 8 cung :

---

(1) Dịch có nghĩa là tượng.

(2) Triện có nghĩa là điều nói về tượng.

(3) Bát quái xếp thành hàng, tượng ở trong đó.

1. Cung càn bát quái thuộc kim

Càn vi thiêng (Kiền)		Thiên phong cấu	
Thiên sơn dộn		Thiên địa bì (phủ)	
Sơn địa bó bác		Hỏa địa tấn	
Hỏa thiên đại hữu			

2. Cung đoài bát quái thuộc kim

Đoài vi trạch		Trạch thủy khốn	
Trạch địa tuy		Trạch sơn hàm	
Địa sơn khiêm		Lôi sơn tiểu quá	
Lôi trạch quy muội			

3. Cung ly bát quái thuộc hỏa

Ly vi hỏa		Hỏa sơn lữ	
Hỏa phong định		Hỏa thủy vị tế	
Phong thủy hoán		Thiên thủy tụng	
Thiên hỏa đồng nhân			

4. Cung chấn bát quái thuộc mộc

Chấn vi
lôi

Lôi địa
dự

Lôi thủy
giải

Lôi phong
hăng

Địa phong
thăng

Thủy
phong tinh

Trạch phong
đại quá

Trạch
lôi tùy

5. Cung tốn bát quái thuộc mộc

Tốn vi
phong

Phong thiên
tiểu súc

Phong hỏa
gia nhân

Phong
lôi ích

Thiên lôi
vô vọng

Hỏa lôi
phệ hạp

Sơn lôi
di

Sơn
phong cổ

6. Cung khâm bát quái thuộc thủy

Khâm vi
thủy

Thủy trạch
tiết

Thủy lôi
truân

Thủy hỏa
ký tế

Trạch
thủy cách

Lôi hỏa
phong

Địa hỏa
minh di

Địa thủy
sư

7. Cung cấn bát quái thuộc thổ

Cấn vi
sơn

Sơn hỏa
bôn

Sơn thiên
đại súc

Sơn trạch
tổn

Hỏa trạch
khuê

Thiên trạch
lý

Phong trạch
trung phù

Phong sơn
tiệm

8. Cung khôn bát quái thuộc thổ

Khôn vi
địa

Địa lôi
phục

Địa trạch
lâm

Địa thiên
thái

Lôi thiên
đại tráng

Trạch
thiên quái

Thủy
thiên nhu

Thủy địa
tỷ

Bát quái, quẻ đơn gọi là kinh quẻ, hai quẻ đơn chồng lên nhau gọi là biệt quẻ. Bát quái theo ngũ hành chia làm tám cung, mỗi cung có tám tượng quẻ⁽¹⁾, tượng quẻ thứ nhất là quẻ đầu hoặc gọi là quẻ thuần. Quẻ đầu là cơ sở để phân tách bảy quẻ khác của cung này. Chúng ta học tập dự đoán Chu dịch phải tìm hiểu quy luật biến hóa của nó.

Chúng ta hãy lấy quẻ càn làm ví dụ :

Quẻ đầu (thứ)   Biến 1   Biến 2   Biến 3   Biến 4   Biến 5   Tứ biến 4⁽¹⁾   Hạ hoàn thù (đầu)⁽²⁾

(1) Biệt quẻ.   (2) Biến lại.   (3) Quay lại đầu.

Để cho các bạn lần đầu tiếp xúc với bát quái Chu dịch cũng có thể xem hiểu được biến hóa của nó, chúng tôi giới thiệu đơn giản về tương của hào.

Tương của hào chỉ có hai hoặc là những ký hiệu cơ bản tạo nên bát quái. Hai gạch ngang ngắn (— —) là hào âm, một gạch ngang dài (—) là dương. Bất cứ quẻ nào trong 64 biến quẻ đều cho 6 hào hoặc là dương hoặc là âm cấu thành. Cách xếp thứ tự của số hào là từ dưới lên trên.

Bây giờ chúng ta hãy xem một thí dụ về diễn biến của quẻ càn. Quẻ đầu càn là trời. Quẻ 2 biến hào 1, dương hào biến thành âm hào, lúc ấy quẻ đơn do 3 hào trên (— — —) cấu thành là quẻ kinh càn, quẻ đơn khác do 3 hào dưới (— — —) cấu thành là quẻ kinh tốn. Càn là trời, tốn là gió cho nên quẻ càn này lấy tên là thiên phong cầu. Quẻ 3 trên cơ sở biến hào 1, lại biến hào 2, một hào khác do 3 hào dưới (— — —) cấu thành là quẻ kinh cấn; cấn là núi cho nên biến quẻ này lấy tên thiên sơn độn các biến 3, biến 4, biến 5 sau đó đều theo kiểu này; ở quẻ thứ 7 hào thứ 4, nội dung của "hồi biến tứ, là sau khi 5 hào đã biến xong thì quay lại biến hào 4 một lần nữa, lúc này 3 hào trên là ly giữa khuyết (— — —) ly là hỏa, 3 hào dưới là khôn sáu đoạn (— — —), khôn là địa, quẻ này lấy tên là hỏa địa tần. Quẻ thứ 8 "hoàn thủ" là chỉ 3 hào dưới khi bǎn quẻ cuối ở cung này lại trở về bǎn thể quẻ đầu, trở thành càn ba liền. Lúc ấy, 3 hào trên là ly hỏa, 3 hào dưới là càn thiên, tên quẻ là hỏa thiên đại hưu.

Biến hóa của 8 cung đều tuân theo một quy luật chung này, cách biến của chúng là âm biến thành dương, dương biến thành âm, bắt đầu biến từ sơ hào, mỗi lần một hào được biến thì lại xuất hiện một tương quẻ mới. Mỗi cung bắt đầu từ sơ hào của quẻ đầu, khi biến đến hào thứ 5 thì dừng lại, hào thứ 6 tức là hào thương thì không biến nữa. Quẻ thứ 7 quay đầu biến hào 4 vẫn là hào dương biến thành hào âm, hào âm biến thành hào dương. Quẻ thứ 8 là do sơ hào, hào 2, hào 3 của quẻ biến đổi mà có được. Đặc trưng của nó là

3 hào phía dưới hoàn nguyên thành bản thể của quẻ đầu, vì vậy gọi là quẻ "quy hôn". Mà quẻ 7 trong khi biến không biến hào 6, hào 6 trên không biến mà quay xuống phía dưới biến lại hào 4, nên gọi là quẻ "du hôn".

Quẻ "du hôn, quy hôn", khi dự đoán người đi xa, có một ý nghĩa đặc biệt. Nếu như đoán người đi xa bao giờ trở về, mà gặp quẻ du hôn, thì người đó không thể về ngay được. Nếu gặp quẻ quy hôn, người đó đi không xa, sẽ rất nhanh chóng trở về.

Trên đây, khi chúng tôi giới thiệu sự biến hóa của bát cung, đã sử dụng các cách "càn là trời", "tốn là gió", "cấn là núi", bây giờ xin giới thiệu bảng tượng quẻ của bát quái.

Trong bát quái Chu dịch, bốn quẻ càn, khám, cấn, chấn là quẻ dương, bốn quẻ tốn, ly, khôn, đoài là quẻ âm. Bảng kê lập ra để tham khảo.

Trong bảng tượng quẻ vạn vật bát quái Chu dịch, tượng quẻ kê ra chỉ là một bộ phận của quẻ tượng chính thể trong bát quái bởi vì những điều mà tám quẻ tượng trưng, phản ánh thì quá nhiều, chỉ có đĩa compac mới ghi hết được toàn bộ. Bản thân tôi trong quá trình học tập Chu dịch trước đây cũng đã rất đau đầu về chuyện này. Để tiện cho việc sử dụng, tôi đã bỏ ra nhiều công sức lựa chọn, xử lý, thử kê ra hai bảng dưới đây, sao chép trong cuốn sổ tay học tập "Chu dịch", cung cấp cho mọi người sử dụng để giúp cho các bạn học tập "Chu dịch và dự đoán".

Khi chúng ta có trong tay bảng đơn giản tượng quẻ vạn vật chủ Chu dịch bát quái, tra tìm sẽ tương đối tiện lợi. Điều cần nhắc là những tượng quẻ sắp xếp trong bảng nói chung có thể chia thành hai loại thường dùng và không thường dùng, cũng có nghĩa nữa trên của bảng là thuộc về loại thí dụ tỉ mỉ, nữa dưới thuộc về loại thí dụ sơ sài; nữa trên của bảng được dùng rất nhiều trong dự đoán Chu dịch, chúng ta cần học thuộc, nhớ kỹ. Nửa dưới cũng cần có một kỹ năng nào đó để khi dùng có thể tra tìm thành thạo là được.

BẢNG TƯỢNG QUÈ BỐN QUÈ DƯƠNG :
CÀN, KHẨM, CẤN, CHẨN

Tên què	Càn	KhẨm	Cấn	Chẩn
Loại tượng	Càn	KhẨm	Cấn	Chẩn
Tự nhiên	Thiên	Thủy	Sơn	Lôi (sấm)
Người	Phụ (cha)	Trung nam	Thiếu nam	Trưởng nam
Thuộc tính	Kiện (khỏe)	Hỗn (lún vào)	Chỉ (ngừng)	Động
Động vật	Mã (ngựa)	Thể (lợn)	Cẩu (chó)	Long (rồng)
Thân thể	Thủ (đầu)	Nhi (tai)	Thủ (tay)	Túc (chân)
Phương vị	Tây Bắc	Bắc	Đông Bắc	Đông
Quý Tiết	Giữa thu đông	Đông	Giữa đông xuân	Xuân
Các tượng vật biểu hiện khác	Là : Vàng (kim), ngọc, rết, băng, vua, quan quý, vật trong vườn, cây ăn quả, mũ, xương, kinh màu đỏ thẩm, lưỡi dao, sư tử, voi, vật rắn...	Là : vũng nước, bánh xe vành; nhu mì đối với người; bệnh tim, thêm lo, đau tai, huyết, trắng, móng, màu đỏ, đen, luật, xà, gai, cáo, gông, thứ nấu rượu, thủy tinh...	Là : đường dì, đá nhỏ, cửa định, quả dưa, miếu chùa, ngón tay, chuột, hổ; đối với cây : dai, nhiều đốt, (què khẨm có : đối với cây : cây lõi cứng), đầu gỗi, thuộc vật có mỏ, màu vàng...	Là : màu đen, màu vàng, đường lớn, quán trọ, quyết đoán, cây trúc xanh, lau sậy, đối với ngựa : giòi hí, ngựa trán trắng; tóc, côn trùng, nhạc khí; thắc mặc, màu xanh bích, xanh đen, quả, cây có rễ.

BÀNG TƯỢNG QUÈ BỐN QUÈ ÂM :
TỐN - LY - KHÔN - ĐOÀI

Tên què Loại tượng	Tốn	Ly	Khôn	Đoài
Tự nhiên	Phong	Hỏa	Địa	Trạch
Người	Trưởng nữ	Trung nữ	Mẫu (mẹ)	Thiếu nữ
Thuộc tính	Nhập (vào)	Lệ (đẹp)	Thuận	Thuyết (nói năng)
Động vật	Kê (gà)	Trĩ (gà lôi)	Ngưu (trâu, bò)	Dương (dê)
Thân thể	Cố (đùi)	Mục (mắt)	Phúc (bung)	Khẩu (miệng)
Phương vị	Đông nam	Nam	Tây nam	Tây
Quý tiết	Giữa xuân hè	Ha	Giữa hạ thu	Thu
Các tượng vật biểu hiện khác	Là : Cây, buộc thắng (căng), trắng, công việc, dài, cao, tiến thoái, không quả, mùi hôi, đối với người : thưa tóc, trán hở, mắt trắng, được lợi ba lần; bách thảo, mùi thơm, lông vũ, cánh buồm, quạt, tiền đạo, thợ, màu xanh lục...	Là : Mặt trời, diện chớp, ráng mây, giáp cốt, đao binh, văn thư, cái lò, đối với người : bụng to, ba ba, cua, thắng, vật có vỏ cứng, hoa, văn nhân, vật khô, gỗ khô, màu đỏ hồng, màu tía...	Là : vải, văn chương, xe thuyền, vật lành vuông, cân, đồ sành, gạo thóc, quần áo, sách vở, màu xin, chia đều, số đông, cái nồi, vàng xám...	Là : phù thủy, cãi cọ, thiếp, phế, nô tỳ, vật bị gãy, quả roi, đồ vật có miệng, thuộc kim, sắt rỉ, đất chua, màu vàng...

Hết 2. NHẬN BIẾT CÁC HÀO NHƯ ĐẾM CÁC VẬT QUÝ TRONG NHÀ

64 quẻ của Chu dịch mỗi quẻ đều do sơ hào, nhất hào, nhị hào, tam hào, tứ hào, ngũ hào, thượng hào tạo thành. Hào thứ nhất, hai, ba tạo thành một quẻ đơn; hào thứ tư, năm, sáu tạo thành quẻ đơn khác. Hai quẻ đơn xếp chồng lên nhau tạo thành biệt quẻ có biểu tượng rất sinh động. Do hình thái, âm dương, vị trí của hai quẻ đơn đều có sự xác định riêng biệt, nên trong dự đoán Chu dịch đã xuất hiện một số câu nói ước định quen thuộc, chúng ta không thể không tìm hiểu cẩn kẽ, nếu không thì khi nghe người khác giảng giải về quẻ, chúng ta sẽ không hiểu. Nếu như chúng ta giải thích về quẻ cho người khác, không hiểu "nền nếp" này, dùng nhiều lời nói xa lỵ với quẻ dịch thì người khác nghe cũng khó mà hiểu được.

Vị trí của quẻ đơn trong biệt quẻ gọi là quẻ vị. Quẻ vị thuộc về tượng quẻ, tượng quẻ bao gồm quẻ vị. Quẻ vị tất cả chia làm bảy loại :

1. Hai quẻ đơn xếp lên nhau, có sự phân chia trên dưới, như , khôn ở trên gọi là quẻ thượng, càn ở dưới gọi là quẻ hạ, hai quẻ này kết hợp với nhau thành địa thiên thái.
2. Hai quẻ xếp lên nhau có sự phân chia trong ngoài, vẫn lấy làm ví dụ, khôn là quẻ ngoài, càn là quẻ trong.
3. Hai quẻ chồng lên nhau, có vị trí trước sau, quẻ thượng là trước, quẻ hạ là sau.
4. Hai quẻ khác nhau chồng lên nhau có phân chia âm vị, dương vị, cũng gọi là quẻ âm, quẻ dương. Vẫn lấy làm ví dụ, khôn là âm, càn là dương. Khi dự đoán, theo thói quen thường gọi là ngoại âm, nội dương hoặc ngoại nhu⁽¹⁾, nội cương⁽²⁾.

(1) mềm.

(2) cứng.

5. Hai quẻ chồng lên nhau có sự phân chia vị cương, vị nhu, giải thích điều này như điểm 4.

6. Hai quẻ chồng lên nhau có sự phân chia vị trí gần, xa. Ngoại quẻ là xa, nội quẻ là gần.

7. Quẻ giống nhau chồng lên nhau có vị trí cân bằng hay vị trí trùng lặp, khi dự đoán, quen gọi là thương, hạ tì hòa hoặc nội ngoại tì hòa.

Thuyết về quẻ vị nói có tới 7 loại, trong thực tiễn dự đoán, hàm nghĩa cũng không giống nhau. Như khi dự đoán thủy tai, ngoại quẻ có thủy, nội quẻ không có thủy, tức là ở đất khác có nạn lụt còn nội địa (nơi gần) không có nạn lụt. Như thế đương nhiên phải xem thế nước lớn, nhỏ; nếu như ngoại quẻ có thủy mà thủy không vượng thì cũng chỉ có khả năng là trận mưa mà không thể biến thành nạn lụt được. Ở đây chúng ta phải dùng vị trí nội, ngoại mà phân quẻ vị. Nếu như dùng quẻ vị thương, hạ hoặc cương, nhu thì không thể nói cho thông được. Vì thế, việc sử dụng quẻ vị phải dựa vào tình hình cụ thể của dự đoán mà vận dụng linh hoạt không thể cứng rập khuôn theo quy định được.

Âm hào, dương hào là ký hiệu cơ bản cấu tạo nên $8 \times 8 = 64$ quẻ; đối với tên gọi, thuộc tính, đặc trưng hào vị, nói đến là phải thuộc như đếm các vật báu trong nhà.

Trước hết nói về hào tượng :

Hào dương (——) : tượng dương, tượng trời, tượng vua, tượng cha, tượng quân tử, tượng đại nhân, tượng đàn ông, tượng số lẻ, tượng các vật mang thuộc tính dương, tượng cứng cáp, tượng khỏe mạnh, tượng động v.v...

Hào âm (— —) : tượng âm, tượng đất, tượng dân, tượng mẹ, tượng tiểu nhân, tượng đàn bà, tượng số chẵn, tượng hình dáng mềm nhũn, tượng vật mát, tượng nhẹ, tượng tĩnh v.v...

Trong thực tiễn, còn có thể suy ngẫm về rất nhiều tượng hào, như hào dương có thể biểu thị chính thực quang minh, hào âm biểu thị hôn ám tối tăm.

Để phân chia thuộc tính âm dương của hào, dương hào dùng chữ "cửu", âm hào dùng chữ "lục".

Dương hào của dương quẻ gọi là "sơ cửu", "cửu nhị", "cửu tam", "cửu tứ", "cửu ngũ", "thượng cửu".

Âm hào của âm quẻ gọi là "sơ lục", "lục nhị", "lục tam", "lục tứ", "lục ngũ", "thượng lục".

Trong một quẻ, có âm hào có dương hào, theo hào thứ mà hào đó giữ, phân biệt bằng cách thêm vào trước một hào dương "cửu" hoặc âm "lục". Thí dụ quẻ hỏa địa tần ☰☰ sẽ là do "sơ lục hào", "lục nhị hào", "lục tam hào", "cửu tứ hào", "lục ngũ hào", "thượng cửu hào" tạo thành.

Quẻ càn thì thêm một "dụng cửu" để tạo thành.

Quẻ càn thêm một hào "dụng cửu", quẻ khôn thêm một hào "dụng lục", vì vậy hai quẻ này mỗi quẻ có tới 7 số hào. 62 quẻ khác đều không có tình trạng này. Vì vậy hai quẻ càn, khôn còn có cách nói "càn khôn hỗn biến". Cho nên, gấp quẻ càn biến thành quẻ khôn, phải dùng hào từ "dụng cửu" để định cát, hung; gấp quẻ khôn biến thành quẻ càn, phải dùng hào từ "dụng lục" để định cát hung.

Bạn đọc có thể chưa rõ, có thể hỏi : "Có phải khi chúng ta dự đoán hễ cứ gấp quẻ càn là biến thành quẻ khôn, gấp quẻ khôn là biến thành quẻ càn không ?"

Chúng tôi nói : "Không phải, dùng "dụng cửu" và "dụng lục" phải có điều kiện riêng của nó".

"Dụng cửu" là khi chúng ta dự đoán có xuất hiện quẻ khôn mà toàn bộ 6 hào đều là "lão âm" tức lời đoán đã dựng trong lúc biến hào.

Trường hợp như thế này tương đối ít gặp.

Nhận biết hào như đếm vật quý trong nhà. Chúng ta chỉ biết những tri thức liên quan đến hào như đã nói ở trên là chưa đủ. Phải

tìm hiểu một cách toàn diện vị trí, thuộc tính, đặc trưng của hào và cả cách nói theo thói quen khi dự đoán.

1. Thiên vị, nhân vị, địa vị⁽¹⁾

Hào 5, hào 6 là thiên vị, hào 3, hào 4 là nhân vị, sơ hào, hào 2 là địa vị. Sơ hào, hào 3, hào 5 là chính vị của địa, nhân, thiên.

2. Thượng vị, trung vị, hạ vị

Thượng hào của một quẻ là thượng vị. Trung hào của quẻ thượng và trung hào của quẻ hạ là trung vị, sơ hào là hạ vị.

3. Âm vị, dương vị

Sáu hào của một quẻ thì sơ, tam, ngũ hào là dương vị; nhì, tứ, thượng hào là âm vị.

4. Đồng vị

Sáu hào của một quẻ thì vị trí của sơ hào ở dưới nội quẻ, của tứ hào ở dưới ngoại quẻ, gọi là đồng vị. Vị trí của nhì hào ở giữa nội quẻ, vị trí của ngoại hào ở giữa quẻ ngoại là cùng ở trung vị. Tam hào ở trên quẻ nội, thượng hào ở trên quẻ ngoại đều ở thượng vị.

5. Vị trí quý, tiệm⁽²⁾

"Hệ từ" nói : "Thiên tôn, địa ti, càn khôn định hī" (trời tôn quý, đất thấp hèn, càn khôn đã định). "Càn cao quý ngũ, địa ti tiệm nhì" (quẻ càn cao quý ở hào 5, địa ti tiệm ở hào 2). Sáu hào trong một quẻ thì hào 5 là quý vị, hào 2 là tiệm vị, là hèn kém của tiểu nhân.

6. Cương nhu cư tôn vị⁽³⁾

Hào 5 của mỗi quẻ là chính vị của trời, là vị trí của quân vương, là vị trí của tôn quý. Dương ở hào 5 là dương ở vị trí tôn quý. Âm

(1) Vị trí (ngôi) của trời,... của người,... của đất.

(2) Vị trí sang hèn.

(3) Cái cứng rắn, mềm mại ở vị trí tôn quý.

ở hào 3 là âm ở vị trí tôn quý. Ở vị trí tôn quý là tượng trưng người ở vị trí đế vương, thuộc vương thế.

7. Âm dương dắc vị và không dắc vị⁽¹⁾

Ở mỗi quẻ, sơ, tam, ngũ hào là dương vị; nhì, tứ, thượng hào là âm vị. Dương hào ở dương vị, âm hào ở âm vị, gọi là dắc vị, hoặc còn gọi là dương vị, chính vị, vị chính, tại vị. Nếu âm hào ở dương vị, dương hào ở âm vị, là không dắc vị hoặc còn gọi là thất vị, không dương vị, vị bất chính⁽²⁾. Dắc vị biểu hiện địa vị, hoàn cảnh mà con người có là có lợi, hoặc là tài đức và chức vị tương xứng hoặc là người với việc làm và chức vị tương xứng, ngược lại thì không tương xứng và bất lợi. Dắc vị là hiện tượng có lợi, không dắc vị là hiện tượng không có lợi.

8. Nhu tòng⁽³⁾ cương

Hào âm ở dưới hào dương là biểu hiện của cái yếu mềm thuận theo cái cứng rắn, như thần dân thuận theo vua, phụ nữ thuận theo nam giới... Xin đưa ra ví dụ về quẻ ☰ ý nghĩa nguyên thủy của "tốn" là trên bàn có bày đồ vật, mượn chữ "tốn"⁽⁴⁾ là đồng âm trở thành có nghĩa "thuận theo". Tượng hào của quẻ tổn là hào âm cách bên dưới dương hào 2, tượng trưng cho sự phục tùng và thuận theo. Thuận theo tâm ý người khác. Tổn lại tượng trưng gió, không có khe hở không lọt vào được. Quẻ tổn là quẻ âm, lấy một hào âm làm hào chủ, bởi vậy âm nhu không thể thuận lợi lớn, chỉ có thể thuận lợi nhỏ mà thôi. Quẻ tổn là hào âm một thuận theo hào dương; âm thuận dương, là lẽ tự nhiên, cho nên tiến lên phía trước là có lợi.

(1) dắc vị : được, đúng vị trí.

(2) không đúng vị trí.

(3) Tòng : theo.

(4) quẻ bát thuận tổn.

9. Nhu thừa⁽¹⁾ cương

Hào âm ở trên hào dương là hiện tượng kẻ yếu hèn lừa kẻ cứng rắn, như bê tê lừa vua, nữ lừa nam... Ví dụ : quẻ hào lục nhị nhu ở trên hào sơ cửu, là nhu thừa cương.

10. Cương nhu tương thăng

6 hào của một quẻ, năm hào dưới là cương, hào lục trên là nhu, như là cương thăng nhu, hoặc là cương có thể chế được nhu. Trái lại, năm hào phía dưới là nhu, hào thượng cửu là cương, như là nhu thăng cương, nhu có thể chế cương.

11. Cương nhu tương ứng

Năm nhu ứng một cương, sáu hào của một quẻ, hào cửu ngũ là hào dương là cương; năm hào trên dưới là nhu, là tình trạng năm hào nhu bảo vệ một cương. Thí dụ , các hào đều theo hào ngũ. Trong dự đoán, chủ thể của quẻ này là "cửu ngũ", "cửu ngũ" dương cương, ở vị trí giữa chí tôn của quẻ thượng, dương hào dương vị, chí trung chí chính, trên dưới có năm hào âm đi theo, tượng trưng hình tượng trong một đoàn thể, quần chúng dựa vào và phục tùng lãnh tụ của mình. Trong quan hệ giữa người với nhau, người người tương thân tương ái, hỗ trợ hợp tác, cùng tồn tại và hòa bình, đương nhiên là điều tốt lành.

12. Tương ứng

Sáu hào của một quẻ còn có vấn đề tương ứng giữa hào với hào. Thứ tự tương ứng là sơ hào tương ứng với tú hào, nhị hào với ngũ hào, tam hào với thượng hào. Sự tương ứng này chỉ rõ ràng hào âm tương ứng với hào dương, tức là âm dương tương ứng. Nếu như hai hào dương ở vào vị trí của sơ hào và tú hào thì hiển nhiên không

(1) Thừa : cưỡi lên trên.

(2) quẻ hỏa phê hợp.

thể gọi là tương ứng, mà là bất hòa. Cũng như vậy, hai hào âm đồng thời xuất hiện ở vị trí của nhị hào và ngũ hào, cũng không thể tương ứng được, lúc ấy gọi là bất tương ứng.

13. Hào vị cát hung

"Hệ từ" nói : "Nhị dữ tứ đồng công nhi dị vị" (nhị hào và tứ hào cùng chung công năng mà vị trí khác nhau); nhị hào và tứ hào đều là chấn, là âm nhu. Vì phải làm theo cái nhu, nên nói "nhị dữ tứ đồng công". Như một cái ở quẻ nội, một cái ở quẻ ngoại, nên nói là "dị vị". "Nhị đa dự; tứ đa cù" (nhị hào có nhiều vinh dự, vẻ vang; tứ hào có nhiều khiếp sợ lo lắng). Hào từ của hào thứ hai nhiều cái vinh, hào từ của hào thứ tư nhiều cái lo, vì vị trí của chúng có phân biệt về gần xa. Nhị hào ở trong quẻ nội, ở nơi gần có nhiều cái vinh. Tứ hào ở quẻ ngoại, nơi xa nên nhiều cái lo.

"Tam đa hung, ngũ đa công" (Tam hào có nhiều điều hung, ngũ hào có nhiều công năng). Hào từ của tam hào nhiều cái hung vì nó ở cực đỉnh của quẻ dưới, ở vị trí thấp hèn, nên đa hung. Hào từ của ngũ hào nhiều công năng, là ở trung vị của quẻ trên, ở vị trí tôn quý. Sự phân biệt nhiều công, nhiều hung của hai hào này, chủ yếu là phân biệt cái quý và cái thiện.

Tiết 3. VẬN DỤNG QUẺ TỪ VÀ HÀO TỪ

Chúng ta biết rằng Phục Hy vẽ bát quái là hình nét đầu tiên của chữ viết của Trung Quốc. Văn Vương diễn giải Chu dịch, là mở đầu của văn hóa Trung Quốc. Bộ sách "Kinh dịch" là bộ sách kinh điển lâu đời nhất. "Kinh" là sách kinh điển thiêng liêng nhất, là trước tác có ảnh hưởng lớn nhất, cũng là ngọn nguồn của tất thảy mọi chân lý. Còn "Chu dịch" từ xưa đến nay đều được tôn sùng hết mức, tôn là "Hàng đầu của các loại kinh điển". "Kinh dịch" là nền tảng, là cội nguồn của mọi tư tưởng học thuật, cũng là cái nét đặc sắc nhất trong văn hóa truyền thống của Trung Quốc.

Tuy vậy, trong số học giả đời sau; cũng có người coi thường "Kinh dịch", cho rằng đó chẳng qua chỉ là cuốn sách xem bói đời xưa. Nhưng cũng chính vì như vậy mới không bị Tần Thủy Hoàng đốt hủy và được lưu truyền đến ngày nay.

Những học giả sau này xem thường "Kinh dịch", lí do chủ yếu là xem bói, là quay lúng lại với lập trường luân lý. Hành vi của con người phải dựa vào lương tâm, không nên suy nghĩ nhiều đến hậu quả, cái gì đáng làm thì làm, cái gì không nên làm thì không làm; chỉ mong chăm bón, không cầu gặt hái, mới là thái độ cần có của người quân tử. Xem bói trước hết muốn xem kết quả, nếu có lợi thì mới hành động, động cơ đã không đúng đắn rồi.

Đại nho thời Tống là Chu Hy Đẳng nói : "Dịch là dùng để xem bói, để quyết đoán những điều còn nghi hoặc. Nhưng theo đạo lí thì việc đáng làm thì phải làm, việc không nên làm thì không được làm, trong tình hình ấy, căn bản không cần đến xem bói. Duy chỉ có chính sự về phương pháp còn có sự bất đồng, do đó đi đến nghi hoặc, mới có thể xem bói. Những việc ác, những dục vọng cá nhân, không được xem bói". Đó là "cái đức của quê".

Lối biện bạch như vậy là tương đối khiên cưỡng gò bó. "Chu dịch" phát triển đến thời nay, người ta đã vận dụng vũ trụ quen phân tích rạch ròi, đổi lập thống nhất, vận dụng phương pháp luận duy vật biện chứng, kết hợp với "Chu dịch" ngàn xưa, vạch ra quy luật phát triển và biến hóa của sự vật trong vũ trụ, nội dung của nó cực kì phong phú, phạm vi liên quan rất rộng. Chu dịch trên thì luận thiên văn, dưới bàn địa lí, giữa thì đề cập đến nhân sự; từ khoa học tự nhiên đến khoa học xã hội, từ nền sản xuất xã hội đến sinh hoạt xã hội, từ phương châm trị quốc đến cảnh sống làm người của dân thường, đều có sự luận bàn tường tận.

Dự đoán "Chu dịch" kết hợp với khoa học hiện đại đã khai phá được kho tàng thông tin quý báu mà loài người vốn có, làm cho con người bất cứ việc gì cũng làm được "có dự tính đầy đủ", làm cho thông tin trở thành hướng dẫn dắt cho mọi công việc, trở thành sự đảm

bảo thăng lợi cho mọi công việc, khiến cho con người ít bị nguy hiểm, ít gặp tổn thất, tăng thêm sáng láng cho cuộc sống hạnh phúc của con người. Giá trị khoa học của nó quả là quý báu.

Chúng ta nghiên cứu dự đoán "Chu dịch" không phải là hỏi kết quả như thế nào một cách tiêu cực, mà là tiến lên một bước nghiên cứu sâu nữa thì nên như thế nào ? Vì thế, "Kinh dịch" không chỉ mở ra cơ hội tinh tế phát sinh sự vật, hơn nữa còn chỉ dẫn người ta phải nên như thế nào để ứng biến nǎm thời cơ, tránh cái hung hướng đến cái cát; không phải là xem bói một cách tiêu cực mà là dự đoán một cách tích cực, kích thích loài người phát huy trí tuệ, để xử sự một cách tích cực. Điều này khiến cho dự đoán "Chu dịch" tiến vào phạm vi của triết học.

"Kinh dịch" bao gồm hai bộ phận : nguyên văn và giảng giải, phần nguyên văn gọi là "kinh", phần giảng giải gọi là "truyện".

Sau 64 quẻ của "Kinh dịch", có kèm theo "quẻ từ" giải thích toàn quẻ cũng gọi là "Triện từ". "Triện" chính là tên của một loài động vật có răng rất sắc, có nghĩa là "đoán", cũng tức là "quẻ từ" là lời đoán quẻ của mỗi một quẻ.

"Quẻ từ" là do Chu Văn Vương soạn viết ra. Trong lời tựa cuốn "Sử kí" có viết : "Tây Bá (tước vị của Chu Văn Vương khi chưa xưng vương) bị giam ở thôn Mỹ, đã viết ra "Kinh dịch". Do bị ràng buộc về hoàn cảnh, nên hàm nghĩa của "quẻ từ" ẩn ý tinh vi, đầy rẫy cảm nghĩ về nguy cơ.

Sau "quẻ từ" là "hào từ", giải thích hàm nghĩa của mỗi hào trong sáu hào. Đã nói : hào từ là của Chu Văn Vương viết ra. Có điều là trong đó đã đưa vào rất nhiều sự kiện phát sinh sau đời Văn Vương, vẫn là do con trai của Văn Vương (tức là Chu Công, người đã sáng tạo ra nền văn hóa hoàng kim đời Chu) trước tác, cách nói như vậy về "hào từ" là tương đối thỏa đáng.

Từ xưa đến nay, sách chú thích "Dịch" có thể nói là nhiều vô kể. Có loại không coi trọng ý nghĩa tượng trưng toàn bộ của "quẻ từ" mà là từng chữ từng chữ một, từ trong hình tượng của quẻ ấy, đi tìm

dáp án. Có loại lại đi đường ngoằn ngoèo, không trình bày được rõ thêm. Có loại thì chú trọng nắm vững ý nghĩa trọn vẹn của kinh văn, cho rằng chỉ cần nắm vững hàm nghĩa của toàn văn, từng chữ từng câu trong kinh văn, còn những điều khác đều có thể coi nhẹ, bỏ qua. Có loại chú thích lại tràn đầy cái hứng thú của cơ mưu và nhàn tản. Có loại lại thay thế nó bằng cảm xúc về đạo nghĩa chân thành. Có loại thì bình dị nhưng lại rườm rà thiếu sâu sắc. Có loại chữ nghĩa ngắn gọn lại hạ thấp kết cấu của "dịch". Có loại có phong thái có thể làm rung động lòng người nhưng có phần lại sai lạc. Giới thiệu tình hình trên đây, chủ yếu là muốn nhắc mọi người là khi vận dụng quẻ từ, hào từ "Chu dịch" tiến hành dự đoán, không thể hoàn toàn rập khuôn cứng nhắc. Rập khuôn cứng nhắc sẽ làm cho thực tiễn dự đoán của chúng ta rơi vào mê cung. Nói như vậy có nghĩa là trong dự đoán Chu dịch, khi vận dụng quẻ từ, hào từ tiến hành đoán quẻ, mức độ của nó rất khó nắm bắt được. Biện pháp giải quyết theo tôi là :

1. Phải lựa chọn bản in tương đối chính xác.
2. Dựa vào khả năng nhận thức của mình mà vận dụng linh hoạt một cách có cân nhắc kĩ lưỡng.
3. Trong thực tiễn dự đoán Chu dịch, bản thân phải thể nghiệm nhiều, tổng kết nhiều, hơn nữa phải chú ý kinh nghiệm thực tiễn của người khác, biến kinh nghiệm thành công của người khác thành của mình, có như thế bản hình của chúng ta sẽ lớn lên.

Vận dụng quẻ từ và hào từ "Chu dịch" tiến hành đoán quẻ chỉ là một trong các phương pháp, sau này khi phân tích cụ thể những thí dụ về quẻ, mọi người sẽ phát hiện ra không biết có bao nhiêu quẻ, trong khi đoán quẻ, hầu như không hề có dính dáng đến quẻ từ và hào từ.

Chương 4

SẮP XẾP THÀNH THẠO BÁT TỰ

Học được cách sắp xếp tám chữ là thành công cơ bản của dự đoán "Chu dịch", mỗi người yêu thích dự đoán "Chu dịch" chúng ta đều cần phải nắm vững nó một cách thành thực.

Ở trên, đã giới thiệu mười thiên can và mươi hai địa chi. Bộ số chung nhỏ nhất của 10 thiên can và 12 địa chi là 60. Chúng ta hãy sắp xếp đối xứng thiên can và địa chi :

Tý - sủu - dần - mão - thìn - tị - ngọ - mùi

Giáp - ất - bính - đinh - mậu - kỉ - canh - tân

Xếp tiếp :

Thân - dậu - tuất - hợi - tí - sủu...

Nhâm - quý - giáp - ất - bính - đinh...

Chúng ta đem số thiên can hàng dưới chuyển lên trước số địa chi đối xứng ở hàng trên, sẽ tạo thành : giáp tý - ất sủu - bính dần - đinh mão - mậu thìn - kỉ tị - canh ngọ - tân mùi - nhâm thân - quý dậu - giáp tuất - ất hợi - bính tí - đinh sủu. Nếu như chúng ta cứ theo thứ tự từ đầu xếp đến cuối cùng, sẽ hoàn thành một vòng tuần hoàn. Thiên can, địa chi sẽ kết hợp thành 60 đôi. Sáu mươi đôi này gọi chung là "sáu mươi giáp tý".

Sáu mươi giáp tý này, mỗi một đơn vị đều có thể theo thứ tự trước sau trong âm lịch đặt tên cho các năm, tháng, ngày, giờ khác nhau. Như vậy tức là : năm có 2 chữ, tháng có 2 chữ, ngày có 2 chữ, giờ có 2 chữ, cộng lại vừa vặn là 8 chữ, gọi tắt là "bát tự".

"Bát tự" trong dự đoán "Chu dịch" tác dụng rất rộng, rất lớn. Vì vậy, chúng ta phải nghiên cứu sâu hơn một bước.

"Bát tự" là cái gì, về đại thể chúng ta đều biết rồi. Nhưng mà, nếu có người tự nhiên nói đến một năm nào đó, như nói công nguyên năm 1931. Trong "bát tự", gọi tên năm này là hai chữ nào ?

Có người sáng dạ, biết nhẩm nhanh, lập tức nghĩ đến năm 91. Năm 1991 là năm mùi trên tường nhà có treo lịch ngày, ngẩng đầu vừa nhìn ta thấy năm Tân Mùi. Thế là biết ngay trong "bát tự", hai chữ gọi tên năm 1931 là "Tân Mùi".

Ví như năm mà có người tự nhiên nói ra không phải là năm 1931, mà là năm 1948. Chúng ta nói ngay, trong "bát tự" hai chữ gọi tên năm này khó tìm hơn nhiều.

Xác định "bát tự" của năm là như thế, xác định "bát tự" của tháng, ngày, giờ cũng như vậy. Buộc phải mất một ít thì giờ để tìm hiểu, tìm ra đầu mối rồi sẽ thấy giản đơn thôi.

Trên đây đã giới thiệu "60 giáp tý", chúng ta không ngần ngại xếp 60 giáp tý từ đầu đến cuối thành một vòng tuần hoàn :

1. Giáp tý	2. Ất sửu	3. Bính dần	4. Đinh sửu
5. Mậu thìn	6. Kỷ tị	7. Canh ngọ	8. Tân mùi
9. Nhâm thân	10. Quý dậu	11. Giáp tuất	12. Ất hợi
13. Bính tý	14. Đinh sửu	15. Mậu dần	16. Kỷ mão
17. Canh thìn	18. Tân tị	19. Nhâm ngọ	20. Quý mùi
21. Giáp thân	22. Ất dậu	23. Bính tuất	24. Đinh hợi
25. Mậu tý	26. Kỷ sửu	27. Canh dần	28. Tân mão
29. Nhâm thìn	30. Quý tị	31. Giáp ngọ	32. Ất mùi
33. Bính thân	34. Đinh dậu	35. Mậu tuất	36. Kỷ hợi
37. Canh tý	38. Tân sửu	39. Nhâm dần	40. Quý mão
41. Giáp thìn	42. Ất tị	43. Bính ngọ	44. Đinh mùi
45. Mậu thân	46. Kỷ dậu	47. Canh tuất	48. Tân hợi
49. Nhâm tý	50. Quý sửu	51. Giáp dần	52. Ất mão

53. Bính thìn	54. Đinh tị	55. Mậu ngọ	56. Kỷ mùi
57. Canh thân	58. Tân dậu	59. Nhâm tuất	60. Quý hợi

Bảng tóm tắt tuần hoàn "60 giáp tý" này, trong đó mỗi một đơn vị tuy rằng có thể theo thứ tự trước sau mà lần lượt chỉ năm, tháng, ngày, giờ khác nhau, nhưng vẫn không thể phản ánh được quy luật phổ biến về âm dương biến đổi và ngũ hành sinh khắc rất cần đến trong dự đoán "Chu dịch".

Chúng ta biết trong khoa học về nhân thể, đối với việc dự đoán thông tin các mặt của con người, đặc biệt là dự đoán tốt xấu về vận mệnh con người, không kể là cách dự đoán bằng tử trụ hay là cách dự đoán bằng bát quái đều phải lấy biến hóa âm dương làm nguyên lý, lấy ngũ hành sinh khắc, chế hóa làm quy tắc.

Khí của âm dương ngũ hành là một vật chất cực kì tinh vi, người bình thường không thể nhìn thấy được, không thể sờ thấy được. Hiện nay, trong giới khí công Trung Quốc, nghe nói đã có có người bằng tri thức cơ bản sâu sắc về khí công, dựa vào "thủ cảm" với bàn tay có độ linh cảm cực cao... hoặc dựa vào "Thiên mục huyệt" với con mắt thần bí đã được khí công kích thích mở ra, có thể thăm dò, nhìn thấy tạng, phủ trong cơ thể người, cũng như sự mạnh yếu và sắc thái ngũ khí âm dương của các huyệt trên toàn thân, từ đó mà phán đoán chính xác tình trạng sức khỏe của con người. Nói về các thiết bị khoa học hiện đại thì cũng chưa có thể nào tìm ra sự đánh giá chuẩn xác ở chỗ này cả về mặt định tính và định lượng.

Về ngũ khí âm dương trong cơ thể người ta, sự phân bố, kết cấu, sắp xếp chuyển hóa mạnh yếu của nó thì lại phát sinh quan hệ với ngũ hành sinh khắc như thế nào ? Con người phải biết và tìm hiểu như thế nào về âm dương ngũ hành, vào lúc nào, trong hoàn cảnh nào, ở địa điểm nào thì có ảnh hưởng đến thành trưởng, hành vi, cát hung của con người; khoa học hiện đại vẫn chưa làm rõ được vấn đề khó khăn này. Vì vậy, con người không có cách nào chọn lọc được hành động và phương pháp phòng tai nạn, tránh khó khăn, tìm cái may, tránh cái rủi.

Tổ tiên chúng ta để giải quyết khó khăn nói trên, đã phát minh ra thiên can, địa chi, lấy đó làm tiêu chí cụ thể phản ánh các loại thông tin của âm dương ngũ hành có tác dụng đến nhân thể. Như vậy, con người đã có thể thăm dò, dự đoán sự tổ hợp phân bố, sắp xếp của khí âm dương ngũ hành trong nhân thể, cùng với quy luật biến hóa ngũ hành sinh khắc trong bốn mùa một năm, từ đó phán đoán được chúng nẩy sinh quan hệ mật thiết với vận mệnh của con người như thế nào.

Chính vì vậy, "Sáu mươi giáp tý" tức là khí âm dương ngũ hành trong nhân thể, lại cũng là tiêu chí thông tin về phương vị thời gian, không gian, lại cũng là tiêu chí thông tin về ngũ hành âm dương của nhân thể ảnh hưởng đến sự tốt xấu của thân thể và sự tốt xấu của vận mệnh người ta, tức là tiêu chí ngũ khí âm dương vượng, suy của nhân thể, lại cũng là tiêu chí thông tin phát sinh khắc chế hóa của âm dương ngũ hành.

Tóm lại, trong cả một đời người, các loại thông tin đều được tồn trữ trong "bát tự" do thiên can, địa chi xếp theo thứ tự kết hợp lại. Vì vậy, năm tháng, ngày, giờ ra đời của con người, tức là "bát tự" không chỉ là thời gian biểu cả đời của một người, hơn nữa còn là một bảng tiết mục và kịch bản có nội dung phong phú, giàu kịch tính.

Công dụng của bảng sáu mươi giáp tý rất rộng, nhưng từ bảng đơn giản kê ra trên đây, vẫn chưa thể phản ánh hết nội dung khá nhiều của nó, cũng không có cách vận dụng cụ thể trong thực tiễn dự đoán Chu dịch và trình bày sự huyền diệu nội tại của nó.

Bây giờ chúng ta kết hợp ngũ hành của sáu mươi giáp tý với ngũ âm thập nhị luật, giới thiệu với các bạn một bài ca theo luật ngũ âm trong đó có sáu mươi nạp âm ngũ hành.

Giáp tý, ất sửu hải trung kim⁽¹⁾

- Bính dần, đinh mão lô trung hỏa⁽²⁾

Mậu thìn, kỉ tị đại lâm mộc⁽³⁾

- Canh ngọ, tân mùi lô bàng thổ⁽⁴⁾

(1) Kim trong biển

(2) Hỏa trong lò

(3) Mộc rùng rậm

(4) Thổ bên đường

- Nhâm thân, quý dậu kiếm phong kim⁽⁶⁾
 Bính tí, đinh sửu giàn hạ thủy⁽⁷⁾
 Canh thìn, tân tị bạch lạp kim⁽⁹⁾
 Giáp thân, át dậu tuyễn trung thủy⁽¹¹⁾
 Mậu tí, kỉ sửu tích lịch hỏa⁽¹³⁾
 Nhâm thìn, quý tị trường lưu thủy⁽¹⁵⁾
 Bính thân, đinh dậu sơn hạ hỏa⁽¹⁷⁾
 Canh tý, tân sửu bích thượng thổ⁽¹⁹⁾
 Giáp thìn, át tị phú dăng hỏa⁽²¹⁾
 Mậu thân, kỷ dậu đại trạch thổ⁽²³⁾
 Nhâm tý, quý sửu tang đố mộc⁽²⁵⁾
 Bính thìn, đinh tị sa trung thổ⁽²⁷⁾
 Canh thân, tân dậu thạch lựu mộc⁽²⁹⁾
- Giáp tuất, át hợi sơn đầu hỏa⁽⁶⁾
 - Mậu dần, kỷ mão thành đầu thổ⁽⁸⁾
 - Nhâm ngọ, quý mùi dương liễu mộc⁽¹⁰⁾
 - Bính tuất, đinh hợi ốc thượng thổ⁽¹²⁾
 - Canh dần, tân mão tùng bách mộc⁽¹⁴⁾
 - Giáp ngọ, át mùi sa trung kim⁽¹⁶⁾
 - Mậu tuất, kỷ hợi bình địa mộc⁽¹⁸⁾
 - Nhâm dần, quý mão kim bạch kim⁽²⁰⁾
 - Bính ngọ, đinh mùi thiên hà thủy⁽²²⁾
 - Canh tuất, tân hợi thea xuyến kim⁽²⁴⁾
 - Giáp dần, át mão đại khê thủy⁽²⁶⁾
 - Mậu ngọ, kỷ mùi thiên thương hỏa⁽²⁸⁾
 - Nhâm tuất, quý hợi đại hải thủy⁽³⁰⁾

Bài ca nạp âm sáu mươi hoa giáp phân chia những người sinh ra trong vòng tuần hoàn sáu mươi năm theo kim, mộc, thủy, hỏa, thổ thành năm loại hình về mệnh; trong bài ca, cứ hai năm là một nhóm, là một niên mệnh. Người sinh năm kim là mệnh kim, người sinh năm hỏa là mệnh hỏa. Như: người sinh năm 1924, năm 1984 (năm giáp tý) năm 1925, năm 1985 (năm át sửu) đều là người mệnh "Hải

(5) Kim mũi kiếm	(6) Hỏa đầu núi
(7) Thủy dưới khe	(8) Thổ đầu thành
(9) Kim nến trắng	(10) Mộc dương liễu
(11) Thủy trong suối	(12) Thổ nền nhà
(13) Hỏa thu iỗi	(14) Mộc tùng bách
(15) Thủy trường lưu	(16) Kim trong cát
(17) Hỏa dưới núi	(18) Mộc đất bằng
(19) Thổ trên vách	(20) Kim dát mồng
(21) Hỏa đèn thờ	(22) Thủy thiên hà
(23) Thổ đám lớn	(24) Kim trăm tha
(25) Mộc cây dâu	(26) Thủy khe lớn
(27) Thổ trong cát	(28) Hỏa trên trời
(29) Mộc thạch lựu	(30) Thủy biển lớn

trung kim", gọi tắt là người "mệnh kim". Các mệnh khác như bài ca đã nói, cứ 60 năm một vòng, hết vòng lại quay lại từ đầu.

Sự biến hóa sáu mươi hoa giáp là vô cùng vô tận. Nội dung và sự ra đời của bài ca nạp âm sáu mươi hoa giáp đối với giới học thuật "Chu dịch" Trung Quốc tất nhiên là một "câu đố".

Trong bài ca nạp âm sáu mươi hoa giáp, đã chia con người ra làm năm loại mệnh : kim, mộc, thủy, hỏa, thổ; Năm loại mệnh này tồn tại và làm nảy sinh quan hệ sinh khắc giữa ngũ hành với nhau, đặc biệt là đối với tương khắc, chúng ta nhất định phải có sự phân tích cụ thể, xem xét cụ thể, phải phân biệt rõ ràng tính khắc của nó.

Ví như hỏa khắc kim : "hai trung kim" ở đáy biển, "sa trung kim" ở trong cát, hỏa không dễ gì khắc kim. Có loại "kim" không những không sợ hỏa khắc mà lại còn ưa thích hỏa nữa. Thí dụ như "Kiếm phong kim" rất ưa lửa để t菅 luyện, vì nó chỉ có qua lò lửa t菅 luyện mới có thể có kiếng sắc được. "Bạch lạp kim" là loại kim rất mỏng, rất dễ bị hỏa khắc chế. "Hai trung kim", "sa trung kim" tuy rằng không dễ bị hỏa khắc chế, nhưng cũng sợ "Tích lịch hỏa" vì "Tích lịch hỏa" có thể đánh sâu xuống đáy biển, đánh xuống lòng đất rất sâu.

Kim có thể khắc mộc, nhưng trong tứ trụ, mộc nhiều thì lại thích kim khắc chế nó. Là vì trong tứ trụ, mộc nhiều nếu không chịu sự khắc chế của kim sẽ làm cho ngũ hành trong nhân sinh, nhân thân mất đi sự cân bằng trọn vẹn. Trong dự đoán "Chu dịch", lại phải chú ý kim mà yếu không thể khắc chế mộc vượng có hiệu quả. Mộc yếu gặp kim vượng thì ít nhiều sẽ là bất lợi. Trong tình huống bình thường "đại lâm mộc", "bình địa mộc" không dễ dàng bị kim khắc chế. Nhưng mộc rất sợ "Kiếm phong kim", vì "Kiếm phong kim" là kim của công cụ.

Mộc có thể khắc thổ, trong tứ trụ, thổ nhiều thô vượng ngược lại rất muốn được mộc khai thông, bởi vì trong trụ, thổ nhiều nếu

không được mộc chế ước hữu hiệu, cũng sẽ làm cho ngũ hành trong nhân sinh, nhân thân mất đi sự cân bằng trọn vẹn.

Trong dự đoán "Chu dịch", còn phải chú ý mộc suy không thể khắc chế thổ vượng. Nếu như mộc vượng mà thổ suy, thổ nhược tất sẽ bị mộc vượng khắc chế. Trong tình huống bình thường, "bích thương thổ", "đại trạch thổ" không dễ chịu mộc khắc chế. Nhưng thổ rất dễ chịu "đại lâm mộc", "bình địa mộc" khắc chế.

Thổ có thể khắc thủy, thủy nhiều thủy vượng thì rất ưa có thổ vây quanh, có thể tươi mát cho ruộng, làm tươi tốt vạn vật, nhưng thổ suy thì rất khó khắc chế thủy vượng, chuyện hồng thủy phá vỡ đê, vẫn thường nghe thấy.

Trong dự đoán "Chu dịch", gặp tình huống thủy suy thổ vượng, thủy tát sẽ bị thổ khắc. Giả dụ : được thủy đại biểu là bản thể của một người nào đó, điều phải dự đoán là "Bệnh trong người biến đổi, có thể hồi phục sức khỏe hay không", như vậy chỉ cần xem xét hình thủy, thổ của ngũ hành, sự hồi phục của người bệnh là vô vọng. Nếu như trong toàn quẻ, lại xuất hiện thủy nhược, thủy được kim phù sinh hoặc là thổ vượng gặp mộc kị khắc, như vậy kết luận của dự đoán lại phải xem xét lại từ đầu, hoặc có thể người bệnh hồi phục được là có hy vọng.

Thủy có thể khắc hỏa, nhưng trong trụ, hỏa nhiều hỏa vượng lại thích có thủy đến chế ước. Hỏa vượng thủy suy không những không sợ thủy khắc, ngược lại lại có lợi cho sự cân bằng trọn vẹn của nhân sinh, nhân thân.

Trong dự đoán "Chu dịch", thủy vượng hỏa suy, hỏa nhược tất bị thủy vượng khắc chế. Trong tình huống bình thường "thiên thương hỏa", "tích lịch hỏa" không dễ dàng bị thủy khắc chế. "Tích lịch hỏa" không những không sợ thủy khắc, trái lại trong ngày mưa càng vượng, càng lợi hại, khi ra oai còn có thể xuống tận đáy biển để thực hiện sự khắc chế.

Tương sinh tương khắc của âm dương ngũ hành có ảnh hưởng to lớn có tính chất quyết định đối với cả đời con người, sinh nhiều

là cát, khắc nhiều là không có lợi. Nhưng khi xử lí quan hệ giữa người và người, đặc biệt là quan hệ vợ chồng, nói chung thì niên mệnh tương sinh là tốt đẹp. Nhưng chúng ta xem xét kĩ càng một chút "bài ca lục thập hoa giáp nạp âm", loại tổ hợp tốt đẹp nhất của niên mệnh tương sinh thường thường chịu sự hạn chế về tuổi kết hôn mà không thể làm theo ý mình được.

Nếu như hai bên nam nữ gặp được niên mệnh tương đồng, chúng ta quen gọi là "tỉ hòa". Niên mệnh tỉ hòa là một loại hình thức tổ hợp tương đối tốt.

Chỉ đơn thuần xét về niên mệnh tương khắc, đã phải xem tính khắc chế của nó lớn hay nhỏ, cũng phải xem có khả năng khắc chế nổi không, càng phải xem tổ hợp sắp xếp, sự tương sinh, tương chế và tương hợp... của tứ trụ năm, tháng, ngày, giờ. Không thể vừa thấy niên mệnh tương khắc là cho rằng không có cát, như thế là không toàn diện.

Trong đời sống thực tế, nếu chúng ta chú ý điều tra một chút, các cặp vợ chồng niên mệnh tương sinh tất nhiên cũng có người cuộc sống không hoàn toàn như ý, thậm chí quan hệ đôi bên xung khắc như nước với lửa. Ở đây chủ yếu là nhân tố tiên thiên, cuối cùng tất phải chịu ảnh hưởng của các nhân tố hậu thiên về các mặt địa lí, hoàn cảnh, nhân sự ở quanh mình. Đó cũng tức là một chữ "biến" mà những nhà nghiên cứu "Chu dịch" đặc biệt coi trọng.

Ngũ hành các thứ đều có sở chủ, đặc điểm hai loại đều có khác biệt, về mặt tính cách con người ta, tình hình chung là như thế này :

Người mệnh kim thích nghĩa khí, trong trụ kim nhiều, kim vượng, tính cách của họ tỏ ra cứng rắn, do đó dễ bị căng gãy.

Người mệnh hỏa chủ lỗ, đối nhân xử thế đều là nhã nhặn hào hoa, nếu như trong trụ hỏa nhiều; hỏa vượng, thì tính cách của họ rất có thể là nóng vội và vì vậy dễ phiền muộn.

Người mệnh thổ chủ tín, lời nói việc làm đều coi trọng lòng tin, thường thường nói một là một, đã nói là làm. Trong trụ, nếu thổ

nhiều, thổ vượng thì tính cách của người ấy là thích tĩnh, không thích động, do đó cũng dễ dàng để mất thời cơ tốt.

Người mệnh mộc chủ từ, có lòng lương thiện, thích cứu mang người. Trong trụ, nếu mộc nhiều, mộc vượng, tính cách khá cương nghị, nhất là người niên mệnh "tang đố mộc", thà chết đứng không chịu sống quỳ; những người này làm binh lính, trinh sát, đặc công là thích hợp nhất.

Người mệnh thủy chủ trí, thông minh hiếu học, những người mệnh thủy gấp nhiều gấp khúc quanh co, đúng như nước từ núi cao miền tây chảy vào biển lớn miền đông, phải trải qua ngàn vạn trở ngại, vất vả nhọc nhằn. Nếu thủy vượng, thủy nhiều thì tính tình nóng nảy, hung bạo, dễ gây ra tai họa.

Bài ca sáu mươi giáp tý nạp âm phản ánh không phải chỉ là tiêu chí thông tin về nhân thể mà cả tiêu chí thông tin về hưng suy của vạn sự vật trong giới tự nhiên. Nói về một quốc gia cũng là như thế. Nếu có lúc gió thuận mưa hòa, nông nghiệp được mùa, tình hình các mặt đều tốt. Có lúc không là đại hạn thì có thủy tai hoặc là động đất... các tai họa trong tự nhiên và nhiều, tai nạn khác luôn luôn xảy đến, tạo ra thiên tai nhân họa làm cho nhân lực, vật lực của quốc gia bị tổn thương nặng nề. Nguyên nhân tạo nên mất thăng bằng nghiêm trọng trong tình hình chung giữa năm này với năm khác có liên quan với âm dương ngũ hành sinh khắc, chế hóa của vũ trụ, trời đất, giới tự nhiên và loài người.

Năm 1988 là năm "đại lâm mộc", niên mệnh của nó là mệnh mộc, năm này can chi mậu thìn là thổ, cấu thành mộc khắc thổ. Điều này gọi là tự hành tương khắc của niên mệnh, cho nên năm 1988, các loại thiên tai nhân họa khá nhiều.

1. Về dịch viêm gan A xảy ra ở thành phố Thượng Hải Trung Quốc. Thượng Hải ở phía đông (bát quái thời cổ lấy Tây An ở Thiểm Tây làm trung tâm); phương đông là mộc, phương đông vì sao lại là mộc ? Chúng ta có thể xem thực dụng bát quái đồ mộc chút; trong đồ hình đã chỉ rõ : chấn là đông, ly là nam, kim là tây, khảm là

bắc. Thượng Hải là mộc, niên mệnh "đại lâm mộc" lại là "mộc" mạnh. Tháng giêng, tháng hai âm lịch lần lượt là dần và mão của 12 địa chi; thuộc tính ngũ hành của dần và mão đã được giới thiệu ở trên đây, dần mão đều là mộc. Đất Thượng Hải ở sát bờ nước, mộc được thủy sinh, thông thường thì mộc thủy sinh là điều tốt, là điều kiện tự nhiên tốt để cho thành phố Thượng Hải thịnh vượng, phát đạt. Nhưng gặp năm này, mộc được thủy sinh, đã vượng lại thêm vượng. Cái quá vượng trở thành thái quá.

Chúng tôi đã giới thiệu ở trên, ngũ hành của can tạng trong nhân thể thuộc mộc; nay tính mộc vượng thái quá, can tạng quá tải tất sẽ có bệnh về gan. Năm này, niên mệnh tự hành tương khắc, ngũ hành là mộc khắc thổ, vì vậy dịch viêm gan A hoành hành làm cho cả vùng Thượng Hải không yên đến mức làn sóng sơ hải ấy lan tràn khắp nơi trong cả nước. Mãi cho đến tháng 3 âm lịch, "thìn thổ" trong 12 địa chi xuất hiện, "thành phòng" có sự gia cố; tháng 4 âm lịch "Ty hỏa" trong 12 địa chi xuất hiện, lúc này vượng mộc sinh hỏa, tiêu hao năng lượng của chính mình, thế "mộc tinh thái quá" mới dần dần giảm xuống. Tháng 5 "ngọ hỏa" trong 12 địa chi xuất hiện, giảm bớt thêm thế "mộc tinh thái quá", nạn dịch viêm gan A làm cho nhân dân toàn thành phố khiếp sợ mới được hoàn toàn khống chế.

Có lẽ cũng sẽ có người nói sự lan tràn của dịch viêm gan A ở Thượng Hải nếu như Trung ương Đảng, Quốc Hội, Thị ủy và Chính quyền Thượng Hải không tích cực tổ chức những đội cứu chữa, không thực thi những biện pháp cấp cứu mà để cho bệnh viêm gan A này tự do hoành hành thì lẽ nào dịch bệnh này lại là tự sinh tự diệt?

Chúng tôi trả lời rằng: "Đương nhiên là không phải như vậy". Điều vô cùng kỳ diệu là vận nước, vận nhà, vận khí của mỗi con người, việc trị quốc, trị gia và trị dân đều có mối quan hệ khắng khít với sinh khắc chế hóa của âm dương ngũ hành. Đó chính là cái ý nghĩa triết học chứa đựng bên trong câu trả lời "Đương nhiên không phải là như thế" của chúng tôi.

Các bạn đọc đi sâu hơn thì có thể phát hiện ra rằng trong cách giải thích và phân tích trên đây, chúng tôi chú trọng nhấn mạnh sự biến hóa của "mộc" trong ngũ hành mà rất ít đề cập đến "thổ" trong ngũ hành. Đúng vậy, đó là vì dịch viêm gan A khởi nguồn là "vượng mộc khắc thổ", "thổ" trong ngũ hành tạng phủ của nhân thể là vị, là tỳ, bị khắc chế đầu tiên tất nhiên là vị và tỳ. Cho đến vị bị khắc chế như thế nào, nguyên nhân ấy mọi người đều đã biết.

2. Thủy tai nhiều. Nguyên nhân chủ yếu dẫn đến năm 1988 thủy tai nhiều là mộc khắc thổ, thổ chịu tổn thương mà không có lực để khắc thủy, do đó gây ra nạn lụt lội.

3. Lương thực giảm thu. Đất đai là người mẹ nuôi dưỡng vạn vật. Năm 1988 là năm mệnh mộc, tự khắc thổ của thái tuế mậu thìn, thổ chịu tổn thương, cũng giống như người mẹ bị bệnh mà không thể sinh và nuôi được, đương nhiên là không có lợi cho mùa màng. Mặt khác, vì thổ bị khắc chế, thổ sẽ không trị được thủy. Thủy tràn lan thành lụt lội, ảnh hưởng trực tiếp đến sinh tồn và phát triển của cây trồng, do đó thu hoạch lương thực không thể tốt.

Vận khí của quốc gia và của một người cũng giống nhau, cũng có tốt có xấu, hơn nữa cũng có quy luật nhất định có thể tìm tòi nắm bắt được. Thí dụ : dương hào là "cửu" năm ấy lại gặp "chín", cương dương đến cực đỉnh, đất nước luôn luôn xảy ra các tai nạn sôi động, đổ máu và đối kháng quân sự động binh, động dao thương.

Xa hơn một chút, mọi người vẫn còn nhớ được, năm 1949 ở vào thời gian then chốt của chiến tranh giải phóng, năm 1959, Trung Quốc có chiến sự "Chống phản loạn Tây Tạng"; năm 1969, biên giới đông bắc Trung Quốc xảy ra sự kiện "Chân bảo đảo", năm 1979 biên giới đông nam Trung Quốc xảy ra "chiến tranh phản kích tự vệ"⁽¹⁾, năm 1989, ở Bắc Kinh xảy ra rối loạn. Đây chỉ là những sự kiện tương đối lớn, mọi người biết được một cách rộng rãi, người quan tâm có thể nêu ra các ví dụ sâu sắc hơn, thậm chí men theo dòng

---

(1) Cách nói của Trung Quốc.

phát triển lâu dài của lịch sử, nêu ra rất nhiều ví dụ khác hơn cả người viết những dòng này.

Dựa vào thực tiễn của bản thân những chuyên gia, học giả, những người yêu mến dự đoán "Chu dịch", chúng ta dễ dàng nhận ra rằng nếu chúng ta đi sâu nghiên cứu tỉ mỉ bài ca nạp âm sáu mươi giáp tý và tận dụng một cách cụ thể và hữu hạn và trong dự đoán "Chu dịch" thì sẽ đem lại cho loài người lợi ích to lớn biết chừng nào.

Nếu như chúng ta có thể đoán trước được nạn lụt, sớm làm tốt công tác phòng lụt, dự đoán trước được nạn hạn hán, kịp thời tu bổ các hồ chứa nước, trạm bơm và thiết bị tưới tiêu, dự đoán trước được các bệnh dịch, áp dụng hữu hiệu biện pháp dự phòng; dự đoán trước được địa chấn, kịp làm tốt công tác phòng hộ, chống động đất... thì sẽ có thể giảm thiểu được rất nhiều sự thương vong về người, giảm thiểu được rất nhiều sự tiêu hao tổn thất về nhân lực, vật lực, tài lực.

Chúng ta nói rằng, bài ca nạp âm "60 giáp tý" là cái kho lớn chứa đựng tất cả những thông tin về vũ trụ. "Trong kho tàng lớn toàn là của báu, ai biết mà lại không muốn có".

Bản thân tôi trong quá trình vận dụng Chu dịch để tiến hành học tập và thực hành dự đoán, cảm thấy "Lục thập hoa giáp tý nạp âm ca" trong khi vận dụng cụ thể chưa được thuận tiện như mong muốn. Có người sửa nó thành "Bảng nạp âm sáu mươi hoa giáp tý". Như thế là đã có một bước tiến bộ lớn. Nhưng trong quá trình dự đoán Chu dịch, vẫn thấy chưa thuận tiện lắm. Ví như nói : "Năm 1986 là năm gì ? Niên mệnh là gì ?" Người ta luôn luôn nghĩ ngay "năm 1991 là năm gì ?"... rồi nhớ ra năm nay là năm tân mùi, sau đó lại tìm đến "bảng" hay "bài ca", lần ngược trở lại để đếm, như thế tra tìm rất mất thời giờ. Nay giờ xin tặng các bạn "Bảng nạp âm 60 hoa giáp tý" mà bản thân tôi đã cải tiến đi đôi chút.

"Bảng nạp âm 60 hoa giáp tý" (cải tiến) là do bản thân tôi căn cứ vào nhu cầu phổ biến nhất trong dự đoán Chu dịch mà cải tiến, khi sử dụng quả là thuận tiện hơn nhiều. Những năm dương lịch xếp

vào bảng này chỉ có 70 năm từ 1924 đến 1995. Như vậy, khi gặp người được chúc thọ sinh trước năm 1924 yêu cầu tra tim niên mệnh hay yêu cầu dự đoán thì có thể chỗ năm Quý Hợi hàng dưới góc bên phải của bảng, ghi vào "năm 1923", sau đó ngược lên 22 năm, 21 năm... lần lượt theo thứ tự đẩy lùi lên phía trên là được.

Đọc đến đây, các bạn xác định được hai chữ "bát tự" thuộc về năm không còn vấn đề gì nữa, xác định được "niên mệnh" cũng không còn vấn đề nữa. Tính năm có nhiều cách, không cứ bằng phương pháp nào, đều phải theo một quy định nghiêm ngặt lấy lập xuân của âm lịch là giới tuyến của một năm. Như những người sinh sau lập xuân của tháng giêng thì sử dụng can chi của năm ấy. Tuy vậy sinh vào tháng giêng nhưng lúc ấy lại là trước lập xuân (chưa đến lập xuân), thì phải tính là sinh vào năm trước, mà lấy can chi của năm trước làm niên trụ. Cũng theo lẽ này, tuy cùng là người sinh vào tháng 12 âm lịch, người sinh trước lập xuân, lấy can chi năm này; người sinh sau lập xuân phải tính vào năm sau.

Dưới đây, xin giới thiệu cách xếp tháng.

Một năm 12 tháng, địa chi của mỗi tháng là cố định, tháng giêng là dần, tháng hai là mão, theo thứ tự thuận xếp tiếp đến tháng mười một : tý, tháng mười hai : sửu; trên đây đã có bảng để tra.

Thiên can của một tháng là không cố định, phải thực hiện một cách tính toán nhất định mới có thể xếp được. Bài vè để tính toán như sau :

Giáp kỵ chi niêm bính tác thủ ⁽¹⁾ ,	Ất canh chi niêm mậu vi đầu
Bính tân tất định tần canh khởi ⁽²⁾ ,	Đinh nhâm nhâm vị thuận hành lùu ⁽³⁾
Cánh hữu mậu quý hà phương mịch ⁽⁴⁾ ,	Giáp dần chi thượng hảo truy cầu ⁽⁴⁾

Cách làm cụ thể là : Như một người sinh tháng 5 năm âm lịch Canh thìn, trước hết dựa vào câu vè "Ất canh chi niêm mậu vi đầu", rút ra tháng giêng là tháng mậu dần của năm Canh Thìn, sau đó theo thứ tự hiện tính ra tháng hai là kỷ mão, tháng ba canh thìn,

(1) Thủ : đầu   (2) Khởi : bắt đầu   (3) Đếm xuôi   (4) Tim

BẢNG NẠP ÂM SÁU MƯỜI HÒA GIÁP TÝ (CẨI TIỀN)

Năm	Đương lịch.	Niệm mệnh	Năm Dương lịch	Niệm mệnh	Đương lịch	Năm	Niệm mệnh	Đương lịch	Năm	Niệm mệnh	Đương lịch	Năm	Niệm mệnh	
Giáp tý	84	Hai trung kim	Bính Tý	36	Giản hả thùy	Mậu kỷ	48	Tịch lịch	60	Bích thương	Nhâm tý	72	Tang đố mộc	
Ất sửu	85	Lô trung hỏa	Đinh Sửu	37	Kỷ dậu	Kỷ	49	hỏa	61	thổ	Quý sâm	73		
Bính dần	86	Lô trung hỏa	Mậu dần	38	Thành đầu thổ	Canh dần	50	Tường bách mộc	Nhâm dần	62	Kim bac kim	Giáp dần	74	Dai khê thùy
Đinh mão	87		Kỷ mão	39		Tân	51	mão	Quý mão	63		Ất mão	75	
Mậu thìn	88	Dai lâm mộc	Canh thìn	40	Bạch lạp kim	Nhâm thìn	52	Trường lâm thủy	Giáp thìn	64	Phú đồng hòa	Bính tị	76	Sa trung thổ
Kỷ tị	89	Lô bàng thổ	Tân tị	41		Quí tị	53		Ất tị	65		Đinh tị	77	
Canh ngọ	90	Nhâm ngọ	Nhâm ngọ	42	Đương liêu mộc	Giáp ngọ	54	Sát trung kim	Bính ngọ	66	Thiên hà thùy	Mậu ngọ	78	Thiên thường hỏa
Tân mão	91		Quý mùi	43		Ất mùi	55		Đinh mùi	67		Kỷ mão	79	
Nhâm thân	92	Kiếm phong kim	Giáp thân	44	Tuyệt trung thủy	Bính thân	56	Sơn hạ hỏa	Mậu thân	68	Đại trach	Canh thân	80	Thạch lựu mộc
Quý đầu	93		Ất đầu	45		Đinh đầu	57		Kỷ đầu	69		Tân đầu	81	
Giáp tuất	94	Sơn đầu hỏa	Bính tuất	46	Óc thương	Mậu tuất	58	Binh địa mộc	Canh tuất	70	Thoa xuyên kim	Nhâm tuất	82	Dai hải thùy
Ất hợi	95		Đinh hợi	47		Kỷ hợi	59		Tân hợi	71		Quý hợi	83	

tháng năm nhâm ngọ, có thể biết tháng 5 năm này can chi là nhâm ngọ. Để thuận tiện cho việc sử dụng trong dự đoán, bây giờ từ bài về tính tháng xin nêu đơn giản thành bảng.

BẢNG TÍNH THÁNG THEO THIỀN CAN CỦA NĂM

Tháng Thiên can	Tháng 1	Tháng 2	Tháng 3	Tháng 4	Tháng 5	Tháng 6	Tháng 7	Tháng 8	Tháng 9	Tháng 10	Tháng 11	Tháng 12
Giáp kỷ	Bính dần	Đinh mão	Mậu thìn	Kỷ tị	Canh ngọ	Tân mùi	Nhâm thân	Quý đậu	Giáp tuất	Ất hợi	Bính tý	Đinh sửu
Ất canh	Mậu dần	Kỷ mão	Canh Thìn	Tân ty	Nhâm ngọ	Quý mùi	Giáp thân	Ất đậu	Bính tuất	Đinh hợi	Mậu tý	Kỷ sửu
Bính tân	Canh dần	Tân mão	Nhâm thìn	Quý ty	Giáp ngọ	Ất mùi	Bính thân	Đinh đậu	Mậu tuất	Kỷ hợi	Canh tý	Tân sửu
Đinh nhâm	Nhâm dần	Quý mão	Giáp thìn	Ất ty	Bính ngọ	Đinh mùi	Mậu thân	Kỷ đậu	Canh tuất	Tân hợi	Nhâm tý	Quý sửu
Mậu quý	Giáp dần	Ất mão	Bính thìn	Đinh ty	Nhâm ngọ	Kỷ mùi	Canh thân	Tân đậu	Nhâm tuất	Quý hợi	Giáp tý	Ất sửu

Từ trong bảng này, chúng ta có thể tìm thấy can chi của tháng cũng như năm, bắt đầu từ bính dần, thuận theo sáu mươi giáp tý đếm xuống, rồi lại quay về tháng bính dần, lúc này đã hết 5 năm. Vì một năm 12 tháng, 5 năm vừa vặn là 60 tháng.

Ở đây, điều phải chú ý là : nhất định phải chú ý kết hợp tiết khí âm lịch để tính tháng. Trong 24 tiết của một năm thì lập xuân, kinh trập, thanh minh, lập hạ, mang chủng, tiểu thử, lập thu, bạch lô, hàn lô, lập đông, đại tuyết, tiểu hàn gọi là "tiết".

Vũ thủy, xuân phân, cốc vũ, tiểu mân, hạ chí, đại thử, xử thử, thu phân, sương giáng, tiểu tuyết, đông chí, đại hàn, là "khí".

Trong dự đoán Chu dịch, tính tháng phải lấy tiết làm giới hạn. Nếu sinh trước tiết của tháng này, thì phải dùng can chi của tháng trước. Nếu sinh sau tiết của tháng này, cũng tức là tiết khí của tháng sau đã đến sớm, thì phải dùng can chi của tháng sau. Bởi vì trong tinh hình bình thường, một tháng chỉ có một "tiết" và một "khí", nhưng cũng có lúc xảy ra trường hợp khí tiết đến sớm hay đến muộn. Ví dụ : sinh 26 tháng 1 bính dần dương lịch năm 1985, tra "lịch vạn niên tân biền", ngày này đúng là tiết kinh trập của tháng sau đến sớm, như thế không thể tính là sinh tháng 1 canh dần được, mà phải tính vào tháng 2 tân mão.

Sự phân phối 24 tiết khí và các tháng theo bảng kê sau :

Tháng Tiết Khí	Tháng 1	Tháng 2	Tháng 3	Tháng 4	Tháng 5	Tháng 6	Tháng 7	Tháng 8	Tháng 9	Tháng 10	Tháng 11	Tháng 12
Tiết	Lập xuân	Kinh trập	Thanh minh	Lập hạ	Mang chủng	Tiểu thủ	Lập thu	Bạch lộ	Hàn lộ	Lập đông	Đại tuyêt	Tiểu hàn
Khí	Vũ thủy	Xuân phân	Cốc vũ	Tiểu mǎn	Hạ chí	Đại thủ	Xử thử	Thu phân	Sương giáng	Tiểu tuyêt	Đông chí	Dại hàn

Trong bảng, xác định phân chia 12 tháng như sau :

Tháng 1, tháng dần từ lập xuân	qua vũ thủy	đến kinh trập là hết
- 2, - mǎo - kinh trập	- xuân phân	- thanh minh là hết
- 3, - thìn - thanh minh	- cốc vũ	- lập hạ là hết
- 4, - tị - lập hạ	- tiểu mǎn	- mang chủng là hết
- 5, - ngọ - mang chủng	- hạ chí	- tiểu thủ là hết
- 6, - mùi - tiểu thủ	- đại thủ	- lập thu là hết
- 7, - thân - lập thu	- xử thử	- bạch lộ là hết
- 8, - dậu - bạch lộ	- thu phân	- hàn lộ là hết
- 9, - tuất - hàn lộ	- sương giáng	- lập đông là hết
- 10, - hợi - lập đông	- tiểu tuyêt	- đại tuyêt là hết

- 11, - tý - đại tuyet - đông chí - tiểu hàn là hết
- 12, - sửu - tiểu hàn - đại hàn - lập xuân là hết

Ghi thêm : Bài ca về 24 tiết khí :

Chính nguyệt lập xuân vũ thủy tiết,
Tam nguyệt thanh minh tĩnh cốc vũ⁽²⁾,
Ngũ nguyệt mang chủng dữ hạ chí⁽³⁾,
Thất nguyệt lập thu kiêm xử thử,
Cửu nguyệt hàn lệ hoàn sương giáng.
Tý nguyệt đại tuyet cộng đông chí,

nhi nguyệt kinh trập cập xuân phân⁽¹⁾
tứ nguyệt lập hạ tiểu mãn phương
lục nguyệt tiểu thử, đại thử dương⁽⁴⁾
bát nguyệt bạch lộ thu phân mang
thập nguyệt lập đông tiểu tuyet trương
lạp nguyệt tiểu hàn đại hàn xương⁽⁵⁾

Giới thiệu cách tính ngày

Các bạn yêu thích Chu dịch cần có trong tay cuốn "lịch vạn niên"; có lịch vạn niên rồi, cách tính tháng sẽ rất giản đơn, chỉ cần tra, tính một chút là có thể biết thiên can, địa chi cụ thể của mỗi ngày. Chẳng hạn như cuốn "Tân biên vạn niên lịch" do Nhà xuất bản Khoa học phổ thông xuất bản đã ghi rất rõ các can chi của ngày 1, 11, 21 của mỗi tháng âm lịch trong 210 năm từ năm canh tý, dương lịch năm 1840 đến năm canh ngọ, dương lịch năm 2050; khi dùng chỉ cần dựa theo thứ tự thiên can, địa chi để tính là có thể biết ngay.

Ví dụ : Tính sang ngày tháng âm lịch : ngày 10-3 năm Canh ngọ, dương lịch năm 1930 (Dân quốc năm thứ 19). Thiên can của năm là 'canh' như đã biết, năm có thiên can ất canh thì tra "Bảng tính tháng theo thiên can của năm", có thể biết can chi của tháng 2 là ất mão (vì tháng 3 dương lịch là tháng 2 âm lịch). Ngày 10-3 dương lịch đúng là ngày kỷ mùi 11-2 âm lịch. Nếu là ngày 15-3 dương lịch thì sao ? Chỉ cần từ 11-2 âm lịch, đếm lui về sau năm ngày là 16-2 âm lịch, thiên can, địa chi cũng lùi về sau năm ngày, tức là canh thân, tân dậu, nhâm tuất, quý hợi, giáp tý; 15-3 dương lịch sẽ là ngày giáp tý. Kết hợp lại thì ngày 10-3-1930 dương lịch là ngày

(1) Cập : và (2) Tịnh : cùng với (3) Dữ : và (4) Dương : đúng (5) Lạp nguyệt : tháng chạp

kỷ mùi, tháng át mão, năm canh ngọ. Ngày 15-2-1930 dương lịch là ngày giáp Tý, tháng át mão, năm canh ngọ. Cách tính ngày là như vậy.

Giới thiệu cách tính giờ

Cách tính giờ và tính tháng cần có một đoạn vòng vèo. Chúng ta biết một địa chỉ ở phía dưới thời trụ là địa chỉ truyền thống đã biết, tức là có thể lấy giờ hiện đại mà thêm chút ít để tính đổi sáng, quen gọi là "Thời thần". Nếu như đoán bát tự ngày sinh một người mà không biết rõ sinh vào giờ nào thì không có cách nào lập được bát tự. Nếu như phải lập "bát tự" khi chúng ta đoán quả (đây là một khâu rất quan trọng khi dự đoán), thiên can của thời gian có thể tính toán nắm bắt được. Chúng ta chỉ cần biết can chi của ngày dự đoán hay ngày sinh (của người nào đó) là có thể dựa vào bài về tìm ra được.

Bài ca về như sau :

Giáp kỷ hoàn sinh giáp⁽¹⁾, ất canh bính tác sơ⁽²⁾,

Bính tân tòng mậu khởi⁽³⁾, đinh nhâm canh tí cu⁽⁴⁾

Mậu quý hà phương phát⁽⁵⁾, nhâm tí thị chán đồ⁽⁶⁾

Điều đó có nghĩa là : thiên can là của người sinh vào ngày giáp kỷ, như thế can chi của thời gian sinh của người này là từ nửa đêm, 23h - 1h là giáp tí, bắt đầu tính cho đến hết "thời thần" đã dùng giờ hiện đại tính đổi ra được. Nếu là của người sinh vào ngày ất canh là thiên can, như thế can chi của thời gian sinh từ 23h đến 1h là bính tí bắt đầu tính cho đến hết "thời thần" đã dùng giờ hiện đại tính đổi ra được.

(1) Hoàn sinh : quay trở lại

(2) Tác sơ : giờ đầu

(3) Tòng... khởi : bắt đầu từ...

(4) Cú : ô

(5) Hà phương phát : lấy từ đầu

(6) Chán đồ : con đường đúng.

Ví dụ : người nào đó sinh vào giờ thìn, ngày đinh sứu, tháng quý mão, năm nhâm thân. Căn cứ vào câu về "Đinh nhâm canh tý cư", cũng từ nửa đêm 23h - 1h là canh tý, thuận theo thứ tự mà tính ra canh tý, tân sứu, nhâm dần, quý mão, giáp thìn.

Không kể là đoán quê hay đoán bát tự giờ sinh của một người, sau khi tính xong sẽ là tám chữ này : nhâm thân, quý mão, đinh sứu, giáp thìn.

Để tiện cho việc dự đoán, nay dựa vào bài về tính giờ theo thiên can địa chi của ngày, sắp xếp thành bảng :

BẢNG TÍNH GIỜ THEO THIỀN CAN CỦA NGÀY

Giờ sinh Địa chi	Tý	Sửu	Dần	Mão	Thìn	Tị	Ngo	Mùi	Thân	Dậu	Tuất	Hợi
Giờ sinh Can chi	23	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21
Ngày sinh Thiên can	24	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22
Giáp kỷ	Giáp tý	Ất sửu	Bính dần	Đinh mão	Mậu thìn	Kỷ tị	Canh ngọ	Tân mùi	Nhâm thân	Quý dậu	Giáp tuất	Ất hợi
Ất canh	Bính tý	Đinh sửu	Mậu dần	Kỷ mão	Canh thìn	Tân tị	Nhâm ngọ	Quý mùi	Giáp thân	Ất dậu	Bính tuất	Đinh hợi
Bính tân	Mậu tý	Kỷ sửu	Canh dần	Tân mão	Nhâm thìn	Quý tị	Giáp ngọ	Ất mùi	Bính thân	Đinh dậu	Mậu tuất	Kỷ hợi
Đinh nhâm	Canh tý	Tân sửu	Nhâm dần	Quý mão	Giáp thìn	Ất tị	Bính ngọ	Đinh mùi	Mậu thân	Kỷ dậu	Canh tuất	Tân hợi
Mậu quý	Nhâm tý	Quý sửu	Giáp dần	Ất mão	Bính thìn	Tị	Mậu ngọ	Kỷ mùi	Canh thân	Tân dậu	Nhâm tuất	Quý hợi

Trong bảng trên, các giờ hiện đại 24 - 2 - 4 - 6 - 8 - 10 - 12 - 14 - 16 - 18 - 20 - 22 ở vào giữa hai giờ, đều bao gồm ở trong mỗi giờ một tiếng đồng hồ trọn vẹn mãi đến 59 phút 59 giây trước khi mỗi giờ đồng hồ chấm dứt.

Bây giờ theo một số phương pháp và bảng kê đã giới thiệu để tính cụ thể bát tự niên mệnh và ngày sinh của người sinh lúc 23h10' ngày 2 tháng 5 năm 1936 dương lịch :

1. Tra "bảng nạp âm 60 hoa giáp tý (cải tiến)" thì được : niên mệnh "Giản hạ thủy mệnh"; thiên can, địa chi của năm sinh là năm bính tý.

2. Đem ngày, tháng đổi sang âm lịch. Tháng 5 năm này là tháng 3 nhuận âm lịch. Vì tiết "lập hạ" của tháng 4 âm lịch mãi 16 tháng 3 nhuận mới đến, còn ngày 2 tháng 5 dương lịch đổi sang âm lịch là 12 tháng 3 nhuận âm lịch. Thuận theo đó mà tính ra thiên can, địa chi của ngày 12 âm lịch là : giáp thân.

3. Tính tháng

Tra "Bảng tính tháng theo thiên can của năm", thấy năm Bính Tý tháng giêng là canh dần, tháng ba là nhâm thìn.

4. Tính giờ

Vì can chi của nhật trụ là "giáp thân". Tra bảng tính giờ theo thiên can của ngày, thấy 23h10' là giờ tý, tra bảng được kết quả là "giáp tý".

5. Chỉnh lý và tổng hợp lại

Niên mệnh và bát tự ngày sinh của người sinh 23h10' ngày 22 tháng 5 năm 1936 dương lịch là :

Niên mệnh : "Giản hạ thủy mệnh" gọi tắt là thủy mệnh

Bát tự ngày sinh là :

Niệm trụ - Nguyệt trụ - Nhật trụ - Thời trụ

Bính tý - Nhâm thìn - Giáp thân - Giáp tý

TRƯỚC HẾT TẠM GÁC LẠI NHỮNG TÀI LIỆU KHÔNG THƯỜNG DÙNG

Chương 5

Sách vở liên quan đến dự đoán "Chu dịch" có rất nhiều. Tư liệu được giới thiệu từ khảo cổ, nguồn gốc, diễn biến phát triển, từ các nhà nghiên cứu "Chu dịch" nổi tiếng các thời, những nhà nghiên cứu dịch học, đến những bất đồng quan điểm, các tông phái học tập, đến phương pháp dự đoán, của quẻ mẫu cổ kim, có thể nói là muôn hình muôn vẻ, bao la vạn tượng. Do sức lực và tinh thần của một người là chỉ có hạn, tay ta lại sẵn có tài liệu, trong quá trình học tập, chúng ta buộc phải có sự lựa chọn, cân nhắc.

Chẳng hạn như, chỉ một cuốn "Kinh dịch nhập môn" do Nhà xuất bản văn hóa Nghệ thuật xuất bản, đã dài tới 40 vạn chữ, 597 trang. Chúng ta dùng thời gian rảnh rỗi để đọc qua, tạm gọi là có chăm chỉ một chút, sợ rằng mất tới hai tháng trời cũng chưa phải đã xong. Đọc các loại sách nghiên cứu "Chu dịch" không giống như xem tiểu thuyết. Đọc tiểu thuyết có những tình tiết hấp dẫn mạnh mẽ ở trong, khi đọc thấy tương đối thoải mái. Nghiên cứu học vấn là phải động não suy nghĩ, phải có nâng cao, phải có giải đáp. Do đó thời gian đọc sách mỗi lần không thể kéo dài quá lâu.

Như cuốn "Kinh dịch nhập môn" trong tay nên có một quyển, nhưng đọc qua một lần là được rồi. Đợi đến khi dự đoán, cần tham khảo sẽ mở ra mà tra cứu. Điều cần chỉ ra ở đây là phải chú trọng đến những người đang học tập, thực hành dự đoán "chu dịch". Còn chú trọng đến những người nghiên cứu "Chu dịch" lại là vấn đề khác.

Thiệu Vĩ Hoa tuyển chọn và viết "Chu dịch và dự đoán học" gộp dịch lý và dự đoán vào một quyển, trước sau đã tham khảo 21 quyển sách "Chu dịch đại truyện toàn chú", có thể thấy tư liệu thu thập là rất nhiều.

Khi tôi bắt tay vào viết cuốn sách này, vì cách nhìn nhận khác nhau mà tránh không bàn đến rất nhiều chương tiết trong đó, không phải là chương tiết nào đó trong "Chu dịch và dự đoán học" không quan trọng mà là tạm thời chưa sử dụng đến, cho nên tạm gác lại các chương tiết tạm thời chưa sử dụng, dồn sức trước hết tìm hiểu những tri thức thường dùng tới trong dự đoán "Chu dịch". Không sợ những tư liệu này rõ ràng có điều còn vụn vặt, người mới học tạm thời còn chưa rõ chúng có tác dụng gì. Xin đừng nóng vội, rất nhanh chóng khi chúng ta liên hệ với các thí dụ thực tế về sử dụng dự đoán, bạn sẽ thấy sáng tỏ ngay, tự bạn cũng có thể vận dụng được một cách linh hoạt.

Trên đây, khi giới thiệu, chúng tôi đã tạm thời bỏ qua một số tư liệu, có những tư liệu, sẽ xen vào giảng giải khi phân tích các ví dụ thực tế về dự đoán. Liên hệ thực tế, vừa học vừa vận dụng điều thứ nhất là không cảm thấy khô khan, điều thứ hai là dễ dàng lí giải, điều thứ ba là có thể giúp chúng ta nhớ được kỹ hơn nữa.

Chương 6

CUỘC THỬ NGHIỆM DŨNG CẨM ĐI SÂU DẦN TỪNG BƯỚC

Học vấn bao giờ cũng phải là từ nông đến sâu, tuần tự tiệm tiến, dần từng bước đạt tới mức độ cao hơn.

Học tập dự đoán "Chu dịch" cũng là như vậy, chúng ta đã học được rất nhiều kiến thức cơ bản, rất có ích liên quan đến thực tiễn, phải củng cố nó, tiêu hóa nó, thực sự lí giải nó, làm cho nó biến thành công cụ và vũ khí dự đoán "Chu dịch", không qua thực tiễn phán đoán hàng loạt là rất khó làm được điều đó. Bây giờ chúng ta

hãy bắt đầu cuộc thử nghiệm đi sâu dần từng bước. Cho dù trước tiên chỉ là bước đầu, tầng thấp, nhưng qua linh hội được sự phân tích rất nhiều lần và xem hiểu, đoán đúng thì bản thân sẽ nắm được các điểm mấu chốt trong đó, sau đó lặp đi lặp lại việc vận dụng vào trong hoạt động dự đoán một cách sáng tạo. Tôi nghĩ trong tương lai không xa, trong số các bạn sẽ xuất hiện một loạt các vị cao thủ vận dụng tri thức Chu dịch, dự đoán nhân sự cát hung, làm điều phúc cho nhân loại.

TIẾT I. LẤY QUẺ HOÀN TOÀN KHÔNG KHÓ

Cách lấy quẻ rất nhiều, như lấy quẻ theo năm, tháng, ngày, giờ; lấy quẻ theo số âm thanh nghe được, lấy quẻ theo số chữ mắt nhìn thấy, lấy quẻ theo độ dài nhìn được; lấy quẻ theo cách dùng ba đồng tiền tung lên, lấy quẻ theo cách đi của người đến; lấy quẻ theo màu sắc nhìn thấy v.v...

Lấy quẻ lại có thể theo đối tượng phục vụ chia thành nhiều loại dự đoán cho chính mình, dự đoán cho người khác, dự đoán về các việc mà một quần thể quan tâm, dự đoán về trạng thái động, dự đoán sự vật tĩnh.

A- GIỚI THIỆU CÁCH LẤY QUẺ THEO NĂM, THÁNG, NGÀY, GIỜ

Lấy quẻ theo năm, tháng, ngày, giờ nguyên tắc chung là : lấy năm, tháng, ngày làm quẻ thượng; lấy năm, tháng, ngày thêm giờ làm quẻ hạ; lấy lại tổng số năm, tháng, ngày giờ để tìm ra hào động.

Đương nhiên, giới thiệu như vậy thì các bạn đọc bình thường không có cách nào xem hiểu được, đương nhiên cũng không có cách nào lý giải được, xin hãy để chúng tôi phân giải từng tiết để cho tất cả mọi bạn đọc đều có thể nắm vững một cách tốt nhất.

Trước hết, chúng ta cần nêu rõ các khái niệm về số có liên quan đến năm, tháng, ngày, giờ.

Xin các bạn hãy dùng đến kho tàng tri thức của chúng ta, nhặt ra 12 địa chi. Đó là : Tý, sửu, dần, mão, thìn, tị, ngọ, mùi, thân, dậu, tuất, hợi.

Số của năm nằm trong đó, năm tý là số 1, năm sửu số 2, năm dần số 3, năm mão số 4, năm thìn số 5, năm tị số 6, năm ngọ số 7, năm mùi số 8, năm thân số 9, năm dậu số 10, năm tuất số 11, năm hợi số 12. Chỉ cần chúng thuộc lòng 12 địa chi, tính số của năm là rất dễ dàng.

Xác định số của tháng lại càng dễ dàng hơn, tháng 1 âm lịch là số 1, tháng 2 âm lịch là số 2, tháng 3 âm lịch là số 3... cho đến tháng 12 âm lịch là số 12.

Số của ngày là hoàn toàn giống số của ngày âm lịch, ngày 1 là số 1, ngày 9 là số 9,... cho đến ngày 30 là số 30.

Thế là chúng ta đã biết nguyên tắc xếp số đối với năm, tháng, ngày; bây giờ, lấy năm dần, tháng 4, ngày 1 làm thí dụ để thử xếp thượng quẻ.

Năm dần là số 3, tháng 4 là số 4, ngày 7 là số 7, tổng số là $3 + 4 + 7 = 14$. Chúng ta lấy $14 : 8 = 1$, số dư là 6. 6 là thương quẻ.

Chúng ta lại vận dụng kho tri thức dự đoán "Chu dịch" của mình : Càn 1, đoài 2, ly 3, chấn 4,ERN 5, khảm 6, cấn 7, khôn 8.

Đối chiếu một chút thì 6 là khảm lục, như vậy quẻ đơn khảm là thương quẻ của biệt quẻ, trực hết ghi lấy tượng của thương quẻ "Khảm trung mãn" là 一一 quẻ khảm.

Hạ quẻ nẩy sinh như thế nào ?

Sau năm, tháng, ngày, chúng ta thử đưa một giờ "ngọ" chẳng hạn thêm vào. Lúc ấy, năm, tháng, ngày, giờ đã đủ : năm dần - tháng 4 - ngày 7 giờ ngọ.

Cách xác định số của giờ giống như cách xác định số của năm, cũng là giờ tý số 1, giờ sửu số 2... cho đến giờ hợi, số 12. Như vậy giờ ngọ là số 7.

Chúng ta cộng số của năm, tháng, ngày, giờ lại : $3 + 4 + 7 + 7 = 21$.

Chúng ta lấy $21 : 8 = 2$, số dư là 5. Số 5 là hạ quẻ.

Cũng như trước, đem số 5 đổi chiếu với số của bát quái, quẻ tổn là 5, tương quẻ là "Tốn hạ đoạn", ký hiệu là

Kết hợp thương quẻ và hạ quẻ, được chủ quẻ , tra 64 quẻ, thì biết đây là quẻ thủy phong tinh trong bát quái - cung chấn.

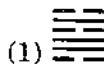
Sau khi đã có biệt quẻ, bước sau phải xác định là hào động. Hào động xác định như thế nào, cách tìm như sau :

Cách tính toán để tìm hạ quẻ không thay đổi, vẫn là

$$3 + 3 + 7 + 7 = 21$$

Lấy $21 : 6 = 3 \dots$ số dư là 3

Con số 3 này có ý nghĩa là hào thứ 3 trong sáu hào của quẻ thủy phong tinh. Lúc này, tượng hình của toàn quẻ đã hình thành, trong dự đoán sẽ viết thành :

(1)

(2)

(3)

Để cho các bạn có thể nhanh chóng nhìn ra và hiểu được tượng quẻ ở trên, cũng không ngại nhắc lại một chút về tượng bát quái càn ba liên - khôn sáu đoạn - chấn cốc ngửa - cấn bát xuôi - ly giữa khuyết - khâm giữa đầy - đoài trên khuyết - tổn dưới rì.

Hình thứ 1 là quẻ chủ; thương quẻ là khâm thủy, hạ quẻ là tổn phong, biệt quẻ là thủy phong tinh.

Hình thứ 2 là số của hào động; hào động là hào thứ 3, trong bát quái ly là 3, cho nên dùng quẻ ly chỉ số của hào động.

Hình thứ 3 là biến quẻ, sự khác nhau của nó với hình 1 chỉ là hào thứ 3 từ dương hào —— biến thành âm hào —— . Lúc này, tên quẻ cũng theo đó mà thay đổi. Thương quẻ vẫn là khâm thủy, hạ quẻ sau khi biến cũng thành khâm thủy, toàn quẻ là : quẻ đầu của bát quái khâm cung "khâm vi thủy".

Tóm tắt những điểm quan trọng về lấy quẻ theo năm, tháng, ngày, giờ :

1. Ba số năm, tháng, ngày cộng lại cho 8, số dư là thương quẻ. Dư là 1 càn, dư 2 là đoài, địa chi 3 là ly, dư 4 là chấn, dư 5 là tốn, dư 6 là khâm, dư 7 là cấn, không dư là khôn, tức là lấy số 8 để lập ra quẻ.

2. Bốn số năm, tháng, ngày, giờ cộng lại, chia cho 8, số dư là hạ quẻ. Thứ tự lập quẻ giống như trên.

3. Bốn số năm, tháng, ngày, giờ cộng lại, chia cho 6, số dư là hào động. Dùng đơn quẻ tương ứng trong bát quái làm kí hiệu để ghi.

4. Đưa diễn biến của hào động dương hào biến âm hào, âm hào biến dương hào, xếp thành quẻ biến.

5. Có người hỏi : lấy quẻ sao lại phải lấy 8 để chia cho 8, tìm hào động tại sao lấy lại 6 để chia ? Đó là vì bát quái chiếm 8 phương cho nên phải lấy 8 để chia, mỗi quẻ do 6 hào hợp thành cho nên phải lấy 6 để chia.

6. Có người hỏi : khi tìm hào động, một số nào đó vừa vặn chia đúng cho 6 thì làm thế nào ? Trả lời : lấy hào sáu là hào động.

7. Có người hỏi : Nếu một số nào đó nhỏ hơn 8, nhỏ hơn 6, làm thế nào ? Trả lời : lấy chính số đó mà lấy quẻ hoặc lấy hào động. Thí dụ : Năm tí, tháng tí, ngày 5, giờ mão, lấy quẻ như sau :

$$1 + 1 + 5 + 7, 7 \text{ nhỏ hơn } 8$$

Số 7 là thương quẻ, quẻ tượng quẻ cấn 7

Hạ quẻ là : $1 + 1 + 5 + 4 = 11$. 11 lớn hơn 8, chia được cho 8, 11 chia 8, số dư là 3.

Số 3 là hạ quẻ, quẻ tượng quẻ ly 3.

Tìm động hào cũng như vậy.

Thí dụ : sinh năm tí, tháng tí, ngày 1, giờ tí.

Tổng số của quẻ đúng : $1 + 1 + 1 + 1 = 4$; như vậy chẳng khó khăn gì có thể nhận ra, thượng quẻ ấy là 3, hạ quẻ ấy là 4, động hào ấy cũng là hào động thứ 4. Tương quẻ là

HỎA				SƠN
lôi				lôi
phệ				
hợp	(1)	(2)	(3)	di

Hình 1 là quẻ chủ, do hai đơn quẻ hợp thành, thượng quẻ là ly, giữa khuyết quẻ ly , hạ quẻ là chấn, cốc ngửa, quẻ chấn ; quẻ chấn là 4, do đó cũng là ký hiệu ghi chép của động hào, như hình 2. Hình 3 là biến quẻ, sự khác biệt của nó với chủ quẻ hình 1 là ở hào thứ 4 của chủ quẻ, do dương hào —— gốc biến thành âm hào ——.

Ở đây, còn cần giới thiệu với các bạn khái niệm của một "hỗ quẻ".

1. Hỗ quẻ sinh ra như thế nào

Hỗ quẻ lấy chủ quẻ làm chuẩn cơ bản, vứt bỏ sơ hào và thượng hào, giữ lại 4 hào : nhị hào, tam hào, tứ hào, ngũ hào ở giữa, lại chia bốn hào này thành hai đơn quẻ là thượng quẻ và hạ quẻ. Trong bốn hào giữ lại, thượng quẻ do tam hào, tứ hào, ngũ hào hợp thành hỗ quẻ; hạ quẻ do nhị hào, tam hào, tứ hào hợp thành hỗ quẻ.

2. Thí dụ về hỗ quẻ

Chúng ta lấy chủ quẻ ở hình 1 trên đây "hỏa lôi phệ hợp" làm thí dụ. Quẻ số 6 của bát quái cung tốn : "hỏa lôi phệ hợp"

lục hào (thượng hào) một ngang dài là dương	
ngũ hào	hai ngang ngắn là âm
tứ hào	một ngang dài là dương
tam hào	hai ngang ngắn là âm
nhị hào	hai ngang ngắn là âm
nhất hào	một ngang dài là dương

Bó sơ hào và thương lục hào, sẽ là $\overline{\overline{2}}\overline{\overline{3}}$

Tam hào, tứ hào, ngũ hào hợp thành thương hổ quẻ là
quẻ $\overline{\overline{2}}\overline{\overline{2}}$

Nhị hào, tam hào, tứ hào hợp thành hạ hổ quẻ là quẻ $\overline{\overline{2}}\overline{\overline{2}}$

Thương hổ quẻ là quẻ khâm $\overline{\overline{2}}\overline{\overline{2}}$

Hạ hổ quẻ là quẻ cẩn $\overline{\overline{2}}\overline{\overline{2}}$

Hổ quẻ có thuộc tính ngũ hành riêng, trở thành một trong những
căn cứ quan trọng trong dự đoán quẻ.

B. GIỚI THIỆU CÁCH LẤY QUẺ THEO TIẾNG ĐỘNG

Cách lấy quẻ theo tiếng động thường được gọi là "Văn thanh
chiêm" hay "Thanh âm chiêm". Bản thân tôi nhận thấy không phải
chúng ta nghe thấy bất cứ âm thanh cũng tùy ý mà lấy quẻ được,
phải là một loại âm thanh có đầy đủ tính đặc thù nhất định bắt buộc
phải lấy quẻ, thì mới lấy quẻ được.

Ví như : đêm khuya nghe thấy có người gõ cửa, người gõ cửa
đến để làm gì ? Cần phải nhanh chóng lấy một quẻ; sau đó dựa vào
tương quẻ, tương hào, nhanh chóng đưa ra sự phán đoán, có lẽ trong
thời gian trở dậy ra mở cửa là có thể làm xong việc dự đoán và phán
đoán.

Các bước của lấy quẻ là :

1. Nghe thấy tiếng đập cửa hay tiếng động vật kêu, tiếng đập
nô v.v... phải lấy số tiếng động mình nghe thấy sớm nhất làm chuẩn.
Là số mấy thì lấy số ấy làm thương quẻ. Ví dụ : trong đêm khuya
mà có tiếng gõ cửa gấp, liền một lúc bảy lần thì lấy quẻ cẩn số 7
làm thương quẻ.

2. Số của thương quẻ cộng thêm số của giờ thì là hạ quẻ. Nếu
số ấy lại lớn hơn 8 thì đem chia cho 8, lấy số dư làm hạ quẻ.

3. Nếu tìm động hào thì lấy số của thương quẻ công thêm số của giờ tức là tổng số của thành quẻ chia cho 6, số dư là động hào.

C- GIỚI THIỆU CÁCH LẤY QUẺ BẰNG SỐ CHỮ

Cách lấy quẻ bằng số chữ được sử dụng tương đối nhiều. Ví như nhận được một bức điện báo, nội dung chính của điện báo là "mẹ ốm nặng về ngay". Người nhận điện do chưa hề có sự chuẩn bị về tư tưởng, trong lòng hết sức hoang mang. Mẹ ốm nặng, không biết là bệnh gì ? Đó là một câu hỏi. Có thể qua khỏi được không ? Đó là câu hỏi thứ hai. Có thể bỏ việc đang làm để về thăm không ? Đó là câu hỏi thứ ba.

Hai câu hỏi đầu là muốn biết tình hình người mẹ và kết quả chữa chạy; câu hỏi sau là muốn dựa vào kết quả phán đoán mà quyết nên làm như thế nào.

Những câu hỏi trên đây là chủ yếu, đợi tâm trạng bình tĩnh lại, có thể còn đặt ra nhiều câu hỏi khác. Như : Mẹ đã nằm viện chưa ? Năm ở bệnh viện nào ? Bệnh viện này có bác sĩ chuyên khoa giỏi điều trị được loại bệnh này của mẹ không ? Thuốc men trong bệnh viện có đủ không ? Anh ba, chị hai, em gái năm đã lên đường về nhà chưa v.v... cả một loạt câu hỏi được nêu ra.

Cần phải trực tiếp tìm hiểu các vấn đề này; người mẹ nếu ở thành phố lớn có phương tiện thông tin hiện đại, tất nhiên chỉ một cú điện thoại đường dài là có thể rõ được tình hình đại thể. Cho dù là như vậy đi nữa, cũng không có cách đoán ra kết quả sau khi điều trị. Nếu mẹ ở thị trấn nhỏ hẻo lánh, thậm chí ở nông thôn nữa, như vậy con đường dựa vào điện thoại đường dài để nắm tình hình là hoàn toàn bế tắc.

Lúc này, dự đoán đã trở thành lối thoát và giải pháp rất quan trọng, nếu bạn là người cao tay về bát quái "Chu dịch", giải quyết những điều nghi vấn này chẳng khó khăn gì.

Năm 1989, có người nhận được bức điện "Mẹ ốm nặng", lúc ấy đã nhờ sự trợ giúp của một người cao tay về bát quái "Chu dịch" ở

tỉnh Thiểm Tây là một đạo sĩ xuất gia, dự đoán hộ. Đạo sĩ đoán rằng "bệnh ở vùng bụng, thiếu thay thuốc giải điều trị, trong ba ngày không về kịp, sợ rằng khó gặp được mẹ còn sống". Kết quả dự đoán hoàn toàn đúng.

Nhìn chữ số để lấy quẻ, nguyên tắc tổng quát là chia đều lấy một nửa là thương quẻ, nửa còn lại là hạ quẻ. Nếu số chữ không bằng nhau thì phần thiểu chữ là thương quẻ, bởi vì có nghĩa "Nhe và trọng là trời". Phần nhiều hơn một chữ là hạ quẻ, lấy từ nghĩa "địa nặng mà lại đực". Lại lấy tổng số toàn quẻ chia cho 6, số dư là động hào.

- *Cách lấy quẻ một chữ :*

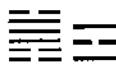
Một chữ được gọi là "Thái cực vị minh". Nếu chữ viết thảo, không nhìn rõ nét chữ thì không thể dùng để lấy quẻ được. Nếu một chữ viết theo lối "khải thư", nét chữ rõ ràng minh bạch thì có thể dùng số các nét để lấy quẻ.

Nguyên tắc là : các nét bên trái là dương, các nét bên phải là âm, các nét ở trên là dương, các nét ở dưới là âm. Số nét dương là thương quẻ, số nét âm là hạ quẻ. Lại tổng số các nét của chữ này chia cho 6, số dư là hào động.

Ví dụ : có người viết chữ "tín" (信). Theo nguyên tắc nét chữ bên trái là dương, nét chữ bên phải là âm, lấy hai nét của "nhân" (人) trong đó thương quẻ. Thương quẻ là "đoài trên khuyết", tượng quẻ là ䷲. Theo nguyên tắc phải là âm, là hạ quẻ, lấy "ngôn" trong đó làm hà quẻ. Chữ "ngôn" (言) bảy nét, quẻ cẩn là 7, tượng quẻ là ䷗.

Tổng số nét của chữ "Tín" là 9, đem chia cho 6, dư 3, cho nên hào thứ 3 là động hào.

Quẻ này là quẻ "Trạch sơn hàm" :

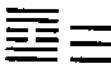

Thêm một ví dụ nữa :

Có người viết chữ "nam" (男), theo nguyên tắc nét chữ ở trên là dương, là thượng quẻ, lấy chữ "diền" (田) năm nét làm thượng quẻ, tượng quẻ là "Tốn 5" tốn dưới rời .

Theo nguyên tắc nét chữ ở dưới là âm, là hạ quẻ, lấy chữ "lực" (力) 2 nét làm hạ quẻ, tượng quẻ là quẻ đoài.

Sau đó lấy tổng số nét là 7 chia cho 6, dư 1 là sơ hào là động hào. Toàn quẻ tượng là quẻ thứ bảy của bát quái cung cấn "phong trạch trung phu".

động hào

Đến đây, các bạn chưa rõ là nếu người đến không viết chữ "nam", chỉ viết một chữ "diền" thì làm thế nào ? Nét của chữ "diền" khó phân trái phải, cũng khó phân trên, dưới, phải lấy thượng quẻ và hạ quẻ như thế nào ? Còn có nhiều thí dụ kiểu này như chữ "xa" (车), chữ "dụng" (用), chữ "thủy" (水), chữ "sơn" (山) v.v...

Cách giải quyết là lấy nét chữ làm tiêu chuẩn, như chữ "diền", tất cả 5 nét, lấy 2 nét làm thượng quẻ, 3 nét làm hạ quẻ, tổng số nét 5 là động hào. Chữ "xa" là 7 nét, đưa 7 chia 2 được 3, dư 1. Như vậy, số 3 là thượng quẻ, số 4 là hạ quẻ. Lại lấy 7 chia cho 6 dư 1, số 1 chỉ sơ động hào.

- *Cách lấy quẻ 2 chữ :*

Lấy quẻ hai chữ trong dự đoán "Chu dịch" gọi là "lưỡng nghi bình phân". Đó là lấy tổng số nét của chữ trên chia cho 8, số dư là thượng quẻ; lấy tổng số nét chữ sau chia cho 8, số dư là hạ quẻ. Tổng số nét của hai chữ chia cho 6, số dư là động hào.

Ví dụ : Hai chữ "Tín nam" (信男). Chữ "Tín" 9 nét, đem chia cho 8, số dư là 1, thượng quẻ sẽ là quẻ càn .

Chữ "nam" 7 nét, không phải đem chia cho 8. Cho nên hạ quẻ là quẻ cấn .

Tổng số nét của hai chữ "Tín nam" là 16, đem chia cho 6, dư 4, cho nên tử hào là động hào.

Toàn quẻ tượng là (thiên sơn độn) quẻ thứ ba của bát quái cung càn.

- *Cách lấy quẻ 3 chữ*

3 chữ là tam tài "Thiên - nhân - địa". Chúng ta lấy số nét của chữ trước làm thương hào, lấy số nét của chữ sau là hạ quẻ. Tổng số nét chữ của cả 3 chữ chia cho 6, số dư là động hào.

Nếu chúng ta lấy tên họ của người để lấy quẻ, thì nguyên tắc là lấy số nét chữ của họ làm thương quẻ, lấy số nét của tên là hạ quẻ. Tổng số nét của cả 3 chữ chia cho 6, số dư lấy làm động hào.

Một số bạn đọc khi xem đến đây, có thể cảm thấy đã nắm được cách lấy quẻ theo số chữ. Kỳ thực trong dự đoán còn rất nhiều điều cần nghiên cứu kỹ lưỡng. Ở đây xin tiếp tục giới thiệu thêm.

- *Cách lấy quẻ 4 chữ*

Bốn chữ là tứ tượng. Bốn chữ chia đều là thương, hạ quẻ. Nhưng lại không nhất thiết phải đếm số nét chữ. Lấy quẻ từ 4 chữ trở lên thì lấy thanh điệu bằng trắc của mỗi chữ làm số để lấy quẻ.

Nguyên tắc là bình thanh là số 1, thương thanh là số 2, khứ thanh là số 3, nhập thanh là số 4.

Tra từ điển hiện đại, vẫn bằng trắc chỉ chia làm 4 loại âm bình, dương bình, thương thanh, khứ thanh. Thanh diệu của ngữ âm Bắc kinh : âm bình cao và bằng, dương bình từ thấp lên cao, thương thanh trước xuống sau lên thành vòng cung, khứ thanh đi từ cao xuống thấp.

Âm bình, dương bình hợp lại gọi là thanh bằng; thương thanh, khứ thanh hợp lại gọi là thanh trắc. Trong thanh trắc cổ đại có nhập thanh là một loại thanh diệu ngắn. Trong tiếng Bắc Kinh và phương bắc hiện phần lớn không còn nhập thanh nhưng trong một số ngôn

ngữ địa phương thì vẫn còn có. Trong tiếng phổ thông hiện đại còn có thanh nhẹ, không kể âm của một chữ đọc nhẹ và ngắn, nghe không rõ được thanh điệu gốc của nó đều là thanh nhẹ. Cách lấy quẻ 4 chữ do người cổ xưa nghĩ ra và duy trì cho đến ngày nay. Chúng ta học tập theo cái cũ, qua thực tiễn dự đoán của mình, tiếp tục nghiên cứu thì có thể sẽ đạt tới những cải tiến thích đáng hay không. Để giúp bạn đọc nắm chắc hơn, tác giả đã đọc và tra cứu cuốn "Gieo vận như thế nào" và "Từ điển Tân Hoa" và đưa ra sự giải thích như trên.

- *Cách lấy quẻ 5 chữ :*

5 chữ là ngũ hành, lấy 2 chữ trên làm thượng quẻ, 3 chữ dưới làm hạ quẻ. Cách tính toán cũng không khác gì cách lấy quẻ 4 chữ.

- *Cách lấy quẻ 6 chữ :*

6 chữ là tượng của 6 hào. Phân chia đều trên, dưới là quẻ, cách tính toán cũng như trên.

- *Cách lấy quẻ 7 chữ :*

7 chữ là "số tề thất chính". Lấy 3 chữ trên là thượng quẻ, 4 chữ dưới làm hạ quẻ.

- *Cách lấy quẻ 8 chữ :*

8 chữ là "bát quái định vị". Lấy 4 chữ trên làm thượng quẻ, 4 chữ khác làm hạ quẻ.

- *Cách lấy quẻ 9 chữ :*

9 chữ là "cửu trù chi nghĩa". Lấy 4 chữ làm thượng quẻ, 5 chữ làm hạ quẻ.

- *Cách lấy quẻ 10 chữ :*

10 chữ là "Thành số"; lấy số 5 làm thượng quẻ, số 5 làm hạ quẻ.

- *Cách lấy quẻ 11 chữ :*

11 chữ trở lên cho đến 100 chữ trở lên đều có thể dùng để lấy quẻ. Nhưng lấy quẻ 11 chữ trở lên thì không lấy âm bằng trắc làm chuẩn để lấy quẻ nữa.

Cách làm là chỉ dùng số chữ để lấy quẻ.

Ví dụ : 151 chữ thì số 75 là thương quẻ, lấy số 75 chia cho 8 thì được thương quẻ, lấy số 76 chia cho 8 thì được hạ quẻ. Lấy tổng số thành 151 chia cho 6, số dư là động hào.

Lấy quẻ theo xem chữ, nhất là lấy quẻ theo số nét của chữ, yêu cầu chữ phải ngay ngắn, nét chữ phải đúng quy cách, nếu không thì không thể dùng để lấy quẻ. Lấy quẻ theo nét chữ phải lấy nét chữ của chữ đủ nét làm chuẩn.

4. Giới thiệu cách lập quẻ theo độ dài của vật thể

Ngày xưa, cách đo độ dài của vật thể thường là : phân, thốn (tắc), xích (thước), trượng (mười thước), lý (dặm). Khi dự đoán, lấy trượng và xích làm một bậc, lấy xích và thốn làm một bậc. Loại trên gọi là "Trượng xích chiêm", loại sau gọi là "Xích thốn chiêm".

"Trượng xích chiêm" lấy số trượng làm thương quẻ, lấy số xích làm hạ quẻ. Tổng số trượng và xích chia cho 6, số dư là động hào.

5. Giới thiệu một số cách lấy quẻ khác :

Ngoài các cách lấy quẻ giới thiệu ở trên, còn có một số cách lấy quẻ có thể vận dụng được. Ví như "Cách lấy quẻ theo bản thân mình". Cách lấy quẻ như sau : đầu động là càn, bụng thắt lại là khôn, chân động dậy là chấn, mông động dậy là tốn, tai động dậy là khảm, mắt nháy là ly, tay động dậy là cấn, miệng động dậy là doài. Vật tượng ở trên có thể làm thương quẻ, lấy phương vị đối mặt với người đến là hạ quẻ, mặt quay hướng nam hạ quẻ là ly, mặt quay hướng bắc hạ quẻ là khảm, mặt quay tây bắc là càn, mặt quay đông nam, hạ quẻ là tốn v.v... Tiếp sau đó, tổng hợp số của thương hạ quẻ, thêm số của thời thần, chia cho 6, lấy số dư làm động hào.

Khi chúng ta vận dụng cách "lấy quẻ theo bản thân mình" thì tất phải là động tác ở bộ phận nào đó của người đến phải hết sức thu hút được sự chú ý của người khác, thậm chí có thể làm cho người ta kinh ngạc. Như thế mới là có sự cần thiết lấy quẻ. Nếu không thì đầu, tay, chân, miệng, mắt... của người đó có bao giờ lại không động dây, cuối cùng thì lấy cái gì làm chuẩn được ? Quẻ tượng mà lấy miễn cưỡng như vậy, rất khó đoán định đặc tính và kết quả của sự vật.

Ngoài ra, còn có cách "lấy quẻ bằng cách xem nhân phẩm của người đến".

Ví dụ : gặp một người, nhìn tướng mạo bề ngoài và khí sắc của anh ta, hoặc là tính cách rất kỳ lạ, hoặc là trong trò chuyện lại biểu lộ tâm tình nào đó quan tâm đến anh ta thì lúc đó muốn dự đoán cho anh ta thì có thể vận dụng cách lấy quẻ này.

Cách làm như sau : Thượng quẻ : ông già là quẻ càn, bà già là quẻ khôn, thiếu nữ quẻ doi, thiếu nam quẻ cấn, trung nam là quẻ chấn hoặc quẻ khâm; trung nữ là quẻ ly hoặc quẻ tốn, rồi theo kinh nghiệm và thực tế mà đoán định.

Hạ quẻ : lấy phương vị bát quái của hướng đi hoặc là chỗ đứng, chỗ ngồi của người đến mà định động hào. Lấy tổng số hai quẻ thêm số thời thần, chia cho 6, lấy số dư làm động hào.

Ví dụ : có một cụ già (nam) đi về hướng đông nam, mặt buồn rười rượi; vì hiếu kỳ và đồng cảm, có một người xem bói hỏi ông ta : "ông có việc gì buồn phiền vậy?", cụ đáp : "Không có". Đó là điều rất kỳ lạ, người xem bói lấy ngay một quẻ.

Ông già là càn, là thượng quẻ, ông đi về hướng đông nam là quẻ tốn, là hạ quẻ, được quẻ tượng quẻ "Thiên phong cầu".

Lại lấy càn là 1, tốn là 5, hai số cộng lại thêm thời gian lấy quẻ hôm đó là giờ mao là số 4, tất cả là số 10, chia cho 6, số dư là 4, tức là hào thứ tư là hào động.

Quẻ tượng "Thiên phong cầu" là

Còn một cách lấy quẻ thường dùng khác : lấy quẻ bằng gieo tiền, đợi khi có chương tiết liên quan sẽ luận bàn đi sâu.

Tiết 2. CĂN CỨ ĐOÁN QUẺ CỦA NGƯỜI DỰ ĐOÁN

1. Tri thức về hào động

Cách lấy quẻ mà chúng tôi giới thiệu ở trên, sau khi đã lập được chủ quẻ, đều phải tìm được "hào động", mà chỉ có một hào động, ý nghĩa và tác dụng của hào động này như thế nào ?

Trước hết, hào động là dấu hiệu chủ yếu phân biệt hoặc xác định quẻ thể, quẻ dụng.

Mỗi biệt quẻ đều có thượng quẻ và hạ quẻ do hai đơn quẻ tạo thành. Hai đơn quẻ tác dụng với nhau như thế nào ? Bước đầu tiên chúng ta phải làm rõ cái chủ và cái thứ của hai đơn quẻ, trong dự đoán, quen gọi là "thể" và "dụng" để phân biệt.

Hào động nằm trong thượng quẻ thì thượng quẻ là quẻ dụng; hào động nằm trong hạ quẻ thì hạ quẻ sẽ là quẻ dụng.

Trong biệt quẻ, đơn quẻ nào không có hào động là "quẻ thể", có nghĩa là trong biệt quẻ, hào động ở thượng quẻ, như vậy hạ quẻ là "thể", thượng quẻ là "dụng"; trong biệt quẻ, hào động ở hạ quẻ, như vậy thượng quẻ là "thể", hạ quẻ là "dụng".

Quẻ thể là chủ, là bản thân mình; quẻ dụng là người khác, là sự vật. Quẻ thể là tĩnh, quẻ dụng là động. Quẻ thể là chủ, quẻ dụng là khách.

Thứ hai, hào động là dấu hiệu chủ yếu của "quẻ biến".

Nguyên tắc là : có động thì có biến, quẻ chủ là hào dương, hễ động thì biến thành hào âm; quẻ chủ là hào âm, hễ động thì biến thành hào dương. Do sự biến hóa này của hào, đã dẫn đến sự biến hóa rất lớn về tướng quẻ của quẻ chủ. Ví dụ : động hào sơ cửu của

quẻ "càn" ☰, hào sơ của từ hào dương biến thành hào âm; lúc này quẻ "càn" biến thành quẻ "Thiên phong cầu" ☷

Thứ ba, hào động là dấu hiệu biểu hiện sự vật và dự đoán cát hung. Sau khi lập quẻ, chúng ta thường vận dụng âm dương ngũ hành sinh khắc và sự sinh khắc để hòa lẫn nhau của quẻ thể và quẻ dụng để đoán nhân sự cát hung và những sự việc có thể xảy ra theo tình huống của quẻ.

Có rất nhiều quẻ, chúng ta còn phải dựa vào hào từ trong "Chu dịch" để làm ra sự phán đoán chính xác. Như : sơ hào của quẻ chủ động, chúng ta xem hào từ trong sơ hào; hào năm động thì chúng ta tham khảo hào từ của hào năm; nếu hào sáu động thì chúng ta tham khảo hào từ của hào sáu.

Xin nêu ví dụ : sau khi lập quẻ, quẻ chủ là quẻ càn, hào đầu là hào động. Hào sơ cửu động thì chúng ta tra xem hào từ của hào sơ cửu; hào từ nói : "rồng ẩn, chờ dùng" (Tiềm long, vật dụng).

Chúng ta kết hợp quẻ tượng chủ thể của quẻ càn, phân tích ý nghĩa tượng trưng của "Rồng ẩn, chờ dùng".

"Sơ" là bắt đầu từ phần cuối cùng, là hào thứ nhất của quẻ càn.

"Cửu" là biểu thị hào dương.

Khi chúng ta dự đoán được quẻ "càn", hào thứ nhất của quẻ càn xuất hiện "lão dương" tức là hào động. Do vậy "sơ cửu" tuy là hào dương nhưng nó có khả năng biến thành hào âm.

Ở thời Chu công, chỗ này có lời đoán như sau :

"Long (rồng) là động vật thần bí được tôn sùng nhất trong cổ đại Trung Quốc, có thể ở ba nơi khác nhau : lặn dưới nước sâu, đi trên mặt đất, bay trên không trung, có thể biến hóa vô lường, lúc ẩn lúc hiện, cho nên dùng để tượng trưng cho sự biến hóa của thiên đạo, sự tiêu tướng của âm dương và cả sự biến hóa vô thường về tiến lui nhân sự; đồng thời cũng tượng trưng cho tiềm năng vô cùng tận của trời, cho các nhân vật vĩ đại hiền tài. "Tiềm" có nghĩa là tiềm

tàng, ẩn náu. Hoạt động của rồng thuộc về dương tính. Hào này tuy là hào dương nhưng vị trí lại ở nơi thấp nhất, cũng có nghĩa là khí dương vừa nảy sinh ra ở dưới đất, còn chưa có thể là lúc hoạt động ra ngoài được, cho nên dùng "Tiềm long" để tượng trưng.

Vận dụng hào này để phán đoán sự vật cát hung, Chu công nói "Vật dụng" (chờ dùng). "Dụng" chỉ công dụng, hành động. "Vật dụng" chỉ chưa có thể phát sinh công dụng hay chưa có thể sử dụng để hành động. Nhưng cũng còn có nghĩa là sức mạnh tiềm ẩn, không thể dự đoán, không thể thăm dò. Khi quẻ "càn" ở trạng thái hào động, thì nên như con rồng ẩn, không thể vùng vẫy để đợi thời cơ.

Khi chúng ta dự đoán, gặp hào đầu động của quẻ "càn" thì có thể đoán là "Nơi mà bạn định đến, việc mà bạn định làm, điều kiện trước mắt chưa chín muồi, nên tạm thời dừng lại, không thể hành động tùy tiện".

Đương nhiên, ở đây chỉ là nêu ví dụ. Trong dự đoán cụ thể, khi phán đoán phải căn cứ vào sự vật cần dự đoán, có một số điều chỉnh đúng định hướng nếu không sẽ mắc sai lầm râu ông nợ cắm bả kia, làm cho người khác hiểu lầm.

"Quẻ càn" nếu là hào hai động thì tình hình hoàn toàn khác hẳn. Hào từ của nó là "Kiến long tại điền, lợi kiến đại nhân" (nhìn thấy rồng ở ruộng, có lợi khi gặp đại nhân).

Hào thứ hai của quẻ càn ở vị trí trung tâm của hạ quẻ, do đó mà "đắc trung". "Đắc trung" là một vị trí hết sức có lợi, chiếm giữ ưu thế nhất định.

"Nhị" là số chẵn, thuộc âm. Trên vị trí âm, xuất hiện hào dương, thông thường cho là "bất chính". Nhưng trong hai quẻ :quẻ càn và quẻ khôn, hoàn toàn không có vấn đề chính và bất chính.

Ngoài ra, "ngôi thứ hai" tương ứng với hào dương "ngôi thứ năm" phải là hào âm mới có thể "tương ứng". Nhưng đặc thù của quẻ "càn" tuy là hào dương "cửu nhị", vẫn có thể tương ứng với hào âm ngôi thứ năm.

"Kiến long tại diền, lợi kiến đại nhân". "Kiến" có nghĩa là "hiện". Rồng ẩn tàng ở ngôi "sơ cửu", đã bay lên ở ngôi cửu nhị và xuất hiện trên đồng ruộng. Do hào dương là khỏe mạnh, hơn nữa lại ở vị trí đắc trung "ngôi thứ hai" của hạ quẻ, có đầy đủ tư tưởng và hành vi đúng đắn.

"Đại nhân" chỉ bậc thánh minh, nhân vật có vị trí và đức hạnh song toàn. Giống như những nhân vật phi thường cúng rắn mà có đầy đủ đức hạnh tốt đẹp, đã xuất hiện từ trong tiềm ẩn, tất sẽ có khả năng hành động. Đức hạnh của họ tất sẽ ban ơn cho mọi người, đem lại cho họ sức sống và hy vọng. Người dân thường có thể gặp được những nhân vật như thế này, đương nhiên đối với bản thân là có lợi, không có hại.

Do vậy, hào hai của quẻ càn động, bởi vì "kiến long tại diền", đối với bản thân có sự phù trợ, cho nên việc bản thân muốn làm sẽ tương đối dễ dàng thành công.

Thứ tư, hào động là dấu hiệu chủ yếu của sự việc biến thành tốt, biến thành xấu, biến thành sinh, biến thành khắc, biến thành tǐ hòa, biến thành tiết khí.

Ví dụ : vẫn lấy quẻ "càn", hào động cửu nhị là đối tượng chúng ta phân tích. Toàn bộ quẻ tượng là :

Chủ	Càn	☰	hào	☱	Biến	hỏa	Thiên
quẻ	vì		động		quẻ	đồng	nhan
thiên							

Trên đây đã trình bày, hào hai của quẻ càn động, bởi vì "kiến long tại diền" có sự trợ giúp giúp đỡ với bản thân mình, cho nên việc bản thân muốn làm thì tương đối dễ dàng thành công.

Bây giờ chúng ta hãy quan sát kỹ lại một lần nữa toàn bộ quẻ tượng. Chủ quẻ càn, ngũ hành thuộc kim. Hào cửu nhị động, thường quẻ càn kim là thế, hạ quẻ càn kim là dụng, thuộc tính ngũ hành toàn quẻ của "thể" và "dụng" là "tǐ hòa"; giữa chúng không có tình huống sinh khắc xung phạm.

Hào hai hễ động thì biến quẻ "Thiên hỏa đồng nhân", thượng quẻ là càn, ngũ hành thuộc kim; hạ quẻ là ly, ngũ hành thuộc hỏa. Thượng quẻ là thể, hạ quẻ là dụng do đó đã biến thành "hỏa khắc kim" "dụng khắc thể".

Lời đoán của "dụng khắc thể" là : "dụng khắc thể, vạn sự hung". Bạn đọc có thể chưa thấy rõ ràng; chúng tôi vừa phân tích, hào "cửu nhị" động, hào từ nói : "Kiến long tại diền, lợi kiến đại nhân", thì đoán là có lợi hoặc là "cát", bây giờ như thế nào lại nói hào cửu "nhị động", quẻ biến là "thiên hỏa đồng nhân", trở thành "dụng khắc thể, vạn sự hung" ?

Thì ra sự phát triển biến hóa của sự vật là hết sức phức tạp, chúng ta dự đoán cát, hung của sự vật không phải chỉ tìm ra một kết luận "cát" hay "hung", còn phải đề ra được phương sách "đã cát càng thêm cát, hung phải biến thành cát".

Chúng ta tiếp tục phân tích :

Quan điểm trình bày trên đây tổng hợp lại là : Trước cát sau hung.

Nhưng cái "hung" này không phải là cái "hung chết chóc" tuyệt vọng, cũng không phải là cái "hung thất bại" không có tiền đồ mà là cái "hung" có hy vọng, có tiền đồ, có biện pháp khắc chế. Theo cách nói ngày nay, chữ "hung" này chẳng qua chỉ là khó khăn tạm thời trên bước đường đi lên, hay là phiền phức, trở ngại trong sự phát triển. Phiền phức thì có thể quét sạch; trở ngại thì có thể vượt phá. Vấn đề là ở sự nỗ lực chủ quan của con người và phương hướng nỗ lực có đúng không.

Nói như vậy là căn cứ vào đâu ?

Về quẻ "Thiên hỏa đồng nhân", quẻ từ nói : "Đồng nhân vu dã, hành; lợi thiệp đại xuyên, lợi quân tử trinh".

"Đồng" có nghĩa là cùng giống, giống như. Muốn đột phá cái thể giới bị che lấp bởi cái nhìn nông cạn của mình, cần phải có sự hòa hợp và đoàn kết giữa người với người.

Ly trong "Đồng nhân" là hỏa, "càn" là kim, hỏa khắc kim, ngũ hành tuy bất hòa, nhưng hỏa là ánh sáng, là hướng đi lên, có thể ngang bằng với trời, cho nên hình tượng "Thiên hỏa đồng nhân".

Quẻ "đồng nhân" lục nhị là âm, ngôi thuộc chính giữa và tương ứng với dương hào "cửu ngũ", lại là một hình tượng của "đồng nhân". Nhìn từ góc độ khác, quẻ này chỉ có hào âm, năm hào dương khác kết hợp với nó, cũng có hàm nghĩa "đồng nhân". Trong "lê ký" có nói : "Thế giới đại đồng của chung thiên hạ chính là giới hạn lý tưởng của quẻ này".

Hào từ nói : "Đồng nhân vu dã, hanh"

Chúng ta nói, quần chúng tập hợp ngoài đồng ruộng tượng trưng trong khoảng trời đất mênh mông, trong xã hội đông đúc, trong sự đồng hành theo một sự nghiệp, trong cái vòng xoay giữa con người, trong sự quây quần với bạn bè, cần phải có sự hòa đồng, hợp tác cộng sự công bằng vô tư giữa con người với con người.

Một hào âm đại biểu cho mình, như vậy phải hòa đồng với toàn bộ mà năm hào dương đại diện, trong đó bao gồm cả sự tương ứng với năm hào dương. Xứ thế bằng đức hạnh chính trực vô tư, trong sạch như vậy, trong lòng như ánh lửa nhu hòa, bên ngoài có tính cách kiên cường, chỉ cần không ngừng vươn lên, đương nhiên sẽ có kết quả cuối cùng là "cát".

Vì thế, lời đoán quẻ này trong dự đoán của chúng ta là : trước cát sau hung. Nhưng chỉ cần có thể làm nên sự điều hòa với người, đoàn kết cộng sự, đối xử khiêm nhường, tư tưởng thoải mái, cho dù tạm thời có gặp khó khăn nguy hiểm, cũng có thể vượt qua khó khăn, giành được thông đồng bén giọt.

Thứ năm, hào động là dấu hiệu chủ yếu của hướng đi và thay đổi phương hướng của người đi.

Ví dụ : Chúng ta lấy được quẻ "Thiên phong cầu" ☰, hào cửu tam động. Toàn thể quẻ tượng là :

Chủ quẻ	Thiên phong cấu		hào động		Biến quẻ	Thiên thủy tụng	

Hạ quẻ của chủ quẻ là "quẻ tốn", là "quẻ dụng", coi đó là người cần tìm phương mà quẻ tốn chiếm giữ là phương đông nam, là người cần tìm, phương đi trước.

Hào cửu tam động, biến quẻ là quẻ "Thiên thủy tụng", hạ quẻ là quẻ dụng, coi đó là người cần tìm. Hạ quẻ bây giờ biến thành quẻ khâm. Phương vị mà quẻ khâm chiếm giữ là phương bắc, là hướng đi sau này của người cần tìm này.

Nhin nhận toàn quẻ, qua quan trắc Chu dịch, người cần tìm này khi bắt đầu rời chỗ ở, đi ra ngoài, trước tiên đi về hướng đông nam, nếu sớm đi tìm anh nọ, phải đi về hướng đông nam mà tìm. Còn bây giờ, người ra đi này đã đi về hướng bắc, muốn tìm thấy anh ta, trước hết phải phân tích một chút, ở phương bắc liệu anh ta có chỗ dừng chân đáng tin cậy hay không. Nếu như có nơi đáng tin cậy, như nhà và người nhà, thăm bạn bè chẳng hạn, thì chúng ta không ngại đánh điện báo đi hỏi trước, để nắm tình hình. Nếu không có chỗ dừng chân đáng tin thì người ra đi này có thể đã ra đi lang thang, không mục đích theo phương hướng này. Chúng ta muốn đi tìm anh ta, cũng là đi tìm không có mục đích, thà rằng không tìm nữa, hay bản thân không đi tìm mà nhờ người khác đi tìm hộ.

Về kiến thức có liên quan đến hào biến hay hào động, trong những chương tiết có liên quan sau này, chúng ta sẽ còn đề cập đến.

2. Quẻ thể, quẻ dụng, quẻ hổ, quẻ biến

Sự sản sinh ra quẻ thể, quẻ dụng, quẻ hổ, quẻ biến, mọi người đã nắm được rồi. Bây giờ điều phải cùng mọi người tiến thêm một bước nghiên cứu sâu hơn là : vai trò, quan hệ nặng nhẹ của chúng trong dự đoán cũng như nguyên tắc xử lý giữa chúng với nhau như thế nào.

Sau khi chúng ta lấy quả dự đoán, chủ quả là tình trạng ban đầu của sự vật, xem xét "thể" và "dụng" cũng như vị trí của sáu hào của toàn quả, chúng ta đã có sự phán đoán bước đầu.

Bước phán đoán thứ hai là phải xem sự phối hợp giữa quả hổ. Quả hổ là đưa quả chủ bỏ đi sơ hào, hào sáu, còn lại bốn hào ở giữa, ba hào phía trên là quả hổ của quả thể; ba hào phía dưới là quả hổ của quả dụng. Khi bốn hào này ghép thành quả hổ, hai hào ở giữa là các hào mà hai quả hổ thương, hạ dùng chung. Tiền đề của cách nói như thế này là hào động ở trong hạ quả nếu không thì rõ ràng ngược lại. Nếu hào động ở trong thương quả thì bốn hào còn lại, ba hào ở trên ghép thành quả hổ của dụng, ba hào ở dưới ghép thành quả hổ của thể. Hỗ trợ cho quả thể là cần thiết nhất, hỗ trợ cho quả hổ đứng hàng sau.

Quả biến là bước phán đoán thứ ba cũng là kết quả cuối cùng của chúng ta dự đoán về nhân sự cát hung.

Giới thiệu đại cương về thể, dụng của "Mai hoa dịch số".

"Quả thể" và "quả dụng" nắm vững được là mấu chốt của dự đoán. "Thể" và "dụng" mà chúng ta thường nói là mượn ở hai chữ "thể dụng", so sánh động và tĩnh của sự vật để phân rõ hai quả thương và hạ, ai là chủ, ai là khách ?

Nguyên tắc chung xử lý "thể" và "dụng" là quả thể là chủ, quả dụng là sự vật. Quả hổ là tình huống bên trong của sự phát triển của sự vật; quả biến là kết quả cuối cùng của sự việc.

"Quả thể" thì quả khí phải thịnh, không thể suy.

Thể nào gọi là quả khí của quả thể thịnh ? Quả chán, quả tốn thuộc mộc, dự đoán vào mùa xuân, gặp mộc vượng, quả khí sẽ vượng. Quả càn, quả đoài, ngũ hành thuộc kim, dự đoán vào mùa thu, gặp kim vượng, quả thể tất nhiên là vượng.

Quả ly ngũ hành thuộc hỏa, dự đoán vào mùa hạ gặp hỏa vượng, quả ly là thể, quả khí là vượng. Quả khôn, quả cấn thuộc thổ, dự đoán vào tháng cuối cùng của bốn mùa, tức là tháng 3, tháng 6, tháng

9, tháng 12 lúc gặp thổ vượng, quẻ khôn, quẻ cấn là thể, quẻ khí sẽ thịnh.

Mùa xuân mộc vượng. Quẻ khôn, quẻ cấn, quẻ khí suy; mùa thu kim vượng. Quẻ chấn và quẻ tốn khí suy; mùa hạ hỏa vượng. Quẻ càn, quẻ doài khí suy; mùa đông thủy vượng, quẻ ly khí suy. Tháng cuối của bốn mùa, thổ vượng. Quẻ khâm khí suy.

Quẻ thể thích nghi được với ngũ hành tương sinh tương trợ của quẻ dụng, quẻ hổ, quẻ biến.

Quẻ thể không thích nghi được ngũ hành tương khắc tương hại của quẻ dụng, quẻ hổ, quẻ biến.

Tương sinh : càn, doài thể kim, thích gặp khôn, cấn tương sinh; khôn, cấn thể thổ, thích gặp ly hỏa tương sinh; ly là thể hỏa, thích gặp chấn mộc, tốn mộc tương sinh; chấn, tốn thể mộc, thích gặp khâm thủy tương sinh, khâm là thể thủy, thích gặp càn, doài tương sinh.

Tương khắc : như càn, doài thể kim, không thích gặp ly hỏa tương khắc, không liết kê ra nữa.

Về quan hệ giữa thể dụng, phải quan sát động và tĩnh, chủ và khách của nó, tương sinh tương khắc của ngũ hành.

Quẻ thể thì tốt nhất là được quẻ dụng tương sinh; quẻ dụng thì tốt nhất là gặp quẻ thể tương khắc.

Thể thịnh thì tương đối cát lợi, thể suy thì tương đối hung hiểm.

Dụng khắc thể là điều chúng ta kiêng kỵ. Thể sinh dụng cũng không phải là điều chúng ta mong muốn.

Nếu như thể bè đảng nhiều thì thể là thịnh. Ý của "thể bè đảng" là : ví như quẻ càn là kim, là quẻ thể, trong quẻ hổ và quẻ biến đều là càn kim và doài kim, như vậy thì ngũ hành cũng loại nhiều, gọi là "thể đảng" nhiều :

Nếu như quẻ dụng khắc quẻ thể, mà "dụng bè đảng" nhiều, thì quẻ thể là đáng thương, thể của thể tất phải suy. Vì vậy, trong dự

đoán, bè đảng của thể cần phải nhiều, bè đảng của dụng cần phải ít.

Thể sinh dụng cũng không phải là điều chúng ta mong muốn, vì thể sinh dụng sẽ tiêu hao năng lượng của bản thân, làm suy yếu thể lực của bản thân. Ví như tốn mộc, chấn mộc là thể, ly hỏa là dụng. Thể sinh dụng sẽ là mộc sinh hỏa, sinh hỏa tất nhiên tiêu hao mộc, như thể chẳng phải tiết khí ra là gì, làm tổn hại đến nguyên khí của bản thân.

Giữa thể và dụng, nếu như tỷ hòa, cũng tức là ngũ hành tương đồng, như vậy chính là biểu hiện của may mắn (cát tường).

Trong dự đoán, nếu như thể dụng của chủ quẻ là may mắn, quẻ hổ cũng không có vấn đề gì, quẻ biến thì lại xuất hiện những điểm "hung", như vậy nhìn chung là trước cát sau hung. Đương nhiên còn phải phân tích cụ thể chủng loại của các điểm hung và các biện pháp khắc chế, chuyển hung thành cát.

Trong dự đoán, nếu trong chủ quẻ, thể dụng bất hòa, quẻ dụng có biểu hiện khắc thể, thì trong sự phát triển biến hóa sau này, sẽ xuất hiện những điểm "cát". Đó chính là trước hung mà sau cát. Trước hung mà sau cát, sự việc đều là có hy vọng, do vậy đó là hiện tượng tốt lành.

Tiểu kết đoạn này :

Thể khắc dụng, mọi sự cát; dụng khắc thể, mọi sự hung. Thể sinh dụng thì có điều lo lắng về hao tổn mất mát; dụng sinh thể thì có niềm vui trong tiến triển. Thể dụng tỷ hòa thì trăm sự thuận theo ý muốn.

3. Phân biệt thực chất của quẻ tượng sinh thể

"Dụng sinh thể", mọi sự đều may mắn, có niềm vui trong tiến triển, như vậy là việc tốt thuộc về mặt nào ?

Quẻ càn sinh thể :

Chủ nhân ở cửa công có niềm vui về tiến đạt, theo cách nói bây giờ là trong sự nghiệp có phát đạt, hoặc là mở rộng sản xuất, hoặc

là nấm dược kỹ thuật mới, hoặc là dược lên chức, hoặc là tăng lương, thêm thu nhập, hoặc là thăng lý trong kiện tụng ở tòa án, hoặc là được chở dưa của bậc trên, hoặc là được lãnh đạo đề bạt, hoặc là trong công tác phu trách dược sự phù trợ đắc lực v.v...

Quẻ khôn sinh thể :

Chủ nhân có niềm vui tăng tiến về ruộng vườn. Có thể chủ có lợi về phân chia ruộng vườn, có lãi về chuyển bán ruộng vườn, hoặc là được sự giúp đỡ của người cùng làng, cùng xóm, người cùng làm ăn, công tác, làm cho mình được lợi; cũng có thể là được di sản hay trả ơn của người chết đi, người đã quá cố; cũng có thể là được thu hoạch bí, rau, bông (vải) v.v... mà giàu có lên.

Quẻ chấn sinh thể :

Chủ nhân có cái vui ở chốn sơn lâm : hoặc là thu được tiền tài, lợi ích ở nơi rừng núi; hoặc thu lợi vì sử dụng hợp lý gỗ, lâm sản; hoặc là thu được tài sản từ phía đồng; hoặc được tiền bạc trong việc lưu động công tác; hoặc là nhận được điều kiện thuận lợi ở người có mang tên họ và tên thảo mộc; hoặc là thu lợi vì học tập tri thức về rừng núi v.v...

Quê tổn sinh thể:

Chủ có niềm vui ở sơn lâm : hoặc là được vui mừng vì cây trà, hoặc thu lợi về rau cỏ; hoặc là được lợi ở phía đông nam; hoặc là được sự giúp đỡ của người mang họ là tên thảo mộc.

Quét khám sinh thể :

Được lợi về những việc có liên quan ở phương bắc; hoặc là được người phương bắc giúp đỡ, làm cho bản thân thoát khỏi cảnh khốn; hoặc là thu được lợi ở ven sông nước; hoặc là được điều tốt lành của người mang tên họ có bộ chấn thủy; hoặc là phát đạt lên bởi có liên quan đến các loại cá, muối, rượu; hoặc là phát đạt lên bởi giấy tờ có liên quan đến ven sông nước; hoặc là được khoản dãi các món có thủy sản, rượu cá v.v...

Quẻ ly sinh thể :

Chủ có tài lộc ở phương nam, hoặc là có điều kiện thuận lợi; hoặc là có vui vẻ sáu vở giấy tờ, hoặc là có điều kiện tốt có liên quan đến lò nung, lửa, nung luyện; hoặc là được sự giúp đỡ của người mệnh hỏa, họ có chữ hỏa mà làm cho mình thu được lợi. Nếu như phải suy ngẫm về ngũ hành vượng suy theo mùa tiết, thì mùa hạ có thể thu được lời v.v...

Quẻ cấn sinh thể :

Có tài lộc hoặc điều tốt ở phía đông bắc; hoặc là có tin vui về ruộng nương, đồi núi; hoặc là được tiền của do ruộng đất vùng cao nguyên; hoặc là phát tài do được sự giúp đỡ của người mệnh thổ; hoặc là được điều tốt từ nơi mai táng một người đã mất; hoặc là tài vật được yên ổn, hoặc vì một việc vốn làm cho tâm thần bất định bây giờ bắt đầu ổn định lại, vì cấn là dừng lại, là biểu hiện ổn định, đình chỉ.

Quẻ đoài sinh thể :

Có tài lộc hoặc thu lời ở phương tây.

Có thể có sự vui mừng, có thể có nguồn hàng về thực phẩm, vàng ngọc, từ đó mà thu được lời; có thể có sự giúp đỡ của người có thanh thương trong ngũ âm mà được lợi ích; có thể do ngẫu nhiên gặp một người trong chợ mà thu được thông tin do đó mà được điều tốt; còn có thể được niềm vui tương tự giữa chủ và khách, hoặc là sự gặp gỡ bạn bè, trong trò chuyện mà được lợi ích v.v...

Sự phân biệt thực chất của quẻ tượng sinh thể, trong đó những điều cần học hỏi còn rất nhiều, không có thể đếm kể ra hết được. Nguyên tắc phái theo là xuất phát từ tượng quẻ, quẻ thể được quẻ dụng sinh, như vậy, các loại quẻ tượng của quẻ dụng đều có thể là đối tượng thu được lợi ích của quẻ thể. Ngoài ra, trong tượng quẻ còn một số hạng mục là những thứ mà cổ nhân hay dùng, mà thời đại hiện nay thì đã biến hóa đi rồi, do đó quẻ tượng cũng nên có ít nhiều thay đổi thì mới đúng được. Bản thân tôi cho rằng phải sử dụng một

cách linh hoạt, cơ động những quẻ tượng này, hơn nữa phải chú ý tổng kết kinh nghiệm trong thực tiễn dự đoán không thể cứng nhắc, giáo điều.

4. Phân biệt thực chất của tượng quẻ khắc thế

"Dụng khắc thế", mọi việc đều hung. "Hung" lại có thể là sự việc ở mặt nào ?

Quẻ càn khắc thế :

1. Chủ có nỗi lo buồn trong công việc công; có thể là trong công việc gặp khó khăn, không thể tìm ra ngay đầu mối, nghĩ không ra đối sách, làm cho bản thân rơi vào luẩn quẩn, lúng túng.

2. Chủ có lo buồn về việc nhà cửa. Vì càn thuộc kim, "kim" không nhất định phải là kim của "kim ngân" mà là hàm ý kim trong ngũ kim. Do đó kim khắc mộc, về sự an toàn của nhà cửa phải quan tâm. Lưu ý đến cùi đũa kiếm được có thể bị mất mát.

3. Chú ý kiểm tra, an toàn các đồ vật kim loại, các loại đồ dùng trong nhà bằng điện, kim khí.

4. Có thể là mắc lỗi với cấp trên, nhất là cấp trên cao nhất, dẫn đến hoang mang hoặc bất an cho mình, vì cấp trên cao nhất có thể ảnh hưởng đến bước đường đi lên của mình; mà cấp cao thường coi là người thuộc trong quan trường, vì vậy thuộc về quẻ tượng của quẻ càn.

5. Còn có thể là tai họa di đến từ hướng tây bắc, bao gồm tin tức không lợi, không lợi cho nhân sự bản thân, và bản thân di về hướng tây bắc thì làm việc không thuận lợi v.v...

Quẻ khôn khắc thế :

1. Chủ có nỗi lo lắng về ruộng đất, do đó phải chú ý các vấn đề từ ruộng đất, để tránh sơ suất, khỏi bị tổn thất không cần có và bất ngờ.

2. Chủ có nỗi lo lắng bởi kẻ tiểu nhân. Phải chú ý đến những tính toán nhỏ nhặt của những kẻ tâm thuật bất chính. Bạn ở nơi

sáng, quê thể đã sáng, tiểu nhân ở vị trí khắc thể thường ở nơi tối tăm không công khai lộ rõ, do đó, phòng bị tương đối khó khăn, gọi là "tri âm tri diện bất tri tâm", do đó phải đặc biệt chú ý quan sát.

3. Chủ có sự xâm phạm của ảm nhàn, có nghĩa là có thể có người đã quá cố, là vì lúc sống có việc chưa giải quyết xong nên ảnh hưởng đến bản thân. Ví như món nợ chưa trả xong ảnh hưởng đến người thừa kế, đến sự phát triển của sự nghiệp. Còn nữa là vì sự ràng buộc do di chúc dẫn tới và cả một số sự việc khác có thể xảy ra.

4. Chủ mất mát của cải, mất vải vóc. Người buôn bán vải vóc, lụa là... phải hết sức chú ý. Sản xuất ra vải vóc hay dùng vải vóc làm nguyên liệu cũng phải đặc biệt chú ý. Chẳng hạn kể "mặc phải hàng giả" cũng thuộc loại này.

5. Việc an táng thì sẽ có thể sẽ xảy ra rắc rối do an táng dẫn tới.

6. Ngoài ra còn có thể có một số việc làm tổn hại đến bản thân.

Quê chấn khắc thể :

1. Chấn là sấm, là động, chủ về sự việc sợ hãi.

2. Có khả năng nảy sinh một số hiện tượng làm cho tâm thần của mình không yên.

3. Nhà cửa không yên.

4. Người có người mang tên thảo, mộc ảnh hưởng đến sự nghiệp của mình, thậm chí cả đến sự an toàn.

5. Có khả năng sự việc có liên quan đến sơn lâm, tiến triển không thuận lợi, làm cho bản thân bị tổn hại.

6. Ngoài ra còn về các mặt khác nữa.

Quê tổn khắc thể :

1. Cũng có sự cản trở do người có họ thảo mộc, phương hại đến sự nghiệp bình thường và sinh hoạt bình thường của mình.

2. Bởi sự việc có liên quan đến sơn lâm nên phát triển không thuận lợi, làm nảy sinh tâm tư lo ngại.

3. Đề phòng người ở hướng đông nam, bất ngờ ảnh hưởng đến mình. Hoặc là bản thân mưu sự ở hướng đông nam, gặp phải khó khăn không lường được.

4. Có khả năng nảy sinh sự việc nữ nhân ảnh hưởng đến sự nghiệp và tiền đồ của bản thân.

5. Ngoài ra còn có các mặt khác nữa.

Quẻ khâm khắc thể :

Chủ có những việc về âm hâm

1. Bị người khác châm chọc, làm cho mình rơi vào cảnh khó khăn nào đó mà tạm thời không có thể tìm ra nguyên nhân. Là vì tiểu nhân hoàn toàn không phải là quân tử, thường thường "chơi trò bẩn lén". Do đó quẻ khâm khắc thể; khi mưu một việc, phải đặc biệt lưu tâm, đề phòng sự hâm hại mà mình không biết được.

2. Có khả năng nảy sinh lo lắng về trộm cắp, một mặt có thể là tài sản thuộc về mình, một mặt có thể lại là kế hoạch có liên quan đến sự nghiệp và hành động của mình.

3. Có khả năng gây ra mất lòng với người ở ven sông nước, hoặc là gặp sự quấy nhiễu ở ven bờ sông nước.

4. Bị hại do người mang họ có bộ thủy.

5. Khâm là phương bắc, có khả năng bản thân gặp khó khăn khi làm một công việc gì đó ở phương bắc. Cũng có khả năng tin tức từ phương bắc đưa lại làm cho bản thân gặp khó khăn, không hiểu rõ đầu đuôi. Cũng có khả năng là người ở phương bắc đến, đưa lại buồn phiền cho bản thân.

Quẻ ly khắc thể :

1. Chủ có nỗi lo về văn thư.

2. Có kinh sợ về hỏa hoạn.

3. Chủ có sự lo lắng ở phía nam : hoặc vì người từ phương nam tới làm ảnh hưởng, hoặc vì bản thân đi về phương nam gặp tình hình không lợi.

4. Hoặc là bị ảnh hưởng, bị phuơng hại từ người mệnh hỏa.
5. Hoặc là bị thương vì binh dao v.v...

Quẻ *đoài* khác thê

1. Chủ bất lợi ở phương tây. Tiếp xúc với người hay việc có liên quan ở phía tây, cần đặc biệt chú ý.
2. Chủ việc cãi cọ. Có khả năng vì một việc nào đó mà nảy sinh tranh chấp với người khác, làm cho lòng không vui, trong nhà không yên, thậm chí phải đi đến tòa án phân trần phải trái. Còn có thể vì một chút việc nhỏ mà tranh cãi thêm quyết liệt, gây nên trắc trở và tổn thất không ngờ được.
3. Chủ bị người có họ mang bộ khẩu làm hại.
4. Chủ có nỗi lo về sự đỗ vỡ, dập gãy.
5. Hoặc là vì ăn uống quá độ mà dẫn đến lo lắng về sức khỏe và các mặt khác⁽¹⁾.

Những quẻ khác thê, nội dung tương quẻ cũng rất nhiều, không thể nêu thí dụ đầy đủ được. Trong dự đoán "Chu dịch", chúng ta đã sử dụng nhiều, cũng sẽ lý giải sâu hơn, vận dụng linh hoạt hơn. Tóm lại, vẫn phải nhắc lại câu nói thường ngày : Từ thực tiễn rút ra chân lý.

TIẾT 3. PHÂN LOẠI CÁC CHUẨN MỰC CỦA DỰ ĐOÁN

1. Dự đoán thiên thời

Khi chúng ta dự đoán thời tiết, cả quẻ không phân biệt thê dụng. Phải chú trọng quan sát quẻ tượng của các quẻ, phân rõ sinh

(1) Có quẻ *cấn khắc* thê : các việc đều ngược lại, việc gì cũng trở ngại, hoặc mất mát về sơn lâm điền thổ, hoặc người tên họ có bộ thổ xâm phạm, để phòng tai họa do người ở đông bắc, hoặc lo vì mồ mà không yên.

(Người dịch tham khảo "Chu dịch và dự đoán" của Thiệu Vĩ Hoa và thêm vào).

khắc của ngũ hành. Trong tượng quẻ, ly nhiều chủ về tạnh ráo; khâm chủ về mưa ướt; càn biểu thị trời trong sáng, khâm biểu thị trời âm u; chấn nhiều ở xuân hạ biểu thị có sấm chớp; tốn phần nhiều ở cả bốn mùa là có gió; cấn nhiều thì mưa nhiều tất tạnh ráo; doi nhiều thì không mưa mà sê âm u. Dự đoán về mùa hạ, ly nhiều mà không có khâm thì có thể khô cạn, viêm nhiệt. Dự đoán mùa đông, khâm nhiều mà không có ly, thì mưa tuyết liên miên.

Chú trọng quan sát quẻ tượng của các quẻ tức là chỉ quẻ chủ, quẻ hổ và quẻ biến.

Suy xét kỹ ngũ hành thì phải biết ly thuộc hỏa, chủ về tạnh ráo;; khâm là thủy, chủ về mưa; khôn là khí đất, chủ về râm mát; càn là dương, càn là trời, chủ về tạnh ráo; chấn là sấm sét, tốn là gió, vào mùa thu, nếu chấn quá nhiều, lại thiếu khắc chế thì mùa thu sẽ có tiếng sấm không bình thường; nếu gặp tốn gió lại nổi thì là triệu chứng của gió mạnh là chấn động.

Chấn là khí của mây núi, nếu mưa được hỏa, được quẻ cấn thì có sấm, mưa tạnh. Quẻ cấn có ý ngừng lại, cũng hàm nghĩa thổ khắc thủy ở trong.

Đoài là hồ dầm, cho nên không mưa, tượng của nó là trời râm. Nếu cả hai quẻ càn, khôn cùng xuất hiện có khả năng là lúc thì tạnh, lúc thì mưa, thay đổi không dứt khoát.

Nếu quẻ khôn và quẻ cấn đồng thời xuất hiện, có khả năng trời u ám bất thường. Số quẻ có âm mà cũng có dương, chủ dương tạnh âm mưa.

Lúc khôn là lão dương, nếu đạt tới cực đỉnh rồi thì tạnh lâu tất sẽ mưa. Nếu gặp trùng khâm, trùng ly, trong cùng một ngày cũng có thể lúc tạnh, lúc mưa.

Càn, doi thuộc kim, về mùa thu có thể là ngày tạnh trong sáng; về mùa đông, kim sinh thủy, cũng có thể hoa tuyết đầy trời.

Thổ của khôn, cấn, trong mưa xuân liên miên có thể thành thủy trạch, gặp hỏa của ngày hạ lại là biểu hiện của nồng nực viêm nhiệt.

Trong "Chu dịch" có nói : vân tòng long, phong trọng hổ (mây theo rồng, gió trọng hổ). Cấn là mây, tốn là gió. Vì vậy, nếu hai quẻ cấn, tốn trùng phùng thì là phong vân gặp hội, có khả năng là cát bay đá cuốn, che mờ trời, che mờ núi. Một năm bốn mùa, lúc nào cũng có thể có tình hình như thế này.

Quẻ khâm nếu ở trên quẻ cấn, có thể là trời đầy mây mù; nếu ở trên quẻ đoài, lại có thể là sương ngưng sấm động.

Càn, đoài, lại là sương tuyết, mưa đá; quẻ ly lại là mặt trời, là chớp mống cụt. Ly là chớp, chấn là sấm, hai quẻ gặp nhau thì có thể sấm chớp đều nỗi lên.

Khâm là mưa, tốn là gió, hai quẻ trùng phùng, có thể là mưa to gió lớn; nếu lại gặp thêm quẻ chấn, rất có thể tiếng sét sẽ kinh động trầm dập, vang động đến làm cho con người khiếp sợ.

Hai quẻ thiên địa thái và thủy thiên nhu là tượng của mù mịt mung lung, hai quẻ thiên địa bí, thủy địa tỷ là hình của u ám.

Quẻ ly trong quẻ bát bộn về mùa hè ở mùa đông sẽ tạo thành hạn hán, còn ở cả bốn mùa tất nhiên chủ về ngày nắng ráo. Quẻ khâm trong bát bộn về mùa đông tất nhiên tạo thành giá buốt; trong bốn mùa lại chủ về nhiều mưa, thường là mưa không tạnh, nếu cũng gặp quẻ cấn thì mưa lâu tất sẽ tạnh.

Hai quẻ thủy hỏa ký tế và thủy hỏa vị tế, cả bốn mùa không đoán được mây gió.

Hai quẻ phong trạch trung phu và trạch phong đại quá, ba tháng mùa đông tất nhiên có mưa tuyết.

Hai quẻ thủy sơn khiên và sơn thủy mông, sương mù che phủ nên cách một trãm bước cũng không nhìn rõ.

Hai quẻ địa phong thăng và phong địa quán, bốn mùa đều có thể ánh hưởng đi lại của tàu thuyền.

Quẻ ly ở trên quẻ cấn, rất có khả năng chiều mưa, sáng tạnh.

Quẻ ly hô cấn, có khả năng xuất hiện tình hình chiều tạnh, tối tạnh sớm mưa. Tốn khám hô ly, có thể nhìn thấy cầu vồng; tốn ly hô khám cũng có tác dụng tương tự.

Tóm lại, khi chúng ta nghiên cứu chuyên đề dự báo thời tiết, không thể tin vào những lý lẽ cứng nhắc, các đồng chí có hứng thú có thể qua thực tiễn từng bước tổng kết kinh nghiệm. Những gì nói ra trên đây hoàn toàn chỉ là để tham khảo.

2. Dự đoán nhân sự

Trong dự đoán nhân sự, điều quan trọng là phải phân tích "quẻ thể" và "quẻ dụng", phân rõ động và tĩnh, chủ và khách. Dụng khắc thể thì không hay; thể khắc dụng thì tốt. Dụng sinh thể thì có điều mừng về tiến tới; thể sinh dụng là có điều lo về hao tổn. Thể dụng tễ hòa là việc có cát, có lợi.

Phải chú ý phân tích sự biến hóa ngũ hành của quẻ hô và quẻ biến từ chú ý quan sát thịnh suy của quẻ khí rồi sau đó mới đoán cát hung. Còn phải chú ý các vấn đề "phân biệt thực chất của tượng quẻ sinh thể" và "Phân biệt thực chất của tượng quẻ khắc thể" đã được giới thiệu ở phần trên.

3. Dự đoán gia trạch

Dự đoán gia trạch lấy thể làm chủ, lấy dụng làm nhà cửa. Nếu thể khắc dụng thì bản thân mình hay nơi cư trú của mình tương đối yên ổn, may mắn. Dụng khắc thể thì hung. Có khả năng sau này tất có những sự việc không ngờ được sẽ nảy sinh. Dụng lại có thể chủ về vật chất, tài sản, thiết bị, nhân khẩu v.v... Nếu tượng quẻ là dụng sinh thể thì sau này cửa nhà sẽ hưng vượng; nếu thể sinh dụng, chắc là có sự tiêu hao, mà hàm nghĩa của tiêu hao bao gồm nhiều mặt.

4. Dự đoán hôn nhân

Dự đoán hôn nhân lấy thể làm chủ, lấy dụng là hôn nhân. Tượng quẻ nếu là dụng sinh thể thì hôn nhân tương đối dễ thành. Hàm ý khác của "dụng sinh thể" có khả năng vì sự thành công của hôn nhân

mà dẫn đến mình hoặc gia đình được một số lợi ích cần có. Thể sinh dụng thì khả năng thành của hôn nhân là không lớn.

"Thể khắc dụng", hôn nhân có thể thành nhưng cuộc hôn nhân có khả năng phải chậm lại một chút. Bởi "khắc dụng" là một quá trình, ở khoảng giữa có một ít phiền phức nhỏ cần phải tốn một ít thì giờ suy ngẫm mà giải quyết từng phần một. Nó không như "dụng sinh thể" mà có hàm một nghĩa ở phía khác về cuộc hôn nhân. chủ động tích cực hàm nghĩa thực tâm thành ý kết duyên với "mình". Thể "khắc dụng" phải có một quá trình, có khả năng là ý nguyện của bản thân đối phương hơn nữa trong cha mẹ, người thân thích hay đồng nghiệp cũng có cách nhìn khác nhau; hoặc là người nhà của đối phương đặt ra một số đòi hỏi làm cho mình ngay lúc đó phải khó chịu v.v... "Dụng khắc thể", hôn nhân không dễ thành được. Tương khắc thể nội dung bao gồm rất nhiều.

Một là không có cách thỏa mãn điều kiện lựa chọn hôn nhân mà phía chủ yêu cầu.

Hai là từ mọi góc độ nảy sinh ra nhiều tình tiết làm cho mình cuối cùng không thể vứt bỏ.

Ba là điều kiện của đối phương tương đối thấp, bản thân mình không muốn, người thân của hai bên lại ra sức thúc đẩy, nhưng cuối cùng bản thân lại không muốn.

Bốn thì cho là hôn nhân thành thì sau khi lấy nhau sẽ đưa lại cho mình những nhân tố bất lợi về nhiều mặt, có khả năng không gỡ ra được, cuối cùng thì mỗi người một nẻo.

Năm là sau khi cưới, sẽ xảy ra những việc không lường trước được, sự nghiệp và thân thể bị tổn hại. Còn có khả năng dẫn tới những sự việc khác nữa.

"Thể dụng tỷ hòa", hôn nhân có thể thành, hơn nữa còn được coi là khá cát lợi, an tường.

Dự đoán hôn nhân, "thể" là cái nhà được yêu cầu dự đoán. "Dụng" là nhà của đối tượng.

Quẻ thể vượng chỉ cái nhà này khá hung vượng; quẻ dụng vượng là nhà cửa đối phương có điều kiện khá tốt, có khả năng giao thương đối đôi dào; cũng có khả năng mặt nhân phẩm, nhân duyên tương đối tốt v.v...

Dụng sinh thể, có thể hôn nhân vừa ý hoặc đặc tài, rất có khả năng tâm đầu ý hợp, ân ái tốt đẹp không bì.

Thể sinh dụng, nói chung là không có lễ vật hồi môn hoặc là đòi bản thân phải đi cầu hôn.

Thể dụng tỷ hòa là hai bên đều vừa ý, tình đẹp duyên ưa.

Giới thiệu những quẻ tượng thuộc bát cung trong dự đoán cổ đại, cung cấp để tham khảo trong thực tiễn.

Càn : doan chính mà thon dài.

Khảm : da tinh, da đen, đối ky, xa xỉ.

Cấn : sắc vàng, nhiều xảo nghệ.

Chấn : mặt đẹp, khó gần.

Tốn : tóc ít, thưa, lòng tham.

Ly : lùn, sắc đỏ, tính không bình thường.

Khôn : không đẹp, bụng to, da vàng.

Đoài : cao thon, nói năng hoạt bát vui vẻ, da trắng.

5. Đoán sinh đẻ

Dự đoán sinh đẻ, quẻ thể là mẹ, quẻ dụng là sinh nở.

Hai quẻ "thể" và "dụng" đều ở vào thế vượng, là tốt nhất; nghi thừa vượng, không nghi thừa suy.

"Quẻ thể" và "quẻ dụng" không được tương khắc. Thể khắc dụng không lợi cho sự ra đời của đứa trẻ; dụng khắc thể không lợi cho sinh dưỡng của người mẹ.

Thể khắc dụng mà quẻ dụng lại ở vào thế suy, đứa trẻ ra đời tương đối không lợi; dụng khắc thể mà quẻ thể lại ở vào thế suy, như vậy tương đối không lợi đối với sự sinh nở của người mẹ.

Dụng khắc thể, tương đối có lợi cho người mẹ; thể sinh dụng tương đối có lợi cho sự ra đời của đứa trẻ. Thể dụng tỷ hòa, thì cả hai quá trình sinh nở thuận lợi, nhanh chóng mà bình yên.

Muốn đoán trai gái trước khi sinh, khi dự đoán sinh nở, phải xét kỹ quẻ; quẻ dương và hào dương nhiều thì sinh trai; quẻ âm và hào âm nhiều thì sinh gái. Quẻ và hào âm dương chênh nhau không nhiều thì có thể tham khảo số người đứng bên cạnh lúc đoán quẻ, số lẻ là dương, số chẵn là âm.

Nếu muốn dự đoán ngày sinh thì khảo sát thứ tự thời bát quái của quẻ dụng. Muốn đoán giờ sinh thì lấy số của quẻ dụng mà tham khảo và quyết định. Ứng dụng cụ thể như thế nào, phần sau chúng tôi sẽ còn giới thiệu các thí dụ thực tế.

6. Dự đoán cầu mưu

Dự đoán cầu mưu thành bại của một sự việc, lấy thể làm chủ, lấy dụng làm việc cầu mưu.

Thể khắc dụng, việc mình cầu mưu có thể thành nhưng phải khắc phục một số khó khăn, hao tổn một đoạn suy nghĩ, do đó có thể về thời gian phải chậm lại một chút.

Dụng khắc thể, việc mình cầu mưu do các loại nguyên nhân khác nhau mà hy vọng thành công không lớn; hoặc tuy là thành nhưng không thể có thu hoạch gì lớn, thậm chí lại nảy ra tình trạng bất lợi cho mình.

Dụng sinh thể, cầu mưu hết sức thuận lợi, có khả năng được sự giúp đỡ của người bên cạnh, dễ dàng thành công.

Thể sinh dụng, cầu mưu không thuận lợi lắm, tuy con đường dẫn tới sự việc cầu mưu rộng thênh thang, kế hoạch cũng tương đối chu đáo, nhưng trải qua vấp váp, va chạm rồi vẫn là khó được như ý.

Thể dụng tỷ hòa, mưu cầu không những có hy vọng mà còn được toàn nguyên như ý.

7. Dự đoán cầu danh

Dự đoán cầu danh, lấy thể làm chủ, lấy dụng làm công danh.

Thể khắc dụng, công danh có thể thực hiện nhưng danh lợi đến muộn một chút. Dụng khắc thể, công danh rất khó thực hiện.

Thể sinh dụng, công danh rất khó thực hiện, cố gắng bản thân bỏ ra cũng dễ tiêu tan. Cũng có thể tuy có thành danh nhưng liền sau đó lại nảy sinh hàng loạt vấn đề, cuối cùng thì làm cho đầu óc căng thẳng, nảy sinh ra tư tưởng thù không có công danh còn hơn.

Dụng sinh thể, công danh dễ đến tay, còn có thể nhờ có công danh mà bản thân thu được nhiều lợi lộc khác.

Thể dụng tỵ hòa, công danh có thể đến tay hơn nữa rất có thể toại ý đẹp lòng.

Khi nào thì công danh đến ? Phải xem xét kỹ lưỡng quẻ khí của sinh thể. Muốn biết đến nơi nào nhậm chức, phải xem phương vị của biến quẻ mà đoán định. Nếu không có quẻ khắc thể, cần xem thứ tự thời của quẻ, là có thể đoán định được thời gian.

Nếu bạn dã tại chức rồi, thì đáng ngại nhất quẻ tượng khắc thể. Phải cẩn thận về việc gì đó không lợi cho bản thân nảy sinh; phải tính toán trước để phòng bị trước lúc xảy ra.

8. Dự đoán cầu tài

Dự đoán cầu tài, lấy thể làm chủ, lấy dụng làm tài.

Thể khắc dụng, có tài vật tăng tiến. Dụng khắc thể, không lợi cho thu nhập tài vật.

Thể sinh dụng, có nỗi lo về tổn hao tài vật, có khả năng là vì muốn cầu tài mà lại mất đi, kết quả ngược lại là mất không một số tài sản mà cầu tài lại không được như mong muốn.

Thể dụng tỵ hòa, việc cầu tài có thể làm cho bạn vừa lòng, mãn ý, vui mừng khi đi, phấn khởi khi về.

Dụng sinh thể, việc cầu tài có thuận lợi, có thể có niềm vui về tăng tiến. Dự đoán thời gian được tiền tài, phải tham khảo kỹ lưỡng quẻ khí sinh, thể, số của quẻ dụng mà đoán định.

Dự đoán thời gian mất mát tiền tài cũng như vậy, phải tham khảo kỹ quẻ khí khắc thể, số của quẻ dụng mà đoán định.

9. Dự đoán xuất hành

Lấy "quẻ thể" là chủ, "quẻ dụng" là sự việc đi du hành ở ngoài cửa bǎn thân.

"Thể khắc dụng" có thể xuất ngoại, nơi mà mình định đến làm mình vừa ý, hơn nữa trên đường đi, các mặt di máy bay, tàu thuyền, nghỉ trọ, ăn uống v.v... đều có thể làm cho mình cảm thấy tương đối mãn ý.

"Dụng khắc thể", không nên xuất ngoại du hành, miễn cưỡng mà đi thì trên đường đi hay sau khi đến nơi, sẽ nảy sinh mất vui vì thời gian sai lệch, nơi đến bố trí không chu đáo, người muốn gặp thì không đến; sức khỏe vốn vẫn tốt bỗng thấy mỏi mệt vì không quen với việc di đường; đáng sợ nhất là tai nạn xe cộ xảy ra bất ngờ, thậm chí nguy hại cả đến tính mạng. "Thể sinh dụng", xuất hành có sự tổn thất hao hụt, không phải việc đặc biệt quan trọng hay việc đặc biệt khẩn cấp, cũng phải tạm thời xếp lại không nên đi.

"Dụng sinh thể", có thể xuất hành, hơn nữa trong khi đi có thể được sự giúp đỡ của người khác mà mình không ngờ tới được, hoặc là được sự thuận lợi cũng không ngờ tới được; tóm lại là xuất hành có thể giúp cho mình có sự tiến tới cho bǎn thân.

Thể dụng tỷ hòa, có thể xuất hành tương đối thuận lợi, ít nhất không xảy ra điều gì.

Khi xuất hành, quẻ thể cần ở thế vuọng thì tương đối tốt, có thể hy vọng các quẻ có thể gây nên tác dụng tương sinh, tương phù.

Quẻ chấn chủ về động, có thể hành động. Quẻ cấn là dừng lại, không nên xuất ngoại. Quẻ tốn hợp với đi tàu thuyền. Quẻ ly hợp với đi lại trên bộ.

Nếu gặp quẻ khâm, khâm là hăm, không phòng bị trong thời gian đi, do các nguyên nhân khác nhau, làm cho mình rơi vào hoàn cảnh khó khăn, cũng có thể gây nên tranh chấp v.v...

10. Dự đoán hiệu quả của thăm viếng

Dự đoán thăm viếng, lấy thể là chủ, lấy dụng là người mình muốn đến thăm.

"Thể khắc thể", có thể đi thăm.

"Dụng khắc thể", không nên đi thăm. Nếu đã đi cũng sẽ không có kết quả gì. Một là có thể người ấy không ở nhà; hai là người ấy không muốn gặp bạn vào lúc này, ba là việc bạn muốn làm, điều kiện còn chưa chín mùi; bốn là trên đường đi thăm, có thể có trở ngại không lường được v.v...

"Thể sinh dụng" là có lo lắng về hao thất, bởi vì đối với bản thân, cũng sẽ có hao thất, cho nên gọi là "muốn gặp, gặp lại khó".

"Dụng sinh thể", có thể đi thăm, chọn lúc như thế này đi, chủ nhân vui, bản thân cũng phấn khởi, tại sao lại không đi? huống hồ đi rồi, đối với mình; rất có thể thu được niềm vui và sự tiến tới không thể ngờ tới được.

11. Dự đoán mất của

Dự đoán kết quả mất của cải, thường là gặp một số việc cần dự đoán.

Lúc dự đoán, lấy thể là chủ, lấy vật chất là dụng quẻ.

"Thể khắc dụng" thì vật mất có thể tìm về, nhưng mất thì giờ tìm lại.

"Dụng khắc thể" không tìm thấy vật đã mất, khả năng tìm lại là rất nhỏ.

"Thể sinh dụng", muốn thấy lại vật đã mất, muốn tìm lại vật đã mất, cũng như vậy, khả năng cũng là rất nhỏ.

"Dụng sinh thể", tương đối may mắn. Khả năng tìm lại được vật đã mất là rất lớn, nói một cách so sánh thì tương đối dễ dàng.

Nếu như quẻ tượng tý hòa, nói chung, vật không hợp chủ, do đó mà nó sẽ mất đi.

Dự đoán vật mất, lấy quẻ biến là phương hướng hay phương vị của vật mất đó. Nếu quẻ biến là càn thì đi về phương tây bắc mà tìm, hoặc là tại các nơi công cộng, hoặc bên cạnh có đá, có sắt, hoặc là nơi có vật hình tròn, hình ống, hoặc trên nền nhà đất cao. Nếu quẻ biến là khôn, phải đi về phương tây nam mà tìm, hoặc ở nơi đồng không, hoặc nơi cạnh kho lương, hoặc ở gần đầm rơm rạ, hoặc ở cạnh nơi đánh trống chuông, hoặc là nơi sơn lâm, nơi ồn ào huyên náo, hoặc ở bên cạnh đường cái.

Nếu quẻ biến là quẻ khôn, thì phải đi về hướng tây nam mà tìm. Hoặc ở nơi đồng không mông quạnh hoặc gần kho tàng chứa lương thực, hoặc gần đống rơm rạ, hoặc ở nơi có những hang động hầm hố, hoặc ở trong những bình gốm hình vuông. Nếu như quẻ biến là chấn thì đi về phía đông mà tìm. Hoặc ở vùng rừng núi hoặc ở nơi đồng cỏ, hoặc cạnh tháp chuông, nơi có chiêng trống hoặc náo nhiệt hoặc gần đại lộ. Nếu là quẻERN thì đi về hướng đông nam tìm. Hoặc nơi rừng núi, hoặc ở nơi miếu đường chùa chiền, nơi thờ cúng hoặc tại các vườn rau, hoặc trên xe trên thuyền hoặc trong các tủ hòm bằng gỗ.

Nếu như quẻ biến là khám thì đi về phương bắc mà tìm. Hoặc giấu ở nơi mép nước. Hoặc cạnh nơi có suối giếng, rãnh nước. Hoặc trong những bình đựng rượu, giấm. Hoặc ở nơi có liên quan đến cá và muối.

Nếu quẻ biến là ly thì về phía nam mà tìm. Hoặc giấu ở dưới bếp quán cơm, cạnh lò than. Hoặc ở trong phòng bỏ không có cửa sổ sáng. Hoặc gần tủ tài liệu hoặc nơi có lửa và khói.

Nếu như quẻ biến là cấn thì đi về phía đông bắc mà tìm. Hoặc ở chốn núi rừng, bên cạnh đường đi. Hoặc cạnh một hang đất, hố đào.

Nếu quẻ biến là đoài thì đi về hướng tây mà tìm. Hoặc ở cạnh hồ đầm có liễu rủ. Hoặc ở những vườn hoang nhà đỗ. Hoặc ở những

giêng hoang ao tù. Tìm nơi mà vật mất đang ở, lấy quẻ biến là chô - đang có mặt. Cho nên cần phải xem xét kỹ lưỡng tương quẻ của quẻ biến. Phải có sự phán đoán có lựa chọn, giảm bớt được tính vô mục đích trong việc di tìm.

Chỉ ra được nơi hoang vắng mà vật chất đang nằm cũng có thể giúp con người ổn định được trạng thái tinh thần, bình tĩnh tìm ra được đối sách tốt nhất.

12. Dự đoán bệnh tật

Dự đoán bệnh tật lấy thể làm bệnh nhân, lấy dụng làm bệnh tật. Quẻ thể cần phải vượng và thịnh; sợ nhất là thể suy, dụng khắc thể. Dụng phải sinh thể. Quẻ thể phải khắc dụng, loại tượng quẻ này có lợi chuyển nguy thành yên. Gặp hung hóa cát, sức khỏe sớm bình phục.

Thể sinh dụng, bệnh tật khó bồi chữa khỏi. Thể khắc dụng : bệnh nhanh chóng chữa khỏi, thậm chí không cần sử dụng những biện pháp trị liệu đặc biệt nào cũng có khả năng chống đỡ được bệnh tật. Bệnh đỡ trông thấy. Đối với người bệnh nặng, nếu như tượng quẻ là dụng sinh thể thì có thể thấy trong cái hung được cứu vớt, ít nhất, cũng không phải cấp cứu ngay.

Thể sinh dụng cho dù là bệnh nhẹ, chuyển biến thì có thể kéo dài, phải chữa trị một thời gian thì mới đỡ được.

Dụng sinh thể chữa chạy tương đối nhanh. Thể dụng tỳ hòa, bệnh dễ khỏi, thể trạng cũng bình an.

Nếu như dự đoán ngày nào, bệnh đỡ thì lấy quẻ sinh thể mà quyết định.

Nếu như dự đoán ngày nào bệnh nhân nguy cấp thì lấy quẻ khắc thể mà định.

Về các loại dự đoán khác như dự đoán kiện tụng, phân mò, giao dịch, ăn uống, thắng bại v.v... phương pháp và lý luận nói chung cũng giống nhau.

Sau khi đã dựng xong quẻ theo đúng cách thì quan sát kỹ quan hệ ngũ hành sinh khắc của chủ quẻ, hổ quẻ và biến quẻ, phân rõ chủ khách, động tĩnh kết hợp với vượng và suy của quẻ; khi cần thiết thì tham khảo quẻ từ và hào tử để có sự phán đoán tương đối chính xác, cứ vận dụng mãi rồi sẽ quen.

Tiết 4. GIỚI THIỆU NHỮNG KINH NGHIỆM DỰ ĐOÁN

Vận dụng "Kinh dịch" để tiến hành dự đoán thực tiễn đã có lịch sử hàng ngàn năm. Người xưa đã tích lũy được rất nhiều kinh nghiệm quý báu. Những kinh nghiệm này, chúng ta tìm hiểu, nắm vững được nó, còn rất ít ỏi.

Trong thực tiễn dự đoán, nếu chúng ta biết dựa vào kinh nghiệm người xưa, thì chúng ta - những người bước tiếp, khỏi phải đi qua đường vòng mà lại còn nâng cao được tính chính xác của dự đoán.

Vì thế, trong tiết này, chúng ta cùng nhau tìm hiểu sơ bộ một chút những kinh nghiệm cổ. "Tam yếu linh ứng thiên" và "Thập ứng áo luận" là những bài viết quan trọng mà người xưa đã đúc kết.

Ở đây, chúng tôi giới thiệu một cách tóm tắt, lựa chọn một số lý luận về dự đoán cung cấp cho các bạn đọc giả.

1. Sơ lược về 'Tam yếu linh ứng thiên'

Môn dự đoán Chu dịch mà chúng ta đang học, thuộc về môn học tinh và lý. Tinh và lý tồn tại trong tâm của con người cần phải có tư tưởng kiên định, suy nghĩ thanh khiết, không bị làm nhiễu bởi những nguyên nhân bên ngoài. Phải có trí tuệ và chí lớn trong việc học tập, nghiên cứu sáng tạo trong môn học dự đoán Chu dịch.

Nếu được như vậy, chúng ta sẽ có thể phán đoán được tình hình và sự vật phát sinh, phát triển, biến hóa, kết thúc trước khi sự việc đó nảy sinh.

"Tam yếu" đó là muốn nói đến ba bộ phận : tai, mắt và tâm của cơ thể con người. "Linh ứng" tức là những cái mà người khác nghe không thấy, ta lại nghe thấy và sử dụng trong thực tiễn dự đoán.

Những cái mà người khác nghĩ không tới, ta nghĩ tới và giúp chúng ta rút ra kết luận chính xác về dự đoán, cái được gọi là "Thần quỷ bất tri, ngã độc tri chi" (thần quỷ không biết nhưng ta thì biết).

"Tam yếu" là ba cơ quan cảm giác quan trọng trong cơ thể một con người. Tức là thính giác, thị giác và tâm giác. Sự thấu hiểu vạn vật bắt nguồn từ sự sàng lọc và suy nghĩ đúng đắn từ tai, mắt và tâm.

Những nhà dự đoán cao minh có thể làm được : "nghe âm thanh, biết cát hung; nhìn hình thể, biết thiện ác; xét các tình lý, biết họa phúc". Đạt đến mức độ này, chẳng khác nào tiếng vọng trong hang trống; chẳng khác nào cái bóng đi theo người. Đoán độn không sai mảy may, kết quả hoàn toàn đúng với thực tiễn.

Những lý luận trong đó đều rút ra từ Chu dịch "Viễn thu chư vật, cận thu chư thân"⁽¹⁾. Trong rất nhiều người học tập Chu dịch, về phương diện dự đoán thì : "Quỷ Cốc Tử, Nghiêm Quản Bình, Đông Phương Sóc, Gia Cát Khổng Minh, Quách Bắc, Quản Các, Lý Thuần Phong, Viên Thiên La, Hoàng Phủ Chân Nhân, Ma Ý Tiên, Trần Hy Di, các học giả sau đó là Thiệu Khang Tiết, Lưu Bá Ôn, Ngưu Tư Kế, Cao Sử Sỹ, Lưu Khâm Nhiên, Phú Thọ Tử, Thái Nhân Tử, Chu Thanh, Linh Tử đều là những bậc cao thủ.

"Thiên cao địa hậu, vạn vật tán thù, âm trọc dương thanh, ngũ khí thuận bối. Họa phúc mạc đào hồ sơ. Cát hung giai hưu kỳ cơ. Nhân vi vạn vật chi linh. Tâm nai nhất thân chi chủ. Mục ngụ nhi vi hình ư sắc. Nhĩ đắc nhì vi âm ư thanh. Tam yếu tổng chi vạn vật bị hỉ".

(Trời cao đất dày. Vạn vật đều có đặc tính riêng. Âm dục dương trong. Năm khí đều đã sắp xếp theo thứ tự. Họa phúc không tránh

(1) Xa thi lấy từ các vật, gần thi lấy ngay trên bản thân con người.

nổi số (số phận). Cát hung đều có duyên cơ. Người là linh của vạn vật. Tâm là chúa tể của một thân hình. Mắt chứa đựng hình hài bởi màu sắc. Tai nghe được âm bởi có thanh. Đó là tổng hợp của ba điều quan trọng, vạn vật tất ở trong đó).

2. Giới thiệu kinh nghiệm dự đoán của 'Thập ứng áo luận"

Trong quá trình dự đoán, nếu gặp diêm cát xuất hiện, có thể theo đó ứng làm diêm cát. Gặp diêm hung xuất hiện thì khó tránh khỏi sự việc khó thành. Nhìn thấy vật tròn, sự việc khả năng có thể chu toàn. Trông thấy một vật sứt mẻ, sự việc có khả năng không vừa được lòng người. Nói như thế nếu bậc cao thủ có kinh nghiệm dự đoán thì sẽ cho rằng : đó là điều có lý. Song, phán đoán như thế nào là diêm cát, như thế nào là tượng hung ? Đó là một việc rất khó nhận ra.

Xia đưa ra một thí dụ từ cổ xưa : Trên đường đi, có một người phụ nữ. Chồng cô có việc bận phải xa nhà đã lâu, tin tức không có. Cô ta sốt ruột, thế là mời một bậc cao thủ dự đoán. Ngày đó, cô muốn tìm bậc cao thủ Lý Thuần Phong - một danh gia dự đoán "Chu dịch" nổi tiếng đương thời. Nhưng thật không may, ngài Lý Thuần Phong bận việc, không có nhà.

Con trai của ngài Lý Thuần Phong ở nhà đã học được cách đoán Chu dịch. Người phụ nữ này liền nhờ con trai ông đoán cho một quẻ.

Trong khi đoán quẻ, con trai Lý Thuần Phong nhìn thấy cô ta cầm trong tay một cái quạt đã gãy. Chính lúc cô mở quạt chuẩn bị quạt thì mảnh giấy bọc quạt rơi xuống đất.

Thế là con trai Lý Thuần Phong căn cứ vào việc đó đoán rằng.

"Cốt nhục chia ly, bất đắc tương kiến" (cốt nhục chia lìa, không thể gặp nhau). Dùng ngôn ngữ ngày nay để nói : chính là chồng cô ta đã mất ở nơi xa không bao giờ gặp được cô nữa.

Người phụ nữ này nghe được kết quả bất hạnh ấy khóc rống lên, đau xót muôn phần. Trên đường về, may thay cô gặp được Lý Thuần Phong đang trên đường trở về nhà. Ngài Lý liền hỏi :

"Tại sao cô buồn bã như vậy ? Có việc đau lòng phải không ?"

Người phụ nữ này kể đầu đuôi câu chuyện "xem bói quẻ dịch" cho ông nghe. Ông nói với cô : "Kỳ thực là không có việc gì đâu".

Ông nói tiếp : "Mặc quần áo đi thăm bố cởi quần áo đến với chồng, chồng cô sẽ về ngay tối nay".

Đến tối, chồng cô quả nhiên về thật.

Cùng một sự việc, cùng một tượng quẻ tại sao có 2 sự phán đoán khác nhau như vậy ? Điều này có thể là ngoài những tri thức dự đoán phổ thông chủ yếu, còn dựa vào kinh nghiệm thực tiễn dự đoán của mỗi người.

Con trai Lý Thuần Phong tất còn non nớt. Thế mới biết tri thức bản thân của việc dự đoán là tinh tế và uyên bác.

Khi chúng ta dự đoán mà gặp được mây tan, mặt trời xuất hiện, có thể cho đó là hy vọng, tăng thêm sự thành công của việc mà ta định dự đoán.

Nếu gặp phải mây đen che lấp mặt trời, hoặc sương mù bao phủ thì hy vọng thành công vì đó mà nhòe đi.

Gặp phải lúc gió nổi thì niềm hy vọng bay theo gió.

Gặp phải sấm sét thì khó tránh khỏi một trận hãi hùng.

Mặt trăng trước mặt nên gần nơi ánh sáng.

Mưa ướt đầm có thể được sự ân huệ.

Những cái đó chính là những kinh nghiệm dự đoán. Trong khi đoán quẻ, ngoài việc phân tích tượng quẻ cần phải nhờ vào quan sát thiên văn để nghiệm chứng những quẻ ở dưới nhân gian.

Núi rừng trùng điệp tượng trưng cho sự trở ngại của công việc; Hồ đầm liên tiếp là tượng trưng cho sự xâm lấn dần dần.

Nhin nước chảy thì con đường để mình làm việc có thể vượt qua. Các vấn đề có thể giải quyết thuận chiều như một dòng nước chảy. Gặp phải gò đất thì sự việc có thể bị trắc trở, đình trệ không thể giải quyết được ngay.

Ngẩng đầu nhìn thấy đá thì phải kiên định ý chí của mình. Chí bền có thể giúp bạn đạt đến mục tiêu mà mình định sẵn.

Cúi đầu nhìn thấy cát thì phải tin tưởng những người xung quanh hoặc người dưới quyền mình, phải thả lỏng để cho mọi người cùng chung gánh vác trách nhiệm. Thì gánh nặng trên vai mình sẽ nhẹ bớt đi.

Rất nhiều những công việc mà bản thân mình chưa có những biện pháp đầy đủ, người khác có thể giúp anh làm điều đó tốt hơn nhiều so với bản thân mình tự làm.

Cái được gọi là "đại quyền độc lâm, tiểu quyền phân tán"⁽¹⁾ chính là cái đạo lý này.

Khi dự đoán tự nhiên lại chú ý đến những đợt sóng dào dạt ở bên cạnh mình thì khả năng việc mình dự đoán sẽ có những biến động lên xuống kinh người. Nếu như lại gặp gió thổi, gió nổi thì gió giúp cho sóng chạy.

Khi tiến hành công việc khó khăn, gặp phải sóng, gió như trên thì công việc càng khó khăn hơn.

Khi dự đoán ở ngoài cánh đồng rộng, lúc gặp phải đất sụt, núi lở thì tất sẽ có việc về phương diện ruộng đất nảy sinh hoặc vì đó mà bị tổn thất.

Khi dự đoán, nếu bỗng nhiên để ý đến các hồ đầm bị khô cạn bên cạnh thì người đến dự đoán có khả năng sẽ có những biểu hiện sức cùng lực kiệt.

Khi dự đoán đột nhiên phát hiện thấy mình đang ở trong khu rừng khô héo cằn cỗi thì người chủ đến xem việc có thể là một sự việc nào đó quá đỗi gian nan, suốt ngày vắt óc suy nghĩ nhưng lại không có chủ trương gì. Do đó sẽ có cảm giác người đó là người già yếu trước tuổi.

Trên đây chính là một số những kinh nghiệm để nghiệm chứng nhân sự nhờ vào việc quan sát địa lý bên cạnh việc phải lập quẻ, phân tích quẻ.

---

(1) Quyền lớn nắm giữ, quyền nhỏ phải phân công nhau gánh vác.

Nếu như trong quá trình dự đoán lại gặp người đi vào. Đó cũng có thể trở thành những nghiệm ứng của việc mình dự đoán.

Những người đến là bậc cao quan quyền quý, thì khả năng cái việc ta đang dự đoán sẽ nâng cao được giá trị của người chủ.

Nếu như người đến là nhà thương gia cự phú, khả năng việc ta dự đoán sẽ làm cho chủ nhân thu được tiền tài (đắc tài). Nếu người đến là trẻ con đang khóc lóc thì rất có khả năng người đến xem đang có nỗi lo về con cháu. Nếu người đến là một nhân viên cảnh sát thì cần phải tinh tú敏锐. Không nên vì một sự việc nhỏ, do xử lý không thỏa đáng mà tạo thành một vụ kiện tụng lớn.

Nếu như người đến là 2 trai, 2 gái thì phải chú ý đừng phạm phải sai lầm "trùng hôn" lấy 2 vợ hoặc 2 chồng.

Nếu người đến là một sư, một tiểu thì cần phải chú ý liên hệ quần chúng đừng nên quá cô độc.

Nếu như người con gái tiến vào vui vẻ cười nói thì khả năng sẽ có việc "vui kín" của sự đi lại với người con gái ngoài giá thú. Điều đáng lo là sự việc này sẽ ảnh hưởng đến sinh hoạt của mình cũng như tiền đồ của mình, hoặc ảnh hưởng đến thanh danh tốt đẹp vốn có của mình.

Nếu như dự đoán lại vừa vặn có những người thợ dâu, thợ dão đất tiến vào thì có khả năng thay đổi nhà cửa. Nó có hàm nghĩa là cải biến nơi ở hoặc là thay đổi chỗ ở của đơn vị công tác.

Nếu như khi dự đoán có ông "đồ tế" bước vào thì phải đề phòng sự phân ly cốt nhục.

Nếu như khi dự đoán có người thợ săn bước vào thì khả năng thu được những của cải ngoài ý muốn.

Nếu có một ngư dân bước vào nhà thì có thể thu được những điều đáng mừng từ cạnh sông nước.

Nếu khi dự đoán có người phụ nữ mang thai bước vào thì khả năng sự việc đang ở thời kỳ mạnh nha, chưa chín mùi.

Nếu khi dự đoán có người mù bước vào thì có khả năng sự việc chưa minh bạch còn tù mù.

Những điều trên đây là những kinh nghiệm quan sát người, nhân phẩm để nghiệm chứng nhân sự mà chúng ta cần phải chú ý trong khi dự đoán.

Kinh nghiệm tổng kết của người xưa chúng ta có thể thông qua thực tiễn, nghiệm chứng thêm một bước.

Những ứng nghiệm của những động tác quanh người.

Xưa nay mà không hành động gì, cúi đầu biểu thị sự không chịu chấp nhận, dụi mắt, hắt hơi những người như vậy cần lưu ý sẽ có những việc nhỏ lẻ nảy sinh. Những người hay gãi đầu, phủi bụi thì sự việc có nỗi lo ngại. Hai chân rung đều là điềm báo sắp xuất hành. Hai tay ôm vai, khả năng có những thứ để mất và những người khoanh tay, sự việc có nhiều trở ngại,

Người thở dài thì khả năng có việc buồn lo nảy sinh. Những người lè lưỡi sẽ có những thị phi trong giao tiếp. Người ngồi quay lưng lại phòng có những việc mất mát nhanh chóng. Ngẫu nhiên mà giơ một cánh tay lên, khả năng sẽ trải qua một cuộc vật lộn mới có khả năng có những thu hoạch mới. Những người bỗng nhiên quỳ gối, khả năng gặp sự uất ức, bó buộc và phải tìm đến.

Nếu gặp đứa trẻ con đọc sách sẽ có việc kiện tụng khiếu nại. Trong quá trình dự đoán, thấy ông chủ đánh người đầy tớ phải đề phòng sẽ có việc bị người khác trách móc nảy sinh.

Còn trong trường hợp dự đoán nhân sự nói về trời đất, giảng giải về kinh sử mà đoán nhân sự thì phải kết hợp tượng quẻ, chú ý đến việc mình đang dự đoán có phải là đoán suông, không có những quyết tâm, biện pháp thực tế.

Nếu như lúc dự đoán có người hát những điệu nhạc, khả năng những việc đanh định làm sẽ phải trải qua khúc mắc và nếu nhìn trên nét mặt thì biểu lộ vẻ tự dắc, coi thường.

Nếu trong khi dự đoán có người bàn về cờ bạc thì khả năng việc đang xem phải trải qua một phen tranh đoạt mạo hiểm mới có thể có kết quả.

Nếu trong khi dự đoán gặp người đang cầm bút, viết chữ thì việc mình đoán có khả năng liên quan đến giấy tờ.

Nếu như khi dự đoán có người cầm một vật xách đi nơi khác thì việc đang dự đoán khả năng là có sự quan tâm chặt chẽ của cấp trên. Vì thế sẽ được đề bạt, thăng chức.

Nếu như khi dự đoán gặp người đắt tay nhau đi vào thì việc sắp đoán thường không phải là việc của người đơn độc mà là việc cùng bắt tay người khác để làm. Việc thành bại của nó đều liên quan đến cả hai bên.

Những ứng nghiệm lấy từ các vật ở xa :

Giả như chúng ta dự đoán du lịch, hoặc đi xa làm việc, muốn đoán một chút, dùng phương tiện giao thông nào tương đối tốt.

Nếu như nhìn thuyền bè thì cứ việc ngồi thuyền mà đi. Nếu có người đẩy xe đạp đi vào, nếu đi gần thì cứ xe đạp mà đi. Nếu đi du lịch ở xa thì ngồi ô tô hoặc tàu hỏa. Giả như lúc ấy có máy bay trên trời qua đầu thì dùng máy bay đi du lịch là thích hợp. Chẳng may nhìn qua cửa sổ, gần đó đúng lúc có tai nạn xe cộ, có khả năng là một điều đáng sợ nào đó thì tốt nhất đừng ngồi xe đạp hoặc phải đổi ngày khởi hành để tránh được những việc bất lợi cho mình, xảy ra trên đường đi.

Nếu như nhìn thấy người khác giơ súng bắn chính là : "Tiễn tại huyền thượng, bất đắc bất phát" có nghĩa là : Tên đã cảng trên nỏ không thể không bắn. Việc cần dự đoán không thể không làm, còn việc thành bại của nó thì phải xem tượng của quẻ toàn thể mà định, không thể đoán bừa.

Nếu như chúng ta nhìn thấy chỉ một người cầm súng trên vai thì khẩu súng ấy rất có thể là khẩu súng không đạn, việc ta dự đoán có lẽ cũng chưa đến lúc phải thực hiện ngay.

Khi dự đoán, nếu như có người sử dụng dao (ví dụ như dao gọt vỏ táo) thì cái cần thiết nhất của sự việc chúng ta dự đoán là tinh thần nhanh nhạy liền tay phạt cỏ dại, không kéo dài thời gian.

Nếu gặp được hàng quân thì việc chúng ta xem xét cần phải dùng thủ đoạn cứng rắn. Nhu nhược thường thường gặp phải thất bại.

Gặp được công nhân dệt bước vào đang bàn về việc dệt thì xử lý việc chúng ta đang dự đoán cần phải thật chuẩn xác tỷ mỷ. Kế hoạch phải thật chu đáo như dệt vải thật. Vải là do từng sợi một dệt mà thành.

Nhin thấy cảnh tượng xúm xít vào bàn cờ thì việc mình gặp phải hoặc việc mình đang làm mọi người đều biết, đều nhìn vào, bản thân cần phải chững chạc, hành động phải cẩn thận, ít nhất cũng không nên làm hại người khác hoặc làm hại công chúng để tránh bị người đời căm ghét.

Nếu đàm đạo về bình hoa giấy, quả khắc bằng gỗ, quần bằng nến, các loại hình bằng quả hình dáng chúng giống như thật nhưng rút cuộc chúng không là những việc thực.

Vì vậy, khi chúng ta dự đoán phải đề phòng đồ giả, tránh bị mắc lừa, hối hận không kịp. Cũng không nên bám may mắn giành thắng lợi, dùng những thủ đoạn giả dối để lừa người khác, kết cục lại mắc lừa, cẩn thận kẻo nhặt đá ném vào chân mình. Hại người cuối cùng hóa ra hại mình.

Nếu như để ý đến những "bức họa, bức tranh" thì việc mình dự đoán giá trị không lớn, nhưng đã phí công phí sức để giành được. Chẳng qua đó chỉ là hư danh mà thôi không có gì là thực tế cả.

Nếu gặp đúng lúc khai thông một con đường hoặc khai trương một nhà hàng thì việc dự đoán những vấn đề chủ yếu đã được giải quyết, có thể di nhận công tác hoặc tiến hành bản thân sẽ có một nơi dừng chân tương đối tốt.

Những nơi mình ngồi dự đoán có những nét chữ, những tờ giấy có sẵn, hoặc nhìn rõ thì đối với công việc liên quan đến văn thư tương đối có lợi. Thí dụ thư gửi có trả lời, báo cáo được phê duyệt, kiến nghị được tiếp nhận. Bài văn bài báo được đăng tải, văn kiện được coi trọng v.v...

Ngẫu nhiên gặp phải cốc vỡ, bát mẻ, nắp đậy rời thì việc mình dự đoán có khả năng là bất lợi, thường liên quan đến việc mất chức, mất quyền hoặc mất cửa. Lúc ấy cần nghĩ tới lối mở là cơ hội về sau còn đó, con người không phải lúc nào cũng rủi ro. Cho nên người ta nói : núi non trùng điệp tưởng đã hết đường; nào ngờ lại gặp một làng hoa nở trong rừng liễu "Sơn trùng thủy phục nghi vô lộ, liễu ám hoa minh hựu nhất thôn".

Khi dự đoán, ngẫu nhiên lại có người soi gương người trong gương và hình của mình là một; thế thì việc mình dự đoán khả năng sẽ có một người bạn tâm đầu ý hợp với mình cùng hợp tác. Hai người rất ăn ý với nhau, dù có chút không thống nhất cũng có thể bàn bạc với nhau tìm ra được ý kiến thống nhất.

Nếu như việc dự đoán là cuộc gặp gỡ đàm phán thì hết sức đi đến đúng hẹn. Cuộc hội đàm sẽ có kết quả tốt.

Nếu trong khi dự đoán có người khoe ra những đồ đạc quý trọng thì việc mình dự đoán có tầm quan trọng, là cơ hội tốt cho cả đời người, cần phải nắm bắt thật nhanh, gọn như việc thu gom giữ gìn vật báu, thường xuyên lưu tâm, luôn luôn sửa sang.

Nếu như đúng lúc người ta vận chuyển gỗ, mộc chính là tài, đồng âm với tiền tài, việc mình dự đoán có thể là việc có liên quan tới tiền tài, ví như là một chuyến buôn bán lớn hoặc làm xong sự việc này sẽ có một sự thu nhập kinh tế lớn, kết quả của nó như thế nào đương nhiên phải xem xét tỉ mỉ. Sau đó mới có lời phán đoán.

Nếu nhìn thấy cái đầu, cái cân, những dụng cụ đo lường thì việc mình dự đoán, yêu cầu sự cân nhắc toàn diện một cách chu đáo. Phải có phương án hành động tương đối thỏa mãn, không làm bừa tránh

tình trạng sai một ly đi một dặm.

Nếu trước mắt bày ra trước, kéo đi điều đó nói rằng - quyền chủ động làm việc của việc ta đang dự đoán đã nắm trong tay mình. Giống như một người thợ may trước một mảnh vải, thiết kế sao để may một bộ quần áo đẹp, chững chạc, mới mẻ. Điều đó cần phải xem người chủ đến xin đoán việc này và trí tuệ như thế nào ! Kỹ năng kẽ xảo như thế nào, tinh thần của anh ta ra sao ? Nếu như bản thân mình không có cơ sở vững chắc nhất định thì không ngại gì đi tìm mấy người bạn thân để bàn bạc với họ. Nếu ta qua loa, vội vã thì thường biến một miếng vải tốt thành một miếng vải vụn vô dụng.

Đó là điều rất đáng tiếc.

Nếu nhìn thấy người đá bóng, việc mình dự đoán sẽ gây khó khăn cho chủ nhân. Thí dụ, việc này người khác không muốn chịu trách nhiệm, không muốn quản, trước mắt, xem ra muốn giao quyền lực cho bản thân người chủ. Nhưng công việc không phải công việc dễ dàng xử trí.

Quả thật là làm cũng không được, không làm cũng không xong. Công việc này nếu làm tốt thì không sao nhưng làm không tốt lại bị ảnh hưởng lớn. Phải làm thế nào đây ? Trước hết phải xem xét tỉ mỉ tượng quẻ, phân tích cho kỹ xem cơ hội làm tốt việc này nhiều hay ít, sau đó hạ quyết tâm áp dụng những hành động thích hợp.

Khi dự đoán, nếu có người đang nghịch chìa khóa hoặc đã có người đưa chìa khóa đến thì việc mình đoán mười phần đã đạt được 8 phần. Nước đã chảy thành ngòi. Một số vấn đề mới nhất, mấu chốt nhất đã được xử lí thỏa đáng. Nó chẳng khác nào mọi việc xong xuôi, chỉ thiếu gió động, chỉ cần thời cơ đến là vấn đề sẽ có thể giải quyết.

Khi dự đoán, nếu như nhìn thấy người đang vá quần áo thì việc mình đang dự đoán rất có khả năng có sơ suất, có những vấn đề phiền phức. Cái việc cần kíp nhất hiện giờ là phải nhanh chóng bù đắp những chỗ khiếm khuyết. Điều cần phải đề phòng là những chỗ mà được sửa sang : một là dấu vết có thể tìm thấy, hai là nó sẽ không còn bền chắc và đáng tin cậy như lúc đầu, ba là sự an toàn

của cái vật mà vừa sửa xong thì sẽ làm cho người ta tâm thần bất định, canh cánh lo âu bên lòng. Điều đó đương nhiên phải xem xét kĩ lưỡng tình trạng của toàn quẻ làm rõ độ lớn, bé, tầm vóc của sự việc.

Nếu như sự việc thuộc về tính chất tội phạm, nhưng lại là việc ngẫu nhiên mà làm, hoặc buộc phải phạm phải thì không ngại gì tự ra đầu thú, tranh thủ sự xử lí khoan hồng của chính quyền, cố gắng lấy công chuộc tội, thì sẽ được thanh thản.

Nếu như sự việc thuộc loại sai phạm trong công tác thì cần phải báo cáo kịp thời với lãnh đạo hoặc cơ quan có liên quan, áp dụng ngay những phương pháp, hỗ trợ có hiệu quả không nên tự mình lặng lẽ giấu giếm để tránh tạo ra tổn thất lớn hơn. Đó chính là miệng "rách nhỏ không khâu, rách lớn khó vá".

Nếu quả là cái áo rách hoặc đồ vật thông thường bị vỡ hỏng, đương nhiên quan hệ không lớn, dù sao chăng nữa cũng không có chuyện gì to tát xảy ra. Tóm lại là xử trí những việc đại loại như vậy phải làm cho rõ sự nghiêm trọng của tính chất cũng như hậu quả sự việc, rồi sau đó ứng dụng những đối sách cần thiết.

Khi dự đoán có người lau kính lau giường thì việc mình dự đoán sẽ có một số nhân tố đến gây nhiễu làm cho bản thân nhìn không rõ hết sự vật. Do đó mà không đủ quyết tâm, lúc ấy cần phải gạt bỏ những cái nhiễu, phân rõ quan hệ những cái chủ yếu và những cái chi tiết nhỏ nhặt. Rồi sau mới quyết định sự việc nên tiến hành như thế nào.

Khi dự đoán có người mài dao thì sự việc ta đang dự đoán, khả năng điều kiện trước mắt vẫn chưa chín mùi : Đó là "Mài dao không phụ chặt củi" dần dần sẽ tìm ra hết các đường, làm việc cuối cùng, sự việc nhất định sẽ làm xong, hơn nữa còn thu được lợi ích.

Khi dự đoán nếu có người dùng dao chẽ cùi, thời gian tương đối gấp rút, việc định làm có thể rất nhanh chóng hoàn thành vấn đề là ở chỗ chữ "tài" trong "mộc tài" với chữ "tài" trong "tài" là đồng âm.

Vì vậy khi bạn tiến hành làm công việc này có khả năng làm mất cảm tình của một số người và làm cho một số nhân tài bị phuong hại. Vì thế, cho dù là vì sự việc mới làm được như thế thì sau khi làm việc xong cũng phải có sự đền đáp tất yếu. Có như vậy mới tạo được điều kiện thuận lợi cho công tác và phát triển sự nghiệp sau này.

Khi dự đoán nếu gặp phải người đang cởi quần áo bên cạnh thì đừng bao giờ quên đạo lí triết học trong đó là sau khi phá thì mới thành công.

Có lẽ việc ta đang đoán cần phải xóa ở cách thức xử lí như hiện nay, điều chỉnh thích đáng một số mặt về nhân sự. Thí dụ : trong đá bóng có lúc đưa toàn cầu thủ mạnh ra chưa chắc đã thắng, thay một số cầu thủ dự bị vào, trái lại vì đổi phương chưa quen sẽ phạm những sai lầm và có cơ hội để chúng ta chủ động. Trong đó còn có một nguyên nhân chủ yếu nữa là những cầu thủ mới vào sân thì có thể như tân quan mới nhận chức, hân hoan bốc lửa, sức lực dồi dào của họ chính là những điều cần thiết để tạo ra một cục diện mới.

Nếu chỗ dự đoán lại là nơi sản xuất những đồ gốm, sứ dễ vỡ thì cần phải đề phòng sự việc mình dự đoán, cho dù có thành công cũng phải ngăn ngừa những vấn đề nảy sinh. Vì những đồ gốm sứ, sau khi đã thành hình rồi cũng dễ vỡ. Vì vậy sau khi việc của chúng ta đã thành công, không phải không đề phòng chú ý để xử lí.

Thuật chơi cờ tướng, mấu chốt là dùng mưu kế trong bàn cờ. Nhìn thấy người khác chơi cờ thì việc mình dự đoán phải đặc biệt coi trọng kế hoạch. Phải kín kẽ mọi vấn đề, làm ở phía trước nhưng phải nghĩ đến việc làm như thế nào ? Đặc biệt trong những trường hợp cạnh tranh gay gắt, cần phải biết mình, biết người, mới có thể chiến thắng đối thủ. Nếu không thấp mưu hơn người tất sẽ chuốc lấy thất bại.

Khi dự đoán, nếu như nhìn thấy những loại như : lưới đánh cá ở mép nước thì việc mình dự đoán e rằng cần giữ bí mật.

Bởi vì người ngư dân đánh cá, những thứ kiếm được là thực, lưới có hình thể nhưng nhìn như không có gì. Nếu dùng vải để làm lưới chắc chắn bắt không được cá. Mục đích là tốt nhưng đạt được mục đích ấy cần phải có phương pháp, kỉ xảo tốt.

Khi dự đoán nếu như đúng lúc người khác đi ăn cơm, trước khi ăn còn có nước chè, thì khi mình tiến hành công việc dự đoán sẽ không lo đến việc cơm nước. Đã có người lo việc cơm nước.

Khi dự đoán, nếu có người đang cầm quạt để quạt thì công việc ta dự đoán có thể vốn là không muốn để cho anh làm hoặc người khác đã tranh thủ lấy để làm, nhưng bây giờ có khác rồi. Người chủ sự thay đổi chủ ý, muốn để mắt đến anh, giao việc cho anh.

Khi dự đoán, đột nhiên phát sinh quần áo bị dây bắn thì việc mình dự đoán cần phải đặc biệt chú ý đến sự gây rối của những việc bên ngoài. Có lẽ sẽ có người đang bàn mưu tính kế phá hoại sự tiến triển của công việc cũng như bản thân. Việc ứng nghiệm lấy từ việc xa cũng như gần (các cơ quan của cơ thể) có ý nghĩa như nhau. Đó là những trợ thủ đắc lực trong dự đoán Chu dịch. Nhưng phải chú ý rằng dự đoán không thể xa rời tượng quẻ hay thể của quẻ. Lời phán quyết đầu tiên tất phải là kết quả của sự suy ngẫm tổng hợp, để tránh được tính phiến diện của lời phán ấy.

Trong quá trình dự đoán những sự vật chúng ta nhìn thấy, nghe thấy cũng như thu nhận được hoặc là nảy sinh ra việc khác; đối với việc thường, đó chẳng qua là sự việc vật, nhưng đối với người dự đoán, đó không phải là sự việc đơn lẻ nảy sinh một cách ngẫu nhiên, mà đó là điểm báo trước việc tốt hoặc việc xấu của sự phát sinh và biến hóa của sự vật. Chúng ta sẽ không được tùy tiện bỏ qua.

Ứng nghiệm của thảo mộc (cây cỏ) :

Người ta phần lớn cho rằng thảo mộc vô tình. Những năm gần đây các nhà khoa học cả nước Mĩ thông qua thực tiễn chứng minh rằng cây cỏ cũng có tình cảm. Chỉ có một điều con người không biết đến mà thôi.

Thí dụ như : chúng ta tưới nước, bón phân cho hoa, trong một số dụng cụ đo đặc nào đó có những biểu hiện tình cảm của việc nở hoa, khi ở trong trạng thái tinh lặng. Nói cách khác, hoa là vui. Những người thí nghiệm đã dùng miếng sắt nung đỏ áp dần vào cây và hoa, thì trong dụng cụ đo đặc nào đó có thể do được sự sợ hãi hoặc bất an của chúng. Thảo mộc có cảm tính là điều rất khó nói cho người khác biết được. Cho nên, không có cách nào để cho mọi người thừa nhận một cách rộng rãi. Dự đoán của Chu dịch là kết hợp tam tài : "thiên - địa - nhân" là kết quả của việc tổng hợp thông qua trí tuệ của con người.

Trong thực tiễn dự đoán lâu dài người xưa đã tổng kết và ghi chép được rất nhiều những kinh nghiệm thành công.

"Üng nghiệm của thảo mộc" cũng là một trong kinh nghiệm đó.

Sách này giới thiệu cho độc giả nhằm cung cấp những nghiệm chứng tham khảo trong dự đoán.

Trong khi dự đoán, nếu có người đem lại hoa tươi hương thơm ngào ngạt, chúng ta coi đó là diêm tốt, đó là diêm có triển vọng, có lợi ích mà việc chúng ta dự đoán có thể tiến hành theo trình tự nhất định.

Nếu như bên cạnh có những cây gỗ rậm rạp hay cứng rắn như tùng bách mùa đông không rụng lá thì việc dự đoán chính là tình hình sức khỏe của người đi kèm. Cây tùng là diêm có thể giúp cho sức khỏe. Đó là sự bền vững mùa đông không rụng lá. Bốn mùa lá xanh biếc là diêm trường thọ.

Nhưng nếu bên cạnh đó có cây xoan lá non hương thơm có thể làm thuốc bồi bổ cơ thể. Chất gỗ xoan cũng tốt, giúp ích cho con người. Thông cũng là cây gỗ xanh bốn mùa, thơ gỗ mịn, có mùi hương. Hai loại cây này đều tượng trưng cho sự trường thọ, dài lâu, đem lại diêm lành.

Nhưng gặp lại các loại như nấm móc thì không phải là diêm lành với sức khỏe con người. Tuy rằng các loại nấm để ăn giá trị

trong y học cũng rất lớn, có những tác dụng to lớn cho con người. Nhưng chu kì sinh trưởng của nấm ngắn, thiếu hẳn khía cạnh bền vững để con người yên lòng.

Nếu nhìn thấy lá khô rơi lá tả trước mặt, đó cũng không phải là điều tốt. Nếu dự đoán tình hình sức khỏe của con người thì báo trước một sự suy thoái, lụn bại, khó trở lại được như cũ.

Nếu nhìn thấy rễ cây lộ ra trên mặt đất, việc mình dự đoán có khả năng có nhiều việc dắt dây, liên quan khi xử sự không thể không nghĩ đến quan hệ phức tạp xung quanh, để tránh được sự việc vốn là tốt, chỉ vì không chu đáo dẫn đến kết quả xấu.

Nếu như nhìn thấy một bức thêu (hoặc một bức tranh thêu hoa lụa) thì phải chú ý việc anh cần làm. Có thể là hư danh, đẹp nhưng không có ý nghĩa thực gì.

Nếu như nhìn thấy quả sai thì anh nên vui mừng việc đó, việc mà anh cố gắng làm có thể kết quả tốt giống như quả trên cây đó sẽ thu được kết quả mãn mẫn.

Üng nghiệm về động vật :

Dân gian có lưu truyền câu : "Chim khách báo tin lành, quạ đen báo tin dữ" kì thực trong những tình huống bình thường không biểu hiện kết quả trên đây, chỉ có khi kết hợp với dự đoán Chu dịch thì quạ đen và chim khách vật có thể dùng để chúng ta dõi chiếu quẻ tượng của bát quái, giữa quạ và chim khách mới có khả năng này. Kinh nghiệm tổng kết trong dự đoán của người xưa là "chim khách cát tường, quạ đen bất cát". Còn các động vật khác thì :

Hồng nhạn chủ về bạn bè gửi thư tới, rắn độc phòng bị người khác hại ngầm ngầm.

Chuột cắn quần áo, e rằng có tai họa từ những điều tiếng xấu đem lại.

Chim sẻ kêu trước và sau nhà, khả năng có công việc phải đi xa.

Chó cắn đẽ phòng bọn trộm vào cửa, gà chơi nhau, chủ sē có sự tranh cãi, bất đồng ý kiến;

Dắt dẽ, sē có việc vui mừng nảy sinh; người cưỡi ngựa đi qua thì ra vào đều có lợi cho mình. Thấy khỉ leo cây e rằng lòng dạ bất an; Nhìn thấy cá chép nhảy ra khỏi mặt nước, sē có những thay đổi tốt; Thường buộc ngựa chủ bệnh tật khó yên; Trong lồng nhốt chim, phải chú ý đến việc không thuận, cả đến người phải vào nhà giam.

Üng nghiệm quan sát sự vật khác :

Trên đây, dã có rất nhiều sự việc hay hiện tượng, bổ trợ cho dự đoán. Vì vậy, sau này chúng ta không nói lại kĩ nữa. "Mượn rượu giải sầu", con người dã quen dùng rượu là một trong những cách quên đi âu sầu. Vì thế, trong dự đoán, không thể gặp một cốc rượu bị đậm vỡ vô cớ.

Thuốc là một yếu tố quan trọng để trị bệnh. Giữa đường mà gặp thầy thuốc thì người bệnh trong nguy nan lại có phương cứu chữa.

Nhìn thấy loại cây như dây leo, mây, săn thì có thể coi là sự việc có chỗ dựa.

Hình tượng hổ báo tương đối uy nghiêm, chủ về uy tín của mình sau này sē được nâng cao.

Cày ruộng, cuốc ruộng có biểu tượng đất lật úp, sự việc có khả năng có sự lật ngược trở lại.

Trông thấy dao sắc chặt tre, chẻ mía có khí thế như thế nước chảy, núi cao, công việc tương đối thuận tiện. Hoa về mùa xuân, trăng về mùa thu tuy nhiên có cảm giác đẹp mà không thực, nhưng nó vẫn là cảnh sắc có khí thế.

Bông về mùa hạ, day gai của mùa đông. Tuy bông và gai đều là nhu yếu phẩm trong cuộc sống. Nhưng nếu nói về nhu cầu đòi hỏi của bốn mùa thì rút cuộc chúng vẫn tỏ ra "trái mùa". Cái quạt sau mùa thu mát mẻ thì sē có lúc có cảnh ngộ vượt quá ranh giới bị người khác vứt bỏ. Đó là điều có thể hiểu được.

Cái ô sau khi trời tạnh đã lâu, tạm thời bị người ta lãng quên. Đó chính là sự nhảm tản nhất thời - là lẽ thường tình. Bong bóng, tia chớp đặc trưng là : lúc có, lúc không, thay đổi không nhất định, vì vậy đem lại cảm giác hư ảo.

Cho nên sự việc ta dự đoán cũng có những tình tiết làm người ta khó tin.

Con nhện chẳng tơ để bắt công trùng nếu như nó không có mưu trí và cơ quan chức năng tuyệt diệu, chắc không có cách làm nổi.

Ứng nghiệm về chiết tự :

Bản thân chiết tự là một môn học trong dự đoán "Chu dịch". Phương pháp thường dùng dự đoán bằng chữ đó là chiết tự, cái độ khó nắm bắt của nó có thể tưởng tượng được.

Chữ Hán của Trung Quốc thiên biến vạn hóa, tinh thông bộ môn này quyết không thể chỉ nói vài lời mà có thể thực hiện được. Ở đây, chỉ được coi là một phương pháp dự đoán. Xin đưa mấy ví dụ để chứng minh rằng khi dự đoán có thể dùng chiết tự để làm chuẩn mực.

Đời Tống có một người tên là Tạ Thạch. Ông đã nổi tiếng thiên hạ bằng tài chiết tự. Có một hôm, Tống Cao Tông đi vi hành bắt gặp Thạch, Tống Cao Tông đã dùng gậy viết xuống đất một chữ "nhất" bảo Tạ Thạch đoán thử.

Tạ Thạch nghĩ một lúc rồi nói "Thổ thương gia nhất hoặc thành vương (bên trên chữ thổ (土) thêm một gạch thành chữ "vương" (王) xem ra ông không phải một người bình thường".

Trong khi Tống Cao Tông nửa tin nửa ngờ thì lại viết thêm chữ "ván" (牀) bởi vì mặt đất gồ ghề không phẳng, cho nên 2 nét ngoài của chữ "ván" đều bị lệch và bay sang hai phía. Từ Thạch giật mình và nói : bên trái nhìn ra chữ "quân (君) bên phải vẫn nhìn ra chữ quân. (君) Ngài tất nhiên là chúa thượng đang trị vì". Quý nhân là hoàng đế lập tức Tạ Thạch quỳ xuống bái lạy.

Tống Cao Tông nói : "Thôi không cần làm ầm ī như thế nữa", sau đó ngài vời Tạ Thạch vào cung và tiếp trong cung điện.

Tống Cao Tông lại viết một chữ "xuân" (春) để cho Tạ Thạch đoán. Tạ Thạch nói : "Bên trên chữ xuân chính là đầu của chữ Tân : (泰) bên dưới là chữ "nhật" (日) : tượng trưng cho sự quang minh. Hiện nay trên đầu chữ "Tân" (泰) quá nặng đè lên chữ "nhật" (日) không thể phát quang". Tống cao Tông nghe xong lặng lẽ không nói câu nào.

Lúc bấy giờ Tân Cối chuyên quyền, các quan tá hữu và ngay cả Tống Cao Tông, cũng không có cách gì cản lại. Sau này khi Tân Cối biết việc này đã hạ chức quan của Từ Thạch, dày lên biên cương.

Tạ Thạch lên đường, đi đến miền biên ải gặp một người con gái, cô ta nói cô biết chiết tự. Từ Thạch rất ngạc nhiên. Lê nào trên thế gian này vẫn còn có người hiểu chiết tự như mình hay sao. Ông tiện tay viết ngay chữ "tạ" (謝) để cô gái đoán. Cô trả lời : "Ngài chẳng qua là một người xem bói và chiết tự".

Tạ Thạch nói : "Căn cứ vào đâu mà cô nói như vậy ". Cô gái trả lời : "chữ "thân" (身) đứng giữa chữ "Thốn" (扌) và chữ ngôn (言) dựa vào "thốn" (扌) và "ngôn" (言) để lập thân sống ở trên đời không phải là người xem bói chiết tự thì ngài có thể làm được việc gì ?"

Tạ Thạch lại viết một chữ "bì" (皮), cô gái nói "bì" mà gấp đá thì câu đố đã được giải rồi, chữ Bì (皮) vốn là thứ để che và ép đá. Nhưng bấy giờ thì gấp đá vỡ. Ông vốn là họ Bì nhưng tên là Thạch. Tạ Thạch vốn trước đây tên là "Bì Thạch" (皮 石).

Tạ Thạch kinh ngạc vô cùng, nói một cách khâm phục : "Tôi cũng là người biết chiết tự. Cô hãy viết một chữ để tôi đoán xem sao". Cô gái nói : "Tôi đứng ở đây cũng là một chữ, ngài đoán đi !"

Tạ Thạch trả lời : "Nhân tại sơn bàng lập" (người đứng cạnh núi) là chữ "tiên" (仙) lẽ nào cô là một nàng tiên ?" Cô mỉm cười rồi ra đi.

Người đời sau than rằng : Chiết tự quả thật là một học thuật kì diệu ! Nó kì diệu chính ở trong nhân tâm. Nhưng đối phương viết chữ gì ? Chọn đi chọn lại không thoát khỏi vòng quy định của tướng số bất quái. Điều đó nói lên rằng : tướng số cũng có lí lẽ, có lập luận.

Khi chiết tự nhìn thấy hình dáng của vật có thể nhìn thấy hình của chữ. Khi đã nhận ra được chữ nên hoặc có thể hiểu ra nội dung và hàm ý chứa đựng trong nó. Thí dụ : "nhân" đứng cạnh mộc là chữ "huu" (休); nón trôi mép nước (lạp phiêu thủy bạn, rõ ràng đó là chữ "khấp" (泣). Hỏa nhập sơn lâm có thể trông thấy ngay đó là chữ "phân" (焚) (đốt thiêu). Ba chữ "nữ" (女) sẽ có sự quấy nhiễu của tư tình. Ba chữ "ngưu (牛) sẽ có nỗi lo phải bôn tẩu. (bôn 奔).

Nhất mộc lưỡng hỏa là biểu tượng sáng ngời của kết "quả" (果).

Nhất thủy tứ ngư, đó là tình huống cô quả là chữ "quan" (鳏) (góa vợ).

Nhân kế ngưu đáo (người đi rồi trâu đến) phòng thất thoát (đó là chữ "mất" (thất) (失). Một người đứng cửa, mọi việc bị phai mờ (chữ "Thiêm" lấp ló 闪).

Hai người cạnh cây có việc tất phải đến hỏi (chữ "lai" (đến) (来)).

Những thí dụ trên đây chỉ là giới thiệu phương pháp một chữ chiết thành hai chữ hoặc ba chữ.

Chữ "Thiếm" (闪) là do chữ "môn" (门) và chữ "nhân" (人) tạo thành chữ quan (鳏) là do chữ ngư (鱼), tứ (四) và chữ

"thủy" (水) (ba chữ) tạo thành. Khi dự đoán, yêu cầu đổi phương tùy ý viết một chữ. Chắc chắn sẽ có kết quả tương ứng với những điều dự đoán. Xin nêu ra mấy thí dụ cụ thể.

Một lần, đồng chí họ Vương đến tìm tôi nhờ đoán một việc. Tôi nói, "Trước hết chưa cần nói việc gì, hãy viết cho tôi một chữ". Anh ta nghĩ một lát rồi chữ "Triệu". (赵)

Tôi nói : "Thời gian gần đây, anh muốn chuyển công tác phải không ?" Anh trả lời : "Đúng. Tôi muốn chuyển công tác, anh xem tôi có chuyển được không ?" Tôi nói : "Trước tháng ba anh vốn có cơ hội điều động công tác, tại sao anh không chuyển ?"

Anh trả lời : "Đúng vậy, trước tháng 3 đúng là tôi có cơ hội điều động nhưng tôi muốn xem tình hình sắp xếp của đơn vị mình. Anh xem hộ tôi liệu bây giờ có thể thuyên chuyển được không ?"

Tôi nói : "Cơ hội là đừng bao giờ để mất, vì nó không trở lại, tạm thời không có hy vọng nữa".

Anh hỏi cẩn thận : "Tại sao anh lại căn cứ một chữ "Triệu" mà lại có nhiều phán đoán như vậy ? Hơn nữa anh lại nói đúng ?".

Tôi thành thực nói hết cho anh nghe :

Chữ "Triệu" là do 3 chữ "tấu" "nguyệt" "tiểu" mà thành. Tôi phân tích 3 chữ này và nói :

- Bên trái của chữ là chữ "tấu" :

- Chữ tấu (走) vốn có nghĩa là di động.

- Chữ ở bên trái là dương, dương là chủ động; căn cứ vào hai điểm này tôi cho rằng : anh đến tìm tôi là sự điều động công tác. Tại sao nói trước tháng 3 anh có cơ hội điều động công tác ?

- Thứ nhất bên phải của chữ "triệu" là hai chữ "tiểu" (小). "Nguyệt" (月) điều đó là rất dễ.

- Thứ hai : một năm 12 tháng, theo sắp xếp của chữ số 1, 2, 3 là chữ số nhỏ, cho nên, coi đó là tiểu nguyệt (đó là tháng nhỏ).

- Thứ ba : ở bên trái của chữ là dương, bên phải là âm, dương là lớn, âm là nhỏ. Vì vậy động là ở trước tháng 3. Nếu sau tháng 3 thời cơ động đã trôi đi mất.

Anh ta nói : "Nếu như bây giờ tôi cứ cố mà đi thì sao ? Thì việc chiết tự của anh là không linh nghiệm rồi".

Tôi nói : "Bây giờ anh không muốn đi và cũng không thể đi. Bởi vì hôm nay là ngày âm, âm chủ tĩnh. Ban ngày là "mặt trời" không có ánh sáng. Ban đêm trời không có trăng. Mặt trời không có sáng thì tướng động đã biến mất, anh không thể đi được. Trời không có mặt trăng, chứng tỏ rằng bụng dạ cũng chưa thiệt trong sáng, nên tượng tĩnh chưa có sự yên định hoàn toàn. Vì thế anh mới đi tìm tôi tán chuyện, mong cho lòng mình thanh thản".

Tôi cũng chẳng lập quẻ cho anh nữa, chỉ chiết một chữ cho anh, anh vui vẻ ra về.

Lại một lần khác, có một phụ nữ nông thôn từ xa đến tìm tôi nhờ xem giúp một quẻ, tôi nói : "Cô có việc gì quan trọng phải không ? Nếu như có tôi sẽ lập quẻ cho cô nhưng cô không cần nói cho tôi biết cụ thể là việc gì. Trước hết, để tôi đoán thử, sau đó rồi hãy so sánh".

Cô trả lời : "Không có việc gì quan trọng đâu ạ, tùy bát tính thế nào cũng được". Tôi bảo cô viết một chữ tùy thích. Cô ta nói là cô không biết viết chữ, nhưng rồi một lúc nghĩ ngợi, cô ta viết chữ "hậu" trong chữ "tiền hậu" (后).

Tôi nói : "Trong nhà cô là một người chuyên chủ trì những công việc trong nhà rất bận rộn. Trong lòng có chút ưu phiền. Khả năng trong nhà cô có một cụ già không giúp được cô mà cần đòi cô phải chăm sóc cụ. Cô muốn nuôi một con lợn, mà chưa nuôi được, có đúng không ?".

Cô nói : "Đúng ạ, bác chưa đến nhà tôi bao giờ, sao bác biết ?".

- Chẳng là bên trái - chữ "hậu" thuộc dương. Chữ "xương" ở trên là dương tiếp cận sự chiếu sáng của mặt trời, tôi cho đó là ngôi nhà

hoặc căn phòng. Bên trái và bên dưới chữ hậu thuộc âm nếu như phân ra trong và ngoài thì chữ "xương" bên ngoài là dương, chữ "nhất" và chữ "khẩu" (口 bên trong thuộc âm).

Âm dương của chữ "hậu" không liền nét bút. Chúng ta có thể thấy người con trai thuộc dương, công tác ở bên ngoài.

Người phụ nữ thuộc âm đang ở trong nhà, cho nên nói người phụ nữ này một mình phải gánh vác mọi việc. Do đó trong một năm ít được sự quan tâm, chăm sóc nâng đỡ của nam giới (dương tính), nên trong lòng có chút ưu phiền là điều đương nhiên.

Bên trong, bên dưới, bên phải của chữ "hậu" là chữ "nhất" chữ "khẩu" (口) là âm, âm ở vị trí đó là tương trùng. Tôi coi đó là sự thống nhất tuổi tác của người đàn bà, vì thế đoán rằng trong nhà còn có một bà mẹ già.

Tuy rằng "Tương âm trùng điệp, có thể giải thích là "lão âm", "lão âm" có thể chuyển hóa thành "dương tính. Thế thì liệu trong nhà có bố già không ? Lúc ấy tôi nhận thấy rằng cô ta đến vào ban đêm, đêm ấy lại là đêm không trăng, sự việc chưa rõ ràng. Nhưng chữ "hậu", dương chủ ngoại, âm chủ nội, thì cho dù có bố già cũng không ở nhà. Cho nên tôi đoán rằng trong nhà có một mẹ già chứ không phải còn có một bố già.

Tại sao nói : cô ta muốn nuôi một con lợn mà lại chưa nuôi ?

Bởi vì thời gian lúc đoán chữ là giờ hơi. Mà "hơi" trong thuộc tương thập nhị địa chi là lợn; chữ "nhất", chữ "khẩu" có liên quan đến lợn. Nhưng sau đó tại sao lại không nuôi ? Là vì lúc tôi chiết tự mặt trăng lại lẩn di mà "nguyệt vô quang sự bất thành" cho nên tôi đoán rằng không nuôi lợn.

Tình hình thực tế là :

- Người đàn bà này vào mùa xuân định nuôi một con lợn, nhưng vì việc nhà, việc đồng quá bận rộn, người chồng nói : "Hãy dẹp đi thôi".

Đến mùa thu thì giá thịt lợn năm ấy tăng hẳn lên, cô ta hối tiếc là lúc đầu không nuôi.

Sau đó tôi không kịp lập quẻ mà chỉ chiết tự cho cô mỗi chữ ấy.

Người xưa cho rằng : Chiết tự thuộc về tướng số, nó cùng một nguyên lí như tượng quẻ. Vì thế có nghiệm ứng về chiết tự. Tôi đã xem một tạp chí trong đó đã giới thiệu một dẫn chứng về sự linh nghiệm trong cuộc sống hiện thực.

Tạp chí đó giới thiệu : câu chuyện chiết tự xem bói của cô diễn viên nổi tiếng Ông Mỹ Linh, đóng vai Hoàng Dung trong bộ phim truyền hình nhiều tập "Anh hùng xạ điêu". Ông Mỹ Linh tiện tay đã viết một chữ "Mai" trong Mai hoa".

Người đoán chữ nói tức là diềm dữ bởi vì bên trái chữ "Mai" là chữ "Mộc". Mộc là một thứ trồng trên mặt đất. Ông ta đã suy từ chữ mộc ra chữ "thụ", "thụ" tất là không có đất, là cây không lớn. Người đoán chữ đã nghĩ đến chữ "Mai" là từ chữ "Hải" phát triển mà thành. Tức nước biển sau khi cạn đất sẽ lộ ra. Sau đó mới có thể trồng cây lên đất đó, cây mới có thể thành gỗ.

Trong thời gian từ "Hải" biến thành "Mai" sẽ phải trải qua một phen biến đổi cực kì to lớn. Đó là bãi bể nương dâu. Đối với một con người, phải chịu đựng nỗi đau khổ đến cạn nước biển tất nhiên là không dễ dàng.

Kết quả, Ông Mỹ Linh đã chứng tỏ nỗi bất hạnh đã được chiết tự nói đúng. Chưa kịp nhìn thấy nụ cười vui vẻ của hoa mai nở mà sau đó ít lâu đã tự sát, xa rời trần thế.

Bản thân tôi rất thích hình tượng trên màn bạc của Ông Mỹ Linh đóng vai Hoàng Dung. Thậm chí còn cho rằng : sẽ không bao giờ có được một diễn viên diễn tốt như cô. Vì thế tôi cảm thấy vô cùng hối tiếc. Chỉ vì một người đoán chữ chưa thể giúp đỡ "Hoàng Dung" tránh được nghiệp chướng, tránh cái hung, hướng tới cái cát.

Học vấn (nguồn tri thức) trong dự đoán Chu dịch rất nhiều. Nếu như không phải không có người trước nêu ra hoặc chỉ bảo thì bản thân chúng ta rất khó mà m�m ra đầu mối.

Dưới đây xin giới thiệu kinh nghiệm mượn tên của sự vật, dịch âm lấy nghĩa trong những lời đoán định của người xưa.

Nhìn thấy lập tức con hươu (鹿) có thể liên tưởng thấy chữ lộc (禄) trong nhân sự.

Nhìn thấy phong (蜂) (là ong) có thể liên tưởng tới phong (封) (là phong tước) sau khi việc đã thành thời nay gọi là thăng quan tiến chức.

Khi đoán quả nhìn thấy "lê" (梨) (quả lê) có thể liên tưởng tới "ly" (离) sự phân ly chia rẽ).

Trông thấy cây "đào" (桃) có thể liên tưởng tới "đào tẩu" (逃走) (chạy trốn).

Nhìn thấy "lí" (李) (là mận) có thể liên tưởng đến kiện tụng "đắc" lí (理).

Nhìn thấy "quan" (冠) là cái mũ thì khả năng sẽ được làm "quan" (官).

Thấy "hài" 鞋 (giày) thì bách sự có thể "hài" hòa (和 偕).

Thấy "hợp" (嗑) thì bách sự có thể "hợp" (合). Cách lấy âm mượn nghĩa là rất nhiều khi thể đưa ra hết được. Khi dự đoán phải kết hợp vận dụng tương quẻ, mấu chốt là ở chỗ sắc bén.

Những ứng nghiệm có liên quan đến bản thân mình trong dự đoán :

Điều chúng tôi muốn giới thiệu ở đây là lấy những vật trong bản thân mình trong những trường hợp xét đoán.

Người xưa cho rằng : những cảm thụ của tâm linh chúng ta có thể nghiệm ứng với sự việc mà đối phương cần dự đoán.

Trong lòng chúng ta buồn bã thì việc dự đoán cũng sẽ làm cho người ta buồn rầu. Lòng chúng ta vui thì việc chúng ta dự đoán cũng

làm cho người ta vui. Ta có thời gian rảnh rỗi thì việc ta dự đoán cũng tỏ ra là rất đàng hoàng. Nếu như ta đang bận túi bụi thì việc chúng ta dự đoán có thể cũng xuất hiện những tinh huống quẩn bách. Ngoài ra, quan sát sự tĩnh, sự động ngôn ngữ, cử chỉ của đối phương cũng có thể cung cấp cho ta những cứ liệu để dự đoán.

Thí dụ : Người mà sắp làm một việc phản bội thì ngôn ngữ của họ, hành động của họ đã lộ ra những biểu hiện như xấu hổ, nói nồng ấp úng, những cử chỉ đáng để người khác hoài nghi.

Người may mắn, thảng thắn trong lòng bình yên thì thường ít nói.

Người buồn bực, nóng tính thì thường nói nồng không đúng chủ đề.

Những người lừa gạt và dối trá người khác thì nói nồng đưa đẩy, câu trước mâu thuẫn với câu sau.

Người bị oan ức trong lời nói của họ có nhiều những câu uất ức.

Nguyên tắc chuẩn xác của dự đoán là ở cái huyền diệu của sự thông hiểu trong thâm tâm.

Khi chúng ta phán đoán sự biến hóa sinh khắc hoặc tử hòa của ngũ hành thì cần phải nghiên cứu tỉ mỉ, cẩn kẽ những tương quẻ bát quái. Quẻ cát thì ứng nghiệm cũng cát, kết quả cuối cùng tất nhiên là cát.

Ứng hung, ứng nghiệm là hung, kết quả cuối cùng tất nhiên là hung.

Ứng nghiệm một cát một hung thì sự việc nửa cát nửa hung hoặc là tiền hung hậu cát.

Nếu ta muốn dự đoán chính xác, đương nhiên phải hiểu quan hệ tương hỗ của ngũ hành, rà xét kĩ sự biến hóa và thời cơ của cái động, cái tĩnh trong tượng quẻ đó chính là những điểm quan trọng của sinh khắc ứng với động tĩnh trong bát quái ngũ hành.

Sự phán đoán linh hoạt chính là ở chỗ dựa vào sự khai động của huyền cơ, tổng hợp được cái biến hóa vô lường của quẻ tượng,

hòa trộn được với nhau. Khi có việc phải dự đoán sẽ tùy cơ mà sử dụng.

Nhà tiên tri cổ đại Đông Phương Sóc có thể biết được những phần bí ẩn của sự vật. Gia Cát Lượng có thể dùng được "Chu dịch mã tiền khóa" để định cát hung trong khoảnh khắc.

Hoàng Phủ là người mà bạn có thể nhìn thấy ông ngồi chêm chệch đàng hoàng nhưng dự đoán của ông vô cùng kì diệu.

Lý Thuần Phong chỉ cần dựa vào con chim đã có thể phán đoán một sự việc.

Mỗi người trong họ khi dự đoán cụ thể những phương pháp vận dụng có khác nhau nhưng những nguyên lý đều là những tri thức mà chúng tôi giới thiệu nhiều lần trên đây.

TIẾT 5. XÁC ĐỊNH THỜI GIAN ỨNG NGHIỆM CỦA QUẺ

Trên đây, ngoài việc nắm vững một số tri thực cơ sở của dự đoán ra, chúng ta còn hiểu được cách lập quẻ, đoán quẻ.

Nghiên cứu tượng quẻ như thế nào, khá nhiều những căn cứ và còn rất nhiều những kinh nghiệm phán đoán mà người xưa đã tổng kết. Nay giờ chúng tôi muốn tiếp tục giới thiệu với các bạn : đó là sự quyết đoán khi nào thì quẻ ứng nghiệm. Hoặc nói cách khác là làm thế nào để xác định thời gian ứng nghiệm của quẻ (gọi là quái kì ứng nghiệm).

Sau khi lập quẻ, trải qua sự nghiên ngâm phân tích sự việc mà chúng ta dự đoán cát hung đã rõ ràng, cái mà còn lại tự nhiên sẽ là thời gian ứng nghiệm của kết luận quẻ đoán, sự quyết định của thời gian ứng nghiệm quan hệ đến sự thành bại của toàn bộ quá trình dự đoán.

Thời gian ứng nghiệm của cát hung từ xưa tới nay đều là cái cực kì được coi trọng đối với người đoán quẻ và người yêu cầu đoán

quẻ. Những sách bán về phương diện này không ít, có sách thì lấy tượng quẻ để làm định kì ứng nghiệm. Có sách lại lấy số của quẻ mà định. Có sách lại lấy hào quẻ để định...

Ở đây, chúng tôi chỉ giới thiệu cho các bạn phương pháp dự đoán định kì ứng nghiệm cát hung thường dùng nhất.

I. ĐỊNH THỜI GIAN ỨNG NGHIỆM BẰNG TƯỢNG CỦA QUẺ

Trong 64 quẻ thì tám kinh quẻ : càn, khâm, cấn, chấn, tốn, ly, khôn, đoài... Mỗi quẻ đều đã có thuộc tính ngũ hành và thời điểm quy định của mình.

Thời điểm của quẻ càn là mùa thu, giao thời giữa tháng 9 và tháng 10 là năm tháng ngày giờ tuất và hợi. Năm tháng ngày giờ thuộc kim.

Quẻ càn thuộc kim, cho nên đoán sự việc ở tượng quẻ sẽ thành ở mùa thu là lúc kim vượng và giao thời của tháng 9 và 10, còn có thể công việc sẽ thành hoặc là ứng vào những "ngày canh, tân và ngũ kim" "ngày ngũ kim" muốn nói là những ngày kim trong ngũ hành. Ví như canh, tân, thân, dậu, những ngày đó đều thuộc kim. Điều tự nhiên là tháng canh, tân, thân, dậu hoặc là năm canh, tân, thân, dậu, ngũ hành cũng đều thuộc kim.

Còn về hợi tuất, vì vị trí của chúng ở cung càn, vì vậy cũng là những căn cứ để dự đoán ứng kì (có thể tham khảo thêm hình bát quái thực dụng).

Quẻ khâm thuộc thủy, thời điểm của nó là mùa đông, tháng 11, năm tháng ngày giờ tí và ngày tháng có liên quan đến số 1 và số 6. Thời gian thành sự và ứng sự vào năm tháng ngày giờ nhâm, quý, hợi, tí...

Ngũ hành quẻ cấn thuộc thổ có thời điểm của nó vào tháng 12 thuộc mùa đông giáp xuân. Năm tháng ngày giờ của sủu và dần, ngày và tháng thuộc các số 7, 5 và 10, năm tháng ngày giờ thuộc thổ. Thời gian ứng nghiệm của sự việc ở vào năm tháng ngày giờ thuộc mậu, kỷ, thìn, tuất, sủu, mùi.

Quẻ chấn thuộc mộc, thời gian của nó vào tháng 2 mùa xuân.
Năm tháng ngày giờ mão, tháng ngày có số 4, 3, 8.

Thời gian thành sự và ứng sự vào năm tháng ngày giờ giáp, ất, dần, mão.

Ngũ hành quẻ tốn thuộc mộc. Thời điểm của nó là xuân giáp hạ, tháng ngày giờ có số 3, 5, 8. Năm, tháng, ngày, giờ thìn, tị tháng 4. Thời gian thành sự và ứng sự vào năm tháng, ngày giờ giáp, ất, dần, mão, thìn.

Quẻ ly thuộc hỏa, thời gian của nó là mùa hạ, tháng 5. Năm tháng ngày giờ ngọ hỏa. Ngày có 3, 2, 7. Thời điểm ứng sự và thành sự vào năm tháng ngày giờ bính, đinh, tị, ngọ.

Ngũ hành quẻ khôn, quẻ thổ thời gian là các tháng thìn, tuất, sưu, mùi, năm tháng ngày giờ của mùi thân, ngày tháng có số 8, 5, 10. Thời gian ứng sự và thành sự vào năm tháng ngày giờ thìn, tuất, mậu, kỉ, sưu, mùi.

Quẻ doi thuộc kim. Thời gian vào mùa thu tháng 8. Năm tháng ngày giờ dậu, năm tháng ngày thuộc kim, tháng ngày của số 2, 4, 9. Thời gian ứng sự và thành sự năm tháng ngày giờ của canh tân thân dậu. Thời gian trong bát quái có thể để tham khảo ngày ứng sự và thành sự.

II. ĐỊNH THỜI GIAN ỨNG NGHIỆM BẰNG SỐ CỦA QUẺ

Phương pháp chính ứng tức là lấy ngay số 2 quẻ thể dụng định ra thời gian ứng nghiệm (ứng kỳ).

Thí dụ như : Thượng quẻ Càn hạ quẻ Khảm. Càn 1 khảm 6 cộng với nhau thành số 7 thì hãy định 7 năm 7 tháng 7 giờ.

Định ứng kì bằng 3 số của quẻ chủ, hổ và biến. Ví như : - chủ quẻ là "thiên thủy tụng", ☰ ☷ thượng quẻ số 1, hạ quẻ số 6, cộng lại là số 7.

- Hỗn quẻ là ☲ (phong hỏa gia nhân) quẻ hỗn bên trên là số 5, bên dưới là số 3 cộng lại là số 8. Hào 2 động sau khi biến sẽ thành "thiên địa bĩ". Quẻ thượng ☲ là (càn) số 1, quẻ hạ là (khôn) số 8, cộng lại là 9.

Bấy giờ cộng số 7 của chủ quẻ, số 8 của hỗn quẻ, số 9 của biến quẻ với nhau, ta được 24. Vậy ứng kí có thể định được 24 năm, tháng, ngày, giờ.

Có một số độc giả xem xong phần giới thiệu trên đây, có thể căn bản không hiểu được. Trong thực tiễn sự đoán thì vận dụng như thế nào ? Trong tình trạng như thế nào thì định là năm ? Như thế nào thì định là tháng ? Như thế nào thì định là ngày ? Như thế nào thì định là giờ ?

Chúng tôi cũng chẳng ngại gì. Hãy đem những thí dụ trên đây để làm bằng chứng cụ thể trong dự đoán. Chúng ta sẽ có sự phân tích cặn kẽ.

Có người yêu cầu tôi đoán thử xem ngôi nhà mà anh ta mới xây, sau khi hoàn thành có thuận lợi hay không ? Nếu là nơi ở, trong nhà có bình an không ? Sau khi lập quẻ xong, chúng tôi xin ghi lại như sau :

Chủ quẻ

Biến quẻ

Thiên	☰	Càn	☰	Thiên	☰	Càn
Thủy		Kim		Địa		Kim
Tụng				Bĩ		
		Hào 2 động				
	☰	Khảm	☰		☰	Khôn
		Thủy				Địa

Quẻ thể : càn kim, quẻ dụng : Khảm thủy

Quẻ hỗn : tốn mộc ☲ quẻ hỗn ly hỏa ☲

Tượng quẻ đã thành, chúng ta sẽ men theo những đường dây chủ yếu "thể dụng" trong chủ quẻ.

"Thể quẻ" là chủ, "dụng quẻ" là sự việc là sự bắt đầu của công việc. "Hỗn quẻ" là con đường phụ. Trong quẻ này, hỗn cho thể bên trên, hỗn cho dụng bên dưới. "Quẻ hỗn" đó là những diễn biến ở giữa công việc; "Quẻ biến" cũng là con đường phụ. Đó cũng là kết quả cuối cùng của công việc. Cứ theo thứ tự này để tiến hành phân tích tượng quẻ.

Chúng ta thử xem ngôi nhà này sau khi xây xong, lúc bắt đầu, thời gian và đoạn kết thúc, tình hình và kết quả như thế nào ? Chủ quẻ : Kim sinh thủy, tức là quẻ thể càn kim sinh cho quẻ dụng khâm thể. Như trước đây chúng tôi đã giới thiệu : thể sinh dụng sẽ có nỗi buồn hao phí mất mát. Vậy điều phán đoán thứ nhất là trong thời gian bắt đầu xây nhà trong nhà đã hao phí quá nhiều.

Quẻ hỗn : thể hỗn là tốn mộc, chưa nhìn thấy cái tượng "sinh thể". Quẻ hỗn của dụng là ly hóa thì trái lại, lại có nỗi lo là khắc thể. Tuy ly hóa đã bị khâm thủy hạn chế, nhưng rút cuộc nó vẫn là có lửa. Trong đó, Kim sinh thủy, thủy sinh mộc, mộc sinh hỏa, hỏa khắc kim đó là dấu hiệu của sự tuẫn hoàn. Vậy gấp nhưng năm kỵ hỏa, ngọ hỏa, bính hỏa, đinh hỏa, hỏa đang vượng thì có thể càn kim tất sẽ bị khắc sẽ gặp sự hao tổn phá tài. Trong quẻ hỗn, quẻ sinh thể không thấy lộ diện. Trong chủ quẻ cũng không có xuất hiện dấu hiệu sinh thể, nhưng trong biến quẻ khôn thổ sinh càn kim sẽ vượng. Gấp những năm vượng : mậu, kỉ, thìn, tuất, sứu, mùi nhà này đương nhiên sẽ đại phát.

Có thể tóm lại như sau : Thời kì đầu, sáu khu làm xong ngôi nhà này, thời vận bình bình. Hao tổn quá nhiều cho nên không thể phát, nhưng ở đoạn giữa tuy đã phải cái nạn hao tài tổn của khí của sinh thể cũng không vượng, nhưng thể quẻ càn kim gấp được các năm mậu, kỉ thì tuất, sứu, mùi thổ vượng vẫn có thể xếp vào loại quẻ thể đặc cách. Vì vậy, sẽ có những năm tháng ngày giờ rất là thỏa mãn.

Những thời gian sau khi xây xong, thời gian thay đổi. Càn kim của quẻ thể được khôn thổi của quẻ dụng sinh, phù trợ đắc lực tất nhiên sẽ đại phát. Có điều nghĩ, cảnh đại phát cũng không kéo được quá dài. Hưng vượng phát đạt không vượt quá được 8 năm hoặc chỉ ở dưới 10 năm.

Tại sao lại có thể kết luận như vậy ? Chúng ta xem lại toàn quẻ :

Chủ quẻ :	Hỗn quẻ : Phong hỏa giả nhân (có thể không kèm tên quẻ)	Biến quẻ : Thiên địa bĩ
 Càn là 1, khâm là 6 $1 + 6 = 7$	 Tốn là 5, ly là 3 $5 + 3 = 8$	 Càn là 1, khôn là 8 $1 + 8 = 9$

- Ta thấy :
  - Chủ quẻ là 7
  - Hỗn quẻ là 8
  - Biến quẻ là 9

Cộng 3 quẻ số với nhau : $7 + 8 + 9 = 24$ (năm tháng ngày giờ)

Chúng ta dự đoán cát hung : sau khi nhà làm xong, vì đây là ngôi nhà kiến trúc bán "kiên cố", nói chung là lấy năm để tính.

Nếu ngôi nhà là nhà tranh thì e rằng chỉ có thể dùng tháng để tính mà thôi. Nay giờ chúng ta thông qua tính toán, biết được tổng quẻ là 24 (năm) thì nhìn chung ngôi nhà ngày 24 năm sau sẽ hỏng.

Phân tích nguyên nhân ngôi nhà bị hỏng chủ yếu là vì nó ly hỏa tử khắc càn kim. Nếu không như vậy, ngôi nhà này sau 24 năm qua đi cũng chẳng có vấn đề gì.

Quẻ này, tổng số quẻ là 24. Nếu ta chia đều số 24 cho : sơ kì, trung kì, hậu kì thì mỗi thời kì sẽ là 8. Như thế, sau khi xây xong thì số năm phát đạt nhất sẽ là 8 năm.

Nhưng ta hãy nhìn lại quẻ biến thiên địa bĩ :

- Khôn là số 8

- Càn là số 1

- Số của toàn quẻ là $(8 + 1) = 9$. Nếu so với số đã chia trên đây của hậu kì là 8 thì chỉ sai có 1. Hơn nữa, đây là căn nhà xây dựng kiên cố, năm tháng chịu đựng tương đối nhiều, cho nên chúng ta đã phán định số năm hung vượng của nó là trên 8 dưới 10 năm. Rõ ràng có một sai số ở giữa điều đó là thỏa đáng.

Nhưng nếu người đến yêu cầu ta dự đoán xây dựng ngôi nhà chỉ là một túp lều tranh thì khi phán đoán không thể dùng năm để tính mà phải dùng tháng làm đơn vị chuẩn mà tính thì tương đối hợp lí.

Lời phán quyết sẽ là : ngôi nhà này sau 24 tháng sẽ bị lửa thiêu hủy. Thời gian phát đạt, thời vận tốt sẽ là trên 8 tháng dưới 10 tháng.

III. ĐỊNH THỜI GIAN ỨNG NGHIỆM BẰNG QUẺ SINH THỂ

Những quẻ có tượng quẻ sinh thể thì định kì các thành sự và ứng sự tương đối nhanh.

Trong dự đoán có một số quẻ không cần đến hào động, chỉ cần xem tượng quẻ của chủ quẻ là được.

Lúc đó, dự đoán việc tốt chỉ cần xem quẻ sinh thể. Số của quẻ dụng và thời gian của quẻ để quyết định thời gian ứng nghiệm.

Thí dụ : Quẻ "lôi thủy giải" hào động là hào ba

Biển quẻ là tỷ hòa. Việc tốt thì lúc nào có thể thành được ? Chấn là mộc, là thể; khâm là thủy, là dụng. Chấn mộc được khâm thủy tương sinh tương phù. Khâm là số 6 cho nên đoán được là 6 năm - 6 tháng - 6 ngày - 6 giờ. Thời điểm của quẻ khâm là 1 - 6. Cho nên định : 1 - 6 năm, 1 - 6 tháng, 1 - 6 ngày, 1 - 6 giờ.

Điều này cần căn cứ cụ thể để xác định được một số cụ thể nào đó. Người nào để ý có lẽ phát hiện ra rằng : phương pháp xác định ứng kì này sẽ khác phương pháp chúng tôi đã giới thiệu ở điểm II trên đây.

Trong phần II, "chính ứng" là tổng số của số 2 quẻ thể - quẻ dụng. Còn ở phần này (III) chỉ sử dụng số của "quẻ dụng" sinh thể, mà trong thí dụ về "xây dựng nhà ở" thì thời kì hưng vượng phát đạt lại hình như là sự kết hợp của 2 loại phương pháp. Đúng vậy, việc đó đều xuất phát từ tình hình thực tế của sự vật mà chúng ta dự đoán. Sử dụng linh hoạt mới có thể phán đoán đúng.

Quẻ sinh thể là quẻ dụng, việc hình thành nhanh chóng. Quẻ sinh thể là quẻ hổ thì thành sự sẽ tốt dần lên. Nếu sinh thể là quẻ biến thì thành sự hơi chậm một chút. Nếu như có quẻ sinh thể mà biến ra khắc thể thì sự việc có nhiều trắc trở, khó khăn tức là có thiếu sót, có cái xấu trong toàn bộ việc tốt.

Nếu như có quẻ khắc thể mà không có sinh thể thì việc không thành.

Nếu như tượng quẻ tỷ hỏa đã không có quẻ khắc thể lại không có quẻ sinh thể thì sự việc phát triển tương đối ổn định và thuận lợi.

IV. ĐỊNH THỜI GIAN ỨNG NGHIỆM BẰNG ĐỘNG VÀ TÍNH

Trong dự đoán, kết luận thời gian ứng khắc, tất nhiên phải quan sát cái "động" cái "tĩnh" của người xem quẻ, giúp chúng ta tìm hiểu được ứng kì đến chậm hay nhanh ? Nếu có người đang đi trên đường yêu cầu bạn xem cho anh ta thì ứng kì đến tương đối nhanh và gấp.

Chúng ta có thể lấy tổng số toàn quẻ chia cho 2, lấy thương số (một nửa tổng số định ứng kì).

Nếu có người đang đứng yêu cầu bạn dự đoán hoặc có hiện tượng đứng hoặc chuẩn bị đi hoặc định ngồi xuống thì có thể gọi đó là nửa chậm, nửa nhanh. Thí dụ : Lập được quẻ "Tốn", thì tổng số quẻ tốn là 10, nếu ứng nhanh, chia cho 2 sẽ là 5.

Nửa nhanh tính như thế nào thì sẽ là :

$$(5 : 2) + 5 = 7,5$$

Nửa chậm tính thế nào, sẽ là :

$$(5 : 2) + 10 = 12,5$$

Trong đó, 10 chính là số bình thường

Nếu có người ngồi mà yêu cầu chúng ta xem đó là dấu hiệu tương đối yên ổn. Vậy lấy quẻ Tốn làm thí dụ, Tổng số quẻ tốn là 10 thì phải lấy 10 nhân 2, lấy số bình thường ấy tăng gấp 2 làm ứng kì của việc chúng ta dự đoán.

Khi chúng ta dự đoán còn phải chú ý quan sát những biểu hiện thay đổi của người đến xem.

Nếu như người đến xem có những biểu hiện vui cười thoái mái thì điều ứng cát càng nhanh. Nếu như người đến xem trong hành động của họ có những biểu hiện xấu như : căm, giận, trộn mắt... thì việc dự đoán không thể cố ép mà làm được. Bởi tâm tư của mình không yên thì làm sao có thể dự đoán được. Nếu như "hung tượng" ấy biểu hiện ra tiếng khóc bi ai hoặc tuôn trào nước mắt thì các ứng nghiệm xấu đến tương đối nhanh.

Nếu người đến xem có nét mặt không hề có biểu hiện buồn bã hoặc vui mừng, trên nét mặt họ, ta nhìn không ra, việc chúng ta hỏi chỉ là cát hay hung (hung) thì chỉ sau khi lập quẻ mới biết được.

Bát quái những cái lớn cũng không thể vượt ra ngoài. Những cái nhỏ cũng không thể lọt vào trong. Xa thì lấy mọi vật để làm ứng nghiệm. Gần (gắn) thì lấy các bộ phận quanh thân mình để làm nghiệm chứng. Xa thì ứng với năm và tháng. Gần thì ứng với ngày và giờ.

Cho nên, đoán định ứng kì phải căn cứ vào tình hình thực tế vào sự vật mà định. Nếu như không phân ra việc lớn việc nhỏ, vật thể tồn tại ở thế vĩnh cửu hay là tạm thời, mà cứ nhất loạt dự đoán thì kết quả dự đoán tất sẽ có sự sai lệch.

Trong dự đoán có một số thí dụ về quẻ. Chỉ cần coi trọng kết quả của sự vật mà không cần chú ý định đoán ứng kì của nó.

Thí dụ : Đá bóng thì điều chủ yếu của nó là thắng - thua. Người ta chỉ quan tâm tới ai thắng ai thua chứ không để ý đến trận đấu kết thúc mấy giờ mấy phút.

Vì thế, phải hết sức nhanh chóng đoán thắng thua mà không cần tính toán đến ứng kì.

Đua ngựa cũng như vậy. Người ta chỉ để ý đến con ngựa nào có thể chiếm được giải nhất chứ không để ý đến cuộc đua bao giờ kết thúc ? Con ngựa nào về sau ?

Vì vậy, người đoán quả phải tập trung vào những vấn đề chủ yếu.

Tiết 6. VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP ĐOÁN QUẢ TRONG CÁC THÍ DỰ THỰC TẾ

Thế giới này có muôn vàn sự vật và hiện tượng. Đời người cũng sẽ gặp không biết bao nhiêu sự kiện. Nhưng mọi việc, mọi sự đều không qua khỏi chữ "Lý". Trong tượng quả của bát quái có lý về âm dương, biến hóa âm dương, âm dương tiêu trưởng.

Những cái lí này, chúng ta, những người làm công tác dự đoán Chu dịch không thể không biết đến.

1. Sự tương sinh của ngũ hành

Sự tương hỗ tự sinh (tương sinh) và giúp nhau phát triển của ngũ hành gọi là "Ngũ hành tương sinh". Quy luật chung vốn có giữa thuộc tính của 5 loại sự vật. Thứ tự tương sinh của ngũ hành chúng ta đã giới thiệu. Nguyên lí của ngũ hành tương sinh là :

- Mộc sinh hỏa : Tính chất có mộc là tương đối ẩm áp, tương hỏa nằm sẵn trong đó. Chỉ cần đốt là phát sinh ra khói và lửa. Cho nên nói là mộc sinh hỏa.

- **Hỏa sinh thổ** : Sự đốt cháy của hỏa tự nhiên sẽ tiêu hao bần thân mộc (cùi). Một phần của mộc bị đốt cháy sẽ biến thành than. Than chui xuống đất thì thành thổ. Cho nên nói là hỏa sinh thổ.

- **Thổ sinh Kim** : Kim nằm trong núi, trong đá. Đá núi do đâu mà có ? Theo quan điểm của các nhà khoa học địa chất hiện đại bắt kể là nham thạch trầm tích hay phún thạch, hoặc nham thạch, đá biến chất đều không thể tách rời thành phần ban đầu của đất.

Vì vậy, đất kết lại thành đá núi, rất nhiều loại đá núi đã xen lẫn hay chứa các nguyên tố vật chất của giới tự nhiên để tạo thành các vỉa kim loại (hay vàng), chữ kim ở đây có thể hiểu rộng là kim loại. Chúng cũng ở trong núi, trên đá. Vì thế người ta nói : thổ sinh kim.

- **Kim sinh thủy** : Đó là khí của thiếu âm, là dòng chảy nham thạch. Tiêu kim thì thành thủy. Cho nên nói kim sinh thủy. Trong cuộc sống hàng ngày ta thường nghe nói đến nước sắt, nước thép, nước bạc và kim cũng có thể hóa thành thủy. Đó là những bằng chứng về kim sinh thủy.

- **Thủy sinh mộc** : Vì sự thấm (thấm đượm) của nước mà làm cho cây cối sinh trưởng (trưởng) là điều rất phổ thông không cần nói tới. Nhưng xét từ quy luật tương sinh của ngũ hành thì bất cứ một "hành" nào trong ngũ hành cũng đều có 2 mặt tức là "sinh ra ta" và "ta sinh ra".

Thí dụ : Mộc sinh ra hỏa là ta (tức : sinh ra ta)

Hỏa sinh ra thổ (tức ta sinh ra).

Người sinh ra ta thì gọi là mẹ

Người ta sinh ra thì gọi là tử tôn.

Cho nên : Quan hệ tư sinh của ngũ hành cũng gọi là "quan hệ mẫu tử". Quan hệ này trong phương pháp dự đoán khác của dự đoán "Chu dịch" tức là cách dự đoán bằng gieo quẻ đồng tiền, hay dự đoán bằng 6 hào, là khái niệm cực kì quan trọng.

Để giúp các bạn ghi nhớ dần từng bước có thể sử dụng được một số tri thức cần thiết trong dự đoán, chúng tôi đều nhắc lại một lần những khái niệm liên quan để các bạn nắm chắc dự đoán, biến nó thành "của riêng mình".

2. Sự chế ước lẫn nhau của ngũ hành

Sự chế ước lẫn nhau của ngũ hành còn gọi là sự khắc chế lẫn nhau, hay ngũ hành tương khắc. Trong cuốn sách "Tố vấn" trong phần bao mệnh toàn hình của nền y học Trung Quốc có nói :

*"Mộc đắc kim nhi phạt
Hỏa đắc thủy nhi diệt
Thổ đắc mộc nhi đát
Kim đắc hỏa nhi khuỷết
Thủy đắc thổ nhi tuyệt
Vạn vật tận nhiên
Bất khả thắng kiệt"*

Nghĩa là : mộc mà gặp kim thì bị phạt (chặt), Hỏa gặp thủy thì tắt. Thổ gặp mộc thì bị xâm nhập. Kim gặp hỏa thì bị sứt mẻ, thủy gặp thổ thì hết. Vạn vật đều như vậy không thể chống được.

Trong quan hệ chế ước lẫn nhau của ngũ hành, bất kể hành nào cũng có 2 mặt : ta khắc và khắc ta.

Cái ta khắc được là ta thắng, cái khắc ta là cái ta không thắng. Ví như ta là thủy khắc hỏa thì ta khắc ta thắng. Thổ khắc thủy, thủy là ta thì gọi là khắc ta.

Không thắng cho nên quan hệ chế ước lẫn nhau của ngũ hành cũng được gọi là sở thắng và sở bất thắng. (Cái thắng và cái thua).

Cái được gọi là thắng không được xem là quá đáng, "mọi vật đều như vậy không thể thắng hết mức được").

Ví như kim có thể thắng mộc nếu như thắng quá mức. Thắng mọi chỗ thì cây cối rậm rạp đều bị phát quang toàn bộ, sự sinh tồn của nhân loại sẽ bị hủy diệt.

3. Thừa chế lấn nhau của ngũ hành :

Thừa chế lấn nhau của ngũ hành gọi tắt là "ngũ hành tương thừa".

Đó chính là cái mức độ chế ước thái quá, quá mức bình thường của quan hệ khắc chế lấn nhau trong ngũ hành.

Đó là hiện tượng khác thường trong sự phát triển biến hóa của sự vật.

Thí dụ như : hỏa khí quá vượng vượt qua khắc chế của nước. Chẳng khắc gì ngôi nhà bốc cháy. Nếu cảnh sát cứu hỏa đến ngay thì máy thùng nước có thể dập tắt được lửa. Vì lúc ấy thủy mới có thể phát huy được tác dụng chế ước hỏa của nó. Nhưng một khi lửa đã lan tràn, nếu muốn cứu hỏa thì máy thùng nước sẽ chẳng giải quyết được gì. Lửa quá lớn sẽ không bị thủy khắc chế. Sau khi lửa đã thiêu hủy những dụng cụ bằng gỗ và cửa sổ, tất nhiên lửa sẽ tấn công vào xà, kèo của kim loại, lấy hỏa khắc kim, uy thế của lửa lại tăng lên.

Hiện tượng thủy bất chế hỏa, để cho hỏa khắc kim được gọi là hỏa thừa kim, sẽ làm cho kim suy yếu.

Nếu như khí của thổ quá thịnh vượt tới mức bị mộc khắc chế. Khi mộc không thể chế khắc đối với thổ thì thổ thái quá bèn phải đi "Thừa thủy" làm cho khí của thủy vượng hẳn. Cứ suy đoán kiểu này, quy luật khách quan tương thừa ngũ hành chúng ta có thể hiểu rõ được.

4. Sự khì vụ lấn nhau của ngũ hành

Sự lừa gạt chèn ép lấn nhau của ngũ hành gọi tắt là "Ngũ hành tương vụ" là hiện tượng khác thường, là phù với cái thịnh để lừa cái yếu.

Thí dụ : nước lũ dâng cao khắp chốn, con người tự nhiên sẽ dùng đất đắp thành đê cao hạn chế sự chảy lan tràn của nước lũ. Bình thường nước cao đến đâu, thổ chắn giữ đến đấy. Vì thổ là thứ có thể khắc chế thủy.

Nhưng nếu như nước quá lớn, đê đập nhà cửa bằng đất bị lũ cuốn trôi tạo ra tai nạn. Hiện tượng bị khắc ngược lại trở thành thịnh, phát hùng mạnh, có thể khinh thường và lấn át ngược lại. Cái khí mà khắc nó là sự phản hướng của tương khắc, từ trước gọi là "phản khắc".

Đúng như trong sách "Tố vân" phần bàn về ngũ vận hành nói :

"Khí mà quá thừa, thì có thể khắc chế cái đã thắng nó và khinh rẻ cái mà nó không thể thắng được".

Một ví dụ khác.

Thủy vốn khắc được hỏa, nhưng vì hỏa khí quá vượng thì hỏa sẽ quay lại khinh thủy. Hoặc là : Do thủy khí kém mà hỏa nhân cơ hội này là lừa thủy.

Tóm lại, học thuyết ngũ hành cho rằng : ngũ hành tương sinh, tương khắc là quy luật bình thường của sự biến hóa và vận động của mọi vật trong vũ trụ. Sự vật chỉ có thể thay đổi không ngừng trong điều kiện có lúc sinh có lúc khắc. Trong lúc khắc có cái sinh. Trong lúc sinh có cái khắc. Tương thừa, tương vụ của ngũ hành chính là sự thừa cơ tập kích và chèn ép các khí khắc khi nó ở tình trạng thái quá. Đó là 2 hiện tượng khác thường trong sự phát triển của vạn vật.

Vạn sự vạn vật đều có cái "Lý" của nó. Âm dương tiêu trường ngũ hành sinh khắc cũng có cái "Lý" của nó. Sự vật phát triển biến hóa, đổi lặp thống nhất cũng có "Lý". Vua chúa, tổng thống quản lí quốc gia như thế nào cũng có cái "Lý" riêng. Một con người, muốn làm người như thế nào cũng có cái "Lý" riêng của họ.

Tóm lại, Trời đất sinh ra vạn vật vạn loài đều có cái "Lý" ở trong đó. Cho nên hệ từ của Chu dịch có câu :

*"Bát quái dĩ tương cáo
Hào tương dĩ tình ngôn"*

(Bát quái cho người ta biết rằng tương quẻ, tương hào, nói ra bằng tinh).

Công việc dự đoán của chúng ta trong các loại tượng quẻ, trong hào từ, quái từ của bát quái. Cái "Lý" này đều đã nói rất rõ. Chỉ cần chúng ta chịu khó nghiên cứu nhất định chúng ta có thể biết được hết. Cho nên, có người nói : "Biết được tượng thì đã biết cái "lý" ở trong đó".

"Lý" không chỉ là một nguyên tắc chủ khích "Kinh dịch" và diễn giải "Kinh dịch" bắt buộc phải tuân theo mà còn là một kim chỉ nam cho việc dự đoán các tin tức.

Đặc biệt là : khi quyết định những lời phán quyết về kết quả của dự đoán thì "Lý" tỏ ra là đặc biệt quan trọng. Nếu bạn biết sử dụng thì dự đoán sẽ "trăm phát trúng cả trăm". Nếu vận dụng sai thì kết quả dự đoán của chúng ta coi như bằng không.

Do phương pháp lập quẻ cũng như nội dung dự đoán của bát quái không ngừng được thay đổi, cải tiến, cho nên phương pháp đoán quẻ cũng ngày càng hoàn thiện, càng có tính khoa học, độ chuẩn xác ngày càng cao. Nhưng theo đó thì càng ngày càng phức tạp. Cái khó của kỹ thuật tương đối lớn. Việc nắm vững nó có khó khăn nhất định. Ngoài việc học tập nắm vững tri thức cơ sở ra, điều cần thiết hơn là phải thông qua việc mổ xé phân tích cái thí dụ cụ thể của cổ - kim mà chúng ta còn phải linh hội được cái bí quyết nội tại của việc đoán quẻ.

Chỉ có làm rõ những điều mới của các ví dụ đoán quẻ thành công của cổ kim từ xưa tới nay, mới có thể tự bản thân mình dự đoán thực tiễn và vận dụng một cách linh hoạt (những thí dụ ấy trong khi sử dụng sẽ nâng cao trình độ dự đoán của bản thân).

Bây giờ, chúng tôi sẽ tiến hành đối chiếu và phán đoán các thí dụ về quẻ. Kết hợp cổ, kim, giới thiệu cho các bạn mấy cách đoán quẻ khác nhau, nhằm cung cấp cho các bạn khi tham khảo nghiên cứu.

Thứ 1. Phép đoán quẻ bằng động hào

Trong dự đoán : "Bát quái Chu dịch" sau khi đã lập xong quẻ, bước tiếp theo của chúng ta là xem tình hình động hào của nó. Tóm lại là : Hào động là "Biển".

Hào không động là không "Biển".

Do cách lập quẻ khác nhau mà trong một quẻ có lúc chỉ một hào động, có lúc vài hào động, có lúc cả sáu hào đều động.

Tất nhiên cũng sẽ có quẻ không hề có hào động. Những quẻ mà có hào động ngoài việc quan sát kĩ tình huống toàn bộ của tượng quẻ còn có thể kết hợp xem hào từ để phán đoán. Sơ hào động thì xem hào từ của sơ hào. Tam hào động thì xem hào từ của tam hào. Thượng hào động thì xem hào từ của thượng hào.

Hào từ thường có những trường hợp không ăn khớp với tính chất của sự việc chúng ta đang dự đoán.

Thí dụ : người xem yêu cầu chúng ta dự đoán kết quả thi cử, lên lớp của con cái họ như thế nào ?

Xem được quẻ sơn thủy mông sơ hào động, giờ xem hào từ của "sơ lục", "sơ lục" viết : "phát mông, lợi dụng hình thân, dung thoát trát cổ, dì vắng lận". "Hình" là trừng phạt có nghĩa là sửa đổi, cái chính.

"Trát cổ" đó là dụng cụ trong nhà tù, cái cùm, cũng có thể hiểu là sự trói buộc, bắt buộc.

"Lận" có hàm nghĩa là khó khăn.

Sơ "lục" là hào âm lại ở vị trí dưới cùng, đó là thời kì ấu trĩ và mông muội nhất cho nên lại phải tháo gỡ cái mông muội, để gợi ý cho con người biết về sự mông muội đó.

Hào từ của sơ "lục" điểm trung tâm của nó là : Khi bắt đầu giáo dục phải nghiêm khắc nhưng không được quá đáng. Hơn nữa, trước hết phải đặt ra được các quy định".

Thoạt nhìn, hào từ của sơ lục hình như nó không có một liên quan gì đến việc đi học của trẻ em. Đối với việc dự đoán của chúng ta cũng chẳng giúp được là bao. Thực tình, không phải như vậy : biết nghĩa của nó vận dụng vào việc xem thì ý nghĩa của nó lớn hơn nhiều. Linh hội ý nghĩa của "sơ lục", liệu chúng ta có phải giải thích vấn đề dự đoán lên lớp dưới đây được chăng ?

(1) Cần phải tiến hành giáo dục khi trẻ con thi vào trường bằng hai cách thức chuẩn bị :

- Nếu thi được, tất vui sướng hơn hờ.
- Nếu thi trượt thì không nên chán nản, thoái chí.

(2) Trước khi đi thi phải tập trung ôn tập nắm thật chắc kiến thức cơ bản làm thêm nhiều bài tập, không hiểu thì hỏi cho rõ.

(3) Những yêu cầu nghiêm khắc của phụ huynh cần kết hợp với tình hình thực tế của con cái. Không nên quá vì theo đuổi việc lên lớp mà trách mắng quá đáng.

(4) Việc lên lớp không dễ. Đó là vấn đề mà mỗi đứa trẻ và mỗi phụ huynh càng phải có trách nhiệm giải quyết cho đúng đắn.

Sau đó, căn cứ vào toàn quę mà đưa ra những lời phán đoán. Đối với kết quả thi cử của đứa trẻ này, tự nhiên chúng ta đã có cơ sở nhưng không thể tất cả nói hết ra được. Có thể để lại những phần thích đáng cho đối phương suy nghĩ, để tránh được việc "đội nắp lạnh" vào trái tim "nóng bỏng nhiệt tình". Hoặc giả sẽ đem lại một áp lực mà đứa trẻ không thể chịu đựng nổi, ảnh hưởng đến sự ôn tập và phát huy trí lực của đứa trẻ trước khi đi thi.

Ở mức độ nào đó, việc dự đoán của chúng ta cũng là việc tích thiện, tích đức.

Trong quę, nếu như không có hào động, tất nhiên chỉ cần dùng quę đó mà phán đoán.

D đoán quę mà đúng thì có thể xem thêm quái từ để linh hội được thực chất và hàm nghĩa của nó và có những phán đoán sát thực.

Trong "Hệ từ Chu dịch" có nói : "Động thì xem cái biến của nó mà đem ra những lời tiên đoán".

Một quẻ mà có một hào động thì sự phát triển và biến hóa của sự vật ta xem sẽ có tính chuyên về một mặt nhất định. Phạm vi biến hóa và hoạt động của nó tương đối nhỏ. Vì thế, độ khó khăn của dự đoán cũng như kết luận đều tương đối dễ nắm bắt.

Nhiều hào động thì sự phát triển biến hóa của sự vật không phải chỉ ở một mặt. Mức độ phức tạp và thay đổi của nó là tương đối lớn, nên phán đoán cũng khó hơn một chút.

Ngày xưa, phần đông người ta đoán việc lấy một quẻ, một hào động là mục đích chính cuốn sách này. Hiện tại, chúng tôi cũng giới thiệu các bạn một quẻ chỉ có một hào động.

Căn cứ vào một hào động để phán đoán sự việc chiếm một vị trí rất quan trọng trong dự đoán Chu dịch. Những thí dụ như vậy trong các tài liệu lịch sử cổ như : "Tả chuyện" "Quốc ngữ" đều có ghi chép :

CÁC THÍ DỤ ĐỔI CỔ

Thí dụ 1 : "Tả truyện - Tuyên công thập nhị niên"

Quân Tấn đi cứu nước Trịnh, đi đến giữa đường thì được biết : nước Trịnh và nước Sở đã giảng hòa.

Người chủ tướng cho là không cần phải tiến quân nữa. Nhưng phó tướng Tử Cương Phục tính tình hiếu chiến, không nghe vẫn chỉ huy quân tiếp tục tiến quân.

Tri Trang Tử đã vận dụng quẻ "Địa Thủy Sư" của Chu dịch cùng biến quẻ là "Địa trạch lâm" (Động sơ hào). Dùng hào từ của sơ hào quẻ "Sư xuất dì luật phủ tàng hung" (Khi ra quân thì theo luật, nếu trái lại thì gặp hung) và nói với Tử Cương Phục là :

- Làm trái quân kỷ, không phục tùng chỉ huy - tất nhiên sẽ gặp thất bại.

Lời nói của Tri Trang Tử rất có lý vì ngay sau hào từ của sơ hào là có lời tượng viết : "Sư xuất dĩ luật, thất luật hung dã".

Nghĩa là : Rú quân phải có kỷ luật. Mát dì kỷ luật là diêm hung, diêm xấu. Quẻ sư và sơ hào tượng trưng cho việc quân đội xuất phát và chiến đấu.

Ngay từ lúc đầu, phải dùng kỷ luật, quân luật nghiêm khắc để chỉ huy quân đội - Nếu không, cho dù là thắng vẫn là thất bại - đều là những diêm xấu.

Chúng ta thử phân thích hình của quẻ :

Địa
Thủy
Sư

Thổ
Thủy
Thủy

Địa
Trạch
Lâm

Thổ
Kim

(1)

(2)

(3)

Chủ quẻ (1) thượng quẻ là thổ là chủ, là thổ. Hạ quẻ là dụng là ứng là thủy lúc mới đầu là thổ khắc thủy, chiến sự vẫn chưa triển khai. Quân đội vẫn giữ nguyên là quân đội, nhìn bề ngoài vẫn hùng mạnh khí thế không phải tầm thường.

Thời gian giữa quẻ hổ chấn mộc lộ rõ là cái tương khắc chủ khắc thế, thế ở quẻ trên là được khôn thổ tương phù, nhưng rút cục cũng không chống nổi cái uy nghiêm của mộc và thủy trong quẻ hổ chủ dụng và bắn thân quẻ dụng. Tất nhiên chiến sự thất bại.

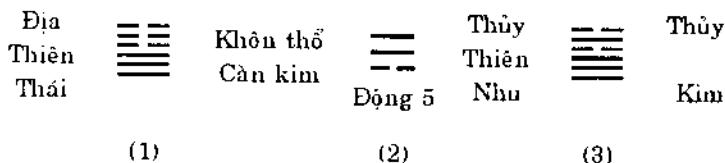
Thời gian sau là quẻ Địa trạch lâm đã xuất hiện "quẻ thế" sinh "quẻ dụng".

Thổ sinh kim, tức là : "Thế sinh dụng chủ hao chi chủ hoạn". Kết quả : quân Tấn đã bị quân Sở đánh cho đại bại, đã tiêu hao thực lực quân đội nước Tấn.

Thí dụ 2 : "Tả truyện - Viên công cửu niêm"

Tống công phạt Trịnh, TriệuƯơng của nước Tấn đem quân cứu nước Trịnh. Dương Hổ đã dùng Chu dịch lập quẻ, được quẻ Địa Thiền Thái. Ngũ hào động biến quẻ thành quẻ : Thủy Thiền Nhu :

Phân tích hình quẻ :

Chủ quẻ : càn kim là thể. Khôn thô là dụng

"Dụng sinh thể, chủ sự cát"

Quẻ hổ của thượng quẻ là chấn mộc, của hạ quẻ là doài kim. Đối với càn kim của chủ thể thì không có điểm nào là xấu. Quẻ biến : thể sinh dụng - kim sinh thủy có nạn về của cái, tổn thất. Chúng ta hãy xem hào tử của ngũ hào :

- Lục ngũ : Đế át quy muội, dì chỉ, nguyên cát. "Đế át" là danh hiệu của thiên tử "quy" tức là giá (giá thú). "chỉ" nghĩa là phúc.

"Lục ngũ" ở vào tôn vị là chủ thể của quẻ Thái. Âm hào được ở giữa, nhu thuận - trung dung. Giữa hào âm là khoảng không tương trưng cho sự khiêm tốn.

Vị thiên tử này bản thân khiêm tốn lại tâm dắc, với "cửu nhị" khoe khoắn cương trực ở bên dưới. Đó chính là hình tượng thiên tử gá em gái mình cho một nhân vật dưới quyền có sức mạnh. Dương nhiên, đó là điều cát khánh.

Ý nghĩa thực chất của hào tử : "Lục ngũ" là trong lúc yên thái càng cần phải chọn người hiền, có năng lực. Thế thì nó có quan hệ gì tới việc TriệuƯơng dẫn quân đi giúp Trịnh ?

Chúng ta có thể liên tưởng như thế này : "Hành động cứu nước Trịnh" tất nhiên là phải hồi tội nước Tống, dẫn đến sự tranh giành

giữa nước Tống và nước Tấn. Nhân dân nước Tấn vốn đang yên bình lại rơi vào khói lửa của cuộc chiến tranh. Họ sẽ phải chịu nỗi thống khổ vô cùng của cuộc chiến.

Mặt khác, chiến tranh với một ông vua hiền hòa khiêm nhường, nắm vững các đạo trị quốc ôn hòa, từ đó xét về mặt tương quẻ :

Ra quân tuy không đến nỗi bại trận, song, tất nhiên nước Tấn phải tiêu hao nhân lực, vật lực và tài lực của bản thân mình trong cuộc chiến tranh này. Vì thế, trong việc chọn lựa : đánh hay không đánh ? Xét về lợi ích của nước này thì thà rằng không đánh còn đảm bảo được quốc tế dân sinh.

Chính vì vậy, Dương Hỗ đã dựa vào hào từ mà đoán : Đánh Tống thì không tốt, kết quả là : Không nên đi.

Thí dụ hiện đại về đoán quẻ bằng sơ hào đồng : Chúng tôi sao lại nguyên văn các thí dụ thực tế đã dự đoán của ông Thiệu Vĩ Hoa, sau đó để giúp các bạn hiểu thêm, có phân tích, tóm tắt để giúp các bạn nắm được ngọn nguồn trong quá trình dự đoán đầy nhanh tiến bộ thực tiễn của bản thân bạn.

Xem và hiểu các thí dụ thực tế về đoán quẻ sẽ có ích trong thực tế dự đoán sau này, và dần dần các bạn sẽ mở được luồng tư duy của mình. Từng bước, bạn sẽ phân tích trong dự đoán, quan sát và kết luận.

- Thí dụ thứ nhất.

Ngày 9 - 8 - 1984. Đồng chí Nhiệm ở đơn vị tôi có việc cần tôi dự đoán. Được quẻ "Tụng" từ quẻ "Khốn" (trạch thủy khốn) . Hào từ của thượng lục hào quẻ "Khốn" nói : "Khốn vu cát lũy, vu niết ngọt, viết, động hối, hữu hối, chinh, cát".

"Bị hâm ở trong các khóm dây leo ràng buộc, đứng không vững nên quyết tâm thay đổi, thế cục và hối cải thì sẽ có kết quả may mắn".

Trong cuốn "Chu dịch thiển thuật" có nói : "dây leo dang néo chân mình, bị lung lay dao động ở trạng thái bất an, trong lúc khốn cùng vẫn có lúc hối cải - Đó chính là hành động biểu hiện cái may mắn".

Tôi nói với anh ta :

- Anh bối vì có quan hệ nam nữ bất chính mà cảm thấy vô cùng hối hận.

Anh ta nói : "Đúng ! Đó là cô gái góa đã quấn chặt, tôi không có cách thoát thân, trong lòng vô cùng bối rối. Sự cứ tiếp tục thế này sẽ sinh chuyện, anh xem phải làm thế nào ?

Tôi dựa vào quan hệ xung khắc - khuyên anh ta giải quyết một cách êm ái, nếu không tai họa lớn sẽ giáng xuống đầu. Vì nghe tôi, anh ta đã bình yên vô sự.

Phân tích những điểm khó trong quẻ này của ông Thiệu.

1) Quẻ "Khốn" từ đâu mà có ?

- Điều kiện hiện có : 8/9/1984 là năm Giáp tý, năm tý là số 1, tháng 8 là số 8, mùng 9 là số 9.

$1 + 8 + 9 = 18$. Chia cho 8 còn thừa 2. 2 là quẻ đoài.

Thượng quẻ là đoài đã xuất hiện.

Hạ quẻ của "trạch thủy khốn" là khâm thủy, là số 6. Những số lớn hơn 18 thì số nào chia cho 8 còn dư 6 ?

Chúng ta làm phép tính ngược lại, có thể biết : số 22 : 8 là dư 6.

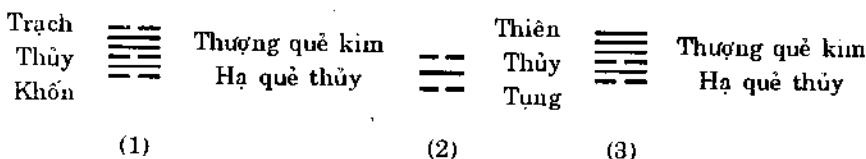
Giờ tý là số 1 sủu là số 2. Vậy số 6 là giờ ty. Giờ ty chính là từ 9 đến 11 giờ theo giờ hiện đại. Như thế, thời gian để lập quẻ đã có đủ. Quẻ Trạch thủy khốn là xuất phát lúc giờ ty ngày 9 - 8 - 1984.

$1 + 8 + 9 + 6 = 22$, đem chia 6, thì số dư sẽ là 4. Biến quẻ sẽ là quẻ "Khâm". Điều này không phù hợp với biến quẻ cũ của ông Thiệu Vĩ Hoa.

Ở đây, chúng ta phải loại bỏ các sai sót về cách viết, thì có thể cho rằng quẻ trong thí dụ không phải để lập ra bằng phương pháp lập quẻ theo thời gian mà có khả năng là lập quẻ bằng gieo đồng tiền - Hoặc là những phương pháp khác mà thành. Thượng quẻ là doài chỉ là sự trùng hợp ngẫu nhiên.

2) Thượng lục hào là hào động. Căn cứ vào quái từ có thể đoán rằng : người đến xem quẻ đang ở vào tình trạng bối rối. Trong lòng bất an. Điều đó có thể hiểu được tại sao lại đoán rằng người đến xem : "Vì có quan hệ bất chính mà cảm thấy hối hận vô cùng".

Hãy nhìn hình quẻ :

Cột 1 :

- Hạ quẻ là thủy, là thể.

- Thượng quẻ là kim, là dụng.

- Ở quẻ thể, vị của hào dương "cửu nhị" bất chính, dương là dàn ông. Sơ lục, lục tam, hai hào là âm. Âm là dàn bà.

Quẻ thể đã có tượng của một nam hai nữ. Thời kỳ đầu, quẻ dụng sinh quẻ thể. Dụng kim sinh thể thủy có thể được cái gọi là "niềm vui cá nước" tạm thời.

Sau đó, quẻ hỏa là thủy và hỏa không chung sống được. Cái biểu hiện của quẻ thể bị khắc đã lộ rõ. Xét về mặt đạo đức con người thì bản thân người đến xem đã có một tâm lý bất an và hối hận đối với quan hệ nam nữ không chính đáng của mình.

Người mà chúng ta nghiên cứu dự đoán đã có một tinh thần vì điều thiện. Tất nhiên cần phải khuyên anh ta "cải tà quy chính", xử lý việc này một cách thỏa đáng. Giải quyết êm đẹp là tốt hơn cả, không cần thiết phải chịu sự đau khổ của "dại họa giáng xuống đầu".

Trong khi dự đoán, gặp những quẻ như thế này phán đoán đến bước thứ 2 là cũng có thể được.

- Thí dụ thứ hai :

Ngày 27-7-1986 đồng chí Ngô Hán Thu ở đơn vị tôi dẫn thầy dạy nghề họ Hầu đến nhà. Nói là sắp đi công tác. Thủ xem đi có an toàn không ? Được quẻ "Tiệm" từ quẻ "Gia nhân" ䷓ sơ hào, hào từ của quẻ "phong hóa gia nhân" nói : "Nhàn hữu gia, hối vong" "Trong nhà có người nhân rõi sẽ hối hận về người ấy". Trong "Thích văn" giải thích : "Chữ Nhàn có nghĩa là phòng", phòng chuyện đạo tặc v.v... Quẻ gia nhân trong Chu dịch nói : "Suy từ lục hào thì thương hào là bố, sơ hào là con, ngũ tam hào là chồng, tứ nhị hào là vợ, ngũ hào là tượng về anh em trai, nên gọi là gia nhân".

Căn cứ vào tượng quẻ và hào sơ tử tốn động tôi nói : "Căn bản là ông không phải đi công tác mà là vì con trai ông có việc trộm cắp vi phạm pháp luật". Ông Hầu nói : "Đúng ! Đúng ! Chính vì đưa con trai tôi trộm cắp mà bị bắt rồi ông xem có cách nào giải thoát được không ?"

Tôi nói : "Con trai ông sẽ hai lần phải vào tù, nó cam bị đánh chử không chịu bị phạt. Lần này nhiều nhất là bị một năm lao động để cho nó chịu khổ. Được giáo dục thì tai họa thứ hai nếu có vào ngục cũng có thể tránh khỏi. Nếu không thì sẽ bị trọng phạm".

Rất đáng thương những tấm lòng cha mẹ; Thầy Hầu đã chịu tiền phạt để cứu con ông về. Đứa con trai ông sau đó quả nhiên vào năm 1987 lại phạm tội trộm cắp lần thứ hai. Bị tuyên án 7 năm tù. Thầy Hầu rất hối hận vì lúc mới đầu không nghe lời tôi, để đến bây giờ : người và của đều mất trắng.

Phân tích điểm khó của quẻ này :

1. Quẻ này từ đâu mà ta : Điều kiện ta đã biết là : thời gian dự đoán vào ngày 27/7/1986. Năm 86 là năm Bính dần, là số 3. Tháng 7 là số 7, ngày 27 là số 27.

$$3 + 7 + 27 = 37$$

37 : 8 = 4 còn dư 5. Quẻ tốn là số 5 vì vậy thương quẻ là tốn

Hạ quẻ này sinh như thế nào ? Cách tính là :

$$(3 + 7 + 27 + \text{số giờ}) : 8 = X\dots \text{và còn dư } 3.$$

$3 + 7 + 27 = 37$, thế thì số nào lớn hơn 37 chia cho số 8 số dư lại chính là 3 ?

$37 : 8$ số dư là 5, $5 + 3 = 8$ vừa vặn chia hết cho 8. Nếu như cần số dư là 3 thì số 5 phải cộng thêm số 6 nữa.

$$\text{Như vậy : } 3 + 7 + 27 + 6 = 43$$

$$43 : 8 = 5 \text{ còn dư } 3.$$

Lý là 3 cho nên hạ quẻ sẽ là quẻ lý Thời gian là số 6 là giờ ty. Theo giờ hiện đại là từ 9 giờ đến 11 giờ sáng.

Vậy thời gian sinh ra chủ quẻ là : giờ Ty ngày 27/7/1986 : chia 6 = 7 còn dư 1.

Hào động là số 01 biến quẻ sẽ là : quẻ gia nhân :

2) Tại sao nói : "con trai anh vì việc trộm cắp mà phạm pháp"

Quẻ "phong hỏa gia nhân" hào từ của sơ hào nói : "sơ cửu nhàn hạ là sẽ hối vong - hối hận và mất mát". Tượng nói : "Nhàn hữu gia, chí vị biến dã".

"Nhàn" là có ý đề phòng phạm pháp

"Sơ cửu" là bắt đầu quẻ này. Dương hào, dương vị cương nghị, chính trực tượng trưng trong gia đình có thể đề phòng được những tai họa chưa đến, thì sẽ không có những sự việc phát sinh hối hận về sau.

Hiện tại, thầy Hầu lại do một người khác dẫn đến để xem quẻ, cho thấy là chưa có khả năng làm được cái việc "đề phòng hoạn nạn khi nó chưa xảy ra".

Phán đoán thứ nhất là :

- Sơ cứu động. Trong quẻ phong hỏa gia nhân, sơ cứu nằm ở dưới thấp nhất tính thuộc dương. Vì thế chính là con trai thầy Hầu đã sinh chuyên. Vậy chuyện gì đã xảy ra ? Có phải là việc đề phòng phạm pháp không chu đáo mà dẫn đến không ?

Trong "Van vật, loại tượng" về quẻ Tốn có nói : "lợi thị tam bội, tiến thoái bất quả"

Nghĩa là : Buôn bán ở chợ thì lãi ba lần, việc tiến việc thoái không có kết quả".

Phân tích và lý giải ý này,

Một là : việc buôn bán lãi gấp 3 lần.

Trong quá trình thu lợi nhuận sẽ xảy ra những việc tranh cãi lẫn lộn.

Một mặt khác là trong xã hội có một số thanh niên không chịu học, coi trộm cắp làm nghề buôn bán không cần vốn. Nếu trộm cắp được thì đâu có phải là "lãi 3 lần".

Nhưng làm như vậy thì phạm pháp và nền đạo đức của xã hội không thể cho phép. Cho nên bất luận là trộm cắp thành công hay thất bại thì "tiến thoái" đều không có kết quả.

Thiệu Vĩ Hoa tiên sinh là người có kinh nghiệm trong thực tế. Ông dự đoán rất phong phú. Nói câu nào đúng câu ấy điều đó chẳng có gì là lạ.

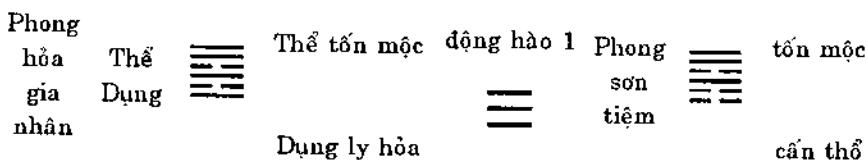
Điểm khó thứ ba :

"Con của ông có hai lần tai họa bị vào ngục - Nó thà bị đánh chứ quyết không chịu nộp phạt" chữ "bị đánh" là cách nói rất quen thuộc đã thành lệ trong xã hội có ý là :

Bị tuyên án còn nộp phạt là chỉ việc xử phạt về kinh tế.

Ở đây, tại sao lại nói : "Con ông có hai lần bị vào tù" và khuyên ông : Hãy để cho con trai ông tiếp thu cải tạo mà không cần phải chịu nộp phạt về kinh tế thay để bảo lãnh cho nó ?

Chúng ta hãy xem quẻ này :

Quẻ phong hỏa gia nhân, thượng quẻ tốn mộc là thể. Hạ quẻ ly hỏa là dụng. Tượng quẻ là mộc sinh hỏa. Thể sinh dụng chủ có lo một lần mất mát.

Vì trên đây chúng ta đã phân tích tính chất của mất mát đã xác định, cho nên có thể đoán định đây là một lần tai họa phải vào tù mà không thể là cái gì khác được.

Lại phân tích quẻ hổ. Quẻ thượng lại là ly hỏa. Hổ cũng là dụng, thể sinh hổ, thể sinh dụng. Đó lại là một lần mất mát nữa như trên. Tính chất của mất mát ta đã xác định được, vì thế có thể kết luận rằng : sẽ còn một lần vào tù ngục nữa.

Điểm khó thứ tư.

Tại sao nói : Lần này, là lần lâu nhất bị án một năm lao động cải tạo ? Đó là vấn đề bạn đọc quan tâm. Cũng là một trong những vấn đề nghiên cứu học tập dự đoán rất khó mà nghĩ cho ra.

Kỳ thực, đã hiểu rồi thì rất đơn giản. Nhất hào động thì chủ một năm, 1 tháng, 1 ngày, 1 giờ, nhì hào động thì chủ 2 năm, 2 tháng, 2 ngày, 2 giờ. Lục hào động thì 6 năm, 6 tháng, 6 ngày, 6 giờ.

Trong tình trạng chịu án nói chung, phải tính bằng năm, bằng tháng. Tình trạng chịu án 1 tháng 1 ngày ít có. Cho nên dựa vào tính nghiêm trọng của tội trạng, quẻ này đã đoán định là phải một năm lao động cải tạo là tương đối thỏa đáng.

Con trai của thầy Hầu, trong khi bị giam từ lần thứ nhất, một mặt là do tính nghiêm trọng của tội trạng tương đối thấp. Hơn nữa,

lại phạm tội lần đầu. Nếu để cho nó tiếp thu giáo dục cải tạo thì khả năng cải tạo tương đối lớn. Chỉ cần sự giáo dục chịu khổ để sửa chữa lỗi lầm cũ thì cái họa vào ngực lần thứ hai sẽ có khả năng tránh được. Lần này, đã dùng hình thức nộp tiền phạt để thay thế cho việc giáo dục cải tạo. Tiền là của cha mẹ, người làm con không hề thấy xót của đau lòng, mặt khác lại thấy thoát khỏi lao tù không khó khăn gì. Vì vậy, sửa chữa lỗi lầm rất khó.

Kết quả khi bị tai họa lần hai vào ngực lại một lần nữa phạm tội, tính phạm tội của nó lần này tăng lên nhiều.

Kết quả bị phạt xử tù 7 năm. Bố mẹ rơi vào tình trạng người mất của chẳng còn, ngẫm lại quả cũng có điều đáng tiếc.

Từ sự phân tích những tình huống của 2 quẻ trên đây, một số tư liệu đã làm cho bạn đọc tiếp nhận và cảm thấy lạ lùng.

Để giúp cho các bạn học tập và vận dụng tư liệu, xóa đi mặc cảm "sách chỉ đến khi dùng mới cảm thấy thiếu".

Nay, chúng tôi sẽ giới thiệu cho các bạn tượng của vạn vật từ "Mai hoa dịch số" theo 8 cung.

Tượng của vạn vật là bộ phận rất quan trọng trong phương pháp dự đoán của "Mai hoa dịch số", là yếu tố không thể thiếu được trong khi dự đoán tin tức. Những điều nói tượng của vạn vật là tượng của các vật theo bát quái. Không ít bạn đọc đã nhắc đến vấn đề là khi gặp trường hợp biệt quẻ xuất hiện, sự không ăn khớp giữa thượng quẻ và hạ quẻ như thế nào ?

Gặp tình huống này thì xem thượng quẻ là quẻ gì ? Hạ quẻ là quẻ gì ? Đổi chiều với việc mình dự đoán. Xem thượng quẻ và hạ quẻ, các quẻ chủ về việc gì ? Quẻ này thuộc tượng nào là được ? Còn que hỗ và quẻ biến cũng đều theo cách này :

Tương về vận vật của MAI HOA DỊCH SỐ⁽¹⁾

Quẻ càn

1. Thiên thời : là trời, là băng, là tuyết sương.
2. Địa lý : phương tây bắc, kinh đô, đại quận, là nơi có cảnh đẹp, là nơi cao và khô.
3. Nhân vật : là vua, là cha, là đại nhân, người già, trưởng già, quan lại, gia nhân, người ở cửa quan.
4. Nhân sự : khỏe mạnh vũ dũng, quả quyết, nhiều động ít tĩnh, từ cao cùi xuống dưới.
5. Nhân thể : đầu, xương, phế.
6. Thời gian : thu, giao thời giữa tháng 9 và 10, năm tháng ngày giờ của tuất hợi, những năm tháng ngày giờ thuộc kim⁽¹⁾.
7. Động vật : ngựa, thiên nga, sư tử, voi.
8. Tinh vật : vàng, ngọc, của châu báu, những vật tròn, quả cây, những vật cứng, mũ, gương.
9. Công trình xây dựng : nhà xí công cộng, lâu dài, nhà cao, biệt thự, nhà tiếp khách, nhà ở hướng Tây bắc.
10. Gia trạch : xem về mùa thu, gia trạch hung long; mùa hạ thì nhà có họa; mùa đông thì nhà lạnh lẽo; mùa xuân thì có cát lợi.
11. Hôn nhân : một gia đình quan quý, nhà có thanh danh xem mùa thu thì thành, đông hạ bất lợi.
12. Đồ ăn : thịt ngựa, những thức ăn quý hiếm, có nhiều xương, gan, phổi, thịt khô, các hoa quả, dầu các loại, vật tròn, thức ăn có vị cay.

---

(1) Có thể đoán định vào năm tháng tuất hợi, hoặc ngày giờ tuất hợi. Năm tháng ngày giờ thuộc kim, đó cũng có thể gọi là thời gian ứng sự của quẻ càn, có thể đoán vào năm tháng kim như canh, tân, thân, dần hoặc giả ngày giờ kim thì việc thành.

13. Sinh sản : dễ sinh, thu xem sinh quý tử, mùa hạ xem có tổn, ngôi lên quay hướng Tây bắc.

14. Cầu danh : có danh, nên nhận chức trong triều, hình quan võ chức, nắm quyền, thiên sứ và quan tuần nên nhận chức ở hướng Tây bắc.

15. Mưu vọng : có thể thành, lợi ở hướng cửa quan, có cửa khi động (hành động); xem mùa hạ không thành - xem mùa đông thì lầm mưu nhưng không đạt.

16. Giao dịch : nên buôn hàng vàng, đồ ngọc quý, những hàng đắt giá, dễ thành. Mùa hạ xem không lợi.

17. Cầu lợi : có cửa, lợi cửa vàng ngọc. Được lộc ở trong cửa quan. Thu xem thì đại lợi. Hạ xem tổn tài. Đông xem thì vô tài.

18. Xuất hành : lợi về xuất hành, nên di về kinh đô, lợi những chuyến đi về hướng Tây bắc, hạ xem không lợi.

19. Yết kiến : có lợi khi gặp đại nhân, gặp người có đức hạnh, nên gặp quan quý, có thể gặp.

20. Tật bệnh : có bệnh ở đầu và mặt, bệnh phổi, bệnh về gân cốt, bệnh hỏa bốc lên trên. Mùa hạ xem thì bất yên.

21. Kiện tụng : thắng lý, có quý nhân phù trợ, mùa thu xem được kiện, hạ xem thì thua kiện.

22. Phương hướng : Tây bắc.

23. Ngũ sắc : màu đỏ chơi, màu đen.

24. Tên tuổi : người có họ mang bộ kim, thương âm; ở hàng thứ nhất, thứ tư và thứ chín.⁽¹⁾

25. Con số : 1, 4, 9⁽²⁾

26. Ngũ vị : chua cay.

(1) Số của quẻ càn là 1, nên ứng với các hàng này. Tháng tư và can chi ngũ hành là canh kim, bính hỏa, mậu thổ thi quẻ càn vượng tướng; tháng 9 là kim, quẻ càn chính vị.

(2) Cũng có thể chỉ tháng 1, 4, 9, số 1, 4, 9, hoặc 149 tùy theo việc cụ thể mà định.

Quê Khôn

1. Thiên thời : có mây và râm, sương mù.
2. Địa lý : ruộng đồng, thôn quê, đất bằng, hướng Tây Nam.
3. Nhân vật : mẹ già, mẹ kế, nông dân, người ở quê, số đông, bà già, người bụng to.
4. Nhân sự : lầm lỵ, hiền hòa, nhu nhược, số đông, kẻ tiểu nhân.
5. Thân thể : là bụng, tỳ, vị, thịt.
6. Thời gian : tháng thìn, tuất, sủu, mùi; năm, tháng, ngày, giờ : mùi thân⁽¹⁾; tháng ngày 5, 8, 10.
7. Tinh vật : vật vuông, vật mềm, bằng vải, bằng tơ, ngũ cốc, rìu, búa, đồ sành sứ.
8. Động vật : trâu, bò, bách thú, ngựa con.
9. Công trình xây dựng : hướng Tây Nam, nhà nông thôn, nhà thấp, bậc lên xuống bằng đất, kho tàng.
10. Gia trạch : yên ổn, nhiều âm khí, mùa xuân xem thì gia trạch bất an.
11. Đồ ăn : thịt trâu bò, những vật phẩm từ đất, vị ngọt, những vị tự nhiên, vị ngũ cốc; những vật, thức ăn về măng, mầm, lòng, ruột.
12. Hôn nhân : lợi cho hôn nhân, thích hợp những nhà cho thuê. Nhà ở làng quê, nhà của bà già mùa xuân xem bất lợi.
13. Sinh đẻ : dễ sinh, xuân xem khó sinh, có tổn thất, việc không lợi cho mẹ, nên ngồi hướng tây nam.
14. Câu danh : có danh - nên đi hướng Tây Nam hoặc nhận chức quản giáo, quản nông, quản nhà đất. Xem mùa xuân thì hư danh.

(1) Tháng thìn tuất sủu mùi, năm tháng ngày giờ mùi thân, quê khôn về ngũ hành thuộc thổ, vào tháng thìn, tuất, sủu, mùi thi vượng, ứng với các thời gian khác cũng có thể đoán tại năm tháng hoặc ngày giờ, thìn, tuất, sủu, mùi. Mùi thân về phương vị thuộc quê khôn, cũng có thể đoán quê khôn ứng sự vào năm tháng hoặc ngày giờ mùi thân.

15. Giao dịch : lợi về giao dịch, nên giao dịch về đất đai, lợi về ngũ cốc, vay mượn, vật nặng vải vóc, có của được tài, trong lúc tĩnh, mùa xuân xem bất lợi.

16. Cầu lợi : có lợi nên làm về đất đai, có lợi cho vay hoặc việc nặng. Được lợi trong trạng thái tĩnh. Xuân xem thì vô tài.

17. Mưu vụng : lợi về cầu mưa, cầu mưa bên làng bên cạnh. Cầu mưa trong trạng thái tĩnh. Xuân xem thì không đạt, hoặc mưu bởi phụ nữ.

18. Xuất hành : có thể đi - nên đi về hướng Tây nam - về vùng quê - nên đi đường bộ, xuân xem không lợi cho xuất hành.

19. Yết kiến : có thể gặp - gặp người ở vùng quê có lợi. Nên gặp bạn bè hoặc ân nhân, mùa xuân không nên gặp.

20. Tật bệnh : bệnh ở bụng, bệnh ở tỳ vị, bệnh ở đường tiêu hóa do ăn uống, bệnh khó tiêu.

21. Kiện tụng : lý thuận, được số đông ủng hộ, tụng sẽ được xóa.

22. Tên họ : âm cung, người có họ mang bộ thổ ở hàng 8, 5, 10.

23. Con số : 8, 5, 10.

24. Phương hướng : Tây Nam.

25. Ngũ vị : ngọt.

26. Ngũ sắc : vàng, đen.

Quẻ chấn

1. Thiên thời : sấm sét.

2. Địa lý : phương đông, có cây cổ, chợ ồn ào, đường lớn, rừng trúc, nơi cây cổ xum xuê.

3. Cơ thể : chân, gan, tóc và âm thanh

4. Nhân vật : trưởng nam.

5. Nhân sự : lúc khởi đầu, cát gắt, kinh sợ, thôi thúc; động nhiều, tĩnh ít.
6. Thời gian : tháng 2 mùa xuân, năm tháng ngày giờ mão. Tháng ngày 4, 3, 5.
7. Tinh vật : tre, gỗ, lau sậy, nhạc khí (thuộc gỗ tre); chõ có hoa cỏ tươi tốt.
8. Động vật : rồng - rắn, các loại côn trùng, ngựa hí.
9. Công trình xây dựng : nhà cửa ở hướng đông, nơi núi rừng, nhà lầu có gác.
10. Gia trạch : trong nhà đôi lúc có sự kinh sợ. Mùa xuân, đông xem thì tốt. Thu xem bất lợi.
11. Đồ ăn uống : gỏi, móng, thịt, vị hoang dã của rừng núi, thịt tươi, vị quả chua, rau, thịt cá.
12. Hôn nhân : có thể thành, nhà có thanh danh; lợi cho việc hôn nhân của trưởng nam, mùa thu xem không nên kết hôn.
13. Cầu tài : có của bời tre trúc chốn rừng núi, tài cầu ở trạng thái động hoặc có lợi vì rừng núi, tre gỗ, trà.
14. Cầu danh : có danh, nhậm chức ở phương đông, chức tước là ra hiệu lệnh, quan nấm về hình ngục. Có chức, lại quản về trà, tre, gỗ, thuế khóa, hoặc chức quản lý hàng hóa ở chợ.
15. Sinh đẻ : có nỗi kinh sợ, động thai không yên. Con đầu lòng tất sinh con trai. Ngồi nên hướng đông - thu xem có tổn hại.
16. Tật bệnh : bệnh ở chân, bệnh ở gan, hoảng hốt không yên.
17. Mưu vọng : có thể cầu được, nên đặt kế sách trong trạng thái động; Thu xem không đạt.
18. Giao dịch : có lợi trong giao dịch. Thu xem khó thành, nếu ở trạng thái động thì sẽ thành. Có lợi ở chốn rừng núi, tre gỗ hoặc trà, lá.
19. Kiện tụng : có kiện lớn, có nỗi khiếp đảm, phải đi lại nhiều lần.

20. Tiếp kiến : có thể gặp, nên gặp người miền núi rừng. Mùa thu xem không nên đi sợ sẽ có nỗi khiếp đảm.

21. Xuất hành : nên đi, lợi hướng đông, lợi cho người ở rừng núi.

22. Tên họ : người có âm giác, họ có bộ mộc, đứng hàng thứ tư, tám, ba.

23. Con số : 4, 8, 3.

24. Phương hướng : phương đông.

25. Ngũ sắc : xanh sẫm, màu lục bích.

Quê tổn

1. Thiên thời : gió.

2. Địa lý : đất phía Đông Nam, nơi có cỏ cây xanh tốt, vườn rau quả.

3. Nhân vật : trưởng nữ, miền đất đẹp, người quả phụ, người đạo sĩ ở vùng rừng núi.

4. Nhân sự : nhu mỳ, bất định; lãi gấp ba ở chợ, tiến thoái không kết quả.

5. Thân thể : mông, khí hơi, bệnh phong.

6. Thời gian : giao thời xuân hạ, tháng ngày giờ 3, 5, 8; năm tháng ngày giờ thìn ty, tháng 4.

7. Tinh vật : mộc hương, dây thường, thực vật; những vật dai, tre trúc, những dụng cụ mỹ nghệ, cỏ mùi, lông gà, cánh buồm, cái quạt.

8. Động vật : gà, các loại chim, các loại côn trùng trong rừng núi.

9. Công trình xây dựng : ở hướng đông nam, vườn và lâu dài nơi đèn miếu ở chốn núi rừng.

10. Gia trạch : yên ổn, lợi về buôn bán, xuân xem thì tốt. Thu xem thì bất an.
11. Đồ ăn : thịt gà, những mùi của núi rừng, rau quả, vị chua.
12. Hôn nhân : có thể thành, lợi hôn nhân trưởng nữ - Thu xem bất lợi.
13. Sinh đẻ : đẻ sinh - con đầu lòng là gái; Thu xem thì tốn thai, nên ngồi hướng đông nam.
14. Cầu danh : có danh, nên làm quan văn có quyền về văn hiến, nên giữ chức quản về trà, tre, gỗ, thuế khóa. Nên nhận chức ở hướng đông nam.
15. Cầu lợi : có lãi gấp ba, có lợi ở chốn rừng núi, có lợi về buôn bán tre, trúc, trà, gỗ lạt; thu xem bất lợi.
16. Giao dịch : có thể thành, tiến thoái bất nhất; lợi về giao dịch. Giao dịch ở chốn rừng núi có lợi ở trà lá, gỗ lạt, chốn núi rừng.
17. Mưu sinh : có thể mưu sinh, có cửa, có thể thành. Thu xem nhiều mưu nhưng ít đạt.
18. Xuất hành : có thể đi, có lợi về xuất nhập nên đi hướng đông nam. Thu xem bất lợi.
19. Yết kiến : có thể gặp, có lợi khi gặp người ở chốn núi rừng, hoặc văn nhân chí sỹ.
20. Tật bệnh : có bệnh ở đùi, mông, bệnh cảm gió, bệnh đường ruột, bệnh hàn, tà bệnh về khí, trúng phong.
21. Tên họ : có âm giác. Họ có bộ thảo, bộ mộc; thứ hạng năm, ba, tám.
22. Kiện tụng : nên hòa, sợ là có liên quan đến giấy tờ, luật lệ.
23. Con số : 5, 3, 8.
24. Ngũ vị : vị chua.
25. Màu sắc : xanh lục hoặc trắng bóng.

Quẻ khâm

1. Thiên thời : Mặt trăng, tuyết, mưa, sương móc.
2. Địa lý : Phương bắc, sông hồ, suối khe, vũng giềng, nơi đất thấp trũng, mương rạch đầm ao, vũng nước.
3. Nhân vật : trung nam, người trên sông hồ, người trên thuyền, trộm cướp.
4. Nhân sự : nham hiểm, thấp kém, bên ngoài yếu đuối, bên trong ác độc, phiêu bạt đi xuôi dòng nước, luồn lách.
5. Thân thể : tai, máu huyết, thận.
6. Thời gian : mùa đông tháng 11. Năm tháng ngày tí; tháng ngày 1, 6.
7. Tinh vật : Những thứ đựng nước, những vật có hạt, những vật có hình cung, mềm; những đồ đựng rượu, đựng nước, gai sắc nhọn, lê, gông cùm, muối, rượu.
8. Động vật : Lợn, cá, những vật trong nước, cáo, những loại thủy tộc.
9. Hướng bắc gần nước, lầu trên nước (thủy các), chòi, trà, rượu trên sông, nơi đất ẩm thấp ở trong nhà.
10. Đồ ăn : Thịt lợn, rượu, các đồ lạnh, các thứ của biển, canh, vị chua. Ăn ở quán trọ, cá, có máu, được giấu kín, những thứ có hạt, những thứ trong nước, những thứ có xương.
11. Gia trạch : bất an, ám muội, phòng trộm cắp.
12. Hôn nhân : Lợi hôn nhân trung nam, nên thành hôn ở hướng bắc; bất lợi thành hôn, không được kết hôn vào những tháng thìn, tuất, sứu, mùi.
13. Sinh nở : khó sinh, tốt là ở thai con dạ, con trai thứ hai, tức là trung nam; những tháng thìn, tuất, sứu, mùi thì có tổn thương; nên ngồi hướng bắc.

14. Cầu danh : gian nan, sợ có tai vạ, nên nhận chức phía bắc, hoặc những chức có liên quan đến : cá muối, sông, nước, rượu, giấm.

15. Cầu lợi : có của nên phòng mất mát. Lợi ở cạnh nước, sợ bị lừa, có lợi ở các hàng cá, muối, rượu; phòng mất mát, phòng trộm.

16. Giao dịch : giao dịch bất lợi, sợ bị lừa nên giao dịch cạnh nước, nên giao dịch các hàng cá, muối, rượu hoặc người có họ mang bộ chấn, thủy.

17. Mưu sinh : khó khăn không thành, thu đông mà xem có thể được.

18. Xuất hành : không dễ đi xa, nên đi thuyền; nên đi về phương bắc. Phòng trộm, sợ gặp phải nạn chìm đắm.

19. Yết kiến : khó gặp, gặp những người trên sông hồ hoặc có họ bộ chấn thủy.

20 - Tật bệnh : Đau tai, bệnh tim, cảm hàn, bệnh thận, bệnh tả do ăn lạnh, các bệnh sưng, gió rét, mạch máu, đường huyết.

21. Kiện tụng : Bất lợi, có âm mưu hiểm độc, có sự mất mát về kiện tụng, mắc lừa.

22. Tên họ : âm tập, người có họ mang bộ thủy ở hàng một, sáu.

23. Con số 1, 6.

24. Phương hướng : Bắc.

25. Vị : chua.

26. Màu : màu đen.

Quẻ ly

- Thiên thời : mặt trời, điện, cầu vòng, mỏng, ráng.
- Địa lý : Phương nam, đất cao, khô nứt nẻ; có hố không có nước, bếp lò, đất nóng bỏng, cằn khô, đất hướng về dương.

3. Nhân vật : trung nữ, văn nhân, bụng to, có tật về mắt, binh sĩ có giáp trụ.

4. Nhân sự : người có văn hóa, thông minh có tài học, gắp gỡ khiêm tốn, mỹ lệ.

5. Thân thể : mắt, tim, ruột non, thượng tiêu (dạ dày, gan, ruột non...).

6. Thời gian : mùa hè, tháng 5; năm tháng ngày giờ ngọ hỏa; ngày 3, 2, 7.

7. Tinh vật : lửa, sách, văn, giáp cốt, can qua, gỗ xếp, quần áo xếp, những vật khô ráo màu đỏ.

8. Động vật : rùa, trĩ, ba ba, trai, ốc, cua.

9. Công trình : cư ở phía nam, nhà có ánh sáng mặt trời, có nhiều cửa sổ sáng sủa.

10. Gia trạch : yên ổn, bình thiện, mùa đông xem thì không tốt, dễ phòng cháy.

11. Ăm thực : Ăn thịt chim trĩ, các thứ rán sém cạnh, có những vật nướng và thịt ninh nhừ. Đặc biệt là phổi và lòng.

12. Hôn nhân : Không thành, nếu thành tốt cho bậc trung nữ. Xem vào mùa hạ thì thành, mùa đông xem bất lợi.

13. Sinh đẻ : Dễ sinh, sinh trung nữ, mùa đông xem có tổn hại, nên ngồi hướng nam.

14. Cầu danh : Có danh ở phương nam, là quan văn hoặc coi các lò xoáng.

15. Cầu lợi : có tài nhưng cầu ở phương Nam, có tài văn thư, đông xem thì hao tổn.

16. Giao dịch : Có thể thành công, nên giao dịch có văn thư.

17. Xuất hành : Nên đi, nên đi về hướng nam, thì đi vào các quan hệ về giấy tờ, đông xem không lợi cho việc đi, không đi đường thủy.

18. Yết kiến : Có thể gặp người ở phương nam, đồng xem không thuận lợi, mùa thu xem thì gặp kẻ tài sĩ, văn thư ánh hình.

19. Quan tụng : Dễ giải, dễ tán vì văn thư động. Đặc biệt là về tố tụng nếu tụng gặp quẻ này thì tráng án.

20 - Bệnh tật : bệnh về mắt, tim, bệnh thương tiêu, mùa hạ xem thì sốt cao thời dịch.

21. Tên họ (tính tự) những người có bộ hỏa, nhân đứng; hàng thứ 2, 3, 7.

22. Con số : 2, 3, 7.

23. Màu sắc : tím, hồng, đỏ.

24. Mùi vị : dăng.

Quẻ cẩn

1. Thời gian : mây, sương mù, lam chuồng.

2. Địa lý : Đường trên núi, thành gần núi, gò đồng, mồ má, phần mộ, hướng đông bắc, những cái lỗ trên thành.

3. Nhân vật : thiếu nam, người nhàn rỗi, người trong núi, con trẻ.

4. Nhân sự : sự cách trở, thích im lặng, sự tiến thoái không quyết, sự phản bội, sự dừng lại và không gặp.

5. Thân thể : ngón tay, cái xương, mũi, lưng.

6. Thời gian : tháng giữa đông và xuân; tháng 12, giờ, ngày, tháng năm sinh, dần, ngày tháng 7, 5, 10; giờ, ngày, tháng, năm thổ.

7. Tinh vật : đá, đất, quả dưa, các vật màu vàng, các vật ở trong đất, ngõ chùa; những đồ vật về mộc, vật sinh từ dây leo.

8. Động vật : hổ, chó, chuột, bách thú; những con vật mõm dài, cáo.

9. Công trình : Nhà hướng đông bắc, xây nhà ở gần núi đá hoặc nằm gần đường cái.

10. Gia trạch : yên ổn, việc có trắc trở. Trong nhà không được hòa thuận, mùa xuân xem không tốt.

11. Ăm thực : mùi vị các loài vật ở trong đất và nhiều thịt, các loại măng, tre, trúc, vị thôn dã.

12. Hôn nhân : cách trớ, khó thành, có thành cũng rất khó khăn. Có lợi cho việc hôn nhân với người thiếu nam. Quan hệ hôn nhân với người nhà quê thì tốt, mùa xuân xem không lợi.

13. Cầu danh : Cách trớ, không có danh, nên nhậm quan vào hướng đông bắc, nên nhậm chức thố quan và sơn thành.

14. Cầu lợi : trắc trớ, nên cầu tài ở vùng rừng núi, mùa xuân xem thì không có lợi mà còn mất.

15. Sinh đẻ : Khó sinh, nguy hiểm, nên ngồi hướng đông bắc, mùa xuân xem thì có tổn thất.

16. Giao dịch : Khó thành, có sự quan hệ với loại sơn lâm điền thổ. Mùa xuân xem có sự mất mát.

17. Xuất hành : Không nên đi xa, có sự cản trở, nên đi gần ở trên cạn.

18. Mưu sinh : trớ ngại khó thành, tiến thoái không quyết được.

19. Yết kiến : không gặp được, có trớ ngại, nên gặp những người ở rừng núi.

20 - Bệnh tật : bệnh tật ở ngón tay, dạ dày, lá lách.

21. Quan tụng : có quý nhân cứu, nhưng kiện tụng không dứt khoát, dây dưa.

22. Họ tên : những người có tên họ có bộ thổ, âm cung, hàng thứ năm, bảy, mười.

23. Con số : 7, 10, 5.

24. Phương : phương đông bắc.

25. Màu sắc : vàng.

26. Vị : ngọt (cam).

Quê doi

1. Thiên thời : Mưa dầm, trăng non, vì sao.

2. Địa lý : Đầm hồ, mép nước, ao tù, giếng hoang, đất nứt nẻ, núi lở, đất chua.

3. Nhân vật : Thiếu nữ, thê thiếp, ca kỹ, đầu sai, nô bộc, tỳ thiếp, người phù thủy.

4. Nhân sự : vui vẻ, lấm mồm, gièm pha, sự ăn uống.

5. Thân thể : lưỡi, mồm, họng, phổi, đờm.

6. Thời gian : Tháng 8 mùa thu, giờ ngày tháng năm đậu; ngày, tháng, năm kim; ngày, tháng 2, 4, 9.

7. Tinh vật : dao bằng vàng, các loại kim khí, nhạc khí, các đồ phế thải; các vật, túi có miệng, vỡ.

8. Động vật : con dê, con vật trong đầm hồ.

9. Công trình : Nhà xây ở hướng tây, nhà ở gần đầm hồ, nhà có vách tường đổ; quanh kiến trúc ở có một chỗ bị hỏng.

10. Gia trạch : Bất an, phòng khẩu thiệt, mùa thu xem thì vui, mùa hạ xem thì có họa.

11. Ăm thực : Ăn thịt dê, những vật ở hồ ao đầm, ăn các vị của nhà hàng và những thứ cay, chua.

12. Hôn nhân : Bất thành, mùa thu xem có thể thành, có vui, chủ thành hôn thì cát, lợi cho việc hôn nhân với thiếu nữ, mùa hạ xem không lợi.

13. Sinh đẻ : bất lợi, sợ có sự tổn thai hoặc sinh con gái; mùa hè xem không lợi, nên ngồi hướng tây.

14. Cầu danh : Khó thành, vì danh mà tốn tài; lợi lập nghiệp phía tây, nên nhận các về hình quan, quan vô; có lợi nhất cho việc làm quan dịch.

15. Cầu lợi : Không lợi, có họa, nếu được tài thì chủ về khẩu thiệt. Mùa thu xem thì mừng, mùa hạ xem không tốt.

16. Xuất hành : Không nên đi xa, phòng khẩu thiệt, hại mất tiền. Nên đi về hướng Tây, mùa thu xem có lợi, nên xuất hành vào mùa thu.

17. Giao dịch : Khó có lợi, phòng khẩu thiệt; có sự cạnh tranh, mùa thu xem thì có tài; mùa hạ xem không có lợi.

18. Yết kiến : Lợi cho việc đi về phía Tây, nếu gặp thì hay gặp phú thương.

19. Mưu sinh : Khó thành, trong lúc mưu đồ có tổn thất, mùa thu xem có tin vui, mùa hạ xem không lợi.

20 - Bệnh tật : Bệnh về lưỡi, hầu, hen suyễn và ăn uống không tiêu.

21. Quan tụng : tranh tụng liên miên, khó tra xét, trăng đèn không rõ, tổn hao vì kiện tụng, phòng bộ hình ngực. Mùa thu xem thì lý, thăng tụng.

22. Họ tên : Người tên có bộ "Kim", âm thương, đứng hàng thứ hai, bốn, chín.

23. Con số : 2, 4, 9.

24. Phương vị : Tây

25. Màu sắc : Trắng.

26. Mùi vị : chua, cay.

• Thứ 2 : Các thi dụ về cách đoán bằng tượng quẻ :

Bát quái bao la vạn tượng, bao trùm vạn vật của trời đất đều ở trong đó.

Việc lấy tượng quẻ, lấy tượng để nói về sự việc, nói rõ việc ấy, vì thế căn cứ tượng quẻ để đoán cát - hung cũng là cách thường dùng.

A) Những thí dụ cổ điển đoán bằng tượng quẻ

Thí dụ 1.

"Quốc ngữ, Tấn ngữ" Trùng Nhĩ là công tử của nước Tấn, bị đuổi khỏi nước Tấn lâu tới 19 năm. Tần Huệ Công quyết tâm giúp đỡ Trùng Nhĩ giành chính quyền bằng vũ lực. Để xem xét cát hung. Đồng Nhân đã xem cho Trùng Nhĩ một quẻ được quẻ "Địa thiền thái" ☰ ☷

Đồng Nhân dựa vào quẻ tượng gọi là "Thiên địa phôi". "Địa thiền thái" là địa ở bên trên, thiền ở bên dưới, có thiên khí hạ giáng và địa khí thượng thăng.

Đó là tượng của thiền địa thăng, vạn vật sinh sôi, là thời cơ tốt được nước được dân. Về sau, Trùng Nhĩ đã giành được chính quyền, xưng là Tấn Công.

Phân tích tượng quẻ :

(1) Lập được quẻ "Địa thiền thái" vì không có hào động, nên không phân "quẻ thể" "quẻ dụng" và không xuất hiện "quẻ biến". Toàn bộ đều dựa vào tượng quẻ để đoán.

(2) Quẻ từ chính là những căn cứ mấu chốt để làm rõ sự việc, giải thích và đoán. Cái lý mà thông, sự việc sẽ rõ. Cát hung sẽ nằm trong lòng bàn tay.

(3) Ý nghĩa của từ quẻ "thái" là hanh thông thái bình : cái thái nhỏ đi đón cái lớn đến nên cát hanh, "thái tức là đã thông".

Quẻ này, "càn" là trời, lại giáng xuống hạ quẻ. Khôn là đất lại lên thương quẻ. Hình như không thích hợp. Song trong thực tế đó chính là thiền địa tương giao. Địa có sức nặng từ trên đi xuống. Trời nhẹ lại từ dưới bay lên. Có như thế mới kết hợp mật thiết với nhau thành một cục diện an thái âm dương tương thông.

"Cái nhỏ đú, cái lớn đến" "nhỏ" là chỉ âm, "lớn" chỉ dương. Thương quẻ "khôn" chính là cái nhỏ của thuần âm.

Hạ quẻ càn là cái lớn của thuần dương.

"Đi" tức là đi ra ngoài, "đến" tức là nhập vào trong. Cung tức là "Khôn" đã đến, ngoại quẻ tức là quẻ ngoài là 'cái nhỏ đi". "Càn" đi vào trong nội quẻ là "cái lớn đến". "Thái" là đại biểu cho tháng giêng. Là thiên địa tương giao vạn vật hanh thông cho nên lợi đoán sẽ là cát tường, hanh thông. Truyện viết : "thái" - tức là cái nhỏ đi, cái lớn đến, là cát hanh, cũng là thiên địa tương giao nên vạn vật thông.

Thượng hạ tương giao, chí sê đồng. Nội dương mà ngoại âm. Nội khỏe khoắn, ngoại thuận phục. Nội tử mà ngoại tiểu nhân, quân tử là lớn mạnh, tiểu nhân là tan rã.

Nếu liên hệ về nhân sự, tức là ý kiến trên dưới đều thông, là hình tượng đồng tâm nhất trí. Hơn nữa, quẻ càn của quẻ nội là dương quẻ, khôn quẻ ngoại là liên hệ con người là tính cách của người quân tử. Nội cương, ngoại nhu. Từ quẻ thuần âm ☰ quẻ khôn chuyển hóa thành quẻ thái ☱ dương đã lớn lên ở nội quẻ. Đẩy âm ra ngoại quẻ, điều này nói lên thanh thế người quân tử đã được vươn rộng. Thanh thế kẻ tiểu nhân đã bị đẩy lùi. Tượng quẻ của quẻ thái là như thế. Vậy sự việc ta xem tất nhiên là may mắn cát tường.

Thí dụ 2. "Quốc ngữ, Chu ngữ";

Tấn Thành Công lưu vong ở nước Chu, Triệu Xuyên nước Tấn đón Thành Công về làm vua nước Tấn. Trước khi lên đường, người nước Tấn đã đoán một quẻ xem cát hung và được quẻ "Bì" của quẻ ☰ "càn".

Người Tấn căn cứ vào 2 tượng quẻ "càn" và "bì" nói : "Càn là trời, là vua". Trời trên vua dưới, đó là biểu tượng vua một nước thuận lẽ (phối) với trời.

Nhưng hạ quẻ càn, từ càn biến khôn, tức là "phối nhưng không trọng vẹn", hoặc là "vua phải ba lần ra đi".

Phân tích tượng quẻ.

(1) Càn quẻ không có vấn đề gì, càn quẻ chủ cát (2) Cái khó ở đây lại là quẻ bĩ và phân tích quẻ như sau

Quẻ "thiên địa bĩ" chính là lộn ngược của quẻ "Thái", thành quẻ bĩ. Trong truyện về tượng quẻ có nói : "Thái tức là thông. Nhưng vật không thể dừng lại được, cho nên phải giữ lại bằng bĩ". Hai vật cực tất phản tiếp sau. Sau cái thông thì phải là cái bẽ tắc.

"Bĩ" có hai hàm nghĩa là phủ định và bẽ tắc. Nếu về mặt "thông tin" thì quẻ này là tháng 7, cũng tức là thiên địa bất tương giao, vạn vật không sinh trưởng. Nếu đối với con người, đó là thời kỳ không bình thường. Vậy sẽ đoán là không có lợi với sự chính trực của người quân tử. Hoặc là dù cố giữ chính đạo thì cũng không thu được lợi ích gì.

Lấy tượng nói về lý, "càn" mà ra thượng quẻ tức là "cái lớn đi". Khôn xuống hạ quẻ tức là 'cái nhỏ đến'. Lại nữa, quẻ bĩ là do quẻ "tiêm" biến hóa mà thành : hào dương "cửu tam" của quẻ "tiêm" dã lên tới vị trí của thượng quẻ. Vị trí của hào bốn. Hào âm "lục tứ" lại xuống hạ quẻ - vị trí của tam hào để thành quẻ "thiên địa bĩ".

Cho nên nói : "Cái lớn đi, cái nhỏ lại" quân tử phải ba lần ra đi. Tóm lại, cái âm dã lớn lên ở nội quẻ, dã đuổi cái dương ra ngoại quẻ.

Nếu ví nó với nhân sự, đó là biểu tượng của tiểu nhân dắc thế. Mà người quân tử lại bị xua đuổi. Vì thế, cho nên "bất cát"

B/ Những thí dụ đoán quẻ thời nay (là những quẻ do ông Thiệu Vĩ Hoa đoán, xin chép nguyên văn)

- *Thí dụ 1*

Ngày 4-5-1987, khi tôi đang ở Bắc Kinh, Đinh Tiêu Tiêu đã cầm tờ Bắc Kinh nhật báo hồi đó nói với tôi rằng : Trên báo nói năm nay thành phố Bắc Kinh sẽ có nạn lụt vào lúc giao mùa, giữa hạ và thu. Yêu cầu tăng cường phòng lụt.

Họ yêu cầu tôi đoán thử một quẻ xem rút cuộc, ở Bắc Kinh có nạn lụt hay không ?

Lúc ấy đã lập được quẻ "Khôn" từ quẻ thuần "Cấn". Tôi thấy hai quẻ đều vượng thể bèn nói : Năm nay ở Bắc Kinh quyết không có nạn lụt. Quả nhiên không có lụt.

Phân tích tượng quẻ :

(1) Quẻ thuần "cấn" ☵ biến thành quẻ "khôn" ☷ là hào "cứu tú" hào động, thượng cửu chuyển biến mà thành.

(2) Dự đoán lũ lụt : thuộc vào phạm vi "dự đoán thiên thời". Dự đoán thiên thời có thể không phân thể và dụng :

Quan sát các quẻ, suy xét ngũ hành là : có thể đưa ra kết luận ở quẻ này chủ quẻ có 2 hào động. Bản thân cũng không thể xác định được đâu là "quẻ thể", đâu là "quẻ dụng". Chỉ có thể dựa vào phân tích tượng quẻ mà phán đoán.

(3) Câu ghi nhớ (khẩu quyết) khi đoán "Thiên thời" của Cấn và Khôn là : Khôn là râm, tối. Cấn nhiều thì : mưa lâu sẽ tạnh. Khôn là địa khí chủ về râm, cấn là dừng lại.

(4) Trong quẻ hổ, tuy có xuất hiện "khảm thủy trong dự báo khí tượng dài ngày thì ở giữa chừng có thể có mưa một chút thì cũng là sự thường. Trong tình hình mà quẻ khôn cấn đang ở kỳ thể vượng để tạo ra nạn lụt thì khả năng không thể có được. Trên thực tế đã không có nạn lụt xảy ra.

• *Thí dụ 2*

Chiều 28-2-1985 Đồng chí Tân Ngọc Quý ở đơn vị tôi đến và nói : Đơn vị của ông có một người đã nhận được điện báo của người vợ vào ngày 24. Nói là ngày 26 đến Tây An, nay đã 28 rồi mà vẫn chưa thấy đến. Không biết là vợ con đồng chí ở trên đường có xảy ra vấn đề gì không, rất sốt ruột.

Thầy Thiệu đã lập được quẻ "dự" từ quẻ "khôn". Vì quẻ khôn chính là "Đại dư... vi chúng, xa dâ" (dịch nghĩa là : xe lớn đông - vẫn

là xe), "chúng" ở đây là người đồng". Khôn thổ có hàm nghĩa là bất động. Tôi nói : "Bình yên vô sự, chỉ vì người nhiều, xe chật chưa đi nổi, ngày 1-3 sẽ đến".

Quả nhiên sau đó, vì người nhiều xe ít, vợ con ông ngày 1-3 sẽ đến".

Phân tích tượng quẻ :

(1) Vợ đồng chí Tân Ngọc Quý sau khi đã đánh điện báo nguyên nhân tại sao lại đến Tây An không đúng hạn, đã nói rất rõ (ở đây chúng tôi không nhắc lại).

(2) Vì sao đoán "bình an vô sự", xin xem tượng quẻ :

Khôn là thổ		thổ		Động hào bốn		Lôi địa dự
	(A)		(B)		(C)	

Ở hình (A) thượng quẻ là thổ, hạ quẻ cũng là thổ. Thổ với thổ là tỷ hòa, đoán việc mà có quý tỷ hòa, tự nhiên sẽ bình an vô sự.

(3) Điểm khó của quẻ này là : Tại sao nói vợ con của Tân Ngọc Quý ngày 1-3 sẽ đến. Chúng ta nhìn hình (B) và (C) động hào của quẻ là tú hào. Quẻ biến là quẻ "chấn". Chấn có tương "động". Đó là điểm thứ nhất.

Điểm thứ 2 : Hạ quẻ là thể vẫn nguyên không có động. Hiện tại khôn thổ bị chấn mộc. Nay, động thổ đã có biểu hiện là sắc động. Thứ ba là tú hào động chủ số 4, 4 tiếng đồng hồ, 4 ngày hoặc 4 tháng nếu theo thói quen lấy ngày lên đường thì dùng ngày để tính thì tương đối thỏa đáng. Vì thế lấy mốc thời gian đã định lùi sau 4 tức 1-3 sẽ đến đích.

Thứ tư là : thời gian định là ngày 26-3 đến Tây An. Tra lịch vạn niên thì tháng 2 năm 1985 có 28 ngày. Vậy ngày 26 chưa đến coi như tính lùi một ngày. Thêm 2 ngày : 27, 28 đến ngày 1-3 vừa vặn 4 ngày cho nên đoán đến ngày 1-3 về đến Tây An.

• *Thứ 3*

Những ví dụ về dự đoán bằng nghĩa và lý

Đoán quả bằng "nghĩa và lý", đó là một phương pháp phổ biến được dùng từ xưa tới nay. Đoán quả bằng "nghĩa và lý" tức là một phương pháp đoán quả lấy nghĩa từ quả, hào từ và tương quẻ, kết hợp với tình hình thực tế dự đoán để phán đoán cát - hung của sự vật, sự việc.

Hiện nay, các bộ môn khoa học của chúng ta đều đề xướng "lý luận liên hệ thực tế". Có người tiến hành học tập nghiên cứu một cách rất sát thực, khoa học triết học cổ của "Chu dịch" cũng không ngoài những vấn đề này.

"Lý luận, liên hệ thực tế" chỉ là một phần, nhưng nếu làm được như vậy là rất khó khăn. Rất nhiều những danh nhân theo đuổi việc nghiên cứu "Chu dịch" đã rất coi trọng vấn đề này.

Thiệu Khang Tiết nói : "Đoán mà đúng tất phải dùng lý lẽ mà suy luận mới đầy đủ được. Nếu chỉ luận về nghĩa mà không luận về lý thì : dù có nói ra được cũng không nghiệm. Ví dụ như : ăn uống mà được quẻ chấn, thì chấn là rồng. Nếu cứ lý ấy mà dịch thì lấy rồng ở đâu ra mà nên thay nó bằng hình ảnh cá chép. Lại nữa, nếu đoán được thiên thời mà được quẻ chấn thì chắc sẽ có sấm sét. Nhưng nếu xem về mùa đông mà được quẻ chấn, cứ lý ấy mà dịch thì mùa đông lấy đâu ra sấm sét...".

Điều đó nói với ta rằng : Trong thực tiễn, dự đoán "Chu dịch" phải dựa vào thực tế, dùng lý luận để luận sự, có lúc phải nói xa xôi, nếu không, sẽ phạm phải sai lầm về "chủ nghĩa sách vở" và "chủ nghĩa kinh nghiệm".

Xin nêu những thí dụ cổ.

* *Thí dụ 1. Tả truyện - chiến công thập nhị niên :*

Nam Khoái là thủ lĩnh của một ấp của họ Lý, của Lý thịnh Hương Lô, người nước Tề. Trước khi đi đánh xem một quẻ Dịch, được quẻ "Thủy Địa tý" từ quẻ "Khôn".

Hào từ của lục ngũ hào, quẻ "Khôn" nói :

"Áo vàng, nguyên cát" liền vui vẻ sung sướng kêu lên : "Đã được một quẻ đại cát" - liền mang quẻ này cho chuyên gia Dịch xem; Nam Khoái nói : "Tôi có việc ông xem như thế nào ?" Huệ Bá nói :

"Xem những việc trung tín có thể được, xem việc xấu thì không thành". Tất nhiên là thất bại. Sau đó ông đã giảng cho Nam Khoái nghe về "Hoàng Thường, Nguyễn Cát" như sau :

"Hoàng" là màu sắc ở trong, ở giữa (trung tâm) " Thường" là quần, váy".

"Nguyên" là lớn lên của cái thiện.

Ở giữa (trung) mà không trung (lòng trung) thì cái sau đó không đạt được..."

Điều đó có nghĩa là : Nếu điều đó không có một tấm lòng của đức hạnh trung và thiện, một đức hạnh cao thường dùng "Chu dịch" để xem những người làm việc xấu thì quẻ cát biến thành hung. Nam Khoái không nghe, quả nhiên thất bại.

Ông Lý Kinh Chí cho rằng : Huệ Bá đoán chuẩn có nguyên nhân. Đó là Huệ Bá nhìn thấy Nam Khoái "ăn nói ấp úng, ắt không phải việc tốt" (từ "Chu dịch Thám nguyên"). Điều đó phù hợp với câu trong "Hệ từ".

"Kẻ sắp làm phản lời nói lúng túng".

Thiệu tiên sinh cho rằng : Còn phải chú ý một nguyên nhân khác : Huệ Bá đoán đúng chính là ngũ lục hào của quẻ Khôn tuy là ở giữa nhưng bất đắc vị. Ngũ hào chính là vị của hào dương nay hào âm chiếm chỗ. Đó chính là biểu hiện của sự bất đắc vị, bất lợi, bất chính. Bất chính tất có việc gian tà.

Hơn nữa, khôn thở có nghĩa là bất động, nếu cứ liều lĩnh mà hành động ắt sẽ gặp tai họa.

Cho nên Huệ Bá có câu : "Giữa mà không trung thì không được màu sắc ấy. Bất trung tức là không phải màu sắc của cái quần vàng chân chính.

Hãy thử phân tích điểm khó trong quẻ

Quẻ này bạn đọc có thể hiểu được cái nghĩa của nó làm điều khó hiểu : Đó là chữ trung ở giữa câu hỏi thứ nhất : "Hoàng, trung chí sắc dã" (vàng là màu sắc của trung tâm) câu đó có ý nghĩa gì ?

Học thuyết ngũ hành của triết học tự nhiên cho rằng : Những nguyên tố cấu thành vật chất là mộc, hỏa, thủy, kim, thổ. Nó ứng với màu sắc của chúng là xanh, đỏ, đen, trắng, vàng. Và phương vị của chúng là : Đông - Nam - trung ương nghĩa là giữa Tây và bắc. Vì thế, vàng là đất cũng là màu sắc của mặt đất. Cũng là màu sắc của trung tâm, ở giữa. Đó cũng là màu của đất. Câu 2 "Trung bất trung - bất đắc kỳ sắc" (ở giữa mà không trung thì không được màu sắc của nó). Chữ "trung" (giữa) ở đây chỉ cái gì ?

Hào "lục ngũ" ở vị trí chính giữa của thượng quẻ. Vì vậy nó lấy màu vàng làm tượng trưng. Nhưng hào "lục ngũ" ở đây lại ở dương vị số lẻ, chiếm vị nhưng lại không chính đáng, cho nên phải dùng chữ "thường" để ví. Cái quần màu vàng đó là những người có chức vị từ "sĩ" trở lên. Khi mà mặc lê phục màu đen thì thường mặc phía dưới.

Áo thời cổ xưa mặc rất dài, che cả phía ngoài của quần, lại buộc thêm dai vào tức là muốn nói cái quần đẹp được giấu trong cái áo màu đen. Dùng để ví cái đức tốt của con người được giấu ở bên trong. Nên những người có đức tốt thì rất ung dung dàng hoàng, rất cát tường.

Nam Khoái mưu phản, trong lòng tự nhiên không đẹp, vì thế nói :

"Trung bất trung - bất đắc kỳ sắc"

Không thể so sánh cùng với sự đẹp đẽ cát tường của bộ quần áo vàng. Nam Khoái không nghe lời khuyên, mưu phản thất bại là điều không tránh khỏi.

* Thi dụ 2

"Luận hành, bốc chiêm thiên" : Trong thời gian tướng nước Lỗ đi phạt nước Việt, Tử Cống đã xem được quẻ "Cỗ" biến từ quẻ "Đinh" ☲.

Quẻ "hỏa phong đinh" hào động "cửu tú". Hào tử nói : "Đinh gãy chân, dựng nó lại thì hình nó nghiêng, xấu (hung)".

Tử Cống nói : "Đi phải dùng chân, nay chân gãy rồi thì phải là hung vây".

Khổng Tử lại nói là cát;

"Người nước Việt sống ở dưới nước đi bằng thuyền chứ không đi bằng chân cho nên nói là cát. Nước Lỗ đi phạt nước Việt, quả nhiên là chiến thắng.

"Tiêu chuẩn của chân lý chỉ có thể là thực tiễn xã hội" ("thực tiễn luận"). Khổng tử đã căn cứ vào thực tiễn là : nước Lỗ đánh nước Việt, tấn công bằng đường thủy chứ không bằng đường bộ. Vậy căn cứ vào đó mà đoán. Thuật toán quẻ của Khổng tử cao minh ở chỗ này. Phân tích các quẻ, cả quẻ đã phán đoán rõ ràng.

Những điều khó không nhiều :

(1) Giải thích danh từ, trong hào tử có câu : "Đinh triết túc, phúc công sức, kỳ hình ốc" (hung). Chữ "sức" ở đây chính là một loại canh, cháo là thứ đồ ăn quý. "Hình ốc" ở đây có nghĩa nó bị rò, chảy nước. Câu trên có thể dịch nguyên văn như sau : "Cái vạc đã gãy chân, ông có nấu cháo chân chau cũng sẽ bị chảy". Đó là điều xấu.

(2) Hào động "cửu tú" tương ứng với "sơ lục" của hạ quẻ. Nhưng "sơ lục" là hào ấm, là tiểu nhân, nhu nhược. "Cửu tú" là chủ của dương và cương. Nếu như giao việc chinh chiến quan trọng như thế cho loại tiểu nhân, nhu nhược như "sơ lục" gánh vác thì sự sẽ không thành, chắc chắn sẽ thất bại. Hình ảnh này chẳng khác gì đánh gãy cái chân vạc, lật đổ nồi cháo ngon, cháo chảy khắp mặt đất. Nghĩa là : Biến từ việc tốt sang một việc xấu, đó là điều không tránh được.

(3) Biết người và biết dùng người, biết chọn tướng giỏi và những người đa mưu túc trí. Đó là mấu chốt của việc giành thắng lợi.

(4) Tượng hình quẻ định, giống như một cái đinh. "Sơ hào" chính là chân của nó, "ngũ hào" là quai của nó. Ngoài ra, hạ quẻ là tốn mộc, thượng quẻ là ly hỏa cũng là tượng trưng cho cái đinh đang được cùi đốt lửa nấu món ăn.

* *Thí dụ 3*

Thí dụ về nghĩa và lý trong "Mai hoa dịch số" :

Xưa ông Lý Thuần Phong đã xem có 2 con ngựa đen và đỏ cùng đi xuống sông, có người hỏi : 2 con ngựa đó, con nào sẽ lên trước ?

Có người bấm được "quẻ ly" 利 then nói : "Ly là hỏa, hỏa màu đỏ, con ngựa đỏ sẽ lên trước".

Lý Thuần Phong nói : "Lửa chưa bốc, khói bốc lên trước, vậy con ngựa đen sẽ lên trước". Quả nhiên là như thế.

Ở đây Lý Thuần Phong dựa vào đống lửa vì khi đốt lửa, khói nhìn thấy trước lửa nhìn thấy sau. Ông đã căn cứ vào lý mà đoán. Vậy thì ông là đúng.

* *Thí dụ 4 :*

Thí dụ về đoán nghĩa và theo "Mai hoa dịch số" :

Vào giờ dậu của một ngày mùa đông, ông Lý Thuần Phong và con trai của ông ngồi sưởi ấm. Nghe có người gõ cửa, bắt đầu gõ 1 tiếng sau đó gõ 5 tiếng. Người gõ cửa nói : "Muốn mượn ông một thứ". Lý Thuần Phong nói : "Đừng nói là mượn cái gì". Ông bảo con trai ông đoán thử xem người đến gõ cửa mượn gì ?

Người con trai ông dùng 1 tiếng gõ đầu là quẻ Càn (thượng quẻ) lấy 5 tiếng gõ sau là quẻ Tốn (hạ quẻ) rồi lấy :

Càn là 1, tốn 5 cộng giờ Dậu là 10, được 16. Lấy 16 chia cho 6, còn dư 6 được quẻ "Thiên phong cầu". Hào động là tứ hào, quẻ biến thành tốn xem trong quẻ càn. Trong quẻ có 3 càn kim, 2 tốn mộc vậy người gõ cửa định mượn chính là cái thứ có cả sắt và gỗ. Con

trai ông nói : "Sắt thì ngắn, mộc thì dài. Cái ông ta muốn mượn là dụng cụ lao động. Chắc ông ta mượn cái cuốc".

Ông Lý Thuần Phong nói : "Không phải, cái định mượn phải là cái rìu". Quả nhiên đúng là anh ta định mượn cái rìu.

"Nguyên nhân gì vậy ?" Lý Thuần Phong nói : "Lập số phải biết cái lý, lấy quẻ mà suy : Mượn rìu thì được, mượn cuốc cũng được. Hãy lấy lý mà suy. Böyle giờ là buổi tối, làm gì có chuyện mượn cuốc, tất nhiên là mượn rìu để bồ cát. Đó mới là phù hợp với cái lý của quẻ".

Thí dụ quẻ trên nói cho ta biết rằng : Khi suy đoán phải thấy cái lý. Đó là mấu chốt để phán đoán.

* *Thí dụ 5 :*

Ví dụ trong sách "Chu dịch cổ phệ khảo" :

Đời Thanh, có người tên là Kỷ Hiểu Lam, trước khi đi thi có xem một quẻ, được quẻ "Khốn" động lục hào. Hào từ là :

"Khốn vu thạch, cư tại bệnh tật, dẫn đến hoạn nạn, không thể gặp được vợ nữa" (Diêm hung). Thầy giáo xem xong nói "Bất cát".

Kỷ Hiểu Lam cho rằng : "Bản thân mình chưa lấy vợ thì nói gì đến chuyện hung không gặp được vợ". Lại nói : Khốn quẩn vì : Thạch - tên thứ nhất có thể là họ Thạch, hai là người mang bộ thạch, mình có thể là thứ hai. Về sau quả nhiên đúng là vậy.

Lại như, có người xem quẻ được biết : bố mẹ sắp gặp tai ương. Nhưng bố mẹ anh ta chết sớm vậy có cái gì nữa mà gặp hung !

Kỷ Hiểu Lam chính vì đã dựa vào tình hình thực tế là chưa có vợ mà đoán nên rất đúng.

Phân tích điểm khó :

(1) Quẻ "trạch thủy khốn" lục hào động, không có hào từ như ở trên đã nói. Nhà xuất bản Văn nghệ Hoa Sơn có sai lầm trong nguyên văn.

"Lục tam" hào từ sê là "Khốn vu thạch, cứ vu tật lè, nhập vu kỳ cung, bất biến kỳ thê, hung - Khó khăn về thạch, bị tật bệnh. Nếu vào cung ấy, sê không nhìn thấy vợ con, hung".

(2) Hào "lục tam" âm, nhu, tiểu nhân, bất trung, bất chính không yên được ở hai vị trí này. Muốn tiến lên nhưng bị hào "cửu tử" như một hòn đá lớn ngăn cản, không có sức mà đột phá. Muốn lui về sau, lại bị hào "cửu nhị" giống như một đồng gai góc chặn đường, khó mà yên ổn. Bất đắc dĩ phải quay về nhà thì lại không thấy vợ con. "Thê" ở đây chính là chỉ "thượng lục" hào tương ứng. Nhưng "lục tam" và "thượng lục" đều là hào âm đồng tính, loại bỏ lẫn nhau. Rốt cuộc là không tìm được chỗ an thân vì thế mà gặp hung hiểm.

(3) Phân tích tượng quẻ

Trạch		Động		Trạch phong	
Thủy				dại	
Khốn				quá	
(A)		(B)			(C)

Chủ quẻ (A) có tượng của tiết khí, quẻ hổ có tổn và ly tạo thành cục diện bất lợi của "thê". Biến quẻ (C) không có tượng hung, biểu hiện ra là thể khắc dụng một việc tốt. Nhìn lại toàn quẻ : quẻ biến tuy có điểm cát nhưng ở quẻ A, 2 đường đều có chướng ngại thì sao có thể dễ dàng vượt qua ? Gặp khó khăn, hoạn nạn đều ở trong toàn ý này cả.

(4) Kỷ Hiểu Lam được kết quả cuối cùng là "cát", có hai nguyên nhân :

- Thứ nhất : Kỷ Hiểu Lam chưa lấy vợ vì thế mà "Phùng hung hóa cát".
- Thứ hai : Hào từ của "lục tam" cốt lõi là : nếu cứ liều mạng mà tiến lên tiếp tất sẽ gặp cảnh khốn khổ. Nếu như đi mà có chuẩn bị, không muộn đỗ một sự may mắn, hành động thận trọng thì tất nhiên phải có cách nói khác : Kỷ Hiểu Lam nói " Khốn vu thạch, bản thân mình sẽ có thể là người thứ hai", dù thấy, Kỷ rất có lòng

tin vào bản thân mình. Chứ không phải như những người khách, đi "thi đình" chỉ mong gặp vận may đến. Cho nên Kỷ Hiếu Lam đã thành công.

Những thí dụ ngày nay về phán đoán bằng nghĩa và lý. Đó là những ví dụ thực tiên đoán quẻ của Thiệu Vĩ Hoa.

(Chúng tôi chép nguyên văn)

Thí dụ 1

Ngày 13/12/1984, nguyên Phó chủ nhiệm ủy ban công tác quốc phòng Trương Trần Hoàn đến Tây An. Sau khi gặp tôi, nói : "Bí thư trung ương đảng Liên Xô Brégionép đang ốm. Dùng bát quái đoán bệnh của ông ta đến bao giờ khỏi hoặc khi nào ông ta từ trần được không ?

Tôi nói có thể được ! Ngay lúc đó tôi đã lập được quẻ "phong" từ quẻ "cách".

Tôi đã vận dụng cái lý về ngũ hành xung khắc của tượng quẻ, tượng hào và "lục thần" và đoán rằng : "Brégionép nhất định sẽ mất vào tháng giêng năm 1985 không còn nghi ngờ gì nữa" (xin xem thêm bài luận văn của tôi "Bát quái và thông tin" tại hội thảo học thuật quốc tế do hội Chu dịch quốc tế tổ chức năm 1987, dưới đây gọi tắt là "Thông tin", tức là một trong những phụ bản của "Chu dịch Dự đoán học"). Luận văn "Thông tin" sau khi phát hành đã được không ít chuyên gia, học giả và đồng nghiệp coi trọng và rất phấn khởi. Có chuyên gia đã nói : "Quẻ đoán về Brégionép tuyệt vời quá". Nhưng đồng thời cũng đưa ra câu hỏi : "Trong quẻ, ly hỏa là thế, mùa xuân thì mộc vượng, tháng giêng là thời kỳ mộc vượng. Mộc có thể sinh ly hỏa. Brégionép được cứu không đáng chết, sao lại gọi là chết ? Tại sao lại đoán như vậy ?"

Tháng giêng là tháng mộc vượng. Mộc có thể sinh hỏa. Nếu căn cứ vào quẻ mà nói thì đúng nhưng xem sinh vượng tử tuyệt thì phải suy nghĩ đến điều kiện khí hậu địa lý. Vào tháng giêng, ở Trung Quốc chính là mùa mộc vượng, nhưng ở miền Bắc Trung Quốc thì

vẫn và thời kỳ giá lạnh. Mátxcova ở nơi xa tít tắp phía Tây Bắc Trung Quốc là nơi trắng xóa băng phủ tuyết dày. Tuy thời lệnh là mùa xuân nhưng hỏa vẫn đang trong tử địa. Mộc mà lạnh lẽo thì làm sao có thể sinh vượng ?

Vậy thì làm sao có thể cứu cái nguy của hỏa. Cho nên nguyên thần đã vô lực thì không cứu được cái khó của thảo mộc khô hạn. Chính vì vậy có chuyên gia nói : "Cách đoán quẻ này sáng tạo độc đáo - Không phải người có học uyên bác thì không thể đoán được".

Thí dụ quẻ này tương đối là tinh tế. Nghĩa là lý vận dụng cũng giỏi. Nhưng phương pháp sử dụng trong quẻ này là "phép đoán bằng lục hào" mà rất nhiều tri thức cơ sở trong đó, chúng ta đều còn chưa nhận thức được đầy đủ, dành phải đợi đến khi nghiên cứu "cách đoán quẻ bằng hào" chúng ta mới có điều kiện phân tích và thưởng thức nó.

Thí dụ 2.

Ngày 23/7/1986, đồng chí Lương Kiến đem đến cho tôi quẻ "đoài" biến từ quẻ "tùy". Hào từ lục nhị của nó là : "Hệ tiểu tử, thất trượng phu - Vì quan hệ với kẻ tiểu tử mà mất chồng". Đó là quẻ đồng chí xem cho một phụ nữ vào ngày Canh thân tháng 4 năm đó, yêu cầu tôi giải thích xem quẻ này có việc gì hệ trọng, cát hung thế nào ? Tôi xem hào động và quẻ hóa khác trở lại của quẻ này. Tôi nói :

"Việc người phụ nữ đến xem là em gái cô ta đã chết, xem việc kiện có thể thấy thằng được không ?"

. Đồng chí Lương ngay lúc ấy rất kinh ngạc mà nói : "Đúng, em gái cô ta vì tai nạn lao động mà chết, đang đi kiện". Hào từ đã nói rõ là vì quan hệ với một tiểu tử mà mất chồng" cần phải xem, đoán việc chồng cô ta mới đúng, làm sao anh lại đoán việc quan hệ đến em gái cô ta ?"

Tôi nói : "Điều đó rất giản đơn. Lục nhị huynh đệ hào đóng ở âm vị, tức là chính vị (vị), lại hóa quẻ "đoài". Đoài là thiếu nữ, vậy chắc chắn là em gái cô ta. "Đoài" trong quẻ nhiều - "Đoài" là khẩu thiệt, kiện tụng, cho nên tôi đoán chắc là việc kiện tụng.

Quẻ này cũng là một ví dụ hay, song cũng thuộc về "cách đoán quẻ sáu hào" cho nên bạn đọc vẫn chưa nắm được. Có điều, đợi nắm chắc được phép dự đoán bằng sáu hào" thì rất nhiều người trong số bạn đọc, tự mình sẽ hiểu. Những thí dụ về quẻ mà chúng ta sử dụng ở đây, cốt để nói rõ tầm quan trọng của nghĩa và lý trong dự đoán.

- *Thứ 4 : Số Lý trong dự đoán*

Lập quẻ có số, đoán quẻ cũng có số. Số ở trong quẻ thì có : số của quẻ, số của hào cũng là dấu hiệu về các mặt : cự ly, số lượng, trọng lượng, độ cao, độ sâu, độ dài và thời gian ngày giờ.

Nếu dùng "số" để quyết đoán kết quả và ứng nghiệm của dự đoán thì gọi là "số lý" cho nên trong "Chu dịch thiển thuật" có câu "Biết về tượng thì lý số của nó ở trong đó".

Phán đoán quẻ bằng số thì chưa hề thấy trong sử liệu. Như trong "Tả truyện", "Quốc ngữ - Chu ngữ" nhưng sau nhà Tống thì bắt đầu có. Chúng ta hãy xem một số thí dụ :

NHỮNG THÍ DỤ CỦA VỀ ĐOÁN THEO SỐ LÝ

Thí dụ 1 : "Mai hoa dịch số" : "Xem ông già có vẻ buồn"

Thiệu Khang Tiết vào giờ Mão, ngày Sửu của một năm nào đó, trên đường đi bỗng gặp một ông già từ phương Tốn - (đông nam) đi tới. Trên mặt ông có vẻ ưu tư. Thiệu Khang Tiết liền hỏi :

"Cớ sao ông buồn ?"

Cụ già trả lời : "Không"

Thiệu Khang Tiết thấy rất lạ bèn bối quẻ xem,

Lấy ông già làm càn, làm quẻ thương. Lấy phương ông ta là phương tốn đi tới làm quẻ hạ là quẻ "Thiên phong cầu" ☰. Lại lấy càn là số 1, tốn số 5, giờ mao số 4 tổng 16. Lấy 16 : 6 = 2 dư 4 tam được hào động là tứ hào.

Hào từ "cửu tử" của quẻ "Thiên phong cầu" lại nói : "bao không cá, gây hung" - Lời từ không lành.

Thiệu Khang Tiết nói với ông già : "Nội trong 5 ngày, ông phải đi lại cẩn thận, sợ sẽ có đại họa".

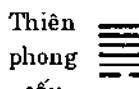
Quả nhiên, đến ngày thứ 5, ông già đi ăn cỗ, húc xương cá mà chết.

Phân tích những điểm khó :

(1) "Bao không có cá" (bao vây ngư, hung) đó là một điều ví von. Hào "cửu tử" vốn là tương ứng với "sơ lục". Nhưng "sơ lục" gặp hào "cửu nhị" ngăn trở không có thể đi tiếp ứng. Sơ lục là hào âm lấy cá để ví. Trong cái bao "cửu tử" không có cá, đó là vì xa rời dân chúng (hào âm "sơ lục").

Cũng là thể hiện sự thiếu can đảm của mình, không thể bao dung người khác. Như thế, chỉ dựa vào đơn thương, độc mã hành động thì chắc sẽ gặp nguy hiểm.

(2) Luận bằng tượng quẻ, tượng quẻ là :

Dụng

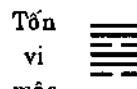
Thể

(A)

Động tứ hào

(B)

(C)

Hình (A) : Tốn mộc là thể - càn kim khắc thể, quẻ hô lại trùng càn - tức là có 2 quẻ đơn càn, đều là tượng khắc thể, hơn nữa lại không có sinh khí. Vì thế sự việc sẽ không đợi được đến lúc 2 quẻ thượng hạ của quẻ biến tý hòa. Sau khi hào tứ động sẽ xảy ra.

(3) Còn một nguyên nhân khác đó là đoán quẻ trên đường đi. Tức quẻ nhanh, ứng nhanh.

(4) Nội dung : "Nội trong 5 ngày ông phải cẩn thận, ra vào sẽ có đại họa. Vì sao như vậy ?

Càn 1 + tốn 5 + giờ mão 4 = 10.

Lấy 10 : 2 = 5. Bởi vì quẻ ứng thì ứng nhanh, ứng kỳ sẽ là : 5.

(5) "Hóc xương cá" mà chết, bởi vì "Bao không có cá" mà "cứu tú" không thể bao dung được cá. Thịt cá thì nuốt trôi được nhưng xương cá thì không thể nuốt được qua cổ họng. Cuối cùng là hóc xương cá, tình huống này với nội dung hào tử đã "xuyên suốt". Quẻ này thật là "diệu".

Thí dụ 2. "Chu dịch cổ phệ khảo" :

Hồ Uyên và Viên Ký dời Minh, hai người đi chơi Kim Lăng, nhìn thấy một ông chủ vì mất một cái cốc bằng vàng mà ngài ngờ người theo hầu đánh cắp. Do đó, đánh người đầy tớ rất đau.

Hai người thấy thế liền bối được quẻ "Di" từ quẻ 'Bác'. Hai người liền nói với ông chủ : "Cốc vàng của ông không mất ông hãy đào ở góc Tây Nam nơi ông trọ xuống 5 tấc là thấy. Sự thực đúng như vậy.

Những điểm khó của quẻ :

(1) "Cốc vàng không mất" tương đối dễ hiểu. Trong "Mai hoa dịch số" đã có câu "thể dụng, tỳ hòa, vật bất thất hỉ". "Cán" là sơn. Thổ là dừng lại, có nghĩa bất động.

(2) "Cốc vàng ở góc tường tây nam" cũng dễ lý giải vì "khôn" ở phương vị tây nam.

(3) Cái khó hiểu chính là "đào 5 tấc đất sẽ tìm thấy". Bắt đầu từ con số 5. Vấn đề này thầy Lưu Đại Quân đã giảng : trong "Bát cung của phương pháp bói toàn năng" thì : Khôn ở cung thứ 5, cho nên đào 5 tấc sẽ thấy.

Thầy Thiệu Vĩ Hoa cho rằng cách nói đó có lý. Căn cứ vào kinh nghiệm thực tế của bản thân mình, ông cho rằng : vẫn còn có hai điều.

Một là "đi thì ứng nhanh", lúc ấy trong tình huống nhìn thấy chủ đánh đầy tớ, có lẽ là đang đuổi đánh, vì vậy nhanh lại càng thêm nhanh. Quẻ "bác" chính là số 15, được chia làm 3, là số 5.

Hai là số của quẻ "bắc" trừ đi số của quẻ "Đi", vừa vặn là 5 cách tính là : $(7 + 8 + 1) - (7 + 4) = 5$.

Theo thiển ý của tôi thì : "Cấn là thổ, là sơn biểu hiện bất động. "Cốc vàng không mất" là phá thổ để trốn vào bên "trong" (ở giữa). "Thổ" bất động là tiên thiên. Thổ đã động là hậu thiên. Quẻ này khi quyết đoán đã sử dụng "văn vương hậu thiên bất quái đồ" :

"Văn vương hậu thiên bất quái đồ" - số quẻ theo hậu thiên là :

Khâm 1, khôn 2, chấn 3, tốn 4, trung 5, càn 6, đoài 7, cấn 8, ly 9. Quẻ này lấy số 5 là số ở chính giữa tương ứng trong bát quái. Thứ tự trong ngũ hành là thủy 1, hỏa 2, mộc 3, kim 4, thổ 5.

- *Những thí dụ ngày nay của dự đoán theo số lý.*

(Sao chép thí dụ về 2 quẻ thực mà thầy Thiệu Vĩ Hoa đã dự đoán).

Thí dụ 1.

Giờ Thân, ngày 19.10.1983 đồng chí Lão Mạnh ở xưởng 32 đơn vị tôi nói là vợ đi buôn ở xa đã một tháng nay không tin tức. Xin xem một quẻ có an toàn không và bao giờ về.

Lập được quẻ "vô vọng" từ quẻ "Lý".

Tôi an ủi anh ta : "Hiện giờ, người nhà anh đang ở hướng Tây Nam, bình an, có cãi cọ nhau nhưng không ngại, nội trong 5 ngày, người không về thì sẽ có tin lại. Nếu không có tin tức thì sẽ về".

Đến chiều ngày thứ 5 anh ta nói : "Chẳng thấy về mà cũng không thấy tin tức gì, xin xem lại".

Tôi nói không cần xem lại, anh về đơn vị sẽ có tin tức.

Quá 3 giờ buổi chiều, nhận được điện báo về bảo anh đến mai ra ga đón chị ấy.

Khi anh ta trở về kết quả đúng như dự đoán.

Phân tích điểm khó :

Phần lớn bạn đọc đã tự mình có thể phân tích được loại quẻ như thế này; khi phân tích, bước 1 phải vẽ được quẻ. Quẻ này là :

Thiên
Trạch
Lý

(A)

Thể
Dụng

(B)

Động hào hai

Thiên lôi
vô
vong

(C)

Thể
Dụng

Phân tích quẻ :

(1) "Người ở Tây Nam" tại sao ?

Quẻ thể là chủ, quẻ dụng là việc quẻ "đoài" vì ở Tây. "Hỗ của dụng" vì ở Nam. Cho nên kết luận là vợ ông Mạnh đang ở hướng Tây Nam.

(2) "Bình an có cãi cọ nhưng không đáng ngại". Tại sao ?

Quẻ đoài chính là sự tranh cãi - Khẩu thiệt, mà quẻ hỗ của hạ quẻ lại có ly hòa tương khắc, nhưng thể dụng tỳ hòa. Quẻ dụng là chính, quẻ hỗ là phụ. Nhìn lại quẻ biến, thể là càn kim, khắc dụng chấn mộc "Thể khắc dụng thì mọi việc cát" cho nên tuy có tranh cãi nhưng cũng không đáng ngại.

(3) Sẽ ứng trong 5 ngày : càn 1, đoài 2, hào động 2.

$$1 + 2 + 2 = 5$$

Thí dụ 2

Tháng 4 năm 1987 trong thời gian tôi giảng bài ở lớp "Nghiên cứu kinh dịch thứ 4 toàn quốc" mở tại Bắc Kinh. Vào lúc nghỉ giữa giờ ngày 13/4 một nghiên cứu sinh là Trương Lập Mẫn nói :

"Thưa thầy, đơn vị tôi có một đồng chí sắp đi công tác, thầy xem lúc nào thì đi được".

Lập được quẻ cấn sơ hào động.

"Cấn" là sơn - là đất, có tương bất động.

"Cán" là số 7. Sơ hào động là số 1. Tổng cộng là :

$$7 + 7 + 1 = 15$$

$$15 : 2 = 7,5$$

Tôi nói : "Nội trong vòng 7 ngày rưỡi nữa không thể đi được".
Cô ta nói : "Đúng ạ, anh ta đang chuẩn bị đi trong ngày 20". Mọi người có mặt trong đó đều rất kinh ngạc.

Phân tích điểm khó :

Quẻ này cơ bản không khó lầm. Cách tính tổng cộng chia cho 2. Nguyên nhân chủ yếu quẻ được xem vào lúc giải lao. Về thời gian thì rất gấp rút. Cho nên nó có biểu hiện của "quẻ nhanh". Hơn nữa lúc xem quẻ là đúng xem, lại thêm biểu hiện quẻ gấp, nhanh". Cứ theo nguyên tắc 'quẻ nhanh ứng nhanh", cho nên lấy tổng số của quẻ chia cho hai.

Chương 7

NHỮNG DẪN CHỨNG CÓ CHỌN LỰA CỦA MAI HOA DỊCH SỐ

"Mai hoa dịch số" là tác phẩm của Thiệu Ung đời Tống. Tác giả có những điểm tinh diệu độc đáo. Nhưng người kế tục ông theo nghề dự đoán "Chu dịch" sau này đều vô cùng coi trọng "Mai hoa dịch số".

Phương pháp lập quẻ của "Mai hoa dịch số" không giống nhau. Quẻ được phân làm 2 loại lớn. "Tiên thiên" và "hậu thiên".

"Quẻ tiên thiên" là quẻ số được khi chưa bắt được quẻ; lập quẻ bằng số gọi là "tiên thiên". Quẻ hậu thiên là quẻ được trước, trước khi lập thành số. Lập số bằng quẻ gọi là "quẻ hậu thiên". Những thí dụ được ghi chép trong "Mai hoa dịch số" rất nhiều. Ở chương này có thể cung cấp cho các bạn những thí dụ về quẻ hay đã được lựa chọn có trọng điểm.

Bởi vì : mỗi người đều đã có cơ sở phân tích các thí dụ về quẻ - những phần mà tác giả tìm hiểu chỉ là những lời phát biểu, thảo luận của tác giả cùng nhau thảo luận nghiên cứu.

III. NHỮNG THÍ DỤ VỀ LẬP QUẺ NĂM, THÁNG, NGÀY, GIỜ

Giờ Thân ngày 17/12 năm Thìn - ngài Thiệu Khang Tiết bỗng nhiên nhìn thấy trên cây mai có hai con chim sẻ chơi nhau và rơi xuống đất. Ông nói :

Không có động không xem, không có việc không xem. Hôm nay, hai con sẻ đánh nhau rơi xuống đất có điều lạ, bởi thế xem một quẻ.

Năm Thìn số 5. tháng 12; số 12, ngày 17 số 17 cộng vào thành 34 chia cho 8.

$4 \times 8 = 32$ còn dư 2. Đoài 2 là thượng quẻ. Số 34 cộng thêm giờ Thân số 9 được 43. Chia cho 8 còn dư 3. Ly là 3, là hạ quẻ. Tổng số 43 chia cho 6 còn dư 1. Tức là nhất hào là động hào - Tượng quẻ sẽ là :

Trạch Hòa Cách	 Thượng thể Hạ hỗ	Động hào 1	Trạch sơn hàm	 Thượng thể Hạ hỗ
	(A)	(B)		(C)

Hỗ quẻ là "càn", "tốn". Thiệu Khang Tiết đoán rằng :

"Xem kỹ quẻ này, tối mai sẽ có một thiếu nữ đến hái hoa. Người coi vườn không biết nếp té ra sao lại đuổi cô - người con gái sợ quá ngã xuống đất bị thương vào mông".

Đoài kim là thể. Ly hỏa khắc kim. Quẻ Hỗ tốn mộc; đã hợp thành 3 thứ để nhen nhóm ly hỏa tức là khí của quẻ khắc thể thịnh - Đoài là thiếu nữ - vì thế biết được có cô gái bị thương. Mà tốn mộc trong quẻ hỗ lại gặp càn kim - doi kim khắc chế thì tốn mộc bị thương - Tốn mộc là cái mông. Cho nên, ứng nghiệm là bị thương ở mông.

Rất may, quẻ biến là cấn thổ - doi kim được phù - cho nên biết rằng người con gái bị thương song không đến nỗi tử vong.

Phân tích tượng quẻ :

Quá trình phán đoán của quẻ này tương đối nhiều, nên suy xét cho kỹ thì rất hay. Đó là một thí dụ cổ xưa. Dự đoán rất điển hình. Xem hiểu điều này bên cạnh sẽ hiểu thêm nhiều điều khác. Nó có một tác dụng rất tốt đến việc dẫn dắt hay chỉ đạo.

(1) Tối ngày mai sẽ có một cô gái hái hoa. Tại sao vậy ?

"Tối mai" là đối ứng của tối nay. Số hào của chủ quẻ động. Chủ số 1. Quẻ này được lập ra vì hai con sẻ đánh nhau và rơi xuống đất. Sự việc đã nẩy sinh trong một giây chớp mắt. Cho nên, lấy số của

hào là xứng. Biết hào trong thời gian ngắn tương đối chuẩn xác. Số 1 có hào động là một ngày. Nói một cách cụ thể : Đó là "tối mai".

(2) Đoán là một "cô gái hái hoa" vì sao ?

Quẻ này "Đoài kim" là thể, ly hỏa là dụng. Tượng quẻ của bát quái cho ta biết càn là phu, khôn là mẫu, chấn là trưởng nam, tốn là trưởng nữ, khăm là trung nam, ly là trung nữ, cấn là thiếu nam, doi là thiếu nữ.

Vì vậy biết rằng : Doài kim là thể - tất nhiên biết là một cô gái tuổi chưa lớn lầm đã hái hoa.

(3) Tại sao đoán rằng "cô gái sợ mà ngã xuống đất"

"Lấy các vật từ xa" "Cô gái sợ quá rơi xuống đất" nghĩa đó lấy ra từ ứng nghiệm của "hai con sẻ đánh nhau rơi xuống đất".

(4) Tại sao lại đoán rằng rơi xuống đất bị thương ở mông ?

Tượng quẻ nhân thể trong bát quái là :

- Càn là đầu
- Khôn là bụng
- Chấn là chân
- Tốn là mông
- Khăm là tai
- Ly là mắt
- Cấn là tay
- Doài là miệng

Tốn mộc trong quẻ gấp càn kim, doài kim khắc chế - tốn mộc bị thương, trước tiên đã lấy tiền đề một cô gái bị rơi xuống đất. Cho nên đoán rằng cô gái bị ngã và bị thương ở mông.

(5) Tại sao đoán rằng "người con gái bị thương nhưng không đến nỗi quá đau ?" Nguyên nhân là nhất hào của chủ quẻ động biến quẻ là "trạch sơn hàm", cấn thổ của "quẻ dụng" - sinh phù cho doài kim "quẻ thể" - khiến cho người con gái này "thoát khỏi cái chết".

Thí dụ 2 : "Xem hoa mẫu đơn".

Giờ Mão, ngày 16/3 năm ty. Thiệu Khang Tiết cùng người khách đến nhà Tư Mã công để ngắm hoa mẫu đơn. Lúc ấy, mẫu đơn đang nở rộ, người khách hỏi :

"Hoa đang nở đẹp như thế này lẽ nào lại cùng có "số" à ?"

Thiệu Khang Tiết nói : "Tự nhiên có số". Việc này vì có người hỏi thì có thể nhân đó mà lập quẻ.

Năm ty số 6, tháng 3 số 3, ngày 16 số 16. Cộng lại bằng 25. Lấy 25 : 8 còn dư 1. Thế là được quẻ Càn làm thượng quẻ. Số 25 thêm giờ Mão số 4; cộng là $25 + 4 = 29$. Chia cho 8 còn dư 5. Tốn là số 5, lấy quẻ Tốn làm hạ quẻ. Được quẻ thiên phong cầu. Lại lấy tổng số 29 chia cho 6. Còn dư 5. Hào động sẽ là ngũ hào. Chủ quẻ cần biến thành quẻ đinh, hổ quẻ là trùng càn. Tương quẻ sẽ là :

Thiên
Phong
Cầu

Dụng
Thế

Động ngũ hào

Hỏa
Phong
Đinh

Dụng
Thế

(A)

(B)

(C)

Ông Thiệu nói với khách : "Lạ thật, khóm hoa này vào giờ Ngọ ngày mai sẽ bị ngựa dẫm nát". Người khác ngạc nhiên không tin. Giờ Ngọ hôm sau quả nhiên có quý quan đến thưởng ngoạn mẫu đơn. Hai con ngựa đánh nhau đã chạy thẳng vào vườn hoa mẫu đơn mà quần thảo. Hoa bị xéo nát.

Vì sao mà Thiệu Khang Tiết lại dự đoán như vậy ?

Tốn mộc là thế, bị càn kim khắc. Hổ quẻ lại thấy trùng càn. Tượng khắc thế mạnh, trong quẻ không hề có sinh khí cho nên biết rằng : mẫu đơn sẽ bị phá hủy. Bị ngựa dẫm chính là quẻ càn của tượng ngựa. Bị vào lúc giờ ngọ. Vì quẻ ly được sinh phù rất sáng cho nên biết như vậy.

Phân tích tượng quẻ :

(1) Trong "lời quyết về quẻ" có nói :

"Bất động bất chiêm,
Bất vấn bất chiêm"

Khi nào có người hỏi mới xem.

(2) Là giờ Ngọ thì tượng của quẻ ly rất sáng"

Ngũ hào là quẻ thiên phong cấu động. Quẻ dụng đã biến thành quẻ ly. Thời gian của ly hỏa là thời gian năm tháng ngày giờ thuộc ngọ hóa cho nên, thời gian bị ngựa dẫm vào mâu đơn đúng lúc giữa trưa. Căn cứ vào đâu để nói rằng : "Ngày mai hoa bị giãm" ? Bởi vì : Càn kim khắc thế. Càn kim là số 1, nên đoán là một ngày. Vì thế nên đoán : "Ngày mai giờ Ngọ..."

Thí dụ 3.

Khi xin "lập quẻ phải thêm số".

Giờ Ngọ 01/12 năm Dần, có tới mấy nhà trên đường phố cùng xây nhà. Có 3 nhà lấy năm tháng ngày giờ nhờ Thiệu Khang Tiết dự đoán cát hung.

Theo lệ thường, nếu lập quẻ năm tháng ngày giờ như nhau, tất nhiên được quẻ giống nhau thì khó có thể đoán được cát - hung, họa - phúc của từng người.

Thiệu Khang Tiết đã lập quẻ bằng cách lấy năm, tháng, ngày giờ - cộng thêm số nét trong tên họ mỗi nhà. Kết quả dự đoán hoàn toàn chính xác.

Cách lập quẻ như sau :

Những người đến nhờ xem của 3 nhà ấy có họ tên riêng là : Vương, Diền, Hân.

Họ Vương : số 4

Họ Diền : số 6

Họ Càn : số 21

Cứ một nét tính là 1 số.

Năm Dần số 3. Tháng 12 số 12. Mồng 1 số 1 cộng tất cả lại là 16. Thêm số của họ Vương $16 + 4 = 20$. Chia cho 8 dư 4. Thượng quẻ

là chấn. Lại thêm giờ Ngọ số 7. Tổng cộng là 27 chia cho 8 còn dư 3. Đương quẻ ly là hạ quẻ.

27 : 6 còn dư 3. Đóng Tam hào. Quẻ đó sẽ là :

Lôi Hoa Phong		Chấn mộc Ly hỏa		Chấn vi lôi		Chấn mộc Chấn mộc
(A)		(B)		(C)		

Ở hình (A) quẻ hổ có doi và tốn.

Tượng quẻ trên là của nhà họ Vương.

Quẻ của nhà họ Điền xem được là

- Họ Điền số 6 : $16 + 6 = 22$

$22 : 8 = 2$ dư 6. Khảm là thượng quẻ.

$22 + 7$ (giờ Ngọ) = 29; $29 : 8 = 3$ dư 5. Tốn là hạ quẻ.

$29 : 6 = 4$ dư 5 động ngũ hào - tượng quẻ sẽ là :

Thủy Phong Tinh		Khâm thủy		Động ngũ hào		Địa Phong		Khôn thổ
(A)		(B)		(C)				

Ở (A), quẻ hổ có ly và doi.

Quẻ mà họ Hàn xem được cộng thêm họ Hàn số 21.

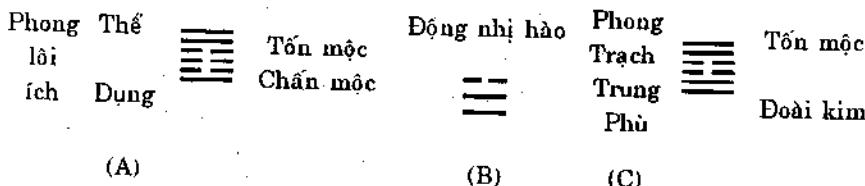
$16 + 21 = 37$; $37 : 8 = 4$ dư 5

Tốn là thượng quẻ.

$37 + 7$ (số của giờ) = 44; $44 : 8 = 5$ dư 4. Chấn là hạ quẻ. $44 : 6 = 7$ dư 2 động nhị hào.

Quẻ Ích chuyển thành quẻ Trung phù.

Quẻ sẽ là :

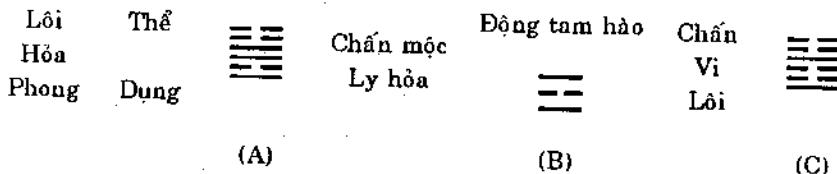

Cách lập quẻ theo phương pháp : lấy năm tháng ngày giờ cộng thêm họ, không những có thể sử dụng cho nhiều nhà cùng dựng nhà một lúc mà còn có thể sử dụng trong các tình huống tương tự khác.

Ví dụ, trong hôn nhân. Đó là việc lớn của cả một đời người. Vào những ngày tháng đẹp, lễ tết cưới xin rất nhiều. Muốn để cho rõ ràng có thể thêm 2 họ của nam và nữ. Nghe nói : những người của miền cực Bắc không có họ. Song, tất nhiên phải có tên. Thêm số nét của tên cũng được. Còn có thể xem hướng nhà của họ nữa.

Lập quẻ với cùng sự việc, cùng thời gian thì phải có sự phân biệt 2 quẻ khác nhau. Nay giờ, chúng ta thử phân tích kết quả của các quẻ mà 3 nhà Vương - Điền - Hàn cùng xem để xây nhà cùng một lúc như thế nào ?

Nhà họ Vương

Phân tích tương quẻ :

Chủ quẻ : lôi hỏa phong

bíến quẻ : "chấn"

quẻ hỗ doi kim

Ở hình (A) chấn mộc là thổ; ly hỏa là dụng, ở hình (C) tương chấn mộc tý hỏa.

(1) Chủ quẻ : mộc sinh hỏa, thể sinh dụng có nỗi lo, hao tài. Đoài kim là hổ của thể. Đó là biểu hiện tiết khí quẻ thể. Vì vậy hổ cứ gặp năm hỏa, tháng hỏa, ngày hỏa, giờ hỏa sẽ có khả năng bị hao tán tiền tài; hoặc là vì người đàn bà mà tổn thất; hoặc trong nhà cũng có nhiều chuyện rắc rối về con gái.

Đó là vì : ly là âm, là trung nữ cho nên phụ nữ trong nhà họ Vương có một quan hệ ảnh hưởng rất là lớn.

(2) Cứ gặp năm tý, hơi, dần, mão chủ nhà đều có thể phát triển, thu lợi trong phương diện đất đai tiền tài. Bởi vì : chấn mộc là thể, khâm thủy trong quẻ không xuất hiện nhưng chấn mộc vẫn được lợi ở năm thủy, gặp được vận khí sinh thể. Nếu gặp được năm tháng dần, mão thì quẻ thể đặc thời cục, tình hình cũng tương đối tốt. Chủ nhân đặc ý mà người trưởng nam thì lại được phù trì. Vì quẻ biến xuất hiện, quẻ chấn trùng lặp, "Thể dụng tý hòa", ở đây người con trai trưởng chủ nhân là có đủ khả năng để giúp đỡ gia đình. Do đó gặp năm thủy mộc, mọi việc đều hưng vượng.

(3) Nhà của họ Vương 22 năm sau sẽ bị hỏa thiêu. Bởi vì tổng số của toàn quẻ là tổng cộng số của 6 quẻ. Tức là chấn 4 - ly 3 - đoài 2 - tổn 5. Đó là số của chủ quẻ, hổ quẻ, quẻ chấn 4 đó là số biến quẻ.

Cộng lại sẽ là : $4 + 3 + 2 + 5 + 4 + 4 = 22$ (năm)

Trong tượng quẻ : ly hỏa đã được chấn mộc của quẻ thể tương sinh. Lại được tổn mộc của quẻ hổ phù. "Hỏa" không thể là không vượng. Đoài kim là hổ của "thể" sẽ bị hỏa làm tổn thương. Vì thế mà đoán rằng : ngôi nhà ấy sẽ bị lửa thiêu cháy hoàn toàn.

Nhà của họ Biền, quẻ là : "Thủy phong tĩnh" biến thành "Địa phong thăng", Hổ có ly đoài :

Thủy Dụng Phong Tinh		Khâm thủy	Động ngũ hào		Địa Phong Thăng		Khôn thổ
Tinh Thể		Tổn mộc					Tổn mộc

(A)

(B)

(C)

Phân tích tương quẻ :

(1) Tốn mộc là thể, dụng quẻ, khâm thủy sinh thể. Tuy rằng hổ của thể là doi kim khắc thể, nhưng lại được hổ của dụng là ly hỏa khắc chế doi kim. Ở mùa đông, tuy ly hỏa vô khí, nhưng rốt cuộc vẫn là một pháp bảo của khắc chế doi kim. Hơn nữa, vì có sự tồn tại của doi kim, nếu gặp các năm tháng, ngày, giờ dần, thì sẽ gặp những tổn thất của quẻ thể. Nếu gặp những năm tháng ngày giờ hợi, tý, thủy, "quẻ thể" sẽ được sinh phù - chủ có niềm vui phát triển hoặc sẽ được của cải tại nơi sông nước; hoặc sẽ phát triển được ở những sự giúp đỡ của người có họ mang bộ thủy.

Gặp những năm Mộc, dần, mão, quẻ thể vượng khí. Tất nhiên sẽ thoái mái, sung sướng.

(2) Do có sự tồn tại của doi kim, Doài là khẩu thiệt - Trong nhà tất sẽ có tranh cãi; khẩu thiệt xảy ra nhiều.

(3) Quẻ này thể là mộc, giáp xuân, lại mừng được khâm thủy tương sinh. Vì vậy, nhà ở này tất sẽ vượng phát.

(4) Do doi kim làm loạn; nhà này sau 29 năm sẽ bị hư hỏng. Nguyên nhân là : Tổng số của các số trong 6 quẻ tức là khâm thủy là 6, tổn mộc là 5, hổ quẻ : ly hỏa là 3, doi kim là 2, biến quẻ : khôn thổ là 8, tổn mộc là 5. Phép tính sẽ là :

$$6 + 5 + 3 + 2 + 8 + 5 = 29 \text{ (số)}$$

Nhà của họ Hàn :

Tương quẻ là : "phong lôi ích" biến thành "phong trạch trung phù". Quẻ hổ có cẩn khôn.

Phong Thể
Lôi Dụng
ích

Tốn mộc
Chấn mộc

(A)

Động nhị hào

(B)

Phong Thể
trạch
trung
phù

Tốn Mộc
Doài
Kim

(C)

Phân tích tượng quẻ :

(1) Quẻ thể và quẻ dụng "Ngũ hành thuộc mộc" thời kỳ đầu là tượng tý hòa. Gia cảnh tương đối thuận lợi.

(2) Quẻ hổ : có cẩn khôn, cũng là thái bình.

(3) Biến quẻ : sau động nhị hào, chấn mộc biến thành đoài kim - đoài kim khắc tốn mộc, đã thể hiện rõ trong "hung tượng" bất lợi. Đoài là miệng, ở nhà này tất có kiện tụng, ở sau những năm tháng Dậu.

(4) Những năm Thân Dậu, tốn mộc bị khắc, trong nhà luôn bị bệnh tật. Rất may là : chủ quẻ chấn tốn tý hòa, vào những năm tháng dần mão sẽ có nhiều may mắn.

(5) Sau 31 năm nhà này sẽ bị hư hỏng.

Cách tính là : chủ quẻ, tốn 5, chấn 4; hổ quẻ cẩn 7, khôn 8; biến quẻ tốn 5, quẻ đoài 2 :

Tổng cộng : $5 + 4 + 7 + 8 + 5 + 2 = 31$ (số)

Quẻ này nếu như không có đoài kim hoặc có thêm quẻ khâm thủy, thì dù có quá 31 năm, cũng không bao giờ đổ nát hoặc bị phá hủy.

Tiết 2. VÍ ĐỤ VỀ LẬP QUẺ BẰNG TIẾNG ĐỘNG VÀ CÁC NÉT CHỮ

Những cách lập quẻ trong "Mai Hoa dịch số" được giới thiệu tương đối nhiều. Mỗi một cách đều có ví dụ và quẻ kèm theo. Ngoài cách lập quẻ bằng năm tháng, ngày giờ thường dùng, tiết này sẽ giới thiệu những thí dụ về cách lập quẻ theo tiếng động và nét chữ.

Mấy cách dự đoán này là những thứ chúng ta sẽ rất hay dùng đến trong thực tiễn dự đoán sau này.

Thí dụ 1 : Nghe tiếng động để đoán xem "Hôm nay động tĩnh như thế nào ?"

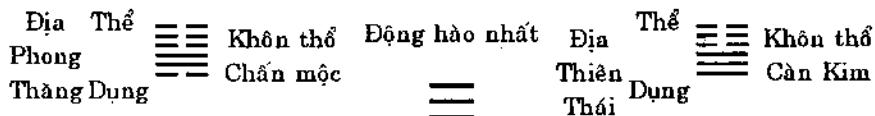
Có một vị khách hỏi ngài Thiệu Khang Tiết rằng : "Kim nhật động tịnh như hà ?" (Hôm nay có động tĩnh gì ?) Đó là một câu hỏi rất bình thường, nhưng vì có người hỏi, Thiệu Khang Tiết bèn dùng ngay 6 chữ đó để lập quẻ.

Cách lập quẻ :

Chia đều 6 chữ làm 2 phần. 3 chữ đầu "Kim nhật động..." (hôm nay động) là thượng quẻ. Lấy chữ thứ nhất, thanh bình là số 1; chữ thứ hai, nhập thanh là số 4; chữ thứ ba khú thanh là số 3. Cộng : $1 + 4 + 3 = 8$ quẻ khôn là 8 tức là lấy quẻ khôn làm thượng quẻ.

Ba chữ sau "tịnh như hà (... tịnh ra sao)" làm hạ quẻ. Chữ đầu là khú thanh số 3. Chữ thứ 2 là thanh bình số 1. Chữ thứ 3 là thanh bình số 1.

Cộng : $3 + 1 + 1 = 5$. Số 5 là quẻ tốn, đặt là hạ quẻ, rồi lấy $8 + 5 = 13$; lấy $13 : 2 = 6$ dư 1, động sơ hào, quẻ sẽ là : "Địa phong thăng" biến thành "Địa thiên thái". Quẻ hổ có chấn và đoài.

Thiệu Khang Tiết nói với người khách :

"Hôm nay có người đến mời, khách không nhiều, rượu cũng không say, chỉ ăn cơm thịt gà mà thôi". Ngay tối hôm ấy, quả nhiên đúng như vậy.

Bạn đọc lưu ý, chăm chỉ, có thể phát hiện ra rằng : quẻ "Địa phong thăng", "Địa thiên thái" không phải lần đầu tiên xuất hiện trong cuốn sách này, nhưng nội dung, kết quả nó phản ánh thì hoàn toàn khác nhau. Đó chính là biểu hiện của sự thần kỳ, sâu sắc và tuyệt diệu của bát quái. Chúng ta thử nhìn xem : ngài Thiệu Khang Tiết tại sao lại có thể dựa ra phán đoán với quẻ này như vậy ?

(1) Quẻ "địa phong thăng", chữ "Thăng" vốn có ý nghĩa là bay lên cao. Nó là một cái nghĩa may mắn "thông đạt".

(2) Hào từ "sơ lục" nói : "Được phép bay lên, đại cát" cũng có ý là thuận lợi. Dựa vào 2 điều trên, Thiệu tiên sinh đã khẳng định "có động tĩnh".

(3) Ở quẻ hổ có chấn và đoài. Chấn là phương đông. Đoài là phương tây. Có sự phân biệt của chiều bên đông và chiều bên tây.

(4) Trong quẻ có đoài là cái miệng, khôn là cái bụng. Chủ sẽ có việc về cái miệng và cái bụng, cho nên biết rằng "Đông tĩnh" chính là "có người tới mời".

(5) "Khách không nhiều" vì quẻ khôn đứng một mình, không có quẻ khí cùng loại xuất hiện.

(6) "Rượu không say" vì trong quẻ khôn có "khảm thủy" vì thế rượu cũng không quá nhiều.

(7) "Thức ăn chỉ có cơm thịt gà" khôn chính là gạo (hoặc nếp) mà trong quẻ không có khí tương sinh. Vì vậy, biết rằng rượu không nhiều, các món ăn cũng không được phong phú.

Thí dụ 2 :

Xem bảng đề trên "chùa Tây Lâm" bằng số nét chữ, Thiệu Khang Tiết bỗng nhìn thấy bảng chữ đề trên chùa Tây Lâm. Chữ "Lâm" đã thiếu 2 nét, vì thế tự nhiên này ra ý dự đoán : chữ "Tây" 7 nét nên lấy "cấn" làm thượng quẻ. Chữ "Lâm" 8 nét lấy khôn làm hạ quẻ. Lấy trên 7 dưới 8, cộng lại thành 15, chia cho 6 dư 3 làm động hào. Tương quẻ là :

Sơn Thể		Cấn thổ	Dộng tam hào	Cán Thể		Cấn thổ
Địa Dụng		Khôn thổ		vi Dụng		Cấn thổ
Bắc				sơn		Cấn thổ
(A)			(B)			(C)

Phân tích tượng quẻ :

(1) Chùa là nơi cư trú của hòa thượng (dàn ông), hố lại có trùng khôn, tức là hào của trùng âm.

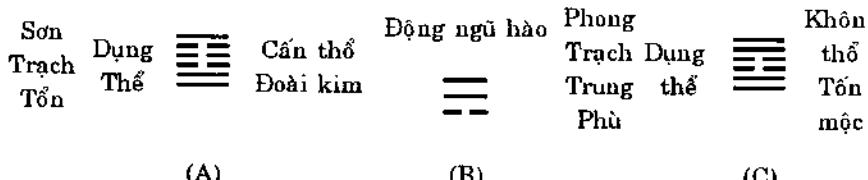
Quẻ này chỉ có một hào thương cửu là dương. Có một điểm là quần âm hâm dương, vì thế đoán rằng : trong chùa này tất có việc chết người, luôn luôn làm cho chùa không yên. Sau khi dò la, hỏi han các hòa thượng trong chùa, quả nhiên đã chứng thực là có chính xác một việc như thế.

(2) Biện pháp để giải phá là :

Đề nghị cho thêm 2 nét móc của chữ "Lâm". Tại sao vậy ? Vì : Thuần dương nam tính lại ở vào nơi thuần âm. Vậy tự nhiên là không bình thường. Trong quẻ có điểm là quần âm không ép dương thì càng thêm buồn phiền. Nét chữ "Lâm" thêm 2 nét móc thì nét của nó sẽ là 10; $10 : 8 = 1$ dư 2 thì hạ quẻ sẽ trở thành quẻ đoài.

Toàn quẻ "sơn địa bắc" sẽ thành quẻ "Sơn trạch tốn" hào động sẽ là :

$(7 + 10) : 6 = 2 \dots$ dư 5. Quẻ biến sẽ là "phong trạch trung phù". Ở quẻ hố sẽ có khôn chấn. Lúc đó tượng quẻ sẽ là

Quẻ hố là : hố có khôn chấn.

(3) "tốn hao" chính là sự bất đầu của việc "thu lợi". Lúc ấy "quẻ dụng" quẻ "thương hố" đều sinh thể. "Quẻ thể" cường thịnh, vượng tướng, dương nhiên sẽ cát tường. Quẻ biến : doi kim khắc tốn mộc "thể khắc dụng chủ sự cát" cũng là một điểm may mắn.

(4) Hòa thượng đã theo lời của Thiệu Khang Tiết thêm vào chữ "Lâm" 2 nét móc. Sau đó, quả nhiên chùa được yên ổn.

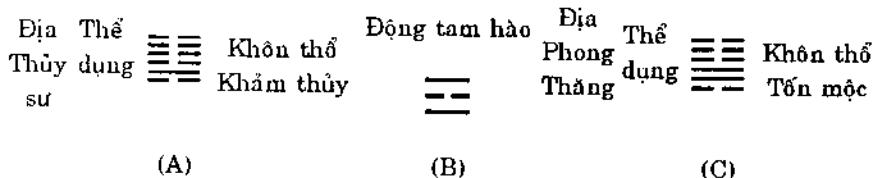
Thí dụ 3 :

Xem thử tiếng con bò kêu.

Giờ, ngọ, ngày quý mão, có một con bò kêu ở phía bắc, tiếng kêu nghe rất thảm thiết. Thiệu Khang Tiết liền xem một quẻ về điều đó. Bò là khôn, là thương quẻ; phương bắc là khâm, là hạ quẻ.

Khâm 6, khôn 8 cộng giờ ngọ là số 7.

$6 + 8 + 7 = 21$. Lấy $21 : 6 = 3$ dư 3 tam hào là động hào. Tương quẻ sẽ là : khôn.

Quẻ hổ có khôn chấn.

Phân tích tương quẻ :

(1) Hào từ của hào lục tam quẻ địa thủy sư là :

"Quân đội có những xe chở xác (hung)", lục tam hào là hào âm, lại ở vị trí dương (bất chính).

Kết quả : "có lẽ thi thể của tướng quân sắp được chở bằng xe".
Đương nhiên là không lành.

(2) "Địa thủy sư" biến thành "Địa phong thăng", khôn là thổ, quẻ hổ là chủ quẻ, là khôn, và chấn tức là chấn mộc. Tốn mộc của quẻ biến đều khắc thổ là khôn thổ, quẻ không có sinh khí.

(3) Tổng số của toàn quẻ là : Thương quẻ khôn là 8, hạ quẻ khâm là 6, số giờ là 7.

$8 + 6 + 7 = 21$. Cho nên đoán rằng : con bò này nội trong 21 ngày sẽ bị giết.

Đến ngày 20 thì có người mua bò này giết để khao dân làng.

Mọi người biết chuyện này đều vô cùng kinh ngạc về quẻ đoán của Thiệu Khang Tiết.

Phần hai

PHÉP DỰ ĐOÁN THEO SÁU HÀO

Chương 8

ĐI VÀO PHƯƠNG PHÁP TRUYỀN THỐNG (CHÍNH TÔNG ĐẠI PHÁP)

Phương pháp vẫn dụng bát quái "Chu dịch" dự đoán thông tin ở mọi phương vị rất nhiều, phần một của sách này đã giới thiệu đôi điều. Phương pháp dự đoán theo sáu hào là một trong những phương pháp chủ yếu dự đoán các loại thông tin của nhân dân lao động thời cổ Trung Quốc, gọi là "Phép đại tông" về dự đoán.

Năm Ất ty Quang Tự nhà Thanh, Vương Hồng Tự, người Lâm Ấc Sơn, soạn "Bốc phệ chính tông", lời nói đầu viết : phép "Bốc phệ"⁽¹⁾ dẫn người dân giải u mê, dạy người khôn tìm may, tránh rủi. Sáu hào phải dựng ngay, các biến hóa phải trình bày cặn kẽ, không được bỏ qua mảy may, đó là điều kiện phải làm. Người đời đầu óc rõ ràng tuếch, không thể cùu xét tỉ mỉ, chỉ là lừa đời dối người, thật là đáng buồn hết sức. Sách này theo lý lẽ chính thống, không dám nói điều gì theo suy nghĩ chủ quan, để lại sai lầm có hại cho người đời sau nên đặt tên là chính tông.

Phương pháp dự đoán mà "Bốc phệ chính tông" giới thiệu, có hình thức gieo quẻ, cũng là lấy đồng tiền thay cổ thi, cũng chính là "phép dự đoán theo sáu hào" như người nay quen gọi.

---

(1) Phép bói bằng cách dùng cổ thi của người xưa.

Nội dung liên quan đến phép dự đoán theo sáu hào rất phong phú, sự vật được tượng quẻ phản ánh cũng rất nhiều, biến hóa hết sức phức tạp. Người mới học tiếp xúc với phép dự đoán theo sáu hào thường có cảm giác bụng dạ rối bời, luôn luôn không biết bắt đầu từ đâu. Có người thì do phương pháp học tập không đúng, có một số thì học mười mấy năm trời vẫn không thể tự mình lấy quẻ, bày quẻ và đoán quẻ được, do đó hết sức buồn nản, cho mình là "kẻ đầu óc ngu ngốc". Kỳ thực không phải thế. Phép dự đoán theo sáu hào thiếu sách đọc nôm na dễ hiểu; chúng ta có vấn đề không hiểu, muốn tìm thầy để hỏi, nhưng không biết thầy ở đâu; tự học tập nghiên cứu thì một mặt tự liệu khó tìm, mặt khác không có bạn cùng trao đổi, dựa vào tự đào sâu suy nghĩ, tự nhiên lại tăng thêm khó khăn trong học tập và nâng cao, tỷ lệ thành công sẽ giảm thấp đi nhiều.

Cùng với sự phát đạt về mở rộng cải cách và hùng vượng sự nghiệp của đất nước, việc nghiên cứu học thuật sôi nổi chưa từng có, công tác nghiên cứu khí công, công năng đặc dịch, "Kinh dịch" v.v... có bước tiến nhảy vọt. Sách báo có liên quan về các mặt này kế tiếp xuất bản, dấy lên phong trào sôi nổi "sốt khí công", "sốt công năng đặc dịch", "sốt kinh dịch"... Sự phát triển tiếp theo tình hình rất tốt đẹp ấy đã tạo điều kiện cho chúng ta học tập dự đoán "Chu dịch".

Dù "Hệ từ - Thượng truyện" nói "Dịch có bốn điều trong đạo của thánh nhân : trọng ngôn hơn từ⁽¹⁾ - trọng động hơn biến⁽²⁾ - trọng chế khí hơn tượng⁽³⁾ - trọng bốc phê hơn chiêm⁽⁴⁾".

Dự đoán xếp vào vị trí thứ tư, cũng tức là xếp vào vị trí cuối cùng của bốn loại công dụng của "Chu dịch". Hơn nữa, từ trong thực tiễn dự đoán của rất nhiều các bậc tiên nhân, chúng ta có thể thấy được dự đoán "Chu dịch" gắn liền với nền văn minh khoa học hiện đại, đã biểu hiện rõ ràng sức sống mãnh liệt của nó. Thực tiễn dự

(1) Ngôn : lời nói trên miệng; từ : câu chữ trong sách.

(2) Động : chuyển động, biến : biến đổi.

(3) Chế khí : vật cụ thể; tượng : hình tượng chung.

(4) Bốc phê : phép bói, chiêm : bói toán, dự đoán.

đoán "Chu dịch" là một trong những cái chìa khóa mở cửa kho báu dịch học, hiến dâng báu vật cho nhân dân, hiến dâng báu vật cho tổ quốc. Chúng ta có lý do để nghiêm chỉnh học tập và nắm vững lấy nó, làm cho nền văn minh cổ đại của Trung Quốc trong tay chúng ta được phát huy rộng rãi.

Phép dự đoán theo sáu hào chứa đựng đầy đủ tư tưởng triết học khoa học, vận dụng vũ trụ quan một chia hai, đối lập và thống nhất, phương pháp luận duy vật biện chứng, nêu rõ quy luật tự nhiên về phát triển và biến hóa trong vũ trụ, phản ánh ngàn vạn loại vật tượng của bát quái, để làm cho trạng thái không gian ba chiều, chiều rộng và độ khó về nghiên cứu nó là hết sức rộng lớn.

Chúng ta thường nghe có người nói : "Dự đoán này nó không đúng, dự đoán là lừa dối người". Người viết dòng này cho rằng "dự đoán này, nó không đúng" có thể là có thật : còn dự đoán là : lừa dối "người" khi kết luận như vật là quá tả và phiến diện.

Ở đây, xin có một sự so sánh : Bệnh viện là nơi mà mỗi người ở đời đều có khả năng phải đến. Bệnh viện của thủ đô và bệnh viện của huyện, thành về trình độ kỹ thuật có sự khác biệt rất lớn. Giữa giáo sư học viện y học và bác sĩ bình thường có sự khác biệt về y thuật. Có sự khác biệt giữa chuyên gia y học, bác sĩ điều trị xem bệnh cho người bệnh, bác sĩ bình thường cũng khám bệnh cho người bệnh, đến cả bác sĩ thực tập, y tá cũng có khi phải khám bệnh cho người bệnh". "Thầy thuốc chân chất", "Thầy lang vườn", ở nông thôn vẫn cứ khám bệnh cho người bệnh của họ. Ở đây bắt đầu phải nói thầy thuốc trình độ sơ cấp ở nông thôn, đoán sai bệnh. Các thí dụ về sai lầm di hại cho bệnh tình vẫn thường xảy ra. Bác sĩ của các bệnh viện lớn ở các thành phố lớn chẩn đoán sai bệnh, hoặc tìm không ra bệnh của bệnh nhân; đó cũng là việc thường có. Mọi người chỉ phản nàn trình độ thầy thuốc không cao, rất ít có người chỉ trích bản thân y học là "lừa dối người".

Dự đoán cũng là như vậy, người thực hành dự đoán "Chu dịch" trình độ không đồng đều, ở người thuộc tầng thứ thấp trường hợp

sai sót trong dự đoán nhiều hơn chút ít; người thuộc tầng lớp cao trường hợp sai sót trong dự đoán ít hơn một chút. Nhưng bất cứ người nào cũng không tránh được có sai sót. Tôi cho rằng phàm là những điều về khoa học đều là đi từ thất bại đến thành công. "Thất bại là mẹ thành công", từ góc độ này thông qua tổng kết nâng cao, sẽ hoàn thiện phương pháp dự đoán và kinh nghiệm phán đoán, giành lấy tỉ lệ thành công lớn.

Thành phố có số bệnh viện lớn, gặp các bệnh khác thường mãi khi bệnh nhân chết rồi, cũng chưa làm rõ được bệnh nhân mắc bệnh gì. Nhưng bệnh viện quyết cũng không phải vì sai sót mà đóng cửa, ngược lại người đến bệnh viện thay cho bệnh viện mà nói thì rất nhiều.

Dự đoán "Chu dịch" tuy là một ngành học vấn, nhưng lại không giống như y học, những thầy thuốc có chuyên môn có thể giúp cho người ta học tập và đào tạo đi sâu, có thể đến bệnh viện thực tập rèn luyện, thầy thuốc trẻ tuổi có thể được các thầy thuốc lâu năm giúp đỡ, truyền nghề. Người nghiên cứu dự đoán "Chu dịch" trong một thời kỳ tương đối dài, đều là đơn độc, giống như "công tác bí mật", chỉ sợ bị người ta phát hiện, lại thêm mang "tội danh" không dung mà có. Điều kiện học tập của nó rất kém. Một số người trong số họ có được thành quả dự đoán như ngày nay đã là không dễ dàng gì.

- Ngày 7 - 9 - 1984, ông Thiệu Vĩ Hoa dự đoán về dự báo thời tiết từ ngày mồng 1 đến ngày 10 tháng 10 ở thành phố Bắc Kinh, gửi trước đến cơ quan tạp chí tự nhiên Bắc Kinh, kết quả đúng 7 ngày, tỷ lệ thành công đạt tới 70%. Lại xin xem : bảng kết quả dự báo thời tiết khu vực Tây An (chỉ tỷ lệ chính xác).

Kết quả Số tháng	Đài khí tượng trung ương	Đài khí tượng Thiểm Tây	Dự đoán bát quái
46	65,92%	71,05%	68,16%

Trong bảng, có thể nhìn thấy rõ ràng dự báo thời tiết ở khu vực này bằng dự đoán bát quái so với dài khí tượng trung ương tỷ lệ chính xác còn cao hơn. Nhưng sai sót của dài trạm, vì "trời có gió mây không đo được" nên rất dễ dàng được mọi người thông cảm, còn sai sót của dự đoán bát quái, có người lại cho là "lừa dối người". Đây là điều không công bằng.

Chúng ta hoàn toàn không muốn tìm cớ để bào chữa cho những sai sót có thể xảy ra trong dự đoán bát quái, trái lại phải gạt bỏ vướng mắc để nhẹ nhàng tiến lên, nỗ lực học tập và nâng cao trình độ dự đoán của mình.

Năm vững phép dự đoán theo sáu hào là một trong những dấu hiệu về trình độ dự đoán đã được nâng cao, phần sau của sách này chuyên đi vào bàn bạc vấn đề này, mong đạt tới ý tứ sâu sắc, lời lẽ dễ hiểu, lớp lang rạch rời, làm cho mọi bạn đọc đều có thể đọc hiểu, xem hiểu, biết lấy qué, biết đoán qué và từng bước vận dụng vào trong thực tiễn dự đoán, tạo phúc cho người đời.

Nết 1. LẬP QUÉ CHO CHÍNH XÁC

Phép lấy qué dự đoán theo sáu hào cũng còn gọi là "phép xóc qué". Công cụ cơ bản của nó là ba đồng tiền tức đồng tiền đồng cổ.

Khi xóc qué, trước hết lấy 3 đồng tiền (tiền Càn Long là tốt nhất) đặt vào lòng bàn tay, hai bàn tay úp lại khoảng một phút, làm cho từ trường trong người và từ trường trong đồng tiền thông với nhau.

Mọi việc trong cuộc sống không thể không động từ trong lòng, thông tin từ trong lòng phát ra. Cho nên người xin người khác dự đoán, trong lòng phải tập trung ý niệm, thì phát thông tin ra ngoài mới đúng. Chỉ có ý niệm của người hỏi việc tập trung, đồng tiền mới

có thể thông qua phản hồi thông tin để phản ánh chính xác, chân thực thứ tự sắp xếp âm dương của đồng tiền. Đồng tiền xóc tất cả sáu lần và ghi lại tượng hào hoặc dương hoặc âm hoặc lão dương của mỗi lần xóc, thứ tự ghi, xếp từ dưới lên trên. Tức là xóc lần đầu là hào đầu, xóc lần thứ hai là hào hai cho đến xóc lần thứ sáu là hào sáu, gọi là hào thượng lục hoặc hào thượng cửu.

Tháng 10 năm 1989, tôi và một đồng chí đi công tác đến Tế Nam, rủ nhau đi thánh địa nhà phật "Thiên phật sơn" dạo chơi, giữa đường gặp nhiều người xem tướng bói quẻ cho khách. Trong số đó, có một thầy bói trên 50 tuổi, tự xưng "đoán 10, ứng 10; bói 100 sai 1". Lúc đó, có hai bạn trẻ xin xem "tướng tay", mời ông ta đến nơi vắng vẻ trong rừng. Xem xong tướng tay một người trong số họ nói : "Cha tôi gần đây phải làm một việc ông có thể xem kết quả ra sao ?" Thầy bói nói : "Được, hãy xóc thêm một quẻ, mỗi quẻ 5 đồng".

Tôi đứng cạnh theo dõi, thấy ông ta lấy quẻ, thứ tự đều sai cả, cụ thể là hào đầu lại ghi vào vị trí hào thứ sáu. Sau đó đương nhiên là không thể tính ra kết quả như thế nào, ông ta "âm ừ" nói : "Việc cha anh muốn làm, 70% có thể thành công, 30% không thể thành công được". Thật là làm cho người ta cười dở, khóc dở. Tôi không thể nhịn được phải nói : "Ông lấy quẻ này, là quẻ gì ?" Ông ta lại "âm ừ". "Quẻ sơn thủy". Tôi biết ông ta còn chưa qua nhập môn, liền khuyên : "Ông xem tướng tay một cách gắng gượng, còn có thể nói lên được điều gì đó, bát quái thì đến lấy quẻ ông cũng không biết, tên quẻ cũng không hay, làm sao có thể lừa người, làm điều thất đức, mưu kiếm đồng tiền, hãy đợi sau này học thông thạo rồi hãy đem ra sử dụng".

Nhưng loại người như hạng "thuật sĩ" tôi giang hồ đó đây ấy không thể bôi nhọ được các nhà dự đoán, trách nào có người phải chịu chung là "Đồng bịp". Lấy quẻ, thứ nhất là thứ tự, thứ nhì là phải nhận rõ ký hiệu âm dương của đồng tiền. Mặt có chữ là ngửa, mặt không chữ là sấp. Trong ba đồng tiền xóc quẻ, khi chỉ có một

là sấp thì ghi là dương "—" hoặc "’"; khi có 2 đồng sấp thì ghi "—" hoặc "’", có 3 đồng sấp thì ghi hoặc "0" chỉ biến hào lão dương; khi 3 mặt đều ngửa thì ghi "x" chỉ biến hào lão âm. Lão dương, lão âm là hào động trong quẻ.

Động thì có biến, dương động biến thành âm, âm động biến thành dương; Trong một quẻ, sáu hào đều động thì toàn biến; sáu hào đều không động thì đều không biến. Một chấm là thiếu dương, hai chấm là thiếu âm; một vòng tròn là lão dương, chủ về việc quá khứ, một dấu nhân "x" là "lão âm", chủ về việc tương lai. Trong sáu hào, chỉ có một hào động khi đoán quẻ có thể tham khảo "hào từ", có hai hào động trở lên, khi đoán quẻ, có thể tham khảo "quẻ từ".

Lấy quẻ, khi ghi thì từ dưới lên trên; xếp tên quẻ thì từ trên xuống dưới. Xin nêu một ví dụ thực tế về xốc quẻ xếp quẻ :

Quẻ ngoại =	x hào thương	chỉ hào âm và hào động
	, hào năm	chỉ hào dương
	" hào bốn	chỉ hào âm

Quẻ nội =	☐ hào ba	chỉ hào dương và hào động
	" hào hai	chỉ hào âm
	x hào đầu	chỉ hào âm và hào động

Quẻ ngoại là khâm, quẻ nội là cấn. Khâm là thủy, cấn là sơn tên quẻ là "Thủy sơn khiêm".

Ví dụ về bảng tượng quẻ :

Càn	Đoài	Ly	Chấn	Tốn	Khảm	Cán	Khôn
☰	☱	☲	☳	☶	☱	☲	☳
một	Hào	Hào	Hào	Hào	Hào	Hào	hai
chấm	đầu	đầu	đầu	đầu	đầu	đầu	chấm
là	hào	hào	là	là	hào	hào	là
vạch liền (1)	hai	ba	vạch liền (2)	âm,	ba	hai	âm,
là	là	là	là	hòa	đều	đều,	
dương, liền (1)	vạch	vạch	dương,	hai	là	là	ba
ba	là	là		hào	âm,	âm,	
	dương;	dương;	hào	ba	hào	hào	hào
hào	hào	hào	hào	là	hai	ba	đều
đều	ba	hai	ba	vạch liền (1)	là	là	là
là	là	là	là	liền (1)	vạch	vạch	âm
dương	âm	âm	âm	dương	là	là	dương

(1) Còn gọi là "lề".

NẾT 2. BÀY QUẺ HOÀN TOÀN KHÔNG KHÓ

Phép dự đoán theo sáu hào, sau khi lấy quẻ, chỉ mới là mặt cái "giá mặc áo", phải dùng biện pháp "mặc áo đội ngũ" bày thành quẻ mới có thể dự đoán, phán đoán kết quả nhân sự là cát hung. Chúng ta dựa theo thứ tự quen dùng về bày quẻ, từng bước một học tập nắm vững phương pháp bày quẻ.

A. DINH CỤC THÀM THIÊN GIÁP TÝ

Phần này chủ yếu nói về quy tắc : sắp xếp thiên can địa chi của 8 quẻ càn, khâm, cấn, chấn, tốn, ly, khôn, đoài. Năm vũng được quy tắc này ta có thể tương đối mau chóng sắp xếp chính xác thiên can, địa chi đối ứng nhau của 6 hào trong 64 quẻ.

Bài ca nạp giáp bày quẻ (bày theo thứ tự từ dưới của quẻ nội, quẻ ngoại).

Càn kim giáp tý ngoại nhâm ngọ,	tý dần thìn, ngọ thân tuất.
Khâm thủy mậu dần ngoại mậu thân,	dần thìn ngọ, thân tuất tý.
Cấn thổ bính thìn ngoại bính tuất,	thìn ngọ thân, tuất tý dần.
Chấn mộc canh tý ngoại canh ngọ,	tý dần thìn, ngọ thân tuất.
Tốn mộc tân sủu ngoại tân mùi,	sủu hợi dậu, mùi ty mão.
Ly hỏa kỵ mão ngoại kỵ dậu,	mão sủu hợi, dậu mùi ty.
Khôn thổ át mùi ngoại quý sủu,	mùi ty mão, sủu hợi dậu.
Đoài kim dinh tỵ ngoại dinh hợi,	tý mão sủu, hợi dậu mùi.

Giải thích bài ca cổ xưa "bày quẻ" này như thế nào, chúng ta sẽ trình bày ở phần sau.

1. Phương pháp nạp chi của bát quái

- Quẻ nội càn : tý thủy, dần mộc, thìn thổ.
- Quẻ ngoại càn : ngọ hỏa, thân kim, tuất thổ.
- Quẻ nội khâm : dần mộc, thìn thổ, ngọ hỏa.

Quẻ ngoại khâm	:	thân kim, tuất thổ, tý thủy.
Quẻ nội cấn	:	thìn thổ, ngọ hỏa, thân kim.
Quẻ ngoại cấn	:	tuất thổ, tý thủy, dần mộc.
Quẻ nội chấn	:	tý thủy, dần mộc, thìn thổ.
Quẻ ngoại chấn	:	ngọ hỏa, thân kim, tuất thổ.
Quẻ nộiERN TỐN	:	sửu thổ, hợi thủy, dậu kim.
Quẻ ngoạiERN TỐN	:	mùi thổ, ty hỏa, mão mộc.
Quẻ nội ly	:	mão mộc, sửu thổ, hợi thủy.
Quẻ ngoại ly	:	dậu kim, mùi thổ, ty hỏa.
Quẻ nội khôn	:	mùi thổ, ty hỏa, mão mộc.
Quẻ ngoại khôn	:	sửu thổ, hợi thủy, dậu kim.
Quẻ nội đoài	:	ty hỏa, mão mộc, sửu thổ.
Quẻ ngoại đoài	:	hợi thủy, dậu kim, mùi thổ.

Tám quẻ trên đây, địa chi của sáu hào hai quẻ càn, chấn sắp xếp giống nhau, cách xếp địa chi trong sáu hào ấy là xếp cách ngôi từ dưới lên trên.

Như quẻ càn , hào đầu là tý thủy, hào hai là dần mộc, hào ba là thìn thổ, hào bốn là ngọ hỏa, hào năm là thân kim, hào sáu là tuất thổ. Các quẻ khác cũng phỏng theo cách này.

Trong vận dụng thực tế dự đoán "Chu dịch", các quẻ thường là sắp xếp sai, như là :

Thiên	— — — — — —	hào sáu
	— — — — — —	hào năm
Sơn	— — — — — —	hào bốn
	— — — — — —	hào ba
Dộn	— — — — — —	hào hai
	— — — — — —	hào đầu

Hạ quẻ cấn là sơn : là quẻ nội cấn, như vậy xin xem thứ tự nạp chi của quẻ nội cấn; chúng là hào đầu thìn thổ, hào hai là ngọ hỏa, hào ba là thân kim; Thượng quẻ là càn, là quẻ ngoại càn, như vậy xin xem thứ tự nạp chi của quẻ ngoại càn; chúng là hào ba nạp ngọ hỏa, hào bốn thân kim, hào cửu thượng tuất thổ. Lần lượt bày trong quẻ, phải trở thành :

Thiên	—	Tuất thổ
	—	Thân kim
Sơn	—	Ngọ hỏa
	—	Thân kim
Độn	—	Ngọ hỏa
	—	Thìn thổ

Các quẻ khác phỏng theo cách nạp chi này.

Trong phép nạp chi, quẻ "càn" vì sao lại nạp tý, dần, thìn, ngọ, thân, tuất ? Quẻ "khôn" tại sao lại nạp mùi, ty, mao, sủu, hơi, dậu ? Cổ nhân khi bàn về "hào thần", đã lấy 12 hào của hai quẻ "càn" và "khôn" ứng với 12 tháng trong một năm. Điều này trong sách "Chu dịch khái luận" đã nói rất rõ. Cái gọi là "hào thần" là chỉ 12 hào của hai quẻ "càn" và "khôn" làm 12 thần, lại đem 12 thần này chia làm 12 tháng, tức là hào sơ cửu của "càn" là "tý", là tháng 11; hào cửu nhị làm "dần" là tháng giêng; hào cửu tam là "thìn", là tháng 3; hào cửu tứ là "ngọ" là tháng 5; hào cửu ngũ là "thân" là tháng 7; hào thượng cửu là tuất là tháng 9. Hào sơ lục của "khôn" là "mùi" là tháng 6; hào lục nhị là ty là tháng 4, hào lục tam là "mao" là tháng 2, hào lục tứ là "sủu" là tháng chạp; hào lục ngũ là "hơi", là tháng 10; hào thượng lục là dậu, là tháng 8.

Căn cứ nguyên tắc thần của 12 hào, cho nên hào đầu của "càn" lấy tý, cách ngôi mà định hào tiếp theo; hào đầu của quẻ khôn lấy mùi, cách ngôi mà định hào sau. Nhưng cách sắp xếp hào tiếp theo quẻ khôn không phù hợp với các cách trước kia, đó là vì quẻ khôn là quẻ âm, sự sắp xếp hào đầu của nó là đi ngược lên, tháng trực địa chi của nó hoàn toàn không thay đổi.

Còn về sáu quẻ chấn, khâm, cấn, tốn, ly, đoài, thứ tự địa chi của các hào cũng đều được sắp xếp theo một quy luật nhất định. Vì 3 quẻ chấn, khâm, cấn là quẻ dương, theo bát quái đồ, cách ngôi chuyển theo chiều thuận, cho nên hào sơ cửu của quẻ chấn bắt đầu từ tý; hào sơ lục của quẻ khâm bắt đầu từ dần; hào sơ lục của quẻ cấn bắt đầu từ thìn. Theo sự sắp xếp hào đầu của ba quẻ ấy, chúng ta lấy tý, dần, thìn của ba hào trong của quẻ càn, cho nên chấn là trưởng nam, lấy hào đầu của càn làm hào đầu; quẻ khâm là trung nam lấy hào hai của càn làm hào đầu, cấn là thiếu nam nên lấy hào ba của càn làm hào đầu.

Thứ tự sắp xếp hào đầu của ba quẻ âm tốn, ly, đoài tương đối phức tạp. Nó không những là đi ngược các hào thứ mà thứ tự của ngôi hào và quẻ cũng hoàn toàn ngược lại. Đoài là thiếu nữ, theo nguyên tắc đếm ngược của quẻ âm, lấy hào đầu của khôn làm hào trên của đoài, nên hào thương lục của quẻ đoài bắt đầu ở mùi thổ; ly là trung nữ, lấy hào hai của khôn làm hào thương cửu, cho nên hào thương cửu của ly là ty hỏa; tốn là trưởng nữ, lấy hào ba của khôn là hào thương cửu của quẻ tốn là mão mộc, các hào thứ từ trên xuống dưới, cách ngôi mà nạp chí.

Có một số bạn đọc xem đến đây có thể có cảm giác bồn chồn cảm thấy đã không dễ hiểu lại không dễ nhớ, thực ra không nên nôn nóng, phần cuối chương này sẽ cho bạn một bảng tương quẻ hoàn chỉnh. Chỉ cần bạn sau khi lấy quẻ kiểm tra lại là biết được tương quẻ sau khi đã được bày xong.

2. Phương pháp nạp can của bát quái

Trong 6 hào của bát quái, không những có cách sắp xếp địa chi mà còn có cách sắp xếp thiên can. Cách sắp xếp trước là "nạp chí", cách sắp xếp sau là "nạp can". Nạp can tức là đem thập thiêng can lần lượt nạp vào bát quái. Quy luật là : "càn nạp giáp nhâm, khôn nạp ất quý, cấn nạp bính, đoài nạp dinh, khâm nạp mậu, ly nạp kỷ, chấn nạp canh, tốn nạp tân".

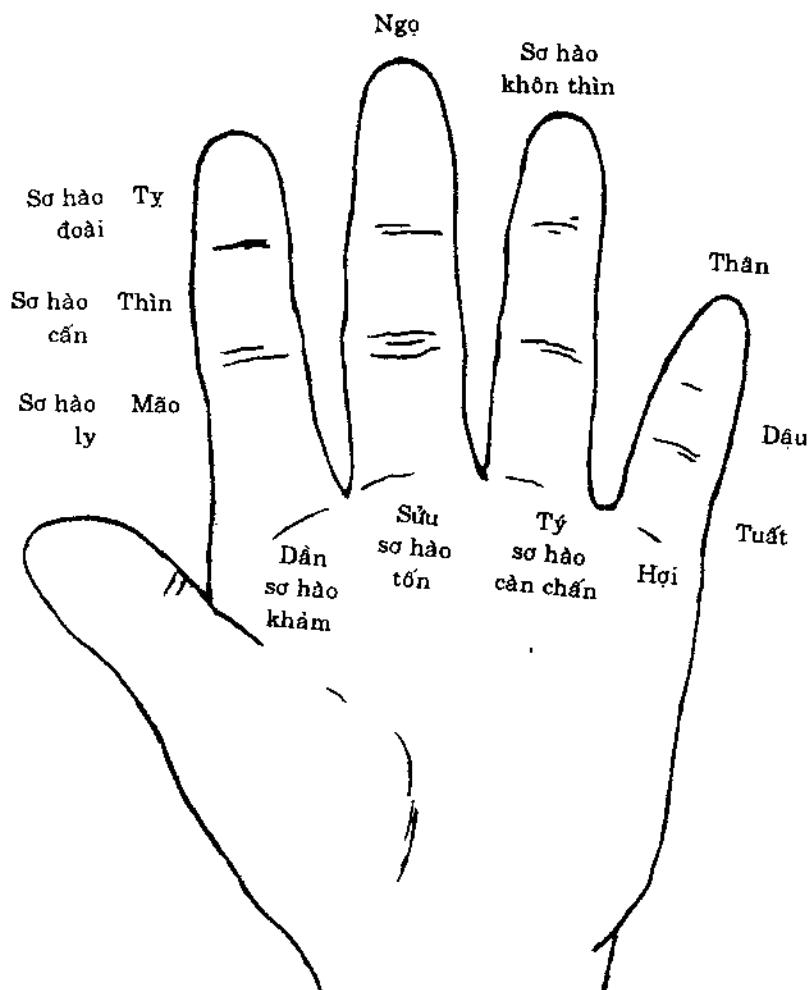
Còn nạp giáp nhâm tức là 3 hào trong quẻ nội của quẻ càn phổi với giáp của thiên can; 3 hào trong quẻ ngoại của quẻ càn phổi với nhâm của thiên can. Khôn nạp át quý tức là 3 hào trong quẻ nội của quẻ khôn phổi với át của thiên can; 3 hào trong quẻ ngoại của quẻ khôn phổi với quý của thiên can. 6 quẻ khác, sáu hào trong mỗi quẻ chỉ phổi với một thiên can. Thiên can, địa chi, ngũ hành trong bát quái phân phổi thành bảng như sau :

	Quẻ càn	Quẻ khôn	Quẻ khǎm	Quẻ cǎn	Quẻ đoài	Quẻ iy	Quẻ chǎn	Quẻ tốn
Thượng	Nhâm tuất thổ	Quý dậu kim	Mậu tý thủy	Bính dần mộc	Đinh mùi thổ	Kỷ ty hòa	Canh tuất thổ	Tân mão mộc
5	Nhâm thâu kim	Quý hợi thủy	Mậu tuất thổ	Bính tý thủy	Đinh dậu kim	Kỷ mùi thổ	Canh thân kim	Tân ty hòa
4	Nhâm ngọ hỏa	Quý sửu thổ	Mậu thân kim	Bính tuất thổ	Đinh hợi thủy	Kỷ dậu kim	Canh ngọ hỏa	Tân mùi thổ
3	Giáp thìn thổ	Ất mão mộc	Mậu ngọ hỏa	Bính thân kim	Đinh sửu thổ	Kỷ hợi thủy	Canh thìn thổ	Tân dậu kim
2	Giáp dần mộc	Ất ty hòa	Mậu thìn thổ	Bính ngọ hỏa	Đinh mão mộc	Kỷ sửu thổ	Canh dần mộc	Tân hợi thủy
Sơ	Giáp tí thủy	Ất mùi thổ	Mậu dần mộc	Bính thìn thổ	Đinh ty hỏa	Kỷ mão mộc	Canh tí thủy	Tân sửu thổ

Cách sắp xếp thiên can địa chi của 6 hào trong bát quái, đặc biệt là sắp xếp địa chi, chỉ cần nhớ địa chi của hào đầu một quẻ sau đó sắp xếp cách ngôi, quẻ dương theo chiều thuận, quẻ âm theo chiều

nghịch, là được. Ví như : hào đầu của quẻ càn là tý thủy; hào đầu của quẻ khôn là mùi thổ; hào đầu của quẻ khâm là dần mộc; hào đầu của quẻ cấn là thìn thổ; hào đầu của quẻ chấn là tý thủy; hào đầu của quẻ tổn là sủu thổ; hào đầu của quẻ ly là mão mộc; hào đầu của quẻ đoài là ty hỏa, sau đó cứ suy ra là tìm ra địa chi của mấy hào sau. Để tiện ghi nhớ, xin xem bảng vẽ sau đây.

Ghi nhớ bằng bàn tay là một cách; một cách khác nữa là thuộc "Bài ca nạp giáp bài quẻ" trên cơ sở hiểu được nội dung. Dương nhiên còn có thể làm phiếu công cụ dự đoán thuận tiện mang theo, như vậy sẽ tránh được nỗi khổ tâm "ghi nhớ khó khăn".

B. PHƯƠNG PHÁP XÁC ĐỊNH HÀO THẾ, HÀO ỨNG

Trong 6 hào của một quẻ, có hào thế và hào ứng; hào thế là người xin đoán, hào ứng là người khác, việc khác, tức là người hay lĩnh vực mà người xin dự đoán cần dự đoán. Phương pháp xác định hào thế, hào ứng của quẻ có thể lấy bát quái càn làm ví dụ :

Càn là trời, "thế" ở hào thứ 6; quẻ "Thiên phong cầu" "thế" ở hào đầu; quẻ "Thiên sơn độn" "thế" ở hào hai; quẻ "thiên địa bì" "thế" ở hào ba, quẻ "Phong địa quan" thế ở hào bốn; quẻ "sơn địa bắc" "thế" ở hào năm; quẻ "hỏa địa tần" "thế" lùi lại hào bốn; quẻ "hỏa thiên đại hữu" "thế" lùi lại hào ba.

Xác định hào ứng thì cách hào thế hai ngôi là hào ứng. Như : quẻ càn, hào thế ở hào thứ sáu, hào ứng tất là ở hào thứ ba, quẻ "phong địa quán" hào thế ở hào thứ tư, hào ứng tất ở vào hào thứ nhất của nội quái. Như thế cũng tức là : thế ứng tất nhiên ở vị trí đối ứng nhau của nội quái ngoại quái; tức là hào đầu đối hào bốn, hào hai đối hào năm, hào ba đối hào sáu. Giữa chúng vừa vận cách hai hào vị.

C. TRÌ THẾ CỦA CÁC HÀO

Hào thế là bản thân mình, như thân thế của người, hưng vượng là tốt, làm việc thì hanh thông, cầu mưu thì vừa ý.

Hào thế hưng vượng, lại được nguyệt nhật (tháng, ngày), hào động, dụng thần sinh hợp hoặc được một trong những cái đó sinh hợp, càng là như vải thêu hoa. Hào thế nếu gặp tuần không, nguyệt phá, hưu tú vô khí thì không tốt. Lại gặp hình khắc xung hại thì là dã xấu lại càng thêm xấu.

Thế ứng tương sinh thì tốt, tương khắc thì xấu; thế ứng tỵ hòa, mưu việc có thể được. Thế động, thế không, lòng mình không thực. Ứng động ứng không, người khác không thực. Hào thế bị khắc, không lợi cho bản thân mình; hào ứng bị khắc, không lợi cho người khác.

• *Hào phụ mẫu trì thế* (hào thế là hào đóng ở hào phụ mẫu, đều giống ở dưới), phụ mẫu là thần của tân khổ, chủ vì bận bịu, bôn ba, hôn nhân khó khăn, con cái hiếm hoi. Nếu trong quẻ, hào thế tài vượng, hào quan, quí động sinh thì lợi về đường văn khoa thi cử. Thê tài động khắc thế thì không có vợ hiền và đoán thọ.

• *Hào tử tôn trì thế* : tử tôn là thần phúc nên; chủ về không lo ngại, tai họa thoảng qua. Nhưng tử tôn lại là thần bắc quan chế quý, khắc chế quan quý cho nên không lợi cho cầu danh, cầu quan.

• *Hào quan quý trì thế* : quan quý là thần của hoạn nạn, cho nên gặp việc thì khó yên, không bệnh thì cũng gặp nạn, tài vật thất tán, có nhập mội càng khó khăn, gặp hung thì nguy hiểm biến thành bình yên. Nhưng cầu danh cầu quan lại rất mong có quan quý trì thế.

• *Hào thê tài trì thế* : Thê là nội trợ, tài là thần tài, tài là nguồn dưỡng mệnh, không thể không có được. Hào tài trì thế chủ về của cải phồn vinh, nếu gặp hào tử tôn động sinh càng là thần cường tài vượng, lợi về cầu quan hỏi kiện, nhưng không lợi về văn thư, khắc phụ mẫu, thê động biến huynh vạn sự đều xấu.

• *Hào huynh đệ trì thế* : vì hào huynh đệ trong ngũ hành là khắc thê khước tài, cho nên hào huynh đệ là thần cướp của, là tai họa mất của, là chủ dẫn đến thương tổn về đường vợ chồng. Gặp huynh đệ trì thế, không những không thể cầu tài mà còn phải phòng khắc thê phá tài. Nếu quan quý hung vượng hoặc hào huynh đệ hóa quan quý thì càng có tai nạn hung hiểm.

D. CÁC HÒA SẮP XẾP LỤC THÂN

Trên đây đã biết đến lục thân, tức là : phụ mẫu, huynh đệ, thê tài, quan quý, tử tôn. Sáu hào trong một quẻ chia thành lục thân như thế nào ?

Lục thân trong quẻ lấy ngũ hành thuộc bát quái làm chủ, phân định thứ tự lục thân địa chi của hào. Cách chia ấy là : sinh ra mình là phụ mẫu, mình sinh ra là tử tôn; khắc mình là quan quý; mình

khắc là thê tài; tý hòa với nhau là huynh đệ. Lục thân trong quẻ không những là đối tượng cần dự đoán, cũng là căn cứ để lấy dụng thần, xác định chính xác dụng thần trong quẻ thì mới có thể dự đoán và phán đoán chính xác được.

Sở thuộc của lục thân tám cung trong quẻ :

Các cung Càn, Đoài thuộc kim : hào kim là huynh đệ, hào thổ là phụ mẫu, hào mộc là thê tài, hào hỏa là quan quý, hào thủy là tử tôn.

Các cung Chấn, Tốn thuộc mộc : hào mộc là huynh đệ, hào thủy là phụ mẫu, hào thổ là thê tài, hào kim là quan quý, hào hỏa là tử tôn.

Các cung Khôn, Cán thuộc thổ : hào thổ là huynh đệ, hào hỏa là phụ mẫu, hào thủy là thê tài, hào mộc là quan quý, hào kim là tử tôn.

Cung ly thuộc hỏa ; hào hỏa là huynh đệ, hào mộc là phụ mẫu, hào kim là thê tài, hào thủy là quan quý, hào thổ là tử tôn.

Cung Khám thuộc thủy : hào thủy là huynh đệ, hào kim là phụ mẫu, hào hỏa là thê tài, hào thổ là quan quý, hào mộc là tử tôn.

E. QUẺ THÂN

Vì phép quẻ thân, các sách không cùng ý kiến. Có sách không dùng đến quẻ thân, chỉ dùng dụng thần, cho rằng trong một quẻ, xem hào thế, hào ứng, dụng thần là được rồi, bất tất phải nói đến quẻ thân. Như dụng thần không tốt mà quẻ thân tốt, hoặc là quẻ thân không tốt mà dụng thần tốt, lấy đâu là chủ. Khi có mâu thuẫn, khó bàn luận ngã ngũ. Có người thì cường điệu tính quan trọng của quẻ thân, "Bóc phệ chính tông" cho rằng : "Hào của quẻ thân là chủ khi bói sự việc, nếu không có quẻ thân thì sự việc không có đầu mối, còn quẻ thân gặp tổn thương thì sự việc ấy khó thành".

"Bốc phệ chính tông" toàn thư không những nói về dụng thần mà còn nhấn mạnh tính quan trọng của quẻ thân, là phương pháp coi trọng cả hai cách. ông Thiệu Vĩ Hoa trong dự đoán thông tin chỉ xem hào thế, hào ứng, dụng thần, không vận dụng phép quẻ thân, nhưng lại cho rằng phép quẻ thân không thể gạt bỏ hoàn toàn, bạn đọc có thể tham khảo trong dự đoán.

Phép xác định quẻ thân của "Bốc phệ chính tông": âm thế bắt đầu từ tháng ngọ trở đi, tức dương thế còn từ tháng tý mới sinh; muốn nhận ra ý trong quẻ đó thì đếm từ hào đầu đến hào thế là được.

"Âm thế bắt đầu từ tháng ngọ" là phương pháp định quẻ thân trong quẻ hào âm trì thế, tức là phàm gấp quẻ hào âm trì thế thì phải tự hào đầu của quẻ lấy ngọ, hào hai lấy mùi, hào ba lấy thân, hào bốn lấy dậu, hào năm lấy tuất, hào sáu lấy hơi, đếm mãi cho đến hào thế thì ngừng. Như thế gọi là "đếm đến hào thế là được".

Nếu hào đầu vừa đúng là ngọ hỏa trì thế, như thế thì ngọ hỏa của hào đầu chính là quẻ thân; đếm đến hào thế là hào mùi thổ; mùi thổ chính là quẻ thân; đếm đến hào thế là thân, hào thân chính là quẻ thân; đếm đến hào thế là hơi; hào hơi phải là quẻ thân. Nếu địa chi của hào thế không là hơi hoặc không phải là địa chi muôn tim, thì phải xem trong quẻ có hào hơi không, có hào thì không kể ở nội quái hay ở ngoại quái, thấy hơi thì là quẻ thân. Dưới đây là những ví dụ :

"Không vi địa"

Tử tôn dậu kim "thế
Thê tài hơi thủy" quẻ thân
Huynh đệ sưu thổ"
Quan quí mão mộc " ứng
Phu mẫu ty hỏa"
Huynh đệ mùi thổ"

Quẻ này hào âm trì thế, hào
dầu bắt đầu từ ngọ, hào hai
mùi, hào ba thân, hào bốn dậu,
hào năm tuất, hào sáu hơi,
ngừng lại đây, lấy hào hơi thủy
làm quẻ thân

"*Thiên phong cầu*"

Phụ mẫu tuất thổ'	Quẻ này hào âm từ thế, hào đầu
Huynh đệ thân kim	bắt đầu từ ngọ, hào đầu vừa
Quan quí ngọ hỏa, ứng, quẻ thân	dúng là hào thế, như vậy ngọ
Huynh đệ dậu kim	hỏa là quẻ thân
Tử tôn hơi thủy,	
Phụ mẫu sủu thổ, thế	

"*Phong hỏa gia nhân*"

Huynh đệ mão mộc,	Quẻ này là hào âm trì thế, hào
Tử tôn tỵ hỏa, ứng	đầu bắt đầu từ ngọ,
Thê tài mùi thổ"	hào hai là mùi, hào hai
Phụ mẫu hơi thủy,	vừa đúng là hào thế, mùi thổ là
Thê tài sủu thổ" thế	quẻ thân
Huynh đệ mão mộc '	Quẻ khác cũng sắp xếp tương tự

"Dương thế còn được sinh từ tháng tý" là phương pháp xác định quẻ thân có hào dương trì thế. Phương pháp này cũng giống như phương pháp xác định hào âm trì thế. Phàm là gấp quẻ hào dương trì thế thì từ hào đầu của quẻ bắt đầu ở tý, hào hai là sủu, hào ba là dần, hào bốn là mão, hào năm là thìn, hào sáu là tỵ, tiếp tục đếm đến hào thế thì dừng. Nếu hào đầu dùng làm tý lại là hào thế thì như vậy hào đầu tý thủy chính là quẻ thân. Hào hai là sủu thổ trì thế, sủu thổ tức là quẻ thân. Nếu không ăn khớp thời tìm trong quẻ. Như ví dụ dưới đây :

"*Ly vi hỏa*"

Huynh đệ tỵ hỏa' thế quẻ thân	Quẻ này hào dương trì thế, hào
Tử tôn mùi thổ"	đầu bắt đầu từ tý, đếm đến hào
Thê tài dậu kim'	thế là tỵ hỏa, hào thế là quẻ
Quan quí hơi thủy' ứng	thân
Tử tôn sủu thổ"	
Phụ mẫu mão mộc '	

"Son hỏa bôn"

Quan quí dán mộc
Thế tài tí thủy "què thân
Huynh đệ tuất thổ" ứng
Thế tài hơi thủy
Huynh đệ sủu thổ
Quan quí mão mộc" thế

Quẻ này hào dương trì thế, hào đầu từ tú, hào đầu vừa đúng là hào thế cho nên hào năm tú thủy là quẻ thân.

"Son phong cỗ"

Huynh đệ dân mộc ' ưng quέ thân
Phụ mẫu tý thủy"
Thế tài tuất thổ"
Quan quí dậu kim ' thế
Phụ mẫu hơi thủy '
Thê tài sưu thổ"

Quẻ này hào dương trì thế,
hào đầu từ tí, đếm đến hào
thế là dần, cho nên dần mộc
trong quẻ là quẻ thân

Một quẻ, có lúc có thể xuất hiện trường hợp hai quẻ thân, như:

"Địa phong thăng"

Quan qui dậu kim " quẻ thân
Phụ mẫu hợi thủy"
Thế tài sủu thổ " thế
Quan qui dậu kim ' quẻ thân
Phụ mẫu hợi thủy '
Thế tài sủu thổ " ứng

Qué này hào âm trì thế, hào đầu
từ ngo. Dâu kim là qué thân.

'Địa trạch lâm'

Tử tôn dậu kim"
Thê tài hơi thủy" ứng
Huynh đệ sưu thố" quê thân
Quan quí mao mộc 'thé
Phu mẫu ty hỏa '

Qué này hào
dương trì thế, sơ hào từ tí, sưu thố
vừa đúng rơi vào hào hai hào thế,
cho nên sưu thố là qué thân, cùng
lúc xuất hiện 2 qué thân.

Trong 64 quẻ, có lúc còn có thể xuất hiện trường hợp không có quẻ thân. Không có quẻ thân thì tra tìm trong các quẻ đầu của các cung, giống như tra tìm "phục thân" vậy.

Sau khi tra tìm "phục thân" ở trên hào thứ mấy thì viết quẻ thân vào bên cạnh hào thứ mấy của quẻ chủ. Ví dụ như sau :

"Thủy sơn kiến"

Tử tốn tí thủy"	<i>Phục Quẻ thân</i>	Quẻ này hào âm trì thế,
Phụ mẫu tuất thổ"	<i>dậu kim</i>	hào đầu từ ngọ, quẻ thân
Huynh đệ thân kim"	Thế	là dậu kim, trong quẻ
Huynh đệ thân kim"		không có dậu kim. Từ
Quan quý ngọ hỏa"		cung doi tra được dậu
Phụ mẫu thìn thổ"	Ứng	kim ở hào 5, quẻ thân thì
		phục ở hào 5

"Lôi thiên đại tráng"

Huynh đệ tuất thổ"		Quẻ này hào dương trì
Tử tốn thân kim"		thế, hào đầu từ tí, mão
Phụ mẫu ngọ hỏa ' Thế		mộc là quẻ thân, trong
Huynh đệ thìn thổ '	<i>Phục Quẻ thân</i>	quẻ không có mão mộc,
Quan quý dần thổ '	<i>mão mộc</i>	từ quẻ khám tra được
Thê tài tí thủy ' Ứng		mão mộc ở hào ba, quẻ
		thân phục ở hào ba

Còn có quẻ, không những bản thân không có hào quẻ thân, thì phải dùng cách tra tìm phục thân, cũng không tra ra quẻ thân, như thế này là quẻ không có quẻ thân. Ví dụ :

"Trạch phong đại quá"

Thê tài mùi thổ"		Quẻ này hào dương trì thế,
Quan quý dậu kim '		hào đầu bắt đầu từ tí, đếm
Phụ mẫu hơi thủy '	Thế	đến hào thế, mão mộc là
Quan quý dậu kim '		quẻ thân, nhưng trong quẻ
Phụ mẫu hơi thủy '		và quẻ chấn đều không có
Thê tài sưu thổ"	Ứng	hào mão mộc, cho nên quẻ
		này không có quẻ thân.

Tóm lại như trên đã trình bày, phép quẻ thân có cả thảy bốn trường hợp; một là có quẻ thân; hai là một quẻ có hai quẻ thân; ba là lấy phúc thân làm quẻ thân; bốn là không có quẻ thân.

Cách đoán hung cát của quẻ thân cũng giống như dụng thân, không thể tách rời quy tắc âm dương ngũ hành, sinh khắc chế hóa. Quẻ thân vượng tướng, có sinh quẻ thân là cát; ngược lại thì là hung. Nhưng khi vận dụng, có thể căn cứ khả năng của mình, người dùng thành thạo thì dùng, người dùng không thành thạo có thể không dùng. Đoán sự việc, lấy dụng thân là chính, đó là phương pháp chính thống.

tiết 3. TOÀN CẢNH TƯỢNG HÀO 64 QUẺ THEO CÁCH BÓI TRUYỀN THỐNG ("BỐC PHỆ CHÍNH TÔNG")

Chúng ta đã có những tri thức cơ bản này đã nêu ở trên, lại có được bức vẽ toàn cảnh tượng hào 64 quẻ theo "Bốc phệ chính tông", cho dù không nhớ được rất nhiều điều đã trình bày trên đây, cũng không ngại gì. Chỉ cần tra sách này là có thể làm rõ lề thường của chính tông về trình tượng hào quẻ và phai thân, phúc thân, quẻ thân, hào thế, hào ứng.

Chúng ta lấy bức vẽ toàn cảnh tượng hào 64 quẻ của "Bốc phệ chính tông" làm trợ thủ, còn lại chỉ là vấn đề đoán quẻ như thế nào. Tôi tin rằng bạn đọc xong tiết này, sẽ tăng thêm lòng tin, rõ hơn luồng suy nghĩ, trong lòng gạt bỏ được phiền muộn tinh thần thông thoáng phần chấn. Đó chính là điều mà tác giả cuốn sách này hằng mong đợi.

CUNG CÀN

"Quẻ càn" thuộc kim

Phụ mẫu	'	Nhâm tuất	Càn là kiện, quẻ đầu cung càn
Huynh đệ	'	Nhâm thân	tên gọi cung bát thuần tài, phu huynh, tử đều toàn, là phuc
Quan quý	'	Nhâm ngọ	thần của bảy quẻ của cung này
Phụ mẫu	" ứng	Giáp thìn	
Thê tài	'	Giáp dần	
Tử tôn	'	Giáp tý	

"Thiên phong cầu" thuộc kim

Phụ mẫu	'	Nhâm tuất	Sau đó là gấp trong
Huynh đệ	'	Nhâm thân	quẻ độc khuyết thê
Quan quý	" ứng	Nhâm ngọ quẻ thân	tài, lấy dần mộc hào
Huynh đệ	'	Tân dậu	hai quẻ càn phục
Tử tôn	'	Tân hơi, phục Dần mộc	dưới hơi thủy hào hai
Phụ mẫu	" thế	Tân sùu	của quẻ này

"Thiên son độn" thuộc kim

Phụ mẫu	'	Nhâm tuất	Dộn là thoái, trong quẻ
Huynh đệ	" ứng	Nhâm thân	khuyết thê tài, tử tôn;
Quan quý	'	Nhâm ngọ	lấy dần mộc hào hai
Huynh đệ	'	Bính thân	quẻ càn phục dưới ngọ
Quan quý	" thế	Bính ngọ phục	hỏa hào hai quẻ này,
Phụ mẫu	"	Bính thìn phục	lấy tí thủy tử tôn quẻ
			càn phục dưới hào đầu
			quẻ này.

"Thiên địa bì" thuộc kim

Phụ mẫu	' ưng	Nhâm tuất	Bí là tắc, trong quẻ
Huynh đệ	'	Nhâm thân quẻ thân	khuyết tý thủy, tử tôn
Quan quý	'	Nhâm ngọ	lấy tử tôn, tý thủy hào
Thê tài	" thế	Kỷ mão	dầu quẻ càn phục hào
Quan quý	"	Ất ty	dầu quẻ này
Phụ mẫu	"	Ất mùi phục Tử tôn	
		tý thủy	

"Phong địa quán" thuộc kim

Thê tài	'	Tân mão	Quan là xem. Trong quẻ
Quan quý	'	Tân ty phục Huynh đệ	khuyết huynh đệ tý
		thân kim	thủy, lấy huynh đệ thân
Phụ mẫu	" thế	Tân mùi	kim hào năm quẻ càn và
Thê tài	"	Ất mão	tử tôn tý thủy hào dầu
Quan quý	"	Ất ty	quẻ càn phục.
Phụ mẫu	" ưng	Ất mùi	Tử tôn
			Tý thủy

"Sơn địa bá" thuộc kim

Thê tài	'	Bính dần	Bá là lạc. Trong quẻ
Tử tôn	" thế	Bính tý	Thân kim khuyết huynh đệ lấy thân
			huynh đệ kim hào 5 quẻ càn phục
Phụ mẫu	"	Bính tuất	dưới tý thủy hào 5 quẻ này.
Thê tài	"	Ất mão	
Quan quý	" ưng	Ất ty	
Phụ mẫu	"	Ất mùi	

"Hỏa địa tần" thuộc kim

Quan quý'	Kỷ tỵ	Quẻ này tần là tiến. Là quẻ
Phụ mẫu "	Kỷ mùi	thứ bảy cung càn, tên gọi quẻ
Huynh đệ' thế	Kỷ dậu	du hồn. Trong quẻ khuyết tử
Thê tài " thế	Ất mão quẻ thân	tôn, lấy hào đầu, tý thủy tử
Quan quý" thế	Ất tỵ	tôn quẻ càn phục hào đầu
Phụ mẫu" ưng	Ất mùi phục Tý thủy	quẻ này.
		tử tôn

"Hỏa thiên đại hưu" thuộc kim

Quan quý' ưng	Kỷ tỵ	Đại hưu thì là rộng. Là quẻ mùi
Phụ mẫu"	Kỷ mùi	của bát quái cung càn, tên gọi quẻ
Huynh đệ'	Kỷ dậu	quy hồn. Trong quẻ này tài, quan,
Phụ mẫu' thế	Giáp thìn	phụ, huynh, tử đều toàn, không
Thê tài '	Giáp dần	phải tìm phục.
Tử tôn ,	Giáp tỵ	

CUNG KHẨM

"Khảm vi thủy" thuộc thủy

Huynh đệ" thế	Mậu tỵ	Khảm là hiếm. Quẻ đầu của cung
Quan quý'	Mậu tuất	khảm tên là bát thuần khảm.
Phụ mẫu" ưng	Mậu thân	Trong quẻ tài, quan phụ, huynh, tử
Thê tài "	Mậu ngọ	đều toàn, là phục thân của quẻ bảy
Quan quý'	Mậu thìn	cung này.
Tử tôn	Mậu dần	

"Thủy trạch tiết" thuộc thủy

Huynh đệ "	Mậu tý quẻ thân	Tiết là dùng. Trong quẻ quan,
Quan quý '	Mậu tuất	phụ, huynh, tử đều đủ, không
Phụ mẫu " ứng	Mậu thân	cần tìm phục.
Quan quý "	Đinh sửu	
Tử tôn '	Đinh mão	
Thê tài ' thế	Đinh ty	

"Thủy lôi truân" thuộc thủy

Huynh đệ "	Mậu tý	Truân là nan. Trong
Quan quý ' ứng	Mậu tuất	quẻ khuyết thê tài -
Phụ mẫu "	Mậu thân	lấy ngọ hỏa hào ba
Quan quý "	Canh thìn phục	quẻ khâm phục dưới
	Thê tài	thìn thổ hào ba quẻ
Tử tôn " thế	Ngọ hỏa	này.
Huynh đệ ' thế	Canh dần	
	Canh tý	

"Thủy hỏa ký tế" thuộc thủy

Huynh đệ " ứng	Mậu tý	Ký tên là hợp. Trong
Quan quý '	Mậu tuất	quẻ khuyết thê tài.
Phụ mẫu "	Mậu thân	Lấy ngọ hỏa hào ba
Huynh đệ ' thế	Kỷ hơi phục	quẻ khâm phục hào ba
	Thê tài	quẻ này.
Quan quý "	Kỷ sửu	
Tử tôn '	Kỷ mão phục	Dần mộc
		Quẻ thân

"Trạch hỏa cách" thuộc thủy

Quan quý "	Đinh mù.	Cách là cải. Trong
Phụ mẫu "	Đinh dậu	quẻ khuyết thê tài,
Huynh đệ " thế	Đinh hợi	lấy ngọ hỏa hào ba
Huynh đệ "	Kỷ hợi phục	quẻ khâm phục hào
		ba quẻ này.
Quan quý "	Kỷ sưu	
Tử tôn " ứng	Kỷ mão quẻ thân	

"Lôi hỏa phong" thuộc thủy

Quan quý "	Canh tuất quẻ thân	Phong là đại. Trong quẻ tài,
Phụ mẫu " thế	Canh thân	quan, phụ, huynh, tử đều
Thê tài "	Canh ngọ	toàn, không cần tìm phục.
Huynh đệ "	Kỷ hợi	
Quan quý " ứng	Kỷ sưu	
Tử tôn "	Kỷ mão	

"Địa hỏa minh di" thuộc thủy

Phụ mẫu "	Quý dậu	Minh di là thương. Là quẻ
Huynh đệ "	Quý hợi	thứ bảy của cung khâm,
Quan quý " thế	Quý sưu	gọi là du hồn. Trong quẻ
Huynh đệ "	Kỷ hợi phục	khuyết thê tài, lấy ngọ
		hỏa hào thứ ba quẻ khâm
Quan quý "	Kỷ sưu	phục dưới hợi thủy hào
Tử tôn " ứng	Kỷ mão	thứ ba quẻ này.

"Địa thủy số" thuộc thủy

Phụ mẫu "	Ứng	Quý dậu	Sư là chúng. Là quẻ mèo của cung khâm
Huynh đệ "		Quý hợi	gọi là quý hồn.
Quan quý "		Quý sưu phục	Trong quẻ tài quan
Thê tài "	Thể	Mậu ngọ	phu, huynh, tử đều
Quan quý "		Mậu thin	dù, không cần tìm
Tử tôn "		Mậu dần	phục.

CUNG CẤN

"Cấm vi son" thuộc thổ

Quan quý "	Thể	Bính dần	Cấn là chỉ. Là quẻ đầu của cung
Thê tài "		Bính tý	cấn, tên gọi bát thuần. Trong quẻ
Huynh đệ "		Bính tuất	tài, quan, phu, huynh, tử đều toàn
Tử tôn "	Ứng	Bính thân	Lấy quẻ thứ bảy trong cung này
Phụ mẫu "		Bính ngọ	làm phục thần.
Huynh đệ "		Bính thin	

"Son hỏa bôn" thuộc thổ

Quan quý "		Bính dần	Bôn là sức. Trong
Thê tài "		Bính tý quẻ thân	quẻ khuyết phu
Huynh đệ "	Ứng	Bính tuất	mẫu, tử tôn lấy ngọ
Thê tài "		Kỷ hợi phục	hỏa hào hai, thân
			kim hào ba phục
Huynh đệ "		Kỷ sưu phục	hỏa hai, hỏa ba của
			quẻ này.
Quan quý "	Thể	Kỷ mão	

"Sơn thiên đại súc" thuộc thổ

Quan quý'	Bính dần	Dai súc là tự.
Thê tài " ưng	Bính tý	Trong quẻ khuyết phu
Huynh đệ "	Bính tuất	mẫu, tử tôn.
Huynh đệ '	Giáp thận phục	Lấy phu mẫu ngộ hỏa
		hào hai, tử tôn thân
Quan quý' thế	Giáp dần phục	kim hào ba quẻ cẩn
		phục hào hai, hào ba
Thê tài '	Giáp tý	quẻ này.

"Sơn trạch tổn" thuộc thổ

Quan quý' ưng	Bính dần	Tổn là ích.
Thê tài " ưng	Bính tý	Trong quẻ
Huynh đệ "	Bính tuất	khuyết tử tôn.
Huynh đệ " thế	Đinh sủu phục	Lấy thân kim,
		tử tôn hào ba
Quan quý'	Đinh mão	quẻ cẩn phục
Phụ mẫu '	Đinh ty	hào ba quẻ này.

"Hỏa trạch khuê" thuộc thổ

Phụ mẫu' ưng	Kỷ ty	Khuê là bối. Trong quẻ
Huynh đệ "	Kỷ mùi phục	khuyết thê tài. Lấy tý
Tử tôn ' thế	Kỷ dậu	thủy, thê tài hào năm
Huynh đệ " thế	Đinh sủu phục	quẻ cẩn phục hào năm
Quan quý'	Đinh mão	quẻ này.
Phụ mẫu' ưng	Đinh ty	

"Thiên trạch lý" thuộc thổ

Huynh đệ	Nhâm tuất	thê tài	Lý là lỗ. Trong quẻ
Tử tôn	Nhâm thân	tý thủy	khuyết thê tài, lấy tý
Phụ mẫu	Nhâm ngọ		thủy thê tài hào năm
Huynh đệ	Đinh sủu		quẻ cấn phục hào năm
Quan quý	Đinh mão		quẻ này.
Phụ mẫu	Đinh ty phục	thìn thô	
		quẻ thân	

"Phong trạch trung phù" thuộc thổ

Quan quý	Tân mão	tý thủy	Trung phù là tín, là
Phụ mẫu	Tân ty phục	thê tài	quẻ thứ bảy cung cấn,
Huynh đệ	Tân mùi		tên gọi du hồn - Quẻ
Huynh đệ	Đinh sủu phục	thân kim	huyết thê tài, tử tôn,
Quan quý	Đinh mão	tử tôn	lấy tử tôn hào ba, thê
Phụ mẫu	Đinh ty		tài hào năm quẻ cấn
			phục hào ba năm quẻ
			này.

"Phong sơn tiệm" thuộc thổ

Quan quý	Tân mão	tý thủy	Tiệm là tiến. Là quẻ
Phụ mẫu	Tân ty phục	thê tài	mùi cung cấn, tên quy
Huynh đệ	Tân mùi		hồn. Trong quẻ khuyết
Tử tôn	Bính thân		thê tài, lấy tý thủy thê
Phụ mẫu	Bính ngọ		tài, hào năm quẻ cấn
Huynh đệ	Bính thìn		phục hào năm quẻ này.

CUNG CHẨN

"Chân vi lôi" thuộc mộc

Thê tài "	thể	Canh tuất	Chấn là động. Quẻ đầu cung chấn
Quan quý "		Canh thân	gọi là bát thuần, trong quẻ tài,
Tử tôn ,		Canh ngọ	quan, phụ, huynh, tử đều toàn, là
Thê tài " ứng		Canh thìn	phục thân 7 quẻ dưới cung này.
Huynh đệ "		Canh dần	
Phụ mẫu ,		Canh tỵ	

"Lôi địa đực" thuộc mộc

Thê tài "		Canh tuất	Dự là duyệt (vui). Trong
Quan quý "		Canh thân	quẻ phụ mẫu lấy tý thủy
Tử tôn , ứng		Canh ngọ quẻ thân phục	phụ mẫu của hào đầu quẻ
Huynh đệ "		Ất mão	chấn phục hào đầu quẻ
Tử tôn "		Ất ty	này.
Thê tài " thể		Ất mùi phục tý thủy phụ mẫu	

"Lôi thủy giải" thuộc mộc

Thê tài "		Canh tuất	Giải là tán. Trong quẻ
Quan quý "		Canh thân	khuyết phụ mẫu - Lấy
Tử tôn ,		Canh ngọ	tý thủy phụ mẫu hào
Tử tôn " ứng		Mậu ngọ	đầu quẻ chấn phục hào
Thê tài " thể		Mậu thìn	đầu quẻ này.
Huynh đệ "		Mậu dần phục tý thủy phụ mẫu	

"Lôi phong hằng" thuộc mộc

Thê tài "	ứng	Canh tuát	Hằng là cửu (lâu).
Quan quý "		Canh thân	Trong quẻ khuyết
Tử tôn "		Canh ngọ	huynh đệ, lấy dần
Quan quý " thế		Tân dậu	mộc huynh đệ hào
Phụ mẫu "		Tân hơi phục	hai quẻ chấn phục
			huynh đệ hào hai quẻ này.
Thê tài "		Tân sưu quẻ thân	

"Địa phong thăng" thuộc mộc

Quan quý "		Quý dậu	Thăng là tiến. Trong
Phụ mẫu "		Quý hơi	quẻ khuyết huynh đệ,
Thê tài " thế		Quý sưu phục	tử tôn lấy dần mộc,
			huynh đệ hào hai ngọ
Quan quý "		Tân dậu quẻ thân	hỏa, tử tôn hào bốn
Phụ mẫu "		Tân hơi	quẻ chấn phục hào hai,
Thê tài " ứng		Tân sưu phục	hào bốn quẻ này.
			dần mộc

"Thủy phong tinh" thuộc mộc

Phụ mẫu "		Mậu tú	Tinh là tinh.
Thê tài " thế		Mậu tuát	Trong quẻ khuyết
Quan quý "		Mậu thân phục	huynh đệ, tử tôn,
			lấy dần mộc
Quan quý "		Tân dậu phục	huynh đệ hào hai,
Phụ mẫu " ứng		Tân hơi phục	ngọ hỏa tử tôn
Thê tài " ứng		Tân sưu	hào bốn quẻ chấn
			phục hào hai, bốn
			quẻ này.

"Trách phong đại quá" thuộc mục

Thê tài "	Đinh mùi	Đại quá là họa, tên
Quan quý'	Đinh dậu	gọi du hồn. Trong
Phụ mẫu' thế	Đinh hơi phục	quẻ khuyết huynh đệ,
	ngọ hòa	tử tôn lấy dần mộc,
Quan quý'	Tân dậu	huynh đệ hào hai,
Phụ mẫu'	Tân hơi phục	ngọ hòa tử tôn hào
	dần mộc	bốn quẻ chấn phục
Thê tài "	Tân sưu	hào hai, bốn quẻ này.

"Trách lối tùy" thuộc mõc

Thê tài "	Ứng	Đinh mùi	Tùy là thuận.
Quan quý'		Đinh dậu phục	Qué mùi cung chấn,
Phụ mẫu'		Đinh hợi phục	là quy hồn.
		qué thân ngọ hỏa tử tôn	Trong qué khuyết tử tôn, lấy ngọ hỏa, tử
Thê tài "	thể	Canh thìn	tôn của hào bốn qué
Huynh đệ "		Canh dần	chấn phục hào bốn
Phụ mẫu'		Canh tý	qué này.

CUNG TỐN

"Tổn vi phong" thuộc mục

Huynh đệ	thé	Tân mão	
Tử tôm	'	Tân ty quẻ thân	
Thê tài	"	Tân mù	
Quan quý	"	Ứng	Tân dậu
Phụ mẫu	'	ứng	Tân hợi
Thê tài	"	ứng	Tân sửu

"Phong thiên tiêu súc" thuộc mộc

Huynh đệ	Tân mão	Tiêu súc là tắc. Trọng
Tử tôn	Tân ty	quẻ khuyết quan quí, lấy
Thê tài	Tân mùi	dâu kim hào ba quẻ tốn
Thê tài	Giáp thìn phục dâu kim quan quý	phục hào ba quẻ này.
Huynh đệ	Giáp dần	
Phụ mẫu	Giáp tỵ	

"Phong hỏa gia nhân" thuộc mộc

Huynh đệ	Tân mão	Gia nhân là đồng.
Tử tôn	Tân ty	Trong quẻ khuyết
Thê tài	Tân mùi quẻ thân	quan quí, lấy dâu
Phụ mẫu	Kỷ hơi phục dâu kim quan quý	kim hào ba quẻ tốn phục dưới hơi thủy
Thê tài	Kỷ sứu	hào ba quẻ này.
Huynh đệ	Kỷ mão	

"Phong lôi ích" thuộc mộc

Huynh đệ	Tân mão	Ích là tốn. Trọng
Tử tôn	Tân ty	quẻ khuyết quan
Thê tài	Tân mùi quẻ thân	quí, lấy dâu kim,
Thê tài	Canh thìn phục dâu kim quan quý	quan quí hào ba quẻ tốn phục hào
Huynh đệ	Canh dần	ba quẻ này.
Phụ mẫu	Canh tỵ	

"Thiên lôi vô vọng" thuộc mộc

Thê tài	Nhâm tuất	phục quẻ thân	Vô vọng là thiên tai.
Quan quý	Nhâm thân		Trong quẻ tài, quan, phụ,
Tử tôn	Nhâm ngọ		huynh, tử đều toàn không
Thê tài	Canh thìn		cần tìm phục.
Huynh đệ	Canh dần		
Phụ mẫu	Canh tý		

"Hỏa lôi phê hạp" thuộc mộc

Tử tôn	Kỳ ty	Phê hạp là khiết (có nghĩa là "cẩn"),
Thê tài	Kỳ mùi	trong quẻ : tài, quan, phụ huynh, tử
Quan quý	Kỳ dậu	đều toàn, không cần tìm phục.
Thê tài	Canh thìn	
Huynh đệ	Canh dần	
Phụ mẫu	Canh tý	

"Sơn lôi di" thuộc mộc

Huynh đệ	Bính dần	Di là dương, quẻ
Phụ mẫu	Bính tý phục	thứ bảy cung tốn là
		quẻ du hồn, khuyết
Tử tôn	tỷ hỏa	tử tôn, quan quý,
Thê tài	Bính tuất	lấy dậu kim hào ba,
		tỷ hỏa hào năm quẻ
Thê tài	Canh thìn phục	tốn phục hào ba,
		hào năm quẻ này.
Huynh đệ	Canh Dần	
Phụ mẫu	Canh tý	

"Sơn phong cỗ" thuộc mộc

Huynh đệ * ứng	Binh dần quẻ thân	Cỗ là sư. Quẻ mùi
Phụ mẫu "	Binh ty phục	cung tổn là quẻ quy
	ty hỏa	hồn, khuyết tử tôn;
Thê tài "	Binh tuất	lấy ty hỏa hào năm
Quan quý * thế	Tân dậu	của quẻ tổn phục
Phụ mẫu "	Tân hơi	hào năm quẻ này.
Thê tài "	Tân siu	

CUNG LY

"Ly vi hỏa" thuộc hỏa

Huynh đệ * thế	Kỷ ty quẻ thân	Ly là lệ (đẹp đẽ). Là quẻ đầu
Tử tôn "	Kỷ mùi	cung ly, là quẻ bát thuần, tài,
Thê tài "	Kỷ dậu	quan, phụ, huynh, tử đều toàn,
Quan quý * ứng	Kỷ hơi	là phục thân của bảy quẻ dưới.
Tử tôn "	Kỷ sủu	
Phụ mẫu "	Kỷ mão	

"Hỏa sơn lữ" thuộc hỏa

Huynh đệ "	Kỷ ty	Lữ là khách. Trong
Tử tôn "	Kỷ mùi	quẻ khuyết phụ
Thê tài * ứng	Kỷ dậu	mẫu, quan quý, lấy
Thê tài "	Binh thân	mão mùi hào dầu,
		hợi thủy quan quý
Huynh đệ "	Binh ngọ quẻ thân	ly phục hào, mộc, ba
Tử tôn " thế	Binh Thìn phục	quẻ này.
		phụ mẫu

"Hỏa phong định" thuộc hỏa

Huynh đệ	Kỷ tỵ	Dịnh là định. Trong
Tử tôn	Kỷ mùi	quẻ khuyết phụ
Thê tài	Kỷ dậu	mẫu, lấy mão mộc,
Thê tài	Tân dậu	phụ mẫu hào dầu
Quan quý	Tân hơi	quẻ ly phục hào dầu
Tử tôn	Tân sủu quẻ thân	mão mộc phụ mẫu quẻ này.

"Hỏa thủy vị tế" thuộc hỏa

Huynh đệ	Kỷ tỵ	Vị tế là thất. Trong
Tử tôn	Kỷ mùi	quẻ khuyết quan
Thê tài	Kỷ dậu	quí. Lấy hơi thủy,
Huynh đệ	Mậu ngọ phục	quan quý hào ba quẻ
Tử tôn	Mậu thìn	ly phục dưới ngọ
Phụ mẫu	Mậu dần	hỏa hào ba quẻ này.

"Sơn thủy móng" thuộc hỏa

Phụ mẫu	Bính dần	Nòng là vị. Trong
Quan quý	Bính tý	quẻ khuyết thê tài,
Tử tôn	Bính tuất phục	dậu kim lấy dậu kim thê tài
Huynh đệ	Mậu ngọ	thê tài hào bốn quẻ ly phục
Tử tôn	Mậu thìn	quẻ thân hào bốn quẻ này.
Phụ mẫu	Mậu dần	

"Phong thủy hoán" thuộc hỏa

Phụ mẫu '	Tân mão		Hoán là tần.
Huynh đệ ' thế	Tân ty		Trong quẻ khuyết
Tử tôn *	Tân mùi phục	dậu kim	thê tài quan quí;
		thê tài	lấy hơi thủy
Huynh đệ "	Mậu ngọ phục	hơi thủy	quan quí hào ba
		quan quý	dậu kim, thê tài
Tử tôn * Ứng	Mậu thìn quẻ thân		hào bốn quẻ ly
Phụ mẫu "	Mậu dần		phục hào ba, bốn
			quẻ này.

"Thiên thủy tung" thuộc hỏa

Tử tôn '	Nhâm tuất		Tung là luận. Là cung ly.
Thê tài "	Nhâm thân		Que thứ bảy - quẻ du hồn,
Huynh đệ ' thế	Nhâm ngọ		khuyết quan quí, lấy hơi
Huynh đệ "	Mậu ngọ phục	hơi thủy	thủy, quan quí hào ba quẻ
		quan quý	ly phục hào hai quẻ này.
Tử tôn '	Mậu thìn		
Phụ mẫu "	Mậu dần phục	mão mộc	
		quẻ thân	

"Thiên hỏa đồng nhân" thuộc hỏa

Tử tôn * Ứng	Nhâm tuất	Đồng nhân là thân. Là quẻ quy
Thê tài '	Nhâm thân	hồn quẻ mùi của cung ly. Trong
Huynh đệ ' thế	Nhâm ngọ	quẻ tài, quan, phụ, huynh, tử đều
Quan quý ' thế	Kỷ hơi	toàn không cần tìm phục.
Tử tôn "	Kỷ sủu	
Phụ mẫu '	Kỷ mão	

CUNG KHÔN

"Khôn vị địa" thuộc thổ

Tử tôn "	thế	Quý dậu	Khôn là thuần, là quẻ đầu cung
Thê tài "		Quý hợi quẻ thân	này, là quẻ bát thuần. Trong
Huynh đệ "		Quý sứu	què, tài, quan, phụ, huynh, tử
Quan quý " ứng		Ất mão	đều toàn, là phục thân của bảy
Phụ mẫu "		Kỷ tỵ	què hạ cung này.
Huynh đệ "		Ất mùi	

"Địa lôi phục" thuộc thổ

Tử tôn "		Quý dậu	Phục là phản. Trong què
Thê tài "		Quý hợi	khuyết phụ mẫu. Lấy ty
Huynh đệ " ứng		Quý sứu	hỏa phụ mẫu hào hai què
Huynh đệ "		Canh thìn	khôn phục hào hai què
Quan quý "		Canh dần phục ty hỏa	này.
		phụ mẫu	
Thê tài " thế		Canh tý quẻ thân	

"Địa trạch lâm" thuộc thổ

Tử tôn "		Quý dậu	Lâm là đại. Trong què : tài,
Thê tài " ứng		Quý hợi	quan, phụ, huynh, tử đều toàn,
Huynh đệ "		Quý sứu quẻ thân	không cần tìm phục. Trong què
Huynh đệ "		Đinh sứu quẻ thân	có hai què thân.
Quan quý " thế		Đinh mão	
Phụ mẫu " thế		Đinh ty	

"Địa thiêng thái" thuộc thổ

Tử tôn "	Ứng	Quý dậu	Thái là thông.
Thê tài "		Quý hợi	Trong quê khuyết
Huynh đệ "		Quý sửu	phụ mẫu, lấy ty
Huynh đệ * thế		Giáp thìn	hỏa phụ mẫu hào
Quan quý *		Giáp dần quê thân phục	hai quê khôn phục
		ty hỏa	phụ mẫu hào hai quê này.
Thê tài *		Giáp tỵ	

"Lôi thiêng đại tráng" thuộc thổ

Huynh đệ "		Canh thìn	Đại tráng là trí.
Tử tôn "		Canh thân	Trong quê : tài,
Phụ mẫu * thế		Canh ngọ	quan, phụ, huynh,
Huynh đệ *		Giáp thìn phục	tử đều toàn, không
		mão mộc	cần tìm phục.
Quan quý *		Giáp dần	
Thê tài * Ứng		Giáp tỵ	

"Trạch thiêng quái" thuộc thổ

Huynh đệ "		Đinh mùi	Quái là quyết.
Tử tôn * thế		Đinh dậu	Trong quê khuyết
Thê tài *		Đinh hợi	phụ mẫu, lấy ty hỏa
Huynh đệ *		Giáp thìn quê thân	phụ mẫu hào hai
Quan quý * Ứng		Giáp dần phục	quê khôn phục hào
		ty hỏa	phụ mẫu hai quê này.
Thê tài *		Giáp tỵ	

"Thủy thiên nhu" thuộc thổ

Thê tài "	Mậu tý phục	dậu kim què thân	Nhu là tu (cần). Là què thứ bảy của cung khôn, là du hồn.
Huynh đệ "	Mậu tuất		Trong què khuyết
Tử tôn " thế	Mậu thân		phụ mẫu, lấy ty hỏa
Huynh đệ "	Giáp thìn		phụ mẫu hào hai què
Quan quý "	Giáp dần phục	ty hỏa phụ mẫu	khôn phục hào hai què này.
Thê tài " ứng	Giáp tý		

"Thủy địa ti" thuộc thổ

Thê tài " ứng	Mậu tý	Tí là hỏa. Là què mùi cung khôn, là què quy hồn. Trong
Huynh đệ "	Mậu tuất	què, tài, quan, phụ, huynh,
Tử tôn "	Mậu thân què thân	tử đều toàn, không cần tìm
Quan quý " thế	Ất mão	phục.
Phụ mẫu "	Ất ty	
Huynh đệ "	Ất mùi	

CUNG ĐOÀI

"Đoài vi trách" thuộc kim

Phụ mẫu " thế	Đinh mùi	Đoài là duyệt (vui vẻ). Là què đầu cung doi, là bát
Huynh đệ "	Đinh dậu	thuần. Trong què tài, quan,
Tử tôn "	Đinh hơi què thân	phụ, huynh, tử đều toàn, là
Phụ mẫu " ứng	Đinh sứu	phục thân của bảy què cung
Thê tài " ứng	Đinh mão	này.
Quan quý " ứng	Đinh ty	

"Trạch thủy khốn" thuộc kim

Phụ mẫu "	Đinh mùi	Khốn là nguy. Trong quẻ tài,
Huynh đệ '	Đinh dậu	quan, phụ, huynh, tử đều
Tử tôn ' ứng	Đinh hợi	toàn, không cần tìm phục.
Quan quý "	Mậu ngọ quẻ thân	
Phụ mẫu "	Mậu thìn	
Thê tài " thế	Mậu dần	

"Trạch địa tuy" thuộc kim

Phụ mẫu "	Đinh mùi quẻ thân	Tuy là tụ. Trong quẻ tài,
Huynh đệ ' ứng	Đinh dậu	quan, phụ, huynh, tử đều
Tử tôn '	Đinh hợi	toàn, không cần tìm phục.
Thê tài "	Ất mão	
Quan quý ' thế	Ất ty	
Phụ mẫu "	Ất mùi quẻ thân	

"Trạch son hàm" thuộc kim

Phụ mẫu "	Đinh mùi	Hàm là cảm. Trong
Huynh đệ '	Đinh dậu	quẻ khuyết thê tài,
Tử tôn '	Đinh hợi	lấy mão mộc huynh
Huynh đệ ' thế	Bính thân	dệ hào hai quẻ đoài
Quan quý "	Bính ngọ phục	mão mộc thê tài phục hào hai quẻ
		này.
Phụ mẫu "	Bính thìn	

"Thủy sơn kiến" thuộc kim

Tử tôn "	Mậu tý	Kiến là nan. Trong
Phụ mẫu '	Mậu tuất phục	quẻ khuyết thê tài.
Huynh đệ " thế	Mậu thân	lấy mão mộc, thê tài
Huynh đệ '	Bính thân	hào hai quẻ đoài phục
Quan quý "	Bính ngọ phục	hào hai quẻ này.
Phụ mẫu " ứng	Bính thìn	

"Địa sơn khiêm" thuộc kim

Huynh đệ "	Quý dậu	Khiêm là thoái. Trong
Tử tôn " ứng	Quý hợi	quẻ khiêm khuyết thê
Phụ mẫu "	Quý sứu	tài, lấy mão mộc thê
Huynh đệ '	Bính thân	tài hào hai quẻ đoài
Quan quý " ứng	Bính ngọ phục	phục hào hai quẻ này.
Phụ mẫu "	Bính thìn	

"Lôi sơn tiểu quá" thuộc kim

Phụ mẫu "	Canh tuất	Tiểu quá là ngộ (gặp gỡ).
Huynh đệ "	Canh thân	Là quẻ thứ bảy cung
Quan quý " thế	Canh ngọ	đoài, là quẻ du hồn. Quẻ
		khuyết thê tài, tử tôn.
Huynh đệ '	Bính thân	Lấy mão mộc quẻ đoài
Quan quý "	Bính ngọ phục	phục hào hai quẻ này,
Phụ mẫu " ứng	Bính thìn	hợp thủy tử tôn phục hào
		bốn quẻ này.

"Lời trạch quy muội" thuộc kìm

Phụ mẫu "	Ứng	Canh thìn	Quy muội là đại. Là quẻ
Huynh đệ "		Canh thân quẻ thân	mùi cung doi, là quẻ
Quan quý '		Canh ngọ phục hợi thủy	quy hồn. Trong quẻ
		tử tôn	khuyết tử tôn. Lấy hợi
Phụ mẫu '	Thể	Đinh sửu	thủy tử tôn hào 4 quẻ
Thê tài '		Đinh mão	đoài phục hào 4 quẻ này.
Quan quý'		Đinh ty	

Các quẻ trên đây mỗi quẻ có phục thần, trong dự đoán, nếu gặp các hào tinh và động của quẻ nào đó, lại không có dụng thần, có thể mượn phục thần làm dụng thần, chỉ cần ngũ hành phù hợp là được. Nếu như quẻ thân đã có dụng thần hoặc quẻ biến có dụng thần thì bất tất lại phải tra phục thần. Ví như : quẻ thiên sơn đôn, yên tĩnh khuyết thê tài, lấy dần mộc hào hai quẻ cản phục ngọ hỏa hào hai quẻ càn. Nếu hào đầu của quẻ đôn phát động biến thành quẻ "Thiên hỏa đồng nhân", bính thìn phụ mẫu của hào đầu biến ra kỷ mão thê tài. Nên lấy mão thổ thê tài làm dụng thần, không cần phải xem phục thần dần mộc. Các quẻ khác cũng tương tự như thế.

Tiết 4. CÁC BẬC THANG TIẾN LÊN ĐOÁN QUẺ CHÍNH XÁC

Phàm là hái trái quả, đều cần có kỹ năng trèo cao hay cần có cái thang kỹ năng trèo cao, kỹ năng trèo, thực ra cũng là một loại thang.

Đoán quẻ chuẩn xác là trái quả vị thơm ruột ngọt mà người dự đoán "Chu dịch" làm ra, muốn hái lượm được trái quả này, phải dùng đến cái thang để trèo, cũng tức là phải nắm vững tri thức lý luận mà đoán quẻ đòi hỏi phải có. Dưới đây chúng ta hãy cùng nhau học tập tìm hiểu.

1. Cách chọn dùng lục thân

• Hào phụ mẫu

Đoán về nhu cầu thì nó là trụ cột; đoán về phụ mẫu thì là hào hai dụng; đoán huynh đệ thì là tương sinh; đoán thê tài, là người ngoài; đoán tử tôn, là sát ky; đoán hôn nhân, là lời cầu hôn; đoán về bản thân, là âm đức tổ tiên; đoán về sĩ quan, là tuyên lệnh; đoán về cầu quan, là giấy tờ trợ giúp; về kiện tụng, là đơn kiện; về giao dịch, là giao kèo, khé ước; về người đi xa, là thư tín; về buôn bán, là phương hướng; về cầu mưu, là đầu mối; về xuất trận, là tướng là cờ.

• Hào thê tài :

Đoán về nhà ở, là bếp núc; đoán về bản thân, là nội trợ; về buôn bán, là hàng hóa; về hôn nhân, là hồi môn, tư trang; về sĩ quan là lộc tặng; về cầu tài, là tài lưỡng; về phụ mẫu là sát ky; về thê thiếp, là hào dụng; về kho tàng, là kho lương; về kiện tụng, là nảy sinh; về trộm cướp là vật trộm cắp; về di thuyền, là chuyên chở; về xuất trận, là đồ quân nhu.

• Hào huynh đệ

Đoán về nhà cửa, là cửa ngõ, hành lang; về bản thân, là tai nạn; về đi xa, là bạn đường; về buôn bán, là bất lợi; về mưu sự là cạnh tranh; về thê thiếp là sát ky; về huynh đệ là hào dụng; về tử tôn là hào trợ; về cầu tài, là thần cướp; về mắt mát, là cách thần; về mở hàng là nắm công việc.

• Hào tử tôn :

Đoán về nhà cửa là nhà phụ; về bản thân là bình yên, về cất nhắt là đơn từ; về người đi xa, là tùy tùng; về buôn bán là đi chợ; về hôn nhân là khắc chồng; về phu thê là nội trợ; về bệnh tật, là thầy thuốc; về mưu vượng, là kết quả; về trộm cắp, là bắt người; về xuất trận là binh tốt; về kiện tụng, là hòa giải; về tử tôn, là hào dụng; về di thuyền là nước dưới sâu.

- *Hào quan quý :*

Đoán về nhà cửa, là sinh đường; về bản thân, là trở ngại trì trệ; về hôn nhân, là mối lái; về sĩ quan, là quan chức; về bệnh tật, là dị bệnh; về kiện tụng là giặc cướp; về xuất trận, là địch thủ; về quan danh, là hào dụng; về huynh đệ, là sát ky; về đi thuyền là buồm lái.

2. Bài về lục thân phát động

- "Phụ động đương đầu⁽¹⁾ khắc tử tôn" : hào phụ mẫu vốn là khắc hào tử tôn; nếu phát động, khắc hại càng thêm xấu.
- "Bệnh nhân vô được chủ hôn trầm"⁽²⁾; hào tử tôn đoán bệnh tật, là thầy thuốc; bây giờ hào tử tôn bị hào phụ mẫu khắc, người bệnh không có cách nào tìm được thuốc hay.
- "Nhân thân⁽³⁾ tử túc ứng nan dắc"; đoán hôn nhân và con cái mà hào tử tôn bị khắc thì không tốt.
- "Mãi mại⁽⁴⁾ lao tâm lợi bất đắc" : con cháu đông, đoán việc mua bán, đi buôn không tốt, tất nhiên bán buôn lao tâm, hơn nữa còn hao tổn tinh thần mà lại không có tiền bộ (thu lời).
- "Quan vọng"⁽⁵⁾ hành nhân thư tín động" : đoán người đi xa, hào tử tôn là tùy túng, bị phụ động khắc, tùy túng không linh hoạt không vững vàng, ở đây tùy túng có nghĩa là có thư tín, tức là thư tín phát từ chỗ người đi xa, do đó là "thư tín động".
- "Luận quan hạ trạng⁽⁶⁾ lý tiên phân, can nhân khoa cử đăng kim bảng⁽⁷⁾, thất vật đào vong yếu tố luận⁽⁸⁾". Phải căn cứ tình hình thực tế, phân biệt rõ ràng có lý vô lý, phán đoán việc kiện tụng; kẻ sĩ khoa cử lên bảng vàng, vì có nghiêm phụ khắc chế và day dỗ, kẻ sĩ cần mẫn nỗ lực, tất sẽ lên bảng vàng; vật bị mất, kẻ phiêu bạt, cũng phải luận theo tình hình cụ thể; ví như phạm tội chạy trốn,

(1) Nhắm thẳng vào đầu

(2) Mê man, bất tĩnh.

(3) Thân thích bên thông gia

(4) Mua bán

(5) Theo dõi

(6) Đơn tú

(7) Bảng vàng   (8) Xét đoán

xưa nay vẫn nói "lưới pháp luật bao la, thưa mà không lọt khói", không thể không khiến ta chú ý khi dự đoán.

- "Tử tôn phát động thương quan quý, chiêm⁽¹⁾ bệnh cầu y thân tiện thuyên⁽²⁾" : theo thứ tự ngũ hành sinh khắc, hào tử tôn khắc chế hào quan quý, quan quý chủ về bệnh tật; bị khắc thì bệnh tật mất, vì vậy cầu y trị bệnh, tất nhiên sẽ gặp lương y mà khỏi bệnh.

- "Mãi mại thân khang thái, hôn nhân hỷ mỹ thị tiền duyên, sản phụ dương sinh tử dị dưỡng; từ tụng⁽³⁾ tư hòa⁽⁴⁾ bất đáo quan"... Nguyên nhân của nó là vì nhân tố bất lợi trong quan quý thuộc về mặt "quý" chịu khắc chế, do đó, buôn bán rất bình yên, sản phụ dễ sinh, dễ nuôi con, việc kiện tụng dễ hòa giải.

- "Yết⁽⁵⁾ quý cầu danh lưu tiến dụng, khuyến quân thủ phận thỉnh hồ thiêng" ở đây "yết quý cầu danh" đều có quan hệ với việc quan và danh lợi, như nay "quan quý" bị khắc việc có liên quan đến "quan" thì tìm cách làm, tất nhiên là không dễ "khuyến quân thủ phận thỉnh hồ thiêng" theo ngôn ngữ ngày nay thì nói là : đợi thời cơ đến.

- "Quan quý tung lai khắc huynh đệ", quan quý là "khắc ngã", huynh đệ là tỷ hòa với ta, do đó khắc ta cũng tất nhiên là khắc huynh đệ.

- "Hôn nhân vị tựu sinh nghi trệ⁽⁶⁾ bệnh khốn mòn đình họa sùng⁽⁷⁾ lai canh, chủng⁽⁸⁾ tàm⁽⁹⁾ tang giai bất lợi, xuất ngoại đào vong định kiến tai, từ tụng quan phi hữu tù hệ, mãi mại tài khinh dỗ báu du, thất thoát nan cảm đà ám muội". Nguyên nhân trong đó đều là vì có nhân tố "khắc ngã", gặp khắc của quan quý về mọi việc thì cẩn thận là tốt.

(1) Bói, xem (2) Giảm bớt (3) Tố tụng (4) Tự hòa giải. (5) Yết : thăm

(6) Nghi : ngờ, trệ : ứ đọng (7) Sùng : quý (8) Canh chủng : trồng cây

(9) Tàm : tăm

• "Tài hào phát động khắc văn thư, ứng cử cầu danh tổng thị hư, tương bản kinh doanh vi đại cát, thân nhân như ý lạc vô ngu"⁽¹⁾, hành nhân tại ngoại thân tương động, sản phụ cầu tài thoát trừ, thất vật tĩnh an gia vị⁽²⁾ xuất, bệnh nhân thương vị cánh thương tỳ⁽³⁾".

Chúng ta xem xét trên quan hệ sinh khắc ngũ hành, hào tài là hào ta "khắc", "hào ta khắc chế" lại khắc chế chính "hào ta sinh ra", do đó phái sinh quan hệ giữa một số sự việc nói trên.

"Huynh đệ giao trùng khắc liễu tài, bệnh nhân nan dũ⁽⁴⁾ vị ly tai, ứng cử thủ tiêu vị đạo khách, quan phi âm tắc hao tiền tài, nhược ái cát thần vi hữu trợ, xuất lộ hành nhân tiện vị lai, hóa vật kinh thương tiêu chiết⁽⁵⁾ bản, mải tỳ cầu thiếp sự bất hài"⁽⁶⁾".

Lý giải về bài về lục hào phát động có thể dựa vào quan hệ sinh khắc ngũ hành và tham khảo cách chọn dùng lục thân và quẻ tượng để từng bước hiểu rõ ràng hơn, sau đó vận dụng linh hoạt vào thực tiễn dự đoán. Dưới đây, chúng tôi tiếp tục giới thiệu các vấn đề liên quan đến lục thân.

3. "Bài phú toái kim" lục hào biến hóa

Tử động sinh tài nhưng không lợi, không thích hợp với phụ mẫu; huynh động khắc tài, nhưng tử động có thể giải; tài động sinh quan quý, nhưng lại kỵ huynh dao (lay động) tử động khắc quan quý; tài động có thể tiêu phụ sau động hào sinh không lợi do huynh mang lại cho tài; quý động khắc ngã, phụ động có thể tiết (thoát ra); quý động sinh phụ, lại kỵ xung đột với tử; tài động khắc phụ, quý động khắc xung; huynh động sinh tử, kỵ quý dao động; phụ động khắc tử, huynh động không phương hại; tử hung khắc quý, phụ động không phương hại; nếu huynh động, quý sẽ gặp thương; tài hung khắc phụ, huynh động vô ưu; nếu tử động thì phụ mệnh nan lưu (là hiện tượng phản khắc của ngũ hành); phụ động khắc tử, tài động vô phương; nếu quý hung thì tử của nó tất sẽ chết; quý hung khắc huynh, tử động có thể cứu; tài mà giao trùng thì huynh đệ không tòng (theo);

(1) Vô ngu : không lo   (2) Vi : dạ dày   (3) Tỷ : lá lách   (4) Dũ : khỏi bệnh

(5) Chiết bản : lỗ vốn   (6) không xong

huynh hưng khắc tài, quý hưng vô ngại; nếu mà phụ hưng thì tài gặp khắc hại.

Nhìn vào quan hệ lục thân biến hóa, thấy hết sức phức tạp, kỳ thực cũng không ngoài quy luật sinh khắc chế hóa. Chúng ta có thể xem lại phần "quy luật cơ bản của học thuyết ngũ hành". Về tư sinh tương hỗ và chế ước tương hỗ, chúng ta đã khá thông thuộc, về thặng chế tương hỗ và khi vụ tương hỗ cũng không thể bỏ qua được. Không coi trọng những điều cơ bản này, sẽ làm cho người ta gặp bế tắc không có lối thoát.

4. Lục hào động biến

Lục hào trong quẻ không động thì không biến, động thì sẽ biến. Âm động biến thành dương, dương động biến thành âm, hào động thì quẻ biến. Lấy quẻ "tốn" biến thành quẻ "khảm" làm ví dụ.

Chủ	Huynh đệ mão mộc	O thế	Phụ mẫu tý thủy	" thế
quẻ	Tử tôn tị hỏa	,	Động	Thê tài mùi thổ
tốn :	Thê tài mùi thổ	"	quẻ	Quan quý thân kim
	Quan quý dậu kim	O ứng	khảm	Tử tôn ngọ hỏa
	Phụ mẫu hơi thủy	,		" ứng
	Thê tài sủu thổ	"		Huynh đệ dần mộc

Ở thí dụ này, hai hào dương động cửu tam, thương cửu của quẻ tổn biến thành quẻ khảm, khảm là động quẻ của tổn. Trong quẻ khảm, cách xếp lục thân ngũ hành của các hào vẫn đi theo quẻ "tốn". Để cho rõ vấn đề, hãy so sánh nguyên quẻ "khảm" với động quẻ "khảm".

Nguyên quẻ "khảm"
thuộc thủy

Huynh đệ Tý thủy " thế
Quan quý Tuất thổ
Phụ mẫu Thân kim "
Thê tài Ngọ hỏa " ứng
Quan quý Thìn thổ "
Tử tôn Dần mộc "

Động quẻ "khảm" tùy "tốn"
thuộc mộc

Phụ mẫu Tý thủy " thế
Thê tài Tuất thổ
Quan quý Thân kim "
Tử tôn Ngọ hỏa " ứng
Thê tài Thìn thổ "
Huynh đệ Dần mộc "

Bên trái là tượng quẻ bản tính vốn có của quẻ "khảm", bên phải là hình thái đặc thù sau biến động của tùy "tốn".

"Thế" và "ứng" của chủ quẻ tổn, nguyên là "hung tượng" của "ứng khắc thế". Bây giờ, sau động biến, hào thương cửu huynh đệ mão mộc biến thành hào "phụ mẫu tý thủy", tý thủy sinh mão mộc, làm cho hào thương cửu huynh đệ mão mộc của quẻ tổn, khí thịnh đặc sinh; hào cửu tam quẻ tổn là hào ứng, có uy "khắc" thế, bây giờ động thành hào "tử tôn ngọ hỏa", hỏa khắc kim, làm cho ứng hào "quan quý dậu kim" của quẻ tổn chịu khắc chế của hỏa, không có lực để lại khắc "thế". Như thế, chủ quẻ tổn sẽ chuyển từ "hung" thành "cát". Loại hiện tượng này, chúng ta quen gọi là hồi đầu sinh"⁽¹⁾.

Quẻ gấp sáu hào yên tĩnh thì phải xem "dụng thần" và nhật thần⁽²⁾. Nhật thần khắc dụng thần hoặc hình hại nhau, làm việc gì đều phải cẩn thận từng ly từng tí. Càng cần phải xem thế ứng, hào "thế" bị khắc thì không tốt, "hào thế" gấp được nguyên thần tương sinh là tốt.

5. Thập thiên can phối lục thần

Lục thần là : thanh long, chu tước, cầu trân, đằng xà⁽³⁾, bạch hổ và huyền vũ (Trong "Bốc phệ chính tông" còn gọi là lục thú). Lục thần trên thực tế là mượn tên các chòm sao trong vũ trụ để phân biệt các loại sự việc. Như : phương đông chòm Thanh long, phương tây chòm Bạch hổ, phương nam chòm Chu tước, phương bắc chòm Huyền vũ... Hào quẻ phối với lục thần không những có thể phân biệt loại sự việc, mà còn có thể tham khảo đoán xem cát hung.

(1) Hóa sinh trở lại". Sáu hào trong quẻ, một hào động chủ chuyên về một việc, cát hung dễ đoán. Nhiều hào hoặc cả sáu hào đều động cả, không chỉ không chuyên về một việc mà con nhiều là không thuận, chủ về việc trong quá trình phát triển biến hóa, lặp lại tương đối nhiều. Sáu hào đều động, không chuyên về một, do đó đưa lại khó khăn cho người dự đoán. Lúc ấy, chúng ta phải xem "dụng hào, dụng thần", "dụng thần" hưu, tú bị khắc hại, làm việc gì cũng khó thành.

(2) Ngày

(3) Đằng xà có sách lại gọi là phi xà

Thập thiên can phổi lục thần là : giáp, át bắt đầu từ Thanh long; bính, đinh từ Chu tước, ngày mậu là Câu trân, ngày kỷ là Đằng xà; canh, tân bắt đầu từ Bạch hổ; nhâm, quý từ Huyền vũ.

Thanh long thuộc thổ, Chu tước thuộc hỏa, Câu trân và Đằng xà thuộc kim, Huyền vũ thuộc thủy.

Giáp, át bắt đầu từ Thanh long tức là khi đoán quẻ vào ngày giáp, ngày át thì hào đầu bắt đầu từ Thanh long, hào hai là Chu tước, hào ba là Câu trân, hào bốn là Đằng xà, hào năm là Bạch hổ, hào thượng là Huyền vũ.

Lục thần phổi với hào quẻ như bảng dưới đây :

BẢNG LỤC THẦN PHỐI QUẺ HÀO

Ngày Hào	Thiên can ngày						
	Thứ tự hào	Giáp Át	Bính Đinh	Mậu	Kỷ	Canh Tân	Nhâm Quý
Hào trên	Huyền vũ	Thanh long	Chu tước	Câu trân	Đằng xà	Bạch hổ	
Hào năm	Bạch hổ	Huyền vũ	Thanh long	Chu tước	Câu trân	Đằng xà	
Hào bốn	Đằng xà	Bạch hổ	Huyền vũ	Thanh long	Chu tước	Câu trân	
Hào ba	Câu trân	Đằng xà	Bạch hổ	Huyền vũ	Thanh long	Chu tước	
Hào hai	Chu tước	Câu trân	Đằng xà	Bạch hổ	Huyền vũ	Thanh long	
Hào đầu	Thanh long	Chu tước	Câu trân	Đằng xà	Bạch hổ	Huyền vũ	

Lục thần chủ về các việc như sau : Thanh long chủ việc tốt, vui mừng, nhưng lại khắc thế, khắc dụng thần, xác định là trong lạc sinh ra hung của bi. Chu tước chủ tranh cãi suông. Câu trán chủ về lo âu về điền thổ, lao dịch. Đằng xà chủ về việc lo hão, quái dị. Bạch hổ chủ về thương đau, hiếu phục. Huyền vũ là việc trộm cắp, Lục thần là chô tham khảo về thời lượng dự đoán, quẻ có cát, gặp Thanh long thì càng cát, quẻ có hung, gặp hổ xà lại thêm hung.

6. Bài ca về lục thần phát động

Thanh long phát động gặp (lâm) dụng thần thì tiến tài tiến lộc, phúc lộc rất nhiều. Gặp cừu gặp kỵ đều vô ích, tinh sắc thành tai họa ở trong đó.

Chu tước phát động thì văn ấn vượng, sát thần tướng hoàn toàn không công lao, thị phi khẩu thiệt đều vì thế, mà động xuất sinh thân mà lợi việc công.

Câu trán phát động thì lo âu về điền thổ, xung tuổi khốn đốn là gặp kỵ, phương sinh dụng hữu tình thì là cát, nếu yên tĩnh thì không mê muội.

Đằng xà bị quan quỷ khắc thì có nỗi lo lắng ưu tư triền miên, lo sợ vu vơ không rõ ràng, trì thế rơi vào tuần khống, hưu thì cát, gặp ngày xung thì khó tránh khỏi hung.

Hào Bạch hổ động chủ về hình thương, kiện tụng, bệnh tật phải thành hung, trì thế động khắc phòng đến chết chóc, gặp hỏa sinh thân sẽ không phải lo lắng.

Huyền vũ động dao thì nhiều ám muội, nếu gặp quan quỷ thì trộm cắp bốn bề vây hãm, có tính sinh thế thì không sợ gian tà phạm.

NẾT 5. VĂN CÒN NHỮNG ĐIỀU GÌ CẦN NẮM VỮNG

I. VỀ "DỤNG THẦN"

Quẻ có sáu hào, hào có lục thân, lục thân lại chia ra các chiêm, mỗi chiêm có dụng thần riêng của nó. Hào thế là bản thân nó, dụng thần là hào dùng để đoán sự việc (Thần, quỷ là chỉ sự biến hóa của hai khí âm dương).

1. Hào phụ mẫu là dụng thần

Dự đoán sự việc về cha mẹ, lấy hào phụ mẫu trong quẻ làm dụng thần. Phàm với người thân ở bậc trên hoặc ngang hàng với cha mẹ mình như chú bác, thầy giáo, bố mẹ chồng vợ, mẹ nuôi, vú nuôi hay người khác làm người chủ của họ xin đoán quẻ thì đều lấy hào phụ mẫu là dụng thần. Lại như đoán trời đất, thành trì, tường vách, nhà cửa, phòng ở, thuyền xe, quần áo, đồ che mưa, giáo huấn, vải vóc, văn tấu, văn chương, thư quán, văn thư... cũng đều lấy hào phụ mẫu làm dụng thần.

2. Hào quan quỷ làm dụng thần

Phàm đoán về công danh, cầu quan, quan phủ, quan trường, lôi đình, quỷ thần, nữ xem về hôn nhân, vợ xem về chồng đều lấy hào quan quỷ làm dụng thần.

Đoán về loạn thần, trộm cướp, việc tôn giáo, cả đến nghi ngờ, bệnh tật, thi thể... cũng lấy hào quan quỷ làm dụng thần.

3. Hào huynh đệ làm dụng thần

Phàm hỏi về anh em, chị em, anh họ em họ chú bác, anh em họ (con dì), anh em kết nghĩa, anh em bè bạn... đều lấy hào huynh đệ làm dụng thần.

4. Hào thê tài làm dụng thần

Phàm là vợ, anh chị em dâu, đầy tớ gái đều lấy hào thê tài làm dụng thần. Đoán về của cải, tài sản, kho tàng, tiền của cả đến mọi thứ vật thể gọi là để dùng, cũng đều lấy hào thê tài làm dụng thần.

5. Hào tử tôn là dụng thần

Phàm thuộc về đời con cái đều gọi là tử tôn. Như con rể, cháu trai gái họ nội ngoại, đồ đệ, dãy tớ, trung thần lương tướng, y sinh, y dược, tăng đạo, binh tốt... đều lấy hào tử tôn làm dụng thần. Đoán về lục súc, cầm thú cũng lấy hào tử tôn làm dụng thần. Hào tử tôn là hào của phúc đức, các việc gặp hào này đều rất tốt, cầu quan cầu danh, nữ đoán việc hôn nhân thì không lợi.

"Hào dụng phát động ở trong cung, gặp hưu, tù đều không xấu. Được thêm sinh phù kiêm vượng tướng thì dạy dỗ, làm việc mãi mãi hanh thông".

"Phát động gặp xung thì chẳng là không nữa, tĩnh không gặp khắc lại là hại, kỵ thần gặp không thì rất tốt; dụng thần và nguyên thần không thể được không. Xuân thổ, hạ kim, thu mộc, ba tháng đông là chân không, tuần không lại gặp tượng của chân không, lại gặp hào thượng cuối cùng vẫn là không.

6. Dụng thần cát tượng

Dụng thần hóa cát; phàm gặp dụng thần nguyên thần động hóa sinh trở lại⁽¹⁾, hóa trường sinh, hóa đế vượng, hóa ngang bằng⁽²⁾, hóa nhật nguyệt đều là dụng thần cát tượng.

7. Dụng thần bất lợi

Dụng thần hóa cát, phàm gặp dụng thần, nguyên thần hóa khắc trở lại⁽³⁾, hóa khố, hóa tuyệt, hóa không, hóa quý, hóa thoái, là dụng thần bất lợi, đều là hung.

II. VỀ NGUYÊN THẦN, KỴ THẦN, CỨU THẦN

Nguyên thần là gì ? Hào sinh dụng thần của hào nào đó là nguyên thần.

(1) Hối đầu sinh

(2) Tỷ hòa

(3) Hối đầu khắc

Kỵ thần là gì ? Hào khắc dụng thần của hào nào đó là kỵ thần.

Cửu thần là gì ? Hào khắc chế nguyên thần ngược lại còn sinh trợ kỵ thần là cửu thần.

Ví dụ : thổ là dụng thần, "hỏa" sinh thổ là nguyên thần; "mộc" khắc thổ là kỵ thần; "thủy" khắc nguyên thần "hỏa", "thủy" sinh kỵ thần "mộc", "thủy" sẽ là cửu thần của thổ.

Cho dù chúng ta đoán việc gì, trước hết phải xem dụng thần vượng tướng hay hưu tú, có nguyên thần tương sinh hay không, có kỵ thần tương khắc hay không, có cửu thần làm nhiễu hay không.

Thử nêu một ví dụ :

Tháng Thìn, ngày mậu thân, đoán bố mới bệnh, được quẻ "Càn vi thiên" biến "Phong thiên tiểu súc" :

"Càn vi thiên"	"Phong thiên tiểu súc"
Phụ mẫu tuất thổ · thế	Thê tài mão mộc ·
Huynh đệ thân kim ·	Quan quý tị hỏa ·
Quan quý ngọ hỏa O	Phụ mẫu mùi thổ · ứng
Phụ mẫu thìn thổ · ứng	Phụ mẫu thìn thổ ·
Thê tài dần mộc ·	Thê tài dần mộc ·
Tử tôn tý thủy ·	Tử tôn tý thủy · thế

Phân tích từng quẻ :

(1) Trong quẻ có tuất thổ, thìn thổ, mùi thổ là hào phụ mẫu lặp lại 3 lần, vì thời gian đoán quẻ là tháng thìn, hào thìn thổ phụ mẫu lâm nguyệt kiến, cho nên ta xác định lấy thìn thổ làm phụ mẫu, làm dụng thần.

(2) Kỵ thần của dụng thần thìn thổ là dần mộc, dần mộc vốn là yên tĩnh, nhưng vì ngày đoán quẻ là mậu thân; thân kim xung khắc dần mộc, dần mộc động mà khắc thìn thổ, nên ông bô bệnh nặng.

(3) Trong quẻ, "ngọ hỏa" là động hào, vốn dĩ hỏa động có thể sinh thổ, làm cho dụng thần được nguyên thần phù mà được

ích. Hào một ngọ hỏa hóa thành mùi thổ, tạo thành hợp giữa "ngọ và mùi" (về lục hợp của hào, sau đây sẽ nói tới). Kết quả : tham hợp mà vong sinh làm cho riêng thìn thổ bị kỵ thần dần mộc khắc, mà không được sinh phù của nguyên thần ngọ hỏa, cho nên bệnh không thấy tiến triển tốt.

(4) Bao giờ bệnh có thể khỏi ? Phải đợi đến ngày sủu, xung mùi thổ, tức ngày sủu thổ thay mùi thổ, ngọ hỏa không hợp nhau nữa, sẽ chuyên tâm sinh thìn thổ, bệnh tất sẽ khỏi.

(5) Quả nhiên vào ngày sủu thì ông bố dậy được.

Cho nên "nguyên thần phát động chí khí lên, kỵ nhất hóa khắc và gắp thương". Đó là những gì chúng ta phải chú ý khi dự đoán.

Nguyên thần sinh dụng thần có sáu tình huống :

1. Nguyên thần lâm trường sinh đế vượng, nhật kiến.
2. Nguyên thần động mà hóa tiến thần.
3. Nguyên thần lâm nguyệt kiến, nhật kiến.
4. Nguyên thần lâm nguyệt, nhật, lại lâm động hào.
5. Nguyên thần và kỵ thần cùng động.
6. Nguyên thần vượng động mà lâm không, hóa không.

Lâm tuần không hóa không hoàn toàn không phải là vô dụng, vì có động thì không là không, ngày điền thực không là không; giữa xuất không thì không là không nữa (Bạn đọc có thể xem chưa rõ ràng được, nhưng không vội gì, có một số điều chỉ có thể trình bày xen kẽ thôi, đợi đến sau này học tới, sẽ quay lại giảng giải, như khi nói về nguyệt kiến, nhật kiến...).

III. TIẾN THẦN VÀ THOÁI THẦN

Mọi sự mọi vật trong vũ trụ đều đang vận động, biến hóa không ngừng. Có động thì có biến; có biến thì có tiến thoái khác nhau. "Hệ từ" nói : "Biến hóa là tượng của tiến thoái". Sự động biến của sáu hào chính là luận quy luật tự nhiên về biến hóa, tiến thoái của biến

hóa này. Cái gọi là "Tiến thần thoái thần" tức là tiêu chí cụ thể của tiến lên và lui lại được biểu hiện sự việc, sự tình sau khi trải qua động biến.

Tiến thần là hào quẻ do động mà hóa tiến. Cụ thể như : dần hóa mão, tị hóa ngọ, thân hóa dậu, hợi hóa tý, sủu hóa thìn, thìn hóa mùi, mùi hóa tuất, tuất hóa sủu.

Thoái thần là hào quẻ do động mà hóa thoái. Cụ thể như : mão hóa dần, ngọ hóa tị, dậu hóa thân, tý hóa hợi, thìn hóa sủu, sủu hóa tuất, tuất hóa mùi, mùi hóa thìn.

Tiến thần là biểu thị sự vật không ngừng phát triển về phía trước, như mùa xuân đến, thảo mộc đâm chồi nẩy lộc, khắp nơi sinh sôi.

Thoái thần đương nhiên là biểu hiện của sự vật biến hóa ngược lùi lại, như mùa thu với cảnh tượng hoa tàn lá rụng; hóa tiến hóa thoái có nhiều sự phân biệt hỉ, kị, họa phúc...; cát thần nên gấp hóa tiến, hung thần nên gấp hóa thoái thì hợp.

IV. PHI THẦN VÀ PHỤC THẦN

Trong quẻ có dụng thần là dụng thần không khuyết. Hào không có dụng thần là dụng thần không lên quẻ hay dụng thần không hiện. Như dụng thần cần phải lâm nguyệt, nhật thì lấy nhật, nguyệt làm dụng thần. Nếu nguyệt nhật không lâm dụng thần, có thể tìm dụng thần trong tám quẻ thuần để mượn dụng thần ấy. Hào dụng thần phải mượn này thì viết vào cạnh của hào đối ứng với nguyên quẻ. Dụng thần phải mượn này gọi là phục thần; hào của nguyên quẻ thì là phi thần.

V. DỤNG THẦN HIỆN HAI LẦN

Phục thần là để giải quyết vấn đề dụng thần không lên quẻ hay dụng thần không hiện. Bây giờ nói về trong quẻ có nhiều dụng thần. Ví như dụng thần hiện hai lần, đoán phụ mẫu mà trong quẻ có hai hào phụ mẫu, đoán huynh đệ mà trong quẻ có hai hào huynh đệ v.v...

Khi ta dự đoán, chỉ cần một dụng thần; như vậy, có hai hào dụng thần, rốt cùng thì phải chọn hào nào?

Trong "Tăng san bốc dịch" có nói: "Bỏ hữu tù, mà dùng vượng tướng; bỏ hào tinh mà dùng hào động, bỏ nguyệt phá và dùng hào không phá; bỏ tuấn không mà dùng hào không có tuấn không; bỏ phá thương mà dùng hào bất thương". Với biện pháp này, dự đoán đều thấy ứng nghiệm.

VI. HÌNH XUNG HÓA HỢP CỦA NGŨ HÀNH

Trong "Hệ từ" có nói: "Càn là vật dương. Khôn là vật âm. Âm dương hợp đức thì cương nhu hữu thể", "hình thành nam nữ cấu hợp, vạn vật hóa sinh". Những lời này nói về lí lẽ âm dương tương hợp.

Trong trời đất, vạn vật vạn sự đều có hợp có phân; hợp lâu tất có phân; phân lâu tất có hợp; trong hợp có sinh, trong hợp có khắc; có trước phân sau hợp, có trước hợp sau phân; có tương hợp là tốt, có tương hợp là xấu. Đó là quy luật tất nhiên về phát triển của sự vật.

- *Lục hợp của hào là : tí hợp với sưu, dần hợp với hơi, mão hợp với tuất, thìn hợp với dậu, tị hợp với thân, ngọ hợp với mùi.*

Tương hợp là hào hợp với hào, hào hợp với nhật nguyệt. Tương hợp có ý tương hòa, có tình tương hảo. Ứng đến hợp với thế là người khác, việc khác đến hợp với mình; thế hợp ứng là mình đến hợp với người khác, sự việc khác. Lục hợp là trong hợp có sinh, trong hợp có khắc. Như : tí hợp sưu, mão hợp tuất, tị hợp thân là trong hợp có khắc. Dần hợp với hơi, thìn hợp dậu, ngọ hợp mùi, là trong hợp có sinh. Về ngũ hành sinh khắc, có hợp là có cát, có hợp là có hung; có tham sinh vong khắc, có tham hợp vong sinh.

Quy tắc của tương hợp : phải là một tí hợp một sưu, không thể hai tí hợp một sưu, cũng không thể hai sưu hợp một tí phải hợp thành đôi với nhau. Hai hợp một hoặc là một hợp hai, gọi "tranh hợp", đây là tương hợp không bền vững.

Phép lục hợp có :

1. Nhật nguyệt ngũ hành hợp với hào : hào tinh, hào động hợp với nhật, nguyệt là hào hưu tú được vượng tướng. Ví dụ : Tháng sủu đoán được quẻ "khám", hào thế tí thủy và nguyệt kiến của tháng sủu tương hợp.

2. Hào hợp với hào : gọi là hợp hảo, hào động hóa hợp là hóa sinh phù. Ví dụ : đoán được quẻ "bř", hai hào ứng thế đều động, là mão hợp với tuất; hai hao thế ứng có một hào không động thì không thể gọi là hợp.

3. Hào động hóa hợp là hào động và động hào tương hợp với nhau, vì đồng mà gấp hợp, hợp mà chịu sự cản trở thì khó hành động. Ví dụ : đoán được quẻ "Trung phù", hào thế mùi thổ động, hóa xuất ngọ hỏa là ngọ hợp mùi, là người, việc khác đến hợp với mình hợp hảo với mình.

4. Quẻ gấp lục hợp : ví dụ đoán được quẻ "Thiên địa bř" thì sáu hào nội ngoại tự tương hợp với nhau.

5. Lục xung biến thành lục hợp là trước xung nhưng sau lại hợp hảo. Ví dụ : đoán được quẻ "càn". Quẻ "càn" là quẻ lục xung, nếu hào động của quẻ ngoại biến thành quẻ "thái", thì là quẻ lục hợp.

6. Hợp biến hợp là trước tốt, sau lại cũng tốt. Ví dụ đoán được quẻ "Bôn" của "lữ". Phàm được hợp là cát. Đoán danh thành danh, đoán lợi được lợi, đoán hôn sẽ thành, đoán về bản thân thì phấn phát, đoán về nhà cửa thì thịnh vượng, đoán về cầu mưu thì được như ý. Nhưng đòi hỏi dụng thần phải có khí, thường dụng; dụng thần hưu tú, tử khố thì không đạt được gì.

• *Lục xung của hào* : Tý ngọ tương xung, sủu mùi tương xung, dần thân tương xung, mão dậu tương xung, thìn tuất tương xung, tị hợi tương xung. Tương xung cũng là đối xung. Trong dự đoán có quẻ xung với quẻ, hào xung với hào v.v...

Quẻ lục xung có : càn, khâm, cấn, chấn, tốn, ly, khôn, doài, thiên lôi vô vọng, lôi thiên đại tráng, tất cả mười quẻ.

Tương xung có sáu tình huống : nhật nguyệt xung hào - quẻ gấp lục xung - lục hợp biến lục xung - lục xung biến lục xung - động hào biến xung - hào xung với hào.

Hào xung có năm tình huống : (1) hào gấp nguyệt xung là nguyệt phá (2) hào vượng tướng gấp nhật xung là ám động (3) hào huu tù gấp nhật xung là nhật phá (4) hào động hóa xung trở lại (5) hào xung với hào gọi là tương kích.

Nhật thần xung động hào là tán, động hào xung động hào là tán. Vượng tướng có xung thì không tán; có khí mà xung thì không tán; huu tù mà gấp xung thì dễ tán.

Quy tắc của lục xung : phải là một tí xung một ngọ hoặc một ngọ xung một tí; hai ngọ không xung một tí, hai tí không xung một tí, các địa chỉ khác tương xung cũng tương tự như thế này.

Xung là tán. Phàm kỵ thần, cùu thần thường xung, việc hung thường xung, việc cát không thường xung. Gặp xung, còn phải xem dụng thần, dụng thần vượng tướng, xung mà không tán; dụng thần huu tù, hung mà lại hung hơn nữa. Lục hợp biến lục xung, dụng thần vượng tướng, trước cát sau hung, mưu việc tuy thành nhưng có đầu không có cuối. Đoán bệnh, mới bệnh gặp xung sẽ khỏi; bệnh lâu gặp xung thì có thể chết, trong dự đoán cũng cần dựa vào tình hình mà đoán định cụ thể.

- *Sinh khắc xung hợp của hào :*

Quẻ và lục hào có sinh có khắc, có xung có hợp. Điều này chính là phù hợp với quy luật vận động biến hóa của tự nhiên. Không có sinh thì không có khắc; không có khắc thì cũng không có cái gọi là sinh. Không có xung thì không có hợp, không có hợp thì cũng không có cái gọi là xung. Do đó, sinh khắc xung hợp là quy luật phổ biến của giới tự nhiên. Lấy quẻ "càn" làm ví dụ :

Càn vi thiên

Phụ mẫu	tuất thổ,	thế
Huynh đệ	thân kim,	
Quan quý	ngọ hỏa,	
Phụ mẫu	thìn thổ,	ứng
Thê tài	dần mộc,	
Tử tôn	tý thủy,	

Nếu tự đoán cát hung thì lấy hào thế làm dụng thần. Hào thế tuất thổ là bản thân mình, thường ở vượng tướng, sợ nhất là huu tù xung khắc. Thường hỏa vượng tương sinh, kỵ nhất dần mộc khắc thổ. Tại sao kỵ nhất dần mộc là vì mão mộc và tuất thổ cấu thành một trong lục hợp, do đó không nên vội vàng gì. Tuất hại lại không vong thường là hào thế rơi vào không vong, càng kỵ, nguyệt phá; nguyệt phá sê là thân phá. Hào thế tuất thổ này có bốn loại sinh khắc xung hợp : "Tăng san hốc dịch" có nói :

1. Nguyệt kiến có thể sinh khắc xung hợp, hào thế tuất thổ này nếu ở tháng dần mão thì bị mộc của dần mão khắc thương, là không lợi. Nếu ở ngày thìn thì thìn thổ xung tuất thổ, gọi là nguyệt phá, có trăm nghìn mà vẫn tay không. Nếu ở ngày tị ngọ thì hỏa giải sinh tuất thổ gọi là hỏa vượng thổ tướng. Hào thế vượng tướng, mọi việc đều hanh thông. Nếu ở ngày sứu mùi, hai thổ này vượng tướng có thể phù trợ là cát. Nếu ở ngày tuất, gọi là thế lâm nhật kiến, đó là vượng tướng, mọi việc đều cát. Nếu ở ngày thân, dậu, hợi, tý, thì tuất thổ là khí tiết ra, thế sê hưu, tù vô lực.

2. Nhật thần có thể sinh khắc xung hợp, hào thế tuất thổ này nếu ở ngày dần mão thì mộc giải khắc tuất thổ, gọi là hào thế bị tổn thương là tượng không lợi. Nếu ở ngày thìn thì thìn thổ xung hào tuất thổ, gọi là ám động. Nếu ở ngày mùi sứu, gắp thổ giúp đỡ thì tuất thổ cũng được phù trợ. Nếu ở ngày tị ngọ, tuất thổ lâm nhật

kiến đương lệnh mà được quyền. Nếu ở các ngày thân, dậu, ngọ, tỵ thì tuất thổ là tiết khí ra. Điều này gọi là nhật kiến có thể có đủ sinh khắc xung hợp.

3. Động hào trong quẻ có thể sinh khắc xung hợp. Hào thế tuất thổ của quẻ "càn" này gặp hào hai dần mộc phát động, có thể khắc tuất thổ; Hào bốn ngọ hỏa quan tinh phát động, có thể sinh tuất thổ. Hào thứ ba thìn thổ phát động, có thể xung tuất thổ. Điều này gọi là sinh khắc xung hợp dụng thần.

4. Hào thế phát động biến thành hào có thể sinh khắc trở lại. Hào thế phát động, mà động thì tất biến. Nếu như biến ra ngọ hỏa, gọi là sinh thế trở lại⁽¹⁾, biến sinh dần mộc, gọi là khắc thế trở lại⁽²⁾, biến ra thìn thổ, gọi là xung thế trở lại⁽³⁾, biến ra mão mộc, gọi là hợp thế với tuất; thế biến của quẻ càn này, trên thực tế là biến ra mùi thổ, gọi là tương phù ở thế.

Điều này gọi là dụng thần tự biến, có thể sinh khắc xung hợp ở dụng thần, tất nhiên tuất thổ vượng tướng, mọi việc đều cát. Nếu có 3 chỗ tương sinh, 1 chỗ tương khắc, cũng là cát. Nếu có 2 chỗ khắc, 2 chỗ sinh thì phải xem vượng suy của nguyên thần. Nguyên thần vượng thì đoán là cát. Kỵ thần vượng, có thể đoán là hung. Nếu gặp 3 chỗ tương khắc, một chỗ tương sinh, lại gặp ba hào tương sinh vượng tướng, là chỗ khắc gặp sinh. Nếu bốn chỗ đều khắc, tất nhiên là đại hung.

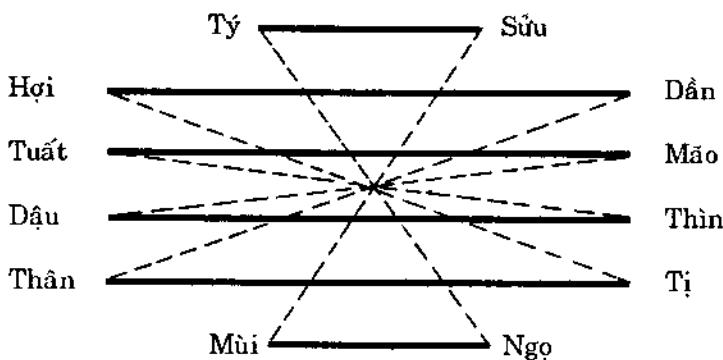
---

(1) Hồi đầu sinh thế

(2) Hồi đầu khắc thế.

(3) Hồi đầu xung thế.

Mô hình địa chi lục hợp, lục xung

Trong hình, đường liền thực là tương hợp; đường gạch nối là tương xung.

- *Tam hợp hóa cục của hào*

Thân tý thìn hợp hóa thủy cục, hợi mão mùi hợp hóa mộc cục, dần ngọ tuất hợp hóa hỏa cục, tị dậu sửu hợp hóa kim cục.

Hóa cục là các địa chi trong quẻ hào tương hợp với nhau, quẻ hào hóa hợp với nguyệt kiến, nhật kiến v.v...

Tam hợp hóa cục có bốn tình huống :

1. Trong một quẻ có một hào động mà hợp cục.
2. Hai hào động thì một hào không động mà hợp cục. Một hào minh động, một hào ám động cũng là hai hào động.
3. Quẻ nội hào đầu động, hào ba động, động mà biến ra hào cấu thành hợp cục.
4. Quẻ ngoại hào bốn, sáu động, động mà biến ra hào cấu thành hợp cục.

Quy tắc của hợp cục : phải là ba chữ thân, tý, thìn đều đủ mới có thể hợp cục, nhiều một chữ, thiếu một chữ đều không thể hợp cục. Thiếu một chữ thì phải chờ trong quẻ ấy biến ra một hào, hoặc là

hào lâm nguyệt kiến, nhật kiến bổ tể mới có thể hợp cục. Thiếu một chữ, gọi là hư cục, đợi để dùng sau. Nhiều một chữ, cũng không thể hợp cục. Như trong hơi mǎo có hai chữ mǎo, đó là nhiều một chữ. Phải chờ hào động hoặc nhật, nguyệt lâm tuất, mǎo hợp với tuất, hợp mất đi một chữ mǎo, lúc đó mới có thể thành cục được. Trong tam hợp cục, có một chữ không phá thì phải đợi ngày tháng diễn thực hào gấp nhật nguyệt kiến bổ sung mới có thể thành cục được; có một hào nhập khổ thì phải chờ ngày xung khai mới có thể thành cục được. Tóm lại, ba chữ đều đủ mới có thể hóa hợp thành cục.

Tam hợp cục, đoán động danh và cầu quan, hợp thành quan cục là quan vượng; hợp thành tài cục là tài vượng; hợp cục sinh thế lợi cho chính mình, hợp cục sinh ứng lợi cho người khác; hợp thành cục tử tôn là phúc thần sinh tài, tài khí hội tăng; nhưng cục tử tôn lại là thần của thương quan, báu quan, là hoạn (nạn) của phá tài; đoán mồ mà nhà cửa thì hào phụ mẫu nên hợp thành cục; đoán hôn nhân, đoán vợ chồng thì tài quan vượng mà hợp cục; đoán người đi xa, dụng thần hợp ở trong cục mà không quay về; đoán về xuất hành thì dụng thần hợp ở trong cục, tạm thời không đi được.

Phàm được tam hợp cục, dụng thần vượng tướng; đoán về việc vui mừng thì rất có lợi. Tam hợp cục, hào thế dụng thần ở trong cục là tốt. Nếu hào thế, dụng thần không ở trong cục, cần có cục sinh hào thế và dụng thần đều là cát tường. Hợp cục trở thành kỵ thần, cùu thần mà khắc chế, khắc dụng thì là hung lại thêm hung.

Do đó, đoán việc vui mừng hợp cục thì vững chắc lâu dài. Đoán việc kiện tụng, ưu tư, hợp cục đến cuối vẫn không xem là tốt, khó mà mất, tiêu được. Tam hợp cục cũng có sự phân chia cát hung.

Ví dụ : Tháng mǎo ngày định tị, đoán hai thôn tranh lấy nước mà đánh nhau, được quẻ "Khôn" từ "Ly". Tượng quẻ là :

"Ly vi hỏa"		"Khôn vi địa"	
Huynh đệ tị hỏa	O thế	Thê tài dậu kim	" thế
Tử tôn mùi thổ,	"	Quan quý hợi thủy	"

Thê tài dậu kim	O	Tử tôn sủu thổ	"
Quan quý hơi thủy	O ứng	Phụ mẫu mão mộc	" ứng
Tử tôn sủu thổ	"	Huynh đệ tị hỏa	"
Phụ mẫu mão mộc	O	Tử tôn mùi thổ	"

Quẻ nội là thôn minh, quẻ ngoại là thôn họ. Quẻ nội hơi mão mùi hợp thành mộc cục; quẻ ngoại tị dậu sủu hợp thành kim cục; cấu thành kim đến khắc mộc. May mà tháng mão mộc vượng, mà kim ngoại ở đất huu tù, lại vì "kim" bị nhật thìn tị hỏa khắc chế, "kim" không đủ để khắc động mộc. Hơn nữa, hai quẻ "ly" và "khôn" đều là quẻ lục xung, lục xung biến lục xung, xung mà lại tán, không đến nỗi tạo thành nguy hại lớn. Kết quả : ý nghiệm, tai nạn này, mau qua khỏi.

Lại thêm ví dụ : Tháng tị, ngày dậu, đoán một việc lấy thêm người làm, được quẻ "Nhu" từ "Càn"

"Càn vi thiên"		"Thủy thiên nhu"	
Phụ mẫu tuất thổ	O thế	Tử tôn tý thủy'	
Huynh đệ thân kim		Phụ mẫu tuất thổ'	
Quan quý ngọ hỏa	O	Huynh đệ thân kim " thế	
Phụ mẫu thìn thổ	' ứng	Phụ mẫu thìn thổ'	
Thê tài dần mộc	'	Thê tài dần mộc'	
Tử tôn, tý thủy	'	Tử tôn tý thủy	' ứng

Phân tích quẻ tượng :

1. Hào thế hào ứng tương xung. Nhưng xung không tán.
2. Dụng thân là quan quý ngọ hỏa, sau động không có hại lớn
3. Ngọ hỏa và nguyệt kiến tị hỏa là tý hòa.
4. Ngọ hỏa kiến dậu nhật, cũng không có hại lớn.
5. Chủ quẻ dần ngọ tuất hợp thành quan cục, quan cục hỏa tương sinh thế, cục diện nay mưu việc lấy thêm người làm, tất sẽ thành.

6. Hỏa khắc kim, chủ về tiêu hao, tạm thời có không lợi, quẻ nội dần mộc mùi động, bất lợi sinh hỏa. Phải chờ đến ngày dần mới có cơ hội lấy thêm người làm.

7. Ngày dần : quả đã nghiệm như vậy.

Lại một ví dụ nữa : Tháng ngọ ngày kỷ tị, đoán vận quan, được quẻ "đại hưu" từ "càn"

"Càn vi thiên"

Phụ mẫu tuất thổ ' thế

Huynh đệ thân kim O

Quan quý ngọ hỏa '

Phụ mẫu thìn thổ ' ứng

Thê tài dần mộc '

Tử tôn túy thủy '

"Hỏa thiên đại hưu"

Quan quý tị hỏa ' ứng

Phụ mẫu mùi thổ "

Huynh đệ đậu kim

Phụ mẫu thìn thổ⁽¹⁾ ' thế

Thê tài dần mộc '

Tử tôn túy thủy '

Phân tích quẻ tượng :

1. Quan quý ngọ hỏa là dụng thần.

2. Ngọ hỏa gặp nguyệt kiến ở vào thế vượng.

3. Ngọ hỏa và nhật thân tý hòa, được tị hỏa tương phù.

4. Thế ứng tý hòa thế được ty hỏa tương sinh.

5. Trong quẻ, thân kim là động hào, ngọ hỏa khắc. Vốn là ứng là không hại lớn.

6. Thân kim của động hào lúc này cùng thân tý chấn hợp hóa thành thủy cục, thủy cục có tượng khắc hỏa.

7. Phân tích thêm : động hào thân kim và nhật thân tị hỏa tác hợp, nên thủy cục không thành cục. Đây là "Tham hợp quên khắc", làm cho quan tinh ngọ hỏa "Tuyệt xứ phùng sinh".

8. Kết luận : có vui của lén chức.

(1) Chữa lại (nguyên bản : đậu kim) (N.D.)

- *Tam hình của hào* : Tý hình mǎo, mǎo hình tý là hình vô lẽ
Tị hình thân, thân hình dần, dần hình tị là hình do trì thế (nǎm
quyền thế).

Sửu hình tuất, tuất hình mùi, thân hình sǔu, là hình do vô ân.
Thìn ngọ dậu hợi là tự hình.

Tương hình là việc hình phạt chủ về hung, về thương tổn, về
bệnh tật, lại chủ về tai nạn do lao dịch. Phàm trong dự đoán, gặp
hào thế, dụng thần vấp phải hình thì cần phải biết tuân thủ kỹ
cương, pháp luật, xử sự phải cẩn trọng thì mới gặp may được.

Tương hình, không chỉ trong quẻ hào động biến mà tạo ra tất
cả, quẻ hào cùng với nhật nguyệt cũng có thể cấu thành tam hình.
Tam hình cũng như vậy đòi hỏi dần hình tị, tị hình thân, thân hình
dần, tất cả đều đầy đủ thì mới gọi là tam hình. Ba tý có thể hình
một mǎo, một mǎo có thể hình ba tý, nhưng hai mǎo một tý có thể
không hình, một tý hai mǎo cũng không hình lẫn nhau. Nguyên tắc
hóa cục của các tình huống khác cũng tương tự như tam hợp cục.

Đối với tướng hình bát tự của người ta, tình huống cụ thể nào
cần có sự phân tích cụ thể này.

"Quý Cốc tử di văn" có nói : "Người quân tử không bị hình (phạt)
thì nhất định không phát (đạt), cũng như cư sĩ (người di tu) di nhiều
thì lên cao. Tiểu nhân đến như thế tất bị nạn, không thể thì cũng
bị quan quật roi". Tôi nghĩ ranh giới giữa "quân tử" và "tiểu nhân"
thì phải phân biệt bằng phẩm đức cao thượng hay hèn kém.

Tam hình tuy chủ về hung tai, nhưng cũng có sự khác biệt về
tham hợp vong hình. Ví dụ : tháng dần ngày canh thân, đoán bệnh
con được quẻ "ly" từ "phong hỏa gia nhân".

"Phong hỏa gia nhân"

"Ly vi hỏa"

Huynh đệ mǎo mộc,

Tử tôn tị hỏa, ứng

Tử tôn tị hỏa,

O ứng

Thê tài, mùi thổ"

Thê tài mùi thổ⁽¹⁾

x

Quan qui dậu kim⁽²⁾

Phụ mẫu hơi thủy	,	Phụ mẫu hơi thủy, ứng
Thê tài sủu thổ	" thế	Thê tài sủu thổ "
Huynh đệ mão mộc,		Huynh đệ mão mộc "

Phân tích quẻ tượng

1. Bệnh con lấy tị hỏa hào tử tôn làm dụng thần.
2. Tị hỏa được tháng dần, dần mộc đã có sinh.
3. Tị hỏa và ngày thân thân kim tương hợp, vốn là bệnh có thể chữa được.
4. Nay giờ vì cấu thành tị hình thân, thân hình dần, dần hình tị, do đó bệnh nguy không chữa được.

"Bốc phệ chính tông" trong hợp có mang khắc, tập 14 có bàn :

"Phàm trong quẻ, hào tý biến sủu, hào tuất biến mão. Lúc này, tý hợp với sủu, sủu hợp với tuất; trong hợp có mang theo khắc; gọi là "Ba phần hợp; bảy phần khắc". Nếu hào trở thành vượng tướng được nhật nguyệt sinh phù, trợ giúp, hoặc là trong hào động, hào có sinh, có thể lấy cát của "hợp" mà xét đoán. Nếu hào tướng hưu tú thất lệnh, lại bị nhật, nguyệt khắc, hoặc trong quẻ động hào khắc, có thể lấy hung của "khắc" mà xét đoán".

"Tương đối đặc thù là thân kim hóa tị hỏa. Thân kim hóa tị hỏa dù rằng không có nhật, nguyệt tương sinh, cũng không có động hào tương sinh, vẫn không lấy "hỏa khắc kim" để xét đoán, là vì thân hợp tị hỏa đã hợp hóa thành "trường sinh". Nếu gặp được tháng dần, ngày dần thì dần tị thân cấu thành tam hình tụ hội, thân bị dần xung, thì không thể xét đoán là cát". Ở thí dụ về quẻ này trên đây của chúng ta, thấy xuất hiện tình huống thân bổ sung dần xung, thân tị tam hình tụ hợp.

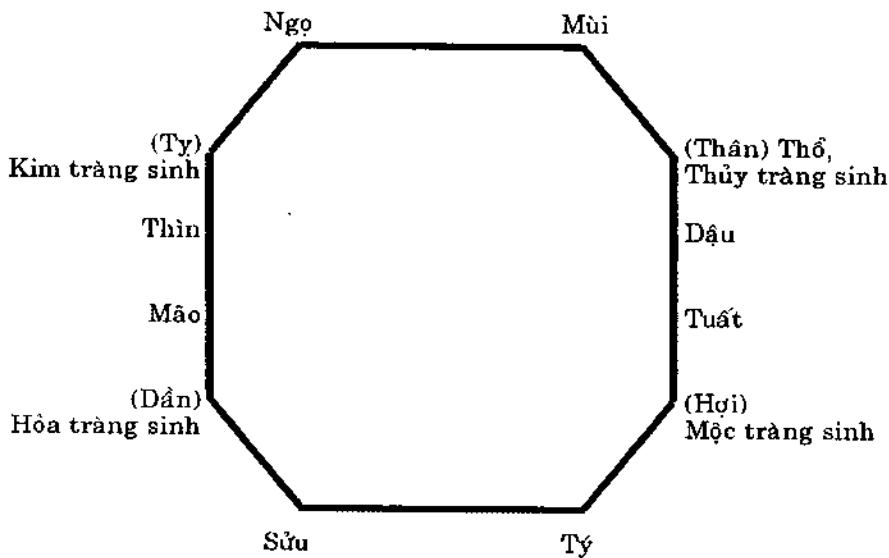
Sách trình bày đến đây, có xuất hiện thân kim hóa tị hỏa, hợp hóa trường sinh, không xét đoán là khắc, có bạn đọc thấy không

(4) Chữa lại (nguyên bản : mũi thủy).

(5) Chữa lại (nguyên bản : mão mộc).

được rõ ràng. Như vậy là như thế nào ? Tác giả xin trình bày xen vào đây một đôi điều :

Bài ca bàn tay trường sinh (đồ hình)

Bài ca bàn tay trường sinh trình bày về mươi hai cung ký sinh của ngũ hành. Mươi hai cung này thứ tự là : trường sinh, mộc dục, quan đới, lâm quan, đế vượng, suy, bệnh, tử, mõ, tuyệt, thai, dưỡng.

Nếu như : hỏa trường sinh ở dần, theo thứ tự bắt đầu từ dần, ở mão là mộc dục, ở thìn quan đới, ở tị lâm quan, ở ngọ đế vượng, ở mùi suy, ở thân bệnh, ở dậu tử, ở tuất mõ, ở hợi tuyệt, ở tý thai, ở sửu dưỡng. Các ngũ hành khác cũng tương tự như vậy.

Nguyên lý của mươi hai cung ký sinh của ngũ hành cũng tức là quá trình từ sinh trưởng đến tử vong trong mươi hai tháng của mỗi ngũ hành cụ thể. Theo cách nói của "Tam mệnh thông hợp", tên gọi và sự giải thích mươi hai cung là như sau :

"Tuyệt" còn gọi là "thụ khí" hoặc "bào"⁽¹⁾, "vạn vật ở trong đất, chưa có tương của nó, như mẹ bụng không thì chưa có vật (thai)".

(1) "bào" - nhau thai.

"Thai" tức là "thụ thai", "thiên địa giao khí, hơi khí ấy tạo thành vật, vật ấy nảy mầm trong đất, ban đầu có hơi khí ấy cũng như con người thụ hơi khí của bố mẹ".

"Dưỡng" tức là "thành hình", "mọi vật thành hình ở trong đất, cũng như con người thành hình trong bụng mẹ".

"Trường sinh", "mọi vật phát sinh vươn lên tươi tốt, cũng như con người lúc đầu sinh ra rồi lớn lên".

"Mộc dục" còn gọi là "bại", "lúc đầu sinh ra từ vạn vật, hình thể mềm yếu, dễ bị tổn thương, như con người sinh được ba ngày, nhờ "mộc dục" mà không bị khốn tuyệt.

"Quan đới", mọi vật dần dần phát triển đủ như người mang đủ áo mũ.

"Lâm quan", như người bắt đầu làm việc.

"Đế vượng", "vạn vật thành thực, như hưng vượng của người".

"Suy", thân hình tiêu tụy giống như khí của con người suy yếu.

"Bệnh", "vạn vật bệnh, như bệnh của người".

"Tử", "vạn vật chết, như con người chết".

"Mộ", cũng gọi là "khô", kho tàng của vạn vật thành công, như con người cuối cùng quay về mộ.

Tiếp theo nên nói về tam hình của hào

Ví dụ về quẻ : Tháng tuất, ngày định sưu, đoán bố ốm, được quẻ "mông" từ "khuê" :

"Hỏa trạch khuê"

"Sơn thủy mông"

Phụ mẫu ty hỏa'

Quan quý dần mộc'

Huynh đệ mùi thổ "

Thê tài tí thủy "

Tử tôn dậu kim

O thế

Huynh đệ tuất thổ " thế

Huynh đệ sưu thổ "

Phụ mẫu ngọ hỏa "

Quan qui mao thổ '

Huynh đệ thìn thổ '

Phụ mẫu tị hỏa

O ứng

Quan quý dần mộc " ứng

Phân tích quẻ tượng :

1. Quẻ chủ có hào đầu, hào sáu trên là phụ mẫu tị hỏa, lấy hào nào làm dụng thần ? "Dụng thần đa quan" phải đặt vào chỗ nào ?

"Bốc phệ chính tông" nói " Bỏ hào nhàn ấy mà lấy hào trì thế; bỏ vô quyền mà lấy nhật nguyệt, bỏ yên tĩnh mà lấy hào động". Cho nên quẻ này lấy hào tị hỏa phụ mẫu của quẻ nội làm dụng thần.

2. Phụ mẫu tị hỏa ở vào hưu tú, do đó khí suy.

3. Phụ mẫu động thành dần mộc, xem như dần tị tương hình, không có lợi cho bệnh thể.

4. Xét kỹ thì hỏa trường sinh ở dần, dần mộc sinh tị hỏa, tị hỏa tham sinh mà vong hình, bệnh của ông bố có thể khỏi.

Thêm một ví dụ về "tham hợp vong hình" :

Tháng thìn ngày kỷ hơi, đoán bệnh của vợ, được quẻ "khiêm" của "tỷ"

"Thủy địa tỷ"

"Địa sơn khiêm"

Thê tài tí thủy

" ứng

Tử tôn dậu kim"

Huynh đệ tuất thổ

O

Thê tài hơi thủy

" thế

Tử tôn thân kim

"

Huynh đệ sưu thổ "

Quan quý mão mộc

x thế

Tử tôn thân kim '

Phụ mẫu tị hỏa

"

Phụ mẫu ngọ hỏa " ứng

Huynh đệ mùi thổ

"

Huynh đệ thìn thổ "

Phân tích quẻ tượng :

1. Tý thủy là thê (vợ), lấy hào tý thủy thê tài làm dụng thần.

2. Hào thế mão mộc là động hào, tý mão tương hình.

3. Quan quý mão mộc và huynh đệ tuất thổ cũng là động hào, lục hợp của hào, mão tuất tương hợp. Do đó, mão mộc tham hợp mà vong hình.

4. Người vợ này khỏi bệnh vào ngày định đậu.

5. Tại sao đoán khỏi vào đậu ? - Trước hết là vì ứng với ngày đậu, thê hóa tử tôn (đậu kim) mà sinh trở lại. Hơn nữa là vì quan quỷ mao mộc tham hợp mà vong hình, động biến tử tôn thân kim, "tử tôn" là thuốc, ngày thân thuốc đến, ngày đậu bệnh khỏi.

6. Phân tích đoán quẻ, chúng ta luôn luôn phải nắm vững mâu thuẫn chủ yếu trong quẻ, suy rộng ra để đoán xét. Lấy quẻ này làm ví dụ, còn có thể có nhân tố khác có thể tham khảo. Ví như : tháng thìn khắc tý thủy, ngày hợi tý hòa, với tý thủy; chủ về người bệnh không có lo lắng, đợi lương y của "kim sinh thủy", lương được đến, bệnh này sẽ được loại bỏ.

Lại một ví dụ nữa : tháng thìn, ngày mậu ngọ, đoán bệnh của chồng, được quẻ "di" từ quẻ "ly".

"Ly vi hỏa"		"Sơn lôi di"
Huynh đệ tị hỏa	' thế	Phụ mẫu dần mộc '
Tử tôn mùi thổ "		Quan quỷ tý thủy "
Thê tài đậu kim	O	Tử tôn tuất thổ " thế
Quan quỷ hợi thủy	O ứng	Tử tôn thìn thổ "
Tử tôn sủu thổ	"	Phụ mẫu dần mộc "
Phụ mẫu mao mộc	'	Quan quỷ tý thủy ' ứng

Phân tích quẻ tượng :

1. Xác định dụng thần : quan quỷ hợi thủy là dụng thần.
2. Đậu kim động để sinh, có lợi cho hợi thủy.
3. Dụng thần quan quỷ hợi thủy cùng động, hóa thìn thổ khắc hợi thủy.
4. Theo "Trường sinh chưởng quyết", thủy trường sinh ở thân, đậu là mộc dục, tuất là quan đới, lần lượt suy rộng ra, thủy khố tại thìn, khố là mộc, "người đó rốt cuộc là quy mộc" : "hung".

5. Thìn thổ khắc hơi thủy. Thìn thổ lại gặp nguyệt kiến tháng thìn, thìn thổ càng vượng, khắc dụng càng hung.
6. Nhật thần lại là ngày ngọ, thủy hỏa không hợp.
7. Ngọ, dậu, hơi tự hình, thấy ngay hung nguy.
8. "Chết vào giờ ngọ ngày hôm đó", bạn đọc xem thấy không rõ ràng, theo các dữ kiện đưa ra ở quẻ này cần đoán chết vào giờ thìn. Nhưng ngày đoán quẻ, có thể "giờ thìn" đã qua rồi, vừa vào "giờ ngọ", do đó nguyên quẻ có lời đoán "lập kiến hung nguy". Suy luận như vậy, ngày ngọ, giờ ngọ, hỏa khí vượng thịnh, hơi thủy tự hình, không có sức khắc hỏa, bị hỏa khắc ngược lại, đương nhiên là chết vào "giờ ngọ". Xét đoán cách khác thì "tử tôn thìn thổ" là thuốc, bây giờ "thìn thổ" là mố của hơi thủy, không có thuốc có thể cứu được, kéo dài qua giờ thìn, thì giờ ngọ "tuyệt thai" mà chết.

VII. QUẺ HÀO ĐỘNG BIỂN

Quẻ có quẻ biến, hào có hào biến. Hào biến thì quẻ biến, lục hào không động thì không biến, có hào động thì có biến. Động biến có biến hồi đầu sinh, có biến hồi đầu khắc, biến sinh là cát, biến hung là hung. Cho nên "cát hung sinh ra ở động". Hào động là bắt đầu của sự việc, hào biến là kết thúc của sự việc.

Sinh khắc của quẻ biến

Quẻ biến có phân biệt biến sinh, biến khắc, biến tuyệt, biến khổ, biến tỷ hòa. Quẻ tượng là đại tượng; đại tượng cát là cát mà lại thêm tốt; đại tượng hung là hung mà gặp tai ương. Khắc ít sinh nhiều là đại tượng cát, khắc nhiều sinh ít là đại tượng hung. Đại tượng hung nội trong tháng còn có thể chưa có phương hại, vượt qua tháng sẽ gặp tai ương; hóa khắc trở lại thì càng hung. Quẻ hóa khắc trở lại, bất kể dụng thần suy vượng, nói chung đều phải đoán là hung.

Hóa khắc trở lại, như quẻ "chấn" biến quẻ "càn"

"Chấn vi lôi"		"Càn vi thiên"	
Thê tài tuất thổ	x thế	Thê tài tuất thổ'	thế
Quan quý thân kim	x	Quan quý thân kim'	
Tử tôn ngọ hỏa'		Tử tôn ngọ hỏa'	
Thê tài thìn thổ	x ứng	Thê tài thìn thổ'	ứng
Huynh đệ dần mộc	x	Huynh đệ dần mộc'	
Phụ mẫu tý thủy'		Phụ mẫu tý thủy'	

Chấn là mộc, càn là kim, quẻ kim biến thành khắc trở lại, "kim khắc mộc" là đại tượng không cát. Các quẻ khác cũng phỏng theo thế này. Thêm ví dụ :

"Tốn vi phong"		"Khâm vi thủy"	
Huynh đệ mão mộc	O thế	Phụ mẫu tý thủy"	thế
Tử tôn tị hỏa'		Thê tài tuất thổ'	
Thê tài mùi thổ"		Quan quý thân kim"	
Quan quý dậu kim	O ứng	Tử tôn ngọ hỏa"	ứng
Phụ mẫu hợi thủy'		Thê tài thìn thổ'	
Thê tài sủu thổ"		Huynh đệ dần mộc"	

Ví dụ này, tổn mộc biến khâm thủy, là sinh trở lại, là tượng của đại cát. Hào biến sinh trở lại, hào biến khắc trở lại; trên đây đã có ví dụ, không nói thêm nữa.

Sinh khắc của động tĩnh

Sáu hào yên tĩnh lại vượng tướng, như người thân thể cường tráng có sức khỏe, có thể sinh hào hưu tú, cũng có thể khắc hại hào hưu tú.

Ví dụ : ngày dần mão vào mùa xuân, đoán được quẻ "khôn" :

"Khôn vi địa"

Tử tôn	dậu kim" thế
Thê tài	hợi thủy"
Huynh đệ	sủu thổ"

Quan quý	mão mộc " ứng
Phụ mẫu	tị hỏa "
Huynh đệ	mùi thổ "

Quẻ này, nếu đoán về phụ mẫu, quẻ tị hỏa là dụng thần, hào lục tam mão mộc lâm (gặp) lệnh mùa xuân, là đất của vượng tướng có thể sinh phụ mẫu tị hỏa. Nếu đoán về tử tôn, tử tôn dậu kim là đất của huu tú, lại bị hào phụ mẫu khắc, không lợi cho tử tôn. Nếu đoán về huynh đệ, sủu mùi thổ gặp mùa xuân mộc khắc, cũng xem là không lợi.

Quẻ có hào động, có thể khắc hào tĩnh. Dù hào tĩnh vượng tướng, cũng không thể khắc chế được hào động. Ví dụ : tháng dần, đoán được quẻ "quy muội" của "đoài".

"Đoài vi trạch"	"Lôi trạch quy muội"
Phụ mẫu	mùi thổ " thế
Huynh đệ	dậu kim O
Tử tôn	hợi thủy '
Phụ mẫu	sửu thổ " ứng
Thê tài	mão mộc '
Quan quý	tị hỏa '

Dậu kim tuy ở đất huu tú nhưng lâm phát động cho nên có thể khắc mão mộc của vượng tướng, mão mộc đương lệnh có thể khắc hai thổ của sủu mùi, nhưng mộc thổ bị kim khắc chế, hào mộc bản thân đã bị thương nên không có lực để khắc thổ. Các trường hợp khác cũng theo như vậy.

Tinh giống như ngồi như nằm, động giống như người đang đi, động khắc là hung.

Sinh khắc, xung hợp của động biến :

Phàm quẻ có hào động, động thì phải biến. Nhưng hào biến ra chỉ có thể sinh khắc xung hợp với hào động gốc, mà không thể cùng

khắc hào khác được. Ví dụ : Tháng tý, ngày mão đoán được quẻ "tấn" của "khôn".

"Khôn vi địa"		"HỎA ĐỊA TẤN"
Tử tôn	dậu kim x thế	Phụ mẫu tị hỏa '
Thê tài	hợi thủy "	Huynh đệ mùi thổ "
Huynh đệ	sửu thổ x	Tử tôn dậu kim ' thế
Quan quý	mão mộc " ứng	Quan quý mão mộc "
Phụ mẫu	tị hỏa "	Phụ mẫu tị hỏa "
Huynh đệ	mùi thổ "	Huynh đệ mùi thổ " ứng

Trong quẻ, dậu kim phát động, dậu là hào động. Tị hỏa biến ra là hào biến, tị hỏa của hào biến có thể khắc trở lại dậu kim gốc, nhưng tị hỏa không thể khắc hào khác. Hào bốn sủu thổ động có thể sinh dậu kim của hào thế, không thể sinh dậu kim biến ra. Là dậu kim biến ra, trừ đối với hào gốc ra, cũng không thể sinh khắc các hào khác.

Có thể chế khắc hào biến được chỉ có nhật, nguyệt, những cái có thể sinh ra, khắc lại, chế ngự được, xung, hợp được. Nhật, nguyệt như trời, nắm quyền sinh sát, có thể sinh khắc hào động, hào tĩnh, hào phi (thần), hào phục (thần), hào biến, mà ngược lại các hào thì không thể khắc thương nhật, nguyệt được. "Hoàng kim sách" có câu : "Hào khắc thương nhật, nguyệt chỉ tốn công mà thôi". Như trong ví dụ này, tý thủy nhật kiến có thể khắc hào tị hỏa do hào thế động biến mà sinh ra, mão là nhật kiến, có thể xung khắc dậu kim do huynh đệ sủu thổ động biến mà sinh ra, vì "mão dậu" tương xung. Các quẻ khác cũng tương tự như thế này.

Ám động :

Hào tĩnh vượng tướng, nhật thần xung là ám động. Hào tĩnh hữu tú, nhật thần xung là nhật phá. Ám động có điều vui, có điều kỵ. Dụng thần hữu tú, được nguyên thần ám động tương sinh. Kỵ thần ám động sinh nguyên thần. Nguyên thần ám động sinh dụng

thần. Như thế gọi là hỷ (vui). Nếu dụng thần huu tù không có phù trợ, lại được kỵ thần ám động khắc chế thì đều gọi là hung.

Ám động giống như người làm việc ám thầm, phúc đến không biết, họa đến không hay. Do đó, phải làm gập kỹ, thần ám động khắc thế, khắc dụng, cần nâng cao cảnh giác, tăng thêm phòng ngừa, mọi chỗ đều cần trọng là hay nhất.

Ví dụ : tháng dần, ngày kỷ mùi, đoán bệnh cho con gái, được quẻ "khôn" biến "sư" :

"Khôn vi địa"	"Địa thủy sư"
Tử tôn	dậu kim " thế
Thê tài	hợi thủy "
Huynh đệ	sửu thổ "
Quan quý	mão mộc " ứng
Phụ mẫu	tị hỏa x
Huynh đệ	mùi thổ "

"Địa thủy sư"
Tử tôn
dậu kim " ứng
Thê tài
hợi thủy "
Huynh đệ
sửu thổ "
Phụ mẫu
ngọ hỏa " thế
Huynh đệ
thìn thổ "
Quan quý
dần mộc "

Phân tích quẻ tượng :

1. Tử (tôn) thế dậu kim là dụng thần.
2. Tử (tôn) thế dậu kim lâm tháng dần, ở vào đất huu tù.
3. May được nhật thần mùi thổ sinh.
4. Hào hai tị hỏa động đến khắc kim.
5. May được nhật thần bang trợ, "sửu mùi" tương xung, sửu thổ ám động, thổ động sinh kim.
6. Bệnh người con gái tuy nặng nhưng không phương ngại gì.

Độc phát, độc tĩnh :

Trong một quẻ, năm hào không động, chỉ một hào động, gọi là độc phát. Trong một quẻ, năm hào động cả, chỉ một hào không động, gọi là độc tĩnh. Nếu trong quẻ có một hào minh động, một hào khác gập nhật thần xung mà ám động, như thế này cũng gọi là độc phát.

Độc phát, độc tinh chẳng qua chỉ là để xem việc thành bại mà thôi. Sinh thì việc thành, khắc tài việc bại; tĩnh thì ứng chậm, động thì ứng nhanh. Còn vì cát hung, phải xem dụng thần; nếu như bỏ dụng thần mà không dùng tới thì là sai lầm.

Tận tĩnh, tận phát : trong một quẻ, sáu hào yên tĩnh, lại không có nhật thần xung động là tận tĩnh. Sáu hào đều động cả là tận phát. Tận tĩnh như hoa mùa xuân còn ngậm nhụy, người ta chưa thấy được vẻ đẹp của nó. Tận phát giống như trăm hoa đua nở, người ta thấy rõ vẻ đẹp của nó, hễ gặp gió mạnh là mau chóng tàn rụng. Cho nên tĩnh thì đẹp, động thì thường là xấu. Dù là tận tĩnh hay tận phát, phải xem dụng thần là chủ mà đoán sự việc.

VIII. VƯỢNG TƯỚNG CỦA TỨ THỜI

Sinh vượng, huu tú, khổ tuyệt của tượng quẻ, tượng hào, ngũ hành, lục thân đều lấy tiết lệnh, nguyệt kiến, nhật thần của bốn mùa trong một năm làm tiêu chí. Tượng quẻ, dụng thần lâm vượng là cát; tượng quẻ, dụng thần gặp đất huu tú, khổ tuyệt thì không cát. Do vậy, tiết lệnh, nguyệt kiến, nhật thần là hết sức trọng yếu trong dự toán, phải ra sức ghi nhớ trong lòng.

Nguyệt kiến tư quyền :

Tháng giêng kiến dần : dần mộc lâm nguyệt kiến, mộc vượng, hỏa tướng, thủy, kim, thổ còn lại là huu tú, tú.

Tháng hai kiến mão : mão mộc lâm nguyệt kiến, mộc vượng, hỏa tướng, thủy, kim, thổ còn lại là huu tú, tú.

Tháng ba kiến thìn : thìn thổ lâm nguyệt kiến. Vượng thổ sinh kim, kim là vượng tướng, mộc có dư khí, còn lại đều lâm huu tú.

Tháng tư là tị, tị hỏa lâm nguyệt kiến.

Tháng năm kiến ngọ : ngọ hỏa lâm nguyệt kiến. Tháng tư, năm hỏa vượng, thổ tướng, còn lại đều lâm huu tú.

Tháng sáu kiến mùi, mùi thổ lâm nhật kiến. Thổ sinh kim, kim là tướng, hỏa có dư khí, còn lại đều lâm huu tú.

Tháng bảy kiến thân, thân kim lâm nguyệt kiến.

Tháng tám kiến đậu : đậu kim lâm nguyệt kiến. Tháng bảy, tám kim vượng sinh thủy, thủy là tướng, còn lại đều lâm hưu tú.

Tháng chín kiến tuất : tuất thổ lâm nguyệt kiến. Thổ sinh kim, kim là tướng, còn lại đều lâm hưu tú.

Tháng mười kiến hơi : hơi thủy lâm nguyệt kiến.

Tháng mười một kiến tý : tý thủy lâm nguyệt kiến. Tháng mười, tháng mười một thủy vượng sinh mộc, mộc là tướng, còn lại đều hưu tú.

Tháng mười hai kiến sủu : sủu thổ lâm nguyệt kiến, thổ sinh kim, kim tướng, thủy có khí, còn lại là hưu tú.

Dụng thần lâm nguyệt kiến, nhật kiến, trường sinh đế vượng, được phúc dày. Kỵ thần lâm là họa rất sâu. Dụng thần lâm vượng địa, lại không có hào khắc thương là cát.

Kỵ thần lâm nguyệt kiến, nhật kiến, trường sinh đế vượng mà dụng thần hưu tú không có cứu trợ, các quẻ đều hung. Sinh phù kỵ thần là trợ ác làm hung : khắc chế nguyên thần là cản đường cùu thần cướp đoạt; kỵ thần bị khắc, có chế ngự là không có hung.

Nguyệt kiến tức nhật lệnh, nǎm quyền một tháng, chủ lệnh của tam thần, một tháng ba mươi ngày được lệnh dương quyền nǎm quản đế cương mọi xét đoán, tuần sát thiện ác của sáu hào, nǎm quyền sinh sát. Nguyệt kiến có thể trợ giúp hào suy nhược, làm nhụt hào vượng cường, chế phục hào động biến, phù trợ phi thần, phục thần.

Nguyệt kiến dương quyền là cầm cương chủ soái, hào suy nhược có thể tương sinh tương hợp, có che đỡ, có phù trì, suy mà cũng vượng. Hào cường vượng có thể có khắc, có xung, có hình có phá, vượng mà cũng suy. Quẻ có hào biến khắc chế hào động; nguyệt kiến có thể chế phục hào biến; quẻ có hào động khắc chế hào tĩnh, nguyệt kiến có thể chế phục hào biến, dụng thần ẩn di, phi thần áp trụ, nguyệt kiến có thể xung khắc phi thần, phù trợ phục thần mà trở nên có ích.

Nguyệt kiến hợp với hào thì có ích, hào gặp nguyệt phá nên vô dụng. Nguyệt kiến hợp với hào sẽ là nguyệt hợp mà có ích; Nguyệt kiến xung với hào thì là hào nguyệt phá không có ích.

Nguyệt kiến không nhập hào cũng là có ích; nguyệt kiến hễ nhập hào thì càng thấy kiên cường. Quẻ không có dụng thần thì lấy nguyệt kiến làm dụng thần, không cần phải tìm phục thần. Nguyệt kiến nhập quẻ động làm nguyên thần là phúc càng lớn. Động mà làm kỵ thần thì họa càng hung. Không nhập quẻ thì chậm, nhập quẻ thì nhanh.

Hào gặp nhật kiến, vượng tương nǎm quyền, gặp không bất không, gặp thương vô hại. (Trong tuần, xét đến cùng vẫn là không).

Ví dụ : Tháng dần, ngày canh tuất, đoán cầu tài, được quẻ "đại huu".

"Hỏa thiên đại huu"

Quan quý	tị hỏa	' ứng
Phụ mẫu	mùi thổ	"
Huynh đệ	dậu kim	'
Phụ mẫu	thìn thổ	' thế
Thê tài	dần mộc	'
Tử tốn	tý thủy	'

Hào tài dần mộc là dụng, lâm nguyệt kiến, khắc thế tất là được. Nhưng tuần này là không, phải đến giữa tuần giáp dần, hào dần xuất không thì có thể được. Quả là đến ngày giáp dần thì đạt được tài.

Nguyệt kiến là gì ?

Nguyệt kiến xung hào là nguyệt phá.

Như : tháng giêng nguyệt kiến dần, dần xung hào thân ở trong quẻ, quẻ thân là gặp nguyệt phá. Các tháng khác cũng tương tự như thế.

Tháng giêng thân phá, tháng hai dậu phá, tháng ba tuất phá, tháng tư hợi phá, tháng năm tý phá, tháng sáu sứu phá, tháng bảy

dần phá, tháng tám mão phá, tháng chín thìn phá, tháng mười tị phá, tháng mười một ngọ phá, tháng mười hai mùi phá.

Dụng thần lâm nguyệt phá là điểm rủi ro. Nguyệt phá là rẽ khô gỗ mục, gấp sinh cũng không lên, gấp thương tổn càng thương tổn. Quả tuy có hiện dụng thần, nếu gặp nguyệt phá thì tuy có mà cũng như không. Nếu là phục thần, lâm nguyệt phá thì cũng là vô dụng. Nếu có thìn sinh thì cũng không thể sinh được; hào động làm kỵ thần, cũng không thể làm hại; làm hào biến, không thể khắc thương hào động. Hiện giờ tuy bị nguyệt phá nhưng qua tháng sẽ không bị phá nữa. Hôm nay bị phá, nhưng đến ngày qua tuần không thì không bị phá, đến ngày gặp hợp thì không bị phá. Ứng nghiệm gần thì theo ngày; ứng nghiệm xa thì theo tháng, năm.

Ví dụ : tháng thìn, ngày mậu túy đoán bố về hôm nào, được quả "quái" của "càn"

"Càn vi thiên"		"Trạch thiên quái"	
Phụ mẫu	tuất thổ O thế	Phụ mẫu	mùi thổ "
Huynh đệ	thân kim '	Huynh đệ	dậu kim ' thế
Quan quý	ngọ hỏa '	Tử tôn	hợi thủy '
Phụ mẫu	thìn thổ ' ứng	Phụ mẫu	thìn thổ '
Thê tài	dần mộc '	Thê tài	dần mộc ' ứng
Tử tôn	tý thủy '	Tử tôn	tý thủy '

Phân tích quả tương :

1. Phụ mẫu tuất thổ là thế, là dụng thần.
2. Thìn tuất tương xung, dụng thần lâm nguyệt phá.
3. Hào động cường vượng, thực tế là bị phá.
4. Hào phụ mẫu trì thế mà động, có tương qua lại.
5. Ngày mão, tuất mão tương hợp, ngày phá mà gặp hợp, sẽ có thư đến.
6. Ngày mùi sẽ về. Ngày mùi về, là hào phụ mẫu tuất thổ động mà hóa thành mùi thổ, hào mùi thổ là tuần không, ngày xuất không là trở về.

Nhật kiến nấm lệnh :

Trong ba mươi ngày của một tháng, sự sắp xếp thiêng can địa chỉ có quy luật âm dương ngũ hành sinh khắc chế hóa.

Nhật kiến tức là tý, sưu, dần, mão, thìn, tị, ngọ, mùi, thân, dậu, tuất, hợi mươi hai chi lặp đi lặp lại. Địa chi là chủ của một ngày, là tiêu chí cụ thể ngũ hành sinh vượng khố tuyệt của sáu hào trong quẻ, là chỗ dựa trọng yếu để quyết đoán cát hung thành bại khi dự đoán thông tin.

Nguyệt kiến nấm quyền của tam tuần, nhưng lại có sự phân chia ra xuân, hạ, thu, đông, có sự phân biệt sinh, vượng, mộ, tuyệt của bốn mùa. Nhật kiến không như thế, tứ thời đều vượng, là chủ tể của sáu hào, thực hiện lệnh của một ngày, nắm quyền sinh sát của một ngày, cùng quyền cung công với nguyệt kiến.

Dụng thần của quẻ được nhật kiến sinh, được hào động sinh, hợp thành dụng thần để vượng lại càng vượng, mà dụng thần hưu tú mà được nhật kiến như mầm non chịu hạn lâu ngày mà được mưa rào, biến nguy hiểm thành bình yên. Nhật kiến sinh trợ nguyên thần, càng làm mọi việc đều hanh thông.

Dụng thần bị nhật kiến khắc, nhật kiến xung; nhật kiến bị hình là điểm không lợi. Dụng hào vượng, nguyệt kiến sinh, còn có thể đối địch, dụng thần gấp hưu tú suy nhược, giống như có tuyết lại thêm sương, đă hung lại càng hung.

Nhật thần xung hào tĩnh, vượng tướng là ám động, ám động càng được thêm sức mạnh. Hào tĩnh mà hưu tú suy nhược gấp nhật thần xung, là nhật phá, hào phá trở thành vô dụng.

Hào gấp tuần không, nhật kiến xung mà là có ích, gọi là "xung không thì thành thực". Hào gấp hợp, bị nhật kiến xung, gọi là chỗ hợp không nên xung. Tóm lại, hào hưu tú suy nhược, nhật kiến nấm lệnh thì có thể có sinh, có hợp, có phù, có ngang bằng. Hào cường vượng, nhật kiến có thể khắc, xung, hình (phạt) lại. Hào gấp nguyệt kiến, nhật xung mà không tán, gấp khắc mà không bị thương. Hào

gặp nhặt kiến nấm lệnh, nguyệt xung mà không bị phá, nguyệt khắc mà không bị thương. Gặp hào động khắc thì không phải là bị hại, bị hóa trở lại thì cũng không phải là bị họa.

Cần chú ý : nguyệt sinh, nguyệt khắc, phải xem kỹ càng những chỗ khác. Phải xem con có hào khắc xung khắc dụng hào hay không ? Có hào khắc sinh phù dụng thần không ? Nguyệt kiến nấm quyền, không thể xung tán. Nguyệt khắc nhật sinh, gặp sự phù trợ của hào khắc, dụng thần càng vượng; nguyệt khắc, nhật sinh gặp hào khắc khắc lại, dụng thần sẽ suy.

Nhật kiến khắc hào, đúng là họa, hào khắc nhật kiến là uổng công vô ích. Nhật kiến nguyệt kiến như trời như vua, lục thần như quan như dân.

Ví dụ : tháng thân, ngày bính dần, đoán bệnh mình được quẻ "tiết" của quẻ "truân" :

"Thủy lôi truân"	"Thủy trạch tiết"
Huynh đệ tí thủy "	Huynh đệ tí thủy '
Quan quý tuất thổ ' ứng	Quan quý tuất thổ '
Phụ mẫu thân kim "	Phụ mẫu thân kim " ứng
Quan quý thìn thổ "	Quan quý sủu thổ "
Tử tôn dần mộc X thế	Tử tôn mão mộc '
Huynh đệ tí thủy '	Thê tài tị hỏa ' thế

Phân tích tượng quẻ :

- Đoán về mình, lấy tử tôn dần mộc là dụng thần.
- Tháng bảy là kiến thân, thân dần tương xung, nguyệt kiến xung hào, tử tôn dần mộc tức dụng thần "nguyệt phá".
- Dụng thần có cái vui lâm nhật kiến, nhật kiến hành lệnh một ngày, tai họa bất ngờ, nguy hiểm trở thành gay gắt.
- Dụng thần hào thế là hào động, do đó động mà cường vượng.

5. Dung thần hào động hóa biến mà được tiến thần.
6. Tiến thần mão mộc tương phù, ngày mão bệnh phải lui; quả thật vậy đến ngày mão thì dậy được.

Ví dụ : Tháng dần, ngày ất dậu đoán xem có thi đỗ không, được quẻ "đi" của quẻ "bôn"

"Sơn hỏa bôn"	"Sơn lôi di"
Quan quý	dần mộc '
Thê tài	tý thủy "
Huynh đệ	tuất thổ " ứng
Thê tài	hợi thủy O
Huynh đệ	sửu thổ "
Quan quý	mão mộc ' thế
	Thê tài tý thủy ' ứng

Phân tích tượng quẻ :

1. Dung thần quan quý mão mộc trì thế.
2. Hào thế dung thần mão mộc tương hợp với hào ứng tuất thổ.
3. Dần nguyệt mão mộc vượng tướng.
4. Dung thần là hào thế, mão mộc và nhật thần tương xung, nhật kiến xung là ám động.
5. Lại được hào hợi thủy tài động đến sinh thế.
6. Hào thế lại hóa sinh trở lại, ám động được ích.
7. Quả đúng vào ngày tý thì được ghi tên bảng vàng. Ngày tý hào ứng hóa sinh trở lại.

Tuần không của hào

Tháng có ba tuần : thượng tuần, trung tuần, hạ tuần mỗi tuần mười ngày. Tuần không là nhật kiến gặp giáp tý tức là tuần giáp tý; gặp giáp tuất tức là tuần giáp tuất, gặp giáp thân... Lấy tuần giáp tuất làm ví dụ : bắt đầu từ ngày nhật kiến giáp tý trở đi, mười ngày này là : giáp tý, ất sửu, dinh mão, mậu thìn, kỷ tị, canh ngọ, tân mùi, nhâm thân, quý dậu. Trong mười ngày nay, thập thiên can chỉ

có thể đương hội với mười địa chi trong mười hai địa chi, có hai địa chi tuất, hợi xuất không; hai địa chi xuất không là tuần không.

Mười ngày kết hợp thiên can địa chi đều ở trong tuần giáp tý, gieo quẻ ở bất cứ ngày nào trong mười ngày này thì trong quẻ đều có hai hào tuất, hợi thì là tuần không.

Nép tuần không : trong tuần giáp tý, tuần không ở tuất hợi; giáp tuất tuần không ở thân dậu; giáp thân tuần không ở ngọ mùi, giáp ngọ tuần không ở thìn, tị; giáp thìn tuần không ở dần, mão; giáp dần tuần không ở tý, sửu.

Bàn về tuần không, từ xưa đã có nhiều cách nói như chân không; giả không, động không, xung không, điền không, vô cố tự không, khổ không, tuyệt không, hại không, phá không v.v...

Có nhiều cách nói nên làm cho người đời sau học tập, tìm hiểu không thể nào thích ứng và nắm vững được. Nhà dịch học, bậc thầy bát quái thánh Dã Hạc đã bàn luận rất kỹ về tuần không; qua kiểm nghiệm thực tế những điều bàn luận của ông rất chuẩn xác. Ông nói : "Vượng không phải là không, động không phải là không ; có nhật kiến hào động sinh phù không phải là không, động mà hóa không không phải là không, phục mà vượng tướng cũng không phải là không; nguyệt phá là không, có khí mà không động là không, phục mà bị khắc là không, chân không là không. Chân không là xuân thổ, hạ kim, thu mộc, tam đồng gặp hỏa là chân không.

Ví dụ : tháng sửu, ngày mậu thân, đoán đi xa ngày nào quay về, được quẻ "sư" của quẻ "tiết"

"Thủy trạch tiết"		"Địa thủy sư"
Huynh đệ tý thủy "		Phụ mẫu dậu kim " ứng
Quan quý tuất thổ '		Huynh đệ hợi thủy "
Phụ mẫu thân kim " ứng		Quan quý sửu thổ "
Quan quý sửu thổ "		Thê tài ngọ hỏa " thế
Tử tôn mão mộc '		Quan quý thìn thổ '
Thê tài tị hỏa O thế		Tử tôn dần mộc "

Phân tích tượng quẻ :

1. Hào tử tôn mão mộc là dụng thần.
2. Hào thế là hào động, dụng thần sinh tị hỏa.
3. Lại thấy hào động và nhật kiến tương hợp, tức là tị và thân hợp, có việc ràng buộc, tạm thời không quay về được.
4. Trong tuần giáp thìn, dần mão tuần không, tử tôn mão mộc không thể quay về.
5. Ngày nào có thể quay về ? Xuất không không phải là không nữa, đợi đến tuần sau, giáp dần đến, giáp dần "xuất không" tất là quay về.
6. Quả nhiên như vậy. Ngày giáp dần thì quay về, ứng ngày giáp dần, một là dần mão xuất không, hai là động hào thế hóa, dần mộc sinh thế, cho nên có ứng nghiệm như vậy.

Ví dụ khác : tháng tuất, ngày giáp tý, một người đến xin đoán về quan vận, được quẻ "tụy" của quẻ "tụng"

"Thiên thủy tụng"	"Trạch địa tụy"
Tử tôn tuất thổ O	Tử tôn thìn thổ "
Thê tài thân kim '	Thê tài dậu kim ' ứng
Huynh đệ ngọ hỏa ' thế	Quan quý hơi thủy '
Tử tôn thìn thổ O	Quan quý tị hỏa " thế
Phụ mẫu dần mộc " ứng	Tử tôn thìn thổ "

Phân tích tượng quẻ :

1. Đoán quan vận, cần lấy hào "quan quý" là dụng thần nhưng trong quẻ chủ, không có hào quan quý.
2. Trong mệnh không có quan, khó được tử tôn thìn thổ phát động, biến ra một hào quan tinh sinh thế, trì thế.
3. Nay hào thế lâm nguyệt khố. Nguyệt khố là "mộ khố" của tị hỏa, cho nên không cát.
4. Hào thế tị hỏa gặp ngày giáp tý, gặp thủy khắc hỏa, không những không có quan, ngược lại còn có đại hung.

5. Tháng tuổi là "mộ khô", ngày hợi là "tuyệt", tháng hợi thủy vượng, khắc hỏa, cát hung, phải phòng tháng hợi gặp tai họa cửa quan.

Phán đoán như thế này, người xin đoán quẻ không phục, nói được cơ quan và cấp trên rất quan tâm và coi trọng, làm sao có thể có quan tai. Hậu quả là do người này đi con đường vụng trộm dứt lót nên tháng hợi, ngày hợi bị bắt và bị tống giam.

IX. PHẢN NGÂM CỦA QUẺ, BÀO

Quẻ có phản ngâm của quẻ, hào có phản ngâm của hào. Phản ngâm trên thực tế là hiện tượng quẻ biến thành xung khắc, hào biến thành xung khắc.

Phản ngâm của quẻ : có càn biến thành tốn, tốn biến thành càn; khâm biến ly, ly biến khâm; chấn biến đoài, đoài biến chấn; khôn biến cấn, cấn biến khôn; hai quẻ khôn cấn đều là thổ, vì sao mà tương xung ? "Bốc phệ chính tông" có nói : "Quẻ tọa khôn ở tây nam bên trái có thân, bên phải có mùi⁽¹⁾, quẻ đối nhau, có sủu mùi tương xung và dần thân tương xung".

Phản ngâm của hào, như : ty biến thành ngọ, ngọ biến thành ty; súu biến mùi, mùi biến súu; tị biến hợi, hợi biến tị; thìn biến tuất, tuất biến thìn; phản ngâm của hào và phản ngâm của quẻ khác nhau ở chỗ là quẻ biến phản ngâm tức là quẻ biến tương khắc. Như càn biến tốn là kim khắc ngâm mộc, mà sáu hào trong quẻ tương hỗ với nhau, không nhất định là đều phải biến thành tương xung tương khắc. Phản ngâm của hào tức là quẻ và hào đều đồng thời biến thành tương xung tương khắc.

Ví dụ : "Khôn" biến thành "tốn"

"Khôn vi địa"

"Tốn vi mộc"

Tử tôn   dẬU KIM X THẾ

Quan quỷ   mᾶo mộc, ' thế

Thê tài   hợi thủy x,

Phụ mẫu   tị hỏa

(1) Cấn tọa ở đông bắc, bên trái có dần, bên phải có súu (N.D. thêm vào theo bát quái đó).

Huynh đệ	sửu thổ	"	Huynh đệ	mùi thổ	"
Quan quý	mão mộc	x ứng	Tử tôn	dậu kim	x ứng
Phụ mẫu	tị hỏa	x	Thê tài	hợi thủy	x
Huynh đệ	mùi thổ	"	Huynh đệ	sửu thổ	"

Tương quẻ này, tốn mèo khắc khôn thổ, ngũ hành của sáu hào đổi ứng nhau đều tương xung hoặc tương khắc.

Phản ngâm của quẻ lại có quẻ ngoại phản ngâm, quẻ nội không biến; quẻ nội phản ngâm mà quẻ ngoại không biến.

Quẻ ngoại phản ngâm, quẻ nội không động như quẻ "sư" của "hoán"

"Phong thủy hoán"			"Địa thủy sư"		
Phụ mẫu	mão mộc	O	Thê tài	dậu kim	" ứng
Huynh đệ	tị hỏa	O thế	Quan quý	hợi thủy	"
Tử tôn	mùi thổ	"	Tử tôn	sửu thổ	"
Huynh đệ	ngọ hỏa	"	Huynh đệ	ngọ hỏa	" thế
Tử tôn	thìn thổ	x ứng	Tử tôn	thìn thổ	x
Phụ mẫu	dần mộc	"	Phụ mẫu	dần mộc	"

Quẻ này là quẻ ngoại động quẻ nội không biến động nên các hào của quẻ ngoại tương khắc, là quẻ ngoại phản ngâm. Quẻ nội phản ngâm quẻ ngoại không biến động như quẻ "thăng" của "khôn".

"Khôn vi địa"			"Địa phong thăng"		
Tử tôn	dậu kim	" thế	Tử tôn	dậu kim	"
Thê tài	hợi thủy	"	Thê tài	hợi thủy	"
Huynh đệ	sửu thổ	"	Huynh đệ	sửu thổ	" thế
Quan quý	mão mộc	x ứng	Tử tôn	dậu kim	x
Phụ mẫu	tị hỏa	x	Thê tài	hợi thủy	x
Huynh đệ	mùi thổ	"	Huynh đệ	sửu thổ	" ứng

Đây là quẻ nội động, quẻ ngoại không biến nên các quẻ của quẻ nội xung khắc lẫn nhau, là quẻ nội ngoại phản ngâm.

Không kể là phản ngâm của quẻ hay quẻ nội phản ngâm, hay quẻ ngoại phản ngâm chỉ là địa chi trong hào quẻ phát sinh xung khắc, không có quan hệ gì với lục thân. Khi quẻ biến, lục thân vẫn theo cách sắp xếp lục thân của quẻ chủ.

Phàm quẻ và hào đều gặp phản ngâm thì đó là điểm nội ngoại không yên. Quẻ ngoại phản ngâm thì ngoại không yên, quẻ nội phản ngâm thì nội không yên. Đoán sự liên quan hai bên, quẻ nội phản ngâm thì bên mình loạn mà bên kia ổn định. Quẻ ngoại phản ngâm thì bên kia loạn, bên mình ổn định. Nói tóm lại, phàm gặp chủ quẻ phản ngâm thì mọi điều đều không thuận. Nếu dụng thần hóa khắc trở lại, quẻ biến thành khắc là điểm rất hung.

Ví dụ : tháng mão ngày nhâm thân đoán di nhậm chức, được quẻ "tinh" của "tỷ"

"Thúy địa tỷ"		"Thúy phong tinh"			
Thê tài	tý thủy	" ứng	Thê tài	tý thủy	"
Huynh đệ	tuất thổ	'	Huynh đệ	tuất thổ	' ứng
Tử tôn	thân kim	"	Tử tôn	thân kim	"
Quan quý	mão mộc	x ứng	Tử tôn	dậu kim	'
Phụ mẫu	tị hỏa	x	Thê tài	hợi thủy	' thế
Huynh đệ	mùi thổ	"	Huynh đệ	sửu thổ	"

Phân tích tượng quẻ :

1. Hào thế quan quý là dụng thần.
2. Dụng thần mão mộc lâm nguyệt kiến, nhưng lại lâm nhật kiến thân kim nên khắc, nên xem cái khác.
3. Dụng thần là hào động, hóa ra tử tôn dậu kim, mão mộc tương xung lại là kim khắc mộc, gọi là thế hóa dậu kim, xung khắc trở lại, tượng này vô cùng hung hiểm.

4. Tra xét lại hào động khắc phụ mẫu tị hỏa, hóa ra hào hơi thủy, lại là tương xung tương khắc, tượng trở lại thủy hỏa không dung hợp.

5. Hào đầu mùi thổ và quẻ biến sưu thổ cũng là sưu mùi tương xung, hào ba quẻ nội, lần lượt đều là quan hệ tương xung, tương khắc, tạo thành "quẻ nội phản ngâm".

6. Nội quẻ phản ngâm là "nội bất ninh" là điểm không cát, nói tóm lại, quan này chưa làm đã bị bã, cân nhắc thấy không đi nhậm chức là hơn cả, sau vì công việc đi rồi quay về (ứng quẻ phản ngâm).

7. Nhưng vì người này được làm quan là tri phủ, thực tế đã trọn vẹn nhưng vì chức quan béo bở còn mong nhận chức, đến tháng bảy, vì thành bị công phá nên chết vì nhậm chức.

8. Người này tháng bảy thì thành bị phá nên chết, tại sao ?

Xin tính theo nhất chuồng trường sinh quyết, trường sinh quan quý mão mộc ở hơi, tí là mộc dục, sưu là quan dối... mùi là mộc, tháng bảy thân tuyệt, mão mộc không sinh. Cho nên chết vào tháng bảy.

Ví dụ : tháng mao ngày ất hơi, đoán việc thăng tuyển được quẻ "trung phù" của "lâm"

"Địa trạch lâm"			"Phong trạch trung phù"
Tử tôn	dậu kim	x	Quan quý mão mộc
Thê tài	hơi thủy	x ứng	Phụ mẫu tị hỏa
Huynh đệ	sưu thổ	"	Huynh đệ mùi thổ " thế
Huynh đệ	sưu thổ	"	Huynh đệ sưu thổ "
Quan quý	mão mộc	thế	Quan quý mão mộc
Phụ mẫu	tị hỏa	"	Phụ mẫu tị hỏa " ứng

Phân tích tương quẻ :

1. Quan quý mão mộc lâm thế là dụng thần.
2. Dụng thần hào thế quan quý lâm nguyệt kiến.

3. Nhật kiến là đất của mão mộc trưởng sinh, nhất định có thể lên cao.

4. Động hào, một hào khắc thế, một hào sinh thế vô phương.

5. Hai hào động, sau động biến quẻ ngoại tạo thành quẻ phản ngâm, quẻ ngoại phản ngâm; ngoài không an.

6. Người này tháng đó từ Giang Tây thăng nhậm sang Sơn Đông, chưa được một năm, lại được điều trở về Giang Tây. Đó là vì quẻ ngoại phản, cho nên có việc đi rồi lại quay trở về.

Phục ngâm của quẻ, hào :

Phục ngâm của quẻ là quẻ biến, địa chi ngũ hành của sáu hào không biến. Quẻ có ba loại nội ngoại phục ngâm, quẻ ngoại phục ngâm và quẻ nội phục ngâm.

Quẻ nội ngoại phục ngâm có "càn" và "chấn", "vô vọng" và "đại tráng"; các hào quẻ ấy từ tý dần thìn, ngọ thân tuất biến trở lại thành tý dần thìn, ngọ thân tuất.

Lấy hai quẻ "càn" và "chấn" biến đi lại làm ví dụ :

Quẻ "càn" kim

Quẻ "chấn" mộc

Phụ mẫu	tuất thổ	O thế	Phụ mẫu	tuất thổ	" thế

Huynh đệ	thân kim	O	Huynh đệ	thân kim	"

Quan quý	ngọ hỏa	'	Quan quý	ngọ hỏa	'

Phụ mẫu	thìn thổ	O ứng	Phụ mẫu	thìn thổ	" ứng

Thê tài	dần mộc	O	Thê tài	dần mộc	"

Tử tôn	tý thủy	'	Tử tôn	tý thủy	'

Quẻ nội ngoại phục ngâm là địa chi, ngũ hành của sáu hào trong quẻ nội, ngoại không biến.

Quẻ ngoại phục ngâm có "hàng" và "cấu", "độn" và "tiểu quá", "quy muội" và "ly", "phong" và "đồng nhân", "tụng" và "giải", "bí" và "dự". Quẻ ngoại đó hô biến, hào từ ngọ thân tuất biến trở lại thành ngọ thân tuất. Như hai quẻ "bí" và "dự"

"Thiên địa bì"			"Lôi địa dư"		
Phụ mẫu	tuất thổ	O ứng	Phụ mẫu	tuất thổ	"
Huynh đệ	thân kim	O	Huynh đệ	thân kim	" ứng
Quan quý	ngọ hỏa	'	Quan quý	ngọ hỏa	'
Thê tài	mão mộc	" thế	Thê tài	mão mộc	"
Quan quý	tị hỏa	"	Quan quý	tị hỏa	" ứng
Phụ mẫu	mùi thổ	"	Phụ mẫu	mùi thổ	"

Quẻ ngoại phục ngâm là quẻ ngoại biến động, địa chi ngũ hành khác không biến.

Quẻ nội phục ngâm có "truân" và "nhu", "thái" và "phục", "đại hưu" và "phệ hạp", "tùy" và "quải", "đại súc" và "di", "tiểu súc" và "ích". Ba hào trong quẻ nội từ tý, dần, thìn phục biến lặp lại là tý, dần, thìn.

Như : quẻ "tiểu súc" và quẻ "ích"

"Phong thiên tiểu súc"			"Phong lôi ích"		
Huynh đệ	mão mộc	'	Huynh đệ	mão mộc	' ứng
Tử tôn	tị hỏa	'	Tử tôn	tị hỏa	'
Thê tài	mùi thổ	" ứng	Thê tài	mùi thổ	"
Thê tài	thìn thổ	O	Thê tài	thìn thổ	" thế
Huynh đệ	dần mộc	O	Huynh đệ	dần mộc	"
Phụ mẫu	tý thủy	' thế	Phụ mẫu	tý thủy	'

Quẻ nội phục lệnh là quẻ nội biến, địa chi ngũ hành khác không biến.

Quẻ phục ngâm, sự biến hóa lục thân của nó vẫn sắp xếp theo phương pháp lục thân của quẻ chủ.

Quẻ chủ phục ngâm, đều chủ về tượng lo lắng, rên xiết. Quẻ nội phục ngâm là sự lo lắng ở quẻ nội, quẻ ngoại phục ngâm thì sự lo

lắng ở quẻ ngoại, cả nội ngoại phục ngâm là lo lắng ở cả quẻ nội và quẻ ngoại, phàm gặp quẻ như thế này thì đều không vừa lòng như ý. Đoán tình hình về các bên, quẻ nội phục ngâm thì lòng mình không vui, quẻ ngoại phục ngâm thì lòng người không yên. Muốn biết cát hung, phải xem dụng thần sinh khắc và xem kỹ dụng thần, ky thần phục ngâm.

Ví dụ : tháng thân ngày ất mão, đoán khi giặc đến nêu lánh ở đâu, được quẻ "đại tráng" của "vô vọng"

"Thiên lôi vô vọng"			"Lôi thiên đại tráng"		
Thê tài	tuất thổ	O	Thê tài	tuất thổ	"
Quan quý	thân kim	O	Quan quý	thân kim	"
Tử tôn	ngọ hỏa	' thế	Tử tôn	ngọ hỏa	' thế
Thê tài	thìn thổ	x	Thê tài	thìn thổ	'
Huynh đệ	dần mộc	x	Huynh đệ	mão mộc	'
Phụ mẫu	tý thủy	' ứng	Phụ mẫu	tý thủy	' ứng

Phân tích tương quẻ :

1. Tử tôn ngọ hỏa trì thế, hào thế là dụng thần.
2. Quẻ gặp nội ngoại phục ngâm, lo lắng chồng chất.
3. Hào ứng tý thủy là phụ mẫu, được nguyệt kiến sinh ra, có thể thấy phụ mẫu bình yên.
4. Nhật kiến sinh thế, bản thân cũng bình yên.
5. Huynh đệ dần mộc phục ngâm, lại gặp nguyệt kiến khắc, gặp nạn nguyệt phá, huynh đệ có hung nguy.
6. Phụ mẫu lánh ở phía tây bắc, bản thân ở phía đông, đều vì có sinh mà vô sự.
7. Em trai vì nhớ cha mẹ, dọc đường đi thăm, quả nhiên gặp hại.

Ví dụ : tháng thân, ngày giáp ngọ, đoán bố ở xa có bình yên không, được quẻ "hàng" của "cầu"

"Thiên phong cầu"		"Lôi phong hăng"			
Phụ mẫu	tuất thổ	O	Phụ mẫu	tuất thổ	" ứng
Huynh đệ	thân kim	O	Huynh đệ	thân kim	"
Quan quý	ngọ hỏa	' ứng	Quan quý	ngọ hỏa	'
Huynh đệ	dậu kim	'	Huynh đệ	dậu kim	' thế
Tử tôn	hợi thủy	'	Tử tôn	hợi thủy	'
Phụ mẫu	sửu thổ	" thế	Phụ mẫu	sửu thổ	'

Phân tích tương quẻ :

1. Xác định dụng thần : hào phụ mẫu tuất thổ là dụng thần, hào đầu trong quẻ và hào sáu thượng đều là hào phụ mẫu tuất thổ, "dụng thần song sinh", dùng động không lấy tĩnh, lấy vượng không lấy suy cho nên dụng thần quẻ này là hào sáu thượng của quẻ ngoại.

2. Quẻ ngoại phục ngâm, bố ở xa không yên tĩnh, cục thế nơi xa không ổn định.

3. Dụng thần được nhật kiến sinh nên ông bố bình yên vô sự.

Ví dụ : tháng dần ngày ất mão, ở xa đoán vợ ở nhà có bình yên không, được quẻ "càn" của vô vọng :

"Thiên lôi vô vọng"		"Càn vi thiên"		
Thê tài	tuất thổ	'	Thê tài tuất thổ	' thế
Quan quý	thân kim	'	Quan quý thân kim	'
Tử tôn	ngọ hỏa	' thế	Tử tôn ngọ hỏa	'
Thê tài	thìn thổ	x	Thê tài thìn thổ	' ứng
Huynh đệ	dần mộc	x	Huynh đệ dần mộc	' ứng
Phụ mẫu	tý thủy	' ứng	Phụ mẫu tý thủy	'

Phân tích tương quẻ :

1. Xác định dụng thần : hào ba thê tài thìn thổ, hào sáu thê tài tuất thổ, "dụng thần lưỡng quan" lấy hào động, lấy hào ba thê tài thìn thổ làm dụng thần.

2. Quẻ nội phục ngâm, nội không yên.
3. Nguyệt kiến là dần. Dần mộc khắc thổ, khắc dụng thần.
4. Nhật kiến là mão. Mão mộc khắc thổ, khắc dụng thần.
5. Hào động dần mộc; dần mộc lại khắc dụng thần thìn thổ.
6. Thê tài gặp hung khắc, tất phải có nguy nan.
7. Về sau người vợ chết vào tháng thìn; ứng tháng thìn, thìn là tháng phục ngâm.

X. ĐOÁN Ý NGƯỜI ĐẾN (XIN ĐOÁN) ĐỂ THAM KHẢO

Đoán ý của người đến (xin đoán) là sau khi lập quẻ, căn cứ vào sáu hào để dự đoán xem người ấy đến xin bói về việc gì. Chúng ta lấy bát quái để đoán việc, phải hiểu ý của người đến. Điều này rất khó biết. Nhìn chung, thường thường sau khi lập quẻ, thầy xem quẻ hỏi người đến muốn đoán về việc gì, sau đó chọn lấy dụng thần rồi mới làm việc phán đoán. Nhưng có lúc, người đến lại hỏi lại : "Thầy xem nên đoán việc gì ? Người cao tay thì trả lời được, nhưng số đông không trả lời được. Không trả lời được cũng là bình thường thôi. Người ta có muôn nghìn việc, ai biết được cần hỏi việc gì. Người đến hỏi ngược lại cũng là tâm lý bình thường.

Đoán ý người đến xin đoán sách bói cổ xưa tuy có bàn đến, nhưng kinh nghiệm hoàn chỉnh thì chưa nhiều, nay xin đưa chương "làm sao biết được" "Hà tri chương" trong "Bốc phệ chính tông" sao chép lại để các bạn đọc tham khảo :

Chương "hà tri" ("Làm sao biết được")

Làm sao biết được

Nhà họ bố mẹ ốm, bởi vì bạch hổ lâm hào lại thêm hình, khắc.

Bố mẹ gặp tai ương - hào thê tài phát động lại có hung thần sát.

Có con cháu - thanh long lâm hào tử tôn.

- Không có con cháu
- Sáu hào đều không thấy phúc thần (tử tôn) lâm.
- Con cháu óm
- Hào phụ mẫu phát động lại tương khắc.
- Con cháu gặp tai nạn
- Bạch hổ đương lâm phúc đức (tử tôn).
- Con nhỏ chết
- Hào tử tôn không vong lại thêm bạch hổ.
- Anh em chết
- Dụng thần rời tuần không vong lại gặp bạch hổ tương khắc.
- Vợ gặp tai nạn
- Bạch hổ lâm hào huynh đệ động nên khắc thê tài.
- Vợ có mang
- Thanh long thê tài lâm, thiên hỷ thần.
- Có thê thiếp
- Hai quẻ nội ngoại đều có thê tài vượng tướng.
- Vợ chết
- Hào thê tài lạc không vong lại làm quan quý.
- Thôi kiện
- Hào quan quý có không vong lại có ưu tú.
- Gặp lầm kiện tụng
- Chu tước, bạch, hổ, trì thế lại được quan quý phù trợ.
- Nhiều con trai
- Lục thần vượng khí lại có cát thần lâm
- Có thêm người
- Thanh long đắc vị lại đóng lại ở hào tài.
- Giàu có lớn
- Hào tài vượng tướng lại đóng ở khố.
- Thêm ruộng đất
- Câu trán nhập địa tử tôn lâm.
- Được lời
- Thanh long ở ngoại quẻ lại gặp tài phúc.
- Ăn nên làm ra
- Thanh long lâm tài hào vượng tướng.
- Gặp tin vui
- Thanh long, phúc đức tại môn đình
- Được phú, quý, tốt lành
- Lâm tài vượng tướng, phúc có thanh long.

- Quá nghèo hèn - Hào tài gấp hao tinh, lại rơi vào hưu tú.
- Không chỗ nương tựa - Phúc đức rơi vào không vong, tử tuyệt.
- Bếp bị phá - Huyền vũ gấp hai hào quan quý ở hưu tú.
- Bị thủng nồi niêu - Thủ hào huyền vũ quan quý lâm.
- Có nhà ở mới - Phụ mẫu vương tướng lại gấp thanh long.
- Nhà ở rách nát - Bạch hổ lâm hào phụ mẫu hưu tú.
- Mộ có kết - Tốn ly không vong gấp bạch hổ.
- Mộ có nước - Bạch hổ không vong lại lâm tí hơi.
- Có hương hỏa, thờ cúng - Sáu hào không thấy có hỏa.
- Chỗ ở không tốt về phong thủy - Sáu hào không thấy có thủy.
- Có hai bếp - Trong quẻ hai hào hỏa cùng xuất hiện.
- Không thờ cúng phật - Quan quý đồng kim lạc không vong.
- Hai họ chung một nhà - Quẻ có quan quý đều vương tướng
- Một nhà có hai họ - Hai hào phụ mẫu trong một quẻ.
- Gà loạn gáy - Có đằng xà nhập hào dậu.
- Chó sủa lung tung - Đằng xà nhập tuất lại gấp quan quý.
- Đang cãi cọ - Quan quý trì thế lại gấp chu tước.
- Sắp có tai tiếng - Chu tước lâm mộc hào.
- Hay tranh giành - Huynh đệ ở trì thế, ứng, chu tước lâm.
- Sinh ra người hư - Quan quý động lâm thân gặp huyền vũ.
- Gặp tai họa - Quan quý trì ứng khắc thế.
- Có người mắc đậu mùa - Hỏa hào gấp đằng xà.
- Có người ốm sắp chết - Dụng thân vô cứu lại nhập mộc.
- Hay mông mị - Quan quý trì thế gấp đằng xà.
- Có quý quái - Đằng xà bạch hổ lâm mộc.

- Có người trẫm mình - Quan quý thủy hào gấp huyền vũ.
- Có người thất cổ - Quan quý mộc từ hào thế gấp đằng xà.
- Có việc hiếu - Hào quan quý bạch hổ lâm.
- Bị thất thoát (mất mát) - Quan quý ứng hào vượng tướng gấp huyền vũ.
- Mất quần áo - Tài hào có câu trần hoặc huyền vũ lâm.
- Mất gia súc - Quan quý có bạch hổ lâm.
- Mất trâu bò - Quan quý sưu thổ ngũ hào lạc không vong.
- Mất gà - Sơ hào quan quý gấp huyền vũ.
- Không có lợn trâu - Sưu hơi không vong.
- Không có gà chó - Hai hào dậu tuất không vong.
- Nhà ở không yên - Sáu hào loạn động.

Tiền nhân tạo xuất hà tri chương, lưu dữ hậu nhân túc phạn nang. Họa phúc cát hung chân hữu nghiệm, thời sự cú cú tê suy tường.

(Tiền nhân nghĩ ra bao điều, lưu lại người sau làm cẩm nang họa phúc cát hung đều có nghiệm, bốc sự nhớ kỹ để suy cho rõ)

XI. VỀ XÁC ĐỊNH THỜI GIAN ỨNG NGHIỆM

"Bát quái định cát hung, cát hung sinh đại nghiệp". Cát hung, đối với quốc gia có quan hệ đến đại sự sinh tử tồn vong, đối với một đơn vị thì có quan hệ đến đại sự hưng suy, đối với một con người thì có quan hệ đến tiền đồ và vận mệnh của từng người.

Mọi việc ở đời đều có cát, có hung. Chúng ta dự đoán thông tin cát hung, khâu quan trọng nhất là xác định đúng thời gian việc cát đến và việc hung phát sinh. Thời gian này gọi là ứng kỳ (thời gian ứng nghiệm). Xác định thời gian ứng nghiệm là giai đoạn cuối cùng của việc dự đoán mọi thông tin, cũng là tiêu chí quan trọng có quan hệ đến dự đoán thông tin thành công hay không.

Xác định thời gian ứng nghiệm cát hung, từ xưa đến nay, đều được các nhà dự đoán "Chu dịch" rất coi trọng, nghiêm túc nghiên cứu và không ngừng tổng kết kinh nghiệm để đẩy mạnh bát quái dự đoán thông tin phát triển hơn nữa. Chúng ta, những người kế tục, một mặt phải ra sức học tập kinh nghiệm của tiền nhân, một mặt trong thực tiễn phải không ngừng tổng kết kinh nghiệm để tiến lên nữa.

Cách xác định thời gian ứng nghiệm bằng dự đoán theo sáu hào có rất nhiều và khá phức tạp, hơn nữa các loại sự việc, tình huống lại có cách xác định thời gian ứng nghiệm rất khác nhau. Xin giới thiệu dưới đây mấy cách để bạn đọc tham khảo :

1. Thời gian ứng nghiệm của sinh, khắc:

Trong quẻ, sáu hào phối hợp với lục thần, lục thần dùng để chọn dụng thần, hào thế là bản thân mình, hào ứng là người khác, dụng thần là sự việc phải đoán xác định thời gian ứng nghiệm của sự việc định đoán, chủ yếu lấy hào thế, dụng thần làm chủ, xem hào nào sinh thế, sinh dụng. Đoán về sự việc cát hung thì hào thế dụng thần phù hợp với sinh, không phù hợp với thì khắc; sinh thì cát, khắc thì hung. Nguyên thần gặp đất trường sinh để vượng mà sinh hợp với hào thế dụng thần, phúc lộc tăng gấp bội; kỵ thần gặp đất trường sinh để vượng nên khắc hào thế dụng thần, tai họa đến không nhỏ.

Thời gian ứng nghiệm của sinh thế, sinh dụng :

Về đoán việc vui là hào thế và dụng thần hợp với hỷ lâm nhật, nguyệt kiến hào động, hóa sinh trở lại; cách xác định thời gian ứng nghiệm : tự đoán bệnh cho mình như lấy hào thế sưu thổ làm dụng thần; tị hỏa, ngọ hỏa làm nguyên thần, có thể xác định thời gian tị ngọ hỏa sinh sưu thổ, là thời gian ứng nghiệm bệnh khỏi. Nếu nguyên thần tị ngọ bị hơi thủy khắc thì phải đợi lúc xung mất hơi tí thủy hoặc hơi tí thủy nhập khố, mới là thời gian ứng nghiệm khỏi bệnh. Nếu tị ngọ hỏa tuẫn không nguyệt phá, thì phải đợi lúc xuất không điền không là thực gặp hợp, là thời gian ứng nghiệm bệnh khỏi. Nếu

tị ngọ tham hợp vong sinh thì phải đợi lúc gặp xung là thời gian ứng nghiệm; nếu tị hỏa nhập khố, hóa khố thì đợi lúc xung là thời gian ứng nghiệm; nếu nguyên thần tị ngọ hỏa không xuất hiện thì đợi lúc nó xuất hiện là thời gian ứng nghiệm; nếu nguyên thần tị ngọ tĩnh mà không động, thì sau đó đến lúc gặp tị ngọ mới là thời gian ứng nghiệm.

Thời gian ứng nghiệm của khắc thế, khắc dụng :

Đoán việc cát hung, khắc thế và khắc dụng là hung. Nhưng không thể nhất luật coi khắc thế, khắc dụng đều là hung. Nhất thiết phải xem đoán việc gì. Như đoán người đi xa ngày nào trở về thì có kinh nghiệm quý báu là "dụng thần" khắc thế thì người sẽ trở về ngay.

Hễ khắc thế, khắc dụng là kỵ thần như thế dụng là mộc, kỵ thần tất phải là kim của thân dậu cho nên tất phải ở vào thời điểm thân dậu sẽ phát sinh ứng nghiệm hung tai. Như đoán bệnh thì hào thế là mão mộc, thân kim là kỵ thần, tất sẽ lâm ngày tháng thân dậu, là ứng nghiệm bị khắc. Nếu thân dậu phổi với kỵ thần, được cùu thần nhật, nguyệt, vào động sinh, lúc sinh là ứng nghiệm bị khắc. Nếu thân dậu gặp tuần không, nguyệt phá, phải đợi lúc xuất không thực gặp hợp là ứng nghiệm bị khắc. Nếu kỵ thần hóa trường sinh, lúc lâm trường sinh là ứng nghiệm bị khắc. Nếu kỵ thần thân kim hóa dậu kim, lúc lâm dậu kim sẽ là ứng nghiệm bị khắc. Kỵ thần hóa thoái kỵ xung, dậu kim động mà hóa thân, gặp dần xung động mà ứng, cũng có gặp thân mà ứng. Tóm lại, đoán sự việc hung nguy, thích nghi kỵ thần, gặp khố, nhập khố, hóa khố, gặp huu tú tử địa, hóa thoái, hóa tuyệt, hóa tử, hóa hợp là tốt.

2. Thời gian ứng nghiệm của tuần không :

Tuần không có cát, có hung. Hễ đoán cát hung, gặp hào thế dụng thần là tuần không thì việc cát vào giờ, ngày, tháng, năm xuất không, thực sự mới thành ứng; việc hung phải vào giờ, ngày, tháng, năm xuất không, thực sự tai nạn đến.

Ví như : đoán cầu tài trong tuần giáp thìn, được hào tài dần mão mộc là dụng thần, phải vào ngày dần mão xuất không mới có thể được tài; Ví như đoán bệnh tật, việc hung, dần mão là kỵ thần, phải vào ngày xuất không, tất sẽ có tai họa đến.

Dụng thần tuần không phát động, đến ngày trực xuất không, việc mới thành. Dụng thần động lại gặp tuần không, hóa không, phải đợi kỵ xung khai mới ứng cát hung. Dụng thần tuần không mà gặp khắc, phải đợi kỵ xuất không hoặc chế sát thì mới ứng cát hung. Dụng thần tuần không mà nhập khố, phải đợi kỵ xung khố mới ứng cát hung.

3. Thời gian ứng nghiệm của phùng hợp

Phùng hợp có sự phân chia ra tam hợp lục hợp. Phàm đoán việc vui thì hay nhất là tam hợp, lục hợp. Đoán về lo ngại, hoạn nạn, xuất hành, người đi xa, không nên gặp phùng hợp, lo ngại, hoạn nạn gặp phùng hợp thì khó giải ra, khó kết lại. Xuất hành, người đi xa gặp phùng hợp thì vướng vấp, động mà không động, quay về mà bị níu lại. Tam hợp, lục hợp, sinh hợp hào thế, hào dụng là cát, khắc xung hào thế là hung. Nguyên thần, dụng thần nhập cục là cát; kỵ thần cùu thần nhập cục là hung. Cho nên tam hợp, lục hợp có cát, có hung.

Tam hợp là loại thân tí thìn hợp thủy cục. Khi dự đoán, nếu hôm đó trong quẻ dụng thần hoặc động mà thành tam hợp cục, hoặc lâm nguyệt, nhật mà thành tam hợp cục toàn, thì lấy ngày hôm đó ứng nghiệm cát hung. Trong tam hợp cục có một hào xung phá thì phải đợi lúc phùng hợp ứng nghiệm cát hung. Nếu một hào tinh, hai hào phát động thì phải đợi ngày trực của hào tinh mới ứng cát hung. Đợt hào tinh mà gặp tuần không hoặc động mà hóa tuần không, phải đợi lúc xuất không mới ứng cát hung của sự việc. Nếu tuần không mà gặp hợp, hào tinh mà gặp hợp, phải đợi, lúc xung sẽ ứng cát hung của sự việc. Tam hợp tự hợp hay hợp với nguyệt, nhật, phải đợi lúc xung hợp mới ứng cát hung của sự việc. Nếu nhập khố hoặc động mà

hóa khô, phải đợi lúc xung khô, mới ứng cát hung. Nếu hóa tuyệt hoặc có một hào tuyệt, phải đợi lúc sinh vượng, mới cát hung ở trong.

Chú ý : phải có hào thế, hào dụng ở trong cục hoặc cục sinh hợp thế, hào dụng mới là tốt, cục khắc thế hào dụng là xấu.

Lục hợp là loại tí hợp với thủ. Nếu dụng thần lâm mao phát động, sau khi gặp mao thì giờ tuất là ứng nghiệm.

4. Thời gian ứng nghiệm của phùng xung :

Phùng xung là chỉ lục xung. Phàm việc vui không thích xung, xung là phải tán. Phàm hoạn nạn kiện tụng, lo buồn thì thích xung, xung thì sẽ tán, tán là cát. Mới bệnh gặp xung thì khỏi, bệnh lâu gặp xung sẽ chết.

Dụng thần gặp xung, lúc phùng hợp thì ứng nghiệm cát hung của sự việc. Dụng thần bị xung tuẫn không, lúc xuất không mới thực là ứng nghiệm cát hung của sự việc. Nếu dụng thần là dần bất động, sau gặp ngày, tháng dần, thân là việc ứng nghiệm.

5. Thời gian ứng nghiệm của tam hình

Tam hình chủ về việc hung tai họa hoạn, gặp phải nó thì hoạn nạn không nhẹ. Tam hào có hai hào tương hình (phật), cũng có ba hào tương hình. Nếu dần hình tị, tị hình thân, thân hình dần; tí hình mao, mao hình tí v.v... Như thế gọi là hai hào tương hình. Dần, tí, thân đều toàn (đầy đủ) và một tí hình ba mao, ba mao hình một tí, là ba hào tương hình.

Hai thế, dụng thần gặp hình, lúc trực nhật là thời gian ứng nghiệm việc hung. Ba hào có một hào tuẫn không, lúc xuất không mới thực là ứng nghiệm của việc hung. Ba hào có một hào nhập khổ, lúc xung khổ là thời gian ứng nghiệm của việc hung. Ba hào có một hưu tú, lúc gặp sinh vượng là thời gian ứng nghiệm của việc hung v.v...

Chương 9

ĐI SÂU TÌM HIỂU TRI THỨC ĐOÁN QUẺ

Có người nói : "Âm dương bát quái định càn khôn, sáu hào⁽¹⁾ kim tiền đoán như thần; trên đoán trời, dưới đoán đất, thiên hạ cát hung trong quẻ đều rõ".

Qua học tập 8 chương trước, chúng ta đã nắm đầy đủ cơ sở đoán quẻ trong ví dụ thực tế. Nay giờ chúng ta đi vào năm lấy khâu cuối cùng là học tập, nghiên cứu tri thức về đoán quẻ.

Tiết 1. DỰ ĐOÁN THỜI TIẾT

I. Càn là dương, là trời, khôn là âm là đất; càn là cha, khôn là mẹ; âm dương tương hợp sẽ hóa sinh vạn vật, cho nên nói trời đất là mẹ của vạn vật. Khi dự đoán thời tiết, chúng ta lấy lục thân làm chủ mà chọn dụng thần.

Hào phụ mẫu chủ về mưa :

Hào phụ mẫu bốn mùa chủ về mưa, không có ý là nói trong quẻ chỉ cần thấy hào phụ mẫu là có mưa hoặc là trong quẻ không có hào phụ mẫu là không có mưa. Hào phụ mẫu chủ về mưa là phải có điều kiện.

"Tăng san bốc dịch" có nói : Đoán mưa thì phải có hào phụ mẫu động", "động là nhuần nhã tám phương", hào phụ mẫu là trời đất, yên tĩnh chủ về tạnh nắng, động phải có biến, biến thì có mây dày mù đặc, nhật nguyệt che khuất, tất sấp có mưa. Hào tử tôn chủ về tạnh nắng, hào phụ mẫu khắc hào tử tôn, động mà khắc tử tôn, "chủ về tạnh nắng" mà bị khắc, tất nhiên là chủ về mưa.

(1) Sáu hào của quẻ

Hào phụ mẫu động, có chia ra minh động, ám động; minh ám động đều chủ về mưa. Hào phụ mẫu chủ mưa, có hào phụ mẫu trực tuân không, hết không tất sẽ có mưa; hào phụ mẫu nhập khổ lúc xung khai thì mưa; hào phụ mẫu, quan quý tinh mà gặp không, nhật kiến xung thì mưa; hào phụ mẫu động lại gặp nhật nguyệt, hào động sinh phù thì có mưa to; hào phụ mẫu hóa hào huynh đệ thì có mưa khác thường.

Hào phụ mẫu suy yếu, hào quan quý động thì mưa ít, mây dày; vừa tạnh vừa mưa, chắc là mẫu tử cùng động, trước sấm chớp sau mưa, tất là quý động xung khai hợp phụ mẫu.

Đoán mưa, phụ mẫu tuần không, ngày giờ xung khắc thì xung không không còn là không, đến trực nhật sẽ mưa. Tam hợp phụ cục chủ về mưa, hai hào phụ mẫu, huynh đệ đế vương thì mùa đông có gió, chủ về diem tuyết bay. Sương tuyết băng giá là khi ngưng đọng, mưa đọng hạt, cho nên hào phụ mẫu cũng chủ về sương tuyết băng giá.

Hào phu mẫu chủ về mưa nhưng gặp những tình huống dưới đây sẽ không mưa : Ví như hào phu mẫu hữu tù bất động - không có mưa. Hào phu mẫu hóa thoái. Mưa không lâu tắt tạnh. Hào phu mẫu nhập khố, động mà hóa khố, chủ về tạnh nắng; phụ mẫu hào hóa tử tôn. Mưa xong tạnh ráo. Hào phu mẫu tĩnh không có phù trợ - hạn hán sẽ xảy ra; Hào phu mẫu - khắc bởi thê tài không mưa.

Đoán trời mưa, gấp tài hung tử động - phải đợi đến ngày tài nhập khố, hoặc ngày tuyệt mới có mưa.

Thí dụ cổ :

Giờ Mão, ngày giáp tuất, tháng tị xem đến ngày nào có mưa.
Được quẻ "lũ" từ quẻ "tiêu quá".

"Lôi sơn tiểu quá"

"Hỏa sơn lữ"

Phụ mẫu tuất thổ x

Quan quý tị hỏa

Huynh đệ thân kim

Phụ mẫu mùi thổ

Quan quý   ngo hỏa   · thê

Huynh đệ dâu kim Ứng

Huynh đệ thân kim

Quan quý ngọ hỏa

Phụ mẫu thìn thổ

Huynh đệ thân kim

Quan quý ngọ hỏa

Phụ mẫu thìn thổ thế

Phân tích tương quẻ :

1. Tuất thổ phụ mẫu là dụng thần.

2. Phụ mẫu lâm nhật kiến lại động.

3. Phụ mẫu động hóa nguyệt kiến tị hỏa, hồi đầu sinh.

4. Giờ thìn ngày hôm nay - Không những có mưa lớn mà còn có sấm sét. Sau đó, quả nhiên đến giờ thìn đầu ty mưa gió sấm chớp ầm ầm.

5. Ứng vào giờ thìn : vì thìn tuất tương xung, ứng có sấm sét; vì tuất hóa thành tị hỏa; chính là phụ quý đồng hưng. Cho nên vừa có sấm sét vừa có mưa. Mưa và sấm sét đồng thời xảy ra.

Thí dụ ngày nay :

Ngày 16/9/1983, Đại hội Thể dục thể thao toàn quốc lần thứ V khai mạc tại Thương Hải. Vào ngày 14 (tức ngày dinh mùi, tháng 8 âm lịch) thầy Thiệu Vĩ Hoa đã xem và đoán thời tiết của Thương Hải. Được quẻ "phong" từ quẻ "cách" và đoán rằng : - Chắc chắn ngày 16/9 ở Thương Hải sẽ có mưa. Đại hội Thể thao toàn quốc không thể khai mạc đúng giờ. Trong khi đó, tối 15/9, dài Trung ương lại dự báo Thương Hải nắng. Sau đó đúng ngày 16/9 ở Thương Hải có mưa rất lớn. Đại hội Thể dục thể thao toàn quốc phải hoãn lễ khai mạc.

Quẻ tương là :

"Trạch hỏa cách" thuộc thủy

Quan quý mùi thổ

Phụ mẫu dậu kim

Huynh đệ hơi thủy

Huynh đệ hơi thủy

Quan quý sủu thổ

Tử tôn mão mộc

"Lôi hỏa phong" thuộc thủy

Quan quý tuất thổ

Phụ mẫu thân kim

Thế tài ngọ hỏa

Huynh đệ hơi thủy

Quan quý sủu thổ

Tử tôn mão mộc

Phân tích tượng quẻ :

(1) Phụ mẫu đa chủ về tứ thời có mưa, phụ mẫu dậu kim là động hào - là dụng thần; phụ mẫu động hào tức là có mưa.

(2) Chỉ cần xem hào phụ mẫu - dậu kim biến thành thân kim - có tượng hóa thoái.

(3) Tháng 8 là tháng tân dậu - hào phụ mẫu lâm nguyệt kiến rõ ràng là vượng.

(4) Ngày 16/9 là ngày định mùi âm lịch, thổ sinh kim - hào phụ mẫu được nhật kiến sinh phù càng tỏ ra vượng khí.

(5) Trong cuốn "Tăng san bốc dịch" có nói "phụ mẫu đa vượng mà động, chắc có mưa lớn" cho nên đoán rằng ngày 16/9/1983 sẽ có mưa to.

II. TỬ TÔN CHỦ TẠNH

Trong "Hoàng kim sách" có nói : "Nhật thần chủ nhất nhật chi âm tình, tử tôn quản cứu thiên chi nhật nguyệt".

(Nghĩa là : ngày chủ về râm tạnh một ngày, tử tôn quản mặt trăng mặt trời của 9 tầng không).

Trong "Tăng san bốc dịch" cũng có câu :

"Tử tôn là tinh dầu của mặt trời - mặt trăng, động thì vạn lý thanh quang". Nhật nguyệt tinh dầu chính là ánh sáng. Nếu vượng tướng thì ánh sáng vô hạn, nếu suy là ám đạm. Nếu vào khổ và tuyệt thì tối sầm - là một màu đen bao phủ. Tử tôn trì thế lại động - thì mặt trời rực rỡ giữa bầu trời vạn dặm không mây ! Tử tôn hào hóa tiến thần - trời xanh biếc như rửa sạch lâu. Tử tôn thê tài là chủ tạnh ráo; Hào tử tôn tĩnh mà lại gặp không bị nhất tiến xung khắc - Chủ về tạnh ráo. Tử tôn có phục thần về thê tài chủ về quang đãng, không mưa. Nếu tử tôn ứng mà động trời xanh biếc không gợn mây. Tử tôn ở tam hợp cục chủ tạnh ráo. Tử tôn hưu tú hoặc không hoặc xuất hiện mà không động, tất có năng to. Hơn nữa lại có phù vân sương mỏng, tử tôn hưu tú gặp không hoặc phục thần. Đó là biểu

hiện của trời râm tạnh. Nếu mưa mà gặp phúc thần thì có sấm chớp, hắn có cầu vòng.

Tương quẻ khi có mưa mà gấp được hào tử tôn động, nếu không có chớp giật thì cũng có cầu vồng. Huynh đệ hòa tử tôn, thì vân khai nhập xuất - mây quang trời nắng, tử tôn huynh đệ đều động - đó là báo hiệu của sấm động - của cầu vồng.

Thí du cổ :

Ngày giáp ngọ tháng Mão - đoán tạnh được quê "quái" từ quê "tráng"

"Lôi thiêng đại tráng"		"Trạch thiêng quái"
Huynh đệ	tuất thổ	"
Tử tôn	thân kim	x
Phụ mẫu	ngọ hỏa	' thế
Huynh đệ	thìn thổ	'
Quan quý	dần mộc	'
Thê tài	tý thủy	' ứng

Phân tích tương quẻ :

(1) Tử tôn thân kim là dụng thân. Động mà hóa dậu kim - là hóa thành tiến thân.

(2) Hào tử tôn đồng. Được nhật nguyệt sinh phù

(3) Ngày thân dâu, nghìn dặm trời quang

Thí du cổ:

Vì mưa liên miên nên ngày át mão, tháng ngọ xem một quẻ để biết ngày nào là ngày nắng, được quẻ "cấn" từ quẻ "minh di".

"Địa hỏa minh di"	"Cấn vi sơn"
Phụ mẫu	dâu kim
Huynh đệ	x
	Tử tôn
	dàn mộc
	' thế
	Huynh đệ
	tý thủy

Quan quý	sửu thổ	" thế	Quan quý	tuất thổ	"
Huynh đệ	hợi thủy		Phụ mẫu	thân kim	
Quan quý	sửu thổ	"	Thê tài	ngọ hỏa	"
Tử tôn	mão mộc	O ứng	Quan quý	thìn thổ	"

Phân tích tượng quẻ :

(1) Vì mưa nhiều ngày, trước tiên phải xem "hào mưa" - hào phụ mẫu dậu kim có khí tượng như thế nào ? "Thượng lục hào động hóa hào tử tôn, hào tử tôn là dương, là mặt trời" (Lời đoán cũ : ngày hôm nay giờ Dậu sẽ nhìn thấy mặt trời) ứng vào giờ dậu, giờ dậu hóa mộc. Ở giờ dậu, tử tôn được nhật kiến giúp sức, cho nên giờ dậu nhìn thấy mặt trời.

(2) "Hoàng kim sách" có nói : "Mẫu hóa tử tôn vũ hậu trường hồng thùy đế đông" (nghĩa là : hào phụ mẫu hóa tử tôn thì sau mưa sẽ một cầu vồng dài rủ xuống chân trời) "Đệ liên phúc đức" tức là huynh đệ liền với tử tôn thì mặt trời mặt trăng ra khỏi đám mây như một tấm gương "Mặt trời, mặt trăng, cầu vồng" đều thuộc tử tôn. Nếu như gặp hào phụ mẫu hóa thành tử tôn thì sau mưa tất sẽ có cầu vồng.

(3) Sau đó, quả nhiên, vào giờ Dậu thì thấy mặt trời hồng nhô ra thì lặn xuống, màu sắc rực rỡ như cầu vồng. Trên dây chúng tôi đã nói : Tượng quẻ sẽ có mưa, mà hào tử tôn bất động sẽ không có chớp thì sẽ có cầu vồng hoặc ráng mây hồng xuất hiện.

(4) Hào tử tôn động, hóa quan quý thìn thổ. Mão chính là ngày hôm nay. Thìn là ngày mai, tử tôn bị nhật kiến, thìn thổ khắc, tức là sang "quan quý thìn thổ" được ngày mai là thìn thổ nhật kiến tương phù thì rõ là vượng tướng. Cho nên ngày mai trời râm không mưa.

III. HÀO THÊ TÀI - CHỦ VỀ TẠNH

Trong "Hoàng kim sách" có câu "thê tài phát động thì tám phương đều được ngắm trời quang". "Tăng san bốc dịch" lại có câu :

"nếu xem trời mưa thì phải xem hào phụ mẫu động. Nếu xem trời tạnh thì xem hào tài động" và "thê tài chủ về trong sáng trời quang đặng". Nếu nói theo lục thân, thì hào thê tài khắc hào phụ mẫu nay phụ mẫu chủ về mưa lại bị khắc, đương nhiên là không có mưa, chủ về tạnh ráo.

Hào tài động chủ tạnh, minh động, ám động đều chủ tạnh; tài động khắc phụ mẫu sinh ra thế chủ về tạnh, tài động khắc phụ mẫu sinh phù tử tôn, chủ về tạnh. Tài động, tài vượng lại gặp nhật nguyệt hào động tương sinh chủ về hạn hán. Tam hợp cục, hợp tài sẽ có áng mây nếu không có tài phát động thuộc cung càn thì khô hạn. Hào tài phát động biến nhập cung càn, lại gặp hào nhật nguyệt đồng sinh phù. Tất đó là điểm đại hạn.

Hào tài hung vượng, tử tôn không vong đến ngày thoát không vong tất tạnh. Tài hóa quan quý, tạnh không lâu, hoặc nắng mưa bất định. Quan quý vượng tướng tài suy, sương dày như mưa phún; quý suy tài vượng, mây mù phút chốc lại quang. Thê tài chủ tạnh không tránh khỏi không có mây; hào hợp tài bị huynh đệ khắc phá, không có gió, không tạnh; Tài hóa thoái, tạnh chẳng được lâu. Thí dụ cổ :

Ngày ất ty, tháng dậu, đoán xem ngày đó râm hay nắng, được quẻ "thăng" từ quẻ "hăng".

"Địa phong thăng"	"Lôi phong hăng"
Quan quý dậu kim "	Thê tài tuất thổ " (Úng)
Phụ mẫu hơi thủy "	Quan quý thân kim "
Thê tài sưu thổ x thế	Tử tôn ngọ hỏa "
Quan quý dậu kim "	Quan quý dậu kim · Thế
Phụ mẫu hơi thủy "	Phụ mẫu hơi thủy ·
Thê tài sưu thổ " ứng	Thê tài sưu thổ "

Phân tích tượng quẻ :

(1) Hào tài động hóa tử tôn ngọ hỏa. Nửa buổi sáng trời tạnh có mây trôi. Đến giờ ngọ đầy trời là ánh sáng, không mây. Quả là như vậy.

(2) Tại sao đoán là : nửa buổi sáng trời tạnh đến ngọ thì trời nắng không mây ?

Đó là vì hào tài chủ về tạnh nhưng lại không chủ mặt trời hồng. Mặt trời là do hào tử tôn chủ (chủ). Đến giờ ngọ hỏa không xuất hiện, hào tài không có gốc. Vì vậy nửa buổi sáng có thể là tạnh không có mây. Cho dù có mặt trời cũng bị mây che lấp. Đến giờ ngọ hào tử tôn vào giờ ngọ sẽ được nhật kiến cường bá (mặt trời chiếu sáng rực rõ), hào thê tài sủu thổ và tử tôn ngọ hỏa đều là vượng tướng. đương nhiên là đầy trời nắng đỗ, không có mây che.

Thí dụ cỗ :

Ngày kỷ mão tháng thìn (thìn) đoán ngày hôm ấy râm hay tạnh. Được quẻ "lâm" từ quẻ "truân".

"Thủy lôi truân"			"Địa trạch lâm"		
Huynh đệ	tý thủy	"	Phụ mẫu	dậu kim	"
Quan quý	tuất thổ	O Úng	Huynh đệ	hợi thủy	" Úng
Phụ mẫu	thân kim	"	Quan quý	sửu thổ	"
Quan quý	thìn thổ	"	Quan quý	sửu thổ	"
Tử tôn	dần mộc	x Thế	Tử tôn	mão mộc	Thế
Huynh đệ	tý thủy	"	Thê tài	ty hỏa	"

Phân tích tượng quẻ :

(1) Quẻ này có hai hào động trước tiên phải xem hào nào ? Nguyên tắc xem hào vượng trước hết : tử tôn dần mộc trì thế lại là hào động, lại được nhật kiến phù giúp. Vì thế trước hết phải xem hào tử tôn dần mộc.

(2) Tử tôn dần mộc trì thế, động lại hóa thành tử tôn mão mộc. Đó chính là động mà hóa tiến lại lâm nhật kiến (ngày kỷ mão), tử tôn mạnh mà vượng chủ về dương - chủ về mặt trời. Tất nhiên ngày đó là ngày quang đằng sáng sủa.

(3) Hào năm quan quý tuất thổ động; quan quý động hóa thành huynh đệ hơi thủy ở ứng hào. "Hoàng Kim sách" có câu : "Quan quý động lâm ứng hào. Tất nhiên hữu vân vụ" (nhiều mây).

(4) Quả nhiên, cả ngày nắng đẹp. Đến giờ Tuất các sao đều mờ, giờ hơi mây mù kéo đến từ phía.

IV. HÀO HUYNH ĐỆ : CHỦ VỀ MÂY GIÓ

"Hoàng kim sách" nói : "Nhược luận phong vân - toàn bằng huynh đệ".

(Nếu khi bàn luận đến gió và mây, hoàn toàn phải dựa vào hào huynh đệ).

"Huynh đệ trường sinh, định cuồng phong lũy nhật".

(Nếu hào huynh đệ gặp trường sinh chắc chắn gặp gió bão nhiều ngày).

"Tăng san bốc dịch" có câu : "Huynh đệ phát động cường chủ phong vân, nãi vân thanh phong khinh chi cảnh".

(Hào huynh đệ phát động, tuy là chủ của phong vân - nhưng là cảnh mây tung gió nhẹ).

Hào huynh đệ tại sao lại là chủ của phong vân ? Theo như ngũ hành xung khắc thì "Bằng vai nhau lại là huynh đệ". Ngày xưa, coi huynh đệ là thần kiếp tài là họa phá hoại. Bằng vai nhau là huynh đệ, là cái nguồn của bất hòa. Bất hòa sẽ có tranh chấp, tranh chấp tức là động; động là sinh phong.

Tranh đấu tất có tiến thoái, tiến thoái là tương của quẻ "tốn". "Tốn" là gió, gió thổi gãy vạn vật. Vì thế : Huynh đệ là thần phá tài, cướp tài; lại là vì có gió ắt có mây, cho nên có phong vân tề hợp. Từ đó mà hào huynh đệ, chủ về phong vân.

Hào huynh đệ phát động chủ về phong vân. Nếu vượng gió lớn, suy thì gió nhỏ; hóa tiến thần, gió lớn; hóa thoái thần, gió nhỏ. Mộc hào lâm huynh, quan quý tinh mà gặp không, nhật kiến xung khắc - chủ về phong; huynh đệ lâm không, nhật kiến lại xung khắc, thì chủ về gió nhẹ, mây mỏng.

Tam hợp cục hợp thành huynh đệ cục chủ về gió, **hào huynh đệ** và **hào phụ mẫu** trong quẻ động thì có cả gió và mưa.

Huynh đệ hóa phụ mẫu thì gió trước mưa sau.

Thí dụ cỗ :

Ngày định hơi, tháng ngọ, đoán ngày hôm ấy râm tạnh. Được quẻ "bì" thành quẻ "độn".

"Thiên sơn độn"	"Thiên địa bì"
Phụ mẫu tuất thổ	Phụ mẫu tuất thổ Ứng
Huynh đệ thân kim	Huynh đệ thân kim
Quan quý ngọ hỏa	Quan quý ngọ hỏa
Huynh đệ thân kim	Thê tài mão mộc "Thế"
Quan quý ngọ hỏa	Quan quý ty hỏa "
Phụ mẫu mùi thổ	Phụ mẫu mùi thổ "

Phân tích tượng quẻ :

(1) Huynh động là phong vân, về cơ bản là một ngày trời râm.

(2) Huynh đệ là thân kim, động mà hóa thê tài mão mộc; thê tài mão mộc chủ tạnh, cho nên đến giờ thân, trời chuyển quang đãng, khả năng có thể nhìn thấy mặt trời.

Giờ thân đã là 2 - 4 giờ chiều, nếu xét về cả ngày thì có thể đoán là râm chuyển sang nắng.

(3) Thê tài mão mộc lại là biến hào; Giờ mão đã là ngày hôm sau. Cho nên giờ mão ngày hôm sau sẽ nắng to.

V. HÀO QUAN QUÝ CHỦ VỀ SẤM, CHỚP, MÂY MÙ

"Hoàng kim sách" nói : "Muốn biết sấm chớp, phải xem hào quan quý", "ngũ lôi khu điện là bởi quan quý phát cung ly", "Tăng san bốc dịch" lại nói : "Quan quý lôi đình điện mù". Quan là quan nhân tam uy, có quyền lập pháp và phát hiện thi lệnh, hiệu lên thiên hạ, lôi đình khắp nơi cho nên hiệu lệnh có tương sấm kêu. Có sấm phải có chớp, chớp là hỏa, có lửa phải có khói, hơn nữa sét đánh vào vật, mà có khói; khói là tương của mù, cho nên quan quý là sấm chớp sương mù.

Hào quan quý chủ về sấm chớp mây mù, quan quý động ở cung chấn, tất có sấm chớp; kim quý động mà phùng không lại gấp nhật kiển, hôm đó xung khắc - tất sẽ có sét, được gọi là "Kim không, phùng xung, tắc hưởng".

Hưởng là nổ, là tiếng vang; kim hóa kim thì nhanh chóng sẽ có sấm chớp, dồn dập; hỏa quý động thì sấm rền - chớp dài. Tạnh mà gấp quan quý thì là mây là sương. Quý động tất có mây dày sương đặc. Trời u ám tối tăm, mùa hạ sẽ rất nóng, mùa đông sẽ rất lạnh.

Hào thế lâm thổ quý, hoàng sa (cát vàng) bay khắp nơi; quý xung hào thế, mây đen che kín không gian. Quan quý trì thế hoặc lâm phát động hoặc xung khắc hào ứng đều chủ về mây dày sương đặc. Tài quý đều động nhiều sương lầm mù.

Quan hóa thoái thần, sấm chớp kinh động, nơi xa có mưa lớn, nơi gần có mưa nhỏ.

Quý phụ cùng động, sấm trước mưa sau.

Tam hợp quý cục, mây đen dày trời sấm chớp sáng loáng.

Quan hóa thoái thần vừa mưa đã tạnh.

Quý quan là sấm chớp mây mù, cần phải dựa vào mùa để tranh luận.

Thí dụ cổ :

Ngày định mão, tháng ty, đoán xem hôm nào trời mưa được que "đại quá" từ que "hắng".

"Lôi phong hăng"			"Trạch phong đại quá"		
Thê tài	tuất thổ	Üng	Thê tài	mùi thổ	"
Quan quý	thân kim	x	Quan quý	dậu kim	"
Tử tôn	ngọ hỏa	"	Phụ mẫu	hợi thủy	Thê
Quan quý	dậu kim	"	Quan quý	dậu kim	"
Phụ mẫu	hợi thủy	"	Phụ mẫu	hợi thủy	"
Thê tài	sửu thổ	"	Thê tài	sửu thổ	" Üng

Phân tích tượng quẻ :

(1) Điều cần đoán của quẻ này là "Ngày nào có mưa?"

Hào phụ mẫu chủ mưa, trong quẻ hợi thủy tinh lại không được nhật nguyệt sinh phù, vì thế tượng mưa không vượng. Cho dù cách một ngày nữa là đến ngày ty, ty hợi tương xung.

Vì hợi thủy là hào suy cho nên cũng không thể tạo thành "ám động" được. Cái mà có thể nhờ cậy được chỉ có thể là "nhật phá", hào phá mà vô dụng. Vì thế mà có thể đoán rằng : những ngày sắp tới không có "mưa đẹp".

(2) Quẻ này, thân quý động lại hóa dậu hóa tiến thần. Dậu quý trì thế, tương xung nhật kiến đã tạo thành ám động. Mão dậu tương xung động lại hóa dậu kim, hóa tỷ và tương phùng. Do đó giờ thân quý động hóa dậu, hóa tiến. Giờ thân sẽ có sấm sét.

(3) Giờ thân quả nhiên sấm sét vang trời.

(4) Nếu nhìn tượng quẻ, hào phụ mẫu hợi thủy tinh lại sau, được quan quý thân kim dậu. Kim sinh phù, được sấm sét chấn động có khả năng sẽ có những trận mưa nhỏ lặt vặt.

Dự đoán thời tiết, không phải chỉ có nhìn vào cái mà lục thần chuyên chủ, còn phải phân tích phản ngâm, phục ngâm trong quẻ để quyết đoán râm, nắng, mưa, sấm, chớp, gió. Dã Hạc lão nhân nói : "Quẻ được phản ngâm, nắng mưa cuối cùng sẽ lặp lại". Hào phùng phục tượng thì hạn, lụt lần lượt xảy ra".

Thí dụ : ngày canh dần tháng thìn dự đoán xem ngày nào thì nắng được quẻ "thăng" từ quẻ "quán".

"Phong địa quán"		"Địa phong thăng"
Thê tài mão mộc O		Huynh đệ dậu kim "
Quan quý tỵ hỏa "		Tử tôn hơi thủy "
Phụ mẫu mùi thổ "	Thế	Phụ mẫu sủu thổ " Thế
Thê tài mão mộc x		Huynh đệ dậu kim ,
Quan quý tỵ hỏa "		Tử tôn hơi thủy ,
Phụ mẫu mùi thổ "	Üng	Phụ mẫu sủu thổ " Üng

Phân tích tương quẻ :

(1) Ngày xem quẻ là ngày dần. Trong quẻ 2 hào thê tài mão mộc đều động. Mão nhật là ngày mai có thể tạnh.

(2) Vì quẻ nội, quẻ ngoại phản ngâm cho nên vừa nắng lại vừa mưa. Quả nhiên hôm sau tạnh xong lại mưa.

Thí dụ : ngày giáp tuất, tháng thìn đoán trời mưa được quẻ "chấn" từ quẻ "tráng".

"Lôi thiên đại tráng"		"Chấn vi lôi"
Huynh đệ tuất thổ "		Huynh đệ tuất thổ " Thế
Tử tôn thân kim "		Tử tôn thân kim "
Phụ mẫu ngọ hỏa	Thế	Phụ mẫu ngọ hỏa ,
Huynh đệ thìn thổ ,		Huynh đệ thìn thổ " Üng
Quan quý dần mộc O		Quan quý dần mộc "
Thê tài tỵ thủy Üng	Thê tài tỵ thủy ,	

Phân tích tương quẻ :

(1) Biến quẻ phục ngâm. Động mà như không động; tài động xung khai tất sẽ tạnh, hào phụ động xung khai tất mưa.

Qué này đoán mưa, phụ mẫu ngọ hỏa trì thế, trước mắt tinh - không có vượng tương, tất không có mưa. Đợi đến ngày tí, tí ngọ tương xung phụ mẫu ám động - lúc ấy mới có mưa.

Dùng lục hào để dự đoán thời tiết mưa nắng tuy đã nói rất tỷ mỷ - song cái khó khăn trong dự đoán vẫn rất lớn. Đó chính là : "trời có những trận gió mưa không lường trước" còn việc đoán thời tiết dựa trên ngũ hành thì người xưa cũng có nhiều bất đồng.

"Động lâm bí quyết" nói : "Phàm những người đoán xét về mưa nắng thì thủy động có mưa, hỏa động thì nắng, mộc động thì gió, thổ động thì u ám. Nếu gặp kim thủy thì mưa lớn không ngừng; nhưng nếu gặp hỏa thổ thì mưa nhỏ lại không lâu". Điều này có khác với quan điểm trong "Bốc phệ chính tông" và trong "Tăng san bốc dịch", đã gây những khó khăn nhất định trong việc dự đoán thời tiết của hậu nhân. Rốt cuộc thì cũng không biết thế nào là đúng, khó mà quyết đoán.

Dựa vào ngũ hành bát quái và những kinh nghiệm thực tiễn của thầy Thiệu Vĩ Hoa thì cho rằng dựa vào ngũ hành của hào để quyết đoán thời tiết nắng mưa là có lý.

Về nguyên tắc (dựa vào hào) là đúng. Như khôn là thổ, là âm, cẩn là sơn, là mây mù; khôn cẩn là thể, có nghĩa là thổ khắc được thủy; vì vậy không mưa thì cũng mây mù u ám.

Ly là mặt trời, là sáng chủ về tinh ráo. Khám là thủy chủ về mưa; chấnERN TỐN là mộc, mộc sinh phong chủ về gió.

Trong "Mai hoa dịch số" có câu :

"Cần chủ nắng ráo" - "Đoài là trạch" cho nên không mưa thì râm. Cấn doi là kim, tuy có nghĩa là sinh thủy nhưng phải là động để sinh hào phụ mẫu. Vì thế, khi dự đoán thời tiết, thầy Thiệu Vĩ Hoa không những xem xét ngũ hành của hào, còn kết hợp cả nhật chi của ngày hôm đó để đoán định thời tiết.

Thí dụ, ngày 1/8/1983 Thiệu Vĩ Hoa đoán rằng :

Thời tiết ngày 5/8 là trời râm có gió. Nhưng dài truyền hìn Thiểm Tây vào ngày 4/8 liên tục bốn lần liền phát đi bản thông báo khẩn cấp là có bão lớn, mưa rất to vào ngày 5/8. Yêu cầu các đơn vị làm tốt công tác đề phòng. Kết quả : Ngày 5/8 là ngày râm, có gió không hề có một giọt mưa.

Tương quẻ của ngày hôm đó là : quẻ "tụng" từ quẻ "hoán".

"Phong thủy hoán"		"Thiên thủy tụng"	
Phụ mẫu	mão mộc	Tử tôn	tuất thổ
Huynh đệ	tỵ hỏa	Thế	Thê tài
Tử tôn	mùi thổ	x	thân kim
Huynh đệ	ngọ hỏa	"	Thế
Tử tôn	thìn thổ	Üng	Tử tôn
Phụ mẫu	dần mộc	"	thìn thổ
		Phụ mẫu	dần mộc " Üng

Phân tích tương quẻ :

(1) Trước tiên, theo tương quẻ mà phân tích, đông hào ở ngoại quẻ. Ngoại quẻ là tốn. Tốn mộc vì động mà sinh phong, phong từ xa thổi đến vì thế đoán rằng : Tây An có gió.

(2) Nội quẻ khám, khám chủ mưa bão thân tương quẻ là tĩnh, bị khắc chế bởi nguyệt kiến mùi thổ và nhật kiến sưu thổ. Ngày tháng đều khắc thủy cho nên đoán rằng không mưa. Thổ chủ về âm u, vì vậy cho nên ngày hôm đó là ngày râm không gió cho nên không thể mưa.

(3) Luận quẻ theo sáu hào : Hào tử tôn động vốn là vạn lý quang mây, hóa ra huynh đệ ngọ hỏa, ngọ mùi tương hợp. Huynh đệ ngọ hỏa chủ phong. Hào tử tôn lại gặp được nguyệt kiến mùi thổ. Nhật kiến sưu thổ đều là thổ, thổ chủ về râm tạnh.

Hơn nữa, tử tôn mùi thổ với nhật kiến sưu thổ đã tạo thành tương xung sưu mùi.

(4) Quẻ "hoán" có câu "phong hành thủy thượng" (gió thổi trên mặt nước) nay thủy bị chế ngự, chỉ có gió. Vì thế nếu luận quẻ cho 6 hào cũng là ngày râm, có gió không có mưa.

Cho nên dự đoán thời tiết, phải căn cứ vào sự suy vượng ngũ hành, đổi chiếu với nhật nguyệt kiến để đoán định, thì độ chuẩn xác mới tương đối cao.

tiết 2. DỰ ĐOÁN THỜI VẬN CỦA MỘT NĂM

Mỗi con người có cái tốt cái xấu của vận khí. Một quốc gia, một vùng, một đơn vị cũng đều có cái hay cái dở của vận khí. Cái được gọi là tốt không gì khác chính là cảnh tượng quốc thái dân an, toàn quốc trên dưới đều đạt dào sinh khí, vui mừng bội thu, vũ hội thăng bình. Cái được coi là xấu chính là cái khó khăn nhiều, những tai họa tự nhiên nhiều, tạo ra sự tổn thất to lớn về người và của của đất nước.

I. QUỐC THÁI, DÂN AN LÀ ĐẤU HIỆU QUAN TRỌNG CỦA VẬN NIÊN TỐT. TRƯỚC TIỀN PHẢI XEM QUẺ KHÍ VƯỢNG HAY KHÔNG, LẤY ÂM DƯƠNG, TƯƠNG SINH TƯƠNG HỢP LÀ GỐC

"Hoàng kim sách" có câu : "Bản quẻ hưu tú quốc gia suy thoái; âm dương tương hợp thì tất nhiên phong hòa vũ thuận". Khi đoán vận niên, nội quẻ là quốc gia - ngoại quẻ là nước khác. Nội quẻ vượng tướng - tức là điềm báo quốc gia cường thịnh; nội quẻ hưu tú vô khí, đó là cảnh suy bại của lá thu lá vàng.

Âm dương tương hợp - tức là khí trời đất tương thông. Giữa thế ứng, lục hào của quẻ tương sinh tương hợp, tất nhiên là mưa hòa gió thuận, ngũ cốc phong thu.

Tương xung tương khắc nhất định là nhiều tai họa, không ích lợi gì.

Sơ hào là vạn vật; nếu gặp sinh vượng, lâm tài phúc thì là tốt, gặp quan quỷ thì là hung.

Nhị hào là nhân dân, tử tôn phúc thần mà đóng ở đó thì cả năm bốn mùa đều bình yên; nếu quan quý mà chiếm cứ thì suốt năm lấm tai ương hoạn nạn.

Tam hào là "quan viên ở huyện phủ", nếu sinh thế hợp thế thì sẽ có tấm lòng yêu dân, quý vật. Nếu là tử tôn ở tam hào thì nhiệt chính thanh liêm, chính trực vô tư. Nếu quan quý chiếm cứ, tất là tham ô hủ bại, tàn ác bất nhân; huynh đệ chiếm đoạt, động mà khắc thế thì các loại tạp thuế hà khắc chẳng chất như lồng trâu bò.

Tứ hào là tể tướng, lâm tử tôn sinh hợp hào thế, chắc chắn là quang minh lỗi lạc, chính trực vô tư, trị quốc có phương sách, có lòng yêu nước thương dân.

Ngũ hào là thiên tử, tối kỵ động, lại hình thế khắc thế, có nghĩa là yêu dân, kỵ gấp tuần không, tuần không thì là hữu danh vô thực; ngũ hào gấp quan quý lại phùng thái tuế, nước sẽ có họa to, người có nạn lớn.

Lục hào là trời, nên tĩnh không nên động, động mà lại tuần không, năm ấy chắc chắn có nhiều điều quái dị, biến đổi khác thường.

Ứng hào là thiên, thế hào là địa. Ứng khắc thế thì niêm vận không thuận, thế hào tuần không thì người nhiều tai họa. Ứng khắc thế là thiên khắc địa, thì niêm vận không thuận lợi, hai khí âm dương bất hòa. Bất hòa thì đương nhiên người và vật đều gặp nhiều tai nạn.

"Hoàng kim sách" nói : "Huynh quý giai vong, tất chủ dân an quốc thái" (huynh đệ quan quý đều là không vong, tất là dân an quốc thái). Trên đây chúng tôi đã nói hào huynh đệ là thần cướp của, là họa phá hoại; hào quan quý là nguồn gốc gây ra tai họa, cho nên khi xem niêm vận thì không nên có hào huynh đệ, quan quý xuất hiện trong quê, hoặc nếu có xuất hiện thì đẹp nhất là lâm không vong, lâm tử tuyệt, như vậy sẽ không có xảy ra tai họa mất của, phá hoại. Nếu như huynh đệ, quan quý gặp sinh vượng mà loạn động, tai nạn sẽ là vô cùng, không thể nói hết được. Trung Quốc có câu "Quốc chính thiên tâm thuận, quan thanh dân tự an" (chính thể đất nước thuận

lòng trời, quan lại thanh liêm lòng dân tự yên bình), đó chính là chuẩn mực của việc trị quốc.

"Đoán dịch thiên cơ" có nói : "Lục hào bất động, quái vô sát, thiên hạ nhân dân ca thái bình" (cả sáu hào không động, trong quẻ không có sát thần, nhân dân các nơi vui ca thái bình). Cả sáu hào đều không động tức là cả sáu hào đều yên tĩnh, trong quẻ lại không có sát tinh, nhân dân an cư lạc nghiệp, đương nhiên đó là cảnh tượng hòa bình.

II. ĐOÁN VỀ THIÊN TAI

- *Hạn hán* : Quẻ có hào tài "lâm thái tuế" phát động, hào phụ mẫu vô khí, thụ khắc năm ấy tất có hạn hán.

Thái tuế là tên ngày xưa của mộc tinh, thời xưa ở Trung Quốc đã dựa vào chu kỳ di động của nó (trên thực tế là chu kỳ chuyển động quanh mặt trời của nó) sau này để ghi năm - 12 năm là một chu kỳ. Trong dự đoán bát quái, thái tuế chính là trực niên địa chi, còn gọi là thần thái tuế trực tuế.

- *Lũ lụt* : hào phụ mẫu, trì thái tuế phát động, hào tử tôn suy nhược. Nếu gặp quẻ đó thì năm ấy tất có lũ lụt, thủy quỷ động ắt có bī. Quốc ngoại mà động thì vùng xa nước ngập; quốc nội động thì nơi gần đê vỡ. Nếu không khắc "thể" thì nước tràn cung vô sự.

• *Gió bão* : Hào huynh đệ chủ phong; nếu huynh đệ phùng thái tuế thì năm ấy ắt nhiều gió, có cái họa về bão. Xà quỷ động ở cung tốn lại hóa huynh sẽ có những trận gió lật.

- *Nạn côn trùng* : Quan quỷ lâm chu tước động mà khắc thể chủ về có nạn châu chấu.

• *Nạn thiếu lương thực* : cầu tràn gấp quỷ mà trì thể, năm ấy nhất định thất thu.

Tài hòa huynh, hoặc cùng quan quỷ động - tất sẽ khan hiếm lương thực.

• *Sấm dậy* : Thái tuế - lâm quan quý, phát động nhiều sấm sét, nhiều tai ương. Đằng xà quan quý động ở cung chấn, chắc chắn sẽ có sấm sét vang trời - hoặc xuân thu không mưa nhưng lại có sấm.

• *Nóng rét* : Thủy hào cư không địa : mùa đông rất ấm. Thủy hào ở tử địa - mùa hạ rất mát, nếu thủy hào vượng, hào động lại khắc thế : hạ tất nóng đông tất rét.

• *Hỏa tai* : Hỏa quý phát động, chủ về có hỏa tai, nếu như không có liên quan đến thế hào, chỉ có liên quan với ứng hào, thì khu vực bên cạnh bị hỏa tai (hỏa hoạn) hoặc nội quẻ hỏa quý phát động thì bản xứ có hỏa hoạn. Ngoại quẻ - hỏa quý phát động thì bên ngoài có hỏa hoạn.

• *Núi lở* : Cấn là sơn, xà quý động ở cung cấn chắc chắn có họa về núi lở đá trôi.

• *Địa chấn* : Ngày xưa có câu : "Dương phục nhi bất năng xuất, âm bức nhi bất năng chung, vu thị hữu địa chấn" (Dương khí bị ép không ra được, âm khí bị chèn không bốc lên được, ắt sẽ có động đất). Đó chính là nguyên nhân nẩy sinh động đất. Nhưng làm thế nào đoán được động đất bằng bát quái ? Điều này ít thấy.

Trong "Hoàng kim sách" có câu :

"Khi nào xà quý động ở cung khôn sẽ có động đất, nếu gặp kim sẽ có thêm tiếng động, gấp hình thì đất nổ, núi sập".

Nạn động đất thiệt hại tương đối lớn. Vì vậy con người rất coi trọng. Thầy Thiệu Vĩ Hoa đã dùng bát quái dự đoán động đất. Tuy những dẫn chứng còn rất ít song cũng nói lên là động đất có thể dự đoán; cần có sự nghiên cứu. Thầy cho rằng : Xà quý phát động tại cung khôn không phải là chỉ quẻ khôn mà là muốn nói cả 8 quẻ trong cung khôn.

• *Mặt trời có vết đen*; xà quý động ở cung ly thì mặt trời sẽ có vết đen, năm ấy sẽ có nhiều cái khác thường.

• *Nhật nguyệt thực* : Tử tôn thụ hình hóa quan quỷ, hoặc quan quỷ động hình hại hoặc văn thư đằng xà khắc chế, thì sẽ có nhật nguyệt thực.

• *Trộm cắp* : Quỷ có huyền vũ động khắc thế. Năm đó sẽ có nhiều trộm đạo. Nếu như lâm kim xung khắc thái tuế hoặc ngũ hào. Đó chính là mưu động nhiễu loạn bốn bề.

• *Bệnh tật* : Thổ quỷ phát động, hoặc lâm bạch hổ, tất có ôn dịch. Nếu khắc thế thì nhân dân hay ốm đau. Nếu có khắc chế thì không ngại.

• *Chiến tranh* : Quỷ kim phát động e rằng có nạn dao binh xung khắc ứng hào, sinh hợp ngũ hào, đó chính là triều đình mang quân di chinh thảo. Nếu như sinh ngoại quẻ, lại thuộc về cung khác khắc thái tuế là điểm ngoại quốc đến xâm lăng.

Nếu lưỡng quỷ đều động, tất sẽ xảy ra chiến tranh không phải ở một nơi.

Nếu hóa hồi đầu khắc, động hào nhật nguyệt khắc chế, tuy có chiến tranh nhưng cũng chẳng ngại.

Nếu huu tú mà động đó chính là điểm trộm cắp.

Nếu bị cung khác đến khắc là ngoại quốc đến xâm phạm; cung khắc chính là ngoại quốc. Nếu không có cung khắc thì xem ngoại quẻ. Nếu ngoại quẻ thương khắc bản cung thì năm ấy tất có nước ngoài đến xâm phạm. Ngoại quẻ sinh nội quẻ thì lại có nguồn vui về tiến triển.

• *Được mùa* : Tử tôn nếu đắc địa, hào tài có khí, không là không vong, huynh đệ quan quỷ suy nhược mà tinh thì ắt năm đó là năm được mùa.

Nếu muốn xem tình hình tai nạn xảy ra ở chỗ nào thì phải xem địa chi thuộc phương nào. Như tí thuộc phương bắc, mão thuộc đông...

Khi dự đoán niên vận, một là : có thể dựa thời gian lập quẻ hoặc gieo quẻ mà đoán định. Hai là : dựa vào những biến tướng khác

lại xuất hiện từ trời đất để lập quẻ mà dự đoán hoặc gieo quẻ cũng được; sau đó căn cứ vào tượng quẻ để đoán xét niên vận tốt xấu.

Thí dụ

Ngày 27/9/1986 chính là ngày cuối cùng của tháng giữa thu. Đột nhiên nổi gió, đổ mưa, sấm sét kinh động trời đất. Kéo dài mãi không thôi. Điều này rất hiếm ở miền Bắc. Hiện tượng trên là những sự kiện khác thường, nên thầy Thiệu Vĩ Hoa đã lập quẻ dự đoán, được quẻ "mông" từ quẻ "vị tê".

Chủ quẻ	Động quẻ
"Hoa thủy vị tê"	"Sơn thủy mông" Lục thần
Huynh đệ ty hỏa	Üng Phụ mẫu dần mộc Huyền vũ
Tử tôn mùi thổ	Quan quý tý thủy Bạch hổ
Thê tài dậu kim	Động tử tôn tuất thổ "Thế Đăng xà
Huynh đệ ngọ hỏa	Huynh đệ ngọ hỏa "Câu trần
Tử tôn thìn thổ	Tử tôn thìn thổ Chu tước
Phụ mẫu dần mộc	Phụ mẫu dần mộc "Üng Thanh long

Phân tích tượng quẻ :

(1) Bước 1 : Chúng ta hãy tính bát tự

Dương lịch là 1986 tháng 9 ngày 27

Từ 19 đến 21 giờ

Âm lịch là : 1986 tháng 8 ngày 24, giờ tuất.

Bát tự là : Bính Dần, đinh dậu, giáp tuất, giáp tuất.

(2) Huynh đệ ngọ hỏa trì thế, huynh đệ ty hỏa lại là ứng hào - 2 hào huynh đệ này đều là hỏa.

Hỏa trường sinh tại dần, mộc dục tại mão, cư theo vòng trường sinh mà tính tiếp. Hỏa tử ở dậu, hỏa mộc ở tuất. Huynh đệ ngọ hỏa cư ở tam hào nhân vị, huynh đệ tị hỏa cư ở lục hào, thiên vị. Tam hào đáng ra là dương, nhưng lại là âm, lục hào đáng là âm nhưng

lại là dương. Đó không đặc vị. Vì thế mà nhà nước vào tháng 9 âm lịch tức tháng đậu sẽ có 2 vị lãnh đạo từ trần. Nhưng không phải hai vị đang đương chức (mà đã về hưu trí). Kết quả : Đúng tháng 9 hai vị nguyên soái là Lưu Bá Thừa và Diệp Kiếm Anh từ trần.

(3) Huynh đệ ngọ hỏa trì thế, huynh đệ tị hỏa lại là ứng hào; huynh đệ trì thế là thần cướp của. Đất nước sẽ có nỗi lo về hao tài.

(4) Tỵ hỏa là đông nam. Ngọ hỏa là nam. Vậy vào tháng 11 âm lịch ở phía nam và đông nam Bắc Kinh sẽ xảy ra sự việc không thuận.

Về sau quả nhiên vào tháng 11 một số ít học sinh ở Vũ Hán, Thượng Hải đã nổi loạn, lý do để ứng vào tháng 11 là : Tý nguyệt tức tháng 11, sẽ tạo thành tương xung tý ngọ với thế hào, cho nên bất lợi.

(5) Ngũ hào là hào quân vương được nhật kiến tương phù - lại lâm quan đới là đất bình an.

(6) Quẻ này bao gồm cả vùng Tây An (nơi thầy Thiệu lập quẻ nên cũng có ứng nghiệm không trích dẫn).

Tin tức quẻ này đoán ra không chỉ đưa cho mấy đồng chí xem trước, mà còn gửi cho các đồng chí lãnh đạo ở Bắc Kinh xem trước khi xảy ra sự việc.

Thí dụ khác

9 giờ sáng ngày 19/12/1986 trên bầu trời đông nam thành phố Tây An xuất hiện một kỳ quan. Đó là năm mặt trời cùng xuất hiện.

Thầy Thiệu đã lập quẻ theo giờ ty ngày 18/11 âm lịch. Được quẻ "khôn" từ "sự".

"Địa thủy sự"		"Khôn vi địa"	Lục thần
Phụ mẫu đậu kim	" ứng	Phụ mẫu đậu kim,	Thanh long
Huynh đệ hơi thủy	"	Huynh đệ hơi thủy	" Huyền vũ
Quan quý dân thổ	"	Quan quý sủu thổ	" Bạch hổ
Thê tài ngọ hỏa	" thế	Tử tôn mão mộc	" Đằng xà

Quan quý thìn thổ " động Thê tài ty hỏa " Câu trần
Tử tôn dần mộc " Quan quý mùi thổ " Chu tước

Phân tích tượng quẻ :

1. Bát tự là : Canh dần, canh ty, định đậu, át ty.
2. Quẻ "Địa thủy sữ" lấy một dương để thống quản 5 âm - sẽ có một tượng là đại tướng cầm quân ("Chu dịch thiển thuật") vì vậy đất nước sẽ có việc về tranh giành đất đai.

Khôn là tây nam; ngoại quẻ là ở ngoài biển cương. Ly là nam là nội địa, cho nên chiến sự ở phía nam và phía tây nam sẽ xảy ra.

3. Nhị hào quan quý là động hào, đó là một năm nhiều tai nạn. Năm 1987 đất nước có nhiều thiên tai và họa hại khác.

4. Quẻ khôn thuộc âm, là cái nhỏ nhặt, là tây nam - cho nên rằng năm 1987 phía tây nam Trung Quốc sẽ xảy ra những nhiễu loạn hoặc có sự kiện trọng đại, phải đổ máu.

5. Tình hình ứng nghiệm : xảy ra đánh nhau với Việt Nam.

Trong nội bộ nước Ấn Độ thì gây lại khói lửa chiến tranh.

Thiên tai nhiều và những sự việc đáng tiếc xảy ra nhiều, đã gây tổn thất to lớn cho đất nước. Đặc biệt là nạn cháy rừng ở miền đông bắc vào tháng 4, 5 năm 1987 gây tổn thất ghê người.

Ngày 1/10 một số rất ít người ở Tây Tạng đã xuống đường gây nhiều sự chia rẽ đất nước, tạo thành sự kiện đổ máu.

Những sự việc trên đã xảy ra đúng như dự đoán trước đó.

III. DỰ ĐOÁN ĐỊA CHẨN

Từ năm 1976, sau vụ động đất Đường Sơn, ở Trung Quốc, mọi người đã ra át lo lắng về tai họa do động đất gây ra.

Nguyên nhân : Hiện nay tình hình địa chấn rất phức tạp, ngành đo đạc địa chấn không thể báo trước một cách chính xác và có hiệu

quả thời gian xảy ra động đất. Con người không có cách gì phòng bị trước đã gây ra những tổn thất đáng sợ về người và của cải.

Những năm gần đây, vùng tây nam và tây bắc Trung Quốc là thời kỳ hoạt động mạnh của động đất. Vì thế khu vực Tây Hạ luôn có những tin đồn "có động đất".

Thầy Thiệu Vĩ Hoa vì muốn tìm hiểu những quy luật dự báo địa chấn, đã tích lũy kinh nghiệm bất kể có người hỏi, hay nghe nói "có động đất" hoặc nhìn thấy những hiện tượng khác lạ có liên quan đến động đất, đều lập quẻ dự đoán.

Khi dự đoán, chủ yếu về tình hình động đất, thêm vào đó, đoán vận niêm. Những lời dự đoán : "Quẻ không có động đất" ứng nghiệm tương đối nhiều, quẻ có động đất ứng nghiệm được ba quẻ. Đứng về góc độ nghiên cứu, thăm dò, tổng kết, xin nêu ra mấy ví dụ để giúp các bạn tham khảo nghiên cứu.

Ví dụ 1

Giờ thìn |, ngày 23/9/1987 (tức 1-8 âm lịch)

Thầy Thiệu nhìn thấy từ dưới đất có làn mây bốc lên bèn gieo quẻ, dự đoán xem gần đây sắp có động đất hay không. Được quẻ "hăng" từ quẻ "đại tráng"

"Lôi thiên đại tráng"	"Lôi phong hăng	Lục thần
Huynh đệ tuất thổ"	Huynh đệ tuất thổ	" Ứng Huyền vũ
Tử tôn thân kim "	Tử tôn thân kim	" Bạch hổ
Phụ mẫu ngọ hỏa · Thế	Phụ mẫu ngọ hỏa	· Đằng xà
Huynh đệ thìn thổ·	Tử tôn dậu kim	· Thế Câu trần
Quan quý dần mộc·	Thê tài hợi thủy	· Chu tước
Thê tài tý thủy O ứng	Huynh đệ sưu thổ	" Thanh long

Phân tích tương quẻ :

(1) Xếp bát tự : Năm đinh mão, tháng ất dậu, ngày ất hợi, giờ canh thìn.

(2) Địa chấn : Theo sách cổ : xà quỷ tại khôn cung động hưu địa chấn".

Quẻ này : Đằng xà không lâm quỷ, hai hào "xà" và "quỷ" đều yên tĩnh. Nếu theo lý ứng mà đoán là "không có địa chấn". Nhưng có thể nghĩ như thế này : xà là con rồng nhỏ, thanh long mới thực là đại xà. Trong quẻ, thanh long lâm tí thủy lại động; chính là đại xà lâm thủy phát động ở cung khôn ("lôi thiên đại tráng" chính là 1 trong 8 quẻ của cung khôn) vì thế có thể đoán rằng có địa chấn xảy ra.

(3) Phương hướng địa chấn :

- Thể là chấn mộc, dụng là càn kim; kim động khắc chấn mộc, tất nhiên là chấn tại phương đông. Sơ hào tí thủy động, hóa huynh đệ sưu thổ. Tý thủy là bắc, sưu thổ là đông bắc. Vì thế, phương của địa chấn phải là đông nghiêng về bắc. Mặt khác, quẻ chấn là thể, quẻ hổ là doi. Doài là tây, ngọ hỏa trì thế, tương ứng với động hào tí thủy bị khắc lại động, có đằng xà làm (quẻ chấn động mà ngọ hỏa trì thế, tất cũng động).

Ngọ hỏa thuộc nam, vì vậy phía tây nam cũng có địa chấn. Như vậy rất phù hợp với dải cầu tạo địa chấn đông bắc tây nam của địa chất học, lý do để phán đoán quẻ này có động ở tây nam là :

"Hào nhị dần mộc quan quỷ, được tí thủy động hào sinh phùng. Ngày 26/9 là ngày mậu dần, quỷ lâm nhật kiến, vương địa. Khả năng là : Dần là phương đông bắc động, phải xung động đến phương đông khôn cho nên vùng Tây Tạng có động đất".

(4) Cấp địa chấn.

Hai nơi xảy ra địa chấn. Một nơi trên 5 độ dưới 6 độ rich-te. Nơi khác, trên 6 độ dưới 7 độ rich-te.

Nguyên nhân : Một đằng : quẻ chấn là 4, quẻ càn là 1, cộng là 5.

Đằng khác. Quẻ chấn là 4 quẻ càn là 1. Động hào là 1. Cộng là 6 cho nên đoán rằng trên 5 độ dưới 7 độ.

(5) Thời gian bắt đầu động đất.

Chủ quẻ, động quẻ tổng số là 15. Vì vậy phán đoán thứ nhất : không chế nội trong 15 ngày.

Phải đặc biệt chú ý ngày 26/9 và ngày 2 và 3/10.

Tại sao vậy ? Bởi vì :

Ngày 26/9 là ngày mậu dần là dần mộc lâm nhật kiến nên vượng lại được thủy hào động tương sinh cho nên càng vượng mạnh, khắc được thổ (quẻ này vốn là khôn cung thuộc thổ).

Thổ bị khắc tất động; động tất rung, ngày 2/10 là ngày giáp thân. Ngày 3/10 là ngày ất dậu. Đó chính là cơ hội cho càn kim, dậu kim lâm nguyệt kiến. Nhật kiến vượng địa khắc chế chấn mộc. Do đó miền đông Trung Quốc có sự rung chuyển.

(6) Tình hình ứng nghiệm.

Ngày 26/9/1987, Tây Tạng xảy ra đia chấn 5,3 độ rich-te.

Ngày 2, ngày 3/10/1987 đảo Ha-oai của Mỹ (miền đông Trung Quốc) đã xảy ra đia chấn 6,2 độ rich-te. Chính điều này đã làm Cục Địa chấn Trung Quốc hết sức kinh ngạc về nhiều dự đoán của thầy Thiệu Vĩ Hoa.

Thực tiễn dự đoán của thầy Thiệu Vĩ Hoa đã cung cấp những dẫn chứng rất tốt về nghiên cứu và học tập cho người kế tục sau này.

Một thí dụ khác

Giờ Tuất, ngày 1/8/1988 có tin đồn rằng vùng Tây An có động đất. Nhân đó Thiệu Vĩ Hoa gieo quẻ và được quẻ "Minh di" từ quẻ "phục"

"Địa lôi phục"

Tử tôn dậu kim "

Thê tài hơi thủy "

Huynh đệ sưu thổ " Ứng

Huynh đệ thìn thổ x

"Địa hòa minh di"

Tử tôn dậu kim

Thê tài hơi thủy

Huynh đệ sưu thổ

Thê tài hơi thủy

Lục thân

" Chu tước

" Thanh long

" Thê Huyền vũ

Bạch hổ

Quan quý dần mộc	Huynh đệ sưu thố	Đằng xá
Thê tài tí thủy	Thê	Quan quý mão mộc Ứng
Phân tích tương quẻ.		

Bát tự là : Mậu thìn, kỷ mùi, mâu tý, nhâm tuất.

(2) Địa chấn : "Phục" là quê của cung khôn, tuy không có xà quý đóng tại cung khôn, nhưng thế là khôn thổ, dụng là chấn mộc, mộc khắc khôn thổ; khôn địa ở bên trên, chấn mộc ở bên dưới, dưới đất mà động thì bên trên sẽ rung.

Trong quẻ long xà yên tĩnh, nhưng tam hào huynh đệ thìn thổ động, thìn thổ lâm thái tuế. Thìn là long, là long động ở cung khôn, cũng là có diềm đồng đất.

Bạch hổ lâm động hào, chủ đề hung thương hiếu phục, báo trước điểm không lành về tai hoa địa chấn.

Thìn là long, chính là chỉ "long thìn" thuộc tướng của 12 chi, chứ không phải chỉ thanh long trong "lục thần".

(3) Thể là phương khôn, bị chấn mộc khắc cho nên phương vị của địa chấn sẽ là hướng tây nam.

(4) Cấp địa chấn :

Quê lâm nguyệt kiến vương địa, cấp độ tương đối cao;

- Phán đoán 1 : Khôn là 8, vậy cấp địa chấn sẽ là trên dưới 8 độ rich-thé.

- Phán đoán 2 : Khôn là 8 thìn là 4, đông tam hào là 3 cộng là 15; hai quẻ chia đôi là độ chấn đông là 7,5 độ.

(5) Thời gian xảy ra địa chấn :

Thìn là thái tuế là thìn thổ. Động mà xung với tuất thổ, Tuất thuộc tháng 9, cho nên có khả năng chắc chắn là xảy ra động đất vào tháng 9.

(6) Ứng nghiệm :

Ngày 6/11/1988 tức 27/9 âm lịch; vùng núi Côn Lôn xảy ra động đất.

Ngày 7/11 tức 28/9 âm lịch giờ thìn tỉnh Vân Nam đã xảy ra động đất lớn trên cấp 7.

(7) Vì ngày xảy ra địa chấn, chúng ta đều dựa vào nguyên lý sinh khắc chế hóa của âm dương ngũ hành để phán đoán.

Cho nên sau khi đã xác định được vào tháng 9 xảy ra địa chấn, cụ thể vào ngày nào trong một tháng, có tới mấy ngày thuộc tính ngũ hành giống nhau, ngày chính xác rất khó xác định.

Ở quê này đã dự báo trước mấy ngày mùng 5, mùng 6 : ngày 17, 18, ngày 23, 28, 29 cộng là 7 ngày là những ngày có khả năng xảy ra địa chấn thì chúng ta còn đang bàn. Trong đó đặc biệt là ngày "23". Ngày này ngũ hành thuộc Kim là "dậu Kim". Đáng lẽ không nên quy vào ngày có khả năng xảy ra địa chấn. Quả nhiên là có lý.

Vậy mà ngày "11" lại cũng giống như ngũ hành, tại sao lại không ghi vào ?

(Bởi vì không thể tránh khỏi khó khăn khi rà lại những chữ viết nhầm và bản in; trong cuốn "Chu dịch và dự đoán học" của Nhà xuất bản Văn nghệ Hoa Sơn phát hiện hàng chục chỗ sai sót. Điều này có thể sai về nét bút, sai về xếp chữ. Rất mong bạn đọc lưu ý sửa lại kéo lõi sẽ có cảm giác "Khó càng thêm khó").

Nết 4. DỰ ĐOÁN VỀ HỌC NGHIỆP

Văn hóa là chìa khóa mở ra cánh cửa lớn của khoa học. Sự phát triển của sự nghiệp văn hóa đánh dấu nền văn minh, sự tiến bộ của một quốc gia của một dân tộc.

Do sự phát triển sự nghiệp văn hóa và sự khó khăn trong việc thành đạt, vấn đề dự đoán sự nghiệp học tập tỏ ra nổi bật nhất.

Không ít người yêu cầu mở rộng việc nghiên cứu, dự đoán việc học hành thi cử bằng bát quái. Kỳ thực, tổ tiên của chúng ta từ lâu đã có những lý luận và phương pháp dự đoán, vận dụng bát quái để đoán trước về sự nghiệp học tập.

Trong ứng dụng thực tế là rất sát thực và có thể làm được, tiết này có thể cung cấp những điều cần thiết để dự đoán về các việc thi cử, học thuật và chức danh.

I. VỀ NHỮNG THUẬN LỢI TRONG THI CỬ

Phàm là những người có thành tích và công hiến lớn về mặt văn hóa nghệ thuật, khoa học, kỹ thuật thì tất nhiên : "Tài - quan - ấn" ba mặt này phải đặc địa. Đặc biệt là "ấn" không những không thể thiếu mà còn phải vượng tướng, được thời, mới tốt đẹp.

Dùng bát quái để dự đoán lên lớp phải coi quan, ấn là chủ : "Ấn tinh" (đó là một loại dấu hiệu trên số quẻ và số hào lấy chữ "tinh" để ví) tức là phụ mẫu hào. Phụ mẫu hào là ấn - là văn thư, quan hào là danh, là nguyên thần của phụ mẫu hào. Cho nên khi dự đoán lên lớp, tất phải được phụ mẫu hào hưng vượng, quan hào hưng vượng cùng phát động và tương sinh. Đó là một nhân tố quan trọng trong việc học hành.

- Phụ vượng quan đầu, kim bảng đê danh⁽¹⁾ : phụ mẫu hào, quan quỷ hào vượng mà trì thế, lâm nhật, nguyệt kiến, hoặc nhật nguyệt động hào sinh phù, động mà hóa cát - chắc chắn sẽ được đê danh bảng vàng.
- Được sự phù trợ của nhật nguyệt, không sợ ác sát, phụ mẫu quan tinh thế hào có một, lại bị động hào khắc chế - hoặc hóa hồi đầu khắc, nếu như được nhật nguyệt khắc kị thản thì thi cử chắc chắn sẽ mãn nguyện.
- Nhật nguyệt phù trợ, nhất định sẽ dỗ cao. Thế hào vượng tướng, phụ hào quan hào có một, lại ấn náu không xuất hiện. Nếu

(1) Ghi âm Hán - Việt (không dịch) nội dung ở lời giải thích tiếp theo.

như được nhật nguyệt hăm chế phi thần giúp đỡ phục thần, chắc chắn thi đỗ.

Nếu như quan hào thế hào, có một hào vượng, được nhật nguyệt sinh phù, thì thi là đỗ.

- **Thái tuế nhập quan tinh, định dăng hoàng bàng⁽¹⁾** : Thái tuế là hào đế vượng, thái tuế nhập quan, động mà sinh thế hoặc trì thế tất sẽ liên tiếp đỗ đạt.

- **Nhật nguyệt xung khắc phi thần định dăng khoa⁽¹⁾** : quan phụ mẫu có một hào không xuất hiện, phải xem phục thần, nếu phục thần vượng tướng lại được nhật nguyệt xung khắc phi thần, sinh phù phục thần, chắc chắn sẽ đỗ đạt cao.

- **Quan quý vượng có thể phù trợ, phụ mẫu suy** : quan vượng sinh thế trì thế, có thể phù trợ phụ mẫu suy nhược thì cũng thỏa chí dăng khoa.

- **Ứng hợp nhật nguyệt sinh thế, tất sẽ được người tiến cử** : phụ quan lưỡng vượng mà thế hào không vượng, nếu được nhật nguyệt tương sinh phù trợ, lại được ứng hào động mà sinh hợp thế hào, tất sẽ có người tiến cử và giúp đỡ.

- **Thế hóa quan quí tất dăng khoa** : phụ mẫu hào vượng tương, mà thế hào hóa ra quan quí hồi đầu sinh, có thể dăng khoa giáp.

- **Tam vượng hóa tiến, danh cao huyền⁽²⁾** : thế hung phụ quan lưỡng vượng, trong đó có một hào hóa tiến, thì bảng vàng tất có tên.

- **Long động sinh thế, song hỉ lâm môn⁽³⁾** : toàn cục dã cát, lại được long động sinh thế, không chỉ có danh mà còn có niềm vui khác.

Động gặp không vong, khi thoát khỏi không vong thì sẽ thấy niềm vui.

---

(1) Ghi âm Hán - Việt (không dịch).

(2) Huyền : treo.

(3) Ghi âm H.V (không dịch)

• Tài động phù trợ quan hào, may mắn được danh : phù hào ngộ không vong nếu tài hào phát động sinh phù quan hào có thể sẽ gặp được may mắn mà lại có công danh. Tài hào, quan hào đều động, phụ mẫu không vong thì không đẹp.

• Phúc biến quan qui, khoa giáp danh liệt⁽¹⁾ : chủ quẻ không quan qui, nếu được tử tôn hào động, hóa xuất quan qui, sinh hợp thế hào, phụ mẫu hữu khí có thể đăng khoa giáp.

• Quan tinh dịch mã, liệt tiền danh : Dịch mã ca : dần, ngọ, tuất ở thân, tị dậu sùu ở hơi, thân tí thìn ở ở dần; hơi mão mùi ở tị. Có nghĩa là : những người sinh ra vào ngày : dần, ngọ, tuất, gặp năm tháng ngày, giờ mà địa chi của nó có chữ thân, thì có thể coi là có 3 dịch mã. Dịch mã trong tứ trụ xuất hiện có hai tình huống : "Quý nhân dịch mã da thăng được. Thương nhân dịch mã da bôn ba"⁽¹⁾. Quan qui và dịch mã tương sinh thường tên tuổi được ghi đầu bảng.

• Thế ứng tương hợp định đăng khoa⁽¹⁾. Thế hào và ứng hào tương sinh tương hợp thì chỉ một lần thi cử đã đỗ đạt thành danh.

• Long hổ cự động, tất đoạt khôi nguyên⁽¹⁾ : Thế hào mà được long hổ động đến sinh thế hợp thế, tất đỗ đầu khoa. Nếu được quan phụ trì thế, sinh thế thì còn đẹp hơn nữa.

Tử tôn lâm tuế quân (ngũ hào) tất nhiên, chí khí lớn, tài văn xuất chúng.

• Tam hợp vô xung, kim bǎng liên tiếp : (tam hợp không có xung khắc), tin vui bǎng vàng liên tiếp báo về).

Phụ quan thế hào hợp thành quan cục, phụ cục, lại không có nhật nguyệt xung phá, nhất định trong một thời gian rất ngắn có tin vui đỗ đạt, nếu hợp thành huynh đệ cục, lại gặp nhật nguyệt sinh phù quan tinh, chắc chắn sẽ đắc ý đẹp lòng.

Quẻ gặp được lục xung hóa lục hợp, tất chiếm đầu bảng : Thi cử, tối kị quẻ lục xung, xung còn có nghĩa là tán, cho nên lục xung mà hóa lục hợp, tất nhiên tên xếp lên đầu bảng.

(1) Ghi âm H.V. (không dịch)

- Huynh hữu đoạt tiêu chỉ kị, tài vị văn thư chi dù⁽¹⁾ - xem đỗ đạt học hành tối kị huynh đệ thê tài vượng mà trì thế.

Nếu trong quẻ mà phụ quan đều vượng lại ngừng vì huynh hào trì thế khắc chế tài hào, quan quí phụ mẫu lưỡng vượng, hoặc quan động sinh phụ, phụ động sinh thế, có thể được khoa danh.

Phụ hào thế hào cùng vượng, lại được nhật nguyệt động hào sinh phù, động mà hóa cát, không có cản phá. Quẻ này chủ về thi đỗ siêu đẳng :

Phụ hào thế hào cùng vượng mà không có sinh tướng lại được sinh phù. Không có hình xung khắc phá. Đó là bậc sau (sau đỗ siêu đẳng).

Phụ thế hào cùng vượng mà gặp hình xung, đó là bậc sau nữa.

Phụ mẫu hào xuất hiện, không vượng không suy, không sinh phù, chẳng khắc chế mà thế hào không xung khắc thì thi cử đảm bảo trung bình.

Phụ thế hào cả hai đều bị khắc chấn thi trượt.

Những quẻ nào mà được tiến thần là thương đẳng; quẻ nào thoái thần là hạ đẳng. Quẻ nào gặp lục xung, biến lục xung hoặc lục hào loạn động, chỉ cần thế vượng cũng có khả năng thi đỗ bình thường.

Nếu phụ hào bị khắc, thế hào hưu tú bị khắc mà hóa hung chắc chắn thi trượt.

Thí dụ cõ⁽¹⁾

Ngày ất ty, tháng thân, đoán thi cử được quẻ "đỉnh" từ quẻ "đại quá".

"Trạch phong đại quá"

Tử thê tài mùi thổ x

Quan quí dậu kim O

Phụ mẫu hợi thủy "

Quan quí dậu kim

"Hỏa phong đỉnh"

Tử tôn tị hỏa

Thê tài mùi thổ " Ứng

Quan quí dậu kim

Quan quí dậu kim

(1) Ghi âm H.V. (không dịch)

Phụ mẫu hơi thủy
Thê tài sưu thổ " Ứng

Phụ mẫu hơi thủy · Thê
Thê tài sưu thổ

Phân tích tượng quẻ.

1) Thế hào phụ mẫu hơi thủy được nguyệt kiến tương sinh phụ mẫu hào vượng tướng đã cùng nhật kiến tạo thành "tị hơi" tương xung, xung mà ám động, hóa ra dậu kim sinh thế, chính là thân vượng, văn vượng.

2) Quẻ này quan tinh lâm nguyệt kiến, tuy có nhật kiến tị hỏa tương khắc nhưng ngũ hào quan tinh là động hào. Vì động mà hóa xuất thê tài mùi thổ hồi đầu sinh cho quan hào. Vì vậy quan tinh cũng vượng.

3) Lục hào thê tài động, khắc thế, nhưng khi tài (hào) động, mùi thổ khắc thế, lại sinh cho quan. Quan động lại sinh thế, tạo thành một vòng liên tục trường sinh. Cho nên sau khi lục hào thê tài, mùi thổ động, không hề tạo ra sự uy hiếp nào đối với hào trì thế phụ mẫu hơi thủy.

4) Quẻ này : chắc chắn thi đỗ loại ưu, về sau quả nhiên đúng như vậy.

Thí dụ cỗ nứa ngày giáp thân, tháng mão xem thi cử được quẻ "ích" từ que "cấn".

"Cấn vi sơn"	"Phong lôi ích"
Quan qui dần mộc · Thê	Quan qui mão mộc · Ứng
Thê tài tí thủy x	Phụ mẫu tị hỏa ·
Huynh đệ tuất thổ "	Huynh đệ mùi thổ "
Tử tôn thân kim O Ứng	Huynh đệ thìn thổ " Thê
Phụ mẫu ngọ hỏa "	Quan qui dần mộc "
Huynh đệ thìn thổ x	Thê tài tí thủy "

Phân tích tượng quẻ :

1) Quan qui dần mộc trì thế, vượng tướng bị nhật kiến giáp thân tương xung là ám động. Động hóa quan qui mão mộc là tiến thắn. Lại được nhật nguyệt kiến sinh phù, vượng càng thêm vượng.

2) Trong quẻ sơ hào, thìn thổ động, tam hào tử tôn thân kim động. Thân kim là ứng hào lại được nhật kiến giúp sức. Vượng hào, vượng phát vốn là khắc quan quý thế hào. Thế hào tất hung, xem kĩ lại quẻ, ngũ hào thê tài tí thủy cũng động, lúc ấy trong quẻ thân tí thìn, tam hào hợp hóa là thủy cục. Thủy sinh mộc, đó là hợp sinh thế.

3) Quan qui dần mộc trì thế, không những không khắc lại được sinh, phù ở nhiều chỗ rõ ràng đó là điềm cát tường. Phán đoán là nhất định đặng khoa giáp. Lời phán đoán đó quả nhiên được nghiệm chứng.

Thí dụ khác (3)

Ngày bính tuất, tháng hợi, xem thi cử được quẻ "cách" từ quẻ "phong".

"Lôi hỏa phong"		Trạch hỏa cách"	
Quan qui tuất thổ	"	Quan qui mùi thổ	"
Phụ mẫu thân kim	x	Phụ mẫu dậu kim	"
Thê tài ngọ hỏa	'	Huynh đệ hợi thủy	'
Huynh đệ hợi thủy	'	Huynh đệ hợi thủy	'
Quan qui sủu thổ	"	Quan qui sủu thổ	"
Tử tôn mão mộc	'	Tử tôn mão mộc	'

Phân tích tượng quẻ :

1) Quan qui tuất thổ yên tĩnh.

2) Phụ mẫu thân kim trì thế, động hóa dậu kim, động hóa ra tiến thắn, điềm cát.

3) Nhật kiến tuất thổ lâm quan tinh, quan tinh nhật kiến sinh thế, ứng hào và nguyệt kiến không đáng ngại.

4) Ứng nghiệm : thành tích thi cử là siêu quần, quả nhiên đỗ đầu.

Thí dụ ngày nay : Bác sĩ Lưu hối thầy Thiệu Vĩ Hoa; con trai ông cuối năm nay liệu có đỗ đại học không ? Lập được quẻ "tùy" từ quẻ "tí".

Năm 1986, tháng 2, ngày 25, giờ dậu.

(Bính dần) (Tân mão) (Đinh sửu) (Kỉ dậu)

"Thủy địa tí"	"Trạch địa tùy"
Thê tài tí thủy "	Huynh đệ mùi thổ "
Huynh đệ tuất thổ "	Tử tôn dậu kim " Ứng
Tử tôn thân kim x	Thê tài hơi thủy ,
Quan qui mão mộc " Thế	Quan qui mão mộc "
Phụ mẫu tị hỏa "	Phụ mẫu tị hỏa " Thế
Huynh đệ mùi thổ "	Huynh đệ mùi thổ "

Phân tích tương quẻ :

1) Quan qui mão mộc lâm nguyệt kiến, vượng lại trì thế, thêm hóa quan tinh, phụ mẫu vượng địa. Thế hào vốn là hào tinh, bị nhật kiến xung mới thành ám động. Động tất có biến, chúng ta nói : nhật kiến cầm lệnh của một ngày, "thời" tuy chưa được xung là "kiến" nhưng "thời" cũng chủ cát hung của một giờ.

Quẻ này vốn là quẻ xem "thi đại học". Nhưng mấu chốt của thành bại là giờ đi thi.

Hai tiếng đồng hồ có để thi phát đến tay rõ ràng là đặc biệt quan trọng. Vì thế, quẻ này quan quỷ mão mộc trì thế, đã tạo thành xung khắc mão dậu với "thời thần" dậu kim, xung thì thế bị ám động, động hóa quan qui mão mộc, là có lợi cho phụ mẫu tị hỏa sinh vượng.

2) Tứ hào tí thủy thân kim động, hình như có tượng khắc thế, nhưng kim trưởng sinh ở tị, menses tại sửu, cho nên thân kim đã rơi vào tử địa, động hóa thủy, lại thành tiết khí, không có lực khắc chế quan

và thế. Sau khi hóa thủy, ở biển quẽ lại gây nên tác dụng hợp thủy tương sinh mão mộc, khiến quan tinh mão mộc được vượng tướng.

3) Qua phân tích, chúng ta biết người học trò này cuối năm có thể đỗ với điểm cao.

4) Người học trò này trong quẽ đoán quả nhiên đã thi đỗ.

II. VỀ NHỮNG BẤT LỢI TRONG THI CỬ

Hào thê tài là kị thần của hào phụ mẫu, hào tử tôn là ky thần của hào quan quí, về thi cử tối kị hào thê tài, hào tử tôn vượng lại trì thế khắc chế. Vì vậy hai hào này không xuất hiện trong quẽ là tốt nhất.

* "Tử hung tài động, tối vi ky" (Tử tôn hào vượng, thê tài hào phát động là điều tối kị).

Tử tôn hào động mà khắc quan quí, tài động mà thương phụ mẫu, nếu tử tôn hào và thê tài hào trì thế lại vượng tướng thì thi cử sẽ uổng công lao.

• "Thế không phá huu khố tuyệt, nan toại thanh vân chi tri" (Thế hào gặp không phá, lại nhập khố tuyệt thì toại nguyên bay nhảy).

Thế hào không phá lại phùng tuyệt địa hoặc bị nhật nguyệt động hào xung, động lại hóa thì là hung, không những khó đỗ đạt trong thi cử mà còn phải phòng ngừa những sự bất trắc xảy ra.

• "Phụ mẫu ngộ thương, trung đồ khí chi" (Phụ mẫu hào bị thương sát thi giữa đường bỏ thi) :

Phụ mẫu vượng tướng, nếu hóa huu tù, không phá, mộ phá, hóa hồi đầu khắc hoặc bị xung tán thì giữa đường ta gặp việc chẳng lành mà phải bỏ thi.

• "Tử tài đồng động, danh lạc tôn sơn" (Tử tôn, thê tài hào đều động thì thanh danh sẽ rơi xuống vực sâu, núi hiểm) :

Tử tôn, thê tài hào cùng động hoặc trì thế, quan quí phụ mẫu cùng khắc, tất công chẳng thành, danh không toại.

- Lục hào loạn động, không phí chỉ mạc" (cả sáu hào cùng động thì phí công đi thi).

Khi dự đoán thi cử, rất kị cả sáu hào quẻ cùng động, cùng xung. Nếu gặp quẻ này, thi sẽ khó đạt.

- "Phàm hóa thoái giả, bất nghĩ tiến khảo trường" (Phàm các hào nếu thoái hóa thì không có lợi cho đi thi) :

Thế hào, quan hào, phụ hào cần phải hóa tiến không được hóa thoái. Nếu hóa thoái, vào trường thi sẽ gặp trở ngại tất sẽ mất lòng tin. Phụ mà hóa thoái học vấn nông cạn (có thể hiểu là mọt sách, không có năng lực ứng phó, thi thố trong trường thi).

Quan hào hóa thoái thì đường công danh trắc trở, đến bắc đầu cũng không thành.

- Hổ lâm tài hào, nan đằng hoàng giáp :

(Bạch hổ đóng ở tài hào, khó leo lên được bậc hoàng giáp) : Bạch hổ lâm tài hóa, lại trì thế, hoặc tài hào phát động, phụ mẫu lại hưu tú không phá, tài động hóa huynh, phụ động hóa tài, thì khó mong được may mắn.

- Phụ quan bất trí, nhân sinh ứng; Tha nhân dắc danh ngã vô lợi : Phụ mẫu hào, quan quí hào không trì thế mà lại sinh ra ứng hào thì người khác được danh còn ta không được gì).

Hai hào phụ và quan không trì thế mà lại không sinh thế, hoặc giả là cản ứng hoặc phát động sinh cho ứng, có thi cũng vô ích.

- Quan không phụ suy đằng minh xuân : Quan quí là không, phụ mẫu suy nhược thì đến mùa xuân sang năm mới thi được.

Quan quí vốn là nguyên thần của hào phụ mẫu nay phụ mẫu suy, quan quí là không, hai hướng đều bất lợi. Cho nên chỉ có thể tiếp tục học thêm đợi mùa thi sang năm.

"Thi cử lại có sự phân biệt văn võ. Nếu là văn, có thể xem cả 2 hào quan quí và phụ mẫu. Nếu là thi về võ, chỉ xem xét quan tinh. Phàm là thế và quan tinh có một là không phá thì không có

hi vọng. Nếu tử tôn phát động thì thành tích học tập có hơn người cũng khó tránh khỏi sơ suất lúc thi, không thể toại nguyện.

Quan qui khắc thế, nhật nguyệt động hào khắc thế, thế động hóa quan qui hóa khắc. Nếu như có thi cũng gặp tai ương.

Trong cuốn "Khoa cử kinh nghiệm thông khảo" có nói : phàm xem ứng cử hoặc cầu quan, thì xem hào quan qui trong quẻ, quan qui phụ mẫu cần phát có sự phân biệt. Ba hào huynh - tài - tử mà động chắc chắn sẽ không được gì".

Trong "Tăng san bốc dịch" cũng nói :

"Xem sự tất thành của công danh thì nhìn vào tượng quẻ, nếu không phải là phụ mẫu vượng địa tương sinh thân thì chắc chắn quan qui vượng mà trì thế" còn những quẻ mà công danh không thành, nếu không phải là tử tôn trì thế thì sẽ là tử tôn tài hào phát động, hoặc là thế hào bị khắc, hoặc cả sáu hào đều động khiến công danh không thành.

Nét 5. DỰ ĐOÁN SỰ NGHIỆP

Mỗi một con người đều quan tâm đến sự nghiệp - tiền đồ và bản thân. Nội dung tiết này là dùng vào việc dự đoán sự nghiệp của cá nhân.

Bao gồm : Lập nghiệp - thuyên chuyển, cất nhắc - thi tay nghề.

Nói chung sự thành công của sự nghiệp đòi hỏi tài và quan luồng vượng.

Lấy quan tinh làm dụng thân, quan tinh vượng mà trì thế, tài động mà sinh quan, hoặc tài vượng động mà sinh hợp thế hào, hoặc tài quan nhật nguyệt sinh vượng thế hào. Đó là diềm dẹp.

Người ta sinh ra trên đời, có công danh, có quan túc hay không, hoặc có thể thành danh thành nghiệp hay không, ngoài sự nỗ lực chủ quan và điều kiện khách quan ra, còn có khả năng là có một

mỗi quan hệ lớn với các tin tức về phương diện này, có tồn tại trong quẻ của họ không.

Năm 1990, tôi tham dự cuộc Hội thảo văn hóa thần bí của một trường đại học nọ tổ chức. Có tài liệu đã nói rõ : Một con người ra đời sau 12 tháng đã hình thành cơ bản các vân tay. Hội nghiên cứu vân tay đã nghiên cứu vân tay và đời người, không dám nói 100% chính xác nhưng tỉ lệ chính xác ít nhất là trên 70%. Điều đó nói rằng : sự phối hợp âm dương của tiên thiên đem lại những tin tức tốt lành của nó có tác dụng vô cùng quan trọng đối với sự thành bại trong sự nghiệp của người ta trong tương lai. Sự huyền bí của nó, rõ cuộc là ở đâu, xin dành lại cho những người có tâm huyết sau này khám phá.

Trong "Tăng san bốc dịch" đã để lại những kinh nghiệm quý báu cho chúng ta trong việc dự đoán những tin tức về mặt này : "Học giả phụ mẫu thế hào đồng vượng, Kinh tu biến hóa thành long, Nhật nguyệt động hào tương sinh, Định thị ngũ gia trữ khí". "Chiêm thế hào phụ mẫu, giai nghi vượng tướng hoặc động nhi biến cát, hoặc phụ mẫu trì thế, nhật nguyệt động hào sinh hợp thế hào, phan long phu phượng khả chí".

(Khi dự đoán việc học hành, phụ mẫu thế hào đều vượng, trải qua nhiều thay đổi để thành rồng, nhật nguyệt hào tương sinh. Đó là những khí cụ tàng trữ của ngũ gia.

Nếu xem thế hào phụ mẫu đều phải vượng tướng, hoặc động mà hóa cát, hoặc phụ mẫu hào trì thế, nhật nguyệt động hào sinh hợp thế hào thì có thể nói có rồng lượn phượng bay).

Sách còn nói : "Quan qui phụ mẫu hưng vượng thì văn chương sẽ được sử dụng. Phàm là được phụ mẫu vượng trì thế, quan qui động sinh phụ mẫu, hoặc quan tinh trì thế phụ mẫu hào vượng động. Hoặc quan phụ hào đều cương, vượng động sinh hợp thế hào. Hoặc nhật nguyệt đều là quan tinh, phụ mẫu sinh hợp thế hào đều là diềm báo thành danh, học thành văn võ kí hóa hưng để vượng gia" còn có câu : "ngũ hão sinh thế, bình bộ đăng vân"⁽¹⁾"

(1) Đăng hoàng đỗ đạt cao.

Được thái tuế và ngũ hào sinh thế, hoặc nhật nguyệt lâm hào động mà sinh thế đều chủ về được ăn lộc của thứ dân, được "bình bộ đăng vân". Nếu thái tuế lâm ngũ hào, động mà sinh cho thế hào, chắc chắn cao quý không thể nói hết.

Thầy Thiệu Vĩ Hoa trong dự đoán của mình cho rằng : phàm gặp các tình huống trên đây, các phán đoán đều ứng nghiệm, chưa bao giờ sai. Thật là quý giá !

Xin đưa một ví dụ như sau :

Ngày 18/12/1985, có đồng chí Nhiễm nói : họ hàng của anh đến xin xem một quẻ về vận khí từ nay về sau : người ấy sinh vào giờ Tuất ngày 21 tháng 6 năm 1938 (năm Bính tý, tháng át mùi ngày tân dậu, giờ mậu tuất) được quẻ "Thái" từ quẻ "Nhu".

"Thủy thiên nhu"		"Địa thiên thái"	
Thê tài tí thủy	"	Tử tôn dậu kim	" Ứng
Huynh đệ tuất thổ	O	Thê tài tí thủy	"
Tử tôn thân kim	" Thế	Huynh đệ sủu thổ	"
Huynh đệ thìn thổ	"	Huynh đệ thìn thổ	" Thế
Quan qui dần mộc	phục	phụ mẫu	Quan qui dần mộc
		tị hỏa	
Thê tài tí thủy	· Ứng	Thê tài tí thủy	·

Phân tích tương quẻ :

Người này thế hào thân kim, vượng cho nhật kiến được nguyệt kiến tương sinh lại được ngũ hào tuất thổ động sinh thế.

Thế hào lại hóa hồi đầu sinh, phụ mẫu văn thư hào phục lại được trường sinh. Quả là được công thành danh toại. Hơn nữa còn nổi tiếng khắp nơi. Lúc đó thầy Thiệu Vĩ Hoa phán đoán :

1. Dựa vào ngũ hào động sinh thế đoán rằng anh ta "bình bộ đăng thiên", hễ gặp việc tốt là sẽ tiến lên theo thế nhảy vọt.

2. Thể hào lâm nhật kiến, nguyệt kiến lại sinh thể hào, phụ mẫu tuy ẩn phục, nhưng lại được trường sinh, nên đoán rằng về văn học có thành tích lớn, tiếng tăm sẽ lừng lẫy đó đây.

3. Trong quẻ, tài hóa tài, tài hóa tử tôn nên đoán anh ta tiền của rất nhiều.

4. Vì huynh đệ động mà mất của, ứng hào thê tài sinh quan quý hào nên đoán rằng anh ta hôn nhân không thuận, người vợ bỏ đi.

5. Tử tôn vượng lại trì thế nên đoán rằng anh ta không có quan tước, chỉ là một danh nhân mà thôi.

6. Tử tôn trì thế, cá đời bình an, cho dù có người nào đó muốn trừng trị anh ta cũng không nổi, ngay cả trong "cách mạng văn hóa" cũng như thế.

Thầy Thiệu Vĩ Hoa nói xong, bản thân anh ta và những người có mặt ở đó người nào cũng đều ngơ ngác nhìn nhau, vô cùng kinh ngạc. Ông Nhiêm nói : "Anh ấy là diễn viên Dư kịch nổi tiếng về Dư kịch ở Trung Quốc, anh chắc không biết anh ấy. Anh đã đoán rất đúng". Người diễn viên này nói : "Tôi là người không tin tướng số, sự thật hôm nay đã mở mắt cho tôi. Quả đoán hoàn toàn chính xác. Tôi đã nhiều lần được gặp Mao Chủ tịch, thủ tướng Chu Ân Lai và nhiều lãnh tụ khác, quả thực danh tiếng tôi không nhỏ nhưng tôi không có quan chức, lương hơn 400 đồng một tháng, vợ đã ly hôn, còn những điều khác thầy đã nói đều rất đúng.

Cứ theo như tử tôn trì thế thì không có công danh nhưng người này danh tiếng lẫy lừng, vì vậy tử tôn trì thế như đã nói ở trên trong điều kiện có lợi như ở quẻ này là có danh.

Điều này, các bạn có thể tham khảo, luận bàn thêm.

I. NHỮNG TÌNH HUỐNG CÓ LỢI CHO SỰ NGHIỆP

Quan tinh trì thế, tài động tương sinh, hoặc thế hào lâm động hóa tài, hoặc thế tài động hóa quan, hoặc quan tinh động lại sinh hợp thế hào. Hoặc nhật nguyệt là quan tinh sinh hợp thế hào, thì

xem quan sẽ được quan, thi tay nghề sẽ được chọn, thăng chức sẽ có hi vọng. Thế hưng, tài tinh, quan tinh 3 cái đó đặc địa mà không bị hăm, quan vận nhất định hanh thông, thi nghề sẽ thành.

Nếu tài quan đều vượng, thế hào lại bị hăm thì được quan mà mất phúc.

Nếu quan thế lưỡng vượng, tài hào bị hăm thì tiền ít mà lương không cao.

Ngũ hào sinh thế, bình bộ dǎng thiên, thanh vân đặc lộ⁽¹⁾, có niềm vui thăng quan, lên chức vượt cấp.

Quan tinh vượng mà sinh thế, lại được thái tuế lâm hào sinh quan chắc chắn có quyền của quan phụ tá⁽²⁾.

Thái tuế lâm nhật nguyệt lại sinh thế, thì có niềm vui được thăng quan, có con trai hoặc tăng tiền của.

Quý nhân lâm thế, quan phụ lại sinh phù hoặc nhật nguyệt kiến sinh thế. Tất là có tài được làm tướng soái (Quý nhân là chỉ "thiên ất quý nhân", là cát tinh). Trong bài ca tìm quý nhân đã nói :

"Giáp mậu tịnh ngũ dương
Ất kỉ thử hầu hương
Bính dinh trư kê vị
Nhâm quý thổ xà tàng
Canh tân phùng hổ mã
Thứ thị quý nhân phương"

Giáp mậu tịnh ngũ dương - "Giáp" là thiên can của năm giáp. "Mậu" là thiên can của năm mậu. Tức là những người sinh ra ở 2 năm này nếu trong tứ trụ có "ngũ" và "dương" (sửu, mùi) thì trong tứ trụ của họ có quý nhân.

Nếu có cả hai chữ sửu và mùi thì có 2 quý nhân; nếu có một chữ thì có một quý nhân. Có sách cho Giáp mậu là thiên can của

(1) Dương công danh rộng mở.

(2) Chức phó.

năm, có sách cho giáp mậu là thiên can của ngày. Căn cứ vào tình hình thực tiễn chứng minh.

- Có thể tìm quý nhân theo thiên can của năm.

- Có thể tìm quý nhân theo thiên can của ngày.

Quý nhân của năm, lớn hơn quý nhân của ngày.

Thí dụ : người sinh vào năm 1984. Tháng 6, ngày 1, giờ sủu. Tứ trụ sẽ là : Năm giáp tý, tháng tân mùi, ngày bính ngọ, giờ Ất hợi. Trong tứ trụ trên, mùi và sủu là quý nhân (có 2 quý nhân).

Quan tinh lâm tí, ngọ, mão, dậu là chức chánh

Lâm dần thân tị hợi là phúc phó (phụ tá)

Lâm thìn tuất, sửu, mùi là tạp quan⁽¹⁾

Lâm nhật nguyệt kiến là quan có dấu ấn;

Quan tinh vượng tướng là chức quan lớn.

Quan tinh hưu tú là chức quan nhỏ.

Bạch hổ lâm vượng quan trì thế, quý nhân là chức vô. Nhật nguyệt lâm tài tinh để sinh thế, bạch hổ lâm kim quan lại trì thế. Nếu theo con đường văn, tất lên bảng vàng, nếu theo con đường võ, tất lập kì công.

Quan tinh độc vượng, lập công xây dựng cơ nghiệp. Phụ mẫu hảo không vượng, mà quan tinh độc vượng, hoặc nhật nguyệt làm quan tinh sinh thế, bạch hổ lâm thế động hoặc quan qui lâm động mà sinh hợp với thế hào chủ sẽ lập công, thành danh.

Quan tinh trì thế, tài động sinh thế, thế làm quan động hóa tài. Thế lâm tài động hóa quý. Hoặc quan tinh tái tinh động để sinh hợp với hào khác. Thì không những được quan chức, thi nghề được thành đạt, mà còn có diêm báo chủ sẽ thành danh.

Quan tinh động sinh thế, phù thế, chủ tất có chí tiến thủ. Phàm mà được quan tinh phát động sinh hợp thế hào, nhật nguyệt động

---

(1) Quan thường (nhân viên).

hào không có xung khắc, làm quan tất tiếng tăm được truyền tụng gần xa.

Nguyệt kiến mà lâm quan tinh sinh thế, chắc chắn đó là chức cảnh sát hiến binh.

Thế hào lâm nguyệt phù, nhật kiến quan tinh động lại sinh thế, tất sẽ có chức quan.

Quan vượng lại gặp sinh phù. Hoặc động mà hóa cát, thế vượng, tài vượng, hoặc tài động sinh thế, thì cả quân dân đều ca tụng công đức.

Quan vượng huynh hưng, hai ống tay gió mát⁽¹⁾, huynh động, tuy là điềm hao tài, giảm lương, nhưng quan tinh vượng tướng, chắc chắn làm quan thanh liêm chính trực, làm việc chính nghĩa. Nội không tham nhũng, ngoại không nhận hối lộ.

Quan tinh lâm thế, minh động, ám động, lại thêm mã tinh lâm quan, tất có việc phải đi xa.

Nhật nguyệt động hào, là tài tinh, lại sinh phù cho thế hào trên đường công tác đắc lợi.

Nếu nhật nguyệt động hào, hình khắc, chắc chắn đường đi gian khổ.

Quan vượng thế vượng lại gặp quý nhân lộc mã sinh hợp thế nào sau này có lúc tên đề bảng vàng.

Quan tinh vượng, chức quan lớn, lại còn cao. Quan tinh hưu tú tử tuyệt, chức quan thấp hèn. Nếu phát động hợp thế, nhật nguyệt phù quan, tất sẽ có người giúp đỡ, tiến cử.

Phụ mẫu văn án, là con dấu của văn thư. Trong quẻ không thể thiếu. Cần phải vượng, không được suy. Phù thế là đẹp nhất, nếu lâm thai tuế sinh hợp thế hào chủ tất có việc triều đình vời vui mừng. Nếu gặp nhật kiến, quan trên sẽ khen thưởng. Nếu là tuần không thì việc không thành.

---

(1) Áo thảm hoa (đỗ đạt).

Quan tinh trì thế, hoặc động mà sinh thế, không bị nhật nguyệt
kiến xung khắc đà trí, đà mưu, sau này tất sẽ được như ý.

Hào phụ mẫu vượng tướng, nơi công tác sẽ lớn, hoặc là quốc
doanh; nếu huu tú tử tuyệt thì đơn vị công tác nhỏ, không vừa ý
mình; Nếu như thụ khắc thì nơi làm việc không hưng vượng.

Quẻ không có phụ mẫu xuất hiện phải xem phúc thần vượng
hay suy mà đoán.

Nếu quan tinh vượng tướng, phụ mẫu huu tú, nếu không phải cơ
sở nơi làm nhỏ thì cũng là nơi tan hoang, lạnh lẽo (không làm ăn
được).

Thái tuế lâm ngũ hào lại sinh hợp thế hào hoặc hai hào thế và
quan hợp thành cục. Đó là điểm lành. Tất có ân tình. Nơi công tác
sẽ được tăng cấp và được tin dùng.

Trong quẻ có hai hào là quan tinh, tất phải nhậm chức ở hai
nơi hoặc chủ được hai nơi đều tin dùng.

Niệm chức ở đâu thì phải xem ngũ hành : quan ở hào kim là
ở hướng tây, ở mộc là hướng đông, thủy ở hướng Bắc, hỏa ở hướng
Nam. Quan đóng thổ ở trung ương, tức ở giữa. Quan đóng ở mộc tức
là vùng Sơn Đông, Quảng Đông. Quan ở Kim thì sẽ là Thiểm Tây,
Quảng Tây, Giang Tây, Sơn Tây.

Sơ hào là nội địa, hào năm, sáu là vùng biên cương, nếu quẻ sơ
hào ứng mà thế hào hoặc quan hào lâm sơ hào, ứng ở hào năm, sáu,
hoặc thế tại hào năm, quan tại hào sáu, hoặc thế tại hào sáu, hoặc
quan hào trì thế, đều tại hào năm sáu.

Nếu tại hào hai, ba, bốn, thì cứ theo ngũ hành của hào mà định.

Quan tinh không xuất hiện, thì xem phúc hào mà định. Nếu
quan tinh có dụng thần thì năm có dụng thần tất nhậm chức.

Thân cư quan chức, nếu tài vượng mà không động, phụ mẫu trì
thế mà không lạc không vong mới là đất lành.

Nếu tài hào không tuyệt, phụ mẫu bị khắc chế sẽ là nơi đất xấu,
dân nghèo. Phụ vượng lâm thế tất là nơi phồn hoa.

Phàm giữ những chức tướng soái hoặc chức quan chinh phạt mà hỏi quẻ lúc yên ổn, nếu tử tôn phát động, thì chủ sẽ có việc giáng chức, điều động.

Nếu đến việc mới hỏi thì tử tôn phát động là điểm mừng. Xuất trận tất sẽ lập công lớn. Nếu như tuế quán nguyệt kiến hợp thế hào, chắc chắn sẽ có niềm vui thăng quan tiến chức.

Các quan trấn thủ, bất kể là văn quan vô chức, lục hào cần phải yên tĩnh, nhật thần và nguyệt kiến không xung phá thế hào thì bình an vô sự.

Nếu gặp quan quý phát động, thế ứng xung khắc tất sẽ không được an ninh.

Thí dụ cổ :

Ngày Ất hơi, tháng Thân, xem có cơ hội được lên thay chức hay không, được quẻ "tiết" từ quẻ "tỉnh"

"Thủy phong tĩnh"	"Thủy trạch tiết"
Phụ mẫu tí thủy "	Phụ mẫu tí thủy "
Thê tài tuất thổ · Thế	Thê tài tuất thổ ·
Quan quý thân kim "	Quan quý thân kim " Ứng
Quan quý dậu kim O	Thê tài sưu thổ "
Phụ mẫu hơi thủy ·	Huynh đệ mao mộc ·
Thê tài sưu thổ x	Tử tôn ty hỏa · Thế

Phân tích tượng quẻ :

1. Quan quý thân kim lâm nguyệt kiến, trì vượng mà động, động biến thê tài sưu thổ hồi đầu sinh. Điểm tốt.
2. Hào đầu động, biến ty hỏa, ty dậu sưu hợp thành quan cục. Ty hỏa sinh thổ, thổ sinh kim. Đây là quẻ "Đắc Khuyết" (tức là những chỗ khuyết được bù đắp), việc tất thành, về sau quả ứng nghiệm.

Thí dụ khác :

Ngày Ất mùi, tháng Dần, xem quan chức, được quẻ "quán" từ quẻ tỳ.

"Thủy địa tỵ"		"Phong địa quán"
Thê tài tí thủy	x Ứng	Quan quý mão mộc
Huynh đệ tuất thổ		Phụ mẫu ty hỏa
Tử tôn thân kim	"	Huynh đệ mùi thổ
Quan quý mão mộc	" Thế	Quan quý mão mộc
Phụ mẫu ty hỏa	"	Phụ mẫu ty hỏa
Huynh đệ mùi thổ	"	Huynh đệ mùi thổ
		" Ứng

Phân tích tượng quẻ :

1. Quan quý lâm nguyệt kiến. Vượng lại trì thế.
2. Thê tài động lại hóa mão mộc, hào biến là quan tinh.
3. Động hào, động mà ứng thế, sinh ra thế.
4. Tuy nhiên quan tinh mộ vào ngày mùi, nhưng lại được vượng tướng, được phù trợ cho nên không ngại. Sau quả nhiên đã làm quan vào tháng hơi.

II. NHỮNG TÌNH HUỐNG BẤT LỢI CHO SỰ NGHIỆP

Hào tử tôn chính là sao chế quan, bắc chức.

Cầu quan, xin việc, sợ nhất hào tử tôn trì thế, hoặc lâm nhật nguyệt phát động lại khắc quan tinh. Nếu tử tôn trì thế hoặc động, khắc quan thì cầu quan cũng không được. Đã là quan tất sẽ mất chức.

Tài vượng thế vượng, quan tinh tuần không nguyệt phá, hoặc bị nhật nguyệt động hào xung khắc. Động mà hóa hung. Đó là cây khô rễ mục, khó sinh trưởng. Rốt cuộc chỉ làm người dân bình thường. Trong quẻ quan tinh bất động, gặp khắc trì thế, huynh đệ phát động, hoặc thê tài trì thế, hóa huynh. Phàm cầu quan thì không thành

hoặc có thành thì cũng vì một nguyên nhân khác, không có lộc thực, cũng không có phúc.

Thế không thế phá, quan không quan phá thì có chức cũng chẳng được bao lâu. Thế suy, phát động hóa hồi đầu khắc, cần đề phòng nguy cơ đoán thọ.

Thế hào vượng tướng, hóa xuất quan tinh, hình thế khắc thế. Chính vì làm quan mà bị hại.

Nếu hóa xuất quan tinh lại khắc thế hào thì vì làm quan mà phải bồi thường vô ích.

Thi cử lấy quan tinh làm dụng thần, dụng hào nêu hợp, không nêu xung. Nếu như huynh hào tương xung, thì đề thi, thí sinh không thuộc.

Phụ vượng lại được ngày giờ động sinh hợp thì văn chương như cẩm tú (hay); thê tài tương khắc, tất nhiều chỗ phá trệ (ngăn cản), nguyệt kiến xung khắc, văn chương lạc đà.

Nguyệt kiến phát động mà hình thế khắc thế hào tất bị xử phạt. Quan hắc trì thế mà tài hào phát động sinh hợp thế hào. Tất có người cung cấp lương thực thức ăn.

Tử tôn phát động, đề phòng họa mất chức, miễn quan.

Huynh đệ phát động, đề phòng họa hạ mức lương, thiên hạ phi báng.

Nếu tử tôn cung động, chắc chắn sẽ bị hạ bậc lương.

Thế hào lạc không vô cứu, vô luận là đã nhận chức hay chưa, tất có họa lớn, thậm chí tử vong.

Hào quan quý động mà hình thế khắc thế tất có họa lớn. Thái tuế nhập hào hoặc động mà thương thế hào, tất sẽ bị họa giáng cấp, giáng chức.

Nếu gặp hổ xà hình hại, chắc không thoát khỏi bị bắt tù dày.

Quẻ tinh, thế không, đó là diềm về hưu; Quan đang nhậm chức, thế hào không vong nếu mà cả sáu hào đều yên tĩnh, đó là biểu hiện

của về hưu. Nếu gặp quý động cùng nhật nguyệt tuế quan làm tổn thương hào thế, phải mau mau lẩn trốn.

Huynh là đồng sự, quý động hóa huynh, khắc xung thế hào, thì chủ cùng người đồng sự bất hòa. Huynh đệ hình thế cũng vậy.

Thế mà khắc được huynh, tức là ta có thể khắc chế được họ.

Quý phục ở thế, tất gặp trách phạt. Nếu không vào thế hoặc không vong, tất gặp họa mất chức mất việc.

Thế ở ngũ hào là không, phải phòng nhật nguyệt hình khắc, e sẽ có tai họa khôn lường.

Phàm được quan động sinh hợp thế hào, nhật nguyệt động hào không có xung khắc. Nếu tài hào lâm tuần không phục hoặc tuyệt, tất vì hối lộ mà hủy hoại thanh danh.

Thế tinh lâm tuần không, nguyệt phá. Quan quý phùng nguyệt phá tuần không, không thể thành danh.

Quẻ có khắc thế, làm quan sẽ gặp họa.

Thiên mã tuần không vong, tuy có đa mưu cũng uổng công vô ích.

Hào phụ mẫu là ấn, là văn thư, không thể thiếu, càng không được gặp hưu tù tử địa.

Nhưng nếu quá vượng cũng không tốt. Quẻ mà có 2 quan 2 phụ, văn thư bất thực.

"Kim nhật đắc quan, minh nhật vong" (hôm nay được làm quan, ngày mai đã mất). Nếu quan khắc gặp hung; thế lại gặp khắc. Đó là điềm báo hôm nay làm quan ngày mai đã mất chức.

• Thí dụ cổ :

Ngày dinh mão, tháng tuất, đoán xem có được làm quan hay không, được quẻ "nhu".

"Thủy thiên nhu"

Thê tài tí thủy "

Huynh đệ tuất thổ
 Tử tôn thân kim " Thế
 Huynh đệ thìn thổ
 Quan quý dần mộc
 Thê tài tí thủy   Ứng

Phân tích tượng quẻ :

1. Tử tôn trì thế khắc quan quý.
2. Cả đời không được làm quan sau phải đi lính thú 20 năm có dư, già đến bạc đầu mà công chẳng thành.

• Thí dụ cổ :

Ngày mǎo tháng ty xem cuộc đời có công danh hay không, được quẻ "lữ"

"Hỏa sơn lữ"
 Huynh đệ ty hỏa
 Tử tôn mùi thổ
 Thê tài dậu kim   Ứng
 Thê tài thân kim   Phục
 Huynh đệ ngọ hỏa
 Tử tôn thìn thổ " Thế

Phân tích tượng quẻ :

1. Quẻ phùng lục hợp : thân ty, ngọ mùi, thìn dậu tương hợp.
2. Quẻ tuy có lục hợp nhưng tử tôn trì thế bất lợi cho công danh. Quan tinh phục tàng lại phùng xung, ty hơi tương xung, không ăn ý với nguyệt kiến.
3. Cả đời không có công danh, sau quá nhiên không có công danh, ốm mà chết.

Tiết 6. DỰ ĐOÁN HÔN NHÂN

Trời đất có âm dương, người có nam nữ. Có nam nữ đương nhiên sẽ có âm dương tương hợp, nam nữ hôn phối. Cho nên trong "hệ tử" có câu : "Có thiên địa sau có vạn vật, có vạn vật sau có nam nữ, có nam nữ sau có vợ chồng, có vợ chồng sau có phụ tử". "Nam nữ cầu tinh, vạn vật hóa sinh"

"Nam nữ", "vợ chồng" ở đây chính là vấn đề hôn nhân mà ta đang nói đến.

Hôn nhân là sự bắt đầu của gia đình, là tế bào của xã hội. Vì vậy vấn đề hôn nhân là vấn đề mang tính xã hội. Trong cuộc sống thực tế, có những đôi vợ chồng ân trọng như sơn - tình thâm tựa biển. Sống với nhau đến lúc bạc đầu. Nhưng cũng có những cặp, trước nồng nàn sau lạnh nhạt. Trước hợp sau chia ly, vô tình vô nghĩa mỗi người một ngả. Nhưng cũng có đôi yêu nhau thắm thiết như cặp uyên ương nhưng giữa đường lại đứt gánh.

Tất cả những điều đó đều do sự tương sinh tương khắc của âm dương ngũ hành đem lại.

Trong "Chu dịch", có rất nhiều quẻ bàn về hôn nhân và chọn đôi lứa, đồng thời tổ tiên chúng ta đã vì cuộc sống vợ chồng tươi đẹp xây dựng một gia đình hòa mục con cháu thịnh vượng, đã phát minh ra phương pháp sử dụng bát quái để dự đoán về sự tốt xấu của lứa đôi và sự sinh con trai con gái.

I. NHỮNG HÔN NHÂN THUẬN LỢI

Âm dương đắc vị là điềm cát.

Nếu nam xem về nữ, thế phải ở dương vị ứng hào ở âm vị.

Nếu nữ mà xem về nam, thế hào phải ở âm vị, ứng hào ở dương vị.

Như thế là âm dương đắc vị hợp đạo vợ chồng.

Cách phân định quan hào, tài hào và dụng thần :

Nam xem về nữ : hào thê tài là dụng thần

Nữ xem về nam : hào quan quý là dụng thần.

Nên sinh vượng, nên tương sinh, không được hưu, tú, tử tuyệt, hình xung phá hại.

Hai hào quan, hai hào tài ứng là chính :

Nam xem về nữ : trong quẻ có hai hào tài, hào nào nằm ở ứng là chính (vợ cả), hào khác là thứ (vợ lẽ).

Nữ mà xem về nam : quẻ có hai hào quan quý, lấy quan ở hào ứng tức là chính phu, lấy quan hào khác là chồng sau.

Nếu hai hào quan và tài đều không vào ứng hào thì lấy hào vượng làm chính, lấy hào suy làm phu.

Thế ứng tương sinh, cát tường, dễ thành phu phụ :

Phàm đã xem hôn nhân, bất kể cưới lần đầu hay tái hôn, nếu gặp được thế ứng tương sinh tương hợp tỷ hòa thì cuộc hôn nhân ấy dễ thành mà cát lợi.

Tài quan cả hai đều là không thì xem như thế nào ?

Nam xem về nữ : quan quý tuần không thì không lo.

Nữ xem về nam : thê tài tuần không chẳng ngại.

Thế ứng tài quan rõ ràng, chồng xướng vợ họa.

Quan vượng sinh thế sống đến bạc đầu bên nhau.

Quan quý trì thế, sinh thế, hợp thế vượng tướng, cuộc tình duyên đẹp, sống đến bạc đầu.

Tài vượng tương sinh nhất định bạc đầu răng long. Tài hào vượng tướng, lâm nhật nguyệt, động hào sinh hợp thế hào, động mà hóa cát. Vợ chồng yêu thương nhau đến đầu bạc răng long.

Ứng hào lâm tài tất có người giúp việc trong nhà. Nam và được ứng hào làm thê tài không những được người vợ đảm đang nội trợ mà còn thu được của cải bên ngoài.

Ứng hào quan quý tất thỏa lòng : nữ gặp ứng hào là quan quý, tất nhiên tình duyên vừa ý đẹp lòng. Quan quý sinh phù cho tài thì càng vượng.

Dung sinh thế hào tương thân tương ái : Dung hào sinh hợp thế hào. Thế ứng tương hợp hôn nhân dễ thành, thương yêu nhau, gia đình hòa mục.

Quẻ gặp lục hợp là tốt nhất : phàm đoán việc hôn nhân, quẻ bắt lục hợp, như kiểu tí hợp sủu, đó là điềm đại cát.

Quẻ nam mà hợp thì chủ về khí phách tốt đẹp. Quẻ nữ mà lục hợp thì tính cảm đậm đà.

Tài quý không khôn vong (tuần khôn), nữ xem về nam tài hào không tuần khôn đều vào vượng địa, tất nhiên là đại cát.

Nam có tài, nữ có sắc phải xem dung thần kim là dung thần lại làm sinh vượng chắc chắn đó là nam thanh, nữ tú, dáng vẻ đẹp thanh thoát.

Mộc lâm dụng thần ở vào đất vượng, dáng vóc cao đẹp, thanh tú.

Thổ là dụng thần gặp vượng địa là người đôn hậu, béo mà không cao.

Hỏa làm dụng thần, vượng mà nhuận hồng, tóc ít, mặt hơi sạm.

Thủy làm dụng thần sinh ở vào vượng địa, tâm tính thông tuệ, lại khéo tay, khéo nói.

Tài quan đều vượng tất là người to béo;

Bất kể nam hay nữ, hai hào tài quan đề ở vượng địa, tất nhiên là người béo, to.

Nếu tài quan suy nhược thì gầy và nhỏ. Gặp câu trán, dăng xà, bạch hổ thì người xấu. Nhưng nếu gặp câu trán thì người tuy đen không đẹp, nhưng rất thành thực đáng tin.

Hào ứng tài thê vượng đạo đức và dung nhan đều được :

- Nam mà được ứng hào thê tài vượng địa thì người vợ có sắc đẹp, đức hạnh tốt.

Dụng thân có thanh long, rất quý nhưng hay làm dáng.

Phàm nam nữ xem hôn nhân, dụng mà có thanh long là đại cát xương. Quan hào mà gặp thanh long, nam tất quý tài mà có thanh long, đồ cưới bên nhà gái sẽ nhiều. Tài tinh đặc vị, là vì có vợ mà trở nên giàu có : Thế mà sinh ứng, con trai đi tìm con gái.

Ứng mà sinh thế, con gái tham của cải tiền tài. Tài vượng khắc ứng suy tất ghét nghèo yêu giàu. Tài hóa tiến thần thì đồ cưới nhiều.

Tài hóa tử tôn, nhất định người con gái có ý riêng. Thực hay không thực hãy nhìn vào thế và ứng. Nếu thế là không bản thân mình không thực tâm. Nếu ứng là không thì đối phương không thực tâm.

Nếu hóa thoái, tất bỏ ngay.

Nếu hóa tiến, thì bỏ nhau rồi lại yêu lại.

Người khác có hợp với ta không hãy xem động hào. Thế hào và động hào tương hợp thì người đến với ta sẽ hợp với ta.

Phụ mẫu là văn, là chủ hôn :

Phụ mẫu hào là văn thư, là người chủ hôn.

Quẻ mà không có phụ mẫu chắc chắn sẽ rối ren.

Tài hào động thì phụ mẫu là những người bàn bạc và dàn xếp.

Định ngày cưới, phải xem hào phụ mẫu hợp tài sinh tất thành gia thất.

Ngày giờ tái hợp với phụ mẫu hào hoặc ngày lâm phụ mẫu hào thì ngày cưới đã định.

Tài động sinh thế tất ứng vào năm thành gia thất.

Vợ cả và vợ hai cũng được phân định trong quẻ.

Ứng là vợ cả. Nếu bị nhật nguyệt động hào xung khắc. Động mà hóa hung, chủ mất đi người vợ kết hôn lần đầu.

Nếu được tài hào vượng tướng, hào động mà hợp cát, hay một hào nào đó mà hóa thành tài hào vượng tướng, lại sinh hợp hào, vợ cưới tái hôn có thể sống đến bạc đầu.

Nếu hào tài không lâm vào ứng, thì lấy hào tài của quẻ chủ làm vợ cả, lấy hào tài của quẻ biến làm vợ tái hôn.

Nam mà xem nữ, tài phải vượng; Nữ xem về nam, quan phải hung. Tài quan hai hào đều vượng, việc hôn nhân dễ thành lại may mắn. Hưu tú tử nguyệt thì chung cuộc sẽ bất hạnh.

Ứng nến yên tĩnh, nên sinh cho thế : xem hôn nhân thì cần ứng hào phải yên tĩnh, nhất định sẽ có hứa hôn.

Nếu các hào ở cùng một cung : thế ứng tỵ hòa, quan quý thế tài hào ở cùng một cung, thì nhất định là đã thân thiết lại càng gắn bó.

Phụ động là con trai đi hỏi vợ; Hào giữa thế mà ứng động tức có mối lái. Phụ mẫu hào động, tử tôn mộ tuyệt là việc cầu hôn cho trai.

Thế ứng tỵ hòa, lại được ngày giờ hợp thế hào, sẽ được sự giúp đỡ dắc lực của người mối; Nếu hai hào giữa đều động, thì sẽ có hai người mối lái tranh giành lẫn nhau.

Quẻ gặp hai hào phụ mẫu, chắc chắn có sự tranh chấp bè cánh.

Dụng thân suy hoặc vượng, để đoán giàu nghèo :

Tài hào vượng tướng chắc chắn đó là cô gái con nhà giàu có, hiền lương, phúc đức.

Tài hào hưu nhất định sẽ là người con nhà nghèo khó.

Quan hào vượng tướng, nhà trai giàu có. Quan hào mà ứng hào vượng thì nhà gái giàu. Con gái mà ứng hưu tú thì nhà trai bần hàn.

Dằng xà tương lâm (lấp dằng xà) tiên lê cưới it :

Thế lâm huynh đệ có dằng xà, nhà trai túng quǎn, lê không nhiều.

Ứng mà lâm quan quý, của hồi môn tất ít.

- **Thí dụ :**

Ngày quý dậu, tháng tí xem quẻ cầu hôn được quẻ "đỉnh" được quẻ "hàng".

"Lôi phong hăng"	x	"Hỏa phong đỉnh"
Thế tài tuất thổ	x	Tử tôn ty hỏa
Quan quý thân kim	"	Thê tài mùa thổ
Tử tôn ngọ hỏa	"	Quan quý dậu kim
Quan quý dậu kim	"	Quan quý dậu kim
Phụ mẫu hơi thủy	"	Phụ mẫu hơi thủy
Thê tài sửu thổ	"	Thê tài sửu thổ

Phân tích tương quẻ :

1. Xem quẻ hôn nhân, chủ yếu xem hào thế, hào ứng, hào quan quý và hào thê tài.

Quẻ này đều có thể dùng tới cả.

2. Trước hết xem hào quan quý, tất cả có hai hào quan quý ở chủ quẻ. Lấy hào vượng : làm hào thứ ba. Hào thứ ba quan quý dậu kim trì thế, phải ở trạng thái yên tĩnh, không cần thiết phải xem hào biến.

3. Xem quan tinh hào thứ ba và nhật nguyệt có quan hệ như thế nào ? Tỷ hòa với nhật kiến lại trì thế nên vượng.

4. Xem tình trạng của hào thê tài như thế nào ? Thê tài là sơ hào và thương lục hào, cũng có 2 thê tài. Chúng ta bỏ sơ hào yên tĩnh, dùng thương lục hào thê tài động, lại lâm ứng.

Tuất thổ động nên tương sinh thế hào dậu kim. Lại là thế ứng tương sinh.

5. Tình hình là rất đẹp, thử quay lại xem có nhân tố bất lợi nào không ?

Quý dậu là nhật kiến, là ở tuần giáp tý, "Giáp tý tuần tại tuất hợi không". Thê tài tuất thổ vào vị trí tuần không. Có cơ chuyển biến tốt được không ? Có - Bởi vì : động sẽ không phải là tuần không; ra khỏi tuần thì sẽ không phải là tuần không.

6. Phải chớp ngay thời cơ tốt, ngày hôm sau chính đã sang tuần giáp tuất, đã xuất khói tuần không, cầu gì cũng thành. Quả nhiên ngày ngày hôm sau, giờ ty (hỏa sinh thổ) thì đính hôn. Sau sống đến bạc đầu.

• Một thí dụ khác

Ngày ất sửu tháng mão, xem cầu hôn, được quẻ "Tý" từ quẻ "phê hạp"

"Hỏa lôi phê hạp"		"Thủy địa tý"	
Tử tôn ty hỏa	O	Phụ mẫu tý thủy	" Ứng
Thê tài mùi thổ	x Thế	Thê tài tuất thổ	"
Quan quý dậu kim	O	Quan quý thân kim	"
Thê tài sửu thổ	"	Huynh đệ mão mộc	" Thế
Huynh đệ dần mộc	" Ứng	Tử tôn ty hỏa	"
Phụ mẫu tý thủy	O	Thê tài mùi thổ	"

Phân tích tương quẻ :

1. Quẻ này mới nhìn tương đối phức tạp vì có bốn hào là sơ hào, tử hào, ngũ hào, thương lục hào động. Chúng ta sẽ dần dần, kiên trì mà xem xét, làm rõ các mối quan hệ trong đó.

2. Trước hết xem thế nào. Thê tài mùi thổ trì thế, động lại hóa ra thê tài tuất thổ, hóa thành tiến thần, là điều tốt.

3. Hãy xếp một số hào động không quan trọng lăm sang một bên. Phân tích để tìm đường dây chính.

Sơ hào phụ mẫu tí thủy động, phụ mẫu là văn, thứ là chủ hôn. Quê không có phụ mẫu thì mới rắc rối.

Hào phụ mẫu động lại hóa thê tài. Chủ về sự hôn nhân được bố mẹ dàn xếp. Đó là diêm tốt.

Ứng hào yên tĩnh, bất động có lợi cho việc đính hôn. Quan quý dậu kim là hào ở giữa thế và ứng lại động, có một chút trở ngại cho hôn nhân, nhưng dậu kim lại cùng với nguyệt kiến là tháng mao, tạo thành sự tương xung mao dậu. Cho nên không có trở ngại nào lớn đe dọa cuộc hôn nhân này.

Qua việc phân tích này, chúng ta đã bỏ được sơ hào, ứng hào, quan tinh tú hào. Đầu mối rõ ràng hơn nhiều.

Bây giờ chúng ta sẽ phân tích thương lục tử tôn động hào.

4. Tử tôn là phúc thần, ty hỏa động lại sinh thế. Nhưng vì ty hỏa hóa tí thủy hồi đầu khắc, việc hôn nhân tất phải đợi đến ngày ngọ, tí ngọ tương xung, dã đẩy tí thủy đi hơn nữa ngọ lại là hỏa sinh thế hợp thế, việc hôn nhân ấy tất thành.

5. Quả nhiên đúng vào ngày ngọ thì đính hôn.

• Thí dụ ngày nay :

Ngày mậu túy, tháng nhâm thìn, năm 1986 cô Từ ở đơn vị tôi đến xem hôn nhân. Hỏi tôi đến ngày nào thì có đối tượng, được quê "Tụng" (Quê này là một thí dụ cụ thể về dự đoán của Thiệu Vĩ Hoa).

"Thiên thủy tụng"

Tử tôn thất thổ

Thê tài thân kim

Huynh đệ ngọ hỏa "Thế

Huynh đệ ngọ hỏa "

Phụ mẫu dần mộc "Ứng

Phân tích tượng quẻ :

1. Quẻ này ngọ hỏa trì thế.
2. Nhật kiến tí thủy là quan tinh xung khắc thế hào. May mà : tý thủy trưởng sinh tại thân, môt tại nguyệt kiến tháng thìn.
3. Thế ứng tương sinh.
4. Thầy Thiệu đoán : "Hôn nhân tuy không lí tưởng lầm nhưng thành. Đến ngày kia là ngày dần tất thành".

Cô Từ cười và nói : Thầy ơi, xin thầy đừng nói đùa. Bây giờ ngay cái bóng của đối tượng con chưa nhìn thấy thì thành với ai.

Kết quả là ngày sưu có người đến dạm hỏi - ngày dần trò chuyện thấy hợp duyên. Tháng 10 năm ấy thì kết hôn. Tôi nghĩ tháng 10 là tháng hợi, thủy sinh dần mộc ứng hào, ứng sinh thế cho nên kết hôn vào tháng 10.

II. NHỮNG TÌNH HUỐNG BẤT LỢI CHO HÔN NHÂN

- *Thuần dương bất thuận, thuần âm khó thành :*

Phàm xem hôn nhân, bất kể nam nữ, gặp quẻ thuần âm hoặc thuần dương, thì không hay. Bởi thuần dương bất sinh, thuần âm bất trưởng là điểm âm dương bất sinh, thuần âm bất trưởng là điểm âm dương khó hòa hợp.

- *Những trường hợp gặp quẻ cầu hoặc quẻ tiểu súc, vợ chồng khó sống đến già :*

Nếu nam xem hôn nhân mà gặp "Thiên phong cầu", thì phải nhớ kỹ câu "vật dung thủ nữ" vì sẽ có họa một cô gái năm chồng.

Trai hoặc gái mà xem hôn nhân, lại gặp quẻ "phong thiên tiểu súc", tất gặp tai họa "phu thê phản mục" ("Chu dịch"), vì thế nếu tránh được thì nên tránh.

- *Quẻ gặp lục xung, hôn nhân tất không thành :*

Xem hôn nhân kỵ gặp lục xung, xung là ly tán; tán là không thành, có thành cũng tán.

- *Tài quan hưu tú thì rốt cuộc bất lợi :*

Tài quan hưu tú không phá tử tuyệt, nếu không phải cuộc hôn nhân bị phá vỡ thì cũng vì bần hàn mà tan vỡ sớm.

Thế ứng gấp tuẫn không đều bất lợi, huynh đệ lâm huyền vũ, phải phòng bị lừa, xem hôn nhân mà gặp thế ứng bị tuẫn không phá, không những phí công vô ích, trái lại, có thành thì cũng hối hận. Huynh lâm huyền vũ động, phòng ngừa đối trả.

- *Lục dục thì xem hình xung :* trong quẻ tài quan thế ứng gấp hình xung, vợ chồng tất lục dục, chia ly.

• *Tài hóa phá, không lười biếng thì bệnh tật :* Hào tài sinh thế hợp thế, hóa tiến thần thì lòng trung ý thực. Gặp tán phá không tuyệt, không lười thì bệnh; hào tài khắc thế thì là loại vong ân phụ nghĩa.

- *Nam không nên tài nhiều, nữ không nên quan nhiều :* Nam đoán hôn nhân trong quẻ có hai hào tài, nếu không ly hôn, tái hôn, tất có nhiều thê thiếp.

Nữ xem hôn nhân, trong quẻ có hai hào quan quý, nếu không tái giá, cũng chắc chắn có ngoại tình. Hai quan quý xuất hiện, sẽ có sự tranh đoạt. Hào ở giữa động mà xung khắc là sự trắc trở, ác sát xung thân, tất có việc người trung gian phá hoại cuộc hôn nhân.

- *Quan không tài không rốt cuộc là không cát.* Nam lấy hào tài là vợ, nữ lấy quan tinh làm chồng; Nếu nam mà gặp hào tài là không chủ về vợ sẽ bị chết.

Nữ gặp hào quan là không chủ về chồng sẽ mất. Nữ mà gặp quan tinh suy nhược, chồng người đó sẽ ốm yếu, hoặc không có chí khí.

- *Quỷ hóa quỷ phản phúc, huynh hóa huynh hữu trổ :*

Hào quan quý là dụng thần, nên tĩnh, không nên động.

Quỷ mà phát động, thì cuộc hôn nhân nếu không phải là quan phi (kiện tụng) tất việc hôn nhân có sự phản phúc.

Huynh là thân gây trắc trở, Huynh mà hóa huynh thì cuối cùng không thành.

- *Thế ứng sai lệch, vợ đoạt quyền chồng :*

Nữ mà hào quan trì thế, nam mà hào tài trì thế, đó là âm dương thất vị, tất vợ đoạt quyền chồng.

Tài khắc thế, thế dắc địa, nếu không bị hình thương thì cũng gặp héo hắt, gầy mòn. Sáu hào cùng yên tĩnh, gia đình hòa mực, tài động bất hòa với ông bà, quý động bất hòa với chị em. Phụ động bất hòa với con cháu. Huynh động vợ chồng bất hòa.

- *Lục xung mà biến hợp thì chia ly rồi lại hợp :*

Quẻ mà gặp lục xung biến thành lục hợp thì tan lại hợp. Chia tay lại đoàn tụ.

Lấy sớm, cưới sớm thì xem bị khắc chế thê tinh mà thụ khắc sẽ không thể cưới sớm.

Quan tinh thụ khắc cũng không có tảo hôn. Hữu tù tử tuyệt cũng như vậy.

- *Thân bại danh liệt, thê hóa mộc dục :* đoán hôn nhân tài hóa mộc dục lại sinh thế thất bại gia phong, lại thêm vào khắc chế, vì gian tà mà hại đến thân.

Mộc dục sát trì thế, hóa hồi đầu sinh, tham sắc mà bại danh; nếu khắc thế thì vì sắc mà mất mạng, nếu có cựu tinh, thì sẽ từ cõi chết trở về.

- *Có vợ có chồng thì xem phục thân :* Quỷ phục ở tài, nam nhất định có vợ ở nhà, tài phục ở quan; nữ chắc chắn sẽ là người đàn bà đã có chồng.

- *Lừa vợ lừa chồng trì thế thoái thân :*

Hào thế hóa thoái, hóa xong, sau khi cưới nhất định sẽ có sự phản bội chồng hoặc vợ.

- *Nam kỵ huynh trì thế, nữ kỵ tử tôn trì thế* : Nam hào huynh đệ trì thế - tất sẽ sát vợ phải chịu hai lần cưới.

Nữ tử tôn hào trì thế tất sẽ sát phu tái giá. Nếu đã vuông tròn, tất hình thương, không chết cũng chia ly.

Quan hưu tú, tình duyên không trọn vẹn.

- *Tài hưu tú tình duyên tất phá tán* :

Quan quý hưu tú, lại có tuần không phá khố tuyệt không thể bách niên gai lão, tài hào gặp trường hợp đó cũng phá tán chia ly.

- *Quan tinh luồng vượng quái vô tài* : Quê mà có 2 quan quý đều ở vượng địa, lại không có hào tài, thì phải nhớ kĩ là : không thể thành hôn, gặp trường hợp này, không chết cũng chia ly.

- *Phòng quý khắc thế kỵ nhật xung tài* :

Hào quan quý khắc thế; không thể thành hôn, cần phải đề phòng tai họa sẽ đến.

Quý động mà ngày giờ xung khắc hào tài, sẽ có tái giá, tái hôn.

- *Quan tài trùng điệp, tái hôn tái giá* : trong quê mà có hai hào quan, hai hào tài là điêm phải tái hôn, tái giá hoặc các bên đều có tân duyên.

• *Huynh hào trì thế tất bi thương* : Hào huynh đệ trì thế hóa động hóa hung, hóa quý, hóa hồi đầu khắc, hóa mội hóa phá, hóa không hóa tuyệt, tất sẽ có sự bi thương, bi kịch.

- *Huynh trì tài vượng, luồng tương địch* : Hào huynh đệ trì thế, tài vượng sẽ là thù địch, gặp nhau, coi nhau như kẻ thù.

• *Tài vượng huynh suy nhất định sinh ly* : hào tài vượng địa, huynh đệ hưu tú, suốt đời lục đục, chủ về chia ly.

- *Nhật nguyệt động, táng nguyên phổi* : Nhật nguyệt hào động xung khắc với hào thế, động mà hóa huynh, tất sẽ là chủ về phải chôn người vợ chính thức của mình.

- *Tài quỷ hổ hóa nhất định là hung :*

Tài hóa quỷ, quỷ hóa tài, tài hóa huynh, huynh hóa tài, không chôn chồng, chắc chắn sẽ sát vợ.

- *Tài khắc ngộ khổ, bất yếu tắc vọng :*

Hào tài khắc thế, lại gặp hưu tú khố tuyệt tuẫn không phá, động mà hóa hung, cùng với quan quý nhập khố, không chết non cũng mất mát khi chỉ cần gặp một thứ.

- *Tài hào, tử hào đều nhập khố, không chết non cũng mất mát khi chỉ cần gặp một thứ.*

• *Tài hào, tử hào lưỡng nhập khố :* Hào tài, hào tử lâm tuyệt không vong, đó là điểm khắc thê, sát tử.

- *Huynh lâm hổ động, quan tài lưỡng xung tặc hung :*

Hào huynh đệ trì thế, lại lâm bạch hổ phát động, nhất định là táng thê; trong quẻ, tài quan cả hai đều xung khắc, chắc chắn chia ly.

- *Nhật nguyệt hợp tài, trùng hôn tái giá :* Nhật nguyệt động hào quá vượng, mà hợp với hào tài, tài lại lâm huyền vũ. Chắc chắn chủ về người vợ sẽ có hai lần cưới chồng, chồng chết sẽ tái giá.

- *Tài phục tuân không quỷ vị vọng môn, hựu lâm hổ động thi táng phu :*

Hào tài phúc ở không vong, quan quỷ, thì người con gái chưa cưới chồng đã chết gọi là vong môn quả phụ (người quả phụ tựa cửa). Bạch hổ lại động thì là đã cưới rồi mà chồng chết.

Những thí dụ cổ.

- Ví dụ 1

1. Ngày Tân ty, tháng dậu, nam xem quẻ vợ chồng có hòa hợp không, được quẻ "Thái"

"Địa thiên thái"
 Tử tôn dậu kim " Ứng "
 Thê tài hội thủy "
 Huynh đệ sưu thổ "
 Huynh đệ thìn thổ ' Thể
 Quan quý dần mộc '
 Thê tài tí thủy '

Phân tích tượng quẻ :

- Quẻ "địa thiên thái" tượng quẻ yên tĩnh, trước hết xem hào thế.
- Huynh đệ thìn thổ là hào thế, thê tài là hợi thủy, thìn thổ trì thế lại khắc thê tài.
- Thê tài hợi thủy phùng khắc, thử xem có con đường nào thoát không ? Rất may, thê tài hợi thủy lại được nguyệt kiến dậu kim tương sinh. Vượng nên khó mà khắc nổi.
- Lại xem quan hệ giữa hào thê tài và nhật kiến, hợi thủy và ty hỏa không hợp tạo thành tương xung ty hợi.
- Hào thê động nguyệt kiến sinh phù, lại phòng xung cho nên âm động, lâm dịch mã (ty dậu sưu mã ở hợi) cho nên trong lòng muốn bỏ đi, không muốn ở lại. Về sau, quả nhiên đã bỏ đi.

- Ví dụ 2 : Ngày hợi, tháng ty, nữ xem vợ chồng có hợp không, được quẻ "đại quá" từ quẻ "nhu".

"Thủy thiên nhu"	"Trạch phong đại quá"
Thê tài tí thủy "	Huynh đệ mùi thổ "
Huynh đệ tuất thổ'	Tử tôn dậu kim "
Tử tôn thân kim x Thể	Thê tài hợi thủy " Thể
Huynh đệ thìn thổ'	Tử tôn dậu kim "
Quan quý dần mộc'	Thê tài hợi thủy "
Thê tài tí thủy O Ứng	Huynh đệ sưu thổ " Ứng

Phân tích tương quẻ :

1. "Nam kỵ huynh trì thế, nữ kỵ tử trì thế". Nữ đi xem, gặp tử tôn hào trì thế, đã cưới rồi tất chủ về hình thương, không hại chồng thì cũng chia ly.

2. Quẻ này hào tử tôn động, vốn đã khắc quan quý dần mộc, đó là diêm khắc phu. May mà quan tinh dần mộc, lại được tý thủy động mà sinh phù. Phu tinh dần mộc lại tương ứng với thê tài hợi thủy ở biến quẻ, tạo thành dần hợi tương hợp.

3. Thê tài tý thủy động mà hóa huynh đệ sưu thổ, tạo thành tý sưu tương hợp. Dựa vào dần hợi tương hợp và tý thủy tương hợp, đoán là :

Sẽ có diêm tái duyên tái giá.

4. Về sau quả ly hôn, chồng cô ta đã có ngoại tình.

Vận dụng bát quái "Chu dịch" dự đoán hôn nhân thầy Thiệu Vĩ Hoa đã tích lũy tương đối nhiều kinh nghiệm và những dẫn chứng về quẻ.

Chúng ta có thể thông qua việc phân tích các dẫn chứng này để làm rõ trình tự đoán quẻ và những quy tắc vận dụng phổ biến. Xem xét những dẫn chứng này, chúng tôi cố gắng phân tích thứ tự rõ ràng những căn cứ chủ yếu đoán quẻ không bỏ sót lại nêu bật những trọng điểm.

Dưới đây, chúng ta thử phân tích một vài ví dụ :

• Ví dụ 1.

Mùa đông năm 1981 xem nhân duyên cho cô Vĩ Anh, dựa theo ngày sinh của cô ta :

Năm mậu tuất, tháng canh thân, ngày tân ty, giờ quý ty, đỗ lập quẻ. Được quẻ "tùy" từ quẻ "truân".

"Thủy lôi truân"

"Trạch lôi tùy"

Huynh đệ tý thủy "

Quan quý mùi thổ " Ứng

Quan quý tuất thổ "	Üng	Phụ mẫu dậu kim	.
Phụ mẫu thân kim	X	Huynh đệ hơi thủy	.
Quan quý thìn thổ "		Quan quý thìn thổ	" Thế
Tử tôn dần mộc	" Thế	Tử tôn dần mộc	"
Huynh đệ tí thủy	.	Huynh đệ tí thủy	.

Phân tích tương quẻ :

1. Nghiên cứu quẻ này, có thể có độc giả không hiểu chủ quẻ, biến quẻ làm thế nào lại lập được. Bởi vì, nếu chỉ căn cứ vào bát tự thì còn chưa thể được quẻ "tùy" từ quẻ "truân".

2. Bát tự là : mậu tuất, canh thân, tân ty, quý ty (giờ tân ty là viết lại của quẻ cũ) 11, 7, 18, 6 lại thêm họ Vĩ là 10.

- Thượng quẻ là : $(11 + 7 + 18 + 10) : 8 = 5$ dư 6 là quẻ "khâm".
- Hạ quẻ sẽ là $(11 + 7 + 8 + 10 + 6) : 8 = 6$ dư 4 là quẻ "chấn".
- Hào động là $52 : 6 = 8$ dư 4 là động hào, tứ hào động biến.

3. Quẻ này là hào tử tôn trì thế, nữ xem hôn nhân, nếu hào tử tôn trì thế thì chủ về thương phu tái giá; nếu không thương phu cũng chia ly. Vì vậy, đó là điểm không lành.

4. Quẻ này có hai hào quan quý. Quan quý trùng điệp lại là điểm không lành phải tái giá.

5. Vì thế, khuyên cô ta tạm thời không kết hôn. Đến năm 1982 qua đi, hẵng hay. Vì năm 1981 là năm thạch lựu mộc, mệnh niêm khắc thái tuế;

Năm 1982 là năm đại hải thủy, thái tuế khắc mệnh niêm. Nếu tránh được hai năm này thì sẽ tránh được họa "tái giá".

6. Cô Vĩ Anh không nghe lời khuyên, cho rằng tất cả đều tốt, tình cảm giữa hai người đều rất tuyệt, không đến nỗi nghiêm trọng như thế, cuối năm đó thì cưới. Kết quả năm 1982 đã ly hôn. Không thoát được kiếp "tái giá". Đó là điều đáng buồn.

• Thí dụ 2.

Tháng 7/1985, bố cô họ Hứa đến Tây An xin xem vận hạn của ông ta. Bát tự là : năm giáp thìn, tháng kỷ tý, ngày giáp tuất, giờ bính dần. Được quẻ "Khuê" từ quẻ "tổn".

"Sơn trạch tổn"	"HỎA TRẠCH KHUÊ"
Quan quý dâm mộc Ứng	Phụ mẫu ty hỏa
Thê tài tý thủy "	Huynh đệ mùi thổ "
Huynh đệ tuất thổ X	Tử tôn dâu kim
Huynh đệ sủu thổ " Thế	Huynh đệ sủu thổ "
Quan quý mão mộc	Quan quý mão mộc
Phụ mẫu ty hỏa	Phụ mẫu ty hỏa
	Ứng

Phân tích tương quẻ :

1. Cách lập quẻ cũng giống như trên, số tương ứng của bát tự cộng với số nét chữ của họ.
  2. Trong quẻ hào huynh đệ trì thế, được nguyệt kiến tương sinh, nhật kiến tương phù, trì thế, lại vượng, lại hóa huynh đệ sủu thổ ty hỏa, vượng lại càng vượng "nam kỵ hào huynh đệ trì thế". Như vậy vượng tướng, tất sẽ gặp phải họa sát thê.
  3. Nhìn lại động hào, lại là tử hào huynh đệ tuất thổ động, sinh phù huynh đệ sủu thổ trì thế.
  4. Thử xem hào thê tài tình hình thế nào ?
- Hào thê tài thứ năm yên tĩnh. Tý thủy trường sinh tại thân, tuyệt ở ty. Quẻ này ty là nguyệt kiến, thê tuyệt ở nguyệt kiến.
5. Hào thê tài còn có nhân tố bất lợi khác nữa không ? Ta thấy rằng tý thủy lại gặp nhật kiến khắc chế, suy lại gặp hung.
  6. Ngay lúc ấy, đoán rằng : Cha cô ta liên tục khắc ba vợ nhưng vẫn chưa thôi. Số phận quả thật long đong. Cha cô nghe xong giật mình kinh ngạc và nói : Đúng quá, tôi đã lấy ba đời vợ đều chết cả.

- Thí dụ 3 : Ông bố cô Hứa này lại yêu cầu đoán cho con trai xem việc hôn nhân có hợp không ? Căn cứ vào ngày sinh của cậu : năm Tân Mão, tháng Bính Thân, ngày Nhâm thìn, giờ Kỷ dậu được quẻ "độn" từ quẻ "đồng nhân".

"Thiên hỏa đồng nhân"	"Thiên sơn độn"
Tử tôn tuất thổ Ứng	Tử tôn tuất thổ "
Thê tài thân kim "	Thê tài thân kim "
Huynh đệ ngọ hỏa "	Huynh đệ ngọ hỏa "
Quan quý trì thủy Thế	Thê tài thân kim "
Tử tôn sủu thổ "	Huynh đệ ngọ hỏa " Thế
Phu mẫu mão mộc O	Tử tôn thìn thổ "

Phân tích tương quẻ :

- Quẻ này, quan quý trì thế, thế vượng, tài vượng vốn là điểm tốt tương sinh.
- Nhưng không hay là tài vượng huynh suy, huynh hóa huynh là thân của cách trở, bất lợi cho hôn nhân.
- Quan quý trì thế lại hóa thê tài thân kim hồi đầu sinh thế. Đó chính là người vợ cưới lần thứ hai. Dịch thực là tương sinh ly.
- Phu mẫu sơ hào động "lục hào yên tĩnh, gia hòa mục", phu động bất hòa với con cháu cũng điềm dâu con bất hòa chia ly.
- Quan hệ con dâu và con trai sợ rằng khó có thể duy trì được đến năm 1987. Bởi vì : năm 1987 niên mệnh là lô trung hỏa; năm 1987 là năm Bính mão, mão mộc sinh hỏa - hỏa lại khắc thê tài thân kim; ngũ hào thê tài bị khắc không có tương sinh. Sau đó, quả nhiên vào năm đinh mão 1987 họ chia tay nhau.
- Trong lời đoán của nguyên quẻ có câu : "Bởi vì mão mộc phu mẫu động mà tương hợp với tuất, thổ hóa hỏa, ngũ hào thê tài thân kim bị khắc không có sinh phù".
- Quẻ này sơ hào phu mẫu mão mộc động, tương hợp với thượng lục tuất thổ. Mão là âm, nên mão mộc được coi là mẹ. Đáng lẽ dần

ngọ tuất hợp hóa hỏa. Dần là cha, thế thì bây giờ có thể dùng mẫu mão mộc thay dần mộc, hợp hóa là hỏa, nhưng hỏa lại khắc kim khiến hào thê tài vô sinh. Quả thật, điều này đáng được nghiên cứu và thảo luận.

Điều rất có ý nghĩa của quẻ này là : nếu như "phụ mẫu mão mộc" của cậu ta, năm 1987 vẫn ở nhà không thay đổi, thì khả năng sẽ không xảy ra chuyện ly hôn. Điều rất đúng lúc, mẹ cậu ta đã bỏ đi về phương thân vào năm đinh mão. Con của bà ấy đã ly hôn.

Phương thân mà mẹ cậu ta đi là chỉ hào phụ mẫu hóa tương hợp thân thổ. Rõ là không kỳ lạ thì làm sao thành sách, hay là bát quái thần kỳ, kinh người. Rất đáng để học tập nghiên cứu, suy ngẫm.

• Thí dụ 4.

Ngày 12/11/1986 trong thời gian thầy Thiệu Vĩ Hoa giảng bài ở Nam Kinh đã dự đoán cho một tham tán đại sứ quán tại Trung Quốc cùng gia đình ông ta. Khi ông ta nói : con gái ông sinh giờ thân ngày 18/9/1964 thì lập được quẻ "tráng" từ quẻ "hằng".

"Lôi phong hằng"

Thê tài tuất thổ " Ứng

Quan quý thân kim "

Tử tôn ngọ hỏa "

Quan quý dậu kim " Thế

Phụ mẫu hơi thủy "

Thê tài sủu thổ X

"Lôi thiên đại tráng"

Thê tài tuất thổ "

Quan quý thân kim "

Tử tôn ngọ hỏa " Thế

Thê tài thìn thổ "

Huynh đệ dần mộc "

Phụ mẫu tí thủy " Ứng

Phân tích tượng quẻ :

1. Quẻ này, thế ứng tương sinh, quan tài tương sinh thoát nhìn hầu như rất đẹp, nhưng đây là quẻ nữ xem về nam. Quan quý dậu kim lại đứng vào vị trí của ứng. Thê tài tuất thổ ở vị trí của thế thì mới có thể gọi là tốt chút ít.

Nhưng nay, thế và ứng lại lẫn lộn. Quả là có ý cõi hại lẫn nhau. "Sai" là sai vị trí, "lẫn lộn" cũng gọi là hại nhau. Trong ngũ hành có lục hợp, lục xung, lục hại. Đó là tỵ mùi hại nhau, sủu ngọ hại nhau, dần ty hại nhau, mão thìn hại nhau, thân hợi hại nhau, dậu tuất hại nhau. Thế hào và ứng hào quẻ này tạo thành dậu tuất tương hại. Nó chủ về lục thân sẽ có tổn và khắc.

2. Trong quẻ quan quý lưỡng sinh, hào thứ ba quan tinh lại hóa sinh cho thê tài thìn thổ, thìn dậu tương hợp. Đó là vì chồng cô ta có tình nhân mới.

3. Quẻ biến lục xung, quẻ lục xung lại là diềm chia ly.

4. Dựa vào những điều phân tích trên, thầy Thiệu nói : "việc hôn nhân của con gái ông rất không thuận, cưới nhau rồi lại bỏ nhau". Ngài tham tán hỏi : "Ngài xem thời gian nào thì ly hôn ?". Thầy Thiệu trả lời : "Năm 1985".

Năm 1985, mệnh niêm thuộc kim, cô ta lại sinh vào năm 1964, vận niêm thuộc hỏa chính là hỏa khắc kim.

Quan quý dậu kim bị hỏa khắc mà động vì vậy có lời phán đoán này như thế.

Ngài tham tán và phu nhân vô cùng kinh ngạc nói : "Bát quái Trung Hoa quá thần kỳ. Ngài Thiệu, ngài đoán rất đúng. Thật đúng vậy, con gái tôi cưới tháng 5/1985 đến tháng 7 thì đã ly hôn".

5. Ngoài ra, sơ hào thê tài sủu thổ động. Động nhưng cùng với thế hào quan quý dậu kim tạo thành thổ sinh kim, thế hào vượng tướng, nguyên văn trong lời đoán là : "ứng năm sủu (năm 1985), dậu quan tương hợp sủu thổ". Riêng tôi cho là sơ hào và tam hào không tạo thành tương hợp, sự tương hợp phải là : Tứ tốn thìn thổ hào, do quan quý dậu kim biến thành. Chúng đã tạo thành "thìn dậu" tương hợp, phải chẳng càng hợp lý hơn ? Xin cung cấp để độc giả nghiên cứu.

Tiết 7. DỰ ĐOÁN VỀ CON CÁI

Con cái là sự kế tục của nhân loại, là thế hệ sau của đất nước. Sinh con, nuôi con là trách nhiệm của mỗi bậc cha mẹ phải làm tròn.

Thân thể và trí tuệ của đứa trẻ khỏe khoắn, có thể lớn lên một cách thuận lợi hay không lại là một vấn đề mà mỗi người làm cha mẹ vô cùng quan tâm.

Dùng bát quái để dự đoán sinh con và nuôi con không chỉ là vấn đề cát hung mà còn là vấn đề ưu tiên hàng đầu quan hệ đến sự hưng vượng của mỗi quốc gia, rất đáng được quan tâm và nghiên cứu.

I. DỰ ĐOÁN THAI NGHÉN

Phương pháp dự đoán có thai.

Bằng bát quái, có cách lấy hào thai làm dụng thần, có cách lấy hào tử tôn làm dụng thần.

Thế nào là hào thai ? Giả thiết chúng ta lập quẻ vào ngày quý, nhâm quý là thủy, theo vòng trường sinh, thủy trường sinh tại thân, đếm xuôi cho đến ngọ, ngọ là thai, tức ngọ là hào thai. Nếu trong quẻ có ngọ thì ngọ là hào thai. Các ngày lập quẻ khác đều theo như cách này mà tính.

Lấy hào thai làm dụng thần, hoặc lấy hào tử tôn làm dụng thần, hai cách này hiện nay trong xã hội đều dùng.

Có người giỏi dùng hào thai để dự đoán, có người lại thao dùng hào tử tôn. Thầy Thiệu Vĩ Hoa thường lấy hào tử tôn để dự đoán.

Phương pháp dự đoán thai trong "Tăng san bốc dịch" là :

"Tử tôn hưu tú không phá tán, bào dựng hư không" có nghĩa là nói : "hào tử tôn lâm nhật nguyệt, hoặc gặp nhật nguyệt động hào sinh phù" Động mà hóa cát, đều có thành thai nghén. Nếu tuần không phá tán tuyệt, hoặc bị hình xung khắc hại, hoặc động mà hóa quý, hóa tuyệt, hóa phá, hoặc quan quý biến thành tử tôn, phụ biến tử tôn, tử tôn hóa phụ mẫu. Thì chỉ là bọt nước bóng bay. Nếu động mà

tuần không thì không lo". Lại còn nói "phúc thân vượng tướng lại được sinh phù, thì "thai rồng nghén phượng" (con cái khỏe mạnh). Điều lấy hào tử tôn là dụng thần, "Bốc phệ chính tông", đoán xem có mang thai hay không thì lấy hào thai làm dụng thần. "Phàm xem có thai hay không thì lấy hào thai làm dụng thần, không xem hào tử tôn. Nếu xem trong quẻ cả sáu hào trên dưới và năm, tháng, ngày, giờ đều không có hào thai thì đều không có thai.

Trong quẻ mà có động hào hóa xuất thì trước mắt không có thai nhưng sau tất sẽ có thai khi gặp hào thai xuất hiện tức là có thai.

Những diễn giải về mặt dự đoán thai nghén của "Bốc phệ chính tông" tương đối nhiều.

"Phàm thai hào vượng tướng, lại có sinh hợp phù trợ, không lâm vào quan quý phụ mẫu không vong, thì tất có thai. Nếu ở hào dương thì sinh con trai, hơn nữa lại dễ sinh dễ nuôi. Phú lâm thanh long, không vong bị khắc (bị hạn chế), lại thấy hào thai phát động, hoặc bị nhật thần (ngày) xung động, chắc chắn bị trụy thai.

Tử tôn khố tuyệt, lại bị nhật, nguyệt, động hào tử tôn hình xung khắc hại, đó là điểm đại hung.

Hoặc thai lâm quý, hoặc động mà hóa quý, tức thai chết lưu.

Hào tài thụ thương, phòng có tai họa cho hai mẹ con.

Người đàn bà mang thai mà đến xem quẻ mà quẻ không có quan quý, hoặc ở không khố tuyệt, thì người chồng của người đàn bà đã chết. Đó là đứa con để lại trong bụng (di phúc tử).

Nếu hào quan phục mà vượng tướng tức có đề bạt thăng chức, chồng người ấy phải đi xa.

"Huyết bất huyết chi thai⁽¹⁾ ngưng huyết dã, dương tinh âm huyết tụ thành thai" hào thai xuất hiện, nếu như lạc vào không vong, thì chủ về tuy mang thai nhưng không thành hình.

Thai lâm quan quý, hoặc bị nguyệt kiến nhật thần hình xung khắc hại thì đều chủ về thai có thương tật. Thai lâm bạch hổ nhất

(1) Cái thai máu chẳng là máu (không rõ lỵ hay khám).

định sảy thai. Thai lâm cầu trần thì thai lộ rõ; Thai lâm thanh long, thai không lộ rõ.

Nếu gặp tam hợp, lục hợp thì thai ẩn. Quỷ lâm thai hào, người mẹ mang thai có bệnh.

Tài hợp phúc hào : sinh đôi an toàn;

Bạch hổ là thần, hoặc lâm thai nữ phát động, thai ấy tất bị phá; Lâm tài động cũng như vậy. Trong "Đoán thiên cơ" nói "Tử tôn không vong chủ về tổn thai; Thanh long không vong, hư hỷ lâm (mừng hụt); Thanh long lâm quý, tất vì ốm đau mà hỏng thai; Nếu thêm hung sát, lại không có cát thần phát động giải cứu thì thai không bị tổn thương nhưng khó sinh".

Phụ nữ mang thai, là trai hay gái, người trước đều có sự tam tài. Nên y học hiện đại cũng đã có thể tìm được thai của mẹ là trai hay gái. Nhưng sử dụng bát quái để dự đoán vẫn có giá trị nghiên cứu.

Về phương diện này, người xưa đã có tổng kết :

- Trong "Thiên huyền phú" nói : "nếu xem con cái, tử tôn vượng tướng, nếu lâm hào dương chắc chắn sinh con trai, phúc đức hưu tú, ở vào hào âm thì sẽ sinh con gái. Nếu tử tôn thuộc sơ hào dương, thượng lục thuộc âm thì chửa con trai, tất sinh con trai. Nếu hào tử tôn thuộc âm, sơ lục thượng lục thuộc dương thì đó là bào thai mang âm tính, tất sinh con gái".

- Trong "Động lâm bí quyết" có nói : "Dương hào biến âm sinh con gái, âm hào biến dương thì sinh con trai. Hào tinh (nhưng vượng tướng) nếu mà phát động thì sinh con gái, hào vượng tướng (mà không phát động) thì sinh con trai".

- Trong "Tăng san bốc dịch" có nói :

"Hào tử tôn động lại hóa tử tôn, hoặc trong quẻ có nhiều hào tử tôn lại động, hoặc tử tôn động mà lại có vượng tướng, các hào khác lại hóa tử tôn vượng tướng, thì đều là những thai sinh đôi".

- Trong "Bốc phệ nguyên quy" có nói :

"Có hai hào tử tôn cùng vượng, chắc chắn có thai đôi. Nếu trong hai hào có một hào suy, thì sinh ra sẽ có một đứa sống một đứa chết. Nếu một âm, một dương thì sẽ là một trai một gái. Nếu hai hào tử tôn xuất hiện nhưng tĩnh, không động thì không phải như vậy. Dương biến thành âm thì trai hay gái có thể thay đổi. Lục hào yên tĩnh thì trước hết xem các hào bao ngoài của quẻ. Âm bao dương (hai hào ngoài cùng là âm trong là dương⁽¹⁾) thì sinh con gái. Dương bao⁽²⁾ âm (hai hào ngoài là dương mà trong là âm)⁽¹⁾ thì sinh con trai. Âm bao dương có : quẻ khâm, đại quá, tiểu quá, hàm, hăng. Dương bao âm có : quẻ ly, trung phù, dì, tốn.

Sáu hào yên tĩnh mà không có các hào bao bọc (thuần dương và thuần âm) thì phải xem hào tử tôn. Nếu ở dương vị, là con trai nhưng nếu là ở âm vị thì sinh con gái.

Quẻ đã có hào động, tuy có các hào bao quẻ nhưng không dùng đến. Trước hết xem động hào : có một hào động mà hào dương động thì sinh con gái, hào âm động thì sinh con trai.

Nếu có hai hào cùng động thì xem hào ở trên. Nếu có ba hào động thì xem hào ở giữa."

- Trong "Bốc phê chính tông" có nói :

"Trong quẻ có hai hào tử tôn, lại có hai hào sinh phù cho hào thai, không phát động sẽ sinh đôi. Nếu tử tôn hóa tử tôn, thai hóa thai nếu như hóa thành thoái thần, thì thai sinh đôi sẽ hỏng. Lấy âm dương động tĩnh để định ra con gái hay con trai. Nếu một động một tĩnh, một âm, một dương thì sẽ chủ về sinh ra một trai một gái. Trong quẻ không có tử tôn, nếu hào thai lại bị động nguyệt kiến, nhật thần hình khắc, đó là diêm đại hung".

Các phương pháp trên đây có thể để noi theo, tham khảo và để kiểm nghiệm trong thực tiễn dự đoán.

(1) Người dịch ghi giải thích.

(2) Bao hay bọc

Tử tôn vượng tương, hoặc huu tú mà động, động lại hóa cát, chủ về có con.

- Tử tôn khố tuyệt, động lại biến quỷ, quỷ biến tử tôn, phụ mẫu hóa tử tôn hoặc tử tôn hóa phụ mẫu, phụ động khắc tử tôn, chủ về không có con.

• Thí dụ cổ :

Ngày canh tuất, tháng dậu, xem năm nào sinh con, được quẻ "Tiết" từ quẻ "Truân".

"Thủy lôi truân"	"Thủy trạch tiết"
Huynh đệ tý thủy "	Huynh đệ tý thủy "
Quan quý tuất thổ · Ứng	Quan quý tuất thổ ·
Phụ mẫu thân kim "	Phụ mẫu thân kim " Ứng
Quan quý thìn thổ "	Quan quý sửu thổ"
Tử tôn dần mộc x Thế	Tử tôn mão mộc ·
Huynh đệ tý thủy ·	Thê tài ty hỏa · Thế

Phân tích tượng quẻ :

1. Dần mộc tử tôn trì thế, động mà hóa tiến thần. Đó là điểm có con.

2. Ngày xem quẻ là ngày canh tuất, canh tuất thuộc tuần giáp thìn. "Giáp thìn tuần trung dần mão không". Hào tử tôn dần mộc, mão mộc đều phùng không; Hơn nữa mão mộc với nguyệt kiến lại là mão dậu tương xung. Vì vậy, mão gặp xung lại nguyệt phá.

3. Phải đến năm dần, tử tôn ra khỏi tuần không mới có thể có con. Quả nhiên vào tháng mão, năm dần, cả hai vợ (vợ cả, vợ lẽ) sinh liền 2 đứa con.

4. Hào biến tử tôn mão mộc, tuy gặp nguyệt phá, nhưng nó hợp với ngày tuất tức mão tuất tương hợp, cho nên gặp phá mà vẫn có thể dùng được. Đó là huu tú nhưng đợi thời thì có thể sử dụng được.

- Thí dụ ngày nay.

Ngày bính thìn, tháng tân sửu, năm 1986 có Khoan Hồng có mang, nhờ thầy Thiệu dự đoán. Được quê "Khôn" từ quê "Cấu".

"Thiên phong cấu"	"Khôn vi địa"
Phụ mẫu tuất thổ O	Huynh đệ dậu kim " Thê
Huynh đệ thân kim O	Tử tôn hơi thủy "
Quan quý ngọ hỏa O Ứng	Phụ mẫu sứu thổ "
Huynh đệ dậu kim O	Thê tài mao mộc " Ứng
Tử tôn hơi thủy O	Quan quý tỳ hỏa "
Phụ mẫu sứu thổ " Thê	Phụ mẫu mùi thổ "

Phân tích tượng quê :

- Trong chủ quê, 5 hào đều phát động, chủ về sự việc lặp đi lặp lại mà không thuận.
- Hào phụ mẫu sứu thổ trì thế; Thế lâm nguyệt kiến, nhật kiến lại được ứng hào ngọ hỏa tương sinh; vượng càng thêm vượng. Điểm khắc tử tôn rất hung. Đó là điểm chưa có thai.
- Lại xem hào tử tôn hơi thủy, bị khắc bởi thế hào và nguyệt kiến. Hợi trường sinh tại thân, mộ ở thìn. Chúng ta xếp lục thần ngày bính sơ hào là Chu tước, nhị hào là Câu trán, lâm động mà khắc nhị hào. Đó là dấu hiệu không lành.
- Tử tôn hóa quý lại hóa tuyệt địa; phụ mẫu sứu thổ lại hóa mùi thổ, sứu mùi tương xung cũng là điểm không lành.
- Đoán rằng : Nếu quả thật có thai, sợ rằng khó qua khỏi cửa tháng 6 này (tháng mùi thổ). Tốt nhất tạm thời chưa nên có con voi.
- Sau quả nhiên : tháng giêng có thai, tháng 6 đẻ non, thai nhi chết. Thực là tử tôn hóa quý lại ngộ sát thì khó mà được.
- Xem về có mang. Nếu gặp được tử tôn vượng tướng hoặc được nhật nguyệt động hào sinh phù mà hóa cát, thì sẽ sinh ra những đứa con khỏe mạnh, giỏi giang.

Nếu tử tôn hào suy nhược, tất sinh ra những đứa trẻ ngu đần.

Nếu gặp huu tù khố tuyệt tuần không phá, lại bị hình xung khắc hại, thì có đẻ mà không có nuôi, sinh cũng như không.

Hào tử tôn mà gặp tuần không cung không phải là hại, đợi năm nào xung tuần không và điền thực thì sẽ sinh nở và có con.

II. DỰ ĐOÁN LÚC SINH NỞ

Tình hình trước khi sinh nở của phụ nữ cũng có thể dùng bát quái để dự đoán.

Lấy hào tử tôn làm dụng thần.

"Bốc phệ chính tông" nói : Phàm là xem thì thê tài là sản phụ, thai là bào thai, phúc⁽¹⁾ là con cái. Ba hào này phải được nguyệt kiến nhật thần động, sinh phù tương hợp, giúp đỡ, thì sản phụ bình yên, bào thai ổn định, dễ sinh con.

Nếu bị hình khắc xung hại, người mẹ sẽ nhiều tai ương, bào thai bất an, con sinh ra khó nuôi.

Xem sinh nở lấy thanh long làm hỷ thần, nếu ở các hào thai phục tài động, thì nhanh chóng đến giờ sinh, có thể là ngay ngày hôm ấy.

Hào tử tôn thai xung khắc thế, thì giờ sinh đến rất gần. Chỉ lấy ngày, giờ mà đoán.

Hào thai, hào tử tôn không động, lại không có ám xung, tất nhiên là còn chậm, phải đợi đến ngày tháng gặp xung mới sinh.

Hai hào thai phúc phát động, chủ về dễ sinh nở. Nếu bị hào quan quỷ phụ mẫu động mà tương hợp, hoặc bị nhật thần hợp, đều chủ về khó sinh sản. Phải đợi đến ngày giờ xung phá mới sinh.

Nếu gặp hai hào tử tôn và thê tài ở huu và tuyet, đương nhiên là hung. Nếu được hào động nhật thần (ngày) sinh phù là điềm nguy cấp nhưng được cứu.

(1) Tử tôn

Bạch hổ lâm quan phát động, hoặc lâm tài hóa quan, hoặc lâm quý động hóa không, hoặc bị xung tán, là điềm vô sinh hoặc có con nhưng không nuôi được. Phúc thần phát động mà nhật thần xung khắc với thai thì thường đẻ rơi, chưa kịp đến nơi đã đẻ.

Quẻ mà gặp du hồn, quan quý ở không vong, thì chưa đầy tháng, chắc chắn chồng của sản phụ có công việc phải đi xa, ở nhà vợ đẻ, gọi là "bối sinh". Nếu người chồng của sản phụ xem thì không lấy hào quan quý mà lấy hào để dự đoán.

Nếu thế hào là không, gặp du hồn quẻ thì sau khi chồng đi khỏi thì vợ sinh con.

Hai hào phụ và huynh nếu dương quyền vượng tướng, phát động lại hình khắc tử tôn thê tài, mà thê tài, tử tôn lại không được cứu trợ, thì cả mẹ lẫn con đều gặp hung.

Quan quý mà hóa tử tôn, thì chủ về có bệnh trước khi thai nghén.

Thê tài hóa quan quý, thì sau khi sinh nở sẽ có nhiều tai ương.

Khắc thê tài là huynh đệ hào nếu huynh đệ không vong thì sản phụ an toàn.

Chỉ có một hào phụ mẫu vượng, tử tôn lại không xuất hiện, thì không lo ngại. Huynh động khắc thê tài, phụ động khắc tử tôn, nếu chồng xem quẻ cho vợ đẻ, thấy hào huynh động thì việc sinh nở không bình yên; Nếu phụ mẫu động thì con cái khó an toàn.

Hào phụ mẫu phát động vốn khắc tử tôn, nếu hào phúc lại được nguyệt kiến nhật thần sinh phù, hoặc ngộ tuần không, không bị khắc thì không đáng lo.

Trong "Đoán thiên cơ" nói :

"Nếu sát thần lâm hào tử tôn thì tử tôn bị tai họa, làm sao có thể chào đời".

Xem sinh đẻ tối kỵ sát và động, nếu phụ mẫu huynh đệ động và sát thì chủ về hung ương, tai biến.

Nếu quý mà lâm sản thì người mẹ sẽ có lo lắng, kinh hoàng.

Nếu trong quẻ không có phụ mẫu, không tử tôn thì cực xấu.

Giả dụ có phụ mẫu mà tử tôn hào vô khí cũng không tốt.

Thế hào mà hợp với hào tử tôn nhất định sẽ có ngày sinh con.

Thanh long chính là thần của sinh nở, tốt nhất là vượng tướng, dương quyền, phát động sẽ sinh quý tử.

Nhưng người xem, đều lấy bạch hổ làm hung thần, chưa hiểu hết được tác dụng. Hổ chính là huyết thần. Đã có thai thì không thể tránh khỏi thấy huyết. Nếu như ở vào các hào : tý, canh thân, tân dậu thì dễ rất nhanh hoặc ngay ngày hôm ấy sẽ sinh. Vì hổ có thể phá thai đẩy nhanh việc sinh đẻ, nên sinh nhanh chóng.

Hào thai tử tôn lâm quý hoặc hóa quý hào, hoặc bị quan quý xung khắc, thì khi vào bàn đẻ ngất đi rồi lại tỉnh, tục gọi là "Lạc địa quan".

Càn là đầu, ly là mắt, khám là tai, đoài là miệng. Bốn quẻ này xuất hiện trong quẻ thì dễ sinh.

Khôn là bụng, cấn là tay, chấn là chân, tốn là mông. Nếu bốn quẻ này trong nội quẻ thì khó sinh. Nếu gặp sinh phù vượng tướng thì càng khó sinh. Nếu có giải cứu thì chỉ tốt một nửa thôi.

Thế mà ở vị trí thai dương cũng là ngày sinh. Từ thế hào mà khởi trường sinh, nếu gặp vào ngày thai dương thì đó có thể là đã đến ngày sinh.

Trong "Tăng san bốc dịch" nói : "Ngày sinh có gần có xa. Xa ưng vào tháng, gần ưng vào ngày. Nếu tử tôn động thì sẽ sinh vào ngày hợp và ngày trực."

Nếu tử tôn tĩnh thì gặp ngày trực ngày xung là ngày sinh.

Nếu là tuần không thì vào ngày xung không, thực không sẽ sinh.

Nếu gặp phá thì vào ngày thực phá nhưng phùng hợp.

Bạch hổ lâm huynh đệ mà động thì sinh vào ngày trực.

Tử tôn lâm tuyệt thì đợi đến ngày sinh vượng sẽ sinh.

Tử tôn gặp trường sinh thì đợi ngày thai dưỡng sẽ là ngày sinh.

Phục tàng đến ngày xuất hiện sẽ là ngày sinh".

• Thí dụ cổ (1)

Ngày Ất hợi, tháng Tý xem sinh nở có bình an không, được quẻ "tiểu quá" từ quẻ "phong"

"Lôi hỏa phong"	"Lôi sơn tiểu quá"
Quan quý tuất thổ "	Quan quý tuất thổ "
Phụ mẫu thân kim " Thê	Phụ mẫu thân kim "
Thê tài ngọ hỏa	Thê tài ngọ hỏa " Thê
Huynh đệ hợi thủy	Phụ mẫu thân kim "
Quan quý sửu thổ " Ứng	Thê tài ngọ hỏa "
Tử tôn mão mộc O	Quan quý thìn thổ " Ứng

Phân tích tương quẻ :

- Thê tài ngọ hỏa lại bị huu tú vào mùa đông, bị nguyệt phá nhật thần khắc không hề có chút sinh khí. Mệnh khó bảo toàn.
- Mão mộc tử tôn; tuy lâm nhật nguyệt vượng tướng, hóa quan quý là điềm không lành.
- Sau quả nhiên cả hai mẹ con đều chết.

• Thí dụ cổ (2)

Ngày mậu tý, tháng dần, xem sinh con có an toàn không, được quẻ "quán" từ quẻ "báç"

"Sơn địa báç"	"Phong địa quán"
Thê tài dần mộc	Thê tài mão mộc
Tử tôn tý thủy x Thê	Quan quý tý hỏa
Phụ mẫu tuất thổ "	Phụ mẫu mùi thổ" Thê

Thê tài mao mộc "	Thê tài mao mộc "
Quan quý tỳ hỏa " Ứng	Quan quý tỳ hỏa "
Phụ mẫu mùi thổ "	Phụ mẫu mùi thổ " Ứng

Phân tích tượng quẻ :

Tử tôn ty thủy biến tuyệt, giờ ty ngày hôm nay, sản phụ sẽ đẻ
rơi mà chết, quả ứng nghiệm.

Tử tôn hóa quý, quý hóa tử tôn, trăm trường hợp chết cả trăm.

Nét 8. DỰ ĐOÁN BỆNH TẬT VÀ TAI NẠN

Vạn vật trên thế gian đều chịu sự sinh khắc chế hóa của âm dương ngũ hành. Con người cũng không ngoại quy luật đó. Vì thế, thiền "Âm dương ứng tương đại luận" trong "Hoàng đế nội kinh" có nói :

"Âm dương là đạo của trời đất, là cương kỷ của muôn loài, là cha đẻ của mọi sự biến hóa, là cái gốc của sự mất còn".

"Hệ từ của Chu dịch" cũng nói :

"Từ lúc bắt đầu cho đến khi kết thúc phải biết về thuyết sinh tử", "Âm dương giao hợp là bắt đầu của sự vật. Âm dương phân ly là kết thúc của sự vật. Hợp thì sinh, ly thì tử".

Thiền "Ngọc bản ký yếu" của "Nội kinh" còn nói :

"Trùng dương tử, trùng âm tử" tức là : Dương mà gặp dương thì chết, âm mà gặp âm cũng chết.

Nền y học hiện đại cũng đã nhận thức được rằng : con người sở dĩ sinh bệnh, dẫn đến tử vong, hoặc bị những thương tổn khác, những tai họa khác, đều do sự sinh khắc chế hóa của âm dương ngũ hành có tác dụng quyết định.

Bát quái chính là quy luật biến hóa sinh khắc của âm dương ngũ hành mà người ta dựa vào đó dự đoán bệnh trạng cũng như thời gian tử vong của con người.

I. DỰ ĐOÁN BỆNH TẬT

Đã từ lâu, âm dương ngũ hành vẫn bị người ta cho là một danh từ triết học trừu tượng. Trên thực tế, cái khí của âm dương ngũ hành cũng là một loại vật chất, có chất và có lượng. Tuy vậy, khoa học hiện đại vẫn chưa có cách nào tiến hành sự trắc nghiệm toàn diện đối với nó. Nhưng y học hiện đại thừa nhận nó là một dạng vật chất vô cùng tinh vi, quyết định sự sinh tử, tồn vong của con người. Loại vật chất tinh vi này, con người nhìn không thấy, sờ không được, nhưng dùng bát quái thiên can địa chi tiến hành sắp xếp và ghi chép đối với cơ thể con người lại rất dễ dàng thấy được những thông tin về âm dương ngũ hành của cơ thể con người thay đổi, phát sinh và chế khắc ra sao.

- Nội ngũ hành :

Càn	đoài	là phế	(phổi)
Ly		là tâm	(tim)
Chấn		là can	(gan)
Tốn		là dǎm	(mật)
Cán		là tỳ	(lá lách)
Khôn		là vị	(dạ dày)
Khảm		là thận	

- Ngoại ngũ hành :

Càn	là đầu
Đoài	là miệng
Ly	là mắt
Chấn	là chân

Tốn là mông

Khảm là tai

Cấn là tay

Khôn là bụng

- Ngũ hành là :

Thủy là thận

Mộc là gan

Hỏa là tim

Thổ là tỳ vị

Kim là phế

Quỷ là chứng bệnh, bệnh hoạn :

- Hào quỷ là thủy : kinh thận có bệnh chứng bệnh của nó là ác hàn, mồ hôi trộm di tinh.

- Hào quỷ là mộc : đường kinh gan có bệnh biểu hiện chứng bệnh là : cảm phong hàn toan thống hoặc tứ chi vô lực.

- Hào quỷ là hỏa : đường kinh tâm có bệnh. Chứng bệnh : sốt, khô miệng lười hoặc nhợt độc.

- Hào quỷ là thổ : đường kinh tỳ có bệnh triệu chứng : da vàng, phù thũng hoặc bị ôn dịch.

- Hào quỷ là kim : đường kinh phế bị bệnh. Triệu chứng : ho khan, xuyễn, nhiều đờm, buốt răng.

Hào quỷ ở khảm cung đại tiểu tiện không thông : Khảm cung thủy, quỷ hóa hôi đầu khắc. Nếu là hào đầu của cung đó thì tiểu tiện không thông : nếu là âm hào thì đại tiện không thông.

Nếu cung dương mà âm tương, cung âm mà dương tương thì đại tiểu tiện đều không thông.

Nếu bạch hổ lâm dương hào thì rái ra máu, nếu lâm âm hào thì nôn hoặc đi ỉa ra máu. Nếu có hình khắc là chứng bệnh trĩ.

Đoài quý mà có sát thần phải cẩn thận, phàm xem bệnh mà kim quý vượng tướng lại khắc thể, tất sẽ có họa chảy máu vì dao đâm. Nếu nhẹ thì cũng là bệnh đau răng.

Quý ở chấn cung, phải phòng tai nạn gãy xương. Quý ở chấn cung chủ là bệnh ở chân; nếu gặp đằng xà thì chân tắt sưng; nếu gặp bạch hổ có nạn gãy chân và thương tổn.

Quý ở mộc thì đau, buốt, nhức tê.

Quý ở thổ là chứng phong thấp.

Quý ở hỏa là chứng mụn nhọt, độc.

Quý ở kim là gãy xương và thương tổn vì đao búa.

Quý ở ly cung có bệnh ở mắt :

Hoa quý túc ly là mắt nên mắt có bệnh.

Ly còn là tim, phải đề phòng các bệnh về tim và cao huyết áp.

Hoa quý hóa hồi đầu khắc nếu không khó thở cũng hôn mê.

Quý ở càn cung : phòng bệnh ở đầu.

Càn là đầu cho nên quý ở càn cung mà hóa mộc, tất đau đầu, hoa mắt. Mộc động hóa quý cũng thế.

Quý ở cấn cung, tất sinh mụn nhọt :

Hoa quý của cấn sẽ sinh ra những mụn nhọt độc. Nếu hóa thổ quý, đó là bệnh phù thũng sưng tấy.

Quý ởERN cung, bệnh ở mông, đùi :

Tốn là âm mộc, nếu mộc quý biến kim hóa hồi đầu khắc thì phòng đau ở mông hoặc bệnh về mắt.

Quý ở khôn cung, bệnh ở vùng bụng :

Hoa quý thì bụng đau.

Thủy quý thì bụng đau nhưng tả ly.

Thổ quý thì ăn không tiêu chướng bụng.

Mộc quý thì ruột bị đau thắt.

Kim quý thì bị chứng bệnh đau gân, đau vòng ngực, đau thắt lồng.

Sự sắp xếp sáu hào của bát quái trong cơ thể người của "Bốc phệ nguyên quý" có lời bàn :

Sơ hào là bị thương tổn.

Nhị hào là bệnh nặng ở hai chân.

Tam hào là bệnh đau nhức vùng thắt lưng.

Tứ hào bệnh tất ở bụng, ở ruột.

Ngũ hào bệnh tất ở thận và nhiều chướng khí.

Lục hào là bệnh nặng trên đầu.

Chú bệnh của lục thần :

Thanh long lâm quý : chủ về các bệnh tiêu sặc, phòng dục quá độ dẫn đến suy nhược vô hủ.

Chu tước mà lâm quý : chủ về nóng sốt mặt đỏ, cuồng ngôn, loạn ngữ.

Câu trán lâm quý. Bệnh phù nề ở ngực, tỳ vị bất hòa.

Đằng xà lâm quý chủ về tâm kinh đứng ngồi không yên (tâm thần kinh hoàng). bạch hổ lâm quý : trượt ngã mà tổn thương, gãy xương, buồn bã, đàn bà băng huyết, huyết tụ, hoặc huyết hư sau đẻ.

Huyền vũ lâm quý sặc dục quá độ buồn bã trong lòng, bị bệnh âm hư vì huyền vũ chủ về những việc ám muội.

II. CÁCH ĐOÁN BỆNH

Đoán bệnh dùng lục thân có nhiều cách :

Đoán bệnh cho mình : Lấy thế hào làm dụng thần. Thế hào cần vuông tướng hoặc hào nhật nguyệt động, sinh thế, hợp thế. Hoặc từ tôn trì thế, hoặc hào tử tôn động ở trong quẻ, thì bất kể bệnh lâu hay mới uống thuốc sẽ khỏi.

Xem bệnh cho cha mẹ : Lấy hào phụ mẫu làm dụng thần nếu được hào nhật nguyệt động lại sinh phù thì có bệnh cũng không lo. Thường cứ xem bệnh thì quỷ là hung thần. Riêng hào phụ mẫu hào có khác : Quan quỷ chính là nguyên thần của hào phụ mẫu, bệnh nhẹ thì cần phải có quỷ hung vượng, phụ hóa quỷ, thì gọi là hóa hồi đầu sinh, bệnh sẽ khỏi. Bệnh lâu dài và bệnh nặng : Quỷ hóa phụ, phụ hóa quỷ đó là điểm nguy hiểm. Huynh đệ chính là tiết khí của phụ mẫu, không được động nếu động, bệnh khó khỏi.

Nếu gặp tử tôn vượng, hào tài phát động, dụng thần suy nhược thì tất xuống hoàng tuyễn.

Xem bệnh cho con cái, lấy hào tử tôn làm dụng thần. Nếu vượng tướng, lại được hào nhật nguyệt sinh hợp, tử tôn hóa hồi đầu sinh, thì bất kể bệnh mới phát hay đã lâu, cứ uống thuốc là khỏi. Nếu như trong quê, huynh đệ sinh vượng, tử tôn phát động thì chết rồi lại sống lại. Nhưng kỵ nhất là tài động tiết khí, bệnh triền miên kéo dài. Nếu bệnh từ lâu, quỷ hào phát động, thì mệnh khó toàn.

Xem bệnh cho anh em : Lấy hào huynh đệ làm dụng thần, nếu vượng tướng lại ở hào nhật nguyệt động, hoặc gặp động hào sinh phù, huynh đệ động hóa hồi đầu sinh. Dù ốm cũng dễ khỏi. Nếu được hào phụ mẫu vượng tướng, phát động, sinh phù thì lúc nguy cấp nhất sẽ được giải cứu. Nếu gặp tài quý động, mãi mãi là khách dưới hoàng tuyễn.

Tử tôn tuy khắc quỷ, nhưng lại có cái lo về hao khí.

Xem bệnh cho vợ : Lấy hào tài làm dụng thần, nếu lâm động hào nhật nguyệt lại được sinh phù, tài động hóa tử tôn, hóa đế vượng. Có bệnh cũng chẳng đáng lo. Nếu tài vượng, quỷ yên tĩnh cũng chẳng sao.

Nếu phụ động thì khỏi, huynh đệ động giao trùng hoặc tài động hóa huynh thì mệnh sẽ về chín suối.

Xem bệnh cho chồng : Lấy quan quỷ làm dụng thần, cần phải vượng tướng và được nhật nguyệt, động hào sinh phù, tử tôn yên

tĩnh, thê tài động thì gặp được thần phúc. Phụ động thì tổn thương khí lực, tối ky nhập khổ, hóa khổ, ngộ khổ tất là hung. Phàm xem về bệnh tĩnh, bất kể xem cho mình hay người thân, bệnh mới phát : dụng thần tuân không hoặc động mà hóa không. Quả lại gặp lục xung thì uống thuốc vào sẽ khỏi.

Những người bệnh đã lâu, dụng thần tuân không nhật phá. Động mà hóa không, hóa phá, hóa hồi đầu khắc lại bị hào động nhật nguyệt khắc, dụng thần hóa quý, quý hóa dụng thần. Quả phùng lục xung biến lục xung, hoặc đại tượng hóa hồi đầu khắc thì phải cấp tốc chữa trị. Khả năng sẽ được cứu.

Phàm xem bệnh lại gặp hào quý trì thế là bất lợi, bệnh khó yên khó khỏi, lại nguy hiểm; nếu hóa mội thì hung lại càng hung.

Thêm nữa, nam thì sơ bị bệnh vào ngày trường sinh, nữ sơ bị bệnh vào ngày mộc dục. Già sơ bị bệnh vào ngày đế vượng, trẻ sơ bị bệnh vào ngày hưu tú, tử mộc. Phương pháp lúc đó là bắt đầu trường sinh từ thế hào như : mộc trường sinh tại hợi thì là lâm vào ngày kỵ.

Bệnh nặng hay nhẹ thì xem vị trí của quan quý : nếu quý hào ở nội quả thì bệnh sẽ nặng về ban đêm. Nếu quý ở ngoại quả thì bệnh nặng ở ban ngày. Quả mà có hai hào quan quý, một vượng, một tuân không, hoặc một động một tĩnh, chắc chắn bệnh ban ngày nhẹ, đêm nặng. Nếu gặp quả động hào sinh phù dụng hào, mà quý hào hình khắc dụng hào. Tất sáng lạnh chiều nóng sốt, ban ngày nhẹ, ban đêm nặng.

Hào quý khắc thê tài tất bị nôn mửa : Hào tài chính là lọc, là ăn uống; nếu hỏa quý động mà khắc tài, người bệnh chắc chắn sẽ bị nôn mửa, nặng thì không ăn uống gì được.

Quý không xuất hiện thì xem phù thần : Quý mà ẩn ở tài thì vì ăn uống mà bị bệnh hoặc vì tài mà ốm đau. Hoặc vì chuyện sinh lý vợ chồng mà lâm bệnh. Quý mà ẩn ở huynh thì vì tranh tài mà cãi cọ, nhặt ăn mà ốm.

Quỷ mà ăn ở phụ mẫu thì vì lao tâm, khổ tú, quá lo lắng mà sinh bệnh; Quỷ ăn tử tôn - nếu không phải vì rượu chè be bét thì cũng là quá độ mà bị cảm gió. Hoặc uống thuốc bổ quá liều mà dẫn đến ốm đau.

Quỷ biến quỷ, bệnh cũ chưa xong bệnh mới đã đến : Trong quẻ có quỷ lại hóa quỷ chính là bệnh cũ chưa khỏi bệnh mới đã đến. Quỷ hóa tiến thì bệnh nặng thêm, hóa thoái, bệnh giảm. Nội ngoại có quỷ, bị bệnh ở hai nơi. Lưỡng quỷ đều động, đều tinh thì nhiễm bệnh cùng một lúc. Nếu hai hào quỷ tự xung khắc, bệnh dễ mắc cũng dễ khỏi.

Ở bản cung, ở nhà mắc bệnh, bệnh nội thương ở ngoài quỷ ở bản cung. Quỷ ở ngoại quẻ thì bị bệnh ở nơi khác. Nội ngoại có quỷ, thì bị chứng ngoại cảm nội thương.

Quỷ hào trì thế, bệnh cũ đã có từ trước : quỷ trì thế thì phần lớn đã có bệnh từ trước. Nếu khắc thương dụng thần, thường là bệnh cũ phát lại.

Nếu không phải thế thì khó chữa khó lành.

Tam hào trực không vong thì thắt lưng có bệnh : tam hào trực không, vượng tướng, tuần không là đau ở thắt lưng. Bất không mà gặp động hào, quỷ lâm nhật thần hoặc khắc xung thế hào. Đó là bệnh ở vùng thắt lưng.

Tam hào động, phùng không lâm quỷ cũng thế.

Thượng lục thụ hình, chủ về có bệnh đau đầu : Lục hào là đầu, nếu quỷ khắc thương hào thứ sáu tất nhiên bệnh đau đầu xuất hiện, còn phải đề phòng tổn thương ở đầu.

Quỷ ở các hào giữa, có sưng đau, đau ở ngực : các hào ở giữa là vòng ngực. Quỷ hào đóng ở đó sẽ bế tắc không thông.

Kim quỷ thì xương ngực bị đau.

Thổ quỷ thì ngứa mẩn.

Thủy quỷ thì viêm hay tắc nghẹn.

Hóa quỷ thì đau tim.

Nếu tài quỷ thì chính là do ăn uống không tiêu mà thành bệnh.

Nội ngoại có thể tài thì vừa thở và tã :

Tài lâm ngoại quẽ chủ về thở "nôn".

Động mà lâm hạ quẽ thì chủ về tháo (ia chảy).

Nội ngoại quẽ có tài hào lại động thì vừa thở lại vừa tã.

Tài mà bị hợp thì muốn nôn muốn tháo cũng khó.

Trong quẽ không có thê tài, không nghĩ đến ăn uống : Thê tài chủ về ăn uống, nếu gặp không vong thì sẽ không ăn uống nổi. Nếu không có tài hào thì không nghĩ đến ăn uống.

Huynh đệ trì thế thì vì ăn uống mà mắc bệnh : hào huynh đệ trì thế, là độ ăn uống giảm hoặc ăn quá nhiều mà sinh bệnh.

Üng hào quan quỷ lại hợp với dụng hào thì nhiễm bệnh từ người khác : Üng hào lâm quan quỷ, hoặc hình, hoặc khắc hoặc hợp với dụng thần, tất nhiễm bệnh do đi thăm viếng bạn bè.

Quý hào thuộc chứng miên hành, dụng là lâm üng bị bệnh mà nằm lại nhà khác.

Dụng hào hóa hào khác tức bị bệnh có nguyên nhân : Dụng thần hóa phụ mẫu thì ở nơi đang xây dựng hoặc quá mệt mỏi mà bị bệnh.

Nếu cõi ngũ hào gặp nước là trên đường đi gặp mưa mà bị bệnh.

Dụng mà hóa huynh đệ, nếu không phải vì cãi nhau mà nôn ợ thì cũng do ăn uống mà bị tổn thương, nếu ở tam hào thì vì cởi áo mà bị lạnh.

Dụng hóa tử tôn, thì do rượu chè, chơi bài "phòng sự" mà sinh bệnh.

Tử tôn trì thế, gặp nguy mà mừng.

Tử tôn là thần phúc đức khắc chế quan quỷ, trì thế hoặc động ở trong quẽ; Tuy bệnh nguy cấp nhưng tất có niềm vui cãi tử hoàn sinh nếu tử tôn lâm không phá, thì đến ngày thực phá, bệnh sẽ khỏi.

Tử tôn trì thế đề phòng phụ động gây thương tổn : Tử tôn hào chính là thần giải ưu sầu. Thế dụng lâm tử tôn hoặc phát động là điềm đại cát; nhưng sẽ bất lợi, nếu hào phụ mẫu động lại khắc thương tử tôn, nếu phụ mẫu hào có khắc chế lại thì cũng không lo gì.

Tuyệt xứ phùng sinh, hung trung hữu cứu (tuyệt địa gấp sinh phù, trong lúc nguy nan được giải cứu) dụng thần gấp tuyệt địa, nếu được động hào trong quẻ sinh phù, tuy nguy cấp nhưng được cứu.

Phúc thần lâm nhật, bất được nhi dữ (phúc thần đóng vào nhật thần, không cần thuốc cũng khỏi) : hào tử tôn của quẻ lâm nhật thần, sinh phù nhật thần, không cần thuốc bệnh cũng khỏi.

Quỷ lâm nguyệt phá, hung mà bất tử : xem bệnh, quỷ hào phải yên tĩnh, không nên có quỷ phát động; động thì có biến. Nếu quỷ hào lại được động hào nhật thần xung tán, đó là điềm đại cát.

Tử tôn động hóa khắc, bệnh khỏi lại mắc lại : Tử tôn mà khắc chế quan quỷ, bệnh khỏi được. Nếu tử tôn động mà hóa phụ mẫu hồi đầu khắc thì bệnh khỏi rồi mắc trở lại.

Dụng trực tuần không, đừng lo gì về bệnh mới phát : Dụng thần động, tinh phùng không, hóa không nếu không có hào nhật thần động hóa xung thì đợi đến ngày xung không, bệnh sẽ khỏi. Nếu gấp xung khắc thì tuy bệnh nặng nhưng không chết. Nếu trực và nguyệt phá thì xem suy và vượng của dụng thần. Nếu vượng thì đến ngày thực phá, bệnh khỏi. Nếu suy mà bị khắc thì bệnh trở nên nguy kịch.

Kỵ thần động khắc, nguyên thần động thì được cứu. Quẻ gấp kỵ thần, động lại khắc dung thần, rất nguy, bệnh xảy ra ngay tức khắc. Nếu được nguyên thần phát động sẽ được cứu.

Thế quý nhập khố, chắc chắn là hung : Phàm sau khi xem bệnh, quý hào lâm thế, khố ở nhật thần, hoặc hóa nhập khố là điềm không lành.

Quỷ trì thế phát động mà nhập menses là xấu.

Quỷ hóa trường sinh càng thêm nặng, quý hào đã phát động, bệnh tình tất nặng. Nếu quý hóa trường sinh, bệnh tình ngày một nặng thêm.

Dụng lâm quỷ sát, hung nguy tới ngay :

Dụng thần suy nhược lại hóa hồi đầu khắc, lại không được nhật
nguyệt động hào giải cứu. Chắc chắn không có ngày sống sót.

Phá tán vô trợ, cát ít, hung nhiều :

Dụng thần lâm phá tán, lại hoàn toàn không có hào vượng tướng
sinh phù. Phần lớn sẽ thấy hung nguy.

Quỷ phục không vong, sớm phòng bất trắc : điều này chuyên
nói về phụ mẫu và chồng bệnh nặng. Khi quỷ ẩn phục ở không vong,
cần phải đề phòng những tai họa không lường trước được.

Lưỡng quỷ giáp dụng, không chết cũng hôn mê : Xem bệnh mà
gặp hai quỷ hào giáp dụng hoặc giáp thế đều là những diềm bất cát.
Nếu quỷ động mà khắc dụng hung lại càng hung.

Quỷ mội giáp thế, mệnh nhập phong đô : Què mà gặp quan quỷ
nhập mội, thế dụng đều nhập mội, không chết cũng nguy khốn.

Nếu thế hào dụng thần, bị quỷ hào ép sát, hoặc hai quỷ hào
nhập mội giáp thế, giáp dụng tất chết, không nghi ngờ gì nữa. Nếu
động hào nhật thần xung phá quỷ mội, đúng là diềm trong hung có
cứu.

Dụng động hóa khổ đều chủ về hôn mê : Xem bệnh mà dung
thần động hóa khổ thì bất kể là bệnh lâu hay mới đều là diềm chủ
về hôn mê.

Dụng thần vượng thì ngày nào thoát khỏi mội, bệnh yên.

Dụng thần hưu tú, gặp hình khắc hại thì khó khỏi. Bệnh lâu
tất hung.

Thế không khổ tuyệt, hữu cứu không lo, vô cứu tất chết.

Dụng thần biến quỷ, hóa hồi đầu khắc, lại không có động hào
nhật nguyệt giải cứu, bệnh này chắc chết.

Bệnh lâu, dung thần trực không nguyệt phá, dung thần vượng
tướng khó chữa khỏi ngay được.

Bệnh mới phát lại trực tuần không nếu gặp tam hợp lục hợp thì cuối cùng sẽ thành bệnh mãn tính.

Kỵ thần hóa dụng, dụng thần hóa kỵ, đó là bệnh nặng khó chữa.

Dụng hóa quỷ, quỷ hóa dụng, dễ phòng bất trắc.

Thế lâm quan quỷ lại gặp trường sinh, không chết thì cũng tàn tật suốt đời. Dụng lâm nhật nguyệt kiến sinh phù lại được động hào sinh phù, gọi là thái quá, già néo đứt dây, sợ nhất là dụng gặp ngày hung.

Xem bệnh, muốn biết cát hung phải nhìn thế hào nhập mộ. Bệnh lâu mà gặp xung tất chết, bệnh mới gặp xung sẽ khỏi; mà gặp hợp tất chết. Bệnh mới mà gặp quẻ biến ra tử tuyệt, chủ về nguy cấp.

Quẻ lục xung mà biến ra lục xung chính là hóa hồi đầu khắc, như Chấn biến Càn thì không cần xem dụng thần suy hay vượng đã biết ngay là nguy vong. Nếu biến kỹ hòa hoặc hóa tương sinh thì cát, hóa khắc thì hung.

Dụng thần mà gặp tam hình, chết là không còn nghi ngờ gì nữa :

Dụng thần và hào động nhật nguyệt hoặc động mà tạo thành tam hình, dụng thần bị hình khắc là hữu tử vô sinh (có chết, không có sinh). Nếu gặp một trong động hào nhật nguyệt hợp một chi thì có sự giải cứu.

Mộc quý lâm xà, chủ về diềm hung tử. Quý hào thuộc mộc lại lâm đăng xà mà khắc thế, tức chết vì tự thất cổ. Thế hào vượng tướng, lại có nhật nguyệt động hào sinh phù, động mà hóa cát thì tuổi già không bệnh mà chết.

Thế hào vượng tướng, lại bị khắc chế hình xung thì bị ốm mà chết.

Thế hào vượng tướng lại khắc chế lại có lục thần khắc thế, thì chết về tai bay vạ gió.

Thé hào vượng tướng, thừa hưởng trường niên. Dụng thần hưu tú, thì phải đề phong chết yếu. Thé hào là gốc, lâm nhật nguyệt động hào sinh phù, động mà hóa vượng, hóa cát, hóa hồi đầu sinh, chính là điểm trường thọ.

Tử tôn là thầy thuốc, là thuốc thang, nên vượng tướng, không được hưu tú, tử tuyệt. Đã vượng lại có y thuật cao, bệnh đến tay là chữa khỏi, uống thuốc thầy kiến hiệu ngay. Tử tôn suy thì bất lợi.

Thí dụ cổ :

Ngày canh dần, tháng thân, xem bệnh của con trai mới phát, được quẻ "giải" từ quẻ "hàng"

"Lôi phong hằng"	"Lôi thủy giải"
Thê tài tuất thổ " Ứng	Thê tài tuất thổ "
Quan quý thân kim "	Quan quý thân kim · Ứng
Tử tôn ngọ hỏa "	Tử tôn ngọ hỏa ·
Quan quý dậu kim O Thê	Tử tôn ngọ hỏa ·
Phụ mẫu hơi thủy ·	Thê tài thìn thổ · Thê
Thê tài sửu thổ ·	Huynh đệ dần mộc "

Phân tích tượng quẻ :

1. Xem bệnh cho con lấy tử tôn hào làm dụng thần; nhật kiến sinh dụng thần đó là điểm bệnh khỏi.
2. Quan quý trì thế, hóa tử tôn, là điểm chết yếu.
3. Tử tôn tuần không thì không lo, vì bệnh mới phùng không, xuất không tắt.
4. Nếu như muốn đoán thử xem em bé bị bệnh gì ? Tử tôn ở tứ hào; bệnh ở vùng bụng; Quan quý dậu kim cũng ở hào này (hào giữa) có khả năng bị bệnh lỵ, ỉa chảy. Dụng thần ngọ khổ tuyệt, lại động mà hóa mè, hóa tuyệt. Lúc ấy phải xem vượng suy. Dụng thần mà vượng thì không lo. Dụng thần suy thì kỵ nhật nguyệt động hào khắc.

Ngày nào khắc mà được kỵ thần thì bệnh khỏi. Nếu suy, ngày nào sinh trợ cho kỵ thần thì sẽ gặp hung tai.

Thí dụ khác :

Ngày bính thân, tháng thìn, xem bệnh em trai có nguy cấp không, được quẻ "cách" từ quẻ "ký tê"

"Thủy hỏa ký tê"	"Trạch hỏa cách"
Huynh đệ tý thủy " Ứng	Quan quý mùi thổ "
Quan quý tuất thổ "	Phụ mẫu dậu kim "
Phụ mẫu thân kim X	Huynh đệ hợi thủy Thê
Huynh đệ hợi thủy Ứng	Huynh đệ hợi thủy
Tử tôn mão mộc "	Tử tôn mão mộc Ứng

Phân tích tượng quẻ :

1. Xem cho em trai ốm nặng lấy huynh đệ hợi thủy làm dụng thần.
2. Huynh đệ hợi thủy hào trì thế, nguyệt khắc mà nhật sinh. Cần phải xem các hào khác. Phụ mẫu thân kim động lại sinh thế, là điềm khắc, gặp sinh, lâm nguy hữu cứu.
3. Quá nhiên vào giờ dậu hôm đó được danh y cứu chữa.

Thí dụ ngày nay :

Ngày nhâm tuất, tháng ty, năm 1988, thầy Thiệu Vĩ Hoa nhìn thấy ông già Chu thổ huyết, bèn xem một quẻ cát hung. Được quẻ "khuê" từ quẻ "phệ hạp"

"Hỏa lôi phệ hạp"	"Hỏa trạch khuê"
Tử tôn ty hỏa "	Tử tôn ty hỏa "
Thê tài mùi thổ " Thê	Thê tài mùi thổ "
Quan quý dậu kim "	Quan quý dậu kim Thê
Thê tài thìn thổ "	Thê tài sưu thổ "

Huynh đệ dần mộc	X Ứng	Huynh đệ mao mộc	
Phụ mẫu tý thủy		Tử tôn ty hỏa	· Ứng

Phân tích quẻ :

1. Tự mình xem cho người bệnh, lấy thể làm dụng thần.
2. Thê tài mùi thổ hào trì thế, nguyên thần ty hỏa ở vào nguyệt kiến vốn là diềm lành. Nhưng ty hỏa trưởng sinh tại dần, menses vào ngày tuất, cho nên nguyên thần không có lực để sinh thiế.
3. Xem các hào khác, kỵ thần huynh đệ dần mộc động, hóa kiến thần khắc thế.
4. Ngày bính dần là ngày kỵ thần là ngày ở vào vượng địa. Cho nên ông già họ Chu sẽ không qua khỏi giờ tuất, ngày dần. Sau quả nhiên, chết vào giờ dậu, ngày dần.

Đó chính là kỵ thần động mà hóa tiến, lâm vượng địa lại khắc chế, tất sẽ chết.

Một thí dụ khác :

Ngày mùng năm 1987. Thích Thường Lan nhận được bức điện báo là ông nội cô bệnh nặng đã qua đời, nhờ thầy Thiệu xem cho một quẻ xem thực hư thế nào ? Được quẻ "Minh di" từ quẻ "Khiêm".

"Địa sơn khiêm"	"Địa hỏa minh di"
Huynh đệ dậu kim"	Huynh đệ dậu kim "
Tử tôn hơi thủy "	Tử tôn hơi thủy "
Phụ mẫu sưu thổ "	Phụ mẫu sưu thổ "
Huynh đệ thân kim	Tử tôn hơi thủy
Quan quỷ ngọ hỏa " Ứng	Phụ mẫu sưu thổ "
Phụ mẫu thìn thổ X	Thê tài mao mộc · Ứng

Phân tích tượng quẻ :

1. Lấy phụ mẫu thìn thổ làm dụng thần.

2. Dụng thần động hóa kỵ thần mão mộc hồi đầu khắc, diêm hung.

3. Mão mộc trường sinh tại hội, khố ở mùi. Mão mộc ở trong quẻ thì khố ở mùi, nhật, nguyệt, không thể khắc thổ. Cho nên dụng thần có diêm gặp nguy nhưng không chết.

4. Dụng thần thìn thổ, lại giáp nhật nguyệt. Một hào phụ mẫu khác là sủu thổ, cùng với nhật kiến là ngày mùi, tạo thành sủu mùi tương xung. Bệnh mới phát mà gặp xung thì không chết.

5. Điện báo nói rõ là "chết". Tại sao quẻ lại nói không chết ? Quả thật có điều lạ sau đó cô ta về nhà, quả nhiên ông nội bệnh rất nặng sau đó sống lại.

III. DỰ ĐOÁN NHỮNG TAI NẠN KHÁC

Về vấn đề dự đoán những tai nạn của con người và những tai nạn do sự cố bất ngờ xảy ra, ngày xưa đã có những luận bàn chuyên đề, nhưng không có một phương pháp cụ thể nào.

Thầy Thiệu Vĩ Hoa trong quá trình dự đoán, đã tích lũy được một số kinh nghiệm. Nay, chúng tôi đưa mấy ví dụ để các bạn nghiên cứu tham khảo.

Năm 1983 ông Trương ở đơn vị tôi đề nghị tôi xem vận hạn con gái ông, tôi căn cứ vào ngày giờ sinh của cô (giờ tuất năm 1960 tháng tám) lập được quẻ "khiêm" từ quẻ "minh di".

"Địa hỏa minh di"

"Địa sơn khiêm"

Phụ mẫu đậu kim "

Phụ mẫu đậu kim "

Huynh đệ hơi thủy "

Huynh đệ hơi thủy " Thé

Quan quý sủu thổ " Thé

Quan quý sủu thổ "

Huynh đệ hơi thủy "

Phụ mẫu thân kim "

Quan quý sủu thổ "

Thé tài ngọ hỏa " Ứng

Tử tốn mão mộc O Ứng

Quan quý thìn thổ "

Thượng quẻ thấy có huynh hóa huynh, quý hóa quý, rõ ràng có bị thương ở chân và tay. Trong quẻ sưu thố tri thế tới 3 lần xuất hiện. Nếu gặp năm sưu, hoặc gặp 4 sưu thố trùng lặp là thái quá. Thái quá tất bị thương, bị gãy. Trong quẻ phục ngâm chính là thân ngâm (rên xiết) bèn nói cho ông biết rằng năm 1985 phải đề phòng tai nạn ở chân và tay.

Quả nhiên vào năm 1985 (năm Ất sưu) chân bị xe hơi cán gãy.

- Thầy Thiệu lại có thí dụ nữa :

Bố của cô Hứa ở đơn vị tôi từ nhà đến, yêu cầu tôi xem cho một quẻ vận hạn. Theo ngày tháng năm sinh được quẻ "khuê" từ quẻ "tổn"

"Sơn trạch tổn"	"HỎA trạch khuê"
Quan quý dần mộc Ứng	Phụ mẫu ty hỏa
Thê tài ty thủy "	Huynh đệ mùi thổ
Huynh đệ tuất thố X	Tử tôn dậu kim
Huynh đệ sưu thố "Thế	Huynh đệ sưu thố
Quan quý mão mộc	Quan quý mão mộc
Phụ mẫu ty hỏa	Phụ mẫu ty hỏa

Quẻ này huynh đệ quan quý trùng điệp, thế lâm huynh hóa huynh, lại có quý hóa quý, tất sẽ có thương tổn ở chân tay. Vì vậy đoán : vào năm Ất mão năm 1975 sẽ bị thương ở chân tay.

Cô Hứa và những người khác giật mình kinh ngạc : "Rất đúng ! Năm 1975 tôi bị ngã gãy chân".

Ứng vào năm 1975, bởi vì quan quý mão mộc lâm thái tuế mà lại khắc thế.

Dự đoán tai nạn do sự cố, tai nạn trong lao động. Thầy Thiệu đã chỉ rõ : những quẻ có liên quan trong "Chu dịch" như : quẻ Hàm, quẻ Phong, quẻ Tiểu quá thì đều có hào tử của quẻ từ và hào tử nói về cơ thể bị thương tổn.

Các sách bói thời cổ cũng có nói : "Huynh hóa huynh, quý hóa quý, huynh hóa quý, quý hóa huynh" và có bàn luận về những vấn đề có liên quan đến thương tật trong "trọc" bệnh. Có thể cung cấp cho các bạn tham khảo.

Nết 9. DỰ ĐOÁN NGƯỜI ĐI ĐƯỜNG

Trong "Hệ từ của Chu dịch" có câu :

"Cát hung sinh hò động" cũng là nói : "Trong hoạt động của con người, có cát có hung. Nếu động mà thuận âm dương thì cát. Nếu động mà nghịch âm dương thì hung". Vì vậy, khi đi đường xa, hoặc bước ra khỏi cửa đi đâu, không xảy ra sự cố đáng tiếc thế này hoặc thế khác, thậm chí bị tai nạn xe cộ máy bay thuyền bè, trượt ngã hoặc chìm đắm dẫn đến chết người. Một trong những nguyên nhân quan trọng trong đó chính là : Họ không biết vận khí của mình như thế nào, không biết là vào lúc nào thì không nên ra khỏi cửa và cũng không biết phương hướng nào là nơi "cấm địa" của bản thân mình. Tóm lại là họ không biết những thông tin về cát hung của bản thân mình.

Thực tiễn chứng minh rằng : phàm con người ta vì công việc mà phải đi xa, hoặc vì những nguyên nhân khác bao gồm cả việc bắt cóc trẻ con, ngoài những nhân tố về xã hội, tâm lý thì còn có một nguyên nhân nghĩa là : Tử trụ của họ gặp xung. Nếu gặp xung cát thì cát, nếu gặp xung hung thì hung. Còn nguyên nhân khác là bản thân họ đang ở vận khí xấu mà dẫn đến.

I. DỰ ĐOÁN HƯỚNG ĐI CỦA NGƯỜI ĐI XA

Dự đoán hướng đi của người đi xa phải lấy vị trí của lục thân làm dụng thần, nếu không có trong lục thân thì xem ở ứng hào.

Người đi ra ngoài có may, có rủi. Khi nào trở về có lâu có chóng ? Lâu thì tính bằng năm tháng. Chóng thì tính bằng ngày giờ. Đi hay

không đi thì xem động tĩnh : xem người đi khi nào trở về thì dụng thần phải động. Dụng thần mà sinh hợp thế nào thì chắc chắn quay về muộn.

• Động tốc⁽¹⁾ sinh hoãn⁽²⁾ định quy kỳ⁽³⁾ : Dụng thần động nhưng khác thế thì về nhanh. Dụng thần động mà sinh thế thì về chậm.

• Dụng thần mà ở tam tứ hào, ngày về phải chờ :

Ngày xưa, coi tam tứ hào là cửa ngõ. Nếu như dụng thần lâm tam tứ hào mà không bị chế phục, hào động mà sinh hợp thế hào thì phải kiên nhẫn mà chờ. Dụng thần ẩn phục bất không thì hãy đợi đến ngày thực sẽ trở về phục mà không thì đợi nhật thần hợp, đến ngày trực sẽ về.

Ngoại quέ phản ngâm, dụng thần vượng tướng, tất sẽ về. Nếu không về thì sẽ di chuyển chỗ khác.

Tinh phùng xung là người có thể về : Dụng thần yên tĩnh, bất động, lại gặp nhật thần xung, người tất sẽ quay về. Như là dụng thần là ty hỏa vào ngày hơi thủy xung khắc mới trở về.

Thế ứng đều động, ngày về nhanh chóng : Người xưa coi thế hào là thần, ứng hào là chân, thế ứng đều động tức cả chân và thân đều động thì có thể về vào một ngày gần, hoặc đúng mà đợi.

Không, phục dài thời nhân định quy⁽⁴⁾ : xem về người đi xa dụng thần tuần không, thì phải đợi đến ngày xuất không, sẽ về. Dụng thần mà ẩn phục thì đợi đến ngày dụng thần xuất hiện, người sẽ về. Hợp thì chờ xung, phá thì chờ hợp : Dụng thần bị nhất nguyên động hào, thế hào hợp, phải đợi đến ngày xung mới trở về.

---

(1) Tốc : nhanh.

(2) Hoãn : chậm.

(3) Quy kỳ : thời gian về.

(4) Ghi âm Hán Việt (Không dịch) nội dung diễn giải ngay sau đó.

Người đi phương nào thì xem ngũ hành : Phàm xem phương hướng của người đi thì xem phương ngũ hành mà dụng thần sở thuộc như là dụng thần hào yên tĩnh thì xem phương vị ngũ hành mà nó trực, như dụng thần là tý thủy phát động, biến ra hào thân kim, thì người đi đường trước tiên là đi về hướng Bắc, sau đó chuyển về hướng Tây Nam, hoặc đi về hướng đông bắc vì đây là quẻ khôn cẩn đối xung.

• Thí dụ cổ :

Ngày Canh ngọ, tháng súu, xem bối ngày nào đến, được quẻ "ly".

"Thiên trạch lý"

Huynh đệ tuất thổ

Tử tôn thân kim   Thê

Phụ mẫu ngọ hỏa

Huynh đệ sưu thổ "

Quan quý mão mộc   Ứng

Phụ mẫu tý hỏa "

Phân tích quẻ :

- Phụ mẫu ngọ hỏa là dụng thần, lâm nhật kiến lai khắc thế hào. Hôm nay chắc chắn đến. Quả nhiên ông bố đến vào giờ thân.

• Thí dụ ngày nay :

Ngày tân mùi tháng tân hợi năm 1987, một thầy viết chữ lừng danh toàn quốc Dương Thiên Nhẫn tìm gặp thầy Thiệu Vĩ Hoa nói :

"Cháu bé đi đă hai ngày, xin ông xem bao giờ trở về".

Được quẻ "giải" tử quẻ "sư".

"Địa thủy sư"   "Lôi thủy giải"

Phụ mẫu dậu kim " Ứng   Quan quý tuất thổ "

Huynh đệ hợi thủy   "   Phụ mẫu thân kim   " Ứng

Thê tài ngọ hỏa   " Thê   Thê tài ngọ hỏa "

Quan quý sưu thổ X

Quan quý thìn thổ "

Tử tôn dần mộc "

Thê tài ngọ hỏa "

Quan quý thìn thổ " Thê

Tử tôn dần mộc "

Phân tích tượng quẻ :

1. Tử tôn dần mộc là dụng thần.

2. Mộc trường sinh tại hợi. Quẻ này dần mộc trường sinh ở nguyệt kiến. Vì thế đưa trẻ ra đi bình an, vô sự.

3. Dần mộc trường sinh tại hợi, thổ ở mùi, ở nhật kiến. Đoán rằng : đưa trẻ đang trốn ở tầng hầm hoặc ở nhà kho.

4. Ngày mai là ngày thân, sẽ tạo thành dần thân tương xung với hào tử tôn mà dụng thần nhập khố thì đổi ngày xung sẽ trở về. Vì vậy ngày mai là ngày nhâm thân sẽ về.

Sau quả nhiên như dự đoán. Dụng thần yên tĩnh gấp ngày xung thì về, thật vô cùng linh nghiệm.

II. DỰ ĐOÁN THỜI GIAN TRỞ VỀ CỦA NGƯỜI ĐI XA

Người đi khỏi nhà, có về sớm về muộn, có người quay về, người không. Thậm chí có người chết ở dọc đường. Muôn biết tường tận có thể dùng bát quái để dự đoán :

• Dụng thần vô xung, không nghĩ đến trở về : dụng thần yên tĩnh, lại không bị động hào nhật thần xung phá tất nhiên an cư nơi đất khác, không về.

• Về chậm đều do sinh hợp, không về do khắc dụng thần :

Dụng thần sinh hợp thế hào, tất nhiên quay về chậm, phải đợi lâu; Dụng thần bị thế hào khắc thì người chưa thể quay về.

• Quẻ ngộ lục xung vô định xu⁽¹⁾ : xem thời gian quay về của người đi xa, tối kỵ gấp lục xung. Vì gấp lục xung thì người ở ngoài đang bôn ba chưa có nơi cố định.

(1) Ghi âm Hán - Việt (không dịch), nội dung diễn giải ngay sau đó.

- Về rồi lại đi vì dụng hóa thoái thần : Dụng thần hóa tiến, người về ngay; Dụng thần hóa thoái về rồi lại đi tiếp.
  - Lục hào yên tĩnh, không nghĩ đến trở về; Quả mà gặp sáu hào yên tĩnh, thì người ở ngoài không nghĩ đến quay về. Nếu sinh thế và hợp thế, tuy chưa động nhưng lòng đã muốn về.
  - Nhìn thấy vật mà nghĩ đến tình vì có sự động ở bên trong : Dụng thần yên tĩnh chắc chắn nhìn thấy vật nghĩ đến tình mà nghĩ đến đường về. Nếu gặp nhật kiến mà khắc thì cũng sẽ khó có động.
  - Nhật kiến tương hợp tất có sự ràng buộc : Dụng thần mà gặp được nhật kiến động hào hợp, thì vì có sự việc ràng buộc, không thể về; Khi nào gặp được ngày nhật kiến xung khai thì về.
  - Yên tĩnh bị khắc thì người chưa có động : Thế hào khắc dụng hào thì tạm thời chưa về. Nếu dụng thần yên tĩnh mà bị khắc, thì người vẫn ở nguyên chỗ cũ, chưa có động;
- Thế động mà khắc dụng, nhật thần có khắc cũng không quay về.
- Dụng phục quy trì, thụ khắc bất lai : Dụng thần mà ẩn phục, tất vì nguyên nhân có việc nên về chậm. Đổi ngày dụng thần xuất hiện sẽ về, nếu phục mà bị khắc thì không về.
  - Thế không dụng không nhân bất lai : Thế hào, dụng thần đều trực không, người không thể trở về.
  - Dụng thần mà phục ở huynh đệ là vì cờ bạc : Dụng thần mà ẩn ở hào huynh đệ, người này có thể chơi cờ bạc ở ngoài; nếu có chu tước lâm thì cãi nhau, đánh nhau; nếu bạch hổ lâm thì phong ba cách trở.
  - Dụng thần phục ở tử tôn thì vui mà quên về : Nếu không phải vì rượu chè mà không về, thì cũng là vui chơi du lăng mà quên về. Hoặc vì tăng đạo, trẻ thơ ngăn giữ lại.

• Dụng thần mà phục ở phụ mẫu thì đó là chuyện giấy tờ : Dụng thần phục ở phụ mẫu, nếu không vì chuyện giấy tờ trắc trở, thì có thể vì cấp trên hoặc nghệ nhân lưu giữ.

• Dụng thần mà phục ở thê tài lại thêm hàm trì : Dụng thần phục ở thê tài, vì buôn bán có lãi mà quên về; nếu gấp không vong hay huynh đệ động thì vì buôn bán mất cả vốn lắn lãi mà không quay về.

Nếu có hàm trì, mà hàm trì còn có tên là đào hoa sát, nên người chủ đào hoa có dáng vẻ hào hoa, thông minh, hiếu học khảng khái, cởi mở, phong lưu. Muốn biết có đào hoa sát hay không, ta nhớ câu về :

"Dần, ngọ, tuất thì ở mão
Tỵ, dậu, sứu thì xem ở ngọ
Thân, tý, thìn thì ở dậu
Hợi, mão, mùi thì xem ở tý"

"Dần ngọ tuất" đó là chi của năm; những người sinh trong 3 năm này mà trong tứ trụ của họ có chữ "mão" tức có đào hoa; "Dần ngọ tuất" lại có thể là chi của ngày, những người sinh vào ba ngày này mà trong tứ trụ có "mão" cũng là có đào hoa hoặc hàm trì.

Vì thế nếu có hàm trì thì cũng là người đi vì ham sắc mà quên về.

• Dụng thần phục ứng chi tài, định chiêu tê⁽¹⁾ : Dụng thần mà phục ẩn ở ứng hào mà tài hào âm, là bị người khác dụ dỗ làm con rể.

Dụng thần mà ẩn phục ở ứng hào mà hào tài dương, sinh hợp thế hào, chắc chắn bị người khác giữ mất tiền của.

• Dụng thần phục mà vương hoặc hưu tú thì chủ những việc khác nhau : Dụng thần vương mà ẩn ở tài khố tức là được nắm tiền tài ở nhà giàu hoặc ở nhà công chức.

(1) Ghi âm Hán - Việt (không dịch) nội dung diễn giải ngay sau đó.

Dụng thần mà hưu tú khố tuyệt thì sẽ sống tha hương qua ngày.

• Dụng thần phục ở quan quý thì có cát, có hung : Dụng thần mà ẩn phục ở quan quý, nếu gặp trường sinh cát, hoặc được nhà công chức giữ lại. Nếu suy mà bị khắc, không ốm đau cũng dính vào việc hoạn nạn.

• Dụng thần nhấp khố tất hung : Dụng thần trì khố, hóa khố, nhập khố hoặc ẩn phục ở khố, ở quý khố, có điềm vì bệnh hoạn mà không thể quay về; nếu quan quý lâm bạch hổ tức ở trong tù.

• Bất tham hoa sắc tắc vi tặc (nếu không tham hoa sắc thì là đi trộm cướp) : Dụng thần lâm huyền vũ, động lại gặp hào tài tương hợp, hoặc dụng ẩn phục ở động hào hào tài có huyền vũ lâm thì chắc chắn là tham hoa hiếu sắc mà không về.

Dụng mà ẩn phục ở quý lâm huyền vũ, hào tài không hợp, thì người này có thể làm trộm cắp ở bên ngoài.

• Quẻ mà gặp quẻ du hồn thì lang bạt bốn phương : Quẻ gặp du hồn, dụng hào phát động, người đi xa lang bạt kỳ hồ, đi chán mới quay về.

• Dụng thần ẩn phục ở hung thần chắc chắn là chủ việc hung :

Phục thần có câu : trần thì do trượt ngã mà tổn thương, phục ở dangle xà thì kinh hoàng; phục ở bạch hổ lại lâm quý là ốm liệt không về được; Phục ở huyền vũ thì không làm trộm đạo cũng là hiếu sắc. Nếu lâm thanh long phát động, thì chủ về cát hung.

• Quẻ trung vô tài, vô lộ phí⁽¹⁾ : Trong quẻ biến động, nhật nguyệt đều không có hào tài xuất hiện thì vì không có tiền đi đường mà trắc trở.

• Tam hợp bất quy xung tắc hồi⁽¹⁾ : Dụng thần trực tam hợp thì không về. Khi nào xung phá mới về.

---

(1) Ghi âm Hán - Việt (không dịch) nội dung diễn giải tiếp theo đó.

Dụng phục ngâm, về rồi lại không về.

Dụng thần khổ tuyệt không phá, thì bất vô âm tín; Hóa hợp thì có trơ ngại; Hóa quý có tai ương; Hóa khắc thì hung. Nếu biến quẻ tuyệt lại phản ngầm, dụng thần bị xung khắc thì khó định ngày về.

• Chán cư kinh thành kim tại quan⁽¹⁾ : Qué mà gặp chấn cung, người này tất đang ở trong kinh thành; nếu ở doài cung, chắc chắn ở nơi đến miếu quan viễn; nếu càn kim thì ở kinh đô.

• Dụng tại băn cung nội quái, nhân tại băn địa⁽¹⁾ : Tại băn cung ngoại quẻ thì người tại tha hương. Nội quẻ ở cung khác thì người ở huyện ngoại hoặc ranh giới giữa 2 huyện. Nếu ở ngoại quẻ, cung khác thì di ra khỏi phủ huyện.

• Dụng thần mà gặp tứ khố thì phải xem ngũ hành : Thìn là thủy thổ khố, ở bên cạnh nước; Tuất là hỏa khố, ở trong đền miếu, chùa chiền; Sửu là kim khố, đang ở nơi lò nấu kim loại hoặc bạc vàng; Mùi là mộc khố, đang ở vườn cây, đồng cỏ hoặc nơi xưởng mộc.

• Phụ động sè có tin đến, tài hưu thì không có tin tức : hào phụ mẫu chính là thư tín; Hào phụ mẫu động sè có tin về. Nếu tài vượng trì thế, động lại khắc phụ mẫu thì tuyệt vô âm tín.

• Phụ vượng thì có tin đến, hưu tú thì bất tăm hơi : hào phụ mẫu sinh thế, hoặc phụ mẫu lâm vượng địa, chủ về có tin của người đi xa; Hào phụ mẫu hưu tú khố tuyệt, thì vắng bất tăm hơi.

• Phụ mẫu không vong thì không hề có tin tức : hào phụ mẫu chủ văn thư, nếu gặp không vong tức không có tin lại. Nếu động lại sinh hợp thế hào sè có thư về.

• Thí dụ cổ :

Ngày định hợi tháng ty xem đưa ở ngày nào về, được quẻ "phục" từ quẻ "quái"

(1) Ghi âm Hán - Việt (không dịch) nội dung diễn giải tiếp theo đó.

"Trạch thiên quái"
 Huynh đệ mùi thổ X
 Tử tôn dậu kim Thé
 Thủ tài hợi thủy
 Huynh đệ thìn thổ O
 Quan quý dần niệc Ủng
 Thủ tài tý thủy

"Thiên trạch lý"
 Huynh đệ tuất thổ
 Tử tôn thân kim Thé
 Phụ mẫu ngọ hỏa
 Huynh đệ sứu thổ
 Quan quý mão niệc Ủng
 Phụ mẫu tý hỏa

Phân tích quẻ :

1. Vì xem đứa con gái lấy hào thủ tài làm dụng thần. Trong quẻ có hai hào thủ tài thì lấy từ hào thủ tài hợi thủy vượng tướng lại lâm nhật kiến làm dụng thần.
2. Hợi thủy tuy lâm nhật kiến nhưng lại gặp nguyệt phá. Tỵ hợi tương xung. Hợi thủy hào nguyệt phá. Chẳng khác gì cây khô gỗ mục. Nếu gặp sinh thì không sống lại được, gặp phá lại càng phá.
3. Có hai hào động là lưỡng trùng thổ động lại khắc dụng, không cát.
4. Hợi thủy động thần lại hóa ngọ hỏa chủ thần. Điểm xấu khắc mà không sinh.
5. Quả nhiên, đến ngày ngọ, cùu thần vượng tướng người con gái bị hâm hại dọc đường.

• Thí dụ cỗ :

Ngày quý sứu, tháng thân xem con trai bao giờ trở về, được quẻ "đi" từ quẻ "vô vọng"

"Thiên lôi vô vọng"
 Thủ tài tuất thổ
 Quan quý thân kim O
 Tử tôn ngọ hỏa O Thé
 Thủ tài thìn thổ "

"Sơn lôi đi"
 Huynh đệ dần niệc
 Phụ mẫu tý thủy
 Thủ tài tuất thổ
 Thủ tài thìn thổ "

Huynh đệ dâm mộc "

Huynh đệ dâm mộc "

Tử tôn ty thủy " Ứng

Phụ mẫu ty thủy " Ứng

Phân tích tượng quẻ :

1. Ngọ hóa tử tôn hào là dụng thần, thoát nhìn hầu như nguy hiểm không lớn. Nhưng phân tích kỹ thì vấn đề khá phức tạp.

2. Ngọ hóa tử tôn hào động, dụng thần động lại hóa tuất thổ. Hóa trưởng sinh tại dâm, mò tại tuất. Dụng thần động mà nhập mò là điểm không lành.

3. Dâm mộc hào huynh đệ là nguyên thần của dụng thần. Hiện gặp quan quý thân kim động. Quan quý trực nguyệt kiến lại được nhật kiến sưu thổ sinh kim, quan quý đã vượng lại càng vượng, có tui khắc hại dâm mộc; Dâm mộc trưởng sinh tại hợi, tuyệt tại thân, nguyên thần của dụng thần đã hâm vào tuyệt địa lại là không, không còn lực để trợ giúp dụng thần, thực là điều không tốt lành.

4. Thầy xem nói rằng : Con trai của ông ta vì qua đò, đắm thuyền mà chết. Thủy vốn là đất trưởng sinh của nguyên thần, nay dâm mộc bị khắc chế hẳn vào tuyệt địa, thủy không có nội tiết khí, đã làm dập tắt tử tôn ngọ hóa. Chính vì vậy mà có lời kết luận này.

• Thí dụ dự đoán của thầy Thiệu Vĩ Hoa :

- Ngày ất ty, tháng tuất, năm 1985 ông Vương ở đơn vị tôi xin xem một quẻ, cháu ngoại ông bồ di bao giờ thì về. Được quẻ "phê hạc" từ quẻ "di".

"Sơn lôi di"

"Hỏa lôi phê hạc"

Huynh đệ dâm mộc

Tử tôn ty hỏa

Phụ mẫu ty thủy " Phục ^{tử ton} ty hỏa

Thê tài mùi thổ " Thé

Thê tài tuất thổ X Thé

Quan quý dậu kim

Thê tài thìn thổ "

Thê tài thìn thổ "

Huynh đệ dàn mộc "Phụ mẫu tý thủy" Ứng

Huynh đệ dàn mộc" Ứng
Phụ mẫu tý thủy "

Phân tích quẻ :

1. Sau khi chủ quẻ xếp xong, trong quẻ không có tử tôn, dụng thần không xuất hiện, trả quẻ đầu của tám quẻ cung tổn bát quái, tử tôn ty hóa ẩn ở ngũ hào phụ mẫu tý thủy dưới.

Tý thủy là phi thần, ty hóa tử tôn là phục thần, đã tạo thành tình trạng phi thần đến khắc chế phục thần, không có lợi cho tử tôn.

2. Sơn lôi di là quẻ thứ bay của tám quẻ cung tổn bát quái, gọi là quẻ du hồn, chủ về ở ngoài "chơi bời mà không quay về".

3. Tử tôn ty hóa tuy lâm nhật kiến, nhưng phục mà bị khắc, lại mộ ở nguyệt kiến. Nguyệt kiến tuất thổ, tuất là hỏa khổ, biểu tượng của đèn chùa. Xem ra có điểm đi vào chùa miếu mà không về.

4. Sau đó, nghe nói cậu ta đã lên núi Nga My ở tỉnh Tứ Xuyên, đến nay vẫn chưa về.

Chương 10

NHỮNG THỰC TIẾN VÀ KINH NGHIỆM TRONG DỰ ĐOÁN CỦA TÔI

Học môn dự đoán "Chu dịch", suy cho cùng vẫn chỉ là một câu : "Đem kinh nghiệm của người khác biến thành của mình, bản lĩnh của người ta được nâng cao dần lên".

Đem kinh nghiệm của người khác biến thành của mình, một là học tập và vận dụng những kiến thức lý luận cơ sở, hai là mạnh dạn vận dụng những kiến thức lý luận ấy, đưa nó vào trong thực tiễn đầy thử thách, không sợ những vấp váp trắc trở và sai lầm phải có, trong khi không ngừng sửa chữa cho đúng, đúc kết lại, nâng cao lên mà hoàn thiện quá trình dự đoán và cuối cùng sẽ có thể khiến cho những kết luận, dự đoán của mình dẫn đến làm cho người khác chú ý, thán phục.

"Chuẩn hóa" hai tiếng này chính là điều tôi mong mỏi đồng đảo các bạn đọc giả có thể đạt đến.

Tiết 1. DỰ ĐOÁN CHIẾN TRANH VÙNG VỊNH TRUNG ĐÔNG

Ngày 15 tháng giêng năm 1991 đối với toàn thế giới là một ngày bình thường. Ngày đó, chính là ngày cuối cùng mà Liên hợp quốc quyết định Irắc phải rút quân khỏi Cô-oét.

Liên hợp quốc và sứ giả hòa bình các nước đang tiến hành cuộc đàm phán và khuyên giải cuối cùng đối với người lãnh đạo Irắc để tránh sự bùng nổ chiến tranh, tránh sự đổ máu, hy sinh và mất mát tài sản to lớn.

Hàng tỷ nhân dân thế giới quan tâm theo dõi vùng Vịnh. Người ta bồn chồn, suy nghĩ về nhiều vấn đề nóng bỏng. Cuộc đàm phán và thuyết phục cuối cùng liệu có kết quả gì không? Thuyết phục cho hòa bình mà đỡ vỡ, liệu có đánh nhau không? Nếu như khai chiến thì Liên hợp quốc sẽ tuyên chiến vào ngày giờ nào? Tiến công vào lúc nào, bằng phương tiện nào? Chiến tranh xay ra mang lại hậu quả gì? Để trả lời hết vấn đề này chỉ có những nhân vật đầu não trong phủ tổng thống Hoa Kỳ mới có thể làm được. Chỉ có họ mới nắm chắc được điều tối mật về chiến tranh vùng Vịnh.

Chính giờ khắc ấy, ông Hàn Khoi phó ban thường trực Hội Nghiên cứu Chu dịch tỉnh Thiểm Tây trong hội nghị Ban Chấp hành hội, đã đề xuất ý kiến mời mọi người dự đoán một quẻ về tình hình vùng Vịnh. Coi như một dịp để giao lưu học thuật trong nội bộ Hội Nghiên cứu Chu dịch. Thế là vào ngày 15 tháng giêng, tôi đã vận dụng bát quái, dự đoán về chiến tranh vùng Vịnh, nêu ra sáu điều phán đoán, để trả lời các câu hỏi trên. Kết quả hoàn toàn chính xác.

Cho đến hôm nay, khi tôi viết lại quẻ này, sự xúc động trong tôi còn trào dâng.

Dưới đây, tôi xin giới thiệu tý mỷ toàn bộ quá trình này sinh, phân tích, và phán đoán của quẻ dự đoán về chiến tranh vùng Vịnh và tình hình ứng nghiệm sau cùng.

Sáu giờ 30 phút ngày 30 tháng 11 năm Canh ngọ (tức 6h30' giờ Bắc Kinh ngày 15 tháng giêng năm 1991 dương lịch) Đài phát thanh nhân dân trung ương đã phát đi bài nói chuyện về vấn đề Irắc của quan sát viên Tân Hoa Xã. Tôi cảm thấy ngữ khí và nội dung bát quái để dự đoán tình hình Vịnh. Tôi lập được quẻ "Phong trạch trung phù" từ quẻ "Thúy trạch tiết" :

"Thúy trạch tiết"	Lục thần	"Phong trạch trung phù"
Huynh đệ tí thủy X	Huyền vũ	Tử tồn mào móc
Quan quý tuất thổ	Bạch hổ	Thê tài ty hóa
Phụ mẫu thân kim" Ứng	Đăng xà	Quan quý mùi thổ" Thê

Quan quỷ sưu thố	Câu trân	Quan quỷ sưu thố
Tử tôn mão mộc	Chu tước	Tử tôn mão mộc
Thê tài ty hóa	Thế	Thanh long

Thê tài ty hóa: Úng

Phân tích quẻ :

1. Bát tự là : canh ngọ, kỵ sưu, át dậu, kỵ mão.
2. Lấy hào quan quỷ làm dụng thần. Hào tam sưu thố làm nguyệt kiển lấy hào này làm dụng thần.
3. Quyết định sử dụng "Mai hoa dịch số" và "phép dự đoán bằng sáu hào" để tiến hành tổng hợp và phân tích quẻ này.

Chi ra các khía cạnh xem xét sau đây :

I. ĐÀM PHÁN TRƯỚC CUỘC CHIẾN

- (1) Hào tam quan quỷ là hào âm lại ở vào dương vị là không đắc vị.
- (2) Hào tam quan quỷ là hào âm cùng với thượng lục hào cũng là hào âm cho nên không tương ứng.
- (3) Hào quẻ doài là thế, là chủ; thượng quẻ là khám là dụng, là sự việc; mà quẻ khám chủ sự việc, trong quẻ khám hào dương ở giữa, tâm là cứng rắn không khuất phục, chủ về thái độ của Batđa cứng rắn, sẽ không tiếp nhận đàm phán.
- (4) Quẻ thủy trạch tiết là một trong tám quẻ của cung Khâm. Trong vạn vật bát quái, loại tương về mục giao dịch : chủ về chuyện giao dịch không thành.
- (5) Căn cứ vào 4 điều trên, đoán định là đàm phán thất bại, cuộc chiến bùng nổ sớm.

II. NGÀY GIỜ NỔ RA CUỘC CHIẾN

Phán đoán 1 : Chủ quẻ "thủy trạch tiết" là quẻ của cung khám. Thời gian là tháng 11 của mùa đông.

Biển quẽ là quẽ "phong trạch trung phù" là quẽ của cung cấn. Thời gian là tháng 12 của mùa đông. Trừ ngày giờ năm tháng thuộc sưu dân. Quẽ này được lập vào ngày 30/11 âm lịch.

Bởi vì : tiết "tiểu hàn" chỉ tháng 12 dương lịch vào ngày 21/11 âm lịch đã đến; cho nên ngày 30/11 âm lịch trên thực tế đã là tháng Kỷ sưu tức tháng 12. Chủ quẽ tổng số là :

Khâm 6 + Đoài 2 + Động hào 6; Cách tính : $(6 + 2 + 6) : 2 = 7$

Vì thế : phán đoán thứ nhất là : sau khi thương lượng thất bại vào ngày 15 tháng giêng, tức nội trong một tuần, sau ngày 30/11 (âm lịch) sẽ bùng nổ cuộc chiến.

Phán đoán thứ hai là :

Biển quẽ "Phong trạch trung phù" thời gian là sau tháng 12 chủ về các số 5, 7, 10. Vì ngày 15 tháng giêng là kỳ hạn cuối cùng của đàm phán. Không thể khai chiến được; cho nên đoán rằng : ngày 17 tất sẽ bắt đầu cuộc chiến. Ngoài ra theo quy luật sinh khắc ngũ hành, ngày 16 là ngày bính tuất, chính là ngày sưu tuất tương hình, Liên hợp quốc không thể nhẫn耐 được nữa, vì vậy nhận định là ngày 17 bắt đầu cuộc chiến.

Phán đoán thứ ba :

Ngày giờ cụ thể khi phát động chiến tranh định vào giờ mão ngày 17 chính là mão mộc khắc thổ.

III. PHƯƠNG TIỆN TIẾN CÔNG KHI BẮT ĐẦU CUỘC CHIẾN

Quẽ dụng của biển quẽ là tốn, tốn là phong cho nên đoán định rằng : thủ đoạn tiến công khi bắt đầu là sử dụng những vật bay trên không là chính.

IV. DỰ ĐOÁN VỀ TÌNH HÌNH CUỘC CHIẾN

1. Chủ quẽ thể là chủ, dụng là sự việc, quẽ khám là quẽ về máu, đánh nhau tất sẽ tạo ra thảm kịch đổ máu.

2. Chủ quẽ là khâm, cung thuộc thủy, biến quẽ là chấn, cung thuộc thổ. Thổ khắc thủy, là một dấu hiệu không lành. Chủ về Irắc sẽ gặp diêm "hung".

3. Tam hào quan quý làm cầu trán, cầu trán quý nhiều diễn thổ, chủ về đất đai của chủ Irắc không yên.

4. Quẽ doi là thể, trong vận vật tượng là hồng gai, hoa quả rơi rụng sau khi cạn nước sẽ biến thành vùng đất chua mặn, khô cứng...

Cho nên đoán định rằng : Irắc không những không giữ được lãnh thổ Côoét mà mình chiếm giữ - hơn nữa, đất đai của Irắc cũng bị tàn phá.

5. Biến quẽ thể là doi kim. Dụng là tốn mộc là thể khắc dụng, chủ về may mắn, tốt lành. Hỗ của thể là chấn, chủ về sự kinh hoàng chấn động, cho nên đoán rằng Irắc tuy gặp phải hiểm họa nhưng không có nỗi lo rơi vào tuyệt địa, không thể mất nước.

Tôi đem ngay những điều dự đoán này đến nhà ông Hàn Khởi; ông Hàn Khởi lập tức ký tên xác nhận, sau đó lại có nhiều người ký thêm nữa để chứng thực ngày, giờ dự đoán. Ông Hàn Khởi vào cùng lúc đó cũng đưa ra những tư liệu dự đoán của người khác. Tôi còn nhớ, có một vị úy viên hội nghiên cứu ở Hàm Dương cũng dự đoán rằng ngày 17 tháng giêng cũng bắt đầu cuộc chiến, ngày giờ nổ ra sớm hơn dự đoán của tôi 2 tiếng, cũng là hoàn toàn chính xác.

Nhưng dự đoán về vận mệnh của Batda thì sự việc sau đó đã chứng tỏ có sai lệch. Nhưng việc xác định về thời gian thì ông đã đoán ra trước tôi, khiến tôi rất khâm phục ông.

IV. NHỮNG CHỨNG NGHIỆM CỦA DỰ ĐOÁN

Cuộc chiến tranh vùng Vịnh bắt đầu nổ ra vào giờ Mão ngày 17 tháng giêng. Máy bay của liên quân đã cất cánh lúc 5 giờ 30 sáng ngày 17 đến 7h50' đã đến Batda.

Phương tiện tấn công là

Các điều dự đoán khác về cơ bản là đều đúng. Các bạn đã biết về cuộc chiến, không cần nói thêm.

Tiết 2. NHỮNG KINH NGHIỆM VỀ DỰ DOÁN CỦA TÔI

Học tập dự đoán "Chu dịch", nội dung hết sức phong phú và phức tạp, không thể mong chóng thành công và có con đường tắt để đi. Thức ăn thì nuốt từng miếng từng miếng một, kinh sách thì học từng cuốn từng cuốn một; Các thí dụ về quẻ thì phân tích; linh hội từng quẻ từng quẻ một.

Có mấy điểm dưới đây, xin cung cấp để bạn đọc tham khảo.

I. SỰ LIÊN QUAN HỮU CƠ CỦA CÁC TRÍ THỨC DỰ ĐOÁN

Bát quái bao la vạn tượng, những thứ chúng ta cần phải nắm vững rất nhiều; Học thuộc một quyển sách là rất khó, huống hồ, việc vận dụng tri thức trong sách vở lại có tính linh hoạt, biến đổi cực kỳ to lớn.

Vì thế, chúng ta phải nhờ đến những công cụ dự đoán để giảm nhẹ cõng thẳng do phải ghi nhớ động não.

Làm như vậy thì có thể dồn tinh lực của chúng ta vào việc linh hội bát quái; sự tiến bộ sẽ nhanh hơn.

Cách xâu chuỗi những kiến thức như sau :

Theo thói quen cá nhân, lần lượt ghi vào những tờ giấy con gấp nhỏ trong số công tác những điều mà mỗi lần dự đoán đều cần đến, hay thường dùng đến. Như vậy, chỉ cần mở ra là tìm được rất nhiều thứ, không cần phải lắn giờ từng trang.

Những tấm các ghi tri thức bát quái xếp theo trình tự như sau :

1. Tên và cách nạp giáp của 64 quẻ trong 8 cung.
2. Lục thần và ghi ý của nó.

3. Nguyệt kiến, nguyệt phá, nhật kiến, nhật phá, tuẫn không.
4. Bài ca lục thập giáp tý nạp âm ngũ hành.
5. Hình xung khắc, hại, hợp.
6. Thần sát.
7. Ngũ hành tứ thời vượng tướng và ngũ phương.
8. Bài ca về tìm ngày, tìm giờ.

Mỗi tờ giấy gấp dài 80 cm, rộng 9 cm. Những trang gấp rộng 6,3 cm có nghĩa là : cuốn sách nhỏ có trang gấp luôn mang theo mình dài 9 cm, rộng 6,3 cm còn nhô hơn cuốn sổ công tác.

Những tờ giấy này mặt trước mặt sau đều có thể ghi được. Mặt giấy lại rất rộng có thể ghi những điều khác mà mình thấy cần.

II. KHÔNG CÓ VIỆC GÌ THÌ KHÔNG LẬP QUÈ, KHÔNG HỎI KHÔNG LẬP QUÈ. TÂM KHÔNG ĐỘNG KHÔNG LẬP QUÈ

Thường thường, có người chỉ vì hiếu kỳ, cứ gấp mặt là nói xem cho tôi một què. Khi hỏi anh ta có việc gì ? Xem cái gì ? thì trả lời "nhân tiện xem thử". Gặp những trường hợp như vậy mà cứ lặp què bừa là việc không có đầu mối, dắt dày, không có bến bờ. Rất khó được què tốt. Tốt nhất là không xem.

Tất nhiên, sẽ có người có tâm, muốn dự đoán cho cả cuộc đời của họ, đó lại là việc khác. Chỉ có điều mất nhiều công sức.

Người khác không hỏi, bất tất phải chủ động báo người ta xem què. Vì rằng thấy người khác xảy ra việc bẩn thân mình tâm động, sẽ có cảm giác không vui, nếu không lập què giúp họ, thì lúc ấy lập què rất linh nghiệm.

Một thí dụ :

Ngày 1/4/1991 chính vào lúc tôi viết cuốn sách này đang căng thẳng nhất, không muốn ai quấy rầy. Đúng lúc đó, có một vị cán bộ gọi điện đến, xin được vào buổi chiều đến xem một què. Tôi đã định chối từ, nhưng ông khách cứ một mức đòi đến, đành phải nhượng bộ.

Lúc ấy lòng tôi cảm thấy lạ lùng, không biết có việc gì mà buộc phải tìm tôi. Ngay lúc đó tôi lập quẻ.

Năm tân mùi, tháng tân mão, ngày tân sưu, giờ quý tỵ.

Đó là giờ tỵ ngày 17/2/1991

"Hóa thiên đại hưu"

Thể   Ly huu

Dụng Càn kim

"Hóa trạch khuê"

Thể   Ly huu

Dụng Doài kim

Động tam hào

Phân tích tượng quẻ :

1. Chủ quẻ ly hỏa là thể càn kim là dụng thể khắc dụng là điểm tốt. Hình như không có việc gì lớn.

2. Hỗ của dụng là càn kim, hỗ của thể là doài kim, doài của quẻ dụng nhiều ly hỏa không thể khắc chế, trái lại làm cho thể bị hại, bị tổn thương.

3. Hỗ của thể là doài, doài chủ về khẩu thiệt, tranh cãi; xem ra vì tranh cãi mà nhiều sự, làm anh ta rơi vào thế khó xử.

4. Quẻ này có thể xảy ra 2 trường hợp :

Một là : Bị thương do dùng bạo lực để đánh nhau xảy ra vì tranh cãi kiện tụng.

Hai là : Vì sự nghiệp gặp trắc trở, ý kiến lại chia rẽ, cãi cọ làm hỏng việc, rơi vào thế khó xử.

5. Tổng số của toàn quẻ là :

$$3 + 1 + 2 + 1 + 3 + 2 = 12$$

Nội trong 2 tuần tình hình sẽ có chuyển biến tốt.

Đợi đến chiều, vị cán bộ gõ cửa vào nhà thì phát hiện ra rằng, họ đưa đến một người đàn bà vẻ mặt không có gì là buồn rầu. Tôi bèn dùng nhận định thứ 2 (tức sự nghiệp bị trắc trở) để phân tích và kết luận quẻ này.

Hai người cảm thấy rất lạ lùng chưa gặp gỡ, hỏi han, lập quẻ sao có thể nói chuẩn xác như vậy.

Ví như có những người phát sinh mâu thuẫn với cô ta, dụng quẻ là càn kim, đó là một người con trai. Hỗ của dụng lại là càn kim nữa, tức người con trai khác. Hỗ của thế là doài kim tức một người con gái. Đoán rằng : cô ta có mâu thuẫn với hai người con trai và một người con gái. Kết quả rất ứng nghiệm.

III. CHỈNH LÝ VÀ GHI LẠI NHỮNG LẦN DỰ ĐOÁN, KHÔNG KỂ ĐÚNG HAY KHÔNG ĐÚNG, ĐỀU PHẢI GHI LẠI

Tết năm nay, một người họ Trần ở Trùng Khánh, đã đem ra một cuốn sổ ghi chép những quẻ mà bản thân anh ta tích lũy được và nói.

"Tại sao tôi đoán đều chẳng chuẩn xác gì cả ?"

Tôi nhận cuốn sổ, giúp anh ta phân tích và phán đoán tới 7, 8 quẻ. Kết quả quẻ nào cũng đúng với thực tế.

Bốn người có mặt ở đó rất ngạc nhiên và thốt lên :

"Bát quái quả là có bí quyết riêng của nó !"

Những quẻ mà mình đoán sai, khi trình độ đã được nâng cao đều có thể cho những quẻ đó sống lại, coi đó là một tài liệu quý báu.

IV. CHÚ Ý TỪ TRONG CÁC QUẺ THÀNH CÔNG CỦA NGƯỜI KHÁC, HỌC LẤY NHỮNG KIẾN THỨC VỀ ỨNG BIẾN VÀ CHÌA KHÓA CỦA ĐOÁN QUẺ

Trong những phần kiến thức cơ sở của bát quái, có một số tri thức đoán quẻ chưa được nêu ra nhưng lại được biểu đạt một cách rõ ràng trong quá trình phân tích, phán đoán các thí dụ về quẻ.

Có một số kinh nghiệm, một khi đã được bản thân mình lĩnh hội nắm vững thì có thể sử dụng rộng rãi, nêu một biết người.

V. ĐÚNG BỎ QUA BẤT KỲ MỘT CƠ HỘI HỌC TẬP VÀ TRAO ĐỔI KINH NGHIỆM NÀO

Học tập dự đoán "Chu dịch", ngoài việc đọc một số cuốn sách còn phải chú ý làm quen với một số "nhân vật sang giá" để xem họ trầm tĩnh, điềm đạm lập và đoán quê như thế nào.

Có khi ngẫu nhiên mà thu được những tri thức quý giá hơn nhiều những tri thức ta thu được trong sách vở.

VI. CỐ GẮNG MỞ RỘNG DIỆN TRI THỨC DỰ ĐOÁN VÀ MỞ RỘNG TÂM NHÌN CỦA MÌNH

Bút quái chi là một trong những phương tiện dự đoán. Còn những môn khác như xem tướng mặt, tướng tay, vân tay, bách tuế lưu niên, chiết tự đều là những phương pháp quan trọng để dự đoán nếu như bạn có thể nắm vững toàn diện, thì tự nhiên như hổ thêm cánh, như rồng thêm vây thuận lợi mọi bề. Bởi vì các phương tiện dự đoán đều có tác động hiệu chỉnh lẫn nhau, đặc biệt biểu hiện trong dự đoán nhân sự. Tác dụng của chúng là không thể xem nhẹ.

Ví như tinh thông tướng mặt, bách tuế lưu niên, thì sẽ được lợi là chỉ cần nhìn mặt, không cần hỏi; biết xem tướng tay, vân tay, chỉ cần chìa tay đã biết người.

Biết chiết tự thì nhìn một chữ đã định được nhân sự.

Đương nhiên, học không tinh thông khó tránh khỏi bị người khách cho rằng đó là "mê tín", "lừa đảo".

VII. KẾT HỢP VỚI SỰ NGHIỆP TIẾN HÀNH NGHIÊN CỨU CHUYÊN MỤC

Cố đã có thì hôm nay dùng. Học cốt để dùng. Cái đáng quý là kết hợp được với thực tiễn. Mỗi một người đều có hoàn cảnh mà mình thông thạo và những sự vật mà mình đặc biệt quan tâm.

Việc dự đoán của chúng ta trước hết phải bắt đầu từ những việc của bản thân mình. Mỗi lần dự đoán là một lần đối chiếu, nếu sai thì tìm nguyên nhân. Đúng thì tổng kết thành kinh nghiệm.

Chúng ta tiến hành nghiên cứu dự đoán chuyên ngành, giành được những thành quả, có lợi cho cải cách, có lợi cho phát triển kinh tế, có lợi cho an toàn của con người. Chỉ cần đạt được một thành tích là đã tốt lắm rồi.

Tục ngữ nói : "Công phu bát phụ hữu tâm nhân" (Công sức bỏ ra không phụ những người có tâm huyết, tấm lòng).

Hãy tiếp tục kiên trì nhất định sẽ đạt được những thành quả dự đoán xuất sắc.

VIII. KHÔNG NÊN ĐỂ NHỮNG BẬC DANH NHÂN LÀM MÌNH KHIẾP ĐẨM

Tôn trọng danh nhân, thực lòng, muốn học tập danh nhân, là đức tính tốt đẹp; nhưng không sợ sệt trước danh nhân, dám đuổi và vượt danh nhân, cũng là đức tính tốt đẹp của bạn. Bởi vậy lúc bắt đầu không ngại gì đặt mục tiêu cao hơn một chút. Về mặt chiến lược thì coi thường khó khăn. Về mặt chiến thuật thì coi trọng khó khăn, từng bước từng bước tiến đến mục tiêu. Phải có ý chí không sợ thất bại, những bậc cao thủ, có tiếng tăm về dự đoán, đều có ghi chép về sai lệch trong dự đoán. Vì thế hãy kiên trì, không nản chí, sẽ có ngày bạn cũng trở thành một nhà dự đoán chân chính.

IX. ĐI CON ĐƯỜNG CỦA RIÊNG MÌNH

Sinh tồn của dự đoán "Chu dịch" chính là cảm ứng. Quê là phần chết, nhưng giải quê là phần sống.

Từ một mức độ nào đó mà nói những thí dụ về quê viết trên giấy, thì phần lớn là những quê chưa được dự đoán ở mức độ cao. Những ứng nghiệm dự đoán của những quê không thấy hào mà đã ra kết quả, mới là trình độ dự đoán cao hơn một bậc.

Vì vậy, trên cơ sở thông thạo những tri thức truyền thống của "Chu dịch" phải ra sức tìm kiếm, dám đi theo con đường của riêng mình. Đó là tinh thần tiến thủ vô cùng quý giá.

Chịu trách nhiệm xuất bản :

NGUYỄN QUANG HUY

Biên tập : PHAN THÁI

Sửa bản in : PHAN THÁI - BÍCH NGỌC

Trình bày : KIM THANH

Bìa :

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN

43 Lò Đúc, Hà Nội

In 1.500 cuốn, khổ 14,5 x 20,5 cm tại Xưởng in Báo Văn Nghệ - TP. HCM.
Kế hoạch trích ngang số 654/CXB-02/VHTT do Nhà xuất bản Văn hóa Thông
tin cấp ngày 30/4/1997. In xong và nộp lưu chiểu tháng 12/1997.

Hướng dẫn đọc "Chu Dịch Dự Đoán Học" của Thiệu Vĩ Hoa là dựa trên những thắc mắc của hơn 40.000 bức thư mà đọc giả gửi cho tôi (Hàn Khởi) và Thiệu Vĩ Hoa.

Sách trình bày đơn giản lý luận dự đoán mạnh dạn loại bỏ những gì còn hoang đường trong sách gốc bằng ngôn ngữ rõ ràng nhất nêu lên những gì sâu xa trong đó.

Đối với những thắc mắc có tính phổ biến trong thư của đa số bạn đọc gửi về đều được giải thích rõ ràng trong nội dung cuốn sách này